

PHARMACOPEA
DE
LOBCHES

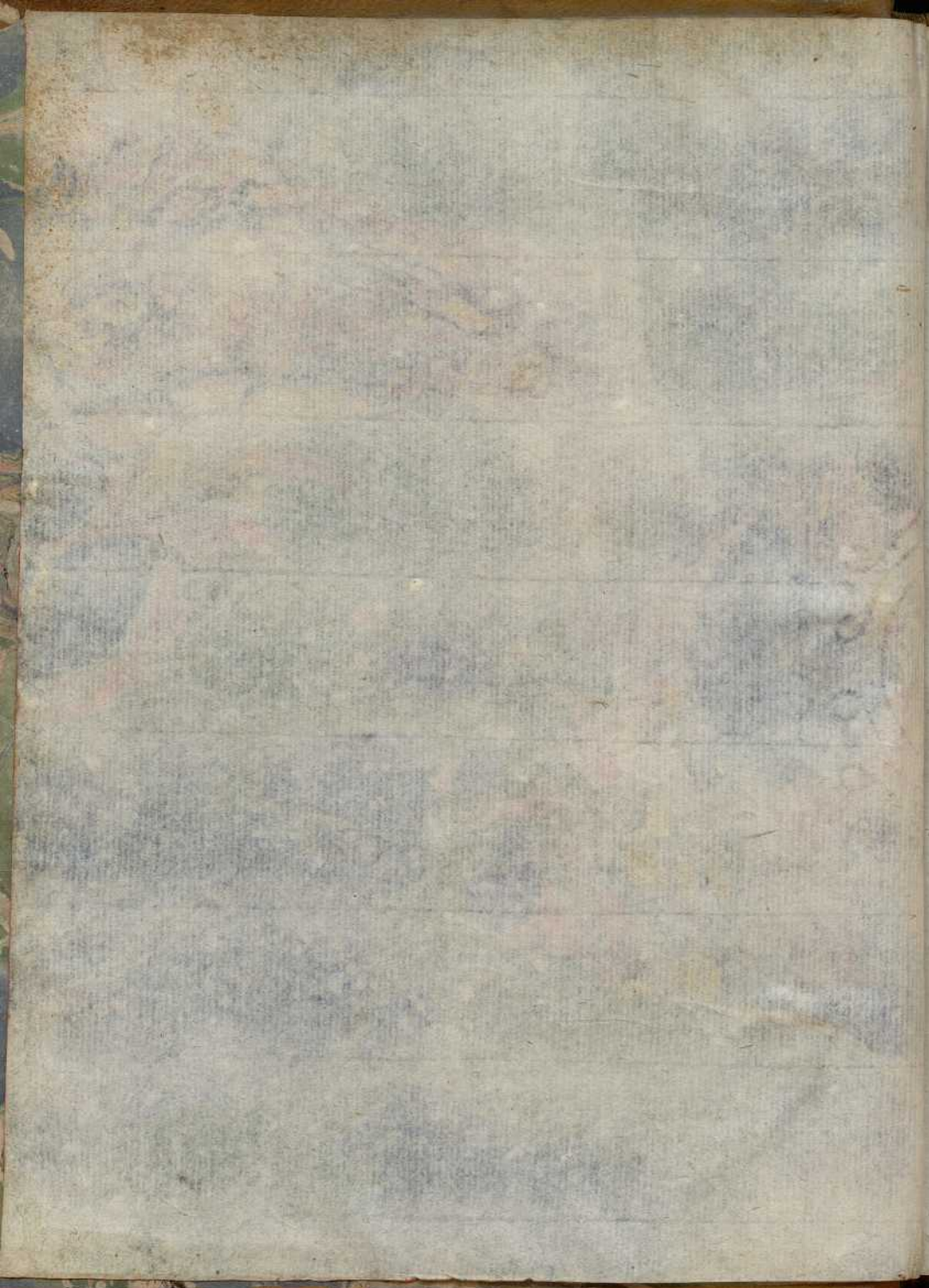
A
47
477

Alcedo

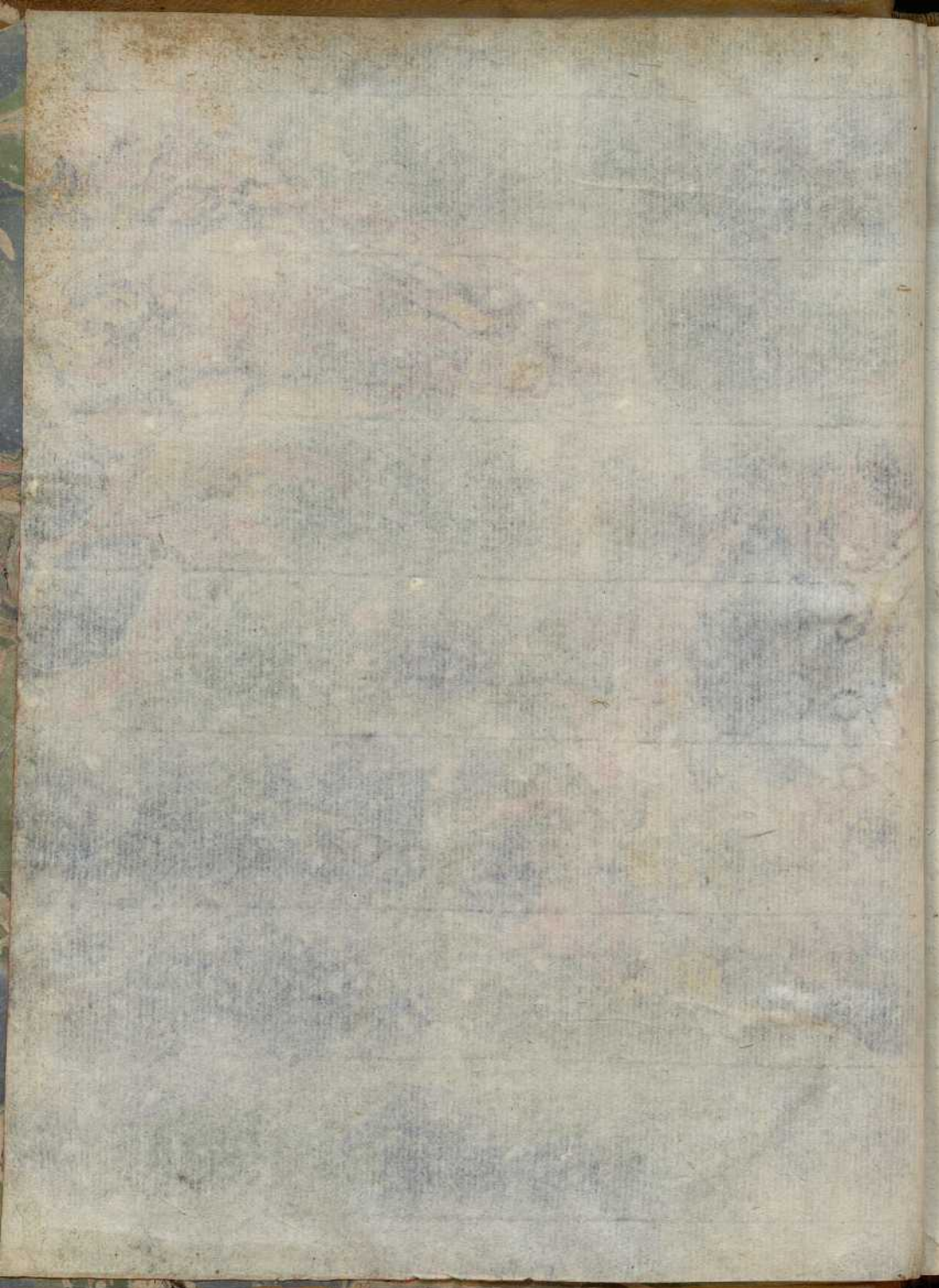
A. 675-120e

BIBLIOTECA HORTAL REAL GRANADA	
Sala:	A
Estante:	47
Numero:	477

17

5-18

A: 625.4 Loe

BIBLIOTECA - CASAL REAL GRANADA	
Sala:	A
Estante:	47
NUMERO:	477

13

5-18

TYROCINIUM PHARMACEUTICUM,
THEORICO-PRACTICUM,
GALENO-CHYMICUM.

AUCTUM, CORRECTUM, ET
Reformatum.

CATHOLICÆ MAJESTATIS ARCHIATRO
Illustrissimo nuncupatum.

JOANNE DE LOECHES IN CURIA
Matritensi Pharmaceopo Authore.

Plieg.

R/
1614

CUM LICENTIA.

BARCINONE : Ex Typographia JOANNIS JOLIS.
Anno Domini MDCCLI.

A costa de Francisco Aviñó, y Ignacio Jordi Libreros,
y Compañia.

TYROCIUM PHARMACEUTICUM

GALLINO-CHYMICUM

ALBUM, CORNUTUM ET

CATHOLICAE MAJESTATIS APOSTOLICAE

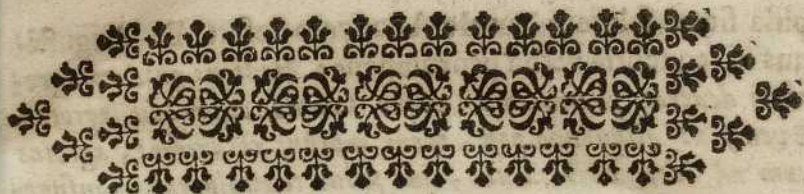
Illustratione concepta

JOHANNES DE LANTINIUS

Itica & Co

1671

EPISTOLA

NUNCUPATORIA.

ATHOLICÆ Majestatis Archiætorum

Illustissime, ac præclarissime Cætus, Regicumque Tribunal, cum igitur Altissimus Medicinam de terra creaverit, sicut & Medicum, ut loquitur Sapiens, omnisque homo de terra formatus, Medico, medicinaque indigeat, locumque Medico dare debeat, ut idem testatur Sapiens, quia opera ejus sunt necessaria, omnisque Medicus debeat esse prudens, doctus, fidelis, cautus, solers, ingeniosus, sollicitus, sagax, salutarifer, Phisicæ præsciens, Apollinea, Machaoniaque arte clarus, medicæ quoque artis peritissimus: hæc omnia, & singula epicheta in tua ergò, Illustissime Princeps, eruditissima mente contemplans, quia sicut de loco voluptatis fluvius egrediebatur ad irrigandum paradysum, qui inde dividitur in quatuor flumina, sic ex tua acutissima mente physicæ, & medicinæ fluvius egreditur, qui divisus in quatuor totius orbis terrarum partes, universam irrigat terram ad salutem hominum capessendam. Cumque omnis homo (ut antea dixi) medicina indigeat, Medicorumque intersit ægrotis medicinam applicare, ut illis pro-

pitia

pitia sit ad salutem ; ut de Anonymo refert D. Augustinus in sequentia verba prorumpens : *Medicus quidam aegrosanti dederat pharmacum , eoque sumpto convaluit aegrotus. Evenit ut aliquando post , idem morbus recurreret , aegrotus cum ad idem pharmacum , quo prius convaluerat , confugeret , nec sentiret remedium ; accersit Medicum , admiratus quid factum esset , ut eadem medicina , qua prius depulisset morbum , postea magis aggravaret ? Hujus rei causam sciscitanti , Medicus facile respondit : fateor idem fuisse pharmacum , sed ideo non profuit , quia ego non dedi.* Sentiens Medicorum esse dare pharmaca , qui norunt quando , & quomodo danda. Quæ profunt juveni , nocent seni : & contra quæ juvant coelo tepido , lædunt frigido. Unde infallibiter infertur , solius esse Medici medicinam aegrotis suppeditare.

Didymus perfectum Medicum esse dicebat , non quidem qui omninò curaret , sed qui nihil eorum , quæ ad utilitatem ægri , & curam pertinent , omittit. Hæc omnia , & singula cum ita se habeant , Illustrissime Princeps , hanc pharmacopeam de Theorica , praxique pharmaciarum tractantem , varias , ac usuales continentem schedulas , alias à me scriptam ; nunc autem denuò accuratè correctam , nimio labore elucubratam , immoderata sedulitate adauctam , omnique diligentia , & vigilantia reformatam , & à multis , quibus scatebat erroribus , perpolitè stipatam , numerisque omnibus absolutam , tibi , Illustrissime Princeps , manibusque tuis emittendam curavi. Si quid in ea sub obscurum minus vè aptum , aut malè concinnatum inveneris , aut demas , aut emendari præcipias humiliter exposco ; sin verò secùs evenerit (Deo fospite) typis subjici elaborabo ad humanæ salutis augmentum , & utilitatem , quorum tu , Illustrissime Princeps , maximè gnarus , dum perlegeris , ingenti animi tui capacitate perpendes , mentisque tuæ prudenti perspicies

picies acūmine. Cujus in honorem hujuscemodi cantus
effundam.

*Oceanus medicina oritur, Clarissime Princeps:
Lance tue mentis, quo Medici orbe bibunt:
Cujus in obsequio reperit quicumque laborat,
Quod valetudo petit, quod medicina valet.
Te omnes quippè homines laudent, usumque medendi
Plaudant, per quem nunc funditur orbe salus.*

Tibi igitur, Illustrissime Princeps, has insipientiæ
meæ lucubrationes toto animi affectu consecro, tibi addi-
tissimus dico, tuique offero amantissimus, ut illuc, unde
fons medicinæ effluxit alumnorum rivuli iterum, atque
iterum meritò revertantur. Tu tandem, Domine Illustris-
sime, sereno vultu, alacrique animo has suscipias jucun-
das, suppliciter exoro.

Illustrissime Princeps,

Ad vestræ Dominationis pedes humiliter
abjectus, maximusque laudator plus
quam Achillis Homerus.

Ioannes de Loebes,

CENSURA DE EL R. P. D. NICOLAS ANTONIO
de Adeva Davalos , Clerigo Reglar Theatino en
Real Casa de San Cayetano , y Predicador de ella
en esta Corte.

POR Comission de el Señor Doctor Don Christóbal Damasio. Inquisidor Ordinario , y Visitador de esta Villa de Madrid , y su Partido , &c. He visto un Libro intitulado : *Tyrocinium Pharmaceuticum, Theorico-Practicum, Galeno-Chymicum*. Que el año pasado de mil setecientos diez y nueve diò à la luz publica D. Juan de Loeches , Botico en esta Corte, el que nuevamente ofrece Añadido Corregido , y Reformado, y hallo cumple el Autor lo que ofrece desempeñando el titulo , que se pudiera estender à mas que Tyrocinio , pues no solo para los principiantes , sino tambien para los que estàn , y se tienen por mas adelantados en la Facultad Pharmaceutica , ofrece campo en que se dilaten los discursos.

Confieso , que luego que vi el Discurso Preliminar sobre el Preliminar Discurso me llevò la curiosidad à ver si eran legales las citas , por hazer seme algo dificultoso de creer , que en un sugeto cupiessen tan repetidas inconsequencias , y aviendo las encontrado puntuales , me causò nueva , y mas crecida admiracion ver , que en una de las Censuras de la Palestra se pondera averse visto , por quien

Ni quien entiende de la materia de que trata , con se-
ria , atenta , y madura reflexion.

Bien puede acontecer à el Autor de el Tyro-
cinio oponerse en algo à lo que dixo en la prime-
ra Impression, mas no se le puede poner objecion,
porque entra haziendo la Salva , que esta Impres-
sion es para *Corregir , y Reformar* , que es confesar
& se retrata de lo que alli no huviesse escrito con to-
modo acierto , sujetando su dictamen à el mas cierto,
que expressando ser su animo seguir la verdad , lo que
prueba la desconfianza con que de si mismo pro-
cede , y quan ageno vive de vanagloria en la mo-
deracion con que se defiende de el desprecio con
que le trata el Autor de la Palestra , quien devia
(como quien tiene obligacion) acordarse de aquel
verso de el Mariano Cantico , que dize : *Deposuit*
potentes de Sede , & exaltavit humiles.

Cantica
Mar. v. 7.

Aquel monstruoso Gigante , llamado Goliath,
que desafiava arrogante à el Pueblo de Dios : *Eli-*
gite ex vobis virum , & descendat ad singulare certame-
men. Hallò que un humilde David se opone à su
arrogancia : *Ego servus tuus vadam , & pugnabo ad-*
versus Philisteum. Viòle el Gigante humilde, y des-
preciòle arrogante : *Veni ad me , & dabo carnes tuas*
volatilibus Cæli. Pero què sucediò ? que el humilde
David triumphò de su arrogancia , venciendo à el
Gigante con las mismas armas con que Presump-
toso solicitaba rendir à David : *Tulit gladium ejus,*

1. Reg. v. 8.
cap. 17.

Ibid. ver.
32.

Ibid. ver.
44.

Ibid. ver.
51.

¶

Et eduxit eum de vagina sua, Et interfecit eum, pro-
ciditque caput ejus. De suerte que las armas mismas
de Goliath, manejadas por el humilde David fueron
las que à Goliath cortaron la cabeza? Si, assi lo de-
clara el Texto: *Tulit gladium, &c.* Pues vean por
su vida en esta contienda intelectual entre el Au-
tor de la Palestra, y el Autor de el Tyrocini
Quien intima la guerra? Quien vence? Quien
vencido? Y con que armas? Lo que en el Discu-
so Proemial sufficientemente se manifiesta.

Todas son conclusiones *ad hominem*, excep-
to una, que el Autor remite à la experiencia; e
qual arreglandose en su Obra à los Reales Decre-
tos, y no oponiendose en ella à la pureza de nues-
tra Santa Fè, y buenas costumbres, soy de pare-
cer se le debe dár la Licencia que pide, *Salvo me-*
liori. En esta mi Real Casa de Clerigos Reglars
Theatinos de nuestro Padre San Cayetano de Ma-
drid, siete de Septiembre de mil setecientos veinte
y siete.

Don Nicolàs Antonio de Adeva
Davalos,
C. R.

LICEN.

LICENCIA DEL ORDINARIO.

NOS el Doctor Don Christoval Damasio, Canonigo de la Insigne Iglesia Colegial del Sacromonte Ylipulitano Balparayso, Extramuros de la Ciudad de Granada, Inquisidor Ordinario de Corte, y Vicario de esta Villa de Madrid, y su Partido, &c. Por la presente, y por lo que à Nos toca damos Licencia, para que se pueda imprimir, è imprima el Libro intitulado: *Tyrocinium Pharmaceuticum, Theorico-Practicum, Galeno-Chymicum, &c.* compuesto por Don Juan de Loeches, Boticario en esta Corte, atento de nuestra Orden, y comission ha sido visto, y reconocido, y no contiene cosa opuesta à Nuestra Santa Fè Catholica, y buenas costumbres. Dada en Madrid à 17. de Septiembre de 1727.

Doct. Damasio.

Por su mandado
Joseph Fernandez

CENSURA DE EL DOCTOR DON MANUEL
de Anaya y Espinosa, Medico en esta Corte.

M. P. S.

POR mandado de V. A. he visto, y (con cuyo
dado) leído , un Libro intitulado *Tyrocinio
Pharmaceutico Theorico-Practico, Galeno-Chymico* aug-
mentado , corregido , y reformado por su Autor
Don Juan de Loeches , Boticario en esta Corte, el
qual diò à luz con aprobacion universal , el año
passado de mil setecientos diez y nueve , en que
quiso poner mi Censura , y Aprobacion.

Esta misma doy obedeciendo seguro del acier-
to segun el Reverendissimo Padre Eusebio Nieren-
berg: *Divina Sapiencia est in nullis posse errare, obs-
diens similiter in nullis errat, si pareat humiliter juben-
ti superiori; est enim sapientie capitolium obedientia.*

El mas cierto serà (entre tantos escollos de
opiniones, y passiones como ha fluctuado, y fluctua
la Medicina) buscar el Norte en Dios verdad sola:
Quia à Deo est omnis medela, y no fiar en los discursos
extraviados de los hombres , aunque se intitulen
Principes de la Medicina: *Nolite considerare in
Principibus in filiis hominum, in quibus non est salus.*

Esta como el mayor bien , assi en lo espiri-
tual, como corporal, consiste en un agregado de
causas,

In succo
prudentiae
facrae poli-
ticae fol. mi-
hi 312.

Mal. 145.

causas , y de ellas tal symmetria , que qualquiera ,
(por minima que sea) que falte , falta , porque *bo-
num ex integra causa* , hasta aqui nadie duda , toda
la discordia entre Antiguos , y Modernos consiste
en la inquisicion de las que la hazen zozobrar , y
todos en la aplicacion de inquirirlas para hallarlas
son muy dignos de alabanza , aunque los medios
sean muy distintos , y al parecer encontrados , pues
todos buscan un mismo fin que es la *verdad* , em-
peño arduo !

La razon es , porque si una vez se hallara ,
alli daban fin todas las disputas , y opiniones ; estas
cada dia son mas : Luego es , porque la verosimi-
litud solo trahe capa , y apariencia de verdad ; lue-
go vistese de lo que no es : Es esto assi ? Pues esto
mismo es lo que los Logicos llaman Ente de razon ,
y los Medicos Ente sin razon , ò Delirio .

Unos , y otros quisiera yo , (y celebraria mu-
cho) viviessen contentos con el *Sapere ad sobrieta-
tem* de el Apostol , *& non plus sapere , quam sapere
oportet* : y tomassen el consejo del Melifluo Bernar-
do , comentando este lugar , donde dize : *Non pro-
hibet Paulus sapere , sed vult nos sapere ad sobrieta-
tem ; hoc est autem vigilantiter observare quid facere ma-
gis priusve oporteat* .

Ad Rom.
12.

Serm. 36.
in Cantica

Esta vigilancia de el Santo en el *magis* , *vel mi-
nus* , y en el *prius* , *vel posterius* , es todo lo que man-
da observar à la humana limitada sabiduria en to-
do lo hagible ; lo que restringiendo Hypocrates à

la medica mando a la posteridad, en muchos lugares de sus obras.

Y bien observado comuniquen sus discursos, disputen sus no bien averiguadas sospechas, ò sus bien fundadas hypothesis, y pongan en Palestra literaria sus opiniones, para que se agiten *ultra citroque*; pero sea siempre con la desconfianza de sí mismos, sin Phylautia, y siendo assi veràn con clarissima luz, lo que Santa Cruz Abad de Covarrubias viò en sus mismos Discipulos à quienes (conociò) daba Dios, *aliquid lucis ad operandum, quod illi ob suam superbiam denegabat.*

Lib. de i
pedimentis

Con este conocimiento, que solo à la luz superior (como todo lo bueno) se deve ilustrados, assi para conocer nuestros mismos defectos, y enmendarlos, y corregirlos, como los de nuestros proximos para advertirselos fraternalmente, y siempre con gran cuydado de oponerse al delito, y amar, y estimar al delincente, es el legitimo modo de proceder con prudencia; pues siendo el Antagonista con esta moderacion tratado, y viendo que sin tocar en su persona, sola se impugna su Doctrina, sin proposicion indecorosa, mucho menos satirica, ni ofensiva, estimarà, y agradecerà se le adviertan, y anoten sus menos solidos principios si lo son: y sino porque se le opone, sin buscarla, en el certamen la victoria.

Esta no se ha de buscar con porfias, instancias, ni replicas purè contenciosas, porque siendo

el fin tan fructuoso , y honesto como la salud pu-
blica , y privada , como explicò Casiodoro: *Ibi nos* 6. Variarum Epist.
nititur sublevare , ubi nulla divitia , nulla potest Dig- 19.
nitas subvenire : los medios deben ser honrados, res-
petables , y fructuosos , siguiendo el consejo del
mismo por la causal que dicta con las siguientes pa-
labras: *Deponite medendi artificis noxias agrotantium* Ibidem:
contentiones , ut cum vobis non vultis cadere , inventa
vestra invicem videamini dissipare.

Y para que no suceda esta tragedia à inven-
tos de la siempre Venerada Antigüedad , ni à los
additamentos Neotericos se deven quitar primero
los antojos de pia , ò impia afeccion de los unos,
y los otros , y con vista sanamente libre , abrazar
de unos , y otros lo precioso de la Margarita , que
se hallare , que en esto està todo el negocio del Al-
ma , el Alma del negocio.

Este crece mucho con los mismos Antithesis
del antecessor , pues en el estoy mirando claramen-
te los mios , y aquellos pueden ser solo aparentes,
y estos reales , y verdaderos , con que resulta mu-
cho util al publico , porque *ni fuisset Crispus , non*
esset Porticus.

Es digna de reparo la modestia del Autor (poco
usitada en estos tiempos) pues en su Discurso Proe-
mial contra el Preliminar , ni con el calor de la dis-
puta , ni aun con las antinomias , que (à su parecer)
halla en el Preliminar , nada dize *assertivè* , ni *decis-*
sivè , solo dize que *parece* : y este modo de dezir à na-
die

die esconde su aplicacion al buen sentido ; y ma
con la duda, desconfianza, y temor con que profie
re sus razones en contra.

Estas quando tocan en la Thesis principal de
Materia Medica, las pone con claridad, veracidad,
vivacidad à sus Phyliatros, y llenando exactament
en la obra su Titulo; con el additamento, que con
afan, y tareas en el discurso de ocho años ha podido
grangear, pues: *Dies diei eructat verbum, & nox no*
cti indicat scientiam, con que corrige, y lima lo su
perfluo, retrata; y reforma lo que la experiencia
ha mostrado menos seguro: Empleo dignissimo de
elogios, pues va fundado en ingenuidad Christiana

Psal. 18.

En lengua Latina por dos motivos, (segun pre
sumo) y ambos apreciables, el uno es por ser univer
sal idioma, y assi es la utilidad comun à todas las na
ciones; y el otro porque no sea comun à todos los
individuos de ellas, *ne sacraria hujus artis hominibus*
profanis revelentur, como dictò el Oraculo de Coe
quien en su Laconismo enseña la brevedad con que
ha de explicar cada uno su sentir; *quia nemo silen*
placuit, multi brevitare loquendi. El mio es que este
opusculo que el Autor ofrece solo à los principian
tes de su Arte, es para comun utilidad de toda la
Republica Medica, y digno de que saliendo à luz
le gozen todos, honrandole V. A. con la licencia
que suplica. Assi lo siento salvo, &c. Madrid en 11
de Agosto de este año de 1727.

Doct. D. Manuel de Anaya

LICENCIA DEL CONSEJO.

Don Juan de Peñuelas Secretario de Camara del Rey nuestro Señor, y de Gobierno del Consejo por lo tocante à los Reynos de la Corona de Aragon, certifico: Que por los Señores de él se ha concedido licencia à Juan Jolis Impressor de la Ciudad de Barcelona, para que por una vez pueda reimprimir, y vender el Libro, intitulado: *Pharmacopea de Loeches*, con que esta reimpression se haga por el impresso, que sirve de original, y que antes que se venda se trayga al Consejo junto con él, y Certificacion del Corrector general, de estarlo conforme à él, para que se tasse el precio à que se ha de vender, guardando en su reimpression lo dispuesto por las Leyes, y Pragmaticas de estos Reynos. Y para que conste doy esta Certificacion en Madrid à 8. de Agosto de 1750.

Don Juan de Peñuelas.

FEE DE ERRATAS.

El Libro intitulado : *Tyrocinium Pharmaceuticum*, &c. su Autor Don Juan de Loeches, que ha reimpresso Juan Jolis Impressor en la Ciudad de Barcelona ; El bien impresso, y corresponde al exemplar. Madrid, y Febrero 1. de 1751.

Licenciado D. Manuel Lizarazu
de Rivera.

Corrector Gen. por su Magestad

SUMA DE LA TASSA.

TAssaron los Señores del Real Consejo de Castilla este Libro intitulado : *Tyrocinium Pharmaceuticum* &c. su Autor Don Juan de Loeches, à seis maravedis cada pliego, como consta de la Certificacion dada por Don Juan de Peñuelas, Secretario de Camara del Rey nuestro Señor, y de Gobierno del Consejo, por lo tocante à los Reynos de la Corona de Aragón.

DISCURSO PROEMIAL

SOBRE UN PRELIMINAR DISCURSO.

Lector Benevolo, segunda vez se expone à tu censura mi Tyrocinio, y segunda vez te pido, que si asientes mal de mi trabajo, el tiempo que hubieres de gastar, (tiempo mal gastado) en despreciarle, le gastes en escribir mejor, para que de tu docto enseñar, todos quedemos aprovechados: y si en algo te pareciere me opongo à lo que dixè en la primera impressiõ, atiende à que en esta segunda se añade el título *Corregido, Añadido, y Reformado*, por lo que no será oponerme, sino es, *Rematurius considerata*, querer en lo que pueda imitar à aquellos por quienes se dize: *Sapientium est mutare consilium*, dexando siempre à tu prudente censura, la enmienda de mis yerros, sujetando mis discursos à mejor parecer, porque mi animo es seguir la verdad, sin atender à la vulgaridad de que la costumbre haze ley, pues si esto tiene algun lugar, será quando la costumbre no se oponga à la verdad, porque en tal caso la verdad deve seguirse, y abandonar la costumbre por antigua que sea, pues no se halla que la Eterna Sabiduria aya dicho, yo soy costumbre, pero si consta, y es de Fé aver dicho, yo soy verdad, como lo anota el Padre Fr. Alonso Sandin en el tratado segundo de su Examen de Indulgencias, de autoridad de San Gregorio, pag. *mibi* 95. diziendo: *Si consuetudinem fortassis opponas advertendum est, quod Dominus dicit: Ego sum via, veritas, & vita, non dixit Ego sum consuetudo, sed veritas, & certè, (ut B. Cymiani utamur sententia) qualibet consuetudo quantum vis vetusta,*

a

quan-

Discurso Proemial

quantum vis vulgata, veritati omnino est postponenda, & usus, qui veritati est contrarius est abolendus.

Segunda vez te hago la misma suplica, porque aunque la hize encarecidamente el año pasado de 1719. no ha faltado un Autor moderno, que en su Palestra Pharmaceutica Chymico-Galenica, llevado, ò bien de natural propension à impugnar, ò bien de algun fin particular, ha prorumpido en desprecios, à su parecer contra mi: digo à su parecer, porque quando me llama, aunque por ironia segun su inteligencia: *Nuevo defensor de los Antiguos*, advirtiendome, preguhtandome, y enseñandome en los folios 79. 138. y 139. de su nueva Palestra, presumiendo me desprecia, me llama: *Nuevo defensor de las Leyes de Castilla*, quienes le responderàn, y con quienes le doy la *Disparidad* que me pide, y contra quienes directamente se dirige su desprecio, pues aunque à todos se opone, y à todos hierre, sin reservarse à si mismo, à quien mas vulnera es à la Real Autoridad, y quien mas peligro corre es la salud publica, pues se viene introduciendo una especie de cisma entre los Professores de la Medicina, sobre el Methodo de preparar los medicamentos, y en primer lugar sobre las reglas de la Trituracion, establecidas por la Venerable Antiquedad, autorizadas, y mandadas guardar por la Magestad del Señor Phelipe II. por una Real Pragmatica, que mandò publicar, y guardar por Ley del Reyno entre otras cosas, como consta del Libro 3. Ley 1. titulo 17. de la Nueva Recopilacion, cuyo tenor es el siguiente: *Item, mandan à los Boticarios, que en las Medicinas, que se mandan moler segun arte, gruessas en las cosas, que se huvieren de echar en compuestos, ò que huvieren menester fermentacion, que no lo sean tanto, que se puedan apartar con los dedos en pedacillos conocidos, sino que sean en forma de polvo gruesso.* Esta Ley dize el Autor de la Palestra en el folio 137. que es *Doctrina erronea*: y en el folio 139. que no tiene fundamento alguno, y que por esso andamos vagueando en nuestros escritos los que nos arreglamos à ella, diziendo: *Que son tantas las contradicciones, y malas inteligencias, que sobre esto tenemos los que defendemos las trituraciones gruessas, y mediocres, que para dezirlas todas, era preciso hazer un tomo muy grande; siendo cierto, que todo esto provienc de no tener fundamentos solidos sobre que escribimos*
nuestras

nuestras explicaciones, y assi andamos vagueando en nuestros escritos, sin poner pie firme en alguna explicacion.

Lo cierto es, que su Magestad, Dios le guarde, no ha derogado esta Ley, como ni alguno de sus gloriosos Predecessores, ni ha avido mas derogador de ella, que el Autor de la Palestra, figuiendose de aqui aver puelto en opiniones el methodo de preparar los medicamentos, hallandose en las Boticas unos mismos medicamentos elaborados por distintos methodos, en los quales no puede aver iguales operaciones.

A la Ley citada sigue otra, que dize: *Item, que los dichos Boticarios, que quisieren tener el Philonio Persico, sigan la receta que dize Piperis Albi: à que se opone el Autor de la Palestra en el folio 321. dando motivo para que algunos Boticarios pongan en dicho Philonio simiente de Adormideras blancas, que es lo que pone el Autor de la Palestra, en lugar de la Pimienta blanca, que manda la Ley de Castilla.* Mas no es de admirar se oponga à los Reales Decretos, y trate de poco inteligentes à los que los obedecen, quien, como he dicho, no se reserva à si mismo, pues se opone à su misma doctrina, introduciendonos en la Pharmacia otro nuevo abuso, y libertad de conciencia, con las reglas dadas por Antiguos, y Modernos sobre el cocimiento Elixativo, sin mas fundamento, ni razon, que oponerse à que dixe en mi Tyrociniò, que si se ponen à coeer à un tiempo medicamentos de debil substancia, con medicamentos de gruessa, quando la virtud de los de gruessa se llegue à dissolver en el licor, la de los de debil se avrà exhalado: *In decoctis, ubi ingrediuntur medicamenta substantiæ crassæ, & medicamenta substantiæ tenuis, primò decoquimus illa, quæ sunt substantiæ crassæ, & quando oportet injicimus illa, quæ sunt substantiæ tenuis, (& sic de medicamentis mediocris substantiæ) quia si una in decoctione injicerentur, cum medicamenta substantiæ crassæ deposuerint suam virtutem in liquore, virtus medicamentorum debilis substantiæ liquorem destruit.* A esto dize el Autor de la Palestra en el folio 78. *Que no es creible, que aunque se hechen en el cocimiento aun en tiempo los medicamentos de gruessa substancia, con los de debil sea motivo, para que quando la virtud de los primeros està dissuelta, la de los segundos dexen el licor; y que assi la razon, y experien-*

cia enseñan lo contrario, y que lo que experimenta el Autor de la Palestra es, que los cuerpos mas faciles à ser dissueltos en los menstros, si estos están cargados de moleculas de otros mas dificultosos à la solucion, y se infunden en ellos, lo que sucede es, que las particulas del mas soluble, como mas proporcionadas à las porosidades del menstros, van echando de ellas las de los mismos solubles, y quedandose en el lugar, que ocupaban las otras, que se precipitan, y separan al fondo. Para cuya prueba trae por exemplo la dissolucion, y precipitacion de los minerales del Gran Lemery en su Curso Chymico, diciendo: *Esto se demuestra con la solucion de la Plata en el espíritu de nitro, que si se pone un pedazo de cobre se va dissolviendo, y echando las particulas de la Plata del lugar, que ocupaban, y se precipita en polvos; y acabada esta separacion de la Plata, queda una solucion de cobre, y si se pone dentro della hierro se dissuelve, y precipita el cobre, como antes se precipito la Plata, y si en la solucion del hierro se pone sal de tartaro, se dissuelve, y precipita el hierro, pero que esto no sucede si se haze lo contrario, y que de aqui se deduce claramente, que es improprio, y no haver tenido presente lo que es necessario para escribir parrafos decisivos, y suponer lo que no ay, y que si algo podria suceder en semejantes cocimientos, seria quando están dissueltas las particulas de los simples menos propios à ser dissueltos, echando los que son mas faciles, y proporcionados à la solucion en el licor, que se precipiten las particulas de los primeros, para que tengan lugar las de los segundos en que están, porque los menstros no dissuelven mas que lo que les es proporcionado à sus porosidades, y lo que es capaz de contenerse en ellas; y que de esto viene, que los que saben la Pharmacia como deben, en los cocimientos eligen los simples mas esenciales, y en quien reside la virtud que se desea, como en cocimientos purgantes, los purgantes, en diureticos, los diureticos, &c. y que de estos procuran que el licor se sature bien, y los demás los echan à lo ultimo, para extraher lo que se pudiese, como menos esenciales à los efectos, y que quando es preciso, que en un licor se contengan todas las partes de los simples, hazen separados cocimientos, ò infusiones de ellos, que despues unen, y con esto se puede assegurar, que el licor consta de las particulas de todos los simples que se han extrahido.*

El Benevolo Lector decidirá este punto, sin detenerme en hazer reflexiones, dando por supuesto, hablo con quien entiende de la presente materia, probando lo contrario contra si el Autor de la Palestra, poniendo por sistema el elogio que se le dà en una de las aprobaciones de su Pharmacopea Triunfante, diciendo: *La Victoria que se consigue con las mismas armas del contrario, se ciñe el inmortal laurel del mas glorioso triumpho.*

Esto supuesto, siendo mi assero, *Que si se ponen à cocer à un tiempo medicamentos de gruesa substancia, con medicamentos de debil, quando la virtud de los de gruesa se llegue à dissolver en el licor, la de los de debil se avrá exhaustado:* y siendo el Autor de la Palestra encontra: *Que no es creible, que aunque se echen en el cocimiento à un tiempo los medicamentos de gruesa substancia, con los de debil, sea motivo, para que quando la virtud de los primeros està dissuelta, la de los segundos dexen el licor, y que la razon, y experiencia enseñan lo contrario:* Esto parece no es assi, porque dize en el folio 150. de su Palestra: *Que los simples aromaticos, y que su virtud consiste en sus partes salino-volátiles, no reciben alguna decoccion, solo una infusion despues de apartado el cocimiento de la lumbre, tapando bien el vaso, para que no se evapore parte alguna:* y en el folio 235. dize: *Que todos saben, que los azeytes no se dissuelven en menstros aqueos, y que siendo essenciales de los aromaticos, se evaporizan mediante la coccion:* y en el folio 265. dize: *Que el Hyssopo mediante el cocimiento pierde sus partes aromaticas:* y en el folio 251. *Que siempre que se cuezan las cortezas de cidra se evaporizan, y exhalan las partes mas activas de ellas:* y en el folio 302. *Que todos los que supriessen los fundamentos modernos, cerca de la preparacion de las medicinas, no negaràn, que si se echasse poco azucar para hazer el Xarave para configir el Electuario Hamech necessitaria cocer mas tiempo con el para reducirlo en la consistencia necessaria, y durante este tiempo las partes mas subtiles, tanto de los simples aromaticos, como de los purgantes se evaporizan:* El Autor de la Palestra lo niega, ergo, &c. y en el folio 178. dize: *Que los totalmente volátiles, como el sassafras, canela, flores olorosas, las simientes calientes mayores, y menores, &c. no si fren cocimiento alguno, sino es despues de acabada la coccion*

cion de los demás simples se infunden en el menstroo caliente en vaso cerrado, que no pueda echar de sí vapor para que se conserven sus fuerzas enteras, sino es que se quiera extraher las partes austeras terrestres: y en el folio 150. yà citado, dize: Que en los purgantes se ha de observar lo mismo, no porque su parte mas activa consista en sus partes subtiles; sino porque mediante el cocimiento, la parte SALINO-AUSTERA FERMENTATIVA, que es en quien consiste su virtud, se disuelve facilmente, y se mezcla con sus partes terrestres por el mucho calor, y despues no producen tan buenos efectos, y que el calor debe ser siempre moderado, para que en este tiempo se vayan mejor penetrando los simples, pues en los rezinosos, como jalapa, palo santo, y otros, si se dà un calor fuerte, las partes sulphureas se derriten, y reunen, y no dan entrada à las partes aqueas en que se cuecen, y que los vasos deben ser de barro vidriado, ò de vidrio, y que si fueren de cobre, se deben hazer los cocimientos con un fuego violento, para que siempre se conserve la materia hirviendo à borbotones, pues en este estado, no puede el licor extraher alguna parte del cobre, porque las particulas del fuego, que no cessan de passar por los poros del perot, lo tienen casi suspendido, y sin tocar al cobre.

Que se ayen de comprehender todos los purgantes para la coccion debaxo de la regla de los aromaticos, no porque su parte mas activa consista en sus partes subtiles, parece no es assi, porque acaba de dezir el Autor de la Palestra: Que si se echasse poco azucar para hazer el Xarave para consigir el Electuario Hamech necessitaria cocer mas tiempo con el para reducirlo en la consistencia necessaria, y durante este tiempo las partes mas activas de los purgantes se evaporizan: y en los folios 267. y 268. dize: Que las tinturas del Ruibarbo se han de reducir con el azucar a consistencia de Xarave sin hervir, para no trastornar, ni alterar, ni que se evaporiize las particulas del Ruibarbo: y estas particulas del Ruibarbo, que no se han de evaporizar, consiessa el Autor de la Palestra en el folio 298. que son subtiles, y con las que purgan el Ruibarbo, y Sen, y no la parte SALINO-AUSTERA, diziendo: Que el Diacathalicon purga por las partes mas subtiles del Ruibarbo, y Sen, y que despues de hecha su operacion las partes que quedan son Austeras, que son las que adstringen.

Y estos son los que en el folio 138. duda el Autor de la Palestra, quales son los que tengo por de debil substancia demàs de los Aromaticos, con los que tambien confieffa por de tenue textura demàs de los Aromaticos el Autor de la Palestra en el folio 297. diciendo: *Que para consigir los Eleſtuarios, despues de mezclados los ingredientes, que no son Aromaticos con el Xarave, en estando casi frio se mezclan las gomas hechas polvos, para que no se agrumen, y al fin de todo los polvos (nota) Aromaticos, y los azeytes destilados, y demàs simples, ò medicamentos (nota) de tenue textura: y respecto de confessar el Autor de la Palestra medicamentos de tenue textura de mas de los Aromaticos, y que el Ruibarbo, y Sen tienen particulas subriles con que purgan, que no se deben evaporizar, parece se sigue, que si se ponen à cocer à un tiempo con medicamentos de gruesa substancia, quando la virtud de estos se llegue à dissolver en el licor, la subtil de aquellos se avrà exhalando; y que toda la virtud purgante no consiste en la parte SALINO-AUSTERA. Y en el folio 78. yà anotado, dize por ironia, que no se cansen en graduar los cocimientos, confessando se deben graduar, y siendo graduar los cocimientos, no solo conmensurar la cantidad del licor con la cantidad de los simples, sino es tambien no echarlos todos à un mismo tiempo, sino es quando à cada uno le corresponda segun su modo de substancia, como confieffa el Autor de la Palestra en dicho folio, parece, que si no fuesse creible, que aunque se echen en el cocimiento à un tiempo los medicamentos de debil substancia con los de gruesa, sea motivo para que quando los de substancia crassa diessen su virtud, la de los de debil se aya evaporado, era superflua la graduacion en quanto al orden de echar los simples en el cocimiento. Y demàs de lo dicho dize en el folio 230. *Que una libra de zumo de Rosa contiene mas virtud de la Rosa, que dos libras de infusion; pues la humedad que se echa sobre las Rosas, y demàs flores zumosas, no sirve de extraher sus partes essenciales, porque sin adiccion de humedad se pueden extraher (nota) sin tanta perdida de partes subriles, y sin alteracion de su substancia, porque necessitandose calentar el agua, cada vez que se haze la infusion (nota) lo mas subtil se vâ en las expresiones de las Rosas que se hazen. Parece, que si con solo calentar el agua para hazer las infusiones**

fiones de la Rosa, ay tanta perdida de partes subriles, tambien la ayrà, contra el aserto del Autor de la Palestra, si se ponen à cocer à un tiempo con medicamentos de gruesa substancia; y que la virtud purgante de las Rosas no consiste en la parte *SALINO-AUSTERA*, pues con solo calentar el agua se va lo mas substancial, ò el Autor de la Palestra tiene callado algun *Austero* incognito, distinto del que se ha tenido, y tiene entre los profesores de la Medicina.

En quanto à que una libra de zumo de Rosa contiene mas virtud de la Rosa, que dos libras de infusion, me tiene enseñado la experiencia, que quatro onças de infusion de Rosa son mas purgantes, que quatro onças de su zumo, y sentada esta experiencia, contra quien no sirven metaphisicas, si lo que asegura el Autor de la Palestra es cierto, parece que contra este su aserto son superfluas las infusiones, que haze en el folio 258. de su Palestra, para el Xarave Aureo, pues en tal caso parece serà mas acertado exprimir el zumo à aquellas Rosas que infunde en el mismo zumo, y añadirsele à este: y si es por lo que alli dize, *Que se hazen las infusiones de las Rosas para impregnar el zumo todo lo mas que se pueda de la virtud purgante, y aromatica de las Rosas*, parece serà mas puelto en razon extraher la virtud purgante, y aromatica de todas las Rosas, infundiendolas en un menstruo libre, como hasta aqui se ha hecho, pues dize el Autor de la Palestra en el folio 300. *Que el suero en que se haze la infusion para el Electuario de Hamech es un menstruo muy debil, por estar cargados, y llenos sus poros de su propria substancia, por lo que es inutil para hazer la extraccion de todas las partes activas de los simples; y que el zumo de fumaria es tambien inutil para extraher las substancias de los otros simples por la misma razon*: Y en el folio 151. dize: *Que se duda mucho que un licor cargado ya de otras particulas, haga la extraccion de nuevos simples, y que lo que no se puede negar es, que aunque se extraygan, no se extraheran tambien como en un menstruo libre*. Y supuesto esto, parecè no ser cierto, que no sirve el agua que se echa sobre las Rosas, de extraher sus partes esenciales, ò el agua no es menstruo, pues dize en el folio 141. *Que llamamos menstros à los licores que disuelven los mixtos, ò cuerpos naturales, separando las partes activas, y nobles, de las terrestres, y crassas*.

Ni se sabe que aya dicho, que toda virtud purgante es facil resoluble, ò evaporable, y que toda se exhala, sino es que el Autor de la Palestra lo aya imaginado, como ha imaginado, que el Azeyte Omphancino es imaginado, pues si esto fuesse no avria extracto alguno purgante; pero son menos purgantes los cocimientos, ò infusiones reducidos à consistencia, que antes de inspissarlos, pues qualquiera cocimiento, ò infusion purgante, purga mas tomada sin reducir à consistencia de extracto, que aquella misma cantidad inspissada, prueba que se exhala parte de lo purgante, como dexa dicho el Autor de la Palestra, sobre las tinturas del Ruibarbo, y las infusiones de la Rosa, y el Xarabe para el Electuario de Hamech; lo que corrobora en el folio 510. donde dize: *Que el Agua Rosada de Rosas de Alexandria es algo purgante*, y si asciende el algo purgante mediante la destilacion, tambien parece ascenderà, y se irà en esluvios mediante el cocimiento, por mucho cuydado que se tenga, pues aqui se va hablando de los cocimientos hechos en vaso descubierta: vemos demàs de lo dicho muchas operaciones del Antimonio elaboradas con fuego violento, como son el Vidrio, Hygado, Regulo, &c. y no por esso dexan de ser fuertes purgantes: ni es consecuencia, que los faciles solubles ayan de ser faciles resolubles, respecto que la sal, azucar, miel, y semejantes son faciles solubles, y no por esso son faciles resolubles, ò evaporables. No se me ha olvidado, que aunque acaba de dezir el Autor de la Palestra, *Que la Agua Rosada de Rosas Alexandrinas es algo purgante*, en el Curso Chymico en el Capitulo de Rosas, dize: *Que aunque las dichas Rosas son purgantes, el agua que se saca no lo es, ò à lo contrario es adstringente*. Supongo, que no es reparable la viga en el ojo proprio, aunque es reparable la pajueta en el ageno.

Que la virtud de los Purgantes consista en la parte *SALINO-AUSTERA*, y que esta sea *fermentativa* parece no es assi, porque dize el Autor de la Palestra en el folio 303. *Que es consecuencia de lo Austero lo Adstringente*: y en el folio 82. dize: *Quando los purgantes no hazen efecto alguno sensible, es, que encuentran en el estomago, y primeras vias, unos humores acido-austeros, que reuniendo se con ellos, los fixan, y trastornan su textura, que quedan sin actividad, como sucede*

cede en muchas dolores colicos, que ninguna purga obra, hasta que primero se corrija el acido-austero que los origina: y en el folio 297. dize: Que los purgantes hazen su efecto de purgar por una sal acido fermentativa, que tienen mixta con las partes ramosas, y terrestres; y que los adstringentes tienen su virtud en una sal acido fixa, mezclada con muchas partes terrestres, que constituyen un cuerpo salino-austero: y en el folio 353. dize: Que el Bexuquillo provoca el vomito, y haze purgar por sus partes mas subtiles, y que adstringe despues por sus partes austero-terrestres: y en el folio 298. ya anotado, dize: Que las partes austeras de los purgantes son las que adstringen, y las subtiles las que purgan: y en los folios 83. y 84. Que la virtud purgante consiste en unas moleculas, que son compuestas de un sal muriatico, y sulphureo, y el quedar estreñidos los que se han purgado, es por aver faltado el irritativo del acido acre, y quedado un succo salino-austero, originado por la union del acido con las partes terrestres: y en los folios 341. y 342. dize: Que las sales de los Purgantes son acres: y en el folio 136. Que los Purgantes obran por su textura salino-ramosa, y facil: y en el folio 683. Que las partes SALINO-OLEOSAS del Ruibarbo son las que producen los efectos de purgar: mas esto parece no es assi, porque en el folio 137. dize: Que el Ruibarbo tiene la virtud purgante en las partes VISCOSAS: y lo mismo parece asegura en el folio 152. despues de advertir, no sabemos à quien, ni à que fin, que las Carnes se asan en un affador, y las Castañas entre el rescoldo, donde dize: Que Farrefaccion es una affacion dissimulada, que se haze con un fuego muy lento, hasta que sus superficies esten asperas, y libres de las partes (nota) humedas: que la primera causa porque se haze es para apartar una virtud, como quando se tuestan los Myrabolanos, y el Ruibarbo (nota) para apartarles la virtud purgante: y en el folio 137. dize: Que la virtud purgante de los medicamentos no està en todo el mixto, sino unos la tienen en sus partes viscosas, otras en las resinosas, &c. de tal forma, que estas particulas purgantes ya sean las viscosas, ya las resinosas, &c. si siempre estuvieran unidas, y contemperadas con las otras particulas de su mixto no produxeran su efecto: y en el folio 84. dize: Que la virtud purgante no consiste solo en la sal, ò en el azeyre, ò en el espiritu separados, sino es que proviene de moleculas compuestas de

de todos, que sean fermentescibles: de donde parece se educa, que según el Autor de la Palestra, *EL PURGAR LOS MEDICAMENTOS ES POR SU TEXTURA SALINORAMOSAS, Y FACIL, Y POR AQUELLAS MOLECULAS COMPUESTAS DE PARTES SALINAS, SULPHUREAS, MIXTAS CON LAS QUE LES CORRESPONDE DE AQUEAS, Y TERRESTRES, SALINO-OLEOSAS, VISCOSAS, SUBTILES, SALINO-ACIDAS, SALINO-ACRES, SALINO-AUSTERAS, FERMENTATIVAS.* Parece vestido de Pata galana acomodado de retazos de taxon de Sastre.

Dexa dicho el Autor de la Palestra, que los purgantes se han de comprehender con los aromaticos en quanto à no averse de cocer, lo que buelve à encargar en el folio 687. diziendo: *Que se tenga cuydado de no usar el Sen mas que en las infusiones coladas sin expression alguna, porque no passe una substancia viscosa que viene, que causa dolores de tripas, ansiedades, y sobre purgaciones peligrosas:* y en el folio 691. le dà de confuncion seis quartillos, que si estos se han de entender como suena, Civiles, son ocho libras medicinales, confuncion que la Pharmacia dà à los leños.

Que los cocimientos se han de hazer à manso fuego, porque la impetuosidad resuelve las virtudes de los medicamentos, es regla general de la Pharmacia, dada por la Venerable Antigüedad, pero que los vasos de cobre tengan privilegio, para que cociendo en ellos à borbotones los resinosos, no se derritan, y reunan sus partes sulphureas, y no den entrada à las partes aqueas, no se alcanza; y mas quando se pueden hazer semejantes cocimientos en vasos, que no aya esse peligro, y quando: *Non sunt faciendâ mala, ut inde eveniant bona, nec è contra.* Aunque de esta practica parece no puede seguirse cosa buena, pues yà que no adquieran los cocimientos malignidad del cobre, tampoco parece adquiriràn la virtud essencial de dichos simples, que consiste en sus partes sulphureas, ò resinosas, por reunirse estas, y no dar entrada à las partes aqueas.

La advertencia de que las Castañas se assan entre el resoldo, me motiva à presunir, que quando el Autor de la Palestra anotò este secreto, y nuevo descubrimiento para la medicina, aunque reserva en sí el secreto de para que, tu-

vo presente el fusto , que se llevó en esta Corte una Señora, aficionada à Castañas asadas en el rescoldo del brasero, lo que la pudo costar caro , pues una de las vezes , que las avia puesto à asar , ofreciendosele passar à otra pieza , se llevó advertidamente la concha del brasero , porque una Mona que tenia , no facasse las Castañas , como acostumbra va si se descuydavan ; mas la astuta Mona , viendose sola , y sin instrumento con que facar las Castañas , se abrazò con un Gato , que estava al calor sobre la caja del brasero , y sujetandolo fuertemente , con las manos del Gato echava fuera las Castañas , lo que no hazia con tanta escasez , como sacava el asqua con la mano agena , que no echasse juntamente con las Castañas el rescoldo sobre las esteras , las que aviendo comenzado à arder , sino huvieran acudido à los alaridos del Gato se les huviera quemado la casa.

*Que experimente el Autor de la Palestra , que los cuerpos mas faciles à ser dissueltos en los menstrosos , si estos están cargados de moleculas de otros mas dificultosos à la solucion , y se funden en ellos , lo que sucede es , que las particulas del mas soluble , como mas proporcionadas à las porosidades del menstrosos , van echando de ellas las de los menos solubles , y quedandose en el lugar , que ocupaban las otras , que se precipitan , se separan al fondo , parece no es assi , porque dexa dicho : Que los que saben la Pharmacia como deben , en los cocimientos eligen los simples mas esenciales , y en quien reside la virtud que se desea , como en cocimientos purgantes los purgantes , en diureticos , los diureticos , &c. y que de estos procuran , que el licor se sature bien , y los demàs los echan a lo ultimo , para extraher lo que se pudiere , como menos esenciales à los efectos : y si los que saben la Pharmacia como deben hizieran esto , era prueba tenian experimentado , que las particulas de los mas solubles , no echan fuera las de los menos solubles , porque los que saben la Pharmacia como deben no echan à cocer primero los simples mas faciles à la solucion , y despues los mas dificiles , sino es al contrario por el *Ignis agit in subjectum* : ni es consecuencia , que por ser menos esenciales à los efectos , ò virtud que se desea , sean mas faciles , ò mas dificiles à la solucion : demàs , que los que saben la Pharmacia como deben , no obran empyricamente , como les supone el Autor de la Palestra , procuran*

do

do que el licor se fature bien de unos , y despues echando otros , porque los que saben la Pharmacia como deben , saben que saturado bien el licor de particulas de un simple, ò simples , no puede recibir otras , sin soltar de las que està bien saturado , y esto solo prueba , que el Autor de la Palestra lo practica assi , y lo supone à los otros , deviendonos dezir , que simples son los demàs que echan à lo ultimo , y en que porosidades ha de entrar la virtud de ellos , teniendo bien saturado el licor de los mas effenciales , y en quien reside la virtud que se desea ; y à que fin , porque parece , que si en los demàs no reside la virtud que se desea , son superfluos , y que el Autor de la Palestra haze cocimientos , ò infusiones de simples , que no es preciso se contengan todas sus partes en el licor en que se cuecen , ò infunden , pues dize : *Que quando es preciso , que en un licor se contengan todas las partes de los simples , hazen separados cocimientos , ò infusiones de ellos.*

Y por fino basta lo dicho contra producentem por el Autor de la Palestra , para probar contra si , y contra su experiencia , ser incierto : *Que las particulas de los simples mas faciles à la solucion , echan del licor las particulas de los menos solubles , y que si algo podria suceder en semejantes cocimientos seria quando estan dissueltas las particulas de los simples menos propios à ser dissueltos , echando los que son mas faciles , y proporcionados à la solucion en el licor , que se precipiten las particulas de los primeros , para que tengan lugar los de los segundos en que estàr :* Dirà el Autor de la Palestra : à un cocimiento de *Quinaquina simple muy crasso , y que dificultosamente se dissuelven sus partes activas , segun el Autor de la Palestra en el folio 183. que simple hemos de echar mas facil à la solucion , para que como tal veamos , que sus particulas solubles , como mas proporcionadas à las porosidades del licor , echan fuera del lugar que ocupan à las de Quinaquina , y las hazen precipitar ;* porque aunque se aya echado el *Ruibarbo , medicamento el mas facil à dissolverse entre todos los simples pulverizables , segun el Autor de la Palestra en el folio 79. no sucede lo que el Autor de la Palestra assegura tiene experimentado , que es dexar el licor el sabor amargo de la Quinaquina , y quedar se solo con el sabor del Ruibarbo , pues parece que esta avia de ser la prueba*

ba de hazer las particulas del Ruibarbo, como mas faciles à dissolverse, que las de la Quinaquina, y por tanto mas proporcionadas à las porosidades del licor, precipitar à las particulas disueltas de la Quinaquina, como menos solubles, que las del Ruibarbo, y por tanto menos proporcionadas à las porosidades del licor.

Muchas experiencias asegura el Autor de la Palestra aver hecho, pero todas asegura en el folio 3. averlas hecho con cortas experiencias, y assi van saliendo, pues para probar que el Ruibarbo es el medicamento mas facil à dissolverse entre todos los simples pulverizables, no obstante que en el folio 584. dize: *Se compone de particulas sulphureas* (nota) *tenaces*, dize en el citado folio 79. *Que se haga pedazos el Ruibarbo, y se ponga en agua fria à macerar, y que se eche à parte Escamonea, Turbit, Jalapa, Mechoacan, ò otros en igual cantidad à la del Ruibarbo triturado mediocrementemente*, (lo mismo parece ser para el Autor de la Palestra, trituracion mediocre, que pedazos gruesos) *y que se dexé macerar como el Ruibarbo, y se hallará, que el agua en donde estuvo el Ruibarbo, está cargada de muchas partes de él, y que si se evapora se sacará extracto, que superará, en el peso en mas de tres partes à la que se extraherá del licor en que se maceró la Escamonea, Turbit, Jalapa, ò Mechoacan, y que esta es prueba convincente de que el Ruibarbo es mas soluble, que muchos de los otros purgantes.* Que sea el agua el menstruo en que se ha de macerar el Ruibarbo, lo acaba de decir el Autor de la Palestra; y que sea el espíritu de vino el menstruo en que se ha de macerar la Escamonea, tambien lo dize en el folio 100. asegurando: *Que es cierto, que la Escamonea se disuelve poniendola en infusion en agua:* y en el folio 99. dize: *Que los purgantes, u otros cuerpos, que abundan de partes resinosas, no se disuelven en sola agua sus partes activas, ò resinosas, como se experimenta todos los dias, que aunque la Jalapa, Escamonea, Turbit, y semejantes se cuezen, sus cocimientos tienen muy poca virtud, y esta es de algunas partes viscosas, que los simples contienen, y no de las resinosas:* y en el folio 529. *Que el espíritu de vino es el disolvente genuino de todas las resinas, y azeyres subtiles:* pero, que el Ruibarbo aya de dar mas de tres partes mas de extracto, que la Escamonea, parece no es assi, porque di-

ze el Autor de la Palestra en el Curso Chymico, en el Capitulo de la Jalapa, *que de seis onças de Escamonea buena, se sacan cinco onças de resina, y segun esta experiencia, reflexion, y prueba convincente, parece que de seis onças de Ruibarbo se han de sacar mas de veinte onças de extracto.* Què gran secreto este para el tiempo presente, en que nos cuesta veinte y quatro pesos una libra de Ruibarbo.

Que se aya de macerar el Ruibarbo en agua fria, tampoco parece debe ser assi, porque dize el Autor de la Palestra en el folio 146. Maceracion es una reduplicada infusion en un mismo licor: y siendo infusion parece no se debe hazer en agua fria, porque dize el Autor de la Palestra en el folio 145. Que de seis cosas que se han de observar en la infusion, la quinta es el calor.

Que Maceracion sea una reduplicada infusion en un mismo licor, parece no es assi, porque dize el Autor de la Palestra en el Curso Chymico en las adiciones pag. 36. Macerar es lo proprio que digerir: y en el dicho Curso Chymico pag. 34. dize: Digerir es quando se dexa embeber qualquier cuerpo en disolvente conveniente, por medio de un calor muy lento: y en el folio 149. de la Palestra dize: Digestion es un movimiento con que las cosas se cuecen, o fermentan, mediante un calor digestivo, del modo que en el ventriculo se digieren los alimentos: y sino, prosiga el Autor de la Palestra en advertirnos, y enseñarnos, y diganos como se ha de entender absolutè, HAZERSE LA MACERACION EN FRIO, Y EN CALIENTE, Y SERVIR PARA EMBEBER QUALQUIER CUERPO EN DISSOLVENTE CONVENIENTE, Y SER REDUPLICADA INFUSION EN UN MISMO LICOR, Y UN MOVIMIENTO CON QUE LAS COSAS SE CUECEN, O FERMENTAN? Pues dize en el folio 146. Que los Antiguos confundieron con la Infusion, y la Locion, la Humectacion, Imbibicion, y Nutricion, preparaciones muy diferentes de estas: y en el folio 73. dize: Que su intencion es, advertir à los principiantes el no seguir errores, y que se le haze preciso el dar experiencias, y razones que desfogan las tinieblas: y en el folio 1. dà à entender contiene en si su Palestra discursos, y experiencias, que sirven de luz para descubrir la verdad, y manifestar muchos errores, que siguen, y defienden los Autores: concediendole, que entre

la Locion, y la Infusion *strictè loquendo* ay diferencia, pero entre la Infusion, Humectacion, Imbibicion, y Nutricion no se halla en quanto à la substancia, sino es reduplicacion de voces, pues siendo la Infusion *transmutatio virtutis de re in rem mediante humiditate, & temporis spatio, citra elixationem facta, sola maceratione*. Sea la transmutacion de la virtud del medicamento en licor, ò del licor en el medicamento, siempre serà transmutacion de virtud de una cosa en otra, y los enfermos solo han menester, que si el Medico les administra un medicamento preparado por medio de la infusion nutritiva, ò nutricion, sea bien administrado, y llamase la dicha preparacion como se llamare, pues:

Herbis, non verbis fiunt medicamina vitæ:

Herbis, non verbis curantur corporis artus.

Que viene à ser lo mismo que dixo Galeno en el Lib. 1. Cap. 2. de Comp. Med. sec. gen. *Appellatio nec servabit hominem unquam, nec interfecit, sed medicamentum.*

Y los Boticarios saben que preparar un medicamento mediante la que se dize Lavacion Magnificativa, es embeber el licor en el medicamento, lo que ninguno ha dudado, aunque no avia venido el Autor de la Palestra à deshazer tinieblas, y manifestar errores; pero si se le pide à un Boticario un medicamento macerado segun el Autor de la Palestra, no sabrà si ha de embeber el licor en el medicamento, ò si ha de hazer en aquel licor reduplicadas infusiones del medicamento, ò si aquel medicamento, y licor los ha de poner à digerir, ni si esta digestion ha de ser en frio, ò en caliente; y assi parece, que quando el Autor de la Palestra pretende aclarar lo que le parece confundieron los Antiguos, introduce nuevas confusiones, que parecen à un catar, que oï quando muchacho, que dezia:

En la calle de no sè que,

Pregonaban yo no sè que,

Pena de no sè que tanto,

Que vayan à ver no sè que.

Demàs de lo dicho, dize en el folio 141. *Extraccion es una separacion de las partes nobles, y puras, de las innobles, è impuras*: y en el folio 133. dize: *Que debaxo de esta preparacion se comprehenden la Expression, la Locion, Humectacion,*

cion, Dissolucion, Liquefaccion, Deliquio, Infusion, Maceracion, Imbibicion, Nutricion, Fermentacion, Putrefaccion, Efavesencia, y Digestion. Y no aviendo en algunas de las dichas preparaciones separacion alguna, segun las definiciones, y methodos que pone, por lo que no tienen conexion alguna, unas con otras, no se alcanza el porque dicho por los Antiguos es confusion, y dicho por el Autor de la Palestra no lo es.

Que venga el exemplo de la solucion, y precipitacion que se haze de los minerales, por medio de sus menstros corrosivos, ò salinos, con la extraccion que se haze de las partes solubles de los vegetales, por medio de sus menstros homogéneos, parece no es assi, ò que para el Autor de la Palestra lo mismo son poros, ò meatos, que puntas, y lo mismo puntas, que poros, ò meatos, y lo mismo Imersion, ò Calcinacion Immersiva, que cocimiento Elixativo, porque dize en el folio 158. de su Palestra; *Imersion es echar los metales, ò minerales en algun licor corrosivo, para que se reduzgan en cal: y que precipitacion es la separacion de las particulas muy subtiles, dissueltas en algun licor conveniente, mediante la adicion de otro licor: y que se haze echando sobre la solucion hecha mediante la imersion, un licor, que debilite, y cierre los poros, ò meatos del mensturo, para que despues las particulas contenidas en ellos, se vayan al fondo por su propio peso, y queden en forma de polvos, ò de cal: y en el Curso Chymico pag. 52. dize traducido del Gran Lemery: La dissolucion del oro es una suspension, que las puntas del Agua Regia hazen de las particulas de este metal en la srema; porque no basta, que el Agua Regia tenga dividido el oro en partes subtiles, es tambien necessario, que las puntas lo sostengan, y le hagan andar, porque de otra manera se caerian al fondo en polvos, por muy subtilissimos que fuesen: y en la pag. 62. de dicho Curso Chymico dize: El partir se haze quando un dissolvente dexa algun cuerpo, que tenia desatado, para pegarse à otro: como quando se pone el cobre en la dissolucion de la Plata, y el Agua fuerte, dexa la Plata segun va dissolviendo el cobre, Algunos pretenden explicar estas precipitaciones, diziendo, que estos mixtos tienen los poros mas acomodados los unos que los otros à la figura del Agua Fuerte, ò à sus puntas, y que està en estado de dexar el pri-*

mero, para dissolver el ultimo. Parece por estas razones que ellos les quieren dar à las puntas del Agua fuerte entendimiento, porque estas puntas, que en la dissolucion de la Plata se avian fixado en las particulas de este metal, teniendo las suspendidas, dexan estos cuerpecillos, para irse à introducir en el cobre: esto es lo que no se puede explicar con esto solo, sino se supone primero, que el Agua Fuerte està dotada de razon. Parece habla Lemery en este parecer con el Autor de la Palestra su traductor, pues à todos los medicamentos, y operaciones Pharmaceuticas, parece les quiere dar entendimiento, y dotarlas de razon, para que obren à su arbitrio, causando efectos contrarios segun, como, y quando quiere, como se vâ viendo en sus reflexionadas, y bien meditados explicaciones. Prosigue Lemery traducido por el Autor de la Palestra diciendo: *Creo que no se puede dissolver esta dificultad mejor, que con dezir, que la flemma de la dissolucion desune algunos cuerpecillos de cobre, que nadando en el licor, estos cuerpecillos encuentran las puntas del Agua Fuerte cargadas con las particulillas de la Plata, los tropiezan, y quebrantan de manera, que los rompen, de donde proviene la precipitacion de la plata: porque las puntas que la suspendian, estando rotas, y la flemma no teniendo bastante fuerza para sostenerla, es necessario se precipite por su propio peso. En quanto à la solucion del cobre, haze se despues, por la fuerza que ha quedado al Agua Fuerte; porque aunque lo mas subtil de las puntas de este dissolvente se aya rompido, les ha quedado bastante agudeza, para penetrar la parte mas soluble del cobre, y para hazer el agua segunda. El hierro haze precipitar el cobre, la piedra calaminar al hierro, el licor de nitro fixo à la piedra calaminar por la misma razon; pero se ha de observar, que el hierro no haze precipitar todo el cobre, ni la piedra calaminar todo el hierro, como el cobre hizo precipitar toda la Plata: la razon es, que las puntas del Agua Fuerte aviendo entrado mas profundamente en los poros grandes del cobre, y del hierro, son mas dificultosos de ser rompidos por cuerpos de esta naturaleza: pero como el licor de nitro fixo contiene un alcali mucho mas en movimiento, que los otros, el precipita toda la piedra calaminar, y lo que ha quedado dissuelto del hierro, y del cobre.*

De todo esto parece se deduce, demàs de lo dicho, de

no tener analogia la dissolucion de los minerales por medio de sus menstros corrosivos, ò salinos, con la dissolucion, ò extraccion de las partes solubles de los vegetales por medio de sus menstros homogéneos, que si la tuviera lo erraban los Modernos, y el Autor de la Palestra en poner en los cocimientos, ò infusiones el licor de nitro fixo, la sal de tartaro, o otra sal alcalina, para extraher mas facilmente las particulas solubles de los vegetales, y para hazerlas mas solubles, porque assi como el licor de nitro fixo haze precipitar toda la piedra calaminar disuelta en el Agua Fuerte, y lo que ha quedado disuelto del hierro, y del cobre, assi haria precipitar las particulas disueltas, o que se fuesen dissolviendo de los vegetales, lo que no sucede, ni el Autor de la Palestra lo probarà con practica demonstracion, porque en los cocimientos, ò infusiones de los vegetales no se dissuelve toda la corpulencia, como en el Agua Regia todo el Oro, en el Agua Fuerte toda la Plata, sino es las particulas que son homogéneas al menstro, porque ni es calcinacion immerfiva, ni son puntas las que en los cocimientos, ò infusiones de los vegetales tienen suspendidas en la flemma las particulas disueltas, sino es porosidades, como assegura el Autor de la Palestra en el folio 79. diziendo: *Que los menstros no dissuelven mas que lo que les es proporcionado à sus porosidades, y lo que es capaz de contenerse en ellas: y en el folio 73. dize: Que los mas principiantes saben, que lo que se llama menstro es el que dissuelve, y recibe en sus porosidades las particulas activas que desea del mixto: aunque como queda visto, parece quiere el Autor de la Palestra, que los licores corrosivos unas vezes dissuelvan por medio de puntas, y otras por medio de poros, ò meatos; y puede juntar esta comparacion de la Calcinacion Immerfiva con el Cocimiento Elixativo, con la comparacion que dize en el folio 138. Hize con poca meditacion, de la Trituracion con el Cocimiento Elixativo, y de este con la dissolucion que se haze en el estomago de los medicamentos tomados en substancia, y ver qual comporacion es mas bien assimilada: Teniendo presente, que continuando la misma linea, dize: Que la dissolucion de los medicamentos en el licor, es una reduccion de las particulas mas activas del mixto en polvos subtilissimos; y siete lineas mas adelante dize: Que en el estomago se*

haga la trituracion subtilissima se demuestra con la experiencia: y dezirnos, que privilegio tiene, de que no gozamos los demàs, para que una misma comparacion sea bien hecha por èl, è impropia hecha por los demàs.

Quien duda mucho, que un licor cargado yà de otras particulas haga la extraccion de nuevos simples, no sabemos, sino es que sea el Autor de la Palestra quien mucho lo duda; porque vemos por la experiencia, que un licor cargado de particulas todo lo que cabe en sus poros, no puede recibir otras, sin soltar de las que està saturado, pues si se haze un cocimiento, ò infusion quanto cargado pueda ser de un simple, ò simples, que no sean amargos, y colado se dexa sentar, se decanta, y se le añade algun simple amargo, toma de lo amargo, y se precipita parte de los antes cocidos, ò infundidos, y parte del nuevamente añadido, porque como homogeneas las particulas disueltas, à las del simple nuevamente añadido, se comunican las unas à las otras por medio de la humedad; assi como dos zumos de naturaleza aquea, y estos con el agua, y con esta las gomas, &c.

Ni ay duda que si el cocimiento se haze empyricamente, como le haze el Autor de la Palestra en el folio 187. no guardando el methodo de poner el licor correspondiente à las particulas que se han de extraher de los simples asignados, se quedará parte de ellas por extraher, y parte se precipitará, por no aver porosidades bastantes en el menstruo en que se mantengan, como si à un vaso de cabida de quatro onzas de licor, le quisieren hazer recibir mas de las quatro onzas: y esto la dissolucion de las sales en el agua nos lo demuestra, pues una vez llenos de sal los poros del agua, no dissuelve mas, y la que nuevamente se hecha, se precipita sin dissolver: muchos avrán observado esto en el Azeite de Tartaro por Deliquio, que assi como por el transcurso del tiempo se vâ consumiendo, ò exhalando la humedad, se vâ cristalizando la Sal de Tartaro, que no cabe en las porosidades de la humedad que vâ quedando: lo mismo sucede con las Tinturas, que assi como les vâ faltando el licor se vâ precipitando las particulas que superabundan à las porosidades del menstruo: assi tambien en los cocimientos, ò infusiones, aunque sean de un solo simple, que despues de decantados, y filtrados se ponen à evaporar para inspissarlos,

si antes de tener la debida constancia se apartan del fuego, y dexan enfriar, se precipitan todas las particulas, que la humedad no puede contener en sus porosidades: mas teniendo el licor porosidades bastantes, por aver tomado el correspondiente à las particulas solubles de los simples assignados, no avrà el peligro de lo que mucho duda el Autor de la Palestra, aunque se opone à su duda en el dicho folio 187. diciendo: *Que para hazer bien los cocimientos, se han de reconocer, que simples son los mas essenciales, se han de separar de los otros simples menos essenciales, y con el licor se pondrán à cocer hasta que estè bien cargado de la virtud de ellos; y que despues se han de echar los otros simples, que coceràn lo necesario, &c.* porque se hallan muchas *Descripciones Antiguas de diferentes cocimientos, que se componen de gran cantidad de simples, de distintas texturas, y virtudes, que hechos segun las Reglas Antiguas, salen muy faltos de virtud.* Esto si que es escribir con Magisterio, reflexion, meditacion, à pie firme, y sin andar vagueando, como dize andamos los demas. Las Reglas Antiguas enseñan lo que digo del cocimiento Elixativo en la pag. 45. de este mi Tyrocinio, adonde remito al Lector, para que convine estas con aquellas, y vea quales son Methodicas, porque à mi me parece, que aquellas lo son, y que las que viene introduciendo el Autor de la Palestra son Empyricas: lo primero, porque aquellos simples mas essenciales de que dize se impregna bien el licor pueden ser Aromaticos, ò otros de debil textura, segun el afecto, que el Medico quiera curar, y los menos essenciales pueden ser de gruessa substancia, y tendrá que continuar el cocimiento por largo tiempo, y dexa dicho el Autor de la Palestra, que cociendo los Aromaticos se les exhala sus partes essenciales: lo segundo, que estando ya el licor bien cargado de la virtud de los mas essenciales, nos deverà dezir segunda vez el Autor de la Palestra, à que fin se han de añadir los menos essenciales, y en que porosidades ha de entrar la virtud de ellos, pues dize en el folio 150. *Que se advierta no estè el menstuo en que se haze el cocimiento cargado de otra substancia, porque entonces se necessitarà mas cantidad:* y en el folio 146. dize: *Que se deve advertir, que es superfluo el hazer reiteradas infusiones en un licor, quando està ya cargado de las partes de otros simples, ò de ellos mismos: Lo*

tercero, que estando ya el licor bien cargado de la virtud de unos está completo, y echando otros, que acaso, como he dicho serán de gruesa substancia, tendrán que cocer mucho tiempo, y la virtud disuelta padecerá alteracion, tanto del fuego, como de la evaporacion, como nos dexa dicho el Autor de la Palestra, sobre las tinturas del Ruibarbo, y el Xaravé para el Electuario de Hamech, y porque tenemos el *Ignis agit in subjectum*: Lo quarto, porque dize el Autor de la Palestra en el dicho folio 150. *Que los leños, palos, raíces secas, y resinosas, y demás simples indisolubles se ha de echar sobre cada libra de ellos doze libras de agua, y que mediante la coccion se ha de consumir la mitad, para que queden las seis libras de licor, que es lo que necessita para mantener suspendidas en él las partes activas del simple, y que estas necesitan mas menstruo, que los otros, por la irregularidad, y estrechez de poros, y porque sus partes activas tienen una consistencia seca, y solida, que para disolverse necessita mucho tiempo, y menstruo: y que las yerbas secas, frutas, semillas, y algunas flores, y demás simples de mediana dureza, les basta à cada libra seis de licor, que han de consumir dos, y quedar quatro, porque estos como raros de poros, y disolubles, les basta las quatro libras.* Y las dichas reglas Antiguas, y la experiencia enseñan, que los leños, y palos, (si ay palos que no sean leños, y leños que no sean palos) y demás simples indisolubles necesitan cocer mas tiempo para que se separen sus partes solubles, por la irregularidad, y estrechez de poros, y porque sus partes activas tienen una consistencia seca, y solida, y que por esta razon tienen menos partes solubles, que los demás simples de mediana dureza, y disolubles, y que quanto mas faciles à la solucion sueltan en el licor mas partículas; pero que los mas indisolubles necesitan mas licor, que los raros de poros, y disolubles, para que se mantengan en él las partes solubles parece no es assi, porque dexa dicho el Autor de la Palestra, que por ser el Ruibarbo el medicamento mas facil à la solucion entre todos los simples pulverizables, dà mas de tres partes mas de extracto que la Escamonea, Turbit, Jalapa, ò Mechoacan, y esto supuesto parece necessitará mas de tres partes mas de licor que aquellos, en que se mantengan disueltas dichas partes: y en el folio 145. dize: *Que lo mas comun para extraher una*

anza de un simple viscoso se necessita una libra de licor aqueo, como el Sen, Ruibarbo, &c. con que assi mesmo parece que à una libra de estos raros de poros no les basta quatro libras de licor, sino es doce: y en el folio 190. dize: *Tres dragmas de Sen son las bastantes para llenar de su substancia seis onzas de agua, y aunque se eche mas licor, no por esso se extraherà mas tintura, ni harà mas efecto:* assi mesmo parece, que à una libra de Sen no bastan quatro libras, ni doce de licor, sino es diez y seis; y esto mas parece alguna celada encubierta, introduciendo entre algunas flores el veneno, que deshacer tinieblas, y advertir à los principiantes, que no sigan errores: juzgaralo el Benevolo Lector, con lo demàs aqui anotado, y advirtiendolo, que solo es lo que se ha venido, como suelen dezir, rodada, pues todavia quedan en el caxon del saltre retazos para vestir si se ofrece de Patas galanas, ò Mojiganga à toda la Danza de Orgaz.

Aunque de todo lo dicho parece no ser cierto el aserto del Autor de la Palestra: *Que las particulas de los simples mas faciles à la solucion echan fuera del lugar que ocupan las de los menos solubles,* porque mas se verifique el sistema propuesto, dize en el folio 271. *Un licor en sus poros no mantiene mas particulas, que es capaz de mantener, y assi si se echa un simple especifico à la enfermedad, estarà impregnado de las particulas solo de aquel simple; pero si se echan mas,* (nota) *se cargará de las particulas de todos:* y si esto no fuese assi, y fuese cierto el aserto que al Autor de la Palestra se le ha antojado poner para contradizirme, no avria en toda la Palestra Pharmaceutica Chymico-Galenica, ni en otra alguna Pharmacopea Antigua, ni Moderna, Cocimiento, Infusion, Xarave, Tintura, ni semejantes medicamentos hechos por extraccion de simples de diversas substancias, unos faciles à la solucion, y otros dificiles, hechos methodicamente; y que simple mas facil à la solucion, que el Azucar? Y no haze precipitar las particulas de los otros simples de ningun licor en que echa para hazer los Xaraves: lo que haze si le falta licor en que mantenerse disuelta, lo que el Azeyte de Tartaro por Deliquio, formarse en crystales.

Dixe que el Autor de la Palestra ha imaginado, que el Azeyte Omphancino es imaginado, porque en el folio 400. dize: *Que el Azeyte Omphancino es imaginado, que este es*

*facado por expresión de las Azeytunas verdes, è immaturas, cosa que no se puede hazer, pues de las Azeytunas verdes, è immaturas, no se pueden extraher ningunas partes oleosas, solo un zumo viscoso, pues ellas no han llegado à tener el movimiento necessario para constituir el Azeyte: y los que quisieren, que el Azeyte de Azeytunas ordinario tenga las qualidades del Azeyte Omphancino imaginado, haràn hervir dentro de el las Azeytunas verdes quebrantadas, las ojas de la Oliua, de Encina, de Lentisco, y semejantes. Esto en buen romance, viene à ser tratar el Autor de la Palestra de Idiotas, à quantos han escrito hasta el dia de oy sobre la presente materia, assi Colegios, como sujetos particulares, y yo en nombre de todos digo: que dezir, que el Azeyte Omphancino es imaginado, y lo demàs aqui anotado, me haze presumir, que el Autor de la Palestra, articulado en ella por tal, es nombre supuesto, porque en la conocida abilidad, y gran talento del que en ella se nomina por Autor, me parece no caben tan repetidas inconseguencias, y debaxo de esta presuncion voy desde el principio con la precaucion de no nombrarlo, confessando ignoro con quien hablo, y assi digo, que solo hablo con el Autor de la Palestra Pharmaceutica, Chymico-Galenica, impressa en Madrid el año pasado de 1725. el que si à esta no sucede lo que à los niños de la Inclusa, sabremos quien es, quando de la *Disparidad*, que despues se le pedirà; porque, que los Empyricos, à quienes el vulgo impropriamente llama Chymicos, omicidas de nuestros proximos, y polilla de sus caudales, assi con sus Empyricas, ò soñadas medicinas universales, como con el embeleso de la Alchymia, ò su Piedra Philosophal, por cuyo medio no hemos visto algun caudal ganado, pero muchos si perdidos, persuaden à los ignorantes, que ellos solos alcanzan secretos, que precisamente estàn ocultos à tantos Doctos como han gastado, y gastan su calor natural en las Universidades, y despues en continuadas experiencias, no ay que admirar, porque tratan con quien no les entiende sus afectadas, y artificiales sophisticas ponderaciones: pero que un Pharmaceutico, quiera persuadir à los de su profession, que imaginan en lo que practicamente experimentan cada dia, es querer persuadirles à que imaginan que es de dia, quando ven lucir al Sol: esto digo, porque si el Benevolo*

Lector es Boticario, tiene experimentado, y fino à la experiencia le remito, que quien à imaginado es el Autor de la Palestra, pues de las Azeytunas verdes, è inmaduras, cogidas quando llegaron à tener las tres partes de las quatro de su grossitud, se faca el Azeyte Omphancino, por el methodo que se faca el Azeyte comun, o el de Bayas de Laurel por decoccion, y yà que el Autor de la Palestra no lo prueba contra si, à lo menos prueba no ha visto el Azeyte Omphancino verdadero, tratando à los Antiguos con desprecio, devriendoseles tratar con veneracion por ser los primeros, que nos abrieron el camino, y à quienes devemos las primeras, y mas brillantes luzes, aunque para algunos parece no se han despavilado desde que aquellos las encendieron, pues en el folio 1. dize el Autor de la Palestra, *Que à algunos Modernos ha servido de confusion, y ceguedad la Filosofia Aristotelica*, aviendo esta servido à los Santos Padres, y Sagrados Doctores de Antorcha con que han desecho hereticas tinieblas: no niego, que si oy vivieran aquellos afombros de su tiempo, reformarian algunos de sus inventos con las experiencias hechas por los Doctos Modernos, porque eran Sabios, y como yà he dicho *Sapientium est mutare consilium*: pues el Autor de la Palestra confieffa, que especulativamente conocieron lo mucho que faltaba que descubrir, animando à los que los sucediesfen à la aplicacion, y experiencias, pues dize en el folio 2. de su Palestra: *Que los que inventaron las facultades no tuvieron tiempo para conocer los abusos, è impropriedades de ellas*: y en el folio 7. dize: *Que confieffa Galeno, que ni el, ni los grandes Medicos de su tiempo eran bastantes à darle al Arte Medica la ultima perfeccion, y que no havian poco los Modernos en darle la ultima perfeccion, añadiendo (nota) algunas experiencias à lo que avian observado los Antiguos*. Quienes si oy viniessen al mundo, no dudo hallarian mucha reforma que hazer en los nuevos inventos, sino hallaban mas abusos, è impropriedades, que en los que ellos nos dexaron, y pues solo restaba añadir à sus observaciones algunas experiencias Modernas, parece, que sus observaciones no merecen el desprecio del Autor de la Palestra, que si oy viniessen à pedir lo que es suyo, y no se les metiesse à pleyto, muchos quedarian en cueros, y otros con tan pocos, y despreciables andrajos,

que

que apenas podrian servir para espantajos de paxaros.
 Tampoco me persuado que à solos los Modernos manda honrar el Supremo Criador: *Disciplina Medici exaltabit caput illius, & in conspectu magnatorum collaudabitur*, Eccl. 38. Ni que solos los inventos modernos son los necesarios. *Da locum Medico, non discedat à te, quia opera eius sunt necessaria. Honora Medicum propter necessitatem.* Ibidem.

Ni me parece, que con aver venido al mundo el Autor de la Palestra precissado à deshacer tinieblas con sus experiencias, y razones, se acabò el *Ars longa, vita brevis*: ni que los Modernos han llegado al *Ego enim ad finem medicinae non perveni, etiam si iam senex sim*, à que Hyppocrates, en una de sus epistolas, confieffa no aver llegado: ni que por solo el Autor de la Palestra, y sus experiencias dize el Espiritu Santo en el lugar citado: *In his curans mitigabit dolorem, & Unguentarius faciet pigmenta suavitatis, & anktiones conficiet sanitatis, & non consummabuntur opera eius.*

Ni sabemos à quienes el Autor de la Palestra tiene por Antiguos, ni à quienes por Modernos, porque en el folio 270. de su Palestra, quando para el Xarave de Rey, se manda infundir el Sen en Agua de Hinojo, dize: *Que los Antiguos pensaron, que el Hinojo era el verdadero correctivo del Sen, y que no es mas de un imaginario correctivo del Sen:* y en el folio 387. dize sobre las Pildoras Cochias: *Echanse aqui los Polvos de Hyera, y el Cantueso; porque creian, que con esto podian confortar la cabeza al propio tiempo que purgan; pero siendo tan al contrario el efecto de purgar, al de confortar, se conoce con evidencia, no puede ser el confortar, y purgar, porque los purgantes obran rarefaciendo, y dissolviendo los humores, lo que no se puede hazer, sino es irritando, y relaxando las partes, y fibras de los vasos en que estàn contenidos los humores; y los medicamentos fortificantes obran fixando, reuniendo, y fortificando las fibras, y vasos: y por consecuencia impidiendo la evacuacion de los humores: por lo qual juzgo es inutil, y de ningun provecho, antes si dañoso, el mezclar medicamentos confortantes con los purgantes, pues en buen methodo de curar, el dia que se purga, no se puede confortar, ni el dia que es de confortar se puede purgar: y en el folio 345. dize: *Que los Aromaticos no pueden ser correctivos**

tivos de la sal acre fermentativa del Azibar, pues ellos abundan de muchas sales acres, que aumentan mas su actividad, y el confortar el estomago es movimiento totalmente contrario al purgar, pues el purgante disuelve, y rareface los humores, para bolverlos mas liquidos, relaxando, ò haziendo, que las fibras adquieren un movimiento convulsivo, para que arrojen, y suelten los humores contenidos en los vasos, y los confortantes comprimen, y fortifican las fibras, y humores, para que se conserven en sus vasos.

Que los Aromaticos sean imaginarios correctivos de los Purgantes, y obran *Fixando*, *Reuniendo*, *Comprimiendo*, ò *impidiendo* la evacuacion de los humores, y que por esso erraron los Antiguos en mezclar Aromaticos con los Purgantes, parece no es assi, y solo parece suponer el Autor de la Palestra supuestos falsos, y querer dàr efecto sin causa para vilipendiar à la Venerable Antigüedad, porque dize en el folio 258. *Que no se cuece el Xarave Aureo para conservar le todas sus partes Aromaticas, que sirven de confortar los espiritus, y de hazer con mas facilidad sus partes Purgantes se muevan, y exciten la fermentacion.* y en el folio 248. *Que la sal volátil, y lo oleoso volátil del hinojo penetra, y deshaze los humores acido-tartareos, haziendolos evaporar por insensible transpiracion, ò por la orina, ò por las otras vias ordinarias:* y en el folio 313. dize: *Que los Aromaticos, y los Diureticos, que entran en la Benedicta, pueden servir para ayudar à los Purgantes à rarefacen los humores gruesos, y tenaces.* Passosele en blanco, que la Benedicta es Composicion de Antiquo, porque en el folio 299. dize: *Que la sal Gemma, y el Anis sirven en el Diacatholicon pro Clysteribus de rarefacen lo crasso de los simples, para que obren mejor, y de dissolver los humores crassos, y vapidos;* y à la buelta en la misma hoja: *Sirve el Anis de daño en el Electuario de Hamech, aumentando la acritud de los purgantes, sin aver mas diferencia, ni razon, que ser el Diacatholicon pro Clysteribus composicion de Moderno, y el Electuario de Hamech composicion de Antiquo:* y en el folio 403. dize: *Que el Azeyte de Anis disuelve, y haze arrojar los humores crassos, y indigestos, y el de nuez de especia disuelve, dulcifica, y haze arrojar los humores viscidos, y acres:* y en el folio 186. *Que el Anis sirve para rarefacen en algun modo la viscosidad*

cosidad de los purgantes: y en el folio 120. *Que todos los Aromaticos tienen virtud de rarefacer, atenuar, dissolver, y resolver los humores crassos: y en el folio 239. Que las partes de los Aromaticos son descoagulantes de lo viscido: y en el folio 248. ya citado: Que el Azeite ethereo de la canela rareface, y pone en movimiento los humores; y su sal acre sirve de atenuar, y dividir los humores crassos, y alimentos, que están en el estomago: y en el folio 335. Que los Aromaticos con sus partes subtiles, y volatiles se mezclan con los humores, y aumentan su movimiento, los rarefacen, y quitan las obstrucciones: y en el folio 387. ya citado, donde dize, que los Aromaticos en las Pildoras Cochias obran fixando, reuniendo, y fortificando las fibras, y vasos, y por consequencia impidiendo la evacuacion de los humores. En la columna antecedente dize sobre las Pildoras Alephanginas, *Que las partes confortantes de los Aromaticos consiste en las particulas Salinosulphureas volatiles, que son las que producen el olor, las que confortan la cabeza, las que (nota) dissuelven los humores crudos, y viscosos, y que si algun buen efecto hazen las Pildoras Alephanginas, proviene del Azibar, no de los Aromaticos, porque aviendose exhalado todas estas partes aromaticas en la evaporacion, y coccion, que se haze del licor Aromatico, y quedado solo en el Azibar las partes fixas, (nota) y Austeras de los Aromaticos, sirven mas de daño que de provecho.* Parece confiesa el Autor de la Palestra, que si se configiessen las Pildoras Alephanginas de suerte que no se exhale lo Aromatico de las especies seràn utiles, lo que es muy facil introduciendo en el Azibar por imbibicion la infusion de dichas especies, ò su cocimiento echo en vaso cerrado: aunque parece, que las partes fixas de los Aromaticos no son Austeras, ò para el Autor de la Palestra lo mismo es Austero, que Acre, y lo mismo Acre, que Austero, ò el Autor de la Palestra es privilegiado, para que quando quiera lo Acre cause efectos de Austero, y lo Austero efectos de Acre, y para que lo Austero purgue, y lo Austero adstringa, y lo Austero sea terrestre, y no lo sea, y para que los Aromaticos sean en las Composiciones de los Antiguos imaginarios correctivos de los Purgantes, y en todo contrarios, y en las de los Modernos todo lo contrario; assi como que ayan de tener las Piedras Preciosas dis-*

tintas virtudes , quando el Autor de la Palestra quiera que las tengan , y quando el Autor de la Palestra quiera , no ayan de tener mas virtud , que la que el Autor de la Palestra quiera que tengan , porque dexa dicho en el folio 248. yà citado : *Que la sal Acre de la canela sirve de atenuar , y dividir los humores crassos , y alimentos , que estàn en el estomago :* y en el folio 234. dize : *Que las partes Acres de los Aromaticos , que quedan en el residuo de la destilacion , sirven mucho para atenuar , y desunir los humores , y alimentos , que se hallan en el estomago :* y en el citado folio 357. dize : *Que las sales acres que los Aromaticos contienen desbahzen las flemas crassas , y viscosas , que suelen estår pegadas à las tunicas del estomago , y que ayudan tambien à la desunion de los alimentos para que hagan mejor su efecto :* y en el folio 265. yà citado dize : *Que el Hyssopo , mediante el cocimiento , pierde sus partes aromaticas , y en el Xarave de Regaliz solo sirve para rarefacer , y atenuar los humores , que lo haze muy bien con sus partes salino-fixas.* Y en la pag. 109. de la segunda parte de su Pharmacopea Triunfante dize : *Que ninguno ha dudado que las partes salino-fixas de los Aromaticos penetran lo crasso de los humores del estomago :* Y todo lo contrario dize en el folio 306. de su Palestra , hazen los Adstringentes diciendo sobre el Electuario Rosado de Mesue : *Los Trociscos en esta composicion no sirven de mucho util , pues antes se puede dezir , que son dañosos , por ser compuestos de ingredientes adstringentes , que impiden à los purgantes para que hagan su efecto , pues no puede ser à un mismo tiempo , como quiere Mesue , y sus sequaces , que unos medicamentos purguen , y otros conforten , pues el purgar es dissolver los humores con un movimiento contrario à la naturaleza , que irrita , y relaja las partes internas del cuerpo ; y los fortificantes , es reunir , y recoger las fibras , efectos tan contrarios , que no se puede naturalmente executar à un mismo tiempo.* Y demàs de esto dexa dicho en el folio 178. yà anotado : *Que los Aromaticos no se han de cocer sino es quando se quieran extraher las partes Austeras terrestres :* y en el folio 150. yà citado dize : *Que la virtud de los Purgantes consiste en la parte salino-austera fermentativa , y que si esta se mezcla con sus partes terrestres no producen tan buenos efectos :* y en el folio 298. yà citado dize : *Que las partes austeras*

terras del Ruibarbo, y *Sen* son las que *adstringen*, y las *sub-*
tiles las que purgan. Parece que juntos estos tres parrafos
 venimos a sacar, que segun el Autor de la *Palestra* lo *Aus-*
tero es Terrestre, y no es *Terrestre*; parece no es *Terrestre*
 lo *Austero* respecto que puede *per accidens*, que es median-
 te el cocimiento, como dize en el dicho folio 150. mezclar-
 se con sus partes terrestres, y respecto de poderse mezclar,
 parece estan separados, y son distintos en unos mismos mix-
 tos, y que las partes *Austeras* unas veces son *subtiles*, y otras
 terrestres: y junto esto con lo poco antes anotado parece
 assi mismo, que lo *Austero* es *Acre*, y no es *Acre*, y que los
Aromaticos unas veces producen distintos efectos, y otras
 veces unos mismos, pues parece que unas veces *Dissuelven*,
Rarefacen, *Purgan*, *Irritan*, *Relajan*, *Excitan la fermenta-*
cion, *Penetran*, *Atenuan*, *Resuelven*, *Descoagulan*, *Diri-*
den, *Liquan*, *Desobstruyen*, *Evacuan*, *Desunen*, y *Dulcifi-*
can: y otras veces *Adstringen*, *Fixan*, *Reunen*, *Fortifican*,
Comprimen, *Confortan*, *Recogen*, *impiden la evacuacion*, y
aumentan la acritud de los purgantes: y no solos los *Aro-*
maticos quiere el Autor de la *Palestra* causen distintos efec-
 tos en unos mismos casos, sino es que en todo lo demas su-
 cede lo mismo, pintando como quiere, que parece à las
 figuras del *Tutilimundi*, ò à las de la maquina de Londo-
 ño, donde la figura que à la primera buelta es Rey de Ar-
 gel, à la segunda es Gran Taborlan de Persia, y à la terce-
 ra el Preste Juan de las Indias, y assi van profiguendo ha-
 ziendo à Perico, y Marica, teniendo embobados à los mu-
 chachos, como le sucede tambien en el folio 256. donde
 dize: *Que se añade el Tartaro al Xarave de Agenjos para*
aumentar la virtud confortante, y adstringente de los men-
struos, y para que ayude à hazer mejor la extraccion de las
partes essenciales de los simples, y les fixe algo de sus partes
subtiles: y en el folio 307. dize: *Que el Electuario Diatar-*
taro haze el efecto de purgar blandamente, porque el Tarta-
ro rareface, y buelve soluble la parte viscosa del Sen: mucho
 parece que abundan de partes sulphureas volatiles los dis-
 cursos del Autor de la *Palestra*, pues de un instante à otro
 se exhalan, para retenerlos, aunque no se despiden à la
 Francesa, parece no ay otro medio, que ponerlos à cocer
 à un tiempo con medicamentos de gruessa substancia, pues
 aqui

aqui el Tartaro rareface , y purga ; y alli fixa , y adstringe .
 El porque ha de ser esto , y como ha de ayudar à hazer me-
 jor la extraccion , y ha de bolver soluble la parte viscosa ,
 adstringiendo , y fixando no se alcanza , si solo , que esto
 mas parece introducir tinieblas , que deshazerlas , y mas
 obscuro de comprehender , si es comprehensible , que lo
 que quiten los Antiguos , ò Mesue , y sus sequaces , como
 dize el Autor de la Palestra , que unos mismos medicamen-
 tos purguen , y adstringan , imitando à la naturaleza con el
 arte , por tener el exemplo en el Ruibarbo , y semejantes ,
 y los Medicos de nuestro tiempo usan con felices successos
 oy dia del Bexuquillo , que consta de virtud purgante , vo-
 mitiva , y adstringente , del que dexa dicho el Autor de la
 Palestra en el folio 353. *Que provoca el vomito , y haze pur-
 gar por sus partes mas subtiles , y que adstringe despues por
 sus partes austero-terrestres :* y en el folio 676. dize del mis-
 mo Bexuquillo : *Esta raiz es el mayor especifico , que hasta
 el tiempo presente se ha hallado para la curacion de las cama-
 ras de sangre , ò disenteria ; sus efectos es purgar por vomito ,
 y por seceso los humores contenidos en el estomago , è intesti-
 nos , que originan estas enfermedades ; este efecto lo produ-
 cen sus particulas mas subtiles , y solubles , y las partes mas
 crassas , y terrestres que restan , sirven de fortificar las fibras ,
 y demàs partes que componen las primeras vias :* y en el Cur-
 so Chymico en el Capitulo del Ruibarbo dize : *Que el Ex-
 tracto de Ruibarbo purga , y despues adstringe :* y demàs des-
 to dexa dicho , que esto , que no puede ser como quieren
 Mesue , y sus sequaces , lo haze el Diacatholicon ; y dexan-
 do sentado , que si este methodo està errado en las Praxis
 Medicas , à los Medicos es à quienes toca emmendarlo , que
 al Autor de la Palestra ni le toca , ni le tañe , por el tra-
 ctent *fabrilia fabri* , à mi me parece , que como el Diacatholicon ,
 el Bexuquillo , y el extracto de ruibarbo causan
 estos efectos , y los podrán causar los otros , sin presumir
 que la venerable Antiguedad la entendió con la materialidad ,
 que supone el Autor de la Palestra , de que en un
 punto se executassen dos contrarias acciones , pues lo que
 quiso fuè diminucion de movimiento , y atemperar unos
 medicamentos con otros , como los Modernos atemperan ,
 ò dulcifican los espiritus acidos con el espiritu de vino : y
 como

como le sucede al Ginete diestro, que refrenando al Cavallo, este camine al arbitrio del Ginete; y porque *correlativè* se sigue al efecto del purgar el de confortar lo que ha debilitado el purgante, por ser este como dexa dicho el Autor de la Palestra mas soluble, y por tanto mas presto en su obra, que aquel, lo que no sucede en un mismo instante, sino es en tiempo sucessivo: y si el Autor de la Palestra sabe con cierta ciencia, que se niega en el interin que no lo justifica, que los Antiguos lo entendieron con essa materialidad, dirà, porque no ha de poder ser por dezirlo los Antiguos, y ha de poder ser por dezirlo el Autor de la Palestra? demàs de lo anorado en el folio 328. dize: *Que la Tintura del Kermes es cordial, fortifica, aumenta los espiritus, y les dà mas movimiento para su purificacion por las partes volatiles, (nota) y al mismo tiempo por lo adstringente sirve para precaver el aborto, para las camaras, y otros semejantes accidentes, y que estos efectos los experimentan los Medicos, usando de su tintura en los achaques dichos: y en el folio 395. dize: Que el Azibar despues de aver obrado, ò causado la fermentacion de los humores con su sal, conforta el estomago, mediante lo balsamico que tiene: y en el folio 257. dize: Que el Xarave de Rosas de Alexandria hecho con el zumo purga las serosidades, y demàs humores suavemente, fortificando el estomago, y que el hecho por el methodo Antiquo no sale mas purgante, y fortificante, por lo que es superfluo hazer las infusiones. Que se avrà hecho tan presto el no puede ser el confortar, y purgar aun tiempo? Esto mas parece terquedad, sino empeño de querer hazerse memorable por medio del ridiculo tema *Es, y no es, Porque sí, por que no*, que huir de las tinieblas, y no seguir errores, pues a qualquiera discurso de los Autores les ha de salir al encuentro con la oposicion; y assi ellos lo yerran en todo, como aqui en mezclar confortantes con los purgantes, y assi mismo en separar lo confortante de lo purgante, como si siempre usasen los Medicos de los purgantes affociados con los confortantes, sino es quando ay indicacion para ello. Esto parece à lo que sucediò con uno, que se empeñò en ser Medico, y se saliò con ello sin aver estudiado ni las Declinaciones de los nombres; el modo fuè irse por las Boticas recogiendo recetas de las que se tienen en los recetarios que*

que llamamos de lo pagado, donde se guardan por sí el Médico las manda repetir, ó por alguna otra circunstancia, y aviendo juntado una gran porcion, llenò un arcon de ellas, y se fuè à un lugar donde con un titulo falso, se acomodò por Médico, y quando iba à visitar algun enfermo, le tomaba el pulso, miraba la orina, y dezia: vengan à mi casa por una receta: iba à su casa, abria el arcon, se santiguaba, y dezia: *Dios te la depare buena*: las daba una buelta, y la que antes cogia encaxaba al enfermo; los aciertos yà se considera quales serian, sino es que acaso saliese alguna vez el *certum ab errore*: semejante à este parece tiene el Autor de la Palestra algun arcon de contradiciones, pues à qualquiera dicho de otro ha de encajar la impugnacion, venga, ó no venga, tenga, ó no dicho lo contrario: y sino vease demàs de lo dicho, que correlativo al Xarave de Rey, donde lo aromatico del Hinojo es imaginario-correctivo del Sen por el Autor de la Palestra, y de cuya hebra nos ha ido saliendo el presente ovillo, trae el mismo en su Palestra el Xarave Catholico Purgante de Lemort, quien parece ser Autor Moderno, y no obstante compone dicho Xarave de Purgantes, y Aromaticos, como los Antiguos, pues se compone de Escamonea, Sen, Agarico, Ruibarbo, las tres simientes calientes mayores, Regaliz, Mercurio Dulce, y los Azeytes destilados de Hinojo, de Anís, y de cortezas de Naranja: y en el folio 225. pone el Autor de la Palestra el Anís en la Conserva Laxativa de Ciruelas: y en el folio 647. aromatiza la Purga Angelica con el Agua de Canela, lo que tambien executan los Medicos de nuestro tiempo con las Purgas que ordenan à sus enfermos: y en el folio 347. de dicha Palestra se pone el Azeyte de Anís en los Polvos Catholicos de Junken: y en el folio 394. la Canela en las Pildoras Angelicas de Francfort: y en el folio 308. en el Electuario Lenitivo de Tamarindos de la Augustana, se pone la Canela, Espica, y Agua de Canela; y dize, que no es de essencia la Canela, y Espica, y que en su lugar se puede añadir una drachma mas de Agua de Canela, sin dezir à que fin se ha de añadir mas Agua de Canela, no siendo la Canela de essencia: *y logrando la Pharmacopea Augustana*, como dize el Autor de la Palestra en el folio 11. *las preheminiencias de ser compuesta, y aprobada por el Dean, y Colegio de la Ciudad de Augusta, compuesto de 18. Doctores los mas Doctos, y experimentales de la Europa*: se pudiera aver contenido

nido en impugnâr à tan Doctos Varones, y de jactarse por este hecho de mas Docto, que los mas Doctos, y experimentales de la Europa, si es cierto que en aquellos diò fin el refran *donda ay yeguas*, &c. y poniendose como consta de la Palestra en otras muchas Composiciones Purgantes de los Modernos semejantes Aromaticos, demàs de lo dicho en contra sobre este punto, por el Autor de la Palestra, parece se deduce, ò que no lo errò la Venerable Antigüedad, ò que los Modernos, los Medicos de nuestro tiempo, y el Autor de la Palestra lo yerran ò bolver el credito à Mesue, y sus sequaces, si alguno les ha quitado el Autor de la Palestra para con los ignorantes, que para con los Doctos le tienen bien sentado, ò dar la razon de porque en una misma cosa, y para un mismo fin lo yerran los Antiguos, y lo aciertan los Modernos; advirtiendole, que yo a todos los venero, y les alabo sus desvelos, sin mas distincion que seguir de los unos, y los otros, en lo que los veo discordes, lo que me parece mas arreglado à la razon; y para esto, y reformar lo que pareciere digno de reforma, no es necessario hablar con libertad de los unos, ni los otros, pues con la medida que midieremos, hemos de ser medidos: *In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, & adjicietur vobis.* D. Marcus cap. 4. v. 24.

Dize el Autor de la Palestra en el Methodo de hazer el dicho Xarave Catholico Purgante de Lemort: *que se pulverize la Escamonea en un mortero de piedra, y se vaya dissolviendo con agua caliente, y sacando las tinturas, hasta que el agua no se buelva lacticinosa, y que se mezclen las tinturas, y pongan al fuego, y en estando para hervir se infundan en ellas los demàs ingredientes, (exceptos los Azeytes destilados) y se maceren por seis, ò ocho horas, y que despues herviran en el Baño de Maria por media hora, se dexaràn enfriar, y colarà, &c.*

Que se aya de dissolver la Escamonea en agua, y la dissolucion se aya de poner al fuego hasta que estè para hervir, y despues se aya de macerar, y hervir por media hora, y dexar enfriar, y despues se ha de colar, parece no deve ser assi, porque en el folio 100. ya citado dize: Que es incierto, que la Escamonea se dissuelve poniendola en infusion en agua, porque para hazer el Extracto de Escamonea con agua, se va dissolviendo en un mortero con el licor, hasta que estè lacticinoso, que se separa, y sobre el residuo se repite el echar nueva agua, y se remueve hasta que

el menstruo no se buelva lacticinoso : pero que esta no es verdadera dissolucion , porque si los licores se dexan aposar casi todo se precipita , y si se filtra se queda en el filtro casi todo lo que estaba dissuelto: y lo mismo sucede de todos los licores lacticinosos: y en el siguiente §. dize: *Que el motivo, que los Autores tuvieron para mandar, que en los Electuarios Purgantes se eche la Escamonea en estando frios, para que no se agrume es, porque siendo resinosa, el calor la derrite en algun modo, y haze se reunan sus partes, y esto es agrumarse, lo que no sucederia si fuesse viscosa.*

Tan buen Methodo parece segun todo lo referido, el de hazer este Xarave, como el que quiere introducir el Autor de la Palestra de hazer bien los cocimientos, pues no se alcanza que particulas se han de dissolver del Mercurio Dulce, han de passar por el filtro, y quedar mixtas con el Xarave sin precipitarse, sino es que por ser de Lemort, como composicion de Moderno, tenga alguna excepcion para dissolver el Mercurio Dulce, y para que no se agrume la Escamonea con el calor, y para que passe por el filtro, y para que los Aromaticos sean correctivos de los Purgantes, pues no se encuentra otra razon, ni el Autor de la Palestra la dà, como le sucede en el folio 259. donde dize: *Que no sabe porque razon se echan en el Xarave del Rey Sabor los zumos de Borrajas, y Lengua de Buey, sino es por complacer à los Antiguos, pues ellos no pueden en ningun modo aumentar, ni corregir la virtud de los purgantes:* y yo digo, que no es por complacer à los Antiguos, sino es porque en el mismo folio dize el Autor de la Palestra: *Que la substancia viscosa del orozuz sirve de correctivo à la Escamonea:* y porque en el folio 213. dize: *Que las Borrajas, y Lengua de Buey son muy viscosas:* y porque en los folios 341. y 342. dize: *Que la Goma de Tragacanto embota, y corrige con sus partes viscosas las sales acres de los purgantes:* y porque en el folio 136. dize: *Que las partes viscosas de los zumos de Rosas, y Membrillos sirven de embotar las sales acres fermentativas que contiene la Escamonea, por lo que son buenas preparaciones una, y otra solo porque mediante la dissolucion, ò subtilizacion de las partes de la Escamonea en los zumos, se buelva totalmente viscosa, y con facilidad dissoluble en licores aqueos.* Algun curioso puede ser repare, que estos, y porques son, y porques de Abogado, pero à mi me parece no son fuera de estilo, porque los escritos del Autor de la Palestra, parecen à las quantas de al-

gunos testaméntarios, y depositarios de hazienda de Menores, ajustadas à su moda por la regla de partir por entero, y por esso metidas à pleyto, que es lo mismo que à barato, y assi profigamos: y porque en el folio 303. dize: *Que no necessita la Escamonea mas preparacion en el Electuario Diaphenicon, que unirse con las substancias viscosas de la miel, pulpas, y demàs ingredientes:* y porque en el folio 283. dize: *Que las partes viscosas sirven de intermedio à las resinosas, para que se dissuelvan en licores aqueos:* y porque en el folio 305. dize: *Que la Escamonea haze unos efectos admirables en el Electuario Diaprunis, por hallarse unida reciprocamente con las partes viscosas de las pulpas, y demàs ingredientes de esta composicion, que la reducen en un estado soluble en licores aqueos: y que demàs de esto las partes blandas de ellos embotan las acres de la Escamonea, con lo qual no puede excitar dolores de tripas, y sobrepurgaciones:* y porque en el folio 81. dize: *Que las sobrepurgaciones, dolor de tripas, y otros accidentes originados por los medicamentos purgantes, se remedian mesclandolos con otros cuerpos salinos, (nota) ò mucilaginosos:* y porque en el folio 101. dize: *Que si la Escamonea preparada con el zumo de membrillos, ò con el zumo de rosas, ò de violetas, tintura de orozuz, y demàs licores cargados de muchas partes viscosas, es buena preparacion, es porque uniendo por minima con ellos la Escamonea, sus partes resinosas no se pueden reunir, ò agrumarse, y al mismo tiempo se buelve soluble en licores aqueos.* Y fino de el Autor de la Palestra la *Disparidad*, de porque ha de fer lo *Viscoso* correctivo de los Purgantes, y porque no ha de fer correctivo de los Purgantes lo *Viscoso*, con todo lo demàs aqui anotado en que se opone exdiametro, sin meterlo à barato con que son tales *quales palabras sueltas, ò medios terminos, que no son del caso*, porque no es uno, ni otro, sino es cosas de grave peso, y que pueden ser de gran perjuicio al bien comun, pues ya le di la *Disparidad*, que me pidió en el folio 138. de su Palestra, con una Ley Real, y el uso de nuestros Mayores; y mas en los Españoles en quienes reyna una ciega obediencia, pues assi como para creer una cosa por mysterio de Fè, nos basta saber, que el Vicario de Christo nuestro Bien lo ha declarado assi, cerramos los ojos, y lo creemos, sin meternos en indagar el porquè, porque sabemos es de Fè, que *ex Cathedra* no puede errar: assi en oyendo un *Yo el Rey*, baxamos la cabeza, y obe-

hacemos, sin meternos en indagar el motivo, que el Rey tiene para mandarlo, porque al Vassallo solo le toca obedecer, y no meterse à Legislador, ni derogador de las Leyes de su propia autoridad: y mas quando por dicha Ley se hallan executoriadas las autoridades de tantos Heroes, entre las quales, aunque no huviera mas de la del Capitulo quinto, del Libro tercero del *Methodus medendi*, de aquel que de los Valles Cobarrubianos se levantò monte eminente entre los Doctos, quienes le lisongean con el renombre de Galeno Español, me parece bastaba en el interin, que su Magestad no decreta otra cosa, consultando nuestros Mayores, si lo hasta aqui decretado, y observado por los obedientes no es lo mas seguro; pues aunque el Autor de la Palestra dexa dicho, que esta es *Doctrina erronea*, no faltan Autores Modernos, no menos clasicos que el Autor de la Palestra, que contesten con la Venerable Antigüedad, y nuestras Leyes de Castilla, supuesto que la Medulla de la Pharmacopea Augustana, del año de 1707. pag. mihi 38. Clasis septima pulveres explicans dize: *Ex quibuscumque ferè simplicibus medicinalibus ex omnibus tribus regnis petiitis mediante tritura parantur: suntque nonnulli crassiores, nonnulli subtiles, nonnulli subtilissimi, pro ut nempe usum quemdam prestare debent.* Y Manget en su Biblioteca Phar. tomo 2. folio 626. §. 2. dize: *Pulveres sunt vel grossiores, vel subtiliores: Illi multum cum diffusis conveniunt, & coincidunt, undè, & tragea grossa in usu sunt. Dicuntur verò ita à tritura ipsius modulo, pro ut magis, vel minus levigati sunt. In primis verò grossiores eliguntur pro affectibus ventriculi, &c.*

Y aunque dize el Autor de la Palestra en el folio 138. *Que me opuse insensiblemente à la opinion de los Antiguos, quienes en qualquiera cosa mandan se hagan gruessos, mediocres, y subtiles segun su substancia*, parece ser impostura, y dicho voluntario como todo lo demàs, por dos razones: la primera porque el Autor de la Palestra dize en los folios 76. 79. y en el dicho 138. *Que los Antiguos, y yo trituramos en los Electuarios Cordiales todos los simples subtiles, aunque sean de diversas substancias*: y en el folio 62. dize: *Que si el medicamento ha de obrar en las partes longinquas lo trituran sutilmente sin atender à su substancia*: la segunda, porque la Real Pragmatica lo que manda es, que en las cosas que se mandan moler segun arte, las gruessas no lo sean tanto, que se puedan apartar con

los dedos en pedacillos conocidos, sino es que sean en forma de polvo grueso, esto parece ser, que en las cosas que se manda graduar la trituracion, las gruesas sean polvo, y no contusion, como le parece à nuestro Valles en el lugar citado diciendo: *Atque eadem quoque merito mihi videtur damnari pharmacoporum consuetudo, qui in catapotia, & electuaria demittunt scamonii evidentia frustra, idque putant esse terere crassius, cum tamen differentia terendi intra pulveris formam intelligi debeant. Quae enim citra illam, contundi, aut confringi dicuntur verius.* Y poco mas adelante prosiguiendo el discurso medico sobre que va tratando dize: *Hac indicatione quae pro ventre damus crassarum partium esse volumus, ut austera, & acerba, aut si per se tenua sint, crassa triturata accipimus, ut expurgantia, & aromata, quae non adeo angusto cribro excernimus, quam (nota) Sudatoria, & Cordialia, neque tamen adeo crassa probamus, ut non cribrentur, sintque pulveres, ut nuper timè diximus. Quae (nota) pro renibus, utero, & vesica, ad quae angusta, longa, & anfractuosa via est, tenuium partium, & tenuissime triturata, atque exactissime cribrata volumus.* Y poco antes dexa dicho, que los purgantes, que son juntamente calidos, y crassos, como la Coloquintida, se trituraren subtiles: y aqui viene por aora, por si acaso, como suelen dezir, el *Correctum, & Reformatum*, que adverti al principio, porque el ser inflexible à lo una vez aprehendido siendo injusto, es solo natural, y propio del Autor de la primera Palestra, y sus sequaces, debellados con su primero, y nuevo imbento, por las armas de la obediencia al primer Divino Decreto: Asi mismo dixe en la primera impression, que por Pimienta pedida absolutamente se entiende la negra, y oy digo que la blanca, siguiendo el mayor numero de votos, no obstante que el Autor de la Palestra dize en el folio 173. *Quae por Pimienta absolutamente pedida se entiende la blanca*, y en el folio 682. *Quae siempre que se dize Pimienta se entiende la negra, y que la blanca tiene las mismas virtudes, pero mas debiles*: el porque ha de ser preferido lo de virtud mas debil, no siendo en los que se llaman medicamentos malignos, el Autor de la Palestra lo dirà. Y bolviendo à nuestro discurso, de todo lo dicho se deduce, que la Ley de Castilla manda, que la trituracion gruesa sea polvo, y no salvado, como supone el Autor de la Palestra en el folio 75. pues dezir: *Quae no se puedan apartar*

con los dedos en pedacillos conocidos: es mandar, que ni con el tacto, ni la vista se puedan discernir: Sino es que sean en forma de polvo grueso: el polvo ninguno lo compara al salvado sino es el Autor de la Palestra; à la tierra, y à la ceniza si que lo comparan las Divinas Letras: *In sudore vultus tui vesceris pane, donec revertaris in terram, de qua sumptus es, quia pulvis es, & in pulverem reverteris.* Gen. cap. 3. *Comparatus sum luto, & assimilatus sum favilla, & cineri.* Job cap. 30. Y siendo la tierra *Qua humido subacta dissolvitur, & lutum fit;* à diferencia de las cosas lapidosas, como arena, &c. y siendo la ceniza *Ille pulvis grysseus ex combustione rerum crematiliū remanens:* todo lo que sobre este punto amontona el Autor de la Palestra, es gastar la polvora en salvas, porque deviendo ser la trituracion subtil como la arina volatil, de fuerte que todas las partes del simple, ò simples representen un solo cuerpo, como advierte Mesue en el capitulo de la Coloquintida, donde dize, que sus particulas sean imperceptibles, pues aunque este Autor no tiene voto para el Autor de la Palestra, una Golondrina no haze Verano, y de aqui se sigue, que la trituracion mediocre solo deve diferenciarse de la subtil, en que sus partes no representen un solo cuerpo; y respectivè deve diferenciarse de la mediocre la gruesa, sin salir de la especie de polvo, pues assi lo manda la Ley de Castilla, deviendo advertir el Autor de la Palestra, que en Castilla no ay sobre este punto, mas opinion, ni mas autoridad, sea Antigua, ò sea Moderna, que la opinion, y autoridad de dicha Ley, ni otro que el Rey que la pueda derogar, la que deviera aver tenido presente, para no escribir contra ella parrafos decisivos, sin que pueda alegar ignorancia, pues cita Autores, que de ella hazen mencion, y aviendo un Real Protomedicato, à quien como subdelegado de su Magestad toca decidir estos casos. Y en quanto à lo que dize el Autor de la Palestra en el folio 139. *Que si es cierto lo que digo, que se deven hazer polvos subtilissimos, y no se deven observar las reglas de la trituracion, quando antes de darse el medicamento precede la fermentacion, porque entonces ay sigillacion de las virtudes de estos, y que pongo el exemplo en la Theriaca, y que esto es manifestar, que todos los Electuarios, y Pildoras purgantes elaboradas, segun acostumbamos son mal hechas, y sin arte, pues (nota) en todos estos medicamentos antecede la fermentacion à la administracion de ellos,*

ellos, y no obstante esto, los trituranos gruesos, y mediocres, y que assi devo dár la razon del porque en unos, mediante la fermentacion, y trituracion subtil ay sigillacion, y en los otros no la avrá si se hiziesen subriles: digo, que no soy yo quien ha de dár la razon, sino es quien la pide, el que no obstante acaba de dezir: *Que en los Electuarios, y Pildoras purgantes antecede la fermentacion à la administracion de ellos*, en el folio 297. dize: *Que las Opiatas, y Confecciones Cordiales se han de fermentar, pero que en los Purgantes se ha de obviar la fermentacion, porque perderán mucho de su virtud, por soler hazerse adstringentes mediante la fermentacion, como se vé en el vinagre.* Aunque prosiguiendo con su tema *Porque sí, Porque no*, dize en el folio 379. *Que se deve echar siempre en los zumos, y licores con que se han de configir las Pildoras un poco de miel, para que se haga una especie de fermentacion, que sirve de hazer una union reciproca de todos los simples, bolviendolos mas dissolubles, y por consequencia, mas aptos à producir sus efectos.* Tambien se le passó en blanco, que este es methodo de los Antiguos, que no huviera contextado. Y si como dexa dicho el Autor de la Palestra en el citado folio 139. *Son tantas las contradicciones, y malas inteligencias, que sobre esto tenemos los que defendemos las trituraciones gruesas, y mediocres, que para dezirlas todas, era precisso hazer un tomo muy grande; siendo cierto, que todo esto proviene de no tener fundamentos solidos, sobre que escribimos nuestras explicaciones, y assi andamos vagueando en nuestros escritos, sin poner pie firme en alguna explicacion;* puede el Autor de la Palestra dár una vista à sus escritos con mas *Seria, Atenta, y Madura Reflexion*, y conunar unos dichos con otros, y ver despues si de los escritos de alguno de los otros acumula tantas contradicciones, y malas inteligencias como de los suyos; para que veamos qual es, como dize en los pocos lugares aqui anotados, respecto de los muchos que avia que anotar, *Doctrina Erronea*; quien se ha opuesto, ó se opone insensible, ó sensiblemente à los Reales Decretos; quien supone lo que no ay; quien dize razones aparentes, y sin reflexion; quien anda vagueando en sus escritos sin poner pie firme en alguna explicacion; con que razones, y experiencias deshaze las tinieblas; y que advertencias son las que haze à los principiantes para que no sigan errores; que discursos, y que experiencias son las que sirven de luz para descubrir la

verdad, y manifestar los muchos errores, que dize figüen, y defienden los Autores; quien imagina, ò sueña; quien dize cosas falsas, inciertas, sin conocimiento, fundamento, razon, y experiencia; que razon, y que experiencia enseñan, que si se ponen à cocer à un tiempo medicamentos de debil substancia, con medicamentos de gruesa, la virtud de los de debil no se exhala mediante el cocimiento, y que en este las particulas de unos vegeales echan fuera, y hazen precipitar las particulas de otros; quien dize errores, y sobre que fundamentos solidos, con que reflexion, è inteligencia el Autor de la Palestra ha escrito las inconsequencias aqui anotadas, con las Piedras que nos viene tirando, y recogiendo, ò escondiendo la mano al mismo tiempo.

Dixe, que quando el Autor de la Palestra quiere, tienen las Piedras Preciosas distintas virtudes, y quando el Autor de la Palestra quiere, no tienen mas virtud, que la que el Autor de la Palestra quiere que tengan, porque en el folio 355. de su Palestra, sobre los Polvos de Gemmis dize: *Toma el nombre esta descripción de las Piedras Preciosas que entran en su composición, pero son las que les dan menos virtud; pues ellas son unas materias terrestres, destituidas de principios activos, y solo sirven de absorbentes. Lo proprio digo del Coral, de las Perlas, del Oro, y de la Plata; su mayor virtud consiste en los aromas, que son los que disuelven los humores, confortan la cabeza, corazon, è higado, por sus partes sulfureo-volátiles, que mixtas con la sangre, y demás humores, los hazen moverse con mayor impetu: y en el folio 326. dize: Que las Perlas no contienen partes volátiles, para que conforten el corazon: y en el folio 331. Que los Antiguos atribuyen à los Jacintos, al Coral Rubio, Saphiros, Esmeraldas, Topacios, Perlas, y demás Piedras preciosas, Bolo Armenico, y Tierra Sellada, una virtud Cardiaca, esto es, confortante del corazon, estomago, y cabeza; y que esta es cierto que suè imaginaria, ò soñada, pues no tienen mas fundamento, para dezir que tienen tal virtud, que porque son agradables à la vista, y cuestan mucho dinero: Pero los Modernos como mas aplicados à indagar la verdad, han conocido, que estos solo son unos cuerpos terrestres, y faltos de partes activas, para ellos producir los efectos que les atribuyen, y solo sirven de receptaculos, y materias sobre que obren los licores, que se hallan dentro del cuerpo, dexando dentro de sus poros las sales acidas, y acres, que ellos*

contienen, y que assi su efecto solo es dulcificar, y destruir el acido de los humores: y en el folio 344. dize: *Que las Perlas es un cuerpo terrestre, y alcalino, propio para embozar, y absorver los acidos, y que el mismo efecto hazen los Ojos de cangrejo, la Madre de Perlas preparada, el Marfil quemado, y el Coral, y demàs cuerpos semejantes: y en el folio 379. dize: Que ya està recibido, y experimentado entre todos los Professores de la Medicina, que la virtud de las Piedras consiste, en que como cuerpos terrestres absorven, y destruyen los acidos, que encuentran en el cuerpo, y que no hazen otro efecto alguno.*

Yà queda visto como no tienen las Perlas, y demàs Piedras preciosas mas virtud, que la *Absorvente*, porque el Autor de la Palestra no quiere que tengan otra: resta no solo, que tengan mas virtud que la *Absorvente*, porque el Autor de la Palestra quiere que la tengan, sino es, que confiesse no sabe que son Piedras preciosas, ni de que partes constan, tratandose à si mismo, y tratando à los Modernos, à los Hombres Doctos, y à todos los Professores de la Medicina de ignorantes, y abarrientos, y dando entero cumplimiento al sistema propuesto, y dicho en elogio del Autor de la Palestra, que *La victoria que se consigue con las mismas armas del contrario, se ciñe el immortal laurel del mas glorioso triumpho.*

Dios te la depare buena, que se rebuelve el Arcon; veamos si las recetas que van saliendo, concuerdan con las que acaba de aplicar à las Piedras preciosas el Autor de la Palestra.

La primera està en el folio 335. de su Palestra, y dize: *Que los Aromaticos, y las Piedras, ò absorventes de que se compone la Confeccion Cardiaca Reformada, producen los efectos de confortar el corazon, y demàs partes principales del cuerpo, y corregir la acrimonia de los humores: los Aromaticos con sus partes subtiles, y volatiles se mezclan con los humores, y aumentan su movimiento, los rarefacen, y quitan las obstrucciones, con lo qual el corazon, cabeza, y demàs partes se confortan, y resulta el alegria; con los absorventes se corrige lo acre de los humores, con lo qual no pueden causar los dolores, y arsidades, que causaban antes por su acritud. De Aromaticos, y Absorventes se componen los Polvos de Gemmis, pero tienen el Padrastro de fer Composicion de Antiquo, por no dezir de Mesue, que no conviene nombrar el Coco donde ay niños, y la Confeccion Cardiaca Reformada tiene el Padre Al-*

calde, y en un pleyto es gran cosa tener, no digo yo el Padre Alcalde, sino es un Amigo fuyo, que le hable con empeños, y mas si à esto se agrega el *Dona excacant oculos iudicium*, que dize el Espiritu Santo. Eccles. cap. 20. v. 31. Y en el Deuteronomio cap. 16. v. 19. *Non accipies personam, nec munera: Quia munera excacant oculos Sapientum, & mutant verba iustorum.* Poderosos son por cierto los empeños, y los dones, ò regalos: *Non accipies personam, nec munera*; pues dize el Espiritu Santo que ciegan mucho los ojos de los Juezes, y los Sabios, y hazen mudar de dictamen à los Justos! Y de la Confeccion Cordial Antigua dize el Autor de la Palestra en dicho folio: *La intencion del Autor en hazer esta composicion, fuè el tener un medicamento proprio para confortar el corazon, y demás partes principales de el cuerpo, por lo qual la llamó Cardiaca contra la melancolia, y para corregir la acrimonia de los humores: estos efectos los producen solo los aromaticos, y las Piedras, ò absorbentes, los aromaticos con sus partes sutiles, y volatiles se mezclan con los humores, y aumentan su movimiento, los rarefacen, quitan las obstrucciones; con lo qual el corazon, cabeza, y demás partes se confortan, y resulta el alegria, como se experimenta en el vino, ò otras semejantes bebidas, (conforme de lo que venga la tristeza, que si viene por falta de conveniencias, ni avrá para vino, ni semejantes bebidas, ni otro que el dinero causará en tal caso la alegria) con los absorbentes se corrige lo acre de los humores, con lo qual no pueden causar los dolores, y ansiedades, que causavan antes con su acritud. De esto se saca por consequencia, que la virtud de esta composicion consiste solo en los aromaticos, y en las Piedras, y que todos los demás simples son inútiles, y de ningun provecho, para lo que se aplica esta Composicion; pues todos los simples temperantes, ò incrassantes, y adstringentes solo sirven en esta Composicion de estorvo para que haga sus efectos, pues ninguno podrá dezir, que à un mesmo tiempo se puedan rarefacen, ò liquidar los humores, è incrassarlos, ò coagularlos, moverlos, y hazerlos tener quietud como su Autor quiso en esta Composicion, segun los simples de que la compuso. La Composicion reformada que hemos descrito tiene la virtud cardiaca, y absorbente, que es la que necesitamos. No se puede negar al Autor de la Palestra, que la Confeccion Cordial la compuso Gentil de Fulgino su Autor para que anduviesse en las manos de los Doctos, y por esso la*

compuso de Aromaticos, Absorventes, y Temperantes, y de aqui parece se sigue, que la reformada la compone el Autor de la Palestra para que ande en las manos de los Empyricos, y por tanto superflua en la Medicina, pues dize, que con el vino, y semejantes bebidas experimenta lo que con ella, que quando los Doctos no quieran tan blandas dichas operaciones, sabrán usar de la de Alchermes, ò Jacintos, porque dize el Autor de la Palestra en la pag. 110. de la segunda parte de su Pharmacoepa Triunfante: *La Confeccion Cordial Gentil se compone de Aromaticos, Absorventes, y Temperantes, de modo que su virtud en quanto aumentar el movimiento de nuestros humores, es muy blanda, respecto de la de Alchermes, y Jacintos, ella absorve lo acre de nuestros humores, y con los simples mucilaginosos que lleva, suaviza nuestras fibras, con lo qual haze muy admirables efectos en las manos de los Doctos, que la saben usar, quienes de lo dicho harán juicio, que todo lo que se dize contra las Confecciones, y los que las usan, es fingido, y falso, quedando manifesto, que las virtudes de ellas son reales, y verdaderas, y que el que lo duda, ò no cree ser ciertas, es por ser ignorante.* De lo dicho parece se deduce, que la Confeccion Cordial Antigua causa tan buenos efectos, y sus virtudes son reales, y verdaderas *Porque si*; y que no puede causar dichos efectos *Porque no*, razones que no admiten mas respuesta, quando se usa de ellas en conversacion, que ò bolver la espalda despreciandolas, ò reducirse à golpes por necesidad intolerable, à que vulgarmente llaman razon de pie de banco. Y nos dirà segunda vez el Autor de la Palestra, porque no puede ser en la Confeccion Cordial, lo que dexà dicho puede ser en la Tintura de Kermes: lo que corrobora en el folio 439. sobre el Unguento Aregon, diziendo: *La virtud principal, de este Unguento consiste en las partes subtiles, y penetrantes de los simples que se compone, estas mixtas con las partes ventosas, y ramosas del Azeyte, Cera, y Enjundias, se haze una mixtion, que penetra, y dissuelve los humores crassos, sin causar corrosion alguna, aunque algunos simples, que entran en su composicion, abundan de sales causticas, las partes blandas, y ramosas de el Azeyte, y demás materias sulfureas las dulzoran, y quitan su acrimonia, haziendo que solo resuelvan, y confor- ten los nervios.* Aunque en la hoja antecedente, no se pueden atemperar, ò dulzorar unos medicamentos con otros en el

Unguento Marciaton. La segunda receta està en el folio 363. de su Palestra, y dize: *Que los Polvos Epilepticos son compuestos de simples todos especificos para los efectos epilepticos, y demàs capitales: y uno de todos los simples son las Esmeraldas; es verdad, que estos, y la Confeccion Cardiaca Reformada son hermanos de Padre, y Madre, aunque no se si de legitimo Matrimonio.*

La tercera està en el folio 330. y dize: *Que la Confeccion de Jacintos tiene su virtud Cordial en las partes absorventes, y aromaticos subtiles, que calentandose con el calor del estomago, se exaltan, y mezclan con la sangre, y demàs humores, los rarefacen, y hazen circular con mäs vehemencia, por lo qual se depuran de sus partes crassas, que causaban la enfermedad: que las partes absorventes de las Piedras absorven, destruyen, y embotan las sales acres que hallan dentro del cuerpo, que son las que causan las cámaras, vomito, y semejantes accidentes; y en la pag. 109. de la segunda parte de su Pharmacoepa Triunfante dize: La Confeccion de Jacintos, hablando en general, se compone de simples absorventes, Aromaticos, y Bezoardicos, que los Aromaticos aumentan los espiritus, por su sal volatil oleoso con quien se mezclan, y con sus partes salino-fixas, sirven de estomacales, penetrando lo crasso de los humores del estomago, ninguno lo ha dudado, que los Bezoardicos resisten la malignidad de los humores, y los absorventes dulzorán nuestras limphas, sangre, y demàs liquidos, todos los Doctos lo confiesan; todas las experiencias lo confirman; luego queda claro, que la Confeccion de Jacintos conforta, resarce, y restaura los defectos de las partes de nuestro cuerpo, sabiendo administrarla en las ocaiones que se necessita. De semejantes medicamentos son compuestos los Polvos de Gemmis, que la Confeccion de Jacintos.*

La quarta, y ultima està desde la pag. 39. à la 44. de la segunda parte de su dicha Pharmacoepa Triunfante, y dize: pero antes que diga lleven presente todos los Professores de la Medicina, pues todos vãn à entrar en dança, que poco ha dixo, que el Marfil quemado haze el mismo efecto que las Perlas, prueba que le gasta por ellas, aunque prueba que no haze el mismo efecto: aora dize: *Que las Perlas confortan el corazon, destruyen los acidos de nuestros humores, y que assi los Hombres Doctos las administran a sus enfermos que sus achaques penden de semejantes causas: que las Perlas anatomiza-*
das

das por la Chymica, dan un licor aqueo cargado de particulas salino-volátiles, y sulphureas, quedando cantidad de tierra en la retorta, y que esta experiencia demuestra, que la Perla es compuesta de muchas partes terrestres, en donde se hallan reconcentradas las aqueo-salino-volátiles, y sulphureas, con tal orden, sitio, y figura, (figura parece todo ello) que constituyen un cuerpo transparente como la Perla: y que esto manifiesta, que dezir que solo son absorbentes (ay vâ esso) es falso, è incierto, y dicho sin conocimiento de lo que son Perlas: y que tiene el Autor de la Palestra otra experiencia, que comprueba su opinion, y es, que hechas las Perlas polvos subtilissimos, y echadas en qualquier licor acido blando, se haze una ebulicion, que se llama efervescencia, y se levanta al mismo tiempo un vapor tan suave, y blando, que biviendo los nervios del olfato, se siente un olor tan suave, y delectable, como si fuesse de almizcle, ò ambar: y que este efecto no le atribuye el Autor de la Palestra à otra razon, que penetrando las particulas salino-acidas del licor el cuerpo de las Perlas, y llegando à ocupar el lugar en donde estaban las particulas salino-volátiles, y sulphureas, las arrojan, y arrojandolas ya libres de las partes terrestres, que las tenian reconcentradas, ò presas se exaltan, y quando tropiezan con los nervios del olfato, producen tal titilacion, y con tal suavidad, que haze distinguir, ò concebir al Autor de la Palestra, el olor suave que ha dicho: y que este discurso lo comprueban infinitud de experimentos, que al tiempo de la mixtion de dos cuerpos entre su pugna, se ven exhalar las sales volátiles que están reconcentradas en alguno de ellos, como sucede quando mezclamos licor de sal de tartaro, con polvos de sal armoniaco, que penetrandose un cuerpo con otro, se empiezan à levantar unos vapores orinosos, producidos de la sal volatil de la orina, que la sal de armoniaco contiene reconcentrada, y presa: (Que gusto será ver levantar, y exhalar las sales volátiles del Marfil quemado!) y que de estas razones, y experiencias queda clarissimo, que administradas las Perlas en las enfermedades, que dependen de la mixtion irregular de acidos con nuestros humores, al tiempo de la mixtion de las partes salino-acidas con el cuerpo de las Perlas, se levantan estas sales volátiles sulphureas, que en sí contienen, y mezclan con nuestros humores, y espiritus, aumentandolos, y reuniendose con ellos, producen el efecto de confortar el corazon, que se suele mover con debilidad, por fal-

ta de ellos, y al proprio tiempo corrige la malignidad, pues siendo estas sales blandas, y suaves, deben, mixtas con los espiritus, producir sensaciones mas suaves, y benignas, quedandose las partes acidas, que inorassaban nuestros humores, y que los tenian en desproporcionada textura para nuestras partes, mixtas con las terrestres, que contenian las Perlas; con lo qual es preciso que los efectos dañosos, que producian antes se corrijan, y moderen: y que leído esto con atencion, le parece al Autor de la Palestra, no quedará duda alguna, que las Perlas son contra la malignidad de los humores, que confortan el corazon, que son disolventes, que aumentan los espiritus, y destruyen los acidos de nuestros humores, y que dicho lo contrario en vituperio de tan celebre medicamento, (yà escampa) es dicho sin fundamento, razon, y experiencia, y quedará restituído el credito à los Hombres Doctos, que las usan en sus enfermos con verdaderos fundamentos: y que dezir, que las demás Piedras preciosas solo son absorbentes, (aora llueven guijarros) es ignorar que son, y de que partes constan, pues si el que lo dize supiera, que demás de las partes terrestres lapidificadas abundan de partes metalicas, ò azufres metalicos, que son las que les dan los colores, supiera, que demás de absorber producen los efectos del azufre metalico, que contienen; y que assi à las Esmeraldas, que contienen en si partes sulphureas del Venus, se les atribuye, además de absorber la virtud contra la Epilepsia, y de ser pacativo de los movimientos convulsivos: que à los Zaphiros lo ceruleo les viene de la plata, ò de las particulillas mas subtilissimas, que se mezclaron en su produccion: que à los Topacios su color flavo de particulas de Oro: los Rubies lo mismo: los Jacintos del hierro: y que de aqui viene que los que saben esto (fuera de abaxo) no caen en el error de dezir, que todos los absorbentes son iguales, pues conocen, que estas Piedras tienen diferentes virtudes, y que los Hombres Doctos, como su fin es curar los enfermos bien, y con seguridad, se detienen en el valor de las medicinas, si solo en buscarlas proporcionadas, y el tiempo de administrarlas à los enfermos.

Han quedado bien los Modernos con su mayor aplicacion à indagar la verdad, y todos los Professores de la Medicina con su experimento, y el Autor de la Palestra con su certeza, de que la virtud de las Perlas, y demás Piedras preciosas fuè imaginaria, ò soñada por los Antiguos: y supuesto que si es
cier-

cierto, que estos imaginaron, ò soñaron, no les quedan à de-
 ver nada à los Modernos, ni al Autor de la Palestra, respec-
 to lo por este alegado en favor, y en contra de las Piedras
 preciosas. Soy de sentir (salvo meliori) que à falta de ellas
 se pueden gastar las Perlas por todas, tanto por la penuria
 que ay de hallar las genuinas, quanto por no conocer en ellas
 mas virtud que la absorbente, como lo anota Fray Estevan
 de Villa, en su examen de Boticarios, sin que obste, el excep-
 tuando en aquellas composiciones en que son bafa, como
 los Jacintos en la Confeccion de Jacintos, y las Esmeraldas
 en la Theriaca de Esmeraldas, supuesto que por tomar la de-
 nominacion de los Jacintos la Confeccion de Jacintos, y de
 las Esmeraldas la Theriaca de Esmeraldas, no han de dar
 los Jacintos à la Confeccion de Jacintos, ni las Esmeraldas à
 la Theriaca de Esmeraldas, virtudes que no tengan. Y yo con-
 cluyo Benevolo Lector diziendo, que de todo lo dicho pare-
 ce se evidencia, que quando dixo el Autor de la Palestra en
 el folio 138. *Que dixere razones aparentes, y sin reflexion:* y
 en el folio 78. *Que es improprio, y no aver tenido presente lo
 que es necessario para escribir parrafos decisivos, y suponer lo
 que no ay,* porque dixe que si se ponen à cocer à un tiempo
 medicamentos de debil substancia con medicamentos de
 gruessa, quando la virtud de estos se llegue à dissolver en el
 licor, la subtil de aquellos se avrà exhalado: y en el folio
 139. *Que ando vagueando en mis escritos sin poner pie firme en
 alguna explicacion,* porque me arreglè à una Ley Real, y al
 uño de nuestros Mayores, *incidit in foveam quam fecit,* por
 no aver tenido presente como devio, que llevando los Escri-
 vas, y Fariseos la Muger adultera à que la Eterna Sabiduria
 la sentenciassè, diziendoles su Magestad, que el que no hu-
 viessè quebrantano la Ley fuessè el primero, que la comen-
 çassè à tirar piedras, aviendo cada uno dado una vista à las
 estancias de su conciencia, no hubo qui dieffè principio
 al castigo, por lo que la Pecadora fuè libre. D. Joan. cap. 8.
 Verificandose al mismo tiempo, como es preciso, el *Quo
 gladio ferit, gladio perit,* que la misma Sabiduria Eterna dixo
 à San Pedro en el Huerto la noche de su Passion. VALE.

TYROCINIUM PHARMACEUTICUM,
THEORICO-PRACTICUM,
GALENO-CHYMICUM.

LIBER I.

DE THEORICA PHARMACEUTICA.

CAPUT I.

Magister : *Pharmacia* quid ?

Discipulus , Est *Ars* , quæ docet rationem eligendi , præparandi , & componendi Medicamenta ; eorumque facultates , & usus.

M. *Ars* quid ?

D. *Ordinatio præceptorum ex professo institutorum ad bene operandum.*

M. *Objectum Pharmaciae* quid ?

D. *Res naturalis medicinalis.*

M. *Res naturalis medicinalis* quid ?

D. *Quæcumque res ad medicandum adaptabilis.*

M. *Chymica* , sive *Spagirica* quid ?

D. Est *Ars* , quæ purum ab impuro , spiritum à corpore , & salutarum à nocivo discernere docet.

M. *Medicamentum* quid ?

D. Est illud, quod applicatum exterius, aut propinatum interius, potest excitare in humoribus nostris aliquam alterationem, sive mutationem causare.

M. *Medicamentum* quotuplex?

D. Duplex: simplex, & compositum.

M. *Medicamentum simplex* quid?

D. Quod à sola natura nobis suggeritur, & nihil ab arte permixtum, nec commutatum habet.

Nota: Quod aliqua medicamenta simplicia vocantur composita, medicè loquendo, quia ex duabus, vel pluribus substantiis componuntur, ut docet Galenus his verbis:

Multa nimirum esse medicamenta, quæ quamquam videantur esse simplicia, sunt tamen diversis substantiis, & diversis qualitatibus composita, ut brassica, aloë, lenticula, rosa, & alia penè innumera, in quibus est substantia tenuis, & ignea, quæ purgant, & crassa etiam, quæ adstringunt.

M. *Medicamentum compositum* quid?

D. Quod ex pluribus simplicibus simul mixtis constat, aut artis ministerio in aliam formam commutatur.

Nota: Quod aliqua medicamenta composita vocamus simplicia, ab specie, seu pro distinctione aliorum ejusdem speciei, & nominis, ut Oximel simplex, ut distinguatur ab Oximellite de radicibus, & ab Oximellite scyllitico: Confectio Hamech simplex: Diaprunis simplex, & similia, quæ ex paucioribus simplicibus componuntur.

M. *Medicamenta composita, & simplicia, quotuplicia sunt?*

D. Triplicia: *Interna, Media, & Externa.*

M. *Medicamenta Interna* quæ?

D. Quæ intra corpus assumuntur: talia sunt Apozemata, Potiones, Julepi, Syrupi, &c.

M. *Medicamenta Media* quæ?

D. Quæ neque intra corpus assumuntur, nec corporis superficie admoventur, qualia sunt, Suppositoria, Clysteres, Pesarium, &c.

M. *Medicamenta Externa* quæ?

D. Quæ partibus exterioribus admoventur, cujusmodi sunt Unguenta, Emplastra, Cataplasmata, Olea, &c.

M. *Medicamenta suarum virium ratione quotuplicia sunt?*

D. Triplicia: *Alterantia, Purgantia, & Confortantia.*

M. *Alterantia* quæ?

D. Quæ applicata exterius, aut propinata interius, possunt in humoribus, spiritibus, & partibus solidis aliquam mutationem inducere.

M. Quomodo fit istud?

D. Calefaciendo, Rarefaciendo, Refrigerando, Dulcificando, Humectando, Desiccando, Leniendo, Condensando, Astringendo, Emolliendo, Digerendo, Resolvendo, Abstergendo, Corrodendo, Incrassando, &c.

M. Medicamenta quomodo Calefaciunt?

D. Calefaciunt per se quando componuntur ex partibus salinis, aut sulphureis volatilibus, quia tunc agitationem humorum augent, ut sunt, Absynthium, Cinnamomum, Piper, Cingiber, Nucysta, Caryophylli, & similia: Calefaciunt etiam per accidens obstruendo aliqua vasa, quia tunc humores ibi permanent, & fermentantur, undè calor provenit in corpore, hæc sunt: Narcotica, acida, & plures fructus immaturi.

M. Medicamenta quomodo Rarefaciunt?

D. Medicamenta rarefaciant, sive attenuant crassos, frigidosque humores dissolvendo, ac incidendo, motum, circulationemque eorum augendo, seu cutis meatus reserando, & poros dilatando, vaporum evacuationem per diaforesim facilitando, ob tenuitatem ejus substantiæ, quia componuntur ex particulis subtilibus, & penetrantibus, hæc sunt: Spiritus vini, Confectiones cordiales, Sales volatiles, calida in tertio gradu, tenues substantiæ, mordicantia, falsa, amara, & nitrosa.

M. Medicamenta quomodo Refrigerant?

D. Refrigerant per se cum componuntur ex particulis aquosis, & glutinosis, acrimoniam humorum temperando, eorumque motum impetuosum sedando; hæc sunt: Lactuca, Buglossum, Tragacanthum, & similia. Refrigerant etiam per accidens, cum quamvis sint calida, & acria, mixta in exigua quantitate, in magna copia liquoris aquosi, ei inserviunt, ut vehiculum ad penetrandum, hæc sunt: Spiritus vitrioli, sulphuris, & similia. Etiam hi spiritus acidi refrigerant figendo, præcipitandoque sulphura, & sales volatiles, quæ per celeritatem ejus motus sunt causa caloris. Etiam refrigerant aperiendo vias urinarias, ut transeant humores producentes extraneum calorem in vasis.

M. Medicamenta quomodo Dulcificant?

D. Tribus modis: *Primò*, refrigerando aliquantulum sanguinem, velocem suum motum moderando, ut faciunt emulsiones hordei, balnea, & fomenta. *Secundò*, in cerebro vaporem narcoticum, seu stupefacientem inducendo, quo motus spirituum sedatur, faciendo eos motu suo pristino circulari, ut sunt: Opium, Papaver, & similia. *Tertiò*, observando, seu imbibendo sales variæ acrimoniæ, seu acidum immoderatum in humoribus reperibilia, siccitate sua terrestri, seu alcalina, hæc sunt: Sales alcalini, Margarita, Corallium, Oculi cancrorum, Mater perlarum, & similia, quæ *Dulcificantia*, *Alcalina*, *Absorventia*, & *Imbibentia*, dicuntur.

M. Medicamenta quomodo Humectant?

D. Humectant cum componuntur, seu abundant ex parte lymphatica, & phlegmatica, aquositate, seu humiditatem humorum augendo, ut sunt: Malva, Portulaca, Cucumer, Lactuca, & similia.

M. Medicamenta quomodo Desiccant?

D. Quatuor modis: *Primò*, extrahendo per diaphoresim humiditates superfluas, ob tenuitatem earum partium, per suos sales volatiles, ut sunt: Smilax aspera, Radix china, Guayacum, & similia. *Secundò*, absorvendo, aut destruendo humores acres, suis partibus terrestribus, & porosis, ut sunt: Lithargyrium, Cerussa, Terra sigillata, Tertia, Corallium, Antimonium diaphoreticum, Aquila alba, cæteraque alcalina. *Tertiò*, quando sunt caustica urunt, seu cauterizant extremitates vasorum humorem tribuentium parti, eas cicatrizando, vetando ne ulcus impregnetur humoribus, ut antea, quia non solum id quod fluit, sed humorem, qui in ipsa carne continetur consumunt, & ac ratione in cutem caro mutatur, hæc sunt: Vitriolus, Alumen ustum, Lapis infernalis, Buryrum antimonii, Præcipitatus ruber, omnia que acida caustica. *Quartò*, quando sunt detergentes, mundificando ulcera a suis saniebus, quia tunc cum non sint plures materiæ excitantes ibi fermentationem, & corruptionem, vulnera cicatrizantur, ut sunt: Aqua phagædenica, Tinctura myrrhæ, & aloes, Aristolochiæ utriusque, alia que medicamenta vulneraria.

M. Medicamenta quomodo Leniunt?

D. Medicamenta leniunt, seu mollificant quando componuntur ex partibus mucilaginosi, seu glutinosi, & aliquo sale inserviente eis, ut vehiculum ad penetrandum, ut sunt: Malva, Violaria, Fœnugræcum, Semen lini, Radix altheæ, Radix lili albi, & similia.

M. Medicamenta quomodo Condensant?

D. Medicamenta condensant poros cutis, contrahendo, vel humorem fixando, frigiditate communicata parti afflictæ exterius adhibita, ut faciunt: aqua frigida, albumina ovorum, subastringentia, subamara, subacerba, & similia; vel interius propinati spiritus acidi, subacida, & similia; aut desiccando humorem superfluum, ut faciunt sudorifica.

M. Medicamenta quomodo Adstringunt?

D. Adstringunt per stypticitatem suam, cum impregnantur acido immaturo terrestri, oscula vasorum occludendo, seu humores coagulando, vel fibras viscerum comprimendo, hæc sunt: Cydonia, Sorbæ, Acresta, Myrti fructus, Tormentilla, Bistorta, gallæ, hypocistis, & similia. Adstringunt etiam, absorbendo humorem acrem causantem vomitum, & diarrhæas, partibus suis terrestribus, & alcalinis, hæc sunt: Corallium, Margaritæ, Mater perlarum, Terra argillacea, Bolus armena, & similia. Adstringunt etiam excitando sudorem, quia tunc ejiciunt per diaphoresim causam infirmitatis, ut faciunt: Smilax, Radix china, Bezoares, &c. Adstringunt etiam evacuando, & hoc faciunt duobus modis: *Primo*, quando medicamenta cathartica continent in se partes terreas, seu stypticas, quæ permanent post evacuationem, & faciunt operationem suam, ut sunt: Hypepaquanæ radix, Rhabarbarum, Tamarindi, & similia. *Secundo*, per accidens, quando post evacuationem per catharticum excitatam, venter adstringitur per aliquod tempus, quia ob magnam copiam humiditatum per catharticum expulsam, non descendunt in intestina humiditates necessariae pro solidis humectandis. Adstringunt etiam diuretica, evacuando per vias orinarias serositates in intestina descendentes, hæc sunt: Gramma, Fragaria, Radices aperitivæ, Tartarus vitriolatus, Spiritus terebinthinæ, & similia.

M. Medicamenta quomodo Emolliunt?

D. Medicamenta emolliunt, fundendo humores concretos, & coagulatos, ut faciunt calida in secundo gradu, non nihil sicca, & emplastica: seu levem fermentationem in ventre excitando, ut faciunt: Pruna, Cerasa acida, Viola, & similia. Seu materias morbificas liquidando, ut faciunt: Lac, Buglossum, Borrago, Decoctum hordei, & similia; etiam fomentationes, & balnea.

M. Medicamenta quomodo Digerunt?

D. Medicamenta digerunt, seu excitant supurationem suis particulis salinis, & penetrantibus, humorem detentum rarefaciendo, hæc sunt: Cæpæ, Gummata, Fermentum, & similia. Digerunt etiam, calorem ventriculi naturalem excitando, fermentaque ejus exacuendo, & alimentorum concoctionem promovendo, hæc sunt: Cortices citri, Vinum absynthii, Sal ejusdem, Mentha, & similia. Digerunt etiam, humores ad segregationem, ac separationem inutilium, ab utilibus præparando, hæc sunt: Rhodofacchari, Syrupus fumaricæ, & Cichorii, Serum lactis, & similia, quæ ante purgantium usum sunt usitatissima.

M. Medicamenta quomodo Resolvunt?

Attenuans.
Discutiens.

D. Medicamenta resolvunt, seu attenuant, vel discutunt duobus modis: *Primo*, cum componuntur ex particulis volatilibus, & penetrantibus, quibus poros corporis aperiendo, exitum tribuunt humoribus, ut sunt: Spiritus volatiles, Mercurius, & similia. *Secundo*, quando componuntur ex partibus mucillaginosis, & emollientibus, dissolvunt humorem magnam consistentiam continentem, eumque disponunt ad circulandū cum sanguine, cæterisque humoribus, hæc sunt: Cataplasmata emollientia, Emplastrum meliloti, Emplastrum de mucillaginibus, & similia.

M. Medicamenta quomodo Abstergunt?

D. Medicamenta abstergunt, lentos, & glutinosos humores cuti adherentes eluendo, ac infarctū liberando, quia componuntur ex particulis salinis, rarefacientibus, quibus præparant humorem ad evacuandum, sive expellendum, hæc sunt: Siccantia, tenuis substantiæ, nitrosa, amara, ut sunt: Sanicula, Vincapervinca, Aloe, Myrrha, Alumen, & similia.

M. Medicamenta quomodo Corrodunt?

D. Medicamenta corrodunt quando imprægnantur salibus acidis,

acidis, & acutissimis, carnem excrefcentem tollendo; hæc sunt: Calida in quarto gradu, tenuis substantiæ, septica, acrimordatia, ut Lapis infernalis, Sublimatus corrosivus, Præcipitatus ruber, Butyrum antimonii, & similia.

M. Medicamenta quomodo Incrassant?

D. Medicamenta incrassant, tenuiores, & liquidiores succos, crassiores reddendo, seu humores inspissando, quia componuntur ex partibus glutinosis, frigidis, & temperatis citra acrimoniam, crassa, & terrea, ut sunt: Symphytum, Vis malva, Tragachantum, & similia.

M. Purgantia quæ?

D. Quæ fermentationem excitant in corpore, qua irritatio causatur talis, ut humores liquidati, & ad evacuationem preparati expelluntur, hæc sunt: Cathartica, Emetica, Diuretica, & Diaphoretica.

M. Cathartica quæ?

D. Medicamenta Cathartica sunt, quæ per antonomasiam appellantur Purgantia, seu Solutiva, vel Laxativa, quia illis, juxta Medici scopum possunt evacuari omnes humores simul, aut unus tantum, duo, tres vè, ideoque dividuntur in Phlegmagoga, Cholagoga, Melanagoga, & Panchimagoga.

Solutiva.
Laxativa.

M. Phlegmagoga quæ?

D. Quæ componuntur ex partibus volatilibus, & penetrantibus, qua propter sunt magis accommodata quam alia, ut eleventur in cerebrum, & ideo vocantur purgantia specialia cerebri, hæc sunt: Agaricus, colocynthis, Flos mali persici, & similia.

M. Cholagoga quæ?

D. Sunt illa, in quibus non invenitur tanta activitas, quanta in aliis, qua propter purgant humorem faciliorem ad evacuandum, qualis est cholericus, hæc sunt: Cassia fistula, Rhabbarum, & similia.

M. Melanagoga quæ?

D. Quæ componuntur ex partibus fixis, & magis purgantibus, qua propter dissolvunt humorem tartareum, & melancolicum, eum reddendo faciliorem ad evacuandum, hæc sunt: Scammonium, Turpethum, Jalappa, Elleborus, & similia.

M. Hydragoga quæ?

D.

D. Quæ componuntur ex partibus resinosis salinis, quibus vasa limphatica aperiuntur, serositati exitum tribuendo, hæc sunt: Jalappa, Mechoacanna, Iris, Sal polichrestus, & similia.

M. *Panchimagoza* quæ?

D. Quæ omnes humores evacuant, quia componuntur ex permissione omnium purgantium, ut sunt: Diacatholicum, Confectio Hamech, Extractum Catholicum, Pilla Panchimagozæ Zuvelferi, & similia.

M. *Emetica* quæ?

Vomitiva. D. Medicamenta *Emetica*, sive *Vomitiva* sunt purgantia plena particulis sulphureis salinis, ad motum, qui per illa movetur, cum ingrediuntur in stomacho tam disposita, ut antea quam ad intestina descendant, pungunt fibras stomachi, convulsionem quandam ibi causando, qua vomitus causatur, hæc sunt: Quasi omnia præparata ex Antimonio, asarum, vitriolum, & similia.

M. *Diaphoretica* quæ?

Sudorifera. D. Medicamenta *Diaphoretica*, seu *Sudorifera* sunt, quæ componuntur ex partibus salinis volatilibus, quibus aperiunt, poros corporis, eijciendo humores per diaphoresim, seu transpirationem, hæc sunt: Smilax aspera, guaiacum, Radix chinæ, Sales volatiles, & similia.

M. *Diuretica* quæ?

Aperitiva. Nephritica. D. Medicamenta *Diuretica*, sive *Aperitiva*, sive *Nephritica*, sive *Lithontriptica*, sunt, quæ humores serosos, & aquosos sanguinis deducunt ad renes, & vesicam, ut inde eijciantur, quia componuntur ex partibus salinis, & penetrantibus, quibus rarefaciunt sanguinem, propter quod serositates præcipitantur, hæc sunt: Crystallus tartari, Tartarus vitriolatus, Spiritus salis, Spiritus terebinthinæ, Radices aperitivæ, & similia.

M. *Confortantia* quæ?

Cordialia. D. Quæ per concensum suarum partium cum spiritibus corporis nostri, corrigunt commotiones humorum, tum motum tardum commobendo, tum nimium motum moderando, aut impuritates suas segregando, vel proprietate quadam partem aliquam respiciendo, roborando, seu confortando, hæc sunt: *Cardiaca*, *Analeptica*, *Anodyna*, *Cephalica*, *Ophthalmica*, *Dentifrica*, *Pectoralia*,

lia, Stomachica, Hepatica, Splenetica, & Anti-hysterica.

M. *Cardiaca* quæ?

D. *Medicamenta Cardiaca*, sive *Cordialia* sunt quæ fortificant cor, instaurando spiritus, corporique dando robur secundum exigentiam, & hoc faciunt duobus modis: *Primò*, circulationem humorum augendo ob tenuitatem ejus substantiæ, & volatilitatem earum partium, ut faciunt: cinnamomum, ambra, moschus, caryophylli, santalum citrinum, confectioes cordiales, & similia. *Secundò*, impetuofum humorum motum sedando, ut faciunt spiritus acidi, succi acidi, & narcotica.

M. *Analeptica* quæ?

D. *Analeptica*, sive *Resumptiva* sunt, quæ vires corporis afflictas, sive morbi diurnitate, sive defectu alimenti restituunt. *Analeptica* autem differunt à restaurantibus in eo, quod prima, habitum corporis, alia verò vires debilitatas restituunt, utraque constant ex alimentis, & medicamentis simul junctis, quia non tantum nutritio-ni corporis inserviunt, verum etiam morbis quibus vexantur corpora medentur.

Resump-
tiva.

M. *Anodyna* quæ?

D. Sunt medicamenta, quæ dolorem mitigant, blando suo calore, calorem corporis fovendo, sic que meatus referant, laxant, enollunt, discutuntque; hæc autem sunt temperata, tenuis substantiæ, ut sperma ceti, Castorium, Camphora, Requies Magna, Bolus Anodynus, & similia, quæ etiam apellantur *Paregorica*, *Epiceraistica*, & *Narcotica*.

Paregoti-
ca.
Epicera-
stica.
Narcotica.

M. *Cephalica* quæ?

D. Quæ capitis affectibus medentur, quia componuntur ex partibus sulphureis volatilibus, quam obrem tribuunt cerebro vaporem gratum, quo pituita immodicè pinguis attenuatur, portioque ejus aliqua dissipatur, ac tunc spiritus animales augentur, & circulatio humorum excitatur, hæc sunt: *Nicotiana*, *Majorana*, *Salvia*, *Caryophylli*, & similia.

M. *Ophthalmica* quæ?

D. Quæ roborant oculos, & suis infirmitatibus medentur: id quæ faciunt multis modis: *Primò*, quando visus debilitatus fuit ob defectum spirituum, aut per fluxionem hu-

moris

moris pituitosi, sivè phlegmatici, hæc sunt: aqua Vita, aqua Reginae Ungariæ, aqua Fœniculi, & similia. *Secundo*, quando oculi rubicundi, & inflammati sunt, ob fluxionem humoris sanguinei, aut biliosi, roborantur, & refrigerantur lacte mulieris, aqua Chelidonii, aqua Euphrasiæ, albuminibus ovorum, consolida minori, & similibus. *Tertio*, desiccando ulcuscula oculorum, medicamentis detergentibus, ut sunt: tutia, saccharum saturni, saccharum cantum, iris, vitriolum, trochisci albi Rhasis, lapis salutis, & similia.

M. *Dentifricia* quæ?

Odontalgica.

D. Medicamenta *Dentifricia*, seu *Odontalgica* sunt, quæ dentium dolorem sopiunt, seu impuritates suas mundificant, vel ligamenta sua reasimant, ut sunt: vinum chalybeatum, spiritus salis communis, lentiscus, rosa, corallium, os sepia, pumex, cremor tartari, & similia.

M. *Pectoralia* quæ?

Bechica.

D. *Pectoralia*, seu *Bechica* sunt, quæ componuntur ex substantiis oleosis, dulcibus, ac temperatis, quibus dulcificant acrimoniam in pectore descendentem, hæc sunt: Lac, Farfara, Glyzyrrhiza, Juiubæ, Althæa, & similia. Etiam medicamenta deterfiva, & rarefacientia inseruiunt, cum pectus obstruitur, ut in asthmate, hæc sunt: radices helenii, & iridis, hyssopus, flores Benzoini, & Sulphuris, Lohoch Anti-hæcticum, Pilulæ Balsamica, & similia.

M. *Stomachica* quæ?

D. Quæ componuntur ex particulis salinis, acris, & attenuantibus, quibus excitatur in stomacho calor sufficiens, fermentatioque ad dissolvendam materiam viscidam, & pituitosam impediendam suis fibræ motum spirituum, hæc sunt: Cinnamomum, Nucysta, Anisum, Coriandrum, Cortices citri, & Arantiorum, Absinthium, Mentha, & similia. Aliquoties etiam fibræ stomachi simpliciter relaxantur, & tunc sufficiunt medicamenta adstringentia assèverandis illis, ut: Conserva rosarum, confectio Hyacinthorum, Mastiche, & similia. Nonnunquam etiam stomachus debilitatur, non nisi per acidum, & tunc fortificatur materiis alcalinis, quibus acida absorbentur, & dulcificantur, hæc sunt: Corallium, Margari-

ra, Mater perlarum, Oculi cancri, Sal absynthii, & similia.

M. *Hepatica* quæ?

D. Medicamenta *Hepatica*, & *Splenetica* inter se conveniunt, & sunt medicamenta, quæ abundant ex salibus spirituosiss, & etiam fixis, quibus acida absorbentur, & absorta præcipitantur, & evacuantur recrementa pituitosa, tartarea, limosa, sero immerfa, ac sanguine, quare, obstructionibus hepatis, & lienis medentur, hæc sunt: ceterach, tamaris, fraxinus, rhabarbarum, hepatica, eupatorium, aloë, gummi ammoniacum, extractum, & tinctura martis, pilulæ antitartareæ, & similia.

M. *Anti-hysterica* quæ?

D. Medicamenta *Anti-hysterica*, sive *Uterina* sunt quæ in infirmitatibus matricis conducunt, hæc sunt duobus modis: *Primò*, cum componuntur ex particulis subtilibus, & spirituosiss salinis, uterus vigoratur ad expellendos humores tetros eum incommodantes, hæc sunt: Myrrha, Castorium, Camphora, Galbanum, Assafoetida, Oleum succini, aqua Cinnamomi, & similia. *Secundò*, quando componuntur ex particulis fixis, repellunt vapores elevatos à matrice, præcipitando eos, hæc sunt: Spiritus nitri dulcificatus, Laudanum, Magisterium Jovis, & similia.

M. *Alimentum* quid?

D. Quod à calore nativo commutatum, in corporis nostri substantiam converti, illudque nutrire potest.

M. Medicamentum, in quo differt ab alimento?

D. In eo differt, quod medicamentum corporis nostri substantiam alterare, neque in eam quatenus tale converti potest.

M. *Alimentum medicamentosum* quid?

D. Medium quoddam inter illa duo, utriusque naturæ particeps, quod, & nutrire, & alterare potest.

M. *Venenum* quid?

D. Quod humani corporis temperamentum, corrodendo, vel coagulando, vel spiritus inficiendo, destruit.

M. *Medicamentum*, in quo differt ab alimento, & veneno?

D. In eo, quod *alimentum* à natura nostra vincitur, & in corporis substantiam commutatur: *venenum* verò corpus nostrum corrumpit, & ideò, *medicamentum* est ve-

luti medium inter *alimentum*, & *venenum*, quod neque à corpore nostro vincitur, neque illud corrumpit, sed tantum alterat, & immutat.

M. *Medicamentum*, ex quibus fontibus desumitur?

D. Ex tribus: ex *Animalibus*, *Vegetabilibus*, seu *Plantis*, & *Mineralibus*.

M. *Alimentum*, ex quibus fontibus desumitur?

D. Ex duobus: ex *Animalibus*, & *Vegetabilibus*. Mineralia excluduntur ab alimento, quia omne mixtum, nutriendi facultate, præditum; vitam habere necesse est, quæ mineralia carent.

M. *Animal* quid?

D. Est animata substantia, motu, sensuque prædita.

M. *Animal*, unde dicitur?

D. Ab *Anima*, nomen sibi datur, quia omne animal anima constat.

M. *Animalia*, quotuplicia?

D. Triplicia: *Terrestria*, *Aërea*, seu *Volatilia*, & *Aquatilia*.

M. *Animalium partes usitate* pro usu medico quæ?

D. *Animalia integra* nonnulla, ut *cantharides*, *affeli*, *lumbri*, &c. aliquando his utuntur, & usui asservantur. Etiam pro usu habent eorum partes, ut sunt: partes *carosæ*, *membranosæ*, *cornua*, *ossâ*, *crustacea*, seu *testacea*, *lapilli*, *lac*, *fella*, *medullæ*, *pinguedines*, seu *axungia*, *sanguis*, *seva*, *stercora*, *urina*, *ungues*, & *ungulæ*, *coagula*, & *alva*; & præferenda ea sunt, quæ ex animalibus mediæ ætatis, benè pinguibus, benè quæ habito corpore desumuntur; non ex morbidis, ætate confectis, aut cadaveribus.

M. *Animalium partes*, quomodo, & ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. *Carosæ animalium partes* lavantur primum cum vino, vel decocto convenienti, hinc exiccantur in furno, lento calore, siccata quæ, foliis congruis, v. g. absinthii, ne putrescant, involuta asservantur. Sic pulmones parantur extracta aspera arteria. Sic etiam parantur hepata, lien, &c. *Membranotæ partes*, ut *intestina*, secundum longitudinem secantur, & eodem modo lavantur, exiccantur, & involuta asservantur. *Res pingues*, & *oleosæ*, ut *axungia*, *seva*, & *medullæ*, lavantur in aqua donec puræ evasserint; deinde lento igne liquantur, colantur, & detinentur ad

refri-

refrigerationem usque, ut sordes ad fundum scēdant, vel in spumam colligantur, post reponuntur in loco frigido, ac sicco, quō servantur in vasis vitreis, vel vitreatis. Sanguis repurgatur à sero, exiccatur soli, vel in furno, lento calore, & asservatur. Fella detrahuntur à jecore, præligatisque filo, viis introitus, & exitus, siccantur in camino suspensa. Coagula exiccantur fumo, aut sole. Animalia, horumque partes, vires suas vegetas obtinent, quandiu incorrupta servantur, quod ex nativo colore, odore, & sapore dignoscitur. Durabiliores sunt partes, quæ sicciores, ac solidiores; corruptibiliores, quæ molliores, & hæ singulis annis mutari debent.

M. *Vegetabile* quid?

D. Quod ex radice, aut semine originem duxit, & ex terra alimentum capit, crescit, & augetur.

M. *Planta* quid?

D. Est Vegetabile integrum, sive Arborem velis, sive Fruticem, sive Herbam.

M. *Arbor* quid?

D. Est planta lignea, frutice grandior, quæ à radice, caudice simplici, ramosa, nodosa, & surculosa assurgit, ceu olea, ficus, pyrus, populus, &c.

M. *Frutex* quid?

D. Stirps est, quæ à radice, caudice multiplici, ramosoque se atollit, ut rubus, corylus, &c. quæ planta non ad magnitudinem justam assurgit.

M. *Subfrutex* quid?

D. Planta est lignosa, quæ à radice pullulat, & minutis foliis constat, mediam inter herbam, & fruticem naturam, & consistentiam habens, quia lignosos cauliculos admodum fruticum tenet, & (ut herba) humilis, ac breviter existit, ut stoechas, salvia, &c.

M. *Herba* quid?

D. Quod à radice foliatum, sine caudice, provenit, seminaque sapius in caule fert, & omni anno decedit, ut frumenta, oleora, &c. *Sicut maiores planta, arbores, minores, herba appellantur, inter quas frutices, & subfrutices medie dicuntur.*

M. *Vegetabilium usitate partes* quæ?

D. Cortices, Flores, Folia, seu Herba, Fructus, Semina, Radices,

dices, Ligna, Visca, Fungi, Resinae, Gummi, Lachrymae, Succi, & Olea.

M. *Cortex* quid?

D. Est tegumentum, seu cutis, veluti crusta quaedam, ad corpus tegendum data.

M. *Cortices* pro usu medico quæ?

D. Quæ nec situ obductæ, nec aqua submersæ, aut coctæ, nec teredine cariosæ sunt.

M. *Cortices*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Arculis ligneis, locoque sicco asservantur per biennium, & ultra.

M. *Flos* quid?

D. Plantæ pars tenuior colore insignis, fructui prævia, eique plurimum cohærens, quæ postquam explicatur brevi aut decidit, aut inarescit.

M. *Flores*, quando colligendi sunt?

D. Quando aperti sunt, antequam sponte sua defluant: Rosæ verò, cum non planè explicatæ videntur.

M. Flores quomodo, & ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Flores asservantur, à caulibus, ac foliis suis herbaceis, ut plurimum segregati: rosæ verò insuper, unguibus suis demptis. Siccati in umbra, vel sine mora in sole, arculis: riliacæis, vel vitreis angusti orificii, vel capsulis stanneis reponuntur, & asservari possunt quandiu odorem, colorem, & saporem suum retinent, vix autem semestrem durant, (exceptis paucis) mutandi igitur quam citius: Schoenanthi flores decennium durabiles ajunt.

M. *Folia* quid?

D. Est indamentum, & ornamentum omnium plantarum.

M. *Herba*, seu *folia* quando colligenda sunt?

D. Ut reponantur quandiu prægnata sunt seminibus, nisi caulem, nec florem, nec semen edant, ut adianthum, asplenium, lingua cervina, hepatica, &c. hæc colligenda sunt in foliorum vigore, quando scilicet maxima, & virentissima sunt, pro succis autem earum extrahendis, cum cauliculos primum germinant, nisi sint viscosa, ut borrago, buglossum, portulaca, & similia, quia ex his, extrahendi sunt succi cum florescunt: & si sint lactescentes, ut cichorium, lactuca, sonchus, & similia antequam cauliculos

culos germinent, quia tunc frigida sunt; postea verò cauliculos germinantes, lacticinio succo abundant, & amariores fiunt, & inde ad caliditatem accedunt.

M. *Herbæ*, seu *folia* quomodo, & ubi asservantur, & quamdiu asservari possunt?

D. *Herbæ*, seu *folia*, si grandiora fuerint, caulibus crassioribus, seorsim à caulibus decerpta, ubi probè in umbra fuerint siccata, reponuntur: sin caulibus sint tenuioribus, una cum eisdem ligneis capsulis, vel pixidibus, ne à pulvere, vel fumo offendi possint, asservantur: durabilia sunt quam flores, sed singulis annis mutari debent.

M. *Fructus* quid?

D. Ea plantæ pars, quæ carne, & semine constat, ut pyra, poma, pruna, cerasa, & similia.

M. *Fructus*, quando decerpi debent?

D. Ad medicinam, dum maturescunt, ad asservationem, antequam omnino maturescant, ut neque omnino acerbi sint, neque ad justam maturitatem perveniant, nisi sint austeri, ut cydonia, sorbæ, & similia, quæ aliquando immatura asservantur.

M. *Fructus*, quomodo, & ubi asservantur, & quamdiu asservari possunt?

D. *Fructus* collocandi sunt imposito hordei semine, vel alio frumento, flores sursum, quotannis mutandi sunt: exotici verò durioris corticæ, ac crustâ vestiti, ut myrobalani, duos, tres vè annos durant.

M. *Fructus* pro usu medico qui deligendi?

D. Qui sunt pleniores, & benè habitî, seu corpulenti, non rugosi, nec cariosi.

M. *Semen* quid?

D. Ea plantæ pars, ex qua in terra projecta, similis planta produci potest.

M. *Semen*, in quo differt à fructu?

D. Sicut pars à toto, contentum à continente. Ficus, uvæ, poma, pyra, sunt fructus, grana in illis contenta, semina sunt. Omnes fructus habent semina, sed non è converso: non enim omnia semina fructum continent, ut semina anisi, foeniculi, millii solis, tritici, & similia.

M. *Semina* quando debent colligi?

D. Quando siccati caperint, priusquam defluant.

- M. *Semina* ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?
- D. Asservantur loco sicco, vasculis ligneis, vel vitreatis, chartisque, ut eo diutius, & sine impuritate perdurent: calidiora, & acriora durabiliora sunt, & possunt asservari biennium, ac triennium integra: minutiora tamen, ac frigida, singulis annis mutari debent, servandaque sunt diligenter, ne rancecant.
- M. *Semina* pro usu medico, quæ deligenda?
- D. Quæ sunt matura, benè habita, & corpulenta, seu pleniora, non rugosa, & quæ natura sua vires proprias habent efficacissimas, & odorem, saporem, & colorem sui generis perfectissimum servant.
- M. *Radix* quid?
- D. Infima plantæ pars, qua alimentum trahitur plantæ, & terræ cohæret.
- M. *Radix*, unde dicitur?
- D. Ab *origine*, quia origo plantarum omnium est.
- M. *Radices*, quando effodi debent?
- D. Præstat intueri radicum naturam, & ex hac, colligendi tempus metiri: sunt nimirum quæ maturitate lignosam acciscunt substantiam, has præstat, antequam maturuerint, eradicare; sunt è contra, quæ citra mutationem dictam adolescunt, eas etiam effodere licet, postquam plantæ benè fuerint maturæ, foliaque incaperint deffluere: immo potius, radices sudorifera effodi debent, quando germinant primos cauliculos: purgantes verò in autumno; adstringentes autem tempore hyberno, scilicet in Mense Januario, & Februario, & sic de corticibus.
- M. *Radices*, quomodo, & ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?
- D. Aliæ asservantur integræ, ut aristolochia, genciana, hermodactylus, satyrium, & similia: aliæ in taleolas dissectæ, ut bryonia, enula, iris, & similia: similiter adimitur nonnullis lignosa matrix, ut fœniculo, petroselino, apio, eryngio, & similibus. Crassiores igne, sole, vel vento siccantur, ut: bryonia, gentiana, mandragora, raponticum, & similia: tenues, raræ, parvæ, anno quolibet mutantur, ut radix assari, asparagi, & similia: magnæ, crassæ, præditæ substantia, biennium, vel triennium integræ manent, ut aristolochia, bryonia, genciana, & similia:

servan-

servantur loco sublimi, non insolato, puro, sicco, non infumato, non humido, nec pulverulento, & quæ luto, aut pulvere sunt obsitæ, aqua elui debent, nisi sint aromatica, aut tenuis substantiæ, quia hæ solum panuo linteo fricantur.

M. *Radices* pro usu medico quæ deligendæ?

D. Quæ saporem, odorem, & colorem sui generis perfectissimum habeant, quæque sint benè habitæ, extenso cortice, non cariosæ, non rugosæ, nec marcidæ.

M. *Lignum* quid?

D. Est plantæ pars firmissima, & ut ossa in animalibus, officium in ipsa faciens.

M. *Lignum* pro usu medico quod?

D. *Lignum* eligendum est solidum, grave, minimè cariosum, nec corruptum.

D. *Viscum*, vel *Viscus* quid?

D. Est frutex peculiaris in arborum quarundam ramis, seu truncis enatus semper virens.

M. *Fungus* quid?

D. Est excrementum arboribus, fruticibus vè quibusdam adnascens, vel immediatè è terra prodiens.

M. *Resina* quid?

D. Lachryma est concreta certarum arborum naturæ oleaginosa, ut terebinthina, &c.

D. *Gummi* quid?

D. Lachryma est congelata, concretaque in truncis arborum naturæ aqueæ.

M. *Gummi* in quo differt à *resina*?

D. In eo differt, quod *gummi* in aqua dissolvitur, & in igne decrepitat: *resina* verò in igne flagrat, & in oleo dissolvitur.

M. *Lachryma* quid?

D. Est humor, qui sponte, vel facta incisione ex parte aliqua alicujus plantæ, promanat, & concrevit vel in gummi, vel in resina, qui etiam *Liquor* appellatur.

D. *Gummi*, ac *Resinæ* ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. *Gummi*, ac *Resinæ* siccæ loco sicco, atque ligneis vasibus includuntur; liquidiores urceis. durabilioris sunt naturæ, sed necesse est, ut neque diuturnitate arefacta, nec

suas qualitates, quas gustu, & olfactu seruiunt, obscuras habeant: nec gummi genera prius decerpantur, quam concreta, ac conglobata suis stirpibus idoneam maturitatem assécuta sint: resinæ verò igne sapius sibi concretum asciscunt.

M. *Succus* quid?

D. Est essentia expressa ex plantis virentibus, tritura, & manuum, aut torcularis expressione, aquæ naturæ, & aquæ permiscibilis.

M. *Succus* in quo differt à *liquore*, seu *lachryma*?

D. In eo quod succus est, qui contusione, & quasatione exprimitur, liquor verò est, qui incisa, vel excarificata, aut terebrata, plantæ alicujus, parte extillat, siue manat.

M. *Oleum* quid?

D. Est substantia pinguis, & inflammabilis, aliquando liquida, & aliquando crassa, expressa, aut distillata.

M. *Oleum* simpliciter dictum, quod intelligendum est?

D. Oleum olivarum, quia analogatum primum. Olei nomen imponitur etiam nonnullis spirituosus liquoribus, sed improprie: sic dicitur oleum vitrioli, sulphuris, & similia, quæ spiritus sunt: etiam Deliquium tartari dicitur oleum tartari per deliquium, & similia, quæ liquores sunt; etiam dicitur oleum sacchari liquor, in quo saccharum resolvitur, liquore aliquo accenso.

M. *Tempus* quid?

D. Est numerus motus secundum prius, & posterius: sed in Pharmacia per *Tempus* intelligitur tempus in quo colligenda sunt medicamenta, & in quo non, & quantum virtus earum durare potest.

M. Quo tempore colligenda sunt vegetabilia, & quo non?

D. In tempore moderatè sicco, & frigido, serenoque, à crepusculo matutino, vel ante, usque ad horas duas, vel tres ante meridiem, cabendo à tempore immoderatè calido, & frigido, imbroso, vespertino, & nocturno, & hæc valdè notabuntur.

M. *Locus* quid?

D. Est spatium, quod aliquod corpus occupat: sed in Pharmacia per *Locum* intelligitur *Terra*, quæ est principium generationis, sicut & pater, ubi plantæ sponte sua crescunt, quia terra, plantarum omnium seminarium, & ali-

menta

menta habet, nam dulce, amarum, falsum, & reliquos omnes sapes, seu humores continet, ex qua, plantæ ipsæ, & earum fructus diversos sapes suscipiunt, & succos, ipsismet magis acomodatos, vel convenientes atrahunt, sicut disposuit natura naturans præcepto, & ordinatione Divina: *Germinet terra herbam virentem, & facientem semen, & lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram.* Genesis Cap. I. n. 11. Sed non ubique locorum generantur vegetabilia qualibet, ut nec animalia qualibet, nec mineralia qualibet, quia licet terra, compages sit omnium naturarum primarum, quæ ad generationem sunt necessaria, propter diversam naturam locorum succi, seu humores ipsi, non uno in loco, sed diversis secundum poros terræ, & Cœli clementiam copiosi adsunt; itaque illæ plantæ nascentes in locis, humoribus sibi gratis, & familiaribus carentibus, fame pereunt, seu alios naturæ suæ contrarios, ob alimenti inopiam, atrahunt, & à suis qualitatibus probis degenerant. Quare de causa, plantæ iocis naturæ suæ congruis natæ, quia copioso humore sibi conveniente, nutritæ, præstantiores evadunt, nisi suo temperamento contrarietas requiratur, nam quæ calidæ, & sicca nimis sunt, loco suæ naturæ dissimili, idest humido, & frigido meliores evadunt, ut hydropiper, scincus, & similia: contra, quæ humido abundant excremento, ut turpethum, agaricus, & scammonium in simili, hoc est natæ suæ temperaturæ locis similibus, idest calidis, & siccis præstantiores, quia sic prava earum qualitas corrigitur.

M. Quibus in locis colligenda sunt vegetabilia?

D. Illæ plantæ, quarum collectionis loca sunt ventosa, montuosa, frigidaque, & aquis carentia, orientem versus soli exposita, longè sunt validiores, nascentibus cæteris in locis, à vento silentibus, campestribus, riguis, & opacis, nisi riguis gaudeant, ut tribulus aquaticus, sisymbrium aquaticum, nymphæa, hepatica, capillus veneris, & similia.

M. Plantæ peregrinæ, seu exoticæ, quæ apud nos non crescunt, quomodo cognoscemus, si collectæ fuerint loco, tempore, modo que convenienti, tum etiam repositæ;

ita ut nec temporis, nec loci, nec repositionis ratione, incommodum ullum passæ sint?

D. Ex Medicorum scriptis, usuque quotidiano, notis quibusdam generalibus, præcipueque ex nativo colore, odore, sapore, & figura facile cognosci possunt, quia dum simplicia obtineant suum colorem, suum odorem, suum saporem, & suam figuram potest medicus uti illis.

M. Flores Cordiales quot, & quales?

D. Quatuor: Flores Rosarum Rubrarum exungulararum, Violarum, Borraginis, & Buglossi: sed Rosa adimitur in decoctis cordialibus.

M. Herba Emollientes communes quot, & quales?

D. Quatuor: Malva, Althea, Violaria, & Branca ursina: quibus alii quoque, Betam, Mercuriales, Parietariam, & Atriplicem adiiciunt.

M. Herba Carminativa quot, & quales?

D. Quatuor: Chamaemelum, Anethum, Melilotus, & Ruta.

M. Herba Capillares quot, & quales?

D. Quatuor: Capillus veneris, Polytrichum, Lingua cervina, & Scolopendria.

M. Herba Capitales calida quot, & quales?

D. Quatuor: Stachas, Calamentum, Salvia, & Pulegium.

M. Herba Capitales frigida quot, & quales?

D. Quatuor: Nymphaea, Solanum, Plantago, & Hyoscyamus.

M. Herba Hepatica quot, & quales?

D. Quatuor: Eupatorium, Hepatica, Lupulus, & Cichorium.

M. Herba Splenetica quot, & quales?

D. Quatuor: Scordium, Rubia, Prasium, & Tamarix.

M. Semina frigida maiora quot, & qualia?

D. Quatuor: Cucurbita, Melopeponis, Cucumeris, & Citruli.

M. Semina frigida minora quot, & qualia?

D. Quatuor: Lactuca, Cichorii, Portulaca, & Scariole.

M. Semina calida maiora quot, & qualia?

D. Quatuor: Cumini, Carui, Anisi, & Fœniculi.

M. Semina calida minora quot, & qualia?

D. Quatuor: Ameos, Amomi, Apii, & Dauci.

M. Radices aperitiva maiores quot, & quales?

D. Quinque : *Apii*, *Petroselinii*, *Feniculi*, *Asparragi*, & *Brusci*.

M. *Radices aperitivæ minores* quot, & quales?

D. Quinque : *Gramminis*, *Rubie*, *Eryngii*, *Capparum*, & *Ononidis*.

D. *Due radices communes* quales?

D. *Feniculi*, & *Petroselinii*.

M. *Fragmenta Preciosa* quot, & qualia?

D. Quinque : *Saphyrus*, *Hyacinthus*, *Sardonix*, *Granatus*, & *Smaragdus*.

M. *Aquæ Cordiales* quot, & quales?

D. Quatuor : *Aqua Borriginis*, *Buglossi*, *Endivie*, & *Clchorii*: quibus addi possunt *Aqua Viperinæ*, & *Oxalidis*.

M. *Aquæ Pleuritica* quot, & quales?

D. Quatuor : *Cardui Mariae*, *Taraxaconis*, *Cardui Benedicti*, & *Scabiosæ*.

M. *Olea Stomachica* quot, & qualia?

D. Tria : *Absynthii*, *Cidoniorum*, & *Mastiches*.

M. *Unguenta calida* quot, & qualia?

D. Quatuor : *Aregonis*, *Martiatonis*, *Althææ*, & *Agripæ*.

M. *Unguenta frigida* quot, & qualia?

D. Quatuor : *Album Camphoratum*, *Rosatam Mesues*, *Populeon*, & *Infrigidans Galeni*.

M. *Minerale* quid?

D. Quodcumque quod extra familiam animarum, & vegetabilium, intra terram producitur, ut : *Terra*, *Metalum*, *Semimetalla*, *Recrementa metallica*, *Lapis*, *Sal*, & *Sulphur*.

M. *Terra* quid?

D. Quæ humido subacta dissolvitur, & lutum fit, ut : *Terra Sigillata*, *Bolus Armena*, *Creta*, & similia.

M. *Metalum* quid?

D. Est corpus fossile natura, vel liquidum, vel durum, ex succo salino, sive mercurio, vi sui sulphuris, in terra coagulato, quod ignis calore liquefit, & refrigerato, & extincto calore, rursus ad duriciem, propriamque formam revocatur.

M. *Metalla* quot, & qualia?

D. Sex : *Aurum*, *Argentum*, *Ferrum*, *Aes*, *Stannum*, & *Plumbum*. Alii adjungunt *Mercurium*.

M. *Semimetalla* quid?

D. Sunt mineralia metallis finitima, ut: Mercurius, Antimonium, & Cinnabaris nativa.

M. *Recrementa Metallica* quid?

D. Vel est remanentia ex materia ad generationem metallorum idonea, dum in gremio terræ, natura operatrice, metalla generantur, hæc sunt: Marcasita, seu Bismuthum, Cobaltum, seu Lapis Calaminaris, Cadmia nativa, Chalcitis, Misy, & Sory, quæ naturalia dicuntur: vel est separatio à metallis, dum in fornace funduntur, & purgantur, ut sunt: Cadmia, Lithargyrium, Tutia, & similia, quæ excrementa metallica artificialia dicuntur.

M. *Lapis* quid?

D. Est corpus terreum, siccum, durum, inductile, nec in aqua, oleo vè solubile, ex materia viscosa terrestri, seu tartarea coagulatum.

M. *Sal* quid?

D. Est substantia incisiva, acris, & penetrans, quæ facillime est solutionis in aqua, ac denuo in salinam, crystallinamque formam coagulabilis, cui debetur efficacia corporum naturalium.

M. *Sal* quoruplex?

D. Duplex; *Naturalis*, seu *Nativus*, & *Artificialis*.

M. *Sal Nativus* quid?

D. Qui à sola natura procreatur, ut: Sal Marinus, Sal Montanus, seu Fossilis, vel Gemma, Sal Communis, seu Fontanus, Vitriolum, Alumen, & Nitrum, seu Sal Petræ: quibus etiam addi potest Sal Ammoniacus Antiquorum, à Nostratibus incognitus, qui nihil aliud erat, quam sal, sub arenis Libycis ex urina camellorum, concretus.

M. *Sal Artificialis* quid?

D. Qui artis ministerio ex nativis extrahitur.

M. *Sal Artificialis* quoruplex?

D. Quintuplex: *Sal Salsus*, seu *Essentialis*, *Sal Volatilis*, *Sal Fixus*, *Sal Mixtus*, seu *Neutrus*, & *Sal Acidus*.

M. *Sal Salsus*, seu *Essentialis* quid?

D. Est sal ex alcali, & acidi conjunctione, emergens, uti sunt salia essentialia plantarum, quæ habent medium inter volatilia, & fixa.

M. *Sal Volatilis* quid?

D. Qui sublimatur igne, ut: sal volatilis animalium, vegetabilium, succini, spiritus salis ammoniaci, & similia, quæ appellantur *Alkalia*, seu *Urinosa Volatilia*.

M. *Sal Fixus* quid?

D. Qui extrahitur post calcinationem ex cineribus lixivialis, qui dicitur *Sal Lixivialis*, & etiam *Sal Alkalinus* ab herba *Kali* sedi species, & *Fixus*, quia ignis examen constanter substat.

M. *Sal Mixtus*, seu *Neutrus* quid?

D. Qui neque est acidus, neque urinosus, sed de utroque participans, ut: tartarus vitriolatus, tartarus nitratus, sal vegetalis, &c.

M. *Sal Acidus* quid?

D. Qui constat ex acido fixo, ut: spiritus vitrioli, spiritus nitri, spiritus salis communis, & similes: etiam sal communis, sal gemma, &c.

M. *Sulphur* quid?

D. Est resina, sive pinguedo terræ, sive succus mineralis unctuosus, ex modica salis acidi quantitate, & tantillo spiritus, aquæ, & terræ constans.

M. *Aqua* quid?

D. Est corpus liquidum naturale, frigidum, & humidum, constans ex particulis minutis ejusdem essentiæ, parvis, longis, rotundis, utraque extremitate non nihil acutis, quæ invicem unitæ, constituunt aquam.

M. *Mineralia* quandiu possunt asservari?

M. Mineralia (exceptis aliquibus sulphureis, atque aqueis) quia solidioris, ac durabilioris naturæ, durationis diuturnioris censenda sunt.

M. *Qualitates sensibiles* quæ?

D. Quæ docent modum, medicamenta cognoscendi, & dignoscendi, hæc sunt: *Sapor*, *Odor*, *Color*, & *Figura*.

M. *Sapor* quid?

D. Est dispositio corporis solubilis, intervenienti facultate salina, ad affectiones papillarum, nervacearumque linguæ, penetratione levi illorum pororum, cum intermixtione quadam salivæ solventis?

M. *Sapores* quot?

D. Octo: idest primus *Dulcis*, cui subicitur *Pinguis*, *Saccharinus*, & *Melleus*: secundus *Amarus*, cui subicitur *Absyn-*

Absynthiacus, Aloeticus, Felleus, Gemmeus, & Salinus tertius *Acer*, cui subjicitur *Acutus*, *Mordax*, seu *Septicus*, & *Arsenicalis*: quartus *Acidus*, cui subjicitur *Acetosus*, *Acidulus*, & *Ammoniacalis*: quintus *Pinguis*, cui subjicitur unctuosus: sextus *Salsus*, cui subjicitur *Serosus*, & *Nitrosus*: septimus *Austerus*, cui subjicitur *Stypticus*, *Adstringens*, & *Vitriolatus*: octavus *Acerbus*, cui subjicitur *Adstrictorius*, & *Ponticus*. Alii addunt *Inspidum*.

M. *Dulcis sapor* quid?

D. Qui gustum, suavis, atque jucundus oblectat, nullaque qualitate exuperante, molestus est: exoritur ex temperata humiditate, & caliditate, qualis in saccharo, melle, liquoritia, &c.

M. *Amarus* quid?

D. Cui, dulcis ex adverso opponitur, insuavis, ac tristis: fit cum calor plus, quam par sit increbuit, ariditate, & caliditate præstans, siccitate scilicet terrestri, ex resinosa aspera, terrea, & volatili acido, qualis in aloe, absynthio, centauryo minori, colocyntide, &c.

M. *Acer* quid?

D. Qui linguam, & os, acrimonia ferit, atque compungit, simulque calefacit, & interdum quasi exurit ob calorem ad summum superauctum, qualis in piperibus, pyrethro, euphorbio, &c.

M. *Acidus* quid?

D. Qui gustum quoque penetrat, & tenuitate ferit, sed citra ullum sensum caloris, talis maximè in aceto depræhenditur; deinde etiam in succo mali citri, limonum, &c.

M. *Pinguis* quid?

D. Qui nec calore, nec acrimonia, gustum sollicitat, sed linguam, orisque partes lentore quodam oblinat, aere participans, qualis in oleo, butyro, adipe, &c.

M. *Salsus* quid?

D. Qui linguam non multum calefacit, sed acriter siccat: do corrodit, abstergitque, hic in primis invenitur in sale communi.

M. *Austerus* quid?

D. Qui fit si acerbus paulum remittatur, est quæ plus frigidus, quam humidus, linguam moderatè constringit, & quadam asperitate coarctat, siccat, & refrigerat, qui *Cru-*
cus

us propriè appellatur, qualis in fructibus immaturis peculiariter invenitur, ut in succo uvæ acerbæ, pomis, pyris, mespilis immaturis, &c.

M. *Acerbus* quid?

D. Qui austero est finitimus, eo tamen gravior, molestiorque est, ac magis linguam, omnemque gustum siccat, tamè refrigerat, quia est frigidus, siccus, & terrestris, is luculenter in malicorio, in galla, rhoe, & nucibus cupressi conspicitur.

M. *Inspidus* quid?

D. Qui propriè sapor non est, sed saporis privatio, nulla qualitate manifesta gustum ferit, talis esse videtur cucurbita, citrulus, &c.

M. *Odor* quid?

D. Fumida quædam evaporatio, eveniens à particulis subtilibus corporum, quibus nervi odoratus tanguntur, & commoventur, & secundum diversitatem, diversitates odorum proveniunt.

M. *Odores* quot?

D. Tot, quot sapes, sed principales tres, idest *Odor Bonus*, *Malus*, & *Inolens*.

M. *Odor Bonus* quid?

D. Qui provenit à caliditate temperata, quapropter declinare facit medicinas ad incolumitatem, & ideo delectat animam, & spiritus, virtutes reparat, & confortat. Appellatur etiam *Fragrans*, seu *Benè olens*.

M. *Odor malus* quid?

D. Qui contrarium facit, & provenit à frigiditate, & humiditate excrementitia. Appellatur etiam *Færens*, seu *Male olens*.

M. *Odor Inolens* quid?

D. Qui propius odor non est: itaque inolent quasi omnia humida.

M. *Color* quid?

D. Est defluxio quædam de figuris rerum, oculis consentanea, & exposita.

M. *Figura* quid?

D. Quæ resultat ex conformatione, & configuratione, quæ res benè habita, pinguis, carnosa, succulenta, extensa, ampla, magna, & è contra, scilicet malè habita,

- ta, macilenta, rugosa, exucca, strigosa, &c. fecernitas.
- M. *Tactus* quid?
- D. Tangibilium omnium qualitatum iudex.
- M. *Qualitates tangibiles* quæ?
- D. Crassities, Tenuitas, Densitas, Raritas, Durities, Mollities, Gravitas, Lenitas, Ariditas, & Asperitas.
- M. *Crassum* quid?
- D. Quod ægre lavigatur, seu quod vix in tenuas partes comminuitur, & indicium partium terrestrium abundantium, & humidarum, frigore congelatarum.
- M. *Tenne* quid?
- D. Tenue, seu *Subtile* est, quod è contra, est indicium partium ignearum, vel ærearum.
- M. *Densum* quid?
- D. Densum, seu *Solidum* est, quod poris, vel exiguis, vel nullis pervium est, & est vel exiccatum, vel frigore congelatum, concretum vè.
- M. *Rarum* quid?
- D. Rarum, seu *Porosum* est, quod multis poris pervium est, & siccitatis comes.
- M. *Durum* quid?
- D. Quod tactui resistit, ex sicco, & terrestri, nisi humorum sit repletio, & inde tensio adfit.
- M. *Molle* quid?
- D. Quod tactui cedit, humiditatem participans.
- M. *Grave* quid?
- D. Quod in se est perspicuum, densitatis comes.
- M. *Lenius* quid?
- D. Quod ex humiditate mucosa oritur: idemque quod *Lubricum*, & *Viscidum*.
- M. *Aridum* quid?
- D. Quod contra, quia oritur ex siccitate.
- M. *Asperum* quid?
- D. Asperum, seu *Scabrum* est, quod etiam ex siccitate oritur, & in quo partes, situm habent inæqualem, atque alix eminent, alix depressæ sunt.
- M. *Temperamentum* quid?
- D. Est forma corporis mixti, ex primis qualitatibus constituta.
- M. *Qualitas* quid?

D. Est unde omnium medicaminum, & aliarum rerum temperamenta procedunt; hæc autem sunt: *Caliditas, Frigiditas, Humiditas, & Siccitas*: Quæ elementares primæ, & communes apellantur, nam ipsismet elementis primario insunt.

M. *Calidum* quid?

D. Quod provenit à motu immoderato particularum subtilium, ob plenitudinem particularum spirituosarum, salinarum, materiaeque subtilis, quæ occurrentes aliis corporibus eis faciunt accipere velociorem motum, quare subtile reddit, resolvit, abstergit, aperit, mollit, maturat, concoquit, discutit, incidit, attrahit, mordicat, rubefacit, &c. ut sunt: res acres, spiritus ardentes, olea chymica, empyreumatica, & similia.

M. *Frigidum* quid?

D. Quod caloris æstum moderatur, quia abundat particulis acidis nitro-tartareis, rigidis, quare repellit, incrassat, crudum facit, & potest in aliis corporibus coagulum producere, reprimereque motum immoderatum, & aliquando ad quietem reducere illa, hæc sunt: *Acida, Austera, Adstringentia, viscosaque crassa.*

M. *Humidum* quid?

D. Quælibet materia aquosa pauxilo spiritu, & terra, quare inflat, abluit, lubricat, lænificat, conglutinat, &c. ut sunt: *Gummata viscosa, Visca, Mucilagines, Mivæ, Juleppi, Subacida, &c.*

M. *Siccum* quid?

D. Quod provenit à terrestribus particulis, quæ involvunt, & in se recipiunt particulas humidas; quibus permiscuntur aliqua salinæ particulae, quare constringit, exprimit, rarefacit, attenuat, &c. hæc sunt: *Alkalina terrestria, Conchilia, Testacea, Mineralia terrestria, Calcinataque chymica mollia.*

Nota: Res, quæ recipit velocius calefactionem, calida censetur, quæ frigidationem, frigida: similiter, quæ velocioris est congelationis, illa frigidior est, & quæ velocioris inflammationis, ea calidior est.

M. *Medicamenta securiora* quæ?

D. Quæ sua temperie, nostræ magis assimilantur: & cum vita in calido, & humido consistat: quodque medicamen-

ta calida, & humida securiora; hæc sunt: Dulcia, ut Cassia fistula, Manna, & similia: post hæc insipida, ut mucilaginosa: deinde quæ componuntur ex dulcedine, & acetositate, ut pruna, tamarindi, & similia: post hæc, quæ componuntur ex dulcedine, amaritudine, & stypticitate sicut rosa, & rhabarbarum: deinde, quæ componuntur ex dulcedine, & amaritudine sicut viola.

M. *Medicamentorum perfectio*, in quibus consistit?

D. In quatuor: scilicet in *Collectione*, *Electione*, *Preparatione*, & *Asservatione*.

In *Collectione* requiritur, ut pharmaca sint in sua perfectione, & puritate, congruis collecta temporibus, ac convenientibus locis nata.

In *Electione* requiritur, ut pharmaca sint cum suis probis notis, & nec nimia vetustate consumpta.

In *Preparatione* requiritur, ut in simplicium trituratione, ponderatione, &c. adhibeatur diligentia non minima, & ut in decoctione coquendorum observetur gradatio rerum, quia non omnia sustinent æqualem cocturam, itaque oportet, ut ipsa pharmaca sint cocta nec plus, nec minus quam decet; & coqui, aut infundí debent in liquoribus, suis substantiis convenientibus.

In *Asservatione* requiritur, ut composita, ac simplicia pharmaca condecens vasis, ac locis asserventur, & neque citra, neque ultra tempus condecens administrantur in firmis.

CAPUT II.

DE PRÆPARATIONE.

M. *Preparatio* quid?

D. Est actio officinalis, quæ medicamenta parantur; & quæ acquiritur bonitas, vel refractio malitiæ medicamenti.

D. *Preparatio* quotuplex?

D. Multiplex generaliter, particulariter quadruplex: *Lavatio*, *Trituratio*, *Infusio*, & *Decoctio*.

M. *Lavatio* quid?

D. Est præparatio, quæ non solum immunda absterguntur, sed etiam addendo, minuendoyè virtutes medicamentorum, ipsis novas facultates impertit, aut malitiam aliquam reprimit.

M. *Lavatio* quotuplex?

D. Triplex, *Abstersiva*, *Abscisiva*, & *Magnificativa*.

M. *Lavatio Abstersiva* quid?

D. Est per quam medicamentum redditur mundum, ut quando lavamus lapides, radices nonnullas, aloem, tartarum, animalia nonnulla, eorumque partes, &c.

M. *Lavatio Abstersiva*, quot modis fit?

D. Duobus modis: aut abstrahendo liquorem, aut imbibendo illum in medicamentum.

M. Quando abstrahitur liquor?

D. Quando medicamenti substantia non permiscetur liquori: Lavanda porro est non tantum modo cera, sed & pix, Oleum, Resina, Lapides, Antimonium Diaphoreticum, Crocus metallorum, & similia.

M. Quæ medicamenta excluduntur à *lavatione abstersiva*?

D. Omnia debilis substantiæ, quæ si laventur tollitur, ut flores, aromata, & similia.

M. *Lavatio Abscisiva* quid?

D. Est illa, per quam excessus, vel malitia pharmaci reprimitur, ut quando lavatur Lapis Lazuli, Oleum, Mercurius Vitæ, Antimonium Diaphoreticum, & similia.

M. *Lavatio Magnificativa* quid?

D. Est illa per quam virtus pharmaci magnificatur.

M. *Lavatio Magnificativa* quomodo fit?

D. Per imbibitionem, ut quando lavamus lapidem lazuli cum aqua rosata, aloem verò cum decocto Specierum Alephanginarum, ut acquirat citam, & faciliorem virtutem in operatione sua: & quando lavamus eam cum decocto solutivarum, fit magis solutiva; at quando lavamus eam cum mucilaginis, fit magis lubrica: sed hæc præparatio potius est imbibitio, seu infusio nutritiva, quam lavatio.

M. *Lapis Lazuli* quomodo lavatur?

D. Lapis Lazuli, primo calcinatur, deinde subtiliter pulverizatus lavatur primò cum aqua simplici bicies, vel tricies, & hæc ablutio est ad removendum ab eo nocumen-

tum quod habet, idest, ut acrimonia, vis que exuriendi lotura auferatur, & ad purificandum eum: secundò lavatur, vel potius nutritur cum aqua rosacea decies inter lavandum supra porphyrium, & hæc ablutio non est ad removendum ab eo aliquid impurum, seu nocumentum, sed ad meliorandum eum.

M. *Trituratio* quid?

D. Est, in mortario, *divisio* medicamentorum in partes subtiles, crassas, vel mediocres; quæ *Pulverisatio* dicitur.

M. *Divisio* quid?

D. Est, corporis compagis in minimas partes, itaut singula suam continuitatem non retineant, reductio: cui ut plurimum inserviunt *Limatio*, *Rasio*, *Incisio*, & *Calcinatio*, quibus *Cribratio*, & *Lævigatio* subjiciuntur.

M. *Limatio* quid?

D. Est, continuitatis corporis in scobem, seu minimas partes, lima, reductio: quam, limaturam, seu rasuram vocamus, & habet usum in metallis, vegetabilibus quibusdam, ut lignis, in animalibus etiam, ut cornibus, dentibus, &c.

M. *Rasio* quid?

D. Est, operatio limationi affinis, qua corpus rasioni subjectum, in minores partes instrumento aliquo acuto, ut cultello, vitro, lima, & simili, dividitur.

M. *Incisio* quid?

D. Est, corporis, in minimas partes, certo instrumento, vel cultello, facta divisio: ut quando incidimus herbas forcipe, duriora verò ut sunt: ligna, radices duriores, cortices, &c. cultro.

M. *Calcinatio* quid?

D. Est operatio, qua medicamenta in calcem, vel cinerem, seu friabilia reducuntur.

M. *Calcinatio* quotuplex?

D. Triplex: *Sicca*, *Humida*, seu *Vaporosa*, & *Corrosiva*.

M. *Calcinatio Sicca* quid?

D. Est, cujuslibet rei in cinerem, seu calcem, reductio.

M. *Calcinatio Sicca*, quomodo peragitur?

D. Per ignitionem, id quæ vel per se, ut quando calcinantur vegetabilia accensa, pro sale fixo extrahendo, quæ *Cinectio* dicitur, seu *Calcinatio Incineratoria*: aut igne alieno, ut quando calcinantur nonnulla animalia, aut eorum

partes, id quæ fit, vel igne nudo, vel cum medio: igne nudo ut: cornu cervi, ebur, tartarum, & similia, quæ ad albedinem calcinantur inter carbones accensos, vel reverberando, ut viva flamma, materia comburatur: vel cum medio, ut quando comburuntur aves cum pennibus, lepus cum pelle, erinaceus, &c. in fistilibus clausis, & lutatis ad nigredinem usque: etiam nonnulla mineralia, ut stannum, plumbum, antimonium, & similia, quæ in crucibulo, seu testa calcinantur, & in calcem, seu cinerem reducuntur.

M. *Calcinatio Humida*, seu *Vaporosa* quid?

D. Est animalium partes duriores, vaporis aquæ ferventis penetratione, friabilia reddere.

M. *Calcinatio Humida*, seu *Vaporosa*, quomodo fit?

D. Accipiendo medicamenta sic calcinanda, v. g. cornu cervi frustulatim dissectum, illudque suspendendo in capitellis cucurbitarum, inter aquas caphalicas distillandas, idque per tres, aut quatuor dies continuando, quæ præparatio *Philosophica* dicitur.

M. *Calcinatio Corrosiva* quid?

D. Est corporum duriorum, liquore corrosivo aliquo corrodendo, dissolutio.

M. *Calcinatio Corrosiva* quotuplex?

D. Septuplex: *Amalgamatoria*, *Immersiva*, seu *Precipitatoria*, *Fumigatoria*, *Vaporosa*, *Cementatoria*, *Fusoria*, & *Illinitoria*.

M. *Calcinatio Amalgamatoria* quid?

D. Est metallorum, per mercurii vivi admissionem in calcem, vel pulverem subtilissimum, reductio.

M. *Calcinatio Amalgamatoria*, quomodo fit?

D. Accipiendo mercurii vivi partes sex, quæ immittuntur in ardenti tigillo, & cum mercurius incipit exhalare additur pars una metalli laminati, vel in folia ducti, (excepto Marte, qui per sulphur calcinatur) & agitantur bacillo ligneo; (nunquam metallico) donec optimè incorporentur: tunc subitò, extinguitur materia, eam projiciendo in vas, aquâ purâ plenum, optimèque abluitur donec deposuerit omnem nigredinem, quam ex ligno isto extraxerat. Hinc si nuda calx quaritur, abundans mercurius per corium separatur, globus verò in corio relictus

admouetur igni in tigillo continuo baculo ligneo agitando, usquedum totus mercurius exhalaverit; tunc abluatur: sed tamen, magna cura ignis est habenda, ne iterum fluat metallum, quod ut melius præcaveatur adjicere oportet parum salis, qui postea ablutione tollitur. Si vero subtilissimus pulvis desideratur, tunc prius amalgama super marmore teritur cum sale, post mercurius evaporatur, calx quæ abluatur. Si autem quaratur præcipitatio, tunc toties reiteratur amalgamatio cum globo relicto, & mercurio recenti, donec instar butyri tota transferit per corium.

M. *Calcinatio Immersiva*, seu *Præcipitatoria* quid?

D. Est metalli, per aquas, seu Spiritus fortes, solutio, vel coagulatio.

M. *Calcinatio Immersiva*, quomodo paratur?

D. Accipiendo materiam sic calcinandam, (quod plerumque est metallum, vel alia res lapidea) quæ limatur, vel in tennes laminas ducitur, ut facilius operi cedat, vitro deinde imponitur forti, & aqua fortis affunditur, ut materiam tres, vel quatuor digitos emineat, quæ protinus incipit bullire, corpus quæ indefinenter corrodere, donec opus absolverit: attamen si tardaverit, vitrum admoueat cineribus modicè calidis, ut externo calore, potentialis in actum redigatur. Observandum, quod unicuique corpori, sua aqua pareatur, ne frustra operetur, quia non eadem aqua solvit aurum, & argentum. Communiter huic operationi succedit præcipitatio, ad cuius opus perficiendum nunc additur sal, vel aqua salsa, ut in Mercurio Cosmetico: nunc injiciuntur laminæ cupræ, id quæ pro argento soluto separando: nunc dissolutio rota, vase vitreo affusa, super cineres calidos, vel arenam, ad humoris evaporationem, finitur, deinde ignis augetur usquedum in calcem rubram reduceatur, & dicitur *Mercurius Præcipitatus Ruber*: nunc solutio aliis modis præcipitatur pro ratione finis, cujus gratia calx quaritur, & sic variè nominatur.

M. *Calcinatio Fusoria*, seu *Fumigatoria* quid?

D. Est metallorum, in sicco vapore, ut fragilia reddantur, calcinatio.

M. *Calcinatio Fumigatoria*, quomodo fit?

D. Imponendo Mercurium, vel Saturnum ollæ angustî orificiî, & supposito igne nudo, ac orificio apposita lamina metallica calcinanda; halitus, seu fumus mercurii, vel Saturni ascendens se corpori insinuat, & friabile reddit; postea lavigatur cum sale super marmore, & sal tandem abluitur aquâ purâ à calce. Sic calcinantur omnia metalla nobiliora per fumum Mercurii, vel Saturni, ut fragilia reddantur, & ut postea terendo cum sale in pulverem redigantur: nec non Mercurius Saturnum, & Saturnus Mercurium calcinant: etiam Scammonium fumigatur, videre est in Diagrydio Sulphurato.

M. *Calcinatio Vaporosa Corrosiva* quid?

D. Est metallorum vapore humido corrosivo in calcem reductio.

M. *Calcinatio vaporosa corrosiva*, quomodo fit?

D. Suspendendo filo lamellas metallicas pertusas foramine uno intra ollam angustî orificiî, aceto forti, vel alio simili liquore acri plenam, undequaque benè testam, & opertam: deinde in calidis cineribus, vel fimo equino collocatur, ut vapor ascendens sese corpori insinuet, & corrodât, tandiu illic relinquendo donec superficiem corporis corroserit, & calcem induxerit, calx que abraditur, & opus iteratur.

M. *Calcinatio Cæmentatoria* quid?

D. Est operatio quâ metallorum vitia, seu impuritates auferuntur, aut ipsa friabilia reduntur.

M. *Calcinatio Cæmentatoria*, quomodo peragitur?

D. Accipitur pyxis, seu olla cæmentatoria, & circa fundum cæmento sternitur, vel spargitur digiti altitudinis, strato deinde imponitur aliud stratum metalli laminati, vel limati, & sic per vices, usquedum ea impleatur: hoc tamen observato, ut superiorem, & inferiorem locum occupet cæmentum. Pyxis deinde lutatur, & operculo tegitur, relictis spiramentis quibusdam, si sales fugaces in cæmento fuerint, quia aliàs vas difrumperetur; postea omnibus ritè siccatis imponitur furno reverberi ad justum tempus.

M. *Calcinatio Fusoria* quid?

D. Est Martem per sulphuris vim fusum friabilem reducere.

M. *Calcinatio Fusoria*, quomodo fit?

D. Accipiendo laminas, vel magdaleones Martis, seu Chalybis, eis que ignitis adeo ut scintillent admovendo magdaleones sulphuris, cujus ope Mars liquefcit instar cere, deciditque granulatum in frigidam aquam suppositam, lavatur, lavigaturque subtilissimè, & usui asservatur.

M. *Calcinatio Illinitoria* quid?

D. Est metallum liquoris corrosivi illinitione corrodere.

M. *Calcinatio Illinitoria* quomodo paratur?

D. Illiniendo laminas metallicas, v. g. Martem laminatum, cum oleo vitrioli, vel sulphuris, corrosivumque radendo, iterumque illiniendo, idque repetendo quoties opus sit, martemque corrosivum aqua abluendo, & subsidebit crocus: vel limaturæ martis eodem liquore consperguntur, & reponuntur in cellam, corrosivæque abluuntur, crocusque subsidebit, qui si parum calcinetur rubescit: vel infunduntur partes æquales spiritus sulphuris, & spiritus vini, in cochleare ferreo, deinde detinentur per aliquos dies, & pulvis croceus abrasus asservatur, qui facillè liquefcit.

M. *Cribratio* quid?

D. Est subtilium partium siccarum, à crassioribus siccis, per cribrum transmissio, & separatio.

M. *Lavigatio* quid?

D. Est collisio corporis super porphyritico lapide, cum lapide molari, & in tenuissimum pulverem reductio.

M. *Trituratio* quomodo fit?

D. Trituratio qualiscumque fit, debet fieri magna cum suavitate, quia impetuositas resolvit virtutes medicamentorum, præcipuè vegetabilium aromaticorum, & aliorum ex volatilibus particulis constantium. Notandum, quod thus, mastiche, sarcocolla, gummi arabicum, tragacanthum, & alia sicca, quæ humorem, & lentorem retinent, tundendo, non teruntur, (nisi magno cum labore) sed elementer ducto pistillo per fundum, ac latera mortarii. Rhabarbarum, & quædam aliæ radices aliquo humore præditæ eodem modo terendæ. Flores, folia, intestina lupi, secundinæ mulieris, & similia, quæ lentorem retinent, præcipuè in tempore humido, primò exiccantur soli, vel leni igne, ut facillè pulverentur. Galbanum, ammoniacum, opopanax, bdellium, myrrha, opium, succus glyzyrrhizæ, & hypochistidis, teruntur affuso tantillo hu-
more,

more, ut aqua, vino, aceto, aut simili. Moschus, & am-
bra irrorantur guttis aliquot aqua rosata, ne partes odo-
riferæ evanescant. Camphora teritur liniendo mortarium
cum oleo amygdalarum dulcium. Euphorbium autem, vi-
ride æris, & cantharides teruntur, effusis olei aliquot gut-
tis, ad maximum suffocationis periculum fugiendum, quod
operantibus ob acrimoniam valdè malignam inducunt.
Santala irrorantur cum aqua rosata. Scammonium, &
Aloes teruntur irrorando ea cum tantillo olei rosati.
Agaricum autem non teritur, sed scobinatur, & confri-
catur per setaceum equinum superinversum. Crocus pri-
mum exiccatur ab oleo, inter chartas emporeticas. Lapi-
des terendi sunt in mortario porhyreo, quod si ad ma-
num non sit, ob hanc penuriam in mortario metallico te-
rantur, cave tamen ne in eo detineantur, ne ob longam
moram contrahant nigredinem meralli illius, substantiam
derradendo, nam lapides densiorem habent substantiam
ipsis metallis; deinde sæpè cum aqua fontana abluuntur
in vase vitreo, ut omnis substantia aliena separetur, cu-
jus signum erit, ut aqua nullo colore infecta, & omnis
saporis expers sit: tunc suprâ porphyricum lapidem cum
aqua rosacea, vel alia appropriata humectantur, ita ut
in massam liquidiusculam reducantur, & cum lapide mo-
lari lavigantur, donec in pollinem impalpabilem redigan-
tur, cujus signum erit, quando inter dentes non stridunt.

M. *Mensuratio triturationis* quid?

D. Cribratio est, quia quanto angustissima sunt foramina
cribri, seu setacei, tanto pulveres cribrati erunt subtilis-
simi, & è contra.

M. *Infusio* quid?

D. Est transmutatio virtutis de re, in rem, diverso tempo-
ris spatio, in liquore facta, sola maceratione citra elixa-
tionem: cui cognationem quamdam habent Fermenta-
tio, Maceratio, Digestio, & Putrefactio.

M. *Infusio* quomplex?

D. Duplex: *Nutritiva*, & *Effusiva*.

M. *Infusio Nutritiva* quid?

D. Est imbibitio liquoris in medicamento. Quæ *Nutritio*,
Imbibitio, *Insuccatio*, *Inebriatio*, aut *Impregnatio* dicitur.

M. *Infusio Nutritiva* quomodo fit?

D. Per imbibitionem, ita ut omnis liquor in medicamento imbibatur, ut quando infunditur, vel nutritur aloe in decocto specierum, ut virtus ipsius vigoretur: & ut quando infunditur colocynthis in glutine tragacanthi; scammonium autem in oleo violato, & similia, ut fiant librica, & ne noceant viscera.

M. *Infusio Effusiva* quid?

D. Est transmutatio virtutis medicamenti, in liquore in quo infunditur.

M. *Infusionis perfectio* in quibus consistit?

D. In tribus: in humore scilicet, *quantitate*, & *tempore*. In humore in quo fit infusio, considerandum est temperamentum ejus, an sit humor calidus, an frigidus, aqueus, spirituosus, sulphureus, an salinus: in *quantitate*, & *tempore* considerandum est, quod illa, quæ nutrienda sunt, illo humore, quem possint imbiberi, sunt maceranda, idque non diu. Quæ autem coquenda sunt, præsertim ea, quæ sicca sunt in justa humoris calidi quantitate, maceranda sunt donec humectentur, ut facilis eorum postea sit coctio. Notandum, quod ad drachmam unam rhabarbari, uncia tres liquoris respondent: ad drachmam autem unam myrabolanorum, quia minorem locum occupant, liquoris uncia duæ, & semis: ad drachmam unam agarici, seu colocynthidis, quia parvi ponderis, liquoris uncia quatuor: ad drachmam unam fennæ, liquoris uncia duæ: ad unciam unam florum viridium, vel capilli veneris, hepaticæ, pulmonariæ, & similia, uncia tres liquoris respondent: ad unciam autem unam florum siccorum, seu capilli veneris, hepaticæ, & similia, libra una, & semis liquoris respondet: ad unciam unam herbarum viridium, liquoris uncia duæ, & semis respondent: ad unciam autem unam herbarum siccarum, libra una liquoris respondet.

Pro mucilagibus autem extrahendis, ad unciam unam seminis lini, vel psyllii, seu radicis althææ, vel scyllæ, uncia quatuor liquoris respondent: ad unciam unam foeniculi, seu seminis hyoscyami, liquoris uncia duæ: ad drachmam autem unam tragacanthi, uncia duæ, & semis liquoris respondent.

M. *Fermentatio* quid?

D. Est motus intestinalis, per quem medicamenta alterata tendunt ad perfectionem, ab artifice desideratam.

M. *Fermentatio*, unde dicitur?

D. A fermento, *fermentum* autem dicitur, quasi ferventem à fervore, quia fervere, bullire, & excrescere facit, & exaltare in actu de potentia, quod erat ibi in potentia.

M. *Maceratio* quid?

D. Est corporis infusi, penetratione menstrui mollis, ac tractabilis ad separationem alicujus substantiæ, reductio.

M. *Maceratio*, quomodo peragitur?

D. Res maceranda, prius trita in parvas partes, vasi suo infundenda sunt undique stipatis spiramentis, atque seponenda in justum tempus tepido calori, donec menstruum corpus reddiderit satis molle, ac tractabile, ut penetrationem menstrui admittat, tincturam que per menstruum educi concedat. Notandum, quod si fuerit res vegetabilis, balneum præstat, si mineralis, æget calore sicco, sæpius interim in dies agitanda, & commovenda, tota curâ adhibita, ut idoneum menstruum eligatur, quia non omnis tinctura per quodlibet menstruum extrahitur, unde considerandum est, qualis sit essentia extrahenda, oleosa, an aquosa; si verò oleosa fuerit, opus habet menstruo oleoso, vel sulphureo, &c.

D. *Digestio* quid?

D. Est operatio, quâ menstrui ministerio, medicamentorum alienitates tum substantiæ, tum qualitatis, tolluntur.

M. *Digestio* in quo differt à *Maceratione*?

D. In eo differt quod *Maceratio* propriè, & strictè sumpta, corpus ad separationem tantum parat: *Digestio* verò, corpus non tantum ad separationem parat, sed etiam paratum, separationem ab eo facit, quia humores spissos subtilizat, aquositates, & cruditates in succis concoquit, opaca illustrat, fœces, & impuritates, quæ in interioribus occultè ante latebant, separat, graviores, & terrestres ad fundum præcipitat, leviores, ut spumam superficiæ innatare cogit, id quæ vi, & efficacia externi caloris concoquentis.

M. *Putrefactio* quid?

D. Est substantiæ misti, in calore humido, dissolutio, ejus que claustrorum, ad ultimam maturitatem per digestionem, reseratio.

M.

M. *Putrefactio*, quomodo peragitur?

D. Accipiuntur res putrefaciendæ, & si humore abundant, ut recentes herbæ, flores, aut similia contusa in vase idoneo imposita, in fimo, vel balneo tepido ad putrefaciendum locantur, vas diligenter obturando, ne aër intret, nec spiritus fugiant, si verò res, humoris actualis parum, aut nihil in se habuerint, tunc terenda, & sufficienter, humore aspergenda, ut calor naturalis, & substantiæ innatus, excitatus, & adutus à calore externo sibi vires acquirens, omnium partium separationem molliat, eamque absolvat, adjuvante humore, & corpus superans siccum, quo pacto calor innatus cum suo humido substantiali, ruptis claustris corporis segregatur, vel dissolvitur potius à commistis, unde facilius sequitur operatio ab artifice, qui observare debet, quod res putrefaciendæ non sunt ejusdem naturæ, ob quam non datur tempus determinatum, sed suo iudicio relinquitur, cavendo ne putrefactio foeteat, dando opera, ut talis fiat, quæ substantiam non noceat, sed tantum, ut conclusa corporis claustra, referat, ut sic in apertum perducantur, quæ antea, in abstruso naturæ sinu, latitabant, ad cujus operationem accelerandam, & præcipue in putrefactione herbarum, vel florum, aut aromatum pro oleo distillando, additur sal, aut tartarum, vel similia, ut putrefactionem, referationem que adjuvent, ac materiam à putrefactione foetida liberent, quia non strictè accipienda est in Pharmacia hæc vox *Putrefactio*, nisi spectatim notetur, quia cognationem quamdam, ut dictum est, habent inter se *Infusio*, *Maceratio*, *Digestio*, & *Putrefactio*.

M. *Decoctio* quid?

D. Est præparatio, vi caloris facta, per quam virtus, vel substantia aliqua pharmaci, aut extrahitur, vel separatur, aut maturatur, vel corrigitur.

M. *Decoctio* quoruplex?

D. Duplex: una *Elixativa*, altera *Affativa*.

M. *Decoctio Elixativa* quid?

D. Est transmutatio virtutis de re, quæ decoquitur, in liquorem, in quo decocta est, extranei caloris vi.

M. *Decoctio Affativa* quid?

D. Quæ ab arido, & alieno calore efficitur.

M. *Decoctio Assativa* quotuplex?

D. Triplex: *Assatio*, *Frixio*, & *Torrefactio*.

M. *Assatio* quid?

D. Est medicamenta, humore aliquo prædita, sine humore alio externo, coquere, itaut ejus partes, caloris vi, exterius siccæ maneant, interius verò humida.

M. *Assatio* quomodo fit?

D. Vertendo perpetuò ad ignem, quæ assanda sunt, ut undique ignem sentiant, quæ aut clibano coquantur; aut in vase fictili, juxta ignem posito, & testa connecto, suprapositis prunis ardentibus, aut per se, aut massa panis imboluta, ut scylla; aut malo cydonio infarcta, ut scammonium, quod corrigendum est, & similia.

M. *Frixio* quid?

D. Est medicamenta, in humore oleaginoso, coquere.

M. *Frixio*, quomodo fit?

D. Humectando medicamenta frixioni dicata, cum liquore conveniente, vel assignato, taliter, ut non fiant admodum massæ, & postea in vase vitreato, vel ferreo, ad lentum ignem tanquam ad candelam, spatula continenter agitando, friguntur, donec exiccantur, & iterum, atque iterum, si præcipitur, rehumectantur, & friguntur.

M. *Torrefactio* quid?

D. Est consumptio humiditatis partium exteriorum, & interiorum medicamenti, ita ut, omnes asperitatem acquirant.

M. *Torrefactio* quomodo fit?

D. Calefaciendo medicamenta, frustulatim secata integula, aut lamina ferrea calida, continenter agitando, donec partes omnes siccentur, & asperitatem nanciscantur, quem admodum fit in rhabarbaro, myrabolanis, & aliis.

CAPUT III.

DE PRÆPARATIS.

M. *Preparata* quæ?

D. Quæ ex pluribus simplicibus simul mixtis constant, aut quæ ab artis ministerio, in aliam formam mutantur.

M.

M. *Preparata usitatioꝛa* quæ?

D. Electuarium, seu Confectio, Lohoch, Bolus, Conserva, seu Conditum, Pilulæ, Trochiscus, & Sief, Extractum, Essentia, Tinctura, Balsamum, Elixyr, Succus, Decoctum, Infusio, Acetum, Emulsio, Syrupus, Aqua, Spiritus, Sal, Magisterium, Fœcula, Gelatina, Oleum, Unguentum, Linimentum, Emplastrum, Ceratum, Cataplasma, Clyster, Suppositorium, Pestili, &c.

M. *Electuarium* quid?

D. Electuarium, sive *Electarium*, dicitur omne id pharmacum, quod ex electis rebus conficitur, & quasi idem, quod *Confectio*, seu *Compositio* electarum rerum.

M. *Confectio*, seu *Compositio* quid?

D. Confectio dicitur à conficiendo, unde Confectionis nomen tam Electuariis, quam quibuscumque aliis pharmacorum, seu antidotorum compositionibus, quæ ex variis rebus componuntur, & in unum conficiuntur, rectè applicari potest. *Compositio* autem est duorum, vel plurimum medicamentorum convenientium, mixtio artificiosa, ad unam, & eandem formam, usumque determinatum.

M. *Electuarium* quotuplex?

D. Triplex: *Liquidum*, *Solidum*, & *Siccum*.

M. *Electuarium Liquidum* quid?

D. Est medicamentum, ex speciebus, & syrupo aliquo, confectum.

M. *Species* quid?

D. Species, dicuntur pulveres, pro electuariis conficiendis.

M. *Electuarium liquidum*, quomodo conficitur?

D. Accipiendo species pulveratas secundum artem, cum magna cura, & pro unaquaque libra syrapi crassioris, accipiendo, si solutivum electuarium sit, uncias tres pulverum, seu specierum: in opiatibus autem, pro unaquaque libra syrapi, uncias quatuor pulverum: in confectionibus verò cordialibus, pro unaquaque libra syrapi, uncias duas pulverum.

Notandum, quod species sint impositæ in vase vitreato, eisque affundatur sensim, & continenter agitando syrapi: deinde, Electuarium, singulis diebus, cum spatula lignea agitetur eo usquequo non amplius fermentetur.

Notandum etiam, quod non sit mentio rerum, quæ non possunt

possunt in pulverem redigi, aut solubilem in syrupo, ut sunt semina, quæ excorticantur, ut nuclei pineorum, & amygdalarum, semina frigida majora, & similia, succi liquidi, seu soluti, penidium, pulpæ, &c. quæ *Extrabagantes* vulgò dicuntur, quia nec numerantur inter sicciores, nec inter liquidiores: & semina prædicta, non permisceantur nisi cum syrupo frigefacto, ne electuarium rancescant.

M. *Electuarium Solidum* quid?

D. Est medicamentum quadratum, vel rotundum, seu oblongum, vel aliter figuratum, ex pulveribus, vel pulpis, seu succis, cum saccharo susceptis, paratum. Quod rotundam, orbicularemque formam accipit *Orbiculus*, sive *Placenta*, seu *Rotula* nominatur: quod quadrata forma effigitur *Tabula*, seu *Tabella* appellatur: quod figuram oblongam recipit *Morselli*, seu *Morsuli* vocatur, & Barbari *Lozonga* illud vocant.

M. *Electuarium Solidum*, quomodo paratur?

D. Coquendo saccharum clarificatum cum liquore debito ad consistentiam, ut frigefactum induretur, quod probatur, tantillo in lapidem effuso, deinde ab igne se motum, ligneo pistillo agitatur, & pro unaquaque libra sacchari, communiter imponitur uncia una, & semis pulverum, qui probè sensim miscentur, cavendo ne nimis citò pulveres imponantur, ne adurantur, aut vis ipsorum resolvatur: deinde in tabulam farina, vel pulvere aliquo convenienti, stratum, strenuè stenditur: hinc postquam saccharum induruerit, in suas aptas portiones secatur, & asservatur loco sicco, & calido. Etiam absque igne conficiuntur, massa facta ex saccharo pulverato, & speciebus cum mucilagine tragacanthi.

M. *Electuarium Siccum* quid?

D. Est medicamentum ex simplicibus electis, in pulverem redactum. *Pulvis* Latine à *pellendo*, quod ventorum impetu pellitur, appellatur: & Arabicè *Suffus*, *Suffet*, & *Alcohol*: à Nostratibus autem, pulveres ex rebus aromaticis constantes, intro sumendis, *species* propriè dicuntur. Nota, quod *Alcohol* Arabica vox, denotat duo diversissima, scilicet pulverem tenuissimum, ferè impalpabilem; deinde spiritum vini per reiteratas distillationes rectificatissimum.

Alcohol,

M. *Electuarium Siccum*, quomodo paratur?

D. Accipiendo res pulverandas electas, & quæ sunt crassæ substantiæ conteruntur, & pulverizantur simul, & per setaceum subtilem cribrantur: deinde, mediocres conteruntur, pulverizantur, & cribrantur per setaceum mediocrem: ultimò, tenues, & purgantia, (illa excepta, quæ crassâ simul, & calida sunt, ut colocynthis, & Jalappa, quæ si triturentur grossiter, vel mediocriter, adherent tunicis stomachi, & intestinorum exulcerationes inducendo) conteruntur, pulverizantur, & cribrantur per setaceum grossum, id quæ semper cum facilitate est contundendum, & sæpè cribrandum; cavendo tamen, ne tam crassius sit setaceum, ut evidentia frustra simplicium pertranscant, quia tunc prius contusio, quam pulverisatio, dici debet. Sic parantur species pro Electuariis Purgantibus, & Stomachicis, nisi à majoribus nostris aliud decernatur. Species autem pro Electuariis Cordialibus, Diaphoreticis, Diureticis, & Uterinis subtiliter pulverantur. Ocularia autem medicamenta, metallica, terrea, & lapidosa, subtilissimè pulverantur.

M. *Electuaria* ubi asservantur, & quamdiu asservari possunt?

D. Electuaria omnia, vasis figulinis vitreatis servantur: Electuaria grata, & jucunda, ad annum unum communiter durant: amara autem, & ingrata, ad biennium: Opiata verò communiter durant, in decennium. Theriaca autem, ad quadragesimum annum, neque exhiberi debent opiata ante semestrem, nisi Medicus aliud præscribat: Electuaria Solida, quanvis aliquandiu integra manere apta sint, præstat tamen recentia adhibere, præcipuè si fortè simplicia, rancori obnoxia, continent: Electuaria Siccæ, seu Species, præcipuè aromaticæ, singulis annis, renobari debent.

M. *Loboch* quid?

D. Est medicamentum thoracicum internum, pulmonibus dicatum, syrupo crassius, electuario liquidius, quod in ore detipetur, ut paulatim per guttur in pulmones delabatur. *Loboch* Arabica vox, Græcè *Eclegma* appellatur, & Latinè *Linctus*, & *Lambile*.

M. *Loboch* quomodo paratur?

D. Incorporando in mortario lapideo pistillo ligneo medicamen-

camenta, ad Lohoch dicata, ut pulveres, pulpas, succos, &c. cum sufficiente quantitate mellis, seu syrupi, vel mucilaginis, decocti, aut similis liquoris glutinosi, donec exactè omnia mixta, mellis consistentiam nacta fuerint.

M. *Lohoch* ubi asservatur, & quandiu asservari potest?

D. Vasis figulinis vitreatis servari debet, asservaturque biennium, illud exceptum, quod amygdalas, pineas, pistachia, & alia hujusmodi, quæ facile rancescunt, recipit, quod vix ultra annum durare potest.

M. *Bolus* quid?

D. Est medicamentum consistentiæ magis duriusculæ, quam electuarium liquidum: *Bolus* dictum, eo quod quasi buccella ore percipienda configitur.

M. *Bolus*, quomodo paratur?

D. Accipiendo, tempore usus, Electuaria, Pulpas, Conervas, &c. formandoquè massam consistentiæ minus fluidæ, faciliter degluabilem, addendo partem syrupi convenientis, quantum sufficiat.

M. *Conserva* quid?

D. Est medicamentum ex floribus, seu foliis, radicibus, sive fructibus cum saccharo conquassatis, vel mistis paratum, quod *Conditum* etiam appellatur.

M. *Conserva*, quomodo paratur?

D. Accipiendo flores, seu herbas recentes, (& si nimia humiditate scatent, in umbra aliquantulum siccando) conquassando que eas in mortario lapideo pistillo ligneo, atque inter quassandum admiscetur triplum sacchari pulverati, & insolantur in vase vitreo, seu vitreato probè obturato, per dies aliquot: hinc reponuntur. Vel accipiuntur flores, seu herbe ritè conquassatæ, quibus permiscetur duplum sacchari albi pulverati, & igni exponuntur adunicum tantum fervorem, semper spatula lignea agitando, ut liquefiat saccharum. Sin flores, seu herbe aridiores sunt, ut lavendula, rosmarinus, & similia, non coalescere, cum saccharo, quod etiam siccum est, facile possunt; ob id, saccharum coquendum est ultra syrupi consistentiam, & deinde simul miscenda aliquandiu supra prunas. Fructus coquantur ad mollitiem, extrahitur pulpa per setaceum equinum superinversum, cochleari averso, eos confricando, donec tota ipsorum caro, seu

medulla extrahatur, quo peracto, in decoctione relicta, dissolvitur duplum sacchari ponderis pulpæ extractæ, & coquitur ad mellis crassitiem, & additur pulpa extracta, lento que igne coquantur, ad justam conservæ consistentiam. Ex radicibus paratur conserva eodem modo, quod ex fructibus.

M. *Conserva* ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Vasis figulinis vitreatis servari debent: duratio earum est inæqualis; aliæ enim diu durant, ut conserva rosarum: aliæ (contrà) citò corrumpuntur, acescunt, vel arefcunt, & tanquam vermiculis, in superficie corrosæ videntur, ut conserva borraginis, buglossi, & violarum: virtus autem earum melius ex colore, sapore, & odore deprehenditur.

M. *Pilula* quid?

D. Sunt medicamenta in forma solida rotunda, diminutive à *pila*, quasi *parva pila* ob similitudinem, dicta.

M. *Pilula* quomodo parantur?

D. Accipiendo simplicia cum magna cura pulverata, & pro unaquaque uncia pulverum, accipiuntur drachmæ duæ mellis despumati, & cum decocto, vel alio liquore assignato, vel idoneo, fit syrupus liquidus quo, in massam redacta formantur in rotulas, siccantur in umbra, & papyro involuta reponuntur. Tempore usus, massa rursus teritur, & cum liquore, vel syrupo idoneo, in pilulas formantur, & deaurantur, vel argentantur.

Notandum, quod massa pilularis non conficiatur solo sacco, vel decocto, quia ob nimiam siccitatem simplicium massa nimis exicatur, & tempore usus, simplicia, quæ in crassam trituram sunt imponenda, plus justo teruntur: modo autem præscripto, massa per totum annum mollis servatur, ut animadvertitur, præter experientiam, per celeberrimum Collegium Valentinum, per Jacobum Sylvium, Nicolaum Propositum, Franciscum Velez, & alios.

M. *Pilula* quandiu asservari possunt?

D. Per annos duos, tres vè servari possunt, vel eo usque, situm varii coloris intus non contraxerit.

M. *Trochiscus* quid?

D. Est medicamentum ex speciebus, seu pulveribus cum mucilagine, vel decocto, aut simili in orbiculos formatum:

Pastillus, à *pane* quasi *parvus panis* dictus : & Latine *Rotula* proprie dici potest.

M. *Trochisci* quomodo parantur ?

D. *Trochisci*, ut plurimum, parantur ex medicamentis siccis tritis, & cum mucilagine, vel decocto, aut succo mistis, donec ad massæ pilularis formam, reducantur, formanturque in rotulas, siccantur in umbra, & papyro involuti, ligneis pyxidibus reponuntur, & durant per annos duos, & ultra.

M. *Extractum* quid ?

D. Est essentia rei, vi liquoris alicujus, è corpore crassiore separata, ad consistentiam justam inspissata.

M. *Extractum*, quomodo paratur ?

D. *Extractum viscosum*, seu *Aquosum* paratur, accipiendo corpus crasso modo tritum, si durum sit, eique affundendo quantitatem sufficientem liquoris convenientis tepesfacti, & 24. horis transactis, ebulliendo igne lenissimo per quadrantem horæ : hinc forti expressione premendo, & percolando: affusionemque liquoris, digestionem, ebullitionem, expressionem, & colaturam reiterando, quousque liquor affusus colore non tingatur ; deinde colaturæ omnes mistæ subsident, decantantur, percolantur, & lenissimo igne cinerum evaporantur, semper agitando ad mellis spissitudinem. Liquor debet acuari cum sale tartari, aut oleo tartari per deliquium. *Extractum* autem resinofum paratur cum spiritu vini, digerendo res grossè contusas, post filtrando liquorem per chartam, mox spiritum, cum aqua affusa, debilitando, ut præcipitetur substantia resinosa, quæ, liquore semotò, aquà abluatur, & exiccatur, & venit aliquoties sub nomine *Magisterii*, ut *Magisterium*, seu *Resina Jalappæ*, &c.

M. *Extracta*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt ?

D. *Vasis figulinis vitreatis amplioris orificii*, ut deprimi possint, servantur : at verò si sicciora sint, servantur involuta in charta, in vasisque vitreis, loco sicco : duriora in plures annos perdurant, recentiora verò preferenda.

M. *Tinctura* quid ?

D. Est menstruum, colore, & essentia alicujus materiæ, mediante infusione, tinctum, & coloratum.

M. *Tinctura*, quomodo paratur ?

D.

D. Digerendo res preparatas, idest contusas, quæ contundendæ, &c. in vase vitreo angusti oris, seu matratio, suffuso liquore convenienti, ad eminentiam duorum, vel trium digitorum, (si quantitas liquoris non assignetur) obturando que ritè vas: deinde insolantur, vel collocatur vas supra cineres calidos, ad justam tincturam liquoris ex rebus infusis: hinc tinctura pereolata, ad usum asservatur. Nonnunquam evaporatur liquor, ad olei spissitudinem.

M. *Tinctura*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Vasis vitreis stricti oris asservantur, & perdurant secundum diversitatem, seu naturam menstruorum, cum quibus extractæ fuere.

M. *Balsamum* quid?

D. Nomen *Balsamum* imponitur pluribus in officinis, sed præcipuè denotat quoddam odoramenti genus, oleo crassioris, linimento liquidioris.

M. *Balsama* ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Balsama odorata, pyxidibus stanneis, benè occlusa asservantur: liquidiora stillatitia, vasis vitreis angusti orificii: per annos duos, tres vè durabilia sunt.

M. *Succus*, quomodo paratur?

D. Contundendo vegetabilia succulenta viridia, ac per diem per se macerando, exprimendoque succum, (tamen si viscosa sunt, ut borrago, buglossum, portulaca, & similia, primum tepefiunt) & cum subsideat decantando: hinc cum albuminibus ovorum clarificatur inter coquendum, ad tertiæ partis consumptionem, (succis rosarum, nonnullis que acidis, & ex volatilibus partibus constantibus, seu aromaticis, qui absque coctione servantur exceptis) iterumque per sedimentum clarificatur, decantatur, pereolatur, ac reponitur, qui liquidus est asservandus: qui verò inspissandus est, sic preparatus lento igne, semper agitando, ne empyreuma contrahat, ad mellis spissitudinem coquitur. Scylla autem assatur in massa involuta, deinde exprimitur succus adhuc calens.

M. *Succi*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Succi liquidi asservantur in vasis vitreis angusti orificii cooperti oleo, ut à situ conserventur, mutarique debent quotannis: inspissati verò conveniunt cum extractis, & perdu-

perdurant ad annos duos, tres vè, & ultra.

M. *Decoctum* quid?

D. Est liquor impragnatus viribus medicamentosis, interveniente debita coctione.

M. *Interveniente debita coctione* quid?

D. Idem, quod coquere secundum artem.

M. *Coquere secundam artem* quid?

D. Commensurare quantitatem liquoris, quantitate coquendorum, & quantitatem ignis, quantitate liquoris, & materias coquendas non simul, ac semel, nisi sint æqualis substantia, injicere, sed diversis injectionibus, prius, ac posterius, secundum substantias rerum coquendarum, quia ignis agit in subjectum: v. g. hordeum, ac cicera, coquantur ad decem librarum liquoris consumptionem, nisi quando ex hordeo duntaxat virtus cordialis, non centralis desideretur, quia tunc coquitur ad trium librarum liquoris consumptionem: & quando ex hordeo tantum volumus extrahere virtutem vomitivam, consequitur cum duabus unciis ebullitionibus: cornua, smilax aspera, radix china, ac ligna, ut sunt guaiacum, santala, & similia, coquantur ad octo librarum liquoris consumptionem: polypodium, ad sex: radices communes, ad trium: semina, herbæ, flores schoenanthi, & stœchadis, ad unius, & seminis: fructus, ad unius; flores, capillus veneris, rhabbarum, & aromata, ut sunt: cinnamomum, spica, & similia, ad unciarum duarum liquoris consumptionem: tamarindi, cassia fistula, manna, & fenna non sustinent ullam cocturam, sola infusione, virtus eorum extrahitur: semina frigida majora, amygdalæ, pinei, & cætera omnia, quæ excorticantur, ut plurimum, nec infunduntur, nec coquantur, sed paratur ex eis emulsio: Myrabolani etiam non sustinent ullam cocturam, nisi virtus confortativa, non solutiva, ex eis desideretur, quia tunc coquantur, ut herbæ.

Notandum, quod ad libram unam hordei, seu cicerum, libræ decem liquoris respondent: ad libram autem unam lignorum, quia duriora, aut seminum, libræ quatuor liquoris respondent: ad libram unam smilacis asperæ, radicis china, aut cornuum, libræ octo liquoris respondent: ad libram unam polypodii, libræ sex liquoris respondent:

pondent : ad libram unam radicum communium recentium, libræ tres liquoris respondent : ad libram autem unam radicum communium siccarum, libræ sex liquoris respondent : ad libram unam herbarum viridium, seu recentium, libræ duæ, & semis liquoris respondent : ad unciam autem unam herbarum siccarum, libra una liquoris respondet : ad libram unam fructuum, libra una liquoris respondet : ad libram unam florum viridium, seu capilli veneris, vel pulmonariæ, & similibus, libræ tres liquoris respondent : ad unciam unam florum siccorum, seu capilli veneris, vel hepaticæ, seu polytrici, aut similibus, libra una, & semis liquoris respondet : ad drachmam unam rhabarbari, uncia tres liquoris respondent : ad drachmam unam myrabolanorum, uncia duæ, & semis liquoris respondent.

Notandum etiam, quod quotiescumque augeatur, aut minuatur quantitas medicamentorum coquendorum, tantum liquor remansurus post coctionem est augendus, aut minuendus, & simili modo ignis, quia majoribus quantitatibus coquendorum, major humoris quantitas, minoribusque, minor injicienda est, quibus etiam ignis, ratione simili, proportionandus est, quia multitudo agentium, & resistentium, magis quam parva, agit, & resistit : v. g. pro libra una hordei coquenda, accipiuntur libræ viginti aquæ puræ, & in vase terreo vitreato tepesit, igne carbonum non fumantium, & additur hordeum inter pannum asperum fricatum, & ventilatum, & simul igne lento coquitur, ad decem librarum aquæ consumptionem : pro uncia autem una hordei coquenda, imponuntur libræ decem, & uncia decem aquæ, & simili modo coquitur, ad decem librarum aquæ consumptionem, quia substantia hordei talis est in uncia, qualis in libra : pro virtute autem pectorali hordei extrahenda, ad libram unam hordei, accipiuntur libræ sex aquæ, & simul coquantur, ad trium librarum aquæ consumptionem : ad unciam autem unam hordei pro virtute eadem extrahenda imponuntur libræ tres, & uncia tres aquæ, & coquantur simul ad trium librarum aquæ consumptionem, & sic de cæteris.

Insuper, Tyronem deduco ad actum practicum : v. g. R.
Smilacis asperæ ℥ss, ligni guaiaci ℥iv, fumaris ℥ss, cor-
nu

nu cervi, liquiritiæ, & foliorum fennæ ana ℥j. polypodii ℥ij. feminis ebulorum ℥i℥. passularum ℥ij. fiat decoctum S. A. vel coquantur ex arte, in sufficiente quantitate aquæ, aut simili modo juxta Medici præscriptum. Primum, accipiendæ sunt libræ octo aquæ, quæ consumendæ, seu exhalandæ sunt, inter coquenda medicamenta crassioris substantiæ, in hoc decoctum ingredientia, ut sunt guaiacum, smilax aspera, & cornu cervi: quibus addendæ sunt libræ decem aquæ, respondentés quantitatibus simplicium à Medico assignatis, & fiet decoctio modo sequenti: In libris decem, & octo aquæ fontanæ puræ in vase vitreato, igne carbonum non fumantium, tepesactis, primùm injicientur guaiaci limati, seu confusi, uncia quatuor, quibus respondent uncia decem, & sex aquæ remansuræ post coctionem: smilacis asperæ dissectæ uncia sex, quibus respondent uncia quadraginta, & octo aquæ: rasuræ cornu cervi uncia una, cui respondent uncia octo aquæ, & lento igne coquantur, ad duarum librarum aquæ consumptionem: tunc adduntur polypodii purgati, & confusi uncia duæ, quibus respondent uncia duodecim aquæ, & decoctio continuabitur usque ad trium librarum liquoris consumptionem: deinde injicitur liquiritiæ sicca rasa, & confusa uncia una, cui uncia sex aquæ respondent, & coquantur usque ad libræ unius, & semisis liquoris consumptionem: hinc injicitur fumarix sicca dissecta uncia semis, cui respondent uncia sex aquæ, & feminis ebulorum confusi uncia una, & semis, cui respondent uncia sex aquæ, & decoctione continuata, dum libra semis aquæ consumpta sit, addendæ sunt uncia duæ passularum exacinatarum, quibus uncia duæ aquæ respondent, & prosequitur decoctio, usque dum consumatur libra una liquoris: ultimoque addenda est uncia una fennæ mundatæ, cui uncia decem, & sex aquæ respondent, & vase ab igne semoto, & obturato, sex horis transactis, fiet expressio, & colatura.

Sed his non obstantibus, si decoctio instituat, infundendo simplicia in liquoris quantitate, ad infusionem respondente, in vase circulatorio, commissuris ritè lutatis loco calido, & post horas 24. igne lento coquantur per horas duas, tres, vel quatuor, vel plus, vel minus secun-

dum substantias rerum, obtinebitur decoctum absque ulla dissipatione virtutum simplicium: si autem decoctum destinatum sit ad syrupum aliquem parandum, & loco vasis predicti, fiet infusio in cucurbita vitrea, seu terrea vitreata cum suo capitello, & recipiente, commissuris probè lutatis, & distilletur libra una, paulo plus, minus vè liquoris, & postea vasis refrigeratis, & facta expressione, decantatione, & filtratione ex materia in cucurbita relicta, huicque addatur saccharum, vel mel, & simul ultra syrupi crassitiem incocta sint, & tunc addatur liquor distillatus, simili modo obtinebitur syrupus cum virtutibus tam volatilibus, quam fixis simplicium.

M. *Acetum* quid?

D. Est liquor acidus, ex fermentato quodam succo vinoso, prodiens. Nota, quod acetum ingenere, liquorem quemcumque acidum notare potest, undè à nonnullis, spiritus vitrioli, & similes, acetum dicitur: sed in officinis solum liquorem acidum ex succis (præcipuè ex vino) paratum, denotat.

M. *Emulsio* quid?

D. Est medicamentum liquidum, lactis colorem amulans, ex medulla fructuum, vel seminum lactescentium, cum liquore appropriato, paratum.

M. *Emulsio*, quomodo paratur?

D. Pistando semina excorticata, si excorticari possint, in mortario lapideo, pistillo ligneo, illa humectando inter pistandum, tantillo liquoris convenientis, (accipiendo pro unaquaque uncia seminum, quæ excorticantur, ut sunt amygdala, semina frigida majora, nuclei pinei, &c. uncias quatuor liquoris: pro uncia autem una seminum, quæ non possunt excorticari, ut semen papaveris, cuius, &c. uncias duas liquoris) deinde addendo propè medietatem liquoris, exprimendoque per linteum: residuum iterum pistatur, ac emulgetur reliquo liquore, iterumque exprimitur, & emulsio edulcoratur cum saccharo, vel syrupo appropriato, cavendo, ne acidum aliquid commisceas, quia acidum, res lactescentes, in magisterium præcipitat.

M. *Syrupus* quid?

D. Est liquor medicamentosis qualitatibus imprægnatus, cum

cum saccharo, vel melle, ad mellis consistentiam, coctus.

M. *Syrupus*, quomodo paratur?

D. Accipiendo partes æquales liquoris, sive sit succus, sive decoctum, sive infusio, &c. & sacchari, vel mellis: & primum accipiuntur albumina ovorum, sumendo pro libris duabus sacchari, vel mellis albumen unum ovi, & in vase idoneo miscentur cum paucis liquore, cum quo syrupus parandus sit, & virgula agitantur, donec in spumam reducantur: deinde additur liquor restitans, & iterum agitantur, & immititur saccharum, vel mel, & coquantur igne lento, continenter despumando, ad syrupi consistentiam, cujus signum erit, quando gutta super unguem, vel tabulam frigidam injecta non stenditur.

M. *Syrupi*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Vasis vitreis, aut figulinis vitreatis asservantur: simplices, annum unum perdurant, ut & purgantes: compositi vero, modo purgantes non sint, biennium, & ultra.

M. *Aqua Distillata*, seu *Stillatina* quid?

D. Est lymphæ, distillatione elicita, constans ex parte aquosa, & spirituosâ.

M. *Aqua*, ex vegetabilibus, eorumque partibus, quomodo distillantur?

D. Ex herbis, seu floribus succulentis, exprimitur succus, & affunditur super novas herbas, seu flores, & per B. M. seu vaporis, sive arenæ humidæ, vel ex cucurbita ænea probe stannata igne carbonum, & non lignorum, præsertim viridium, & fumum reddentium, distillantur: ex aromaticis autem, & calidioribus, commodius per vesicam eliciuntur: ex herbis minus succulentis, fit infusio ex ipsis, seu decoctio, in qua macerantur novæ herbæ, seu flores, & distillantur: ex herbis calidis, & odoratis, si siccæ, prius in aqua infusæ, distillantur, elegantiores erunt aquæ: ex fructibus succulentis exprimitur succus, qui distillatur ut dictum: si autem minus succulenti sunt, contundi debent, & distillandi sunt, ut dictum est: ex seminibus distillantur aquæ, contundendo semina grossè, eaque macerando cum aqua: & per vesicam distillando, & exit oleum cum aqua, & asservantur seorsim: ex radicibus autem, distillantur aquæ per vesicam, postquam radices contusæ, in aqua maceratæ fuerint: aromata vero, gros-

stiter contunduntur, & macerantur per aliquos dies in menstruo idoneo, deinde distillantur per vesicam.

M. *Aqua*, ex Animalibus, eorumque partibus, quomodo distillantur?

D. Accipiendo Animalia integra, vel eorum partes, lota, si lotionem indigent, & incisa, vel contusa, distillantur per balneum: sic distillantur aquæ lumbricorum, cochlearum, spermatis ranarum, medullarum, cerebrorum, feri lactis, stercoreis recentis, &c.

M. *Aqua distillata*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Asservantur vasis vitreis, loco temperato, verum antequam reponantur, per aliquot dies soli exponi debent, vasis, linteo, aut membrana perforata, obturatis, ut quicquid excrementosum est resolvatur, simulque exhalet empyreuma, quod eis remanserit: annum unum perdurant, plus, minusve pro distillationis ratione, nam in vapore aquæ calentis distillatæ, cum sint excrementosa parum, diu servari possunt, quæ verò in cineribus calidis, aut arena, diutius.

M. *Spiritus* quid?

D. Est liquor distillatus naturæ spirituosæ, subtilis, & penetrans, volatilis, vel fixus.

M. *Spiritus*, quomodo paratur ex floribus, seu herbis?

D. Accipiendo succum expressum, ac in eo infundendo recentes flores, seu herbas contusas speciei ipsius succi, & in vase idoneo, addito manipulo uno, ac altero salis, repositum, in cella vinaria collocatur donec fermentando acidiusculum, ac vinosum, acquirat odorem: hinc distillatur per vesicam, & liquor distillatus rectificatur per balneum. Sin res minus succulentæ fuerint, cum aqua fervente irrorari, ac perfundi debent: ex fructibus verò exprimitur succus, & paratur spiritus, ut dictum est: si autem minus succulenti sint, ut bacca, &c. contunduntur, ac affunditur eis aqua fervens, & fit ut dictum est fermentando, &c.

M. *Spiritus*, ex frumento quomodo paratur?

D. Accipiendo farinam cujuscumque frumenti, humectandoque eam cum aqua, (inqua fœces vini, seu cerevisiæ dilutæ fuerint) ut massa fiat liquida bene agitando, coo-

pertaque detinetur per duas, tres vè horas, donec aqua, omnes partes farinae optimè, madefiat: deinde affunditur major aquae quantitas, semper materiam agitando, ne in glebas concreascit, sed liquidam materiam farinaceam acquirat: hinc in vase idoneo materia hæc detinetur, donec in altum eleuetur, de in subsideat, & liquor limpidus appareat, & quando odorem, & saporem vinosum acquirat, per vesicam distillatur spiritus, qui rectificatur, & asservatur.

M. *Spiritus*, ex durioribus, ut sunt: *cornua, ossa, ligna, & similia*, quomodo paratur?

D. Implendo retortam figulinam, seu vitream lutatam, ex re illa limata, seu contusa, & distillando omnem materiam separabilem, igne reverberi gradatim adhibito, in recipientem capacissimum, commissuris ritè lutatis: deinde materia omnis distillata inditur in matratio, & sublimatur sal in capitello cæco imposito, idque igne arenae: hinc capitello rostrato imposito cum suo receptaculo, commissurisque lutatis, distillatur spiritus ad dimidias, rectificatur per matratium igne cinerum, & asservatur.

M. *Spiritus*, quomodo paratur ex salibus?

D. Permiscendo salem, v. g. Nitrum rectificatum pulveratum cum triplo argillæ, vel boli, ac per retortam strenuè lutatam, igne reverberi gradato, distillatur in recipientem capacissimum, commissuris probè lutatis, sub finem ignem augendo, usquequo receptaculum frigidum appareat, & nubecula non videantur: si spiritus distillatus rectificare videatur, per cucurbitam vitream dephlegmatur igne arenae, vel cinerum, distillando usque dum guttulæ acidæ appareant: tunc vasis refrigeratis, distillatur per retortam vitream, igne arenae.

In distillatione vitrioli, non permiscetur materia alia, quia partes terreas continet, ei inservientes ad suas particulas salinas interponendas.

M. *Spiritus* quomodo asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Vasis vitreis stricti oris probè obturatis asservantur, & si benè custoditi fuerint, quò minus exhalentur diu durare possunt. Notandum, quod omnes spiritus corrosivi, ut sunt:

sunt: spiritus vitrioli, salis communis, nitri, & similes, corroduunt suber: urinosi verò, ut sunt: spiritus cornu cervi, tartari, salis ammoniaci, urinæ, vini, & similes, liquefaciunt ceram, illamque penetrant.

M. *Sal Essentialis* quomodo paratur?

D. Accipiendo succos expressos, & depuratos, inspissandoque eos aliquantulum igne lento, mox reponuntur loco frigido per noctem ad crystallifandos, in vase ligneo, & crystalli formati in fundo, ac lateribus vasis separantur, exiccantur, & asservantur.

Si majorem copiam salis desideras, macera herbas conquisitas in suis succis, & procede, ut dictum est.

M. *Sal volatilis*, quomodo paratur?

D. Distillando res per retortam more solito, & omnis materia in recipiente distillata, ex phlegmate, spiritu, oleo, & sale volatili constans, inditus in vase sublimatorio, & igne arenæ, sublimatur sal in capitello instar nivis, qui permiscetur cum ossibus calcinatis, & sublimatur iterum, ut purior evadat.

M. *Sal fixus*, quomodo paratur?

D. Elixiviando in vase terreo cineres quoscumque optimè calcinatos, & à carbonibus purgatos: deinde lixivium decantatum, & percolatum evaporatur in vase vitreo, igne arenæ ad siccitatem usque, & sal remansus calcinatur in crucibulo ad albedinem: hinc in aqua dissolvitur, & percolatur per chartam, & eodem modo evaporatur usque ad pelliculam; & vas in loco frigido reponitur per noctem: sequenti die separantur crystalli formati, liquorem in alio vase decantando: iterumque ad pelliculam, ut antea liquor evaporatur, locoque frigido collocatur, & crystalli formati separantur; & sic deinceps usquequo omnis sal in crystallinam formam colligatur: crystalli omnes siccantur, usuique sal asservatur.

M. *Sal*, ubi asservatur, & quandiu asservari potest?

D. Sal convenit cum spiritibus in asservatione, & duratione.

M. *Magisterium* quid?

D. Est pulvis præcipitatus, ex solutione alicujus rei.

M. *Magisterium*, quomodo paratur?

D. Accipiendo materiam, ex qua magisterium parare destinatur, v. g. Corallium pulveratum, solvendoque in aceto distil-

distillato, (nonnumquam acuitur cum spiritu nitri, aut simili) solutum filtratur, & solutioni affunditur guttatim oleum tartari per deliquium (aliquando cum spiritu vitrioli) mox, liquore supernatante decantato, precipitatum, seu magisterium edulcoratur multis lotionibus cum aqua, & exiccatur asservatur. Ex partibus durioribus animalium paratur eodem modo. Sed notandum, quod hæc Magisteria sic parata, imprægnata manent acidis, quæ propter inutilia sunt, quia destruuntur partes alkalinae, seu absorbentes mineralium, & figitur volatilitas partium animalium, quæ sunt partes activæ, quibus operantur, unde *Magisterium* plus nomen phantasticum, quam Antidotum insignitur, illis Magisteriis exceptis, quæ ex materiis resinosis, cum spiritu aliquo ardente sulphureo, parantur, quæ etiam resinae appellantur, ut Magisterium, seu Resina Jalappæ, Scammonii, &c.

M. *Fæcula* quid?

D. Est pulvis subsidens ex certis vegetabilium expressionibus.

M. *Fæcula*, quomodo paratur?

D. Accipiendæ vegetabilem viridem, ut radicem ari, seu iridis lotam, quæ in mortario lapideo optimè pistata, fortiter exprimitur, & succus expressus detinetur, ut subsideat fœcula, quæ, humore decantato, exiccatur, & asservatur. Notandum, quod radices siccae, & pulveratae utiliores sunt, quam fœculæ, quia succus, qui abstrahitur, virtutis est abstractio, ferèque destructio.

M. *Gelatina* quid?

D. Est succus, vel liquor viscosus, purior, clariusculus cum saccharo inspissatus, tam ex partibus animalium cartilaginosis, quam ex succis, vel decocto fructuum paratus.

M. *Gelatina*, quomodo paratur?

D. E fructibus exprimitur succus, percoquitur, & clarificatur cum albuminibus ovorum, deinde additur saccharum, & inspissatur sensim, cujus signum erit quando gutta frige facta coagulatur, & tunc affunditur in scatullas: vel coquantur fructus in aqua, decoctumque decantatur, citra expressionem, filtratur, & addito saccharo inspissatur: è partibus autem animalium cartilaginosis, ut è cornu cervi, pede vituli, aut similibus partibus tenerioribus, para-

tur Gelatina, digerendo hæc cum aqua, deinde coquendo in vase circulatorio ritè clauso, ad dissolutionem usque, mox filtrando adhuc calentia; additur saccharum, clarificantur cum albuminibus ovorum, & lento igne ad consistentiam justam, inspissantur. Appellatur vulgo *Jalea*.

M. *Oleum* quotuplex?

D. Triplex: *Expressum*, *Infusum*, seu *Coctum*, & *Distillatum*.

M. *Oleum Expressum* quomodo paratur?

D. Accipiuntur semina, seu nuclei, v. g. amygdalæ ab utroque cortice excorticata, ac minutissimè contusa, & in sacculo ligatæ exprimuntur fortiter sub prælo, & dicitur oleum amygdalarum sine igne. Deinde illa pasta iterum contusa, cribrata, & tepesfacta exprimitur adhuc calens. Eliciuntur etiam olea per decoctionem rei in aqua, quæ colata per pannum, pars oleosa supernatans colligitur: sic paratur oleum baccarum lauri, & oleum omphacium ex olivis immaturis.

M. *Oleum Infusum*, & *Coctum*, quomodo paratur?

D. Accipiuntur simplicia contusa, seu incisa, & in oleo immersa insolantur, ad olei virtutum rerum infusarum, imprægnationem, tunc exprimuntur, & oleum expressum percolatur, ad usum quæ asservatur. Oleum coctum paratur eodem modo, coquendo mox oleum cum rebus infusis ad humiditatis exhalationem, cujus indicium est, si instilletur gutta super prunas sine strepitu: vel coquantur in vase circulatorio ritè clauso per aliquot horas, ut oleum imprægnetur ex virtutibus simplicium, quod ex colore, & odore deprehenditur, & vasis frigefactis fit expressio, & separatur humiditas per infundibulum, oleum quæ asservatur.

M. *Oleum Distillatum*, quomodo paratur?

D. Ex partibus tenuioribus vegetabilium, ut ex herbis, seminibus, &c. (præcipuè siccis) contusis, seu incisis, eliciuntur olea, macerando prædicta secundum substantias suas superaffusa aqua tepida, addito manipulo uno, ac altero salis communis, & tartari crudi: deinde distillantur per vesicam, & separatur per infundibulum, oleum in aqua supernatans: ex partibus autem durioribus vegetabilium, seu

feu animalium distillatur oleum, implendo retortam ex materia limata, seu rasa, ac distillando in recipiente capacissimo, igne nudo gradatim adhibito, & distillato omni, quod in corpore est separabile, impastatur oleum cum ossibus calcinatis, vel cineribus optimè lixiviatis, & exiccatis, & rectificatur ex retorta. Sic distillatur oleum ex guaiaco, cornibus, unguis, ossibus, resinis, gummatis, succino, & similibus. Ex partibus autem pinguibus animalium, distillatur oleum, impastando eas cum calce, aut cinere, &c. & distillando ut dictum est.

M. *Olea*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. *Olea* infusa, ac expressa, in vasis vitreis reponuntur: distillata, in vasis vitreis angusti orificii optimè obturatis: expressa citò rancescunt, præsertim temperata: frigida asservari possunt, per annum: calida, per duos, tres vè: distillata diutius durant: insolata, seu infusa, ac cocta, quotannis mutari debent.

M. *Unguentum* quid?

D. Est medicamentum topicum pingue, linimento durius, emplastro mollitis: Unguentum ab *ungendo* dictum.

M. *Unguentum*, ex quibus componitur?

D. Ex rebus pinguibus, oleis, resinis, gummatis, cera, additis que nonnunquam pulveribus.

M. *Unguentum*, quomodo paratur?

D. Si paratur ex oleo, & cera, accipiuntur partes quatuor olei, & pars una ceræ, liquantur simul, & post refrigerationem reponitur unguentum; sic paratur Unguentum Agripæ, cucurbitæ, & similia: si paratur ex oleo, cerâ, & pulveribus metallicis, accipitur pars una olei, ceræ quarta pars, & pulverum dimidia pars olei; hoc est, uncia una olei, drachmæ duæ ceræ, & uncia semis pulverum, ut in unguento Albo Rhasis, de Minio, &c. Si unguentum accipiat pulveres ex vegetabilibus, aut alios parvi ponderis, pro unaquaque libra unguenti, imponitur uncia una, & semis pulverum. Si unguentum accipiat resinosas materias, & gummata in oleo dissolubilia, postquam in eo soluta fuerint colantur, & juxta refrigerationem miscentur pulveres, si in eo ingredientur, semper agitando ad refrigerationem usque, ne pulveres se elevent in glebas, aut subsideant. Si gummata in dissolubilia in

oleo, unguentum recipit, postquam soluta fuerint in aceto, vel alio liquore, colataque, sunt inspissanda igne lento, ad unguenti consistentiam, & adhuc calentibus super affunditur eis paulatim, & semper agitando unguentum ad huc calens, cavendo ne gummata superaffundatur, & hoc etiam in emplastris fervetur, ut fiat exacta mixtio: si olea distillata; seu pulveres ex gummatis, unguentum recipit, addenda sunt propè refrigerationem. Alia unguenta parantur absque cera, ut unguentum Lithargyrii: alia habent pro materia axungiam, ut unguentum Populeon, Rosatum, &c. alia mel, ut unguentum Ægyptiacum.

M. *Unguenta*, ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?

D. Vasis vitreis, seu vitreatis, partim que stanneis, & asservantur per annum, & ultra.

M. *Linimentum* quid?

D. Est medicamentum topicum pingue, dicatum illinitioni corporis, oleo crassius, unguento liquidius.

M. *Linimentum*, quomodo paratur?

D. Accipiendo partem unam ceræ, & partes octo olei, servandoque in reliquis regulam ungenti.

M. *Emplastrum* quid?

D. Est medicamentum topicum, durius aliquantulum ceratis, & unguentis, eisdem rebus paratum.

M. *Emplastrum* quomodo paratur?

D. Si emplastrum paretur ex oleaginosa materia, & calce plumbi, ut lithargyrio, cerussa, seu minio, pro unaquaque libra lithargyrii sumitur libra una, & semis olei: si ex cerussa, aut minio accipiuntur partes æquales olei, & cerussa, seu minii, & simul coquantur igne lento, continenter spatula agitando, usque non adhæreant digitis, humiditatem inter coquendum addendo, si humiditas in emplastro ingrediatur, (sed extra ignem) & tunc coquantur ad humiditatis consumptionem, & consistentiam distictam, addendo juxta finem ceram, resinas, & alia hujusmodi si in eo ingrediantur, post pulveres, imponendo pro unaquaque libra emplastri, uncias tres pulverum, nisi plus, vel minus assignetur, & juxta refrigerationem miscentur olea distillata, & mercurium extinctum cum axungia, vel terebinthina, ut in emplastro de ranis: mox ma-

laxatur

laxatur manibus, & formatur in magdaleones, & asservatur ad usum.

M. *Gummata*, ac *Resina* quos liquores amant?

D. Euphorbium, Mastiche, Thus, Pix, Assa, Resina pini, Ladanum, Colophonia, Terebinthina, Galbanum, Benzoin, Anime, Opopanax, Tacamahaca, Gummi Elemi, Caranna, Camphora, Sagapenum, Styrax, Balsamum Album, & Mariæ oleum amant, non aquam.

Lacca, Tragacanthum, Gummi Arabicum, & Sarcocolla, aquam amant, non oleum.

Bdellium, Ammoniacum, & Myrrha, promptius quam in oleo, aut aqua, solvuntur in aqueis liquoribus, ut sunt acetum, vinum, & succus, quibus etiam addi possunt Galbanum, Euphorbium, Opopanax, & Sarcocolla, quæ Gummata, seu Gummi resina dicuntur. Sanguis Draconis dissolvitur in spiritu vini.

M. *Ceratum* quid?

D. Ceratum, seu *Cerotum* à *cera* sic dictum, est medicamentum topicum inter emplastrum, & unguentum consistentiæ mediæ olim, sed hodierna die non discernitur ab emplastris.

M. *Cataplasma* quid?

D. Est medicamentum topicum, pultis consistentiam habens.

M. *Cataplasma*, quomodo paratur?

D. Vel paratur ex herbis viridibus contusis, aut earum succis, aliis vè liquoribus convenientibus, quibus reliqua admiscuntur, ut fiat instar pulticulae: vel coquantur res cum liquore conveniente ad mollitiem, ut herbæ, radices, fructus, &c. mox conquantur, & extrahitur pulpa per fetaceum, hinc admiscuntur reliqua, ut fiat cataplasma.

M. *Clyster* quid?

D. Est medicamentum liquidum, quod ano, vel utero per siphonem intruditur. Apellatur etiam generaliter *Clystima*, *Enema*, *Ablutio*, & *Injectio*, sed in specie Clyster, seu Enema, tantum per anum, vel uterum intruditur: Ablutio autem, seu Insectio est illud omne remedium liquidum, quod per syringam in quascumque partes internas immittitur, ut in aures, guttur, vesicæ viam, vulnera, ulcera, &c.

M. *Clyster*, quomodo paratur?

D. Accipiendo liquores medicamentosos, sive sint decoctæ, sive succi, lac, aqua, &c. quibus sæpius addi solent electuaria, syrupi, mel, sal, oleum, &c. Nonnunquam etiam paratur ex folis oleosis, vel ex pluribus dictorum simul mixtis, juxta Medici præscriptum.

M. *Suppositorium* quid?

D. Est medicamentum solidum pyramidale, ad intrusionem in anum destinatum, *Glandes* etiam dictum.

M. *Suppositorium*, quomodo paratur?

D. Accipiendo mellis unciam unam, & lento igne in exiguo cacabo, ad duritiem justam coquendo, itaut digitis tractari possit, deinde additur drachma una specierum, seu salis gemmæ, vel communis, vel ammoniaci, & agitur materia, ex qua in asserem injecta figurantur glandes indicis, aut digiti pyramidalis modo, filo apenso, ne intus permaneant plus, quam decet: dum autem glandes subjiciuntur oleo, butyro, aut alia pinguedine, illitas esse oportet, ut minori molestia indantur.

M. *Pessi* quid?

D. Sunt medicamenta figura similia suppositoriis, nisi quod longiora, & crassiora, ex rebus uterinis, quia uteri collo intrudenda, eodem modo figurata. Græcè *Pessarum*, & *Nascalia* apellantur.

CAPUT IV.

DE ALIQUORUM SIMPLICIUM *Electiõibus.*

M. *Electiõ* quid?

D. Electiõ Medicamentorum est inquisitiõ debita, ac perfecta, certis, ac veris conditionibus confirmata, & eleganter ornata.

De Animalibus, eorumque partibus.

VIPERA, quasi *VIVIPERA*, quia vivum foetum parere dicitur, vel vi pariens dicta est: est species serpentis, serpentibus communibus venenosior, hyeme in scopulis sopita

pita delitescens, vel & terra obteſta: longitudine eſt plerumque cubitali, interdum majore: color ſupinæ partiſ ex flavo rubefcens, in fœminis plerumque albicans. In medio dorſo linea nigricans, utrinque dentata, ſeu catena macularum inſtar rotarum nigricantium à capite ad caudam extremam per totam longitudinem extenditur. In lateribus imis utrinque linea è maculis parvis albicantibus compoſita; alia deinde è nigris majoribus, tandem tertia albicantibus. Venter ſquamis tranſverſis longis nigris tegitur. Verum colores hi non ſunt perpetui in omnibus viperis, quia inveniuntur, quæ ſupinam partem totam nigricantem abſque ullis diverſi coloris maculis habent: venter ut plurimum eſt niger. Cauda ultra excrementorum exitum, ad quintam longitudinis partem non producitur, verum brevi, in acutiſſimum mucronem tenuatur. Præſtant fœmellæ, collectæ tempore verno, poſtquam aliquandiu à cavernis ſuis hybernis fuerint egreſſæ, victuque quadantenus reſectæ: juvenculæ, (non eſſetæ, nec gravidæ) quæ ablatis partibus auferendis, diu adhuc moventur, quæque degunt locis aridis, & montanis. Nota, quod fœminæ habent quatuor caninos dentes; maſculi duos tantum.

Vires: *Viperarum uſus maſſam ſanguineam renovat, & quaſi quoddam reinvenefcentiæ vitale baſamum inducit, unde convenit in morbis malignis, ac venenatis, in elephantiaſi, lepra, ſcabiæ contumaci, in ſterilitatem mulierum, & inſæcundis viris, in ſtrumis, & ſcrophulis, in cachexia, & affectione hypochondriaca, lue venerea, aliisque morbis contumaciſſimis. Exiccantur abciſis capite, & cauda, detractiſque exuviis, & interaneis exemptis, corpora ſic exiccata in aère ſuſpenſa, ſicco vè loco pulverantur. Doſis à ℥j. ad ʒj.*

CASTOR, ſivè **CASTOREUM**, vel **CASTORIUM**: Fiber animal eſt amphybium aqua, ac terra ambiens, vivens piſcibus, ac fructibus, corticibus vè arborum, inter cujuſ teſticulos, & panem, vel anum, ſtatim ſub cute inveniuntur tumores, ſeu crummæ veſtitæ pellicula, ſeu membrana fatiſ craſſa, in cujuſ medio, ſeu cavitare reperitur liquor craſſus veluti ceroſus, odore gravis, & virus redolens, guſtu acris, mordens, ac friabilis, naturalibus tunicis ſubtilioribus circumdatus: fugiendum porrò nigrum, ac rancidum caſtorium, quod aſſervatur inter abſynthii foliaſ,

& durat citra corruptionem ad septenium.

Vires : Calefacit in tertio gradu, siccatur in secundo, attenuat, aperit, flatu discutit, nervos, nervos. sive partes, & caput roborat, spiritus animales torpidos excitat, venenis resistit, sternutationem cit, anodynum est, menses promovet. hinc proficuum est in lethargo, apoplexia, epilepsia, paralyssi, vertigine, artuum tremore, defluxionibus ad articulos, strangulatu uteri, dolore colico : idque usu tum interno, tum externo. Insuper tinnitus aurium, ac difficultatem audiendi corrigit, (auri inditum) dentiumque dolori succurrit. Dosis à gr. j. ad gr. v. & ultra.

MOSCHUS : Est sanguis apostematus certi animalis, vel excrementum, seu sanies inclusa vomica enata circa umbilicum, dum veneris cestro animal id percussitur : videlicet vomica hujus dolorem dum sentit ad lapides, vel arborum truncos fricat, adeoque disrumpit, & saniem inibi contentam effluere facit, lapidibusque adhærescere, hinc calore solis ulterius elaborata in Moschum odoris suavissimi facessit. Praefertur Moschus orientalis, quia animal mochiferum, Gazella dictum comedit spicam, aliasque res aromaticas. Eligatur minutis glevis, vel xylocaracta, idest siliquarum granis consimilis, levis, & qui in humidum vas immisus levior evadit, quam qui gravior, substantiam oleaginosam non nihil habens, odore suavissimus, & sapore amarus, & positus super linguam statim conturbans cerebrum.

Vires : Calefacit in secundo gradu, siccatur in tertio, attenuat, discutit, cordialis est, & alexipharmacus, hinc, & cephalicus. Usus praecipui sunt in omnibus affectibus cordis, palpitatione, (potus, ac illitus) spiritus nimirum vitales fovet, suscitatur, & recreatur. Dosis gr. iv. vel v.

ZIBETHUM : Est animalis cujusdam (quod ad caninam, aut potius vulpinam proprius quam ad felinam figuram accedit) excrementum pingue, & unctuosum in certis à natura circa inguina ei concessis glandulosis folliculis collectum. Praefertur, quod butyri mollioris consistentiam habet, coloris subpallidi, odorem omnino tetrum spirare debet, cum aliis tamen permixtum eximia suavitate commendabilem. Insuper si papyro adfrictum sine corpore remanente totum sit solubile. Flavum, & nigrum rejiciendum est.

Vires :

Vires: *Calidum, & humidum est, atque anodynum. Usus crebri in dolore colico (inungitur umbilico) in dolore ventris infantum, in strangulatu uteri applicatur vulvæ, vel cavernula umbilici.*

SPERMA CETI: Est pinguedo è cerebro ceti, igne lento colliquata, substantia squamosa, alba, tenera, mollis, quasi ex parvis raris surfuraceis squamis confiata, saporis pinguis, & piscosi. Eligatur candidum, pingue, recens, non rancidum, nec flavum, quia plus nocebit, quàm proderit.

Vires: *Humectat, resolvit, anodynum est, unde maxime ejus usus est in colicâ, suffocatione hypochondriacâ, seu hysterica passione, torminibus infantum commendatur. Lac coagulatum dissolvit, sanguinis grummos resolvit, & in asphmate, catarrho suffocativo nihil præstantius. Dosis in adultis à ℞. ad ℥j. infantibus à gr. jv. ad ℞.*

MUMIA: Communiter quatuor sunt Mumia species: prima Mumia Arabum, quæ est liquor concretus exudans è cadaveribus, aloe, myrrha, balsamoque conditis: secunda Mumia Ægyptiorum, quæ est liquamen ex cadaveribus, Pisasphalto conditis, quo cadavera vilioris sortis condiebantur: tertia Pisasphaltum factitium, idest mixtum pici bitumen: quarta cadavera sub arena solis æstu torrefacta in Hammoniorum regione. Aliam factitiam addit Crollius, sed apud nos non licet fieri, quare illam non recitamus.

Inter tantas ergo mumiarum varietates, conjecto mumiâ, quam nobis venditant, esse illam ex quarta specie, quia corpora integra torrefacta, cum vestigiis vestitum, nostris mercatoribus transmittuntur: cum igitur tanta sit diversitas, & varietas, sine ullo incommodo facile carere possumus mumiâ in pharmaciâ, pro qua satisfacere possunt sanguis hirci, oculi cancri, vel alia medicamenta balsamica, alexipharmaca, vulneraria, diaphoretica, & alexiteria.

UNICORNU, MONOCEROS: Est animal Æthiopicum, equino mediocris ætatis simile, ferox, in cujus fronte cornu unicum rectum, grossum, nigrum, non concabum habet. Differt à cornu Rhinocerotis, seu *Abada*, in eo quod cornu Abada est non nihil recurbum, habetque Abada bina cornua.

Vires: *Commendatur adversus venena, contagiososque morbos, febresque malignas. Dosis à ℞. ad ℥ss.*

UNICORNU MARINUM : Est cornu piscis *Narubal* dicti, Balenæ speciei, longum, rectum, instar cochleæ torcularis contortum, album, & compactum, ponderosum, durum, intus concavum, colore, & pondere eboris simile, nisi quod fibras subtiliores habet, & solidius, & gravius ferè est. Impropiè à nonnullis appellatur *unicornu verum*. Dicitur habere virtutes supradicti.

UNGULA, ET CORNU ALCIS : Alces, seu Magna bestia, vel Equicervus est cervi species, sed magnitudine, ceruo antecellit, colore, & auriculis, asino assimilatur, magnitudine equis, cornua non ramosa sunt, cervinorum ad instar, sed brevem initio truncum habent, mox in latum palmæ modo diffunduntur, mucronibus aliquot in ambitu, seu digitis extantibus. Ungula dignoscitur odore, quem gratum suffitu exhibet.

Vires : Cornu, & ungula specifica virtute celebrantur adversus epilepsiam. Dosis à ℥℞. ad ℥j.

MANDIBULA LUCII : Lucius est piscis voracissimus, cuius palato, natura duos dentium ordines infixit, quoniam in superiore maxilla nulli sunt : inferior maxilla dentibus acutissimis imparibus, & duplici, interdum triplici serie extantibus, in ore recurvis armatur, ut in charcharia.

Vires : Mandibula cum reliquis ossiculis capitis exiccant, abstergunt : hinc dantur in pleuritiide, seu specificum : conferunt etiam in calculis, fluore albo mulierum, partu difficili. Dosis ad ℥ij.

EBUR : Dentes Elephantis Ebur dicti sunt.

Vires : Refrigerat, & siccatur moderatè, abstergit, incidit, viscera roborat, albas mulierum fluxiones sistit : ictero convenit, lumbricos fugat, diuturnis obstructionibus confert, stomachi dolores, & imbecillitatem abigit, epilepsia medetur, melancholiam arcet, putredini, ac venenis resistit. Dosis ad ℥℞.

EBUR USTUM : Apallatur Spodium nostrum, quod accipimus pro Spodio Arabum, quod nihil aliud erat, quam radix cannæ combusta. Dicitur Spodium Arabum ad differentiam Spodii Græcorum, de quo vide infra.

CORNU CERVI : Commendatur collectum intra festivitates Virginis Mariæ, idest inter 25. Augusti, & 8. Septembris.

Vires : Crudum resistit putredini, malignitatem corrigit, sudo-

Spodium
Nostrum,
Spodium
Arabum.

Sudorem cit, balsamum humanum corroborat: hinc usus ejus proficuum est in variolis, morbillis, febribus putridis, & malignis, aliisque morbis, ubi sudore opus est. Ustum, vi sua siccante, putredini resistit, fluxus alvi sedat, vermes necat, sudores cit, medicina que infantibus familiarissima est. Dosis a ℞j. ad ℞j. & ultra.

OS CORDIS CERVI: Est arteriarum in basi cordis concursus, qui cum aetate, & imprimis turgescentiæ tempore durior fit, & in os degenerat.

Vires: Peculiariter cordi convenit, id que à malignitate tuetur, custodit partum, & pregnantibus mirè conducit. In ejus defectu suplere potest cornu cervi crudum.

LAPIS BEZOAR ORIENTALIS: Reperitur in animali *Capricerva* dicto in India Orientali, & vicinis regionibus, Ægypto, Persia, & China: potissimum invenitur in ventriculo prædicti animalis, figura variante, scilicet ovali, rotunda, sessili, & intus cava, medietullo paleam, pilos, vel simile continente, superficie levi, & splendente: substantia, è laminis instar coeparum sese invicem incumbentibus, compacta: variante item colore, plerumque atrovirente, hinc dilutius virente, pallecente cinericeo, fulvescente, melleo, &c. odore nullo: variante magnitudine, & pondere, plerisque scilicet infra juglandis magnitudinem constitutis, nonnunquam, & paulo majoribus. Præstantissimus tamen inter cæteros habetur Persicus, quoniam in Persia *contrayerva*, copiose crescit, quam depassit capra montana, ex qua lapis eligendus est, & precipuè qui è nigro virescit, & cujus pulvis subviridis est; deinde qui superiore crusta ablata, inferiorem splendentem habet, ac in medietullo concavus est, aut arenulam lapidi substantiâ similem, &c. continet. Si calci vivæ madefactæ lapis adfricetur, indeque paulo post flavus color emergat, legitimum lapidem esse creditur, ut & si lapis chartæ, quæ cretâ confricata prius fuerit, similiter adfricetur, & frictionis linea viridis appareat.

Vires: Corroborat, sudores cit, alexipharmacus est, ideoque utilis in vertigine, epilepsia, lipothymia, palpitatione cordis, ictero, colica, dysenteria, vermicatione, calculo, mensibus obstructis, partu difficili, melancholia. Præcipuè autem in peste, febribusque malignis, venenis assumptis. Quin, & extrin-

extrinsecus adhiberi poterit in scrophulis apertis, cancro ulcerato, & similibus. Dosis à gr. iij. ad ℥ss.

LAPIS BEZOAR OCCIDENTALIS: Est lapis similiter genitus, ut de priori dictum, Orientalibus major, & longè gravior, nec ut orientalis splendet, superficie scabre, colore cinericeo, albo, nigro, obscure vè virente, cruftas etiam habet crassiores, & gypseas, qui fractus, minutas quasdam strias, artificioso naturæ opificio, sese mutuo complectentes obtinet, cum è contra adulterinus, qui ex pasta quadam effectus est, radios eos haudquaquam contineat. Præferuntur, ut & Orientales, ex animalibus montanis exempti. Capræ Bezoardicæ tam Orientales, quam Occidentales non valdè dissimiles sunt capreis Europeis, nisi quod habeant erecta, & longiora cornua; ac quædam ex eis versicolore sine pelle, ut tigrides; pulchroque aspectu.

Vires: Isdem viribus celebris est cum orientalibus, cujus tamen bonitati non parum cedit. Hinc utilis compertus est in affectibus cordis, venenis, febribus pestentialibus, quartana, cujus symptomata mitigat, melancholia, morbis diuturnis, lumbricis, epilepsia, & similibus. Nec minus, & extrinsecus convenit in vulneribus venenatis inspersus. Dosis à gr. vj. ad gr. xx.

LAPIS PORCINUS: Est lapis spongiosus in Hystricis vesica feleà generatus, carnei, vel potius parenchymati hepatis haud absimilis coloris, saporis amarissimi, tactui lubricus saponis instar, occurrens, licet quasi squamatus, seu potius foveolis quibusdam, instar vestigiorum à variolis relictorum præditus: adfertur ex India, & in especie ex Pam Regni Malacensis, undè & *Lapis Malacensis* appellatur: rarissimus est. Hystris autem, in cujus vesica feleà Lapis prædictus invenitur, ob quam etiam apellatur *Lapis Hystricus*, seu *Hystricinus*, è quadrupedum genere animal est India orientalis, porci bimestris magnitudine, ore cuniculo haud absimile, auribus hominem, pedibus anterioribus taxum, posterioribus verò ursam æmulans; jubà in superiori capitis parte erectà superbiens, in reliquà verò corporis superficie spinas duorum, trium vè palmorum gerens, versi colores, & articulatim mox albicantes, mox fusco nigricantes, quas irà percitum, cum rauco quodam murmure, in adversarium insurgens, erigit, & tanquam sagittas projicit, canes,

& in sequentes feras insigniter vulnerando, adeò quidam, ut leones etiam interficere dicatur.

Vires: Valet in febribus non tantum intermittentibus, sed & malignis, cholera, colicà, ictero, ansietatibus cordis, aliisque symptomatibus funestis stipatis, variolis etiam, & morbillis. Dosis gr. v. vel vi.

LAPIS IGUANUS: Est lapis, Lapidis Bezoaris figuram, & laminas æmulans, colore externo fusco, interno albo, fragilis, levis, odoris, & saporis nullius. Reperitur in ventriculo Lacerti Indici, *Senembi*, & *Iguana* dicti: animal est amphibium, lacerti formà.

Vires: Commendatur ad nephriticos morbos, ut in urina retentione, calculis è vesicà expellendis, & ad sanguinem purificandum. Dosis à ℥j. ad ʒj.

MARGARITÆ, seu **PERLÆ**, **UNIONES** si magna sint: Sunt lapides rotundi, præciosi, seu gemmæ, in conchis marinis ex humore illo, ex quo testa concharum concrevit, corticatim contextæ. Gemmæ dicuntur, non quia veræ gemmæ sint, sed quia communiter inter lapides præciosiores anumerantur ob raritatem, pulchritudinem, soliditatem, prætium, ac virtutem. Suntque orientales, & occidentales: Orientales præferuntur, & præcipuè quæ in sinu Persico, & in India ad Promontorium Commodria, & in Insulis Zeilan reperiuntur. Eligantur splendidiore, seu lucidissimæ, candidissimæ, levissimæ, & non perforatæ. Occidentales, seu Europææ, quæ ignobiliores sunt, variis in locis, ut in Scotia, Silesia, Bohemia, Frisia, Dania, Norumbergia, locisque maritimis aliis inveniuntur, quæ nebulosæ, ut plurimum sunt, & subflavæ.

Vires: Cordiale præbent nobilissimum, quo balsamus vitæ oppressus, viresque exolutæ insigniter recreantur, ac confortantur, proinde venenis, pesti, & putredini resistunt, animam exhilarant, & hujus rei gratia in tantum ascenderunt honorem, quod agonizantium extrema recreatio, communiter inde expectatur. Dosis à ℥ss. ad ʒss.

MATER PERLARUM: Species est concharum, à Margaritis nomen ducentium, quæ inibi frequentius, quam in reliquis inveniuntur. Eligatur concha magna, alba, dura, ponderosa, splendida, intus concolor perlis, à cuticulis externis cinericeis, & squabris purgata.

Vires: Exiccac, abstergit, resolvit, sudorem cit, calculum atterit; in pleuritide, sanguineque purificando usus habet, vimque cordialem ei attribuunt. Dosis à ℥j. ad ℥ij.

OCULI CANCRI improprie sic dicti: Sunt lapilli albicantes, duri, scabri, ea parte, qua corpus cancri, seu gammarum tegunt compressi, & sinuati in ventriculo cancri reperiuntur.

Vires: Vulneratis, & puerperis nihil est aptius remedium quam hi lapilli, dum illorum alkali in stomacho digestionum fonte, vitæque archivo, aciditatem corrigit. Calculos rennum, & vesicæ atterunt: dolores nephriticos sedant. Splenis apostemata, contusiones, sanguinis concretiones, stranguriam, duritiamque solvunt: expertissimi sunt in casu, ab alto. In pleuritide etiam commendantur, & in febribus, sanguinis fermentationem, virtute sua precipitatoria, potenter sistunt: in animi passione, ab illata injuria, valent. Dosis ad ℥j.

Putamen, seu testa, easdem cum oculis dictis, vires obtinet.

ICHTYOCOLLA: Est gluten confectum, seu excoctum ex pisce ejusdem nominis, seu *Husô* dicto, in pelliculas quasi membranaceas ductum. Eligatur album, pellucidum, in odorum, saporis glutinosi. Piscis unde educitur frequens est in Danubio, & præcipue à Moscovitis Ichtyocolla conficitur.

Vires: Emollit, discutit, glutinat, ac propterea aliquas emplastrorum compositiones subingreditur.

SERUM LACTIS: Eligendum est recenter paratum ex lacte juvenum caprarum, & nigrarum, & boni pastus, & recenter foetarum, cujus extrahendi ratio talis est: ℞. Floris cinaræ aculeatæ, sive cardii sativi contusi ℥ij. aquæ repidæ ℥℥. infunde per horas duas, hinc expressionem supra ℥xij. lactis caprini dulcis tepefacti affunde, & agita vas paulisper, & desine requiescere, & refrigerescere: & ita apparet lac optimè coagulatum: deinde per pannum transcolæ sine expressione, & substantia butyrosa manet in panno, caseosa verò, & serosa recipitur in vas subjectum: hic liquor compositus ex duplici substantia, serosa scilicet, & caseosa, igni exponitur ad duos fervores: tandem percolatur, & manet in panno substantia caseosa, in vase verò subjecto serosa, quæ accipitur, quando in schedulis Serum Lactis, seu Aqua Lactis, vel Aqua Casei præscribitur.

Vires:

Vires: Lavat, tenuat, sua nitrosa substantia: calidum, & siccum est, gradu primo usque ad secundum, Authore Mesue, obstructa aperit, tergit, & clementer, & sine morfu bilem flavam, & humores istos purgat. Dosis ab ℥ij. ad ℥vj.

MEL est succus roris Cœlestis ab Apibus collectus, Gale-
no teste. Eligendum est Mel flavum pellucidum, odore, &
sapore jucundum, constantia neque crassum, ac concretum,
neque dilutum nimis, omni ex parte unitum, seu conti-
nuum. Flavo succedit album, quod, modò reliqua bonita-
tis signa ne defuerint, non contemnendum. Mel, quod ex
Budia nobis asportatur, selectissimum est, quia illic abun-
danter crescunt rosinarinus, stœchas, sampsuchus, laven-
dula, hyssopus, thymus, & similes herbæ aromatica, ex
quibus Apes Mel conficiunt. Omnibus porrò præfertur Mel
virgineum dictum, idest, quod novellæ apes conficiunt, co-
lore ex flavo albicans. Vitetur autem in mellis electione,
favus aranearum texturis refertus. Despumat, seu clarifi-
catur, affusa aqua pura, per intervalla dum mel fervet, &
tanta aqua est affundenda, quousque spuma, quæ semper
est auferenda inter coquendum, candida appareat; & sig-
num coctionis erit, quando gutta super unguem, vel tabu-
lam injecta non stenditur; tunc filtratur, & accipitur quo-
ties mel simpliciter dicitur, pro aliis medicamentis pa-
randis.

Mellis
Despuma-
rio, seu
Clarifica-
tio.

*Vires: Calidum, ac siccum statuitur in gradu secundo, al-
bicans tamen, minus calidum censetur, nutrit, abstergit, ape-
rit, pulmonibus convenit, urinam cit, tussi medetur, putre-
dini resistit. Extrinsecus oculorum caliginem discutit, aliis-
que eorum affectibus succurrit.*

De Vegetabilibus, eorumque partibus.

SACCHARUM: Est succus plantæ cujusdam arundinacæ;
non solum in India, Sicilia, & aliis locis, sed etiam
apud nos ortæ. Ejus clarificatio talis est: Accipiuntur Sac-
chari, & aquæ puræ ana p. æq. & primum accipiuntur al-
bumina ovorum, sumendo pro libris duabus sacchari, al-
bumen unum ovi, & in vase idoneo, virgula, vel cochleari
agitantur cum exigua quantitate aquæ, ut in spumam redu-
cantur; deinde additur aqua restitans, & iterum agitantur,

Sacchari
Clarifica-
tio.

& immittitur saccharum, coquitur, & despumatur: & si non satis purum appareat, affunditur viscosum inter coquendum aqua, in qua albumina aliorum ovorum agitata sint, & signum coctionis erit, quando gutta super unguem, vel tabulam injecta non stenditur, filtratur, & utitur ad Syrupos, vel alias compositiones parandas.

Vires: *Calcfacit, humectat, aperit, & discutit: prodest alvo, vesica, & renibus: juvat anhelantes, frangit lapillos renum, aptum est pectori, conducit cibos odore, expellit defluxus capitis: vermes, & tineas creat in pueris: propter calorem in ventre convertitur in bilem: colicos dolores abigit.*

MANNA: Est lachryma, seu liquor melleus, vel sponte, vel per incisionem ex truncis fraxinum instillans: in nostris officinis, primas damus Calabriensi, & præcipuè granulata, quia est, quæ sponte instillat: secundas tenet, quæ per incisionem emanat in granis majoribus. Eligenda est candida, recens, anno non vetustior: ruffa enim, & fusca inveterata est. Manna Antiquorum nobis incognita est. Appellatur etiam *Siracost*, seu *Xiracost*, *Mel roris*, vel *roscidum*, *Pinguetudo aëris*, sive *Mel aëreum*, seu *Aëreo-meli*, & *Tereniabin*.

Vires: *Temperata est, ad caliditatem reclinans, guttur, asperam arteriam, thoracemque leniens, album blandè movens, bilem, serosusque humores educens. Dosis infantibus à ℥ij. ad ℥j. adultis ab ℥ij. ad ℥jv. Preparatur, seu clarificatur modo sequenti: Accipitur albumen unum ovi, & in cacabo agitatur, virgula, seu spatula lignea, & adduntur ℥viii. aquæ puræ, & iterum agitatur, ut spuma inde fiat, & affunduntur Mannæ electæ ℥jv. crystalli tartari ℥ij. fervescit paulisper, & transcolatur per manicam hippocraticam aliquoties, & adduntur aquæ cinnamomi gr. viij. Aliquando loco aquæ, sumitur decoctum, seu infusio, &c. juxta Medici scopum, & appellatur *Aqua Angelica*.*

Aqua Angelica.

MANNA: Hebraicè, idem est quod Latine *Quid est hoc?* Hebræi primum in deserto Manna cognoverunt, qua per quadraginta annos, miraculosè pasti fuere: nec antea viderunt, propterea mirabantur dicentes: *Quid est hoc?* Quasi dicentes: res incognita nobis, *Quid est hoc?* & in proverbium ducentes admirationem ipsorum, in rei nomen converterunt.

CASSIAFISTULA: Est arbor procera instar juglandis, ferens siliquas, seu cannas ejusdem nominis, longas, rotundas, exterius lignosas, intus feminibus, ac medulla pręgnantes. Eligantur siliquę ponderosę, recentes, plenę, quęque minime commotis intus feminibus resonent, splendentes, foris etiam, ac pulpa pingues. Appellatur etiam *Cassia thartica*, *Cassia Nigra*, & *Cassia Solutiva*.

Vires: Medulla, seu pulpa recenter extracta album lenit, clementerque sine torminibus feces educit, caliditate, ac frigiditate temperata: potio ejus grata est pleuriticis: in renum, ac vesicę affectibus mirę prodest; in gonorrhęa etiam ex impura venere contracta, si ei misceatur pulvis terebinthine coctę. Dosis pulpę ad ℥i℥. infantibus ad ℥ij.

TAMARINDI: Quasi *Indi Dactyli* sic dicti, ab Arabico *Tamar*, quod *Dactylus* est, non autem quod fructus palmę arboris sint, sed quia analogiam cum dactylis habent. Arbor enim tamarindifera, instar fraxini procera est, cujus fructus lignosis, & crassiusculis petiolis ramis appensi sunt, siliquę oblongę, crassę, in glandulas tres, quatuor vę extuberantes, cortice crassio, exterius viridi, fragili, pulpa per maturitatem molli, & flavo, seu rubro fusca, ad corticem ex petiolo lignosis filamentis, sed raris in longum pertextę, acidi saporis gratissimi, sub carne siliquę in membranacea loculamenta in quibus semina distincti sunt quadrata, & plena, lupinorum æmula, cortice rubrofusco duro. Afferitur ad nos tamarindi fructus contusus, ut benę compactus non admittat aërem externum. Eligendi sunt recentes, nigro rufescentes, teneri, multis villis, seu filamentis intertexti, pingues, acidi, seu vinosi.

Vires: Refrigerant, & siccant in secundo gradu, humorum acrimoniam, & feruorem reprimunt, bilem, ac adustos humores blandę educunt, siti succurrunt. Dosis pulpę ab ℥j. ad ℥ij.

SCAMMONIUM: Est succus ex radice *Scammonę* plantę, lacteo succo plenę, extractus, & inspissatus. Optimum *Scammonium* est, quod ex *Antiochia* afferitur, deinde *Armenium*: *Europæum* omnino pravum est. Probatum quod resinofum est cum splendore quodam subnigricans, præsertim si frangitur, gryseum verò si pulverifetur, citò liquescens, fragile non valde ponderosum, tactu linguę lactescens, neque vehementer eam exuriens, nimirum hoc tithymali

mali admisti argumentum est. Insuper si gummi permixtum est, & aqua, vel alio humore tangatur, minimè lactescit, & duritiem, & gravitatem acquirit, & in igne decrepitat: si autem mixturi sit resina, vel pice aliqua, minimè etiam humore tactum lactescit, sed in igne flagrat, & odorem resinæ, vel picis mittit. Servatur Scammonium, Authore Mesue, viginti annis: sed Serapio, à triginta, usque ad quadraginta, acuitatem habere scripsit, cap. 303. lib. simp. dicens: *Et scias, quod scammonie acuitas non mutatur, nec minuitur circa spatium triginta annorum, aut quadraginta.*

Vires: Expurgat valdè humores biliosos, acres, serosos, adeoque creberrimi usus est, non modo per se, sed & cum aliis permixtum. Dosis à gr. v. ad ℥℥. & ultra. Sed cum magna sit acrimonia, intenseque caliditatis, & siccitatis, infense malignitatis, mordacis flatulentie, & excessiva attractionis, adeoque aptum natum quod intestina erodat, viscera, cor, hepar, &c. conturbet, ventriculum flatibus mordacibus lacestiat, vi sua calefactoria, ac exicatoria hypercatharses introducat, correctione opus habet, de qua vide Lib. II. Cap. XVI.

ALOE: Est succus amarissimus ex Arabia, & Ægypto ad nos asportatus, pellibus involutus, ex planta ab Arabibus Sebar dicta, & est Sempervivum illud folio mucronato vulgò Zabila. Genera ejus sunt quatuor: scilicet pars purissima, lucida dicta, eo quod radiis solaribus objecta pellucida instar vitri appareat, quæ omnium est optima, sed nobis non asportatur. Secunda est Succotrina, idest quasi Succo-Citrina, vel à Socotra Insula, ubi copiosè crescit: huic succedit Hepatica, sic dicta, quia colorem hepatis refert: Hæc duo apud nos usitatissima sunt, præcipuè Succotrina, quæ eligenda est nitida, idest pellucida, seu transparens, odore aromatico, ad myrrham ferè accedente, sapore dulci in primo gustu, declinans ad amaritudinem fugacem non diu morantem in lingua, adstringens, pondere levis, ad flavedinem inclinans, substantia compacta, in sole, vel calore mollescens, frigefacta friabilis. Hepatica, præcedente impurius est, colore è citrino rufescente, non pellucida, odore graviore, amarore intensiore, magisque adstringens.

His succedit impurissima, gravè oleus Caballina dicta, quia

caballis, seu equis exhiberi debet, non hominibus.

Vires: Vim præter purgantem obtinet, & exiccantem in gradu tertio, calefacientemque in gradu secundo: prorit at hæmorrhoides, & menses, roborat ventriculum, enecat, & expellit lumbricos, arceat putredinem, astringit, consolidat, extergit, adeoque vulneraria est insignis. Dosis à ℞. ad ℥i. In tibiarum ulceribus, ac vulneribus simplicibus, non solum aloë est efficax, sed ipsa herba recens dissecta, & superimposita miraculose operatur: item ipsius folia subcineribus calidis posita per longum, & per medium dissecta strumas persanant.

GUMMI GOTTA: Est substantia gummosa, & resinosa indurata, aurei coloris, saporis acris, nauseosi, ex planta, quæ ut & aloë maxima copia in Cambodia regione Chinæ vicina crescit, undè corruptio nomine Gutta Gamba audit, quæ Gutta Cambodia nominare debet. Seligatur minimè arenosa, pura, flavi coloris, liquore, aut saliva humectata flavo colore inficiens. Appellatur etiam Gutta Gaman-dra, vel Gemandra, & Ghitta Gemeu.

Vires: Expurgat per superiora, ac inferiora, præcipuè humores serosos, & aquosos, tum quoque omnem saburram vitiosorum humorum, ex toto corpore educit: hinc usus ejus creber est in hydropè, febrì, scabiè, pruritu, & similibus. Corrigitur cum spiritu sulphuris, vel vitrioli, aceto distillato, &c. sed elegantior ejus correctio est affundendo ei aceti distillati ad eminentiam trium, vel quatuor digitorum, insolan-doque per dies octo, sicque extrahendo, & inspissando, purgat tutius scammonio. Dosis à gr. xij. ad gr. xx.

COLOCHYNTHIS: Est cucurbita quædam sylvestris, Arabicè Hidahal dicta, undè nomen Trochisci Alan dahal, qui ex ea conficiuntur: apud Persas Fel terra dicitur, quia sua amaritudine reliquas stirpes inficit. Planta ex qua Colochynthis colligitur, repit per terram cucurbitæ sativæ ritu, foliis amplis, lanuginosis, sarmentis longis humi serpenti-bus, floribus ex luteo palescentibus. Poma rotunda, & amarissima, cujus medulla, seu pulpa arida solum in usu est. Sunt duorum modorum, masculus scilicet, & fœmina: masculus est super quem nascitur sicut lanugo, gravis, durus, asper, & niger, qui reprobat. Eligenda est fœmina, & præcipuè, quæ est grossa, & levis, & quantò levior melior: alba, & lenis, & matura, pulposa, cujus pulpa fit laxa, le-

nis, & albissima, nata in terris laxis, arenosis, & liberis, quæ ab his notis recedit, perniciofa est, & similiter quæ nascitur singularis in planta sua, & cum in tota regione non est nisi planta ejus una: & quæ nascitur in terris fortibus, & pulverulentis, aut juxta loca reptilium, aut locis thermarum.

Vires: *Pituitam crassam, ac glutinosam ex profundioribus, & remotioribus partibus expurgat, ut ex cerebro, nervis, juncturis, pulmonibus, undè cum commodo exhibetur vertiginosis, hemicranicis, epilepticis, scabie, lueque venerea afflictiis. Præterea insignem, menses movendi, vim habet. Calida est, & sicca in tertio gradu, verum ob vehementiam, ac amaritudinem, & quia ventriculo, ac intestinis noxia est, rarissimè in substantia, & non nisi robustis, imò decenter correctæ exhibetur. Veneranda Antiquitas corrigebat illam cum permixtione cumini, tragacanthi, mastiches, bdellii, & similibus: verum Moderni, hæc vera corrigentia non esse, aiunt. Riberius Lib. I. praxeos, Cap. XV. colocynthidem corrigit infusione in urina, sic enim amaritudinem deponit, tum illius vehementia infringitur, ut ad ʒj. tuto exhiberi valeat, sitque excellens, ad omnes capitis morbos, à causa frigida oriundos, remedium. Alii corrigunt, spiritu roris majalis: Alii, spiritu mellis: Quidam, potentius illius malignitatem corrigunt aceto, cum arcano tartari impregnato, quod optimum habetur corrigens colocynthidis. Hoffmannus, mediante fermentatione cum succo cydoniorum, melius eam procedere posse, statuit. Corrigitur etiam colocynthidis, eleganter, parando ex ea extractum, vino albo, cum sale ammoniaco acuto.*

TURPETUM, seu **TURBITH**: Est convulvuli lactiferi Indici, althææ folio, modò cortex, modò radix oblonga, crassa, resinosa, fortis ferruginea, intus albida, saporis subacris, resinosi, & nauseabundi. Seligatur cortex radice à medulla lignosa sequestrata, mediocriter ponderosa, subalbida, aut cineritia, recens, ac fructu facile, & non cariola.

Vires: *Calefacit in tertio, crassos, viscidos que humores, seu pituitosos fortiter, & à remotioribus partibus, juncturis que elicit, undè & diuturnis morbis maximè conducit. In primis proficiuus ejus usus est in arthiride, ventriculo pituita abundante, asthmate, lue venerea, hydrope, elephantiasi, scabie, &c. Dosis à ʒss. ad ʒj.*

JALAPA: Est radix convulvuli Americani Jalupium dicti, exterius nigricans, interius rufescens, tessellatim incisa, rotunda, ex Insula Zaqualtimpan nobis asportata: gustu est non ingrato, & gummoso, & ob copiosam guminositatem si carbonibus, vel igni admoveatur flammam concipit. Eligatur gummosa, recens, & non cariota. Appellatur etiam *Gialappa*, *Celopa*, *Jalapium*, vel *Galapo*, *Bryonia Indica*, *Mechoacanna nigra*, *Rhabarbarum nigrum*, & *Zaqualtimpan* ab ipsa Insula.

Vires: Expurgat valide humores noxios omnes, in primis autem serosos, idque circa molestiam. Dosis à ℥℞. ad ℥iij. vis ejus purgatrix potissimum in resinosa sua substantia consistit, iacque vel in substantia, vel in extracto, seu magisterio utere, quia in infusione cum liquore aquoso facta vires suas non communicat.

MECHOACANNA: Est radix Indica, colore radicem bryoniae amulans, ex Provincia, seu Insula Mechoaca dicta, Novae Hispaniae allata. Duplex habetur ratione loci: Prima ex Mechoaca Insula affertur: Altera verò ex continente circa Nicaragua nata, quae priore longè praestantior est. Eligatur recens, intus albicans, exterius cortice cinereo vestita, insipida, & non cariota. Improbatur nigra, cariota, & valde candida. Appellatur etiam *Mechoacan*, *Rhabarbarum album*, & *Rhabarbarum Indicum*.

Vires: Pituitosos, aquosos, & serosos humores ex toto corpore, ac in primis ex capite, ac nervoso genere, pectoreque blande, ac sine molestia educit. Utilissimum itaque remedium est in catarrhis, ac inde oris affectibus: in hydrope, in omnibus arthritidis speciebus, lue venerea, & similibus. Quia tamen calida, & secca est, in calidis constitutionibus ejus usus ne sit continuus. Dosis à ℥℞. ad ℥iv.

RHABARBARUM, seu **RHAVED**: Est radix Indica, magna, & crassa, funis vestigia praeferens, ad excicandam usurpati. Eligenda est radix cortice exterius nigricante, de-rasa ad flavedinem declinante, sapore subamaricante, cum leni adstrictione; masticata ori offerens quasi particulas glutinosas, cum terreis confringibilibus remixtas: non lignosa, non cariota, nec verminosa, sed ponderosa tamen, & minus compacta, & in qua etiam in contractis suis invenitur disgregatio ex rufo, & glauco, nucis moschatae instar,

Rheu.
Rha.

& quæ est crocæ tinctura. Appellatur etiam *Rheum*, & *Rheubarbarum*. *Rheu*, sive *Rha*, idest radix, unde *Rheubarbarum*, sive *Rhabarbarum*, quasi radix barbara, *Rheuponticum*, sive *Rhaponticum*, quasi radix pontica, &c.

Vires: *Purgat benignè bilem flavam, pituitam que viscosam, ac tartaream in ventriculo; primaque regione stabulantem. Hepati specificè confert, adeò ut anima hepatis dicatur: icterum curat, & quia vim quoque astrictoriam obtinet, in omnibus morbis dissolutis, dysenteria, diarrhæaque, præ aliis commendatur. Dosis à ʒj. ad ʒij.*

IPECACUANHA: Est radix nodosa, quasi geniculata, ex India, seu America ex Peruviano Regno ad nos allata, *Hypoacanna*, & *Cagosanga* ab aliis dicta: nobis *Bexuquillo*, Lusitanis *Cipo de camaras*; Gallis *Becouguille*, ou *Mine d'or*, seu auri minera vocatur, quum non alibi, quam propè auri mineras succrescat, quæ ultimum ipsi nomen tribuerunt. Aliis à regione *Radix Brasiliensis*, & ab effectu *Radix Dysenterica* audit. Tres annumerantur species, *Nigra* scilicet, *Alba*, & *Flava*. *Nigra* è Brasilia affertur, & est radix, digiti ferè longitudinem adæquans, crassitie calami scriptorii, flexuosa, inæqualis, & quasi geniculata, plurimis, asperisque in superficie circulis, aut annulis exasperata, extus fusca, intus grysea, sapore subacri, & quodammodo amaro nauseoso, linguam masticata mucillagine quadam quasi inveniens, resinosa simul, & pinguis, undè quoque durabilitas ejus deducenda, siquidem resinosa diutius asservari possunt, quam salino-volatilia. *Alba* adfertur pariter ex Brasilia, & in eo differt à priori, quod radicibus, gaudeat albicantibus, ad radicem dictamni albi proximè accedentibus. Folia autem acetosa, folio rotundo similia sunt. Discrepat etiam intuitu figuræ, & superficièi externæ, siquidem gracilior est priori, nec tot zynullis gaudens, nec adeò amara. *Flava* ex Peru adfertur, cujus radices sunt in-torta, annulis quibusdam exasperatæ, & flavescentes, per quarum longitudinem nervus, seu fibra trajicitur ipsis pallidior, hæcque fibra cortice circumdata est, fragili, amara, resinosa, & in qua virtus medicamentosa potissimum concentrata est: hæc præstat prioribus, prioribus viribus antecellit, quæ supra auri mineras reperitur, in apicibus montium, cum reliquæ binæ species in eorum radicibus, vallibus,

bus, pratis, aliisque locis succrescant. Eligatur recens, carinosa, compacta, nec fragilis, quæ cortice densiori, & crassiori prædita est, substantia gaudens resinosa, & quæ per medium sui tractum fibram, aut nervum transmittat, saporis acris, amari, & nauseosi.

Vires: *Calida est, & acris, adstringens, emetica, cathartica, alexipharmaca: valet in febribus ardentibus, & malignis: contra albi fluxus qualescumque compescendos, dysrheas, dysenteriam, dejectionesque sanguinolentas. Dosis ab ℥ij. ad ℥i.*

AGARICUM, sive **AGARICUS**: Est fungus, sive excrescentia trunci laricis, Agaricum ab Agaria, Sarmariæ regione dictum. Duo à Dioscoride ejus proponuntur differentia, foemina scilicet, & mas. Eligatur quod foemina dicitur, idest candidissimum, leve, rarum, fungosum, primo gustatu dulce, mox amarum, & stypticum. Masculum improbatur, scilicet grave, nigricans, corrosum, durum, & lignosum, seu quod in fragmentum, ceu villos nervorum ostendit. Agaricum recens ab antiquo discernitur in eo, quod antiquum ut plurimum flavescit, & digito perfosum foramen permanet, recens verò si digito perforetur foramen iterum elevatur, ut in tumoribus œdematosis videtur.

Vires: *Pituitam educit tenuem, aquosam, serosam, & viscosam totius corporis. Urinam, ac menses cit, calidum est in primo gradu, siccum in secundo. Dosis à ℥i. ad ℥ij.*

HERMODACTYLUS: Est radix rotunda, tuberosa, compressa, albida, saporis subdulcis, paulum viscosi, aut lenti, & odoris nullius. Seligatur Hermodactylus crassiusculus, recens, bene nutritus, ac probè siccatus, integer, & non verminosus: foris subrubeus, intus albus.

Vires: *Pituitam crassam, lentam, aliosque humores viscidos peculiariter à juncturis, & cerebro efficaciter trahit, ob id articularum affectibus, ceyragra, podagra, &c. conducit. Dosis à ℥β. ad ℥jβ.*

ASARUM: Est planta montana, cujus folia sunt angularia, sicut folia hederæ, perpetuò viret, nova folia una cum flosculis vere promit: melior pars plantæ est radix, & melior radix, quæ est grossa, & spissa, & cujus odor est subtilis, & sapor acutus, cum stypticitate modica. Appellatur etiam *Asara, Asara baccaris, seu Baccatum, Nardus Sylvestres,*

Sylvestre, seu *Nardus Rusticorum*.

Vires: *Pituitam grossam, bilemque utramque per vomitum, ac nonnunquam per secessum violenter expurgat, calefacit, & siccatur in tertio gradu, diureticum est, ac emmenagogum insigne: hepar, lienem, vesicamque fellis aperit: hinc utile est in arthritide, hydrope, febribus, præcipue tertiana, quartana, in ictero, &c. Dosis a ℥j. ad ℥ij. Asarum autem crudum, vel cum vino coctum, aut cum spiritu vini extractum vomitum ciet, & album turbat: in aquæ autem ebullitione hoc virus recedit, & mutatur in deopilativum, diureticum, tardarumque febrium remedium.*

SENNÆ: Est plantula filiquosa magnitudinem habens unius cubiti, è regionibus orientalibus ad nos primum advecta, colutheæ, ut vesicariæ admodum similis, cujus folia ad liquiritiæ foliorum effigiem accedunt, sed acutiora, ex viridi in flavum declinantia; gustus non nihil viscosi, & amari, aliquantulum nauseabundus: filiquæ falcatae, compressæ nigricantes, semen continentes parvum, compressum, album, vel nigricans. Eligatur Senna viridis, probe ficcata, integra, non nimium contrita, non maculosa, nec teredine atrita, vel stipitum nimia admiscione, aut etiam colutheæ foliis fraudata.

Vires: *Adustos, ac serosos humores, & hinc flavam bilem, pituitamque ex capite, hepate, liene, & juncturis uso continuato sine noxia sat benignè educit. Excitat tamen nonnunquam tormina, quia ex abundantia pituitæ vitreæ, seu mucillaginis acris evenire nonnulli volunt. Verum alii id crudiori, ac magis terrestri sennæ particula, forti expressione prolectæ adscribunt. Corrigunt cum permissione aromatatum, quia calida, ac sicca in primo gradu, sed correctio ejus elegantior est cum permissione salium alkalinum, ut sunt: Sal Tartari, Sal Vegetalis, Sal Absynthii, & similes. Senna enim partes, quæ tantummodo expectantur, sola infusione eliciuntur, decocto autem evanescent. Dosis in substantia à ℥ss. ad ℥iiss. in infusione autem à ℥iiss. ad ℥ss.*

MYRABOLANI: Sunt species prunorum peregrinorum, quarum quinque genera sunt: *Citrini* scilicet, *Chebuli*, *Bellerici*, *Emblivi*, & *Indi*.

Citrini à colore sic dicti figuram olivæ representant, striato cortice, colore citrino, declinant ad viriditatem, of-

sa olivarum ossibus similia. Eligantur in pondere graves densi, cortice spisso, & denso, osse parvo. Appellantur etiam Myrabolani flavi, seu flavæ, Lutei, seu Luteæ, & Azafar. Nota, quod aliquando nominatur Myrabolani ab Authoribus sub genere masculino, & aliquando sub foemenino.

Chebuli omnium maximi sunt dactyllorum figuram æmulantes: eligantur grossiores, subnigri; declinantes ad rube dinem, in pondere graves, citæ submersionis in aqua, cortice spisso. Appellantur etiam Myrabolani Quebolia, Quebuli, Cepula, Chepulæ, Maximi, Oblongi, & Angulosi.

Bellerici gallam, vel nucem moschatam æmulant figura, & colore: Eligantur grossi, spissi, ponderosi, & denso cortice. Appellantur etiam Myrabolani Rotundi, Bellerici, Belleregi, Bellilegi, & Bellegu.

Emblivi figuræ etiam rotundæ, subnigricantes, angulosi, exossati, & concisi: Eligantur habentes frusta grossa, & densa, graves, & qui minus crescunt in ossibus, & plus in carne.

Indi, seu *Nigri* nucleorum corni æmuli sunt, osse carentes, & angulosi: Eligantur nigri, & confracti densitatem habentes substantiæ, grossi, graves, & carentes ossibus.

Bellerici, & *Emblivi* nascuntur in Jubæ, in arboribus magnitudine prunis similibus, sed ut frusta, ita foliorum diversitate discrepantibus. *Flava* sorbi profert folia. *Nigra*, seu *Inda* foliis est salicis. *Bellerica* foliis lauri, sed pallidioribus, & subcineritiis. *Chebula* folia habet persicis similia.

Insuper quando simpliciter Myrabolani petuntur, de omnibus intelligitur: aliquando etiam tres Myrabolani absolute ab Authoribus petuntur, & sunt: *Citrini*, *Chebuli*, & *Indi*.

Vires: *Citrini bili flava educenda apti sunt*: *Chebuli pituita*, ac postea bili: *Indi bili atra*: *Bellerici*, ac *Emblivi item pituita*. Desis ab $\zeta\beta$. ad $\zeta\jmath$.

FOLIUM INDUM, seu **MALABATHRUM**: Est folium, figuram foliorum arboris citri, æmulans, tribus donatum nervis per ejus longitudinem excurrentibus, colore ex pallido virescens, odore, & sapore caryophyllorum aromaticorum.

Vires: *Cephalicum est, carminativum, diureticum, alitum horis commendat.*

SPICA NARDI: Est radix Indica, *Spica dicta*, at tamen est *Radix*, teste Galeno primo de antidotis, qui ait: *Spicam Nardi*

*Nardi appellamus, licet radix existat, à similitudine quam cum spicatis obtinet: idem afferunt Garzias ab Horta, Schroderus, & alii. Eligenda est recens, levis, longam comam habens, colore flava, ad purpureum vergens, aliquantulum redolens cyperum, sapore amaro, ac linguam ficcante, quæ diu in sua odoris gratia permanet, non cariōsa, nec pulverulenta. Appellatur etiam *Nardus*, seu *Nardus aromatica*, *Nardus Indica*, *Spica Inda*, & *Spica aromatica*.*

Vires: Calefacit in primo gradu, siccatur in secundo, attenuat, astringit, nephritica est, & stomachica. Usus præcipuè in urina, ac mensibus ciendis, in ventriculi rosione, inflatione, ictero, &c. Extrinsecus in lixiviiis cephalicis, balneis uterinis, &c. Præterea Riberius spica ʒj. in qua plantaginis, tanquam remedium frequenti usu expertum, in hæmorrhagiis cohibendis, adhibet, non solum enim spècifica vi, sed etiam hepar roborando sanguinis fluxum sistit.

*SPICA CELTICA: Est radix crescens in Liguria, Carinthia, Styria, Alpibus, Tyrolis, &c. Eligenda est radix recens, nodosa, jucundi odoris, radiculis numerosis cum adnatis cohærens, non fragilis, & plena, colore citrino. Appellatur etiam *Nardus Celtica*, *Spica Romana*, *Nardus Romana*, *Spica Gallica*, & *Nardus Gallica*.*

Vires: Calefacit, & siccatur, virium earundem est cum Spica Indica, sed imbecilliorum; majore tamen cum utilitate adhibetur in urina ciendâ, ventriculo corroborando, flatibus discutiendis. Extrinsecus adhibetur malagmatis, & unguentis calefacientibus.

SCHOENANTHUM: Est junci species, ex cujus radice albicante, parva, lenta, dura, & lignosa, culmi rotundi, nodis longè ab invicem distantibus distincti, in summo graciles assurgunt: foliis est excedentibus, triticeis, robustis, crassis, ad radicem latis convolutis, & squamatim intersitis, quæ in tenuem rotunditatem, mucronatam, firmamque desinunt, colore ad radicem albidiore, vel subflavo, propeverticem viridi, aut purpurascente, quæ culmos, ut in arundine, multis veluti tunicis arcè cingunt, quibus culmis flores spicatum hærent. Eligendus est rufus, recens, floribus refertus, tenuis rubentibus fragmentis, qui manibus confricando, rosæ odorem emittunt, igneæ mordacitatis ad linguam; floribus, culmis, radicibus que est Medicis
uten-

ntendum. Appellatur etiam *Fœnum Camelorum*, *Schœnos* Græcè, Latine *Juncum rotundum odoratum* significat: *Anthos* Græcè, *Flos* Latine appellatur, undè *Schœnanthum*, idest, *Flos junci rotundi odorati*, licet per *Schœnanthum* totam plantam intelligamus.

Anthos

Vires: *Calefacit, subastringit, tenuium est partium, discutit, usus præcipuè in obstructis mulierum mensibus, hepate, liene, in ventriculi inflatione, vomitu, ac singultu, in urina difficultate, renum, vesicæ, ac uteri dolore. Extrinsecus corrigit fetorem oris, roborat caput, (lotione) discutit vulvæ tumorem, roborat ventriculam.*

DICTAMUS CRETICUS: Est planta Cretensis tenella caulibus irsutis, nonnihil purpurascens, folia ferens circinata, foliis majoranæ majoribus similia, exterius purpurascens, squamatim incumbens, compacta, substantia tomentosa, seu gossypina, undique obducta, odoris validi, saporis acris, quorum è sinu promuntur flores purpurascens. Eligantur folia crassiora, syllosiora, alba, aromatica, & saporis acris.

Vires: *Folia, & flores sunt uterina, alexipharmaca, diuretica, cardiaca, menses movent, obstructa aperiunt, partumque accelerant.*

COSTUS ARABICUS: Est radix Indica per transversum in taleolas secta, crassitudine plerumque manum complet, foris fusco, intrus candicante colore, cortice crasso, substantia rara, & levi. Eligenda est crassa, succulenta, non cariota, odore aromatica, colore candicans, & ferè buxæ, sapore acris, & amaricans.

Vires: *Stomachicus, hepaticus, uterinus, ac nephriticus est: convenit etiam in colica, obstructis mensibus, & urina, hydropi, & paralyfi.*

Augustiani ejus loco substituunt *Zeodariam*, vel *Angelicam*: Aliquando etiam corticem arboris cujusdam Indicæ cineritii coloris, admodum aromaticum, sapore ad costum verum accedentem, quem *Canelam albam*, quia cinnamomi formam refert, vocant.

ZEODARIA: Est radix, zingiberis radicem, & saporem amulans, ex India nobis allata, quæ *Zurumbeth* Sarapionis, & Avicennæ dicitur. Eligatur odorata, albida, amara, ponderosa, & non cariota.

L

Vires:

Vires: *Calefacit, & siccatur in secundo gradu, incidit, flatus discutit, alexipharmaca est. Valet etiam in dolore colico, doloreque ventriculi; animalium venenatorum moribus opitubatur, lienteriam sistit, vomitiones reprimat, menses ciet, suffocationi uteri succurrit, alvi tineas quascumque enecat.*

ZINGIBER: Est radix Indica arundinacea, inæqualis, modicè plana, pollicis crassitudine, ac minor, foris albicans, vel subfusca, carne alba friabili, tenera, per cujus longitudinem venæ nervosæ feruntur, gustu piperis modo, fervida, odore aromatico.

Vires: *Aperit, incidit, attenuat, ventriculo, thoraci, aliisque visceribus confert: appetitum prostratum excitat, putredini, ac malignitati humorum resistit.*

CALAMUS AROMATICUS VETERUM: Est planta Ægyptiaca caliculis tenuibus, geniculatis, foris pallidè flavescens, intus candidis, medullam fungosam, levem, similem aranearum telis in se collapsis, & convolutis includentibus, saporis acris, suavissimè amaricantis, odoris suavis, aromatici fragrantissimi. Constat particulis salinis, volatilibus, oleosis, cum paucis fixis. Quia rarè apud nos invenitur, ejus loco utimur radice *acori veri.*

ACORUS VERUS, seu CALAMUS AROMATICUS OFFICINARUM: Est radix iridi nostrati non dissimilis, nodosa, rubicunda exterius, interius verò albicans, odorata, sapore acris, & amara, tractu contumax.

Vires: *Partium est tenuium, calefacit, & siccatur in principio tertii gradus, stomachicus est, attenuat, aperit, usus præcipuus est in obstructionibus mensium, lienis, ac hepatis, in dolore colico.*

GALANGA: Duæ ejus sunt species, major scilicet, & minor. Major est radix plantæ Indicæ *Lanquas* dictæ, tuberosa, pollicem crassa, nodosa, in superficie circulis quasi geniculis notata, flavescens, saporis acris, amaricantis, & odoris fragrantis. Minor verò est radix plantis Indicæ *Lagenis* dictæ, tuberosa, nodosa, in superficie circulis, quasi geniculis notata, flavescens, minimi digiti crassitate, saporis, & odoris fragrantioris Galanga majori. Eligenda gravis, rubra, sapore acerrimo linguam velicans, & odorata.

Vires: *Stomachica est, cephalica, ac uterina: calefacit, & siccatur in tertio gradu, incidit, & aperit. Usus est in crudita-*

te, ac inflatione ventriculi, vertigine, uteri obstructione, aliisque totius corporis affectibus à frigiditate, ac flatulentia oriundis. Extrinsicus commendatur ad roborandum caput.

CONTRAYERVA: Est radix iridis, vel cyperi radicibus non dissimilis, ex Provincia Peryana asportata. Eligatur densa, non cariota, quæ aromaticum quiddam sapit cum acrimonia junctum. Appellatur etiam *Radix Bezoardica*, *Radix Alexipharmaca*, *Radix contra venena*; & Bauhinus vocat *Cyperum longum* odorem Pervanum. Alia cœpit asportari paucis ab hinc annis ex Provincia Julimes, figuram pyri, seu cordis imitans, exterius nigro-rubra, intus radici chinæ, haud absimilis, sapore acuto, odorem aliquantulum rutæ emulans.

Vires: Calida in secundo gradu, alexipharmaca, & sudorifera: præstantissimumque remedium adversus omne venenum cujuscumque sit generis (excepto Mercurio sublimato) vomitione id rejiciens, aut per sudorem evacuans. E ventre etiam animalia pellit. Quin, & in peste felix ejus usus compertus est, ut & morbillis nigris, & variolis. Dosis ad ʒi.

PEREIRA BRABA: Est arbuscula vitiosa Indica, cujus radix *Pereira Braba*, & *Butua* dicta radici thimelæ affimilatur, prælonga, crassa, retorrída, anullata, nodosa, colore externo nigricante, interno verò cineritio, sapore subdulce, declinante ad amaritudinem, cum mordacitate.

Vires: Diuretica est, & liphthotriptica; obid hydropicis auxiliatur. Dosis à ʒß. ad ʒi.

VIPERINA VIRGINIANA: Est radix tenuis, fibrosa, candidior, plures ex uno capite dependentes fibrillas emittens, saporis incidentis, aromatici, subamaricantis. Nascitur in Virginea, seu Nova Anglia, planta ejus Aristolochiæ assimilatur. Eligenda est radix bene nutrita, acris, resinosa, aromatica, odorem lavendulæ amulans. Appellatur etiam *Contra herba Virginiana*, & *Serpentina Virginiana*.

Vires: Alexipharmaca est, diaphoretica, diuretica, & vermifuga: febribus malignis, & morsibus venenatis confert.

SASSAFRAS: Est arbor prægrandis nascens in Florida, folio ficulneo, cortice ex fulvo nigricante, aliquantulum acri sapore, sed aromatico, odore foeniculum redolente. Melior pars ejus est radix, & melior pars radicis est cortex.

Vires: Cortex calefacit, & siccat ad gradum tertium: lignum

num ad secundum : attenuat , aperit , discutit , sudores movet : usus præcipue est in omni morborum genere , præsertim in obstructionibus tollendis , partibus internis roborandis , in sterilitate emendanda , & venerea lue curanda. Instar Panacea in catarrhis habetur.

LIGNUM ALOES , AGALLOCHUM : Est lignum ab arbore quadam oleam representante desumptum in variis India Orientalis regionibus, Lignum Aloes dictum à quadam coloris similitudine, quam cum aloe habet : *Xyloaloes* etiam appellatur , quod idem sonat , quod Lignum Aloes , nam *Xylen* Græcè , Latine dicitur *Lignum* , unde *Xyloaloes* Lignum Aloes , *Xylocassia* Cassia Ligna , &c. Eligendum est nigro-purpureum , solidum , compactum , ponderosum , ex venis cinerei coloris intersectum , suavem si fricetur odorem spirans , subamarum , & quod accensum non adeo promptè flagrat , & resinosi humoris plurimum exudat , suavem , ac acidulum fumum præbens , bululasque post se relinquens , haud ita facillè disparans : his adde haud posterum bonitatis signum , si aqua coniectum subsideat. Improbatur leve , cariosum , albicans , quod flammam statim concipit , vel fractum pulverem demittit. Distinguitur inter alia , in eo quod hic ignem coniectus flammam faciliùs concipiat , in qua cineres habeat : Agallochum autem resinæ instar prunis impositum , primò liquefcet , ante quam comburatur , & præterea colore ad fuscèdinem magis inclinèt.

Vires : Calefacit , & siccatur in secundo gradu , confortativum est omnium viscerum , ac præcipue cerebri , cordis , ac uteri : spiritus vitales , ac animales recreat : hinc medetur *lypethymia* ; & amaritudine sua *lumbricos* necat. Externè creber ejus usus est in *cucuphis* , & *epithematibus cordialibus*.

CINNAMOMUM : Est cortex arboris cujusdam exoticæ ejusdem nominis , roseum , sive excinereo vinosum colorem ex solis calore contrahit , cui cortex detractatus exponitur : non probè idem paratus candicans , sive cinerei coloris fit ; nimis verò ardoribus solis combustus niger. Probatum cinnamomum subrubrum , odoris fragrantissimi , saporis subastringentis , & acris. Ita selectum dicitur *Darsenum* , & vulgò *Canella*.

Vires : Calefacit , & siccatur , aperit , discutit , menses movet , & partum accèberat ; omnia viscera , spiritusque singulos

los recreat, coctionem juvat. Usus enim frequentissimus est in virium imbecillitate, lypothimia, capitis, ventriculi, & uteri affectibus frigidis.

CASSIA, **CASSIA LIGNEA**, **CASSIA ODORATA**, & **XYLOCASSIA**: Est cortex cinnamomo, haud absimilis: differt tamen à Cinnamomo in eo, quod Cassia plerumque crassior est, substantia durior, solidior, & compactior, colore rubicundior, gustu magis glutinoso, commanducataque nihil in ore lignosum relinquit, sed tota in viscositatem liquescit: odore quidem, & sapore cinnamomum refert, ut & virtute, ob quam in ejus defectu suplere potest Cinnamomum.

SANTALUM LIGNUM: Tria sunt ejus genera, scilicet *Citrinum*, *Album*, & *Rubrum*, & sunt ligna exotica ex India ad nos transportata. Præstantissimum est *Citrinum*, quod eligi debet solidum, nodosum, ponderosum, magnam habens medullam, pectinibus rectis, colore ex pallido rufescente, aut verius flavescente, ac nonnihil in citrinum vergente, sapore amaricante cum acrimonia totum os implente, odore aromatico suavi ad caput usque penetrante, ad rosarum odorem nonnihil vergente; quod intelligitur *Santalum Flavum*, vel *Pallidum*, seu *Odoriferum*, & *Machazir*. *Machazir* est *odoriferum*, undè Santalum Machazir, Santalum Citrinum, quod odoratius, & laudabilibus est cæteris.

Santalum
absolute
quid.

Santalum Album parum colore differt à citrino, eadem substantia, eadem textura, sed magis pallefcit, & odore, & sapore inferius.

Santalum Rubrum ponderosius, & durius est prædictis, colore intensius rubente quam lignum Basilium, ut ferè nigricat; odorem nullum evidenter spirat, sapore ferè fatuo, cum levi adstrictione: discernitur à ligno Basilio in eo quod Lignum Basilium dulcescit, Santalum autem Rubrum non.

Vires: Refrigerant in tertio, (alii in secundo) siccant in secundo, aperiunt, hepatica sunt, ac cardiaca. Usus præcipue est in lypothimia, palpitatione cordis, obstructione hepatis, &c. Extrinsicus in catarrhis, cephalalgia, vomitu, hepatis intemperie calida. Santalum Rubrum magis refrigerat, ac astringit, quam reliqua.

LIGNUM NEPHRITICUM: Frutex est magnus, stipitem

tem ferens enodem, crassum; materia Pyri est, India Occidentali crescens, foliis ciceris, minoribus tamen, rutaceisve, sed majoribus, flore luteo, elanguescente, parvo, & longiusculo composito in spicas.

Vires: *In jecoris, ac lienis obstructionibus, renum vitii, urina difficultatibus convenit. Lignum concisum immittitur in aqua pura, & in ea relinquitur donec aqua caerulea appareat: atque hoc toties repetendo donec lignum nullam amplius tincturam reddat.*

LIGNUM RHODINUM: Est Lignum Santalo Citrino non multum absimile, colore flavo, odore rosam spirans. Debet seligi recens, crassum, quinimo tortuosum, coloris subflavi pallefcentis, bene odoriferum. Dicitur *Rhodium*, ac *Cyprium*, quia arbor undè educitur crescit præcipuè in Insulis Rhodo, & Cypro. Vix hodie in usu est.

CHINACHINA: Est cortex ex arbore peruvianas, in Regno Quitensi prope Loxam pullulanti, cerasonostri mediocri haud absimili, sed latè suos ramulos expandit, foliis pruno, floribus balaustriis similimis, qui vel albicantes, vel caerulei ut in ullos fructus desinant. Cortex autem, non absimilis cortici junioris quercus est, friabilis, colore cinnamomi, sapore amaro paululum ingrato, cum stypticitate quadam, odorem spirans suavem, & non nihil mucidum, sed absque molestia. Appellatur etiam *Gentiana Indica*, *Loxa*, *Cortex Peruvianus*, *Pulvis Peruvianus*, *Pulvis Jesuiticus*, *Pulvis de Lugo*, *Kinkina*, *Chinacanna*, *Antiquaricum Peruvianum*, *Pulvis contra rigorem*, *Cortex Febrilis*, & *Palo de Calenturas*.

Vires: *Calida est, & sicca, vim habet aperiendi, discutendi, attenuandi, resolvendi, putredinem arcendi, & totum roborandi. Usus est in debellandis febribus intermittentibus. Dosis à ℥ss. ad ℥ij.*

FABA SANCTI IGNATII: Est fructus ex India Orientali allatus, figuram variam habens, mox ovalem, mox amygdaloidem, mox triangularem, plerumque tamen cotculi gallinarum forma, & nucis moschatae minoris magnitudine præditus: coloris spadicei, & ex atro-fusci, toris striatus, intus verò corneus, & unguis haud absimilis, qui instar rasuram magis, quam pulverem converti possit; tenui, grysei que coloris pelliculà cinctus, quæ in aqua facile secedit:

secedit : odoris grati , saporis gratè amari , absythium , aut centaurium minus exactè æmulantis, gummosi tamen simul, & mucillaginosi. Appellatur vulgò *Pepita de Cobadonga*.

Vires : *Faba hæc est stomachica , diaphoretica , bezoardica , carminativa , & nervina . Curat cruditates stomachi , & epilepsiam . In iliaca , & colica si per horam infundantur fabæ gr. vj. in ℥j. aquæ menthæ cum salis absynthii momento , & propinetur pro dosi , repetendo omni hora mirificè prodest . Pulvis Febrifugus ex prædicta Faba paratur modo sequenti . ℞. Faba Sancti Ignatii ℞℞. Floris salis ammoniaci gr. v. sacchari perlarum parum , fiat pulvis pro 3. aut 4. dosibus . Dosis fabæ in substantia est à gr. iij. ad gr. x. in infusione autem à ℞j. ad ℞℞. quæ ultra ℥j. non extendenda , cum excessivè sumpta convulsiones , quas alias curat , cum periculo vitæ excitet .*

Pulvis
Febrifugus.

NUX MOSCHATA : Est nucleus ovatus ex arbore Malo- persico simili , exterius rugosus , cujus pulpa interior est venis flavis rubentibus varia , & aromatica . Duplici cortice vestitur , altero exteriori , & crassissimo , per maturitatem deiscente , ut in juglandibus : altero tenuiore , nucleum proximiorè instar reticuli ambiente , eoque primum coloris rubentis , postmodum flavescens , & hæc officinarum *Macis* est , quæ probatur odore suavi , sapore subacri , colore flavo . Appellatur etiam *Macri* , *Macer* , *Machir* , & *Talisafar* . Nux Moschata eligenda est recens , gravis , pinguis , & quæ acu puncta succum oleosum emittit . Appellatur etiam *Nux Myristica* , seu *Unguentaria* , *Nucista* , & *Nux Aromatica* . *Myristica* , idest *Aromatica* , seu *odorifera* .

Vires : *Nux calefacit , & siccatur , subastringit , stomachica est , cephalica , & uterina : flatu discutit , coctionem juvat , halitum oris commendat , fetum recreat , lypothimie , ac palpitationis cordis succurrit , vomitum sistit .*

Macis eadem vires adscribuntur , quia tamen partium tenuiorum existit , idè , & operando efficacior , & magis penetrans habetur . ad ℥j .

CARYOPHYLLUS AROMATICUS : Est fructus , seu firmavis flos ex arbore Indica lauri forma , & magnitudine , foliis etiam laurinis , sed angustioribus , multis prædita ramis copioso flore , primum candido , deinde virescente , pomæremum resuscitante , qui induratus , & nigrefactus est *Caryophil-*

ryophyllus, quem clavum vocant, quod capitatus sit in modum clavi Eligendi sunt Caryophylli nigri, solidi, ponderosi, fragrantés, gustu acres, oleosamque substantiam præmendo exhibentes.

Vires: *Cardiacum, cephalicum, ac stomachicum insigne exhibent: calefaciunt, & siccant in tertio gradu, discutunt. hinc prossunt in hypothyria, odontalgia, cruditate ventriculi, vertigine: arcent quoque morbos malignos, uterinos, &c.*

CUBEBÆ: Sunt fructus, seu grana racematim coherentia, sicut uva vitium, forma, & magnitudine piperis, pediculo longo stili instar donata, cortice fusco, rugoso, interdum que extenso, nucleo subjecto exiguo, rotundo, foris nigricante, intus albo: colliguntur ex Arbore Indica, malo vulgari simili, foliis verò piperis, sed angustioribus. Eligantur majores, recentes, ponderosæ, saporeque amaricanté, acri, & aromatico præditæ, & non cariosæ. A multis habentur per legitimum *Carpesium*.

Vires: *Calefaciunt in secundo, siccant in tertio, attenuant, discutunt, viscera omnia roborant, atque in primis caput, adeoque plurimis inserviunt compositionibus.*

PIPER: Tria sunt ejus genera, *Album* scilicet, *Nigrum*, & *Longum*: *Album*, & *Nigrum* nascuntur in Malabar, aliisque Indiæ Orientalis Insulis, in arbusculis viticosis, quæ convulvuli adinstar in vicinis arbores sese convolvendo scandent, piperque racematim ferunt, cum tam exigua, inter arbusculas has, differentia, ut à nemine quàm ab incolis dignosci possint, quemadmodum vites nostras, uvas albas, & nigras ferentes, non dignoscimus nisi quando uvas habent maturas. *Piper Longum* nascitur in Bengala, in plantis superioribus dissimilibus, quod semini plantaginis immaturo assimilatur. Candidum præferitur non rugosum, candidum, non cariosum, & grave, quod etiam appellatur *Leucopiper*. *Nigrum* eligi debet recens, gravissimum, & plenum, quod etiam appellatur *Melanopiper*. *Longum* optimum est, quod dum frangitur solidum intus conspicitur, & compactum, gustu acerrimo, linguamque mordens, quod etiam appellatur *Macropiper*.

Vires: *Omnia piperis genera adversus venenum valent. Longum præcipuè dolore colico medetur, eo quòd calefaciat, & crassos humores incidat. Album magis astringit, & stomachum*

Leucopi-
per.
Melano-
piper.
Macropi-
per.

chum confirmat. Nigrum ad condimenta utilius: insuper grana quinque vel sex piperis integra deglutita, quinque horis ante prandium, ructum acidum tollunt, & appetentiam colapsam excitant: observ. 37. Anonymi Riberio comm.

CARDAMOMUM: Est semen in India Orientali leguminum modo nascens; ejus duæ sunt species: *Minus* scilicet, & *Majus*. *Minus* est semen fragrans in siliquis triangulariis contextum, colore flavo, quod tractu temporis, colorem ex puniceo atrum contrahit. *Cardamomum majus* non differt à minore nisi in sola magnitudine, tam siliquarum, quam seminis. Siliquæ majoris, digitalem aliquando longitudinem habent, & communiter sine siliquis adfertur. Eligitur utrumque angulosum, frangenti contumax, plenum, mundum non pulverulentum, acri sapore linguam vellitans, subamarum, & caput odore tentans, rejectis granis rugosis, & exuccis. *Melegueta*, & *Grana Paradisi* à nonnullis dicitur, sed improprie, ut *Garcias*, y *Cordus* tenent. *Cardamomum* absolute, intelligitur *Cardamomum Minus*.

Vires: Utrumque calefacit, & siccit, (majus in secundo gradu, minus in tertio) partes principes recreat, attenuat, flatum discutit, coctionem juvat, proin conducibilis eorum usus est in affectibus capitis, ventriculi, & in primis uteri.

ANACARDIUM: Est fructus (ex harbore nucifera *Malabarica*) compressus, aviculæ cordis figuræ, nigricans, splendens; inter externum corticem, & alterum nucleum immediate ambientem, clauditur liquor glutinosus, seu meligo-nigricans.

Vires: Cephalicum est, ac memoriam, & sensum exacuens.

SANTONICUM: Est semen parvum, oblongum, amarum, & odoratum ex planta *Persica* admodum fruticosa, caulibus ex ramis numerosis referta, semenque prædictum racematim prodeunte. Appellatur etiam *Semen Sanctum*, *Sementina*, *Asynthium Seriphium*, *Semen Cina*, *Semen contra vermes*, *Semen contra*, & *Semen Alexandria*.

Vires: Valet contra vermes, & contra morsus animalium venenatorum: putredini præterea resistit, & nervos corroborat; stomachicum sanè medicamentum est insigne. Dosis ad ℥j.

SESELI, seu **SESELEOS:** Est semen oblongum fœniculatum, striatum, sapore acri, apicibus rubentibus, ex fe-

rule Masiliense fœniculo simili, sed foliis majoribus, latioribusque.

Vires: *Est incisivum, discussivum, aperiens, cephalicum; venenis præterea resistit, epilepsia, ac convulsionibus.*

Ejus loco suplere potest *Siler Montanum, Ligusticum* dictum, cujus semen est magnum cum fimbria foliacea, striatum, oblongum, sapore acri, & sub amaro, veluti corticis aurantii, tamen ad cymini saporem accedente; caule est tenui, cubitali in alas brachiato, quæ umbellam albam, parvam, sustinent, foliis paucis in segmenta angusta, oblonga, peucedani instar, sed longè breviora divisis: radix magna, coma infimum caulem ornat, rugosa, digitali crassitudine, albida, odora, in altum descendens.

AMMEOS, AMMI: Est semen parvum ejusdem originis Sefeli, ex planta foliis anetho æmulis, in Alexandria crescens. Eligendum est semen parvum, non cariosum, amarum, odore aromatico, ad odorem origani accedente. Appellatur etiam *Cuminum Ethiopicum*.

Vires: *Incidit, aperit, discutit: convenit in dolore colico, & uterino, in mensibus, & urina obstructis, in inflatione ventriculi. Dosis ad ʒj.*

COCCUM BAPHICUM: Est fructus arboris, seu fructus, qui *Ilex* inscribitur, vulgò *Coscoxa*, ramos, ac folia parva spinosa, & dentata habentis. Eligenda sunt grana rubicundo-nigra, integra, & vermiculum in se continentia. Appellatur etiam *Granum Insectorium, Granum Tinctorium*, & ab Arabibus *Chermès* seu *Kermès*.

Vires: *Cardiacum est, calefacit, & siccatur, adstringit, vapores tetros discutit, spiritus vitales reficit, parturientibus subvenit, & vulneratis nervis medetur, morbillos erumpere facit. Dosis ad ʒj.*

COCHENILIA, seu *COCINELLA*, vulgò *Cochinilla* dicitur esse granum efformatum ex animalculo vivente, seu insecto cinici non absimili, aut ipsum insectum multis in locis Novæ Hispaniæ, super arbore *Tuna* dicta. Est autem acinæ magnitudine, figuræ modo compressioris, modo triangularis, sed semper superficiem inæqualis, ac aspera; foris coloris argentei, intus verò rubri, saporis subacri, & subamari. Eligatur *Cocinella* ponderosa, crassa, benè nutrita, seu plena, pura, sicca, foris coloris argentei splendidi,

dididi, intus rubra, itaut si ejus granum dentibus fuerit contritum, saliva inde saturatè rubro colore inficiatur: rejicienda autem venit quæ rugosior, levior, & impura.

Vires: *Cardiaca est, sudorifica, alexipharmaca, febrifuga, & anti epileptica. Dosis ad ℥ij.*

THE: Est herba Chinenſis, ſeu Japonenſis, cujus folia ſunt oblonga, acuminata, & in ambitu crenata: radix fibroſa, ac in minimas particulas diſperſa: Chinenſis folia ſunt ex nigro viridia, Japonenſis verò folia colore dilutione, ac ſapore gratiore.

Vires: *Sumitur ejus infuſio tepida ſub mane jejuo ſtomacho, cui tres potiffimum enumerantur vires, quod caput levet, & ſervet à ſomno gravi, vapores que reprimat, ventriculũ roboret; renes que calculo, & arenis purget. Dolorem capitis tollit, gravedinem, lippitudinem, diſtillationem, laſitudinem; infunditur ℥j. in aqua ferventis ℔ij. & ſumitur tepide cum ſaccharo dulzorata.*

CAFFE, ſeu *COFFE*: Est fructus baccis lauri ſimilis, qui excorticatus nucleus ejus dividitur in duas partes inſtar fabarum, ex arbore prægrandi in Arabia Felici naſcenti collectus, evonimo, ſivè ceraſo ſimili, *Bon*, ſeu *Ban* apellata, quæ etiam *Caffe*, ſeu *Coffi* nomen retinet. Melior nucleus eſt citrinus, levis, boni odoris: albus verò, & gravis eſt majus.

Vires: *Ex his nucleis torrefactis, & pulveratis accipiuntur drachme dua, vel tres, & infunduntur in libra una aqua ferventis, liquorque inde tinctus ſorbillatur calidè jejuo ſtomacho cum pauxillo ſacchari, & utilis eſt in catarrhis, diſtillationibus pectus occupantibus, ſuppreſſione menſium, & urine, debilitate virium, ad ventriculũ frigidũ roborandum, coctionem que juvandam: nec non contra flatũs, debilitatem hepatis, hydropem, bilis abundantiam, ſanguinis corruptionem, cordis, cerebrique debilitatem.*

CROCUS: Est flammea ſtamina inſtar anthera ex flore purpureo plantæ bulbosæ ſativa. Eligatur recens, flexilis, boni coloris, paulum candidi gerens in capræolo, oblongus, non fragilis, & qui madefactus manus inficit, ſubacris: reprobatur qui ſitum redolet, aut cariẽm ſentit, & qui enici floribus, aut carnis bibulæ ſalitæ villis, aut aliis adulteratus eſt.

Vires: *Cordialis eſt, ac pulmonicus, uterinus, & hinc cæteris*

teris visceribus familiaris. Calefacit in secundo, siccatur in tertio, aperit, digerit, emollit. Usus ejus frequens est in syncope, apoplexia, hystericis affectibus, ictero, peste, & aliis venenosis morbis, in asthma. Dosis ad ℥j. Usus ejus immodicus (scilicet ad ℥ij. vel ℥iij.) lethalis censetur. Extrinsicus collyriis, & emplastris emollientibus adhibetur.

SARSA PARRILLA: Nomen accepit à similitudine, quam cum Smilace Aspera, (apud nos *Zarza parrilla*) habet, unde etiam *Smilax Aspera* appellatur, & à nonnullis *Sarmentum Indicum*. Triplex est, prima quæ ex Nova Hispania adfertur, quæ est candidior, ad pallorem tendens, & gracilior: secunda ex Provincia Honduras, quæ cinerea nigrior, & crassior, priorique melior est: tertia ex Provincia Quito, locis urbi Guaiacuil vicinis, (unde *Zarza parrilla Guaiacilana* dicitur) quæ ex cinereo nigricat, major, & crassior adhuc est cæteris. Eligenda est radix lignosa, prælonga, fibrosa, uniformis, coloris aliquantulum nigri, recens, non cariota, gravis, flexilis, nec frangibilis.

Vires: Calefacit, moderatè siccatur, partium est tenuium, sudoriferaque. Usus præcipue est in lue venerea, quam specificè curat: in catarrhis, atque inde natis affectibus, arthritide, &c.

CHINA RADIX: Est planta baccifera, *Smilax Aspera Chinensis*, *Lampaton* que dicta, cujus radix est crassa, tuberosa, nodosa, ponderosa, lignosa; recens saporis est aliquantulum acris, & sub pinguis, sicca verò terrestris, ac leviter adstringentis, odoris nullius. Eligatur radix quæ exterius est colore rubente, aut subnigro, interius candicante, aut subrubente, & hæc, quò nigrior eo melior. Ex India Occidentali etiam adfertur, quæ colore est interius magis ruffo, nec una, nec altera sit cariota.

Vires: Calefacit leniter, siccatur in secundo gradu, subastringit, diaforetica est, discutiens, aperiens, hepatica; hinc convenit in cachexia, hydrope, paralyfi, arthritide, cephalæa, ictero, lue venerea, tumoribus scirrholis, & œdematosi. Dosis à ℥j. ad ℥ij.

GUAIACUM: Est arbor exotica, procera, juglandis, vel ilicis magnitudine ex Indiæ Occidentalis Insula Jamaica ad nos transportata, cujus cortex colore extrinsecus cinericeo, intrinsecus verò subrubro, non admodum densus, sed immodicè

modicè durus, crassitudinis semi digitalis. Lignum in extremis concolor buxo, internè verò nigricanti, & medullium ejus est maximum, totumque adeo lignum splendida quadam donatum duritie. Eligatur lignum recens, ponderosum, gummosum, quod carboni impositum gummi profuit odore non suavi, & sapore non ingrato, amaro statim, cum acrimonia palatum, ac fauces compungens. Nula ejus quantumvis minima pars in aqua fluitat, sed mergitur continuo, & subsidit. Appellatur etiam *Lignum Sanctum*, & *Lignum Indicum*.

Vires: Calefacit, & siccatur, sudorem, ac urinam largiter promovet, adeoque sanguinem mundificat, putredini resistit. Usus præcipuè in arthritide, hydrope, catarrhis, aliisque morbis à phlegmate, tartarea vè mucilagine, aut flatibus oriundis: peculiariter, ac specificè curat luem veneream.

CAMPHORA: Est Lachryma resinosa ex arbore procerà exotica ejusdem nominis in India Orientali crescenti. Eligatur, quæ colore est albicans, instar nivis quasi nitida, pura, & limpida unà, ut pelluceat, & transpareat cum splendore; quæ substantia est oleaginea, & velut crystallina, sincera, homogœna, consistentia frangibilis; quæ odore est penetrantissima, & subtilissima, adeoque aromatica: sapore, & contactu subtiliori examinata: quæ masticata lentorem cedentem offert, & acris est, piperis saporem gerens, cum aliquantulo amarore: quæ accensa vix extinguibilis, nihilque cineris relinquens. Distinguitur à supposita, quòd hæc calido pani triticeo (uri ex clibano extrahitur) dissecto imposita torreatur, vera autem liquecat.

Vires: Resistit putredini, ac venenis, unde frequens est ejus usus in peste, morbisque malignis, febribus, &c. Suffocationi uterine subvenit, scilicet Aqua Melissæ in qua Camphora extincta aliquoties fuerit, propinata: vel in momento eam Camphorando, scilicet pro unaquaque uncia aqua melissæ, addendo guttas quatuor Spiritus Vini Camphorati, qui paratur solvendo unciam unam Camphoræ in unciiis octo spiritus vini, cujus dosis est ad ℥℞. ante paroxysmum tertiana, diaphoreticum est insigne in febribus malignis: anodynum est egregium, odontalgiam sedat præter vires assignatas. Usus externus Camphoræ crebrior est, potissimum in epithematibus, seu frontalibus refrigerantibus, & paregoricis, quibus commiscetur.

Aqua Melissæ Camphorata.
Spiritus Vini Camphoratus.

In oleo amygdalino dulci soluta, inflammationes cum indecibili dolore conjunctas, confestim tolit, ex Tachenio.

ANIMÆ GUMMI: Est resina pellucida ex albo citrinescens, in Nova Hispania, seu America ex arboribus quibusdam proceris incisis extillans, thuri similima, quo tamen majora grana refert. Eligenda est albida, seu flavescens, granulata, oleosa, si frangatur citrina, fragrantissima, ac gratissimi saporis, carboni impossita facile liquefens, & consumens. Ex Orientali India etiam affertur, quæ ab Occidentali differt in eo, quod candidior, lucidiorque est, & ex magnis fragmentis transparentibus constat.

Vires: Calefacit in secundo gradu, humectat in primo: attenuat, resolvit, adstringit, discutit, cephalica est. Usus præcipuus est externus in capitis, ac nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarrhosis, flatulentis: in affectibus articulorum, paralyti, contractura, luxationibus, contusionibus, &c.

RESINA COPAL: Est resina duriuscula *Pancopal* etiam dicta, admodum candida, vel ex albo flavescens, pellucida, benè odorata, in massam redacta, ex India Occidentali, sive Nova Hispania asportata, ubi ex vulnerata arbore guttatim stillat.

Vires: Calefacit in secundo, humectat in primo, emollit, resolvit, usus præcipue est in affectibus cephalicis.

BENZOIN: Est resina stillans ex arbore virginiana magnitudinis proceræ, citri, vel limonii folia æmulans. Probatum Benzoin durum, compactum, translucens, albis vnguibus, vel globulis distinctum, unde & Amygdaloides dicitur, quod quasi amygdalas delibratas in se contineat, citrinescens, vel flavum, odore fragranti, nec heterogeneis aliis inquinatum. Adulteratur resina, thure, ac styrace simul mistis, aut odor in spurio hoc longe est dissimilis, & color maculis non est variegatus. Appellatur etiam *Assa Dulcis*, *Benzoinum*, *Belzoinum*: & *Benjui*.

Vires: Calefacit, & siccatur in secundo gradu, incidit, attenuat, pulmonicam est. Usus præcipue est intrinsecus in affectibus pulmonum, catarrhosis, tussi, asthma. Extrinsecus in cerebro per sternutationem expurgando, in odontalgia, (masticando) in tuberculis, ac rubore faciei abstergendo. Ob suavem insuper halitum creberrimè suffumigiis commiscetur. Si

suffi-

suffitus ex solo Benzoino paratur, tussis exiccatur.

STYRAX CALAMITA: Est lachryma arboris Malo Persica similis, in Syria, Sicilia, & Pamphilia crescens, ex qua arbore succus cujusdam gummeus, resinofus, concretus, aridus, odoris suavissimi stillat, *Styrax*, seu *Storax Calamita* dictus, à cannarum calamis, in quibus olim appor- tabatur. Præfertur pinguis, lentus, fragmentis albicantibus rufescens, vel flavus, odore perseverante, qui dum mollescitur melleum liquorem reddit. Improbatur furfurosus, niger, & inodorus.

Vires: Calefacit, exiccat, emollit, concoquit, cephalicus est in primis, & nervinus: medetur tussi, catarrhis, rucedini, gravedini, vulva præclusa, duritiæ vè laboranti, extra, & intra datus convenit: immiscetur cardiacis, & latificantibus, album leniter mollit, si cum terebinthina in forma catapotii assumatur. Extrinsecus suffitu capiti adhibetur.

De Styrace Liquida, magna est inter Authores controversia, ideoque utendum est ejus vice *calamita*, in compositionibus, præsertim internis.

LIQUIDAMBRA: Est resina oleaginosa suavissimi, ac fortissimi odoris, efluens ex arbore quadam procera, ac venusta, cujus folia hederaceis foliis similia sunt, in India Occidentali, seu Nova Hispania, *Ococol*, sive *Ocosolt* ab Indis dicta. Estque partim sicciore, partim liquidior: Liquidior pars vel seorsim collecta, vel expressione, à sicciore separata, vel ex arboris ramis comminutis, & coctis pinguedinem innatantem colligunt, & sigillatim venditur, dicta eodem nomine Liquidambra, seu Liquidambar, Oleum vè de Ambra, ob odoris suavitatem.

Vires: Calefacit in secundo, humectat in primo, resolvit, obstructions expedit, emollit, maturat. Usus præcipuè in utero obstructo, ac indurato, tumoribus duris, in suffitibus, & similibus.

BALSAMUM VERUM: Est liquor balsamicus, flavus, instar terebinthinæ, odoris fragrantissimi, saporis subamari, & acris, emanans ex virgulis incisus arbusculæ viticosæ, quæ excrescit ad altitudinem elhanne, seu ligusti, vel cyrisi, folia paucissima gerens lentisci foliis similia, colore scilicet viridi subalbido, perpetuoque virentia. Rarissimè ad nos transportatur, obquam ejus vice suplere potest *Balsa-*

num Tolutanum, seu Peruvianum. Appellatur etiam *Balsamum Syriacum, Balsamum Aegyptiacum, Balsamum de Mecha, Balsameum, & Opobalsamum.*

BALSAMUM DE TOLU, seu TOLUTANUM: Est liquor balsamicus coloris rubei ad aureum tendentis, mediæ inter liquidum, & densum consistentiæ, valdè glutinosus, & ubicunque reponatur firmiter inhærens, saporis dulcis, & grati, non nauseabundi (secus, ac reliqua balsama) odoris excellentissimi, limoniorum que fragrantiam, vel jasmini quodammodo referentis, præsertim si paucillum in volamans fuerit fricatum. Advehitur ex continenti quadam Provincia, inter Carthaginem, & Nomen Dei sita, *Tolu* ab Indis appellata, ubi colligitur ex arboribus pino pumilæ similibus, iisque tum domesticis, tum sylvestribus, quæ vulnerato cortice præstantissimum hunc liquorem fundunt.

Vires: Calefacit, ac siccatur, attenuat, resolvit, vulnerarium est, pectus expurgat. Usus præcipuus est in asthmate, phthisi, in ventriculi cruditate, & dolore. Extrinsecus doloribus à causa frigida quibuscunque, & in primis capitis, arthriticis, & nephritico: in defluxionibus ad oculos cohibendis, in paralyse, in ventriculi imbecillitate, dolore, inflatione, in hydrope, in lienis imbecillitate, in tumoribus quibuscunque, ac œdematibus, in contractura: parotides insuper, seu scrophulas cæcas curat. In primis autem celebratur in vulneribus consolidandis, defendendis, præsertim si ossa quoque sint fracta (quippe fragmenta expellit) in vulneribus articularum, sectionibus nerborum, puncturis, contusionibus, &c.
Dosis à gt. iij. ad gt. viij.

BALSAMUM INDICUM seu PERUVIANUM: Est liquor fragrantissimus, albidus, substantia compacta, & tenaci, sed calefactus sequaci, & ductili, saporis acriusculi, & aliquantulum amari, qui affertur ex America, seu Nova Hispania Indiæ Occidentalis, ex arbore siliquosa, folio exiguo instar myrti, cortice cinereo, crasso, tenui membrana minati coloris exterius cooperto; ex hac arbore revirescente circa Februarium, & Martium Luna plena, læso cortice distillat liquor, seu balsamum dictum. Paratur etiam per coctionem ramulorum, & foliorum, quod vilius est, ponderosum, melleæ consistentiæ, densum, lentoris resinacei, colore ex rufo ad nigredinem vergens: odor fragrantissimus

tiffimus styracis, ad benzoini suavitatem nonnihil accedens, sua fragrantia totum adeo conclave perfundit, diuque perseverat: sapor subacris, linguam mordicans: dentibus attritum, nec illico separabile adhærescit. Flammam faciliè concipit igni admotum, suaviterque olentem similiter fumum spargit. Aquæ injectam mox fundum petit in qua existens, si statim digitis atteratur albescit, nec ideo lentorem deponit, sed instar resinæ digitis etiam magis quam dentibus adhæret.

Vires: *Calefacit, & siccatur in secundo gradu, discutit, emollit, subastringit. Usus præcipuè est in asthma, phthisi, dolore nephritico, mensibus obstructis, ventriculi debilitate, ac dolore, hepate obstructo, utero squalido, atque inde ad concipiendum inepto, suffocatione ex utero, &c. Extrinsecus lenit dolores ex humoribus frigidis ortos: discutit humores aqueos, roborat caput, ac nervosas partes, contractionesque sanat, ventriculi flatum discutit, cruditates tollit, lientem durum emollit, nephriticum dolorem mitigat, urinam remorataam promovet, arthriticis doloribus summè confert: in vulneribus recentibus, tum consolidando, tum noxia discutiendo, proficuum est remedium, inveteratisque, nec non, & nervorum prodest contusionibus: febricitantibus confert, spinam ante paroxysmam unungendo, atque cum vino guttulas aliquot exhibendo, idque iteratis vicibus. Dosis à gr. iij. ad gr. viij.*

BALSAMUM COPAYBA: Est liquor balsamicus ex arbore satis procera, in densis nemoribus mediterraneis in Insula Meranhou nascente, cujus lignum rubrum, durumque est: ex ejus trunco vulnerato usque ad medullam instillat oleum, seu Balsamum limpidissimum, consistencia, & odore olei terebinthinæ distillati, sapore amaro, acri, terebinthinaceo, admodum penetranti, & in ore durabili: & quamquam videatur esse quædam terebinthinæ pelucida species, urinam tamen odore violaceo minimè inficit, illam verò sapore manifestè amaro imbuat, ejusque, & feri sanguinis, & salivæ muriaticam falsedinem mirè delet. Appellatur etiam *Oleum de Copalyra.*

Vires: *Consolidat, mundificat, sanatque vulnera præcipuè nervorum, morsusque serpentum curat, fluxus ventris sistit, fluxionesque muliebres, & gonorrhæam. sanguini balsamicum characterem imprimit, illiusque cachexiæ scorbuticæ, ranci-*

da, & putredinali medetur. Valet (non tantum externè applicatum, sed & internè etiam exhibitum) ad ulcera sananda: ad paralyſim, arthritidem, dorſi debilitatem, doloremque. Urinam cit: renes, urateres, & veſicam arenulis, mucoco, aut pure obſtructos, relaxatos, aut ulcerofos, mirificè detergit, firmat, & sanat. Doſis ad ℞j.

BALSAMUM, ſeu **OLEUM MARIÆ**: Eſt ſubſtantia terbinthinacea baſamica ex arbore Americana, pini ad inſtar per inciſionem extracta, colore viridiuſculo, odore aromatico, ſapore glutinoſo non ingrato. Eligatur recens, purum, liquidiuſculam conſiſtentiam habens: durum autem, inodorum, & friabile improbatur.

Vires: *Stomachicum eſt inſigne, anodynum, vulnerarium, & nervinum: uſus ejus eſt tam externus, quam internus: valet etiam ad pectoris affectus, obſtructiones aperiendas, & interna viſcera roboranda. Doſis à gr. iij. ad gr. viij.*

MASTICHE: Eſt Gummi Reſina ex albo citrina, pellucida, granulata, benè odorata, ex Lentifco arbore exudans. Optima cenſetur, quæ ex India Chio provenit, odorata, candida inſtar ceræ albæ, ſplendens, adulta, retorrida, friabilis, ſyncera, ſtridens: reprobatur nigra bitumini ſimilis, viridis, livida, impura. Adulteratur thure, & reſina pini, ſed odore, fraus ſtatim depræhenditur,

Vires: *Calefacit & ſiccatur in ſecundo gradu, ſubſtringit, emollit, ventriculum roborat. Uſus præcipuè in vomitu, nauſea, ac fluxu alvi compeſcendo; obtundit, ac corrigit purgantium acrimoniam. reprimit exhalationes ventriculi, quæ caput aliàs ferire ſolent, (grana aliquod poſt paſtum deglutita:) roborat caput, nervoſumque genus: expuſioni ſanguinis, ac tuſſi medetur: oris halitum emendat, pituitam e cerebro elicit (maſticando.) Extrinſecus uſus ejus creberrimus eſt in dentiſtriciis, emplaſtris, ac cataplaſmatibus ſtomachicis.*

THUS: Eſt Reſina per inciſionem ex arbuſcula lentifco haud diſſimilis, in Arabia Felici creſcenti guttatim inſtillans. Duplex in officinis habetur, *Thus Maſculinum* ſcilicet, quod propriè *Olibanum* dicitur, ſeu *Melax*; & *Fæmininum*. Præfertur Maſculinum, ex arboribus montanis collectum, quod ſuapte natura rotundum eſt, gutturam formam referens, candidum intus, & pingue, & quod ex albo ſiaveſcit. Fæmininum reſinoſum magis eſt, ac molle, citò ardens, & flavum.

vum. Pulvis, qui ex collisione Thuris, dum in facculis vehitur colligitur, dicitur Manna Thuris, Furfur Thuris, & Farina Thuris.

Vires: Calefacit in secundo, siccatur in tertio, subastringit. Usus præcipue est intrinsecus ad varios capitis, & pectoris affectus, ut, ad alvi, uterique profluvia, ad tussim (deglutitur vesperi frustatim), vomitum, sanguinisque excretionem, diarrhæam, dysenteriamque mitigandam. Extrinsecus inservit suffribus pro capite roborando: catarrhos discutit, cava ulcera carne replet, & ad cicatricem perducit: cruenta vulnera, cephalica in primis glutinat: pernioles (cum adipe suillo, aut anserino) sanat: ulcera cacoethæ, tum sedis, tum reliquarum partium demulcet, (tritum cum lacte in lenimentum:) oculorum rubedini, ac lippitudini medetur, (scilicet aqua rosarum multiplici extinctione thuris imprægnata, lactique muliebri postmodum commixta pro collyrio liquido.) Verrucas incipientes, & impetigines abigit, (cum pice, & aceto impositum.)

GUMMI JUNIPERI: Est Gummi Mestiches modo, Vernix sicca dicta: ab Arabibus Sandaraca, seu Sandarax, quæ à Sandaracha Græcorum longè est diversa.

Vires: Sanguinem undequaque fluentem sistit, ulcera putria curat, cruditates ventriculi emendat, diarrhæas antiquas sistit, lumbricos necat. Usus præcipui in nervorum affectibus, resolutione, frigiditate, contractura, &c. Convenit etiam in capitis affectibus à frigiditate subortis. Ex ligno Juniperino elicatur distillatione per descensum liquor oleaginosus, Miera vulgò dictus cujus usus in scabie, & ulceribus peccorum.

GUMMI ELEM: Est Resina, (non Gummi) odoratissima, quæ ex India Orientali ad nos affertur in massas cylindricas duorum palmorum circiter longitudine, involutas pulchro folio, è cujus nervo medio parallelæ obliquæ creberrimè in margines feruntur venæ, quod canna indicæ videtur esse. Substantiâ est ferè uniformi, cera flavæ colore, & consistentia simili, facillè flammam concipiens, color aliàs intensior, substantia resinacea: sub dentibus facillimè lentescit, dealbaturque, sapore non ingrato, nonnihil acri, & sub amaro, odore ferè fœniculi. Eligatur ex citrino pallescens, perquam odora, pura, pellucida, & à

pulverum admixtione aliena. Damnatur colore nigricans, & resinā adulterata, sed fraus, odore fit manifesta.

Vires: Calefacit temperatè, emollit, digerit, resolvit, maturat, dolorem sedat, capitis, ac nervorum affectibus, eorumdemque vulneribus, ac in primis calvaria vulnerata specificè confert, contusionibus articularum prodest, fracturis quæ menses, ac urinam cit.

TACAMAHACA: Est Resina ex Nova Hispania allata, ex vulnerata arbore instar Populi procera, admodum odorata, cujus fructus ruber est, pœoniæ semen æmulans. Resina autem colore accedit ad Galbanum, unguibus est albis uti ammoniacum, odorem, ac saporem gravem refert, cutique tenaciter adhaerescit.

Vires: Calefacit in principio tertii gradus, siccatur in secundo, valida adstrictionis particeps: digerit, resolvit, maturat, tumores emollit, dolores, ac flatu discutiit: uterina in primis est, nervina, ac cephalica. Usus præcipuè extrinsecus est. Prunis injecta, varibusque admota mulieres uteri suffocative laborantes, illico liberat. Umbilico modo emplastri imposta uterum suo loco retinet. Temporibus adhibita (cerati modo) defluxiones in oculos, aut alias faciei partes revellit.

CARANNA, sive GARAGNA: Est Resina duriuscula, pinguis, & oleaginosa, ideoque tenax, sine multa aglutinatione, & coliquatione: colore tacamahacæ, sed splendidiore, liquidiore, & densiore, odore ipsius tacamahacæ, sed graviore. Adfertur ex Cartagine Indiæ Occidentalis, seu Novæ Hispaniæ Provincia, ubi ex vulnerata arbore magna ejusdem nominis colligitur, quæ stipites fulvos, leves, nitidos, & odoriferos habet: folia oleaginea, in crucis formam composita, orbicularia.

Vires: Calefacit, & siccatur in tertio gradu: viribusque pollet iisdem quibus tacamahaca, quæ tamen operando citior, & efficacior est, præcipuè in tumoribus, omnibusque doloribus, maximè juncturarum: tumores inveteratos dissolvit, defluxiones frigidas, aut mixtas sistit, nervorum, ac cerebri dolores sedat, vulnera recentia, præsertim nervorum, & juncturarum sola sanat: defluxiones in oculos, & alias partes reprimit (pene auribus, vel temporibus imposta.)

MYRRHA: Est Gummi resinosum arboris nascentis in Arabia, & Æthiopia, Ægyptiacæ spinæ similis, quæ incitatur

in substratas fegetes distillat, pars verò circa caudicem con-
 crescit. Laudatur friabilis, levis, undequaque concolor mi-
 nutis glebis, amara, acris, odorata, & quæ contracta ve-
 nas unguium modo candidas, & leves ostendit. Omnibus
 autem antefertur, quæ à loco unde convehitur *Trogloditica*
 nuncupatur, colore pallescens, seu subviridis, splendens, ac
 mordax; inutilis est ponderosa, & coloris picei, scilicet ni-
 gra, hæc Myrrha Animea Amati.

Vires: *Calefacit; & siccatur in secundo gradu, aperit, sub-
 astringit, attenuat, maturat, discutit, putredini resistit.*
*Usus præcipue est in uteri obstructione, fætu expellendo, in
 pulmonum, & intestinorum mucillagine, ac inde nata rau-
 cedine, tussi, & angina, pleuritide, colica, lumbricis: com-
 pescit diarrhæam, dysenteriam, febrium rigorem, præcipue
 quartanæ arcet. Extrinsecus prodest in igne sacro, gangrena,
 tumoribus, vulneribus inveteratis, ac recentibus, in primis
 capitis, unde in emplastris stypticis usus creberrimus est. Ma-
 sticata, ac subinde deglutita halitus fetorem emendat, eory-
 zæque curat, &c. Dosis à ℥j. ad ℥ij.*

ASSAFOETIDA: Est succus Laferis, sive Sylphii in Im-
 perio Persico, inter Laram, & Gamaron civitates crescen-
 tis: est que hæc planta duorum generum: prima sarmento-
 sa ferè, ut salix aquatica; ex ejus foliis, & stolonibus incisis
 Assafoetida per torcular exprimitur, quæ ut reliqui succi,
 sole indurata in consistentiam evadit, qualis est aloes. Se-
 cunda species longè foecundior existit, est que succus ex-
 pressus è radicibus hujus plantæ, quæ crassissimos raphanos,
 folia autem, folia tithymali referunt. Eligenda est sincera,
 alii odorem ferè æmulans, viscida. Reprobatur adulterata,
 quæ permixta est farina, fursure, aut sagapeno. Appellatur
 etiam *Liquor Cyrenæicus, & Succus Cyrenæicus.*

Vires: *Calefacit in tertio, incidit, aperit; usus internus
 præcipuus est in suffocatione uteri, peripneumonia, ac vulne-
 ribus; alias raro adhibetur. Extrinsecus in tumido liene, ute-
 ri suffocatione, panaritia: (cum albumine ovi, ac alio sus-
 cepta) Siquis epilepsia obnoxius senserit suffitum ex assafoeti-
 da, ac cornu caprino, paraxysmo actuto corripitur. Solvitur
 super prunis coquendo in aqua, aceto, aut vino. Dosis à ℥ss.
 ad ℥j.*

OPOPANAX, seu OPOPANACUM: Est succus gummo-
 sus

fus ex radice *Panacis Heraclei* vulnerata emanans, potissimum ætate, ad usus plurimos commendabilis, ut vocabulum plantæ, ex qua distillat, inuit: *Panax* enim, unde *Panacea*, idest omnem curat morbum, vel omnibus medellam subministrat. Signa bonitatis sunt: color foris flavus, intus albus, aut subflavus, sapor valdè amarus, odor gravis, consistentia pinguis, facilè in aqua solubilis, & dum solvitur ad lacteum liquorem proprius accedens. Improbatur niger, ac mollis. Planta ex qua emanat, habet folia lata palmifera similia, verum magis ramosa, flores lutei, radix gummitifera, seu succifera.

Vires: *Calefacit in tertio gradu, siccatur in secundo, emolliat, digerit, flatu discutit, purgat pituitam crassam, & lentam à partibus remotis, cerebro, nervis sensorii, juncturis, thorace, uvula delapsæ, opitulatur suffitu (os immisso) confert tussi antiqua: potum cum aceto hora una ante accessionem, febrilem ardet rigorem, maximè si idem opopanax cum succo apii, ac oleo anethino spina illinatur. Corrigitur cum admixtione spicæ, & mastiches. Dosis à ℥j. ad ʒj.*

SAGAPENUM: Est lachryma, seu gummi arboris cujusdam fœrulacæ ejusdem cum succo nominis, ex qua sauciata educitur. Optimum censetur syncerum, translucidum, foris colore fulvo, vel ruffo, intus albo, gustu acre, odore grave, porrumque æmulans. Appellatur etiam *Sacoponium*, & communiter *Serapinum*.

Vires: *Calefacit in tertio gradu, siccatur in secundo, attenuat, aperit, substantia est tenuis: tanta extrahendi vi potere dicitur, ut quoque spicula ex carne eliciat: purgat lentos, & crassos, imò serosos humores, ex ventriculo, intestinis, utero, renibus, cerebro, nervis, juncturis, & pectore: hinc prodest in hydropè, tussi inveterata, asthmate, cephalalgia, spasmò, epilepsia, paralyti, tremore artuum, in obstructione, & tumore splenis, febribus intermitentibus, dolore colico, menses ciet, (sed fœtum enecat:) urinam movet. Extrinsecus convenit in pleurisi, aliisque tumoribus, ac doloribus, mitigatione, ac resolutione opus habentibus. Fumus excitat epilepticos, hordeola ciliarum sanat. Præterea notat Hoffmannus, vim obtinere peculiarem quasi magneticam, quia intestina dislocata in illiacâ passione ex hernia in pristinum reducit locum, unde primum est ingrediens Empla-*
stri

stri ejus Magnetis, quo in dictis ipse utitur affectibus. Dosis à ℥j. ad ℥j.

SARCOCOLLA: Est lachryma gummea in granulis, manna, sive pollini thuris similis, colore subruffa, vel flava, sapore amara, dulcedinemque (glyzirrhyzæ æmulam) post se relinquens. Profluit ex arbore quadam exotica spinosa, ac nodosa, ejusdem cum lachryma nominis, puzæ tum sponte, tum fauciata, lachrymam illam profundit. Eligenda est recens, coloris ad pallorem vergentis, (vetusta enim rubescit,) saporis amari, substantiæ porosa, viscosa, glutinosa, & quasi spumosa, facilisque in aqua solutionis.

Vires: Calefacit, & siccatur in primo gradu, astringit, consolidat, glutinat, coquit, & maturat. Usus præcipui sunt in vulneribus extergendis, consolidandis, cicatrice obducendis, unde, & nomen adepta est. Mirifice prodest in oculorum fluxionibus, albugine, nubeculis, (nutrita) postea cum aqua rosarum mixta, ciliis imponitur, (addito si libet, tantillo sacchari) in hæmorrhagia narium (anacollematis immiscetur) sunt, qui propinant illam purgandi gratia crassos, & viscosos humores, ex partibus dissitis, eregiè ab articulis, pulmonibus illa retrahi scripserunt. Dosis ad ℥j.

AMMONIACUM GUMMI: Stillat ex ferula quadam, quam ad differentiam aliarum, Ammoniaciferam vocant: Alii Metopion. Dicitur autem Ammoniacum ab Ammonis Oraculo, juxta cujus delubrum colligitur. Eligendum est syncerum, instar thuris in grumos condensatum, minimè arenosum, purum, odore castorium utcumque æmulans, sapore amarum, digitis tractatum cum lentore mollescens, repentinoque ictu propter densitatem aridiorem in plurimas splendidas, nitentesque micæ diffiliens, exterius flavum, interius candidum.

Vires: Calefacit in secundo gradu, siccatur in primo, emolliat, resolvit, digerit, maturat, atrahit valde, ut quoque spinas carni infixas eliciat; album movet, spleneticum est. Usus præcipue est in doloribus arthritidis, in resolvenda mucillagine tartarea viscosa, crassa, ac contumaci pulmonum, mesenterii, & hinc in obstructionibus lienis, hepatis, uteri, in calculo. Extrinsecus in scirrhis, pannis, topisque juncturarum, in serophulis, aliisque tumoribus durioribus resolvendis. Dosis à ℥ss. ad ℥ss.

GALBANUM : Est Gummi resinofum ex ferula Syriaca defluens, quam *Metopium* vocant. Optimum cenfetur cartilaginofum, fyncerum, ad fimilitudinem gummi ammoniaci, in quo nonnihil ex ipfis ferulis adhuc admiftum eft, gravis odoris.

Vires : Calefacit in fecundo gradu, & ficcat completè, emollit, refolvit, extrahit. *Ufus* præcipuus intrinsecus in menfibus, ac partu pellendis, in tuffi inveterata, ac asthmaze, adverfatur toxicis. *Extrinsecus* prodeft in partu, ac menfibus, fuffocatione uteri, vertigine, in furunculis, ac lenticinibus : quin, & glandi impositum emplaftri vice urinam provocare dicitur.

GUMMI ARABICUM : Est gummi naturæ prorfus aqueæ ex acbuscula quadam manans, quam Dioscorides *Acaciam* vocat. Eligendum eft vitri modo pellucidum, fyncerum, in vermiculorum fpeciem contractum, candidum, vel ad flavedinem inclinans. Reprobatur fordidum, resinofum, adulteratum, quod adulteratur cum admixtione gummi cerasi, pruni, & fimilium, vel ex resinarum quarundam, quod cognofcitur folutione in aqua, fyncerum liquidiffimè, ac limpidiffimè folvitur, adulteratum non. Per *Gummi* fimpliciter dictum, *Arabicum* intelligitur.

Gummi
fimpliciter
quid.

Vires : Calefacit, & humectat in primo gradu, in fiffat, poros cutis obftruit, acrimoniam medicamentorum obcondit, afperitati afpera arterie, ac tuffi confert, ocularibus medicamentis, ac arteriacis commodiffimè adhibetur. *In fiper* illius pulveris ℥j. quovis die fumpta urine ardorem, non venerenum, neque à calculo veficæ ortum egregie demulcet: ex Boyle.

TRAGACANTHUM : Est gummi glutinofum, candidum, aut flavum, aut ex ruffo pallescens, contortum in vermiculorum formam, tanquam violentiore præffa per denfius colum transmiſſum, fapore fubdulci, & ferè fatuo, exudat ex frutice *Tragacantha*, feu *Spina Hirci* etiam appellata. Eligatur pellucidum, album, fubdulce, leve, ac fyncerum, in granis plerumque, fragmentis vè contortis.

Vires : Valet ad tuffim inveteratam, ad fauces inafperatas, retufas voces, ceterasque diftillationes, (cum melle inde fit linctus, fubditur vè lingua, ut liquefcatur;) contra renum dolorem, & veficæ rofiones, in dyfenteria. *Extrinsecus* ad dyfuriam (in clyfteribus) ad rubedinem, & acres diftillationes oculorum,

oculorum, (soluitur in aqua rosarum, vel lacte) ad palpebrarum scabritiem. Dosis ad ʒi.

BDELLIUM : Est lachryma arboris cujusdam spinosæ, nascentis in Arabia, India, & Media. Probatur gustu amarum, translucidum cum frangitur, pingue cum fricatur, odoratum, subamarum, facile mollescens, syncerum. Reprobatur sordidum, in offas convolutum, quod *Adrobalon* nuncupatur,

Vires : *Calesfacit, & siccatur, digerit, discutit, sudorem movet, usus præcipue est in tussi, ac pulmonum apostemate, calculo atterendo, urina cienda, mensibus immodice fluentibus, ut in furore uterino sistendo, fætu expellendo. Extrinsecus discutit hernias, mollit durities, ac nervorum nodos, adeoque creberrimi usus est in Emplastris stypticis.*

LACCA GUMMI : Est concretio bacilis pertinaciter circumnata adhærens, myrrhæ rubræ similis, superficie rugosa, inæqualis, & veluti granula, pellucida, colore ruffo, flavo, aut ex rubro nigricante, intus cabernosa : sputum colore rubro tingens : prunis imposita bullat primo, levem odorem resinofium spirans, tandemque flammescit. Garzias ab Horto ait: esse succum quendam à formicis alatis exuctum, in India Orientali, eumque in Laccam elaborari, (ut apes mel conficiunt) ramisque arborum induci, undè postmodum cum ramis ad nos transportatur. Alii, liquorem esse ab ipsamet arbore sponte exudantem, atque circa ramos concrefcente volunt.

Vires : *Calesfacit, (aliis temperatè, aliis in secundo) attenuat, aperit, sanguinem purificat, sudorem cit, diuretica est. Usus præcipue est in obstructionibus lienis, vesicæ fellis, hepatis, ac pulmonum, & hinc in hydrope, ictero, asthma, apostemate pulmonum : in expellendis variolis, atque pestilentii contagio, in ciendis mensibus, &c.*

SANGUIS DRACONIS : Est lachryma, seu succus arboris cujusdam, quæ vocatur *Ezquahuil*, instar sanguinis exicati concretus, ex Novi Orbis Insula, cujus nomen est *Portus Sanctus* allatus, ubi partim sponte, partim vulnere caudici illato profluit. Arboris illius fructus, cerasi similes sunt, detracta pelle dracunculium exactissimè referunt, undè, & nomen lachrymæ, succo huic impositum est. Nonnunquam advehitur in forma granorum pyramidalium, qui *Sanguis*

guis Draconis in lachryma dicitur : aliquando in panes, seu massas majores. Eligatur purus, omnis saporis, & odoris expers, qui contritus in pulverem, colorem eleganter rubentem præbet instar cinnabaris.

Vires: Refrigerat, exiccat, astringit, repellit. Usus ejus est præcipuus intrinsecus in exiccandis catarrhis, in hæmorrhagia sistenda, vulneribus glutinandis, dentibus laxis stabilendis.

EUPHORBIIUM : Est succus concretus acerrimus, ex fauciatâ Lybica ferula ejusdem nominis extractus, ab Euphorbio Lubæ Regis Mauritaniæ Medico nomen obtinens. Eligendum est purum, traslucens, candidum, aut flavum, & acre: recens improbat, ceu virium violentia suspectum.

Vires: Insignem quidem vim obtinet serum, ac aquas ex toto corpore purgandi, verum enim verò non sine violentia, quam præter substantiæ proprietatem malignam, & vi inflammandi exerit.

GUMMI HEDERÆ : Est lachryma, seu gummi ex saturo virore ferè nigrescens, vitrò nirore, sed non pellucido, durâ, satis compactaque consistencia, non tamen uniformi, rubiginosis inter cursantibus micis: haud difficulter in pollicem redigitur, saporem imprimens siccum haud jucundum, cum levî quadam amaritudine salivam colore croceo tingens. Candelæ admotum, claram, & pertinacem edit flammam. In usu non est nisi in Unguento de Althæa.

OPIUM : Est lachryma stillans ex capitibus papaveris, dum maturefcunt, leviter incisîs: est triplex, *Album* scilicet, quod affertur ex Cairo, fortè est Thebaicum: *Nigrum*, & durum ex Adem, & *Flavescens* magis, & mollius ex Cambaia, & Decam. Præstantissimum habetur Cabaisanum, quod ponderosum, densum, inflamabile, & ardens (non atra tamen flamma) odore soporiferum, ac grave olens, sapore amarum, & acre, colore ad aloem accedens, cum frangitur splendore quodam nitens cum parvis granis diversi coloris, facîle solutu. Dignoscitur ab adultero, quòd hoc si diluatur, liquorem croceo colore tingat ob Glaucium admistum, quamvis ex Hoffmanno hic color certum non pariat judicium. *Meconium* est succus ex iisdem capitibus papaveris expressus.

Vires: Vim possidet spiritus commotos, inquietos, sediciososque

solique compefcendi, facultatique animali peculiari quadam proprietate, torporem inducendi, unde fomnus, fenfibilitatis imminutio, &c. media fanè maximi folaminis in vigiliis, doloribusque intenfis. Verum enim verò, nec, & fuis incommodis opium caret, nimirum, praterquamquod excretiones urine, & fœcum fupprimat, malignitatemquoque exercere aptum eft: hæc videlicet livorem artuum, frigidofque sudores, refpirationem parvam, ac difficilem, mentis alienationem, &c. inducit. Narcofi ab opio inducæ per acida occurrunt: hæc enim figendo fales volatiles acres oleofos opii, ejus virulentiam corrigunt: id fit, fi acetum cum fpongia naribus applicetur: vel præcipuè, fi affumatur acetum calidum, in quo oculi cancri cum unicornu foluti fint. Vide Etmulerum in Schrodero dilucidato.

LADANUM: Eft craffities ex Cifti foliis exudans, & in aqua tepida extracta, quæ aqua frige facta, colligitur fuper natans, manu ceu maffa formabilis, inflammabilis, accenfæque gratum odorem halans. Laudatur Ladanum odoratum, fubviride, levè, facilè mollefçens, pingue, refino-fum, arenularum, aliarumque fordium expers. Appellatur etiam *Confita*.

Vires: Calefacit, fccat, emollit, digerit, maturat, attenuat, aperit, orificia venarum refert, infpiffat. Usus præcipuè eft in capite humido, ac catarrho, in dyfenteria, &c. Extrinsecus ejus ufus eft in emplaftis emollientibus, anodynis, tuffim fedantibus, in alopecia, (in vino coctum, & inunctum) in odontalgia, in cardialgia, doloreque ventriculi, (cum modico bdellii faciunt pilulas dandas, n. j. vel ij. hora una ante partum) in fuffocatione uteri (introrfum adhibitur:) cicatrices curat.

Ciftus appellatur etiam, *Ledon*, & *Barba hircina* Latine: Græcè *Ciftos*, apud nos *Xara*. Succus foliorum, & florum Barba hircinæ infpiffatus appellatur *Herphiftidos*, vel *Herphiftides*; ejus vice fupplere potest *Hypociftis*.

HYPOCISTIS: Eft alii cifti fpecies, vulgò *Eftepa*, juxta ejus radices, germen, feu plantula, dum ciftus florefcit, ceu vifcum ex quercu profilit, floris punici fimilitudine. Ex hac plantula, cum floribus fucculenta fit, exprimitur fuccus, qui in fole, vel lento igne cinerum exiccatur, ac reponitur, & appellatur *Hypociftis*, feu *succus Hypociftidis*.

Apud nos abundantior est.

Vires : Refrigerat in tertio gradu , siccatur , potentissime astringit , condensat . Usus precipue est in quibuscumque fluxionibus sistendis , diarrhæa , lienteria , dysenteria , profluvio , vomitu , &c. in excretionem sanguinis ex lapsis , casu vè orta extrinsecus roborat viscera humida , ventriculum , hepar , &c.

TARTARUS : Est concretum acidum à musto . Præstantior ille est , qui coagulatus continuè dolii lateribus in longitudinem protensus adhæret , ponderosus , durus , non porosus , aut siccis fœcibus refertus , sed qui ab illa parte , qua vinum tangit plurimis apicibus instar adamantis acuminatus splendet . Vires : Vide Crystallus Tartari .

DE MINERALIBUS.

Lapides Pretiosi.

CHRYSOLITHOS ab auro nomen habens , idem sonat , quod *Lapis Aureus* , cum revera aureo fulgeat colore . Nonnulli *Pyropum* appellant , & est *Topatium* Modernorum . Duo sunt ipsius genera : Orientalis , & Europæus , ille colore , & duritiæ Europæum superat , qui in Æthiopia invenitur . Arabicus turbidus interpolati fulgoris est , nubilo macularum refertus . Reperitur , & in Bohemia , & jugis Misimiacis , ac conterminis locis , splendidiore tamen ad candidum languido , fragilis , & mollis , ut poliri non possit . Eligatur , auri purissimi colorem , parva viriditate permixtum , majoremque in suo genere duritiem , ac translucidam substantiam habens .

Vires : *Natura solaris ex signatura judicatur , pro inde creditur timores nocturnos , ac melancholiam minuire : intellectum confortare , molestisque insomniis adversari , (sinistro scilicet brachio alligatus , aut collo suspensus , auroque inclusus .) Alii commendant ejus assumptionem ad morbum comitialem .*

SAPPHYRUS : Est Gemma pellucida , & diaphana , coloris cœrulei , dura omni carens rubedine . Suntque Sapphiri Orientales , & Occidentales : Orientales optimi ex Æthiopia , & India afferuntur , qui præ cæteris commendantur , qui apud Mædos , & loca Bibliæ vicina reperiuntur , quæ hodie Syres

Syrtes Barbariæ existunt : omnium præstantissimi ex Pegli veniunt. Eligantur vivido , & serenissimi Cœli colore , & aureis punctis collucentes. Occidentales passim Goldbergæ , Loobergæ , Boleslavia , Hisbergiæ in torrentibus , & ribullis inveniuntur. Magni , & pulcherrimi in prato minore Iseræ in Silesia , qui expoliti sæpè pro Orientalibus veniunt ; præstantiores tamen sunt Orientales.

Vires : *Est frigidus , & siccus , astringens , consolidans , alexipharmacus , cordialis , ophthalmicus. Valet ad omnia alvi profluvia , dysenteriam , fluxum hepaticum , hæmorrhoidum , sanguinisque rejectiones. Pesti , veneno , febribusque malignis adversatur. Cardiacos , ac melancholicos affectus quosvis lenit , & tollit.*

RUBINUS à rubro colore sic dictus : Est Gemma diaphana , rutilans , rubensque , ac limam respuens , ad sanguinis colorem proprius accedens. *Carbunculus* etiam dicitur , quia carbonis instar accensi rutilat , & micat. Inviçtus ab igne permanet , adeò , ut illius color igne etiam augeatur. Præstantissimi Rubini in Insula Zeilam reperiuntur. Eligendi sunt , qui duriores sunt , & in tenebris emicant , ac scintillant , simplicissimamque substantiam habentes , ignemque minime sentientes , purpureum colorem in violacœum desinentem tenentes.

Vires : *Tradunt Rubinum ebibitum venenis resistere ; ac à peste præservare , tristitiam arcere , libidinem coercere , malas cogitationes , & terrentia somnia avertere , animum exhilarare , corpus incolume conservare.*

GRANATUS à pomo granato nomen habens : Est Gemma dura , rubra , pellucida , similis Balaustrii coloris , rosei , obscurior carbunculo. Sunt autem Granati alii Orientales , alii Occidentales. Orientales præstantiores sunt Europæis , tenuitatem , & perspicuitatem , quorum eligendi sunt , qui magis granis maturis malipunci visu assimilantur , nimisque densam habentes substantiam , tincturamque suam in igne non remittentes.

Vires : *Exiccac , corroborat , cordis palpitationi medetur , melancholiæ resistit , & veneno : sputionem sanguinis sistit , tartarum in corpore resolvit.*

HYACTINTHUS à similitudine sui nominis floris sic vocatus : Est Gemma pellucida ex flavedine rubicunda ignis flammam

flammam æmulans. Sunt Hyacynthi alii Orientales, alii Occidentales: Orientales inveniuntur in India, Arabia, & Æthiopia. Occidentales inveniuntur ad Isarum Fluvium in confinibus Silesiæ, & Bohemiæ, sunt que Orientalibus ignobiles. Eligatur Hyacynthus, qui colorem sanguinis admodum biliosi refert: post hunc, qui rubedine croci flavescit. Qui verò ostendit succini colorem vilior est: & ex omnibus, qui albi pellucidi succini colorem referunt vilissimi habentur.

Vires: Vim habet cor roborandi, & à peste tuendi: singulare quoque est specificum contra spasnum, & contracturas.

SMARAGDUS: Est Gemma pellucida, & diaphana, omnium gemmarum fragilima: duplex est, Orientalis, & Occidentalis: Orientalis est præstantissima, quia durissima, & viriditate oculos uberrimè fatiat. Eligatur, quæ virentissima, lucidissima, ac purissima, & quæ absque ulla mistione existit, suoque virore oculos constanter explet, ac fatiat, suoque virente fulgore semper irradiat, & majorem duritiam inter suæ specièi lapides habet. Occidentalis licet viriditate excellat, tamen ut Orientalis non ita radiat, & nubeculis, ut plurimum foedatur:

Vires: Omnem alvi, sanguinisque fluxum, & præcipuè dysenteriam ebibita sistit; venenatis item moribus, pesti, febribus pestilentialibus, & epilepsiæ medetur. Dosis a gr. vi. ad gr. x.

SARDIUS sic dictus ab Insula Sardinia undè olim optimus adferebatur, aliis *Corneolus*, vel potius *Carneolus*, eo quod carnis colorem imitetur: Est lapis semiperspicuus, & obscurus quasi nubecula, sanguine subcitrino, aut bilioso, vel loturæ carnis colore similis. Reperitur in Sardinia, Armenia, Persia, Germania, Insulis Feroensibus, ob quam ejus genera in colore variantur, nam inveniuntur alii rubri, alii exigua sanguinis rubedine tincti, alii subflavescentes ex rubedine. Laudatissimus est, qui in Sardinia invenitur; hinc qui in Epyro, sed Babylonius cæteris præfertur. Indici, & Arabici etiam non contemnendi, ut nec Europæi. Ex omnibus probatur, qui in superficie ejus meratius rubeat, fœculentior improbatur. Appellatur etiam *Sarda*, & potest inservire pro Sardonica, & Cornerina, ex Franco Alexandro.

Vires:

Vires : *Pulvis ad omnem sanguinis fluxum propinatur. Dosis à gr. v ad gr. x.*

Lapides minus Pretiosi.

LAPIS LAZULI, seu **CYANUS** : Est lapis cœruleus aureis flammulis exornatus, Armenio durior, in aureis fodinis effusus, ex Oriente, Assia, aut Africa avectus: *Cyanus* dictus, quia exornatus est florum Cyani colore. Eligatur saturato colore cœruleo corruscans, maculas quasdam aureas stellarum modo radiantibus habens, tractu contumax, & ab igne invictus, qui in aureis fodinis Orientalibus effoditur.

Vires : *Viribus convenit cum Lapide Armeno, sed imbecillius eas exercet : purgandi facultate præditus est, præcipuè contra melancholicos omnes affectus, quartanam, apoplexiam, morbum comitalem, lienis vitia, aliosque complures, à melancholico succo originem ducentes. Dosis ad ℥j.*

LAPIS ARMENUS : Est lapis maculis viridibus, cœruleis, & subnigris relucens, sicuti Lapis Lazuli punctis aureis, ideoque non differunt inter se, nisi sola maturitate. Armenius dicitur, quia ex Armenia sit allatus; tamen jam in variis Germaniæ locis reperitur, ut in Comitatu Tyrolensis, aliisque argenti fodinis, undè de Luna participat, sicuti Lazuli de Sole, quia hic in aureis fodinis crebrius invenitur; ob hanc ergo cum Lapide Cyaneo cum ratione originis, tum virium affinitate cognitionem pro Lapide Armeno in Confectione Diasenna Cyaneum Augustani substituunt.

Vires : *Desiccet mediocriter, extergit cum levicula acrimonia, & levissima astrictione. Internè propinatus purgat sine noxa humorem melancholicum : hinc conducit in mania, melancholia, epilepsia, & similibus. Dosis ad ℥ij.*

CORALLIUM : Est lapidea, seu saxea concrectio, in fruticis speciem sub aqua marina generata, ex succo lapidescibili, femine petroso specifico imprægnato : crescit in fundo maris, vel rupibus, saxis, petris, lateribus, ossibus, tabulis, ligneis, ferramentis, & similibus. Variæ sunt Corallii ratione colorum differentiæ, aliud enim est Rubrum, aliud Nigrum, viride, subnigrum, Album, cinereum, fuscum, alio

Corallium
absolutè
quid.

alio vè mixto colore ornatum. Cateris omnibus præfertur Rubrum, quod masculi nomen obtinet, & hoc recipiendum est, quoties simpliciter Corallium præscribitur sine coloris mentione. Palescens foeminae nomen habet: huic succedit Album. Ex omnibus autem differentiis coralliorum, principaliores sunt duæ: Rubrum scilicet, & Album. Rubrum quanto magis rubicundum sit, præstantius. Album solidum est, & cavitatibus caret, corticeque.

Vires: *Exiccac, refrigerat, astringit, cor præcipuè, deinde ventriculium, & secur roborat, sanguinem purificat, ac proinde pesti, venenis, febribusque malignis adversatur, hilem hominem efficit, sistit fluxus quoscumque alvi, uteri, penis; gonorrhæam, epilepsiam infantum præcavet, (si recen-ter nato ante omnem cibum in lacte materno gr. x. exhibean-tur.) Extrinsecus commendatur ad ulcera, quæ carne explet, ad cicatrices, quas extenuat: ad oculos, quorum etiam lacrymas sistit, visumque recreat in collyriis. Dosis à ℥j. ad ℥j.*

CRYSTALLUS: Est lapis transparentis, aquam in glaciem congelatam omnino referens. Invenitur apud nos, etiam in Gallia, Scythia, Nouvergia, Anglia, India Orientali, & Occidentali. Eligatur Crytallus purissima, pellucidissima, ac eximiè intensa.

Vires: *Facultatis est astrictoria, adeoque confert dysenteria, diarrhæa, caliciæ, cholera, fluxui uterino: præbet lactis abundantiam, atterit calculum totius corporis, hinc prodest, & podagricis. Dosis ad ℥j.*

LAPIS LYNCEIS: Est lapis teres, & oblongus, in apicem obtusum desinens, colore modo albicante, modo aureo, sagittæ extremitatem adamussim referens, quandoque concavus, lineas obtinens longitudine. *Lyncurius* quibusdam dicitur, quod ex urina Lynceis ortum trahere fabulantur. *Belemnites* etiam à sagitta, cujus formam exactè refert, dicitur. Aliis *Dactylus Idæus*, quod in monte Idæa reperitur, & digitum repræsentet.

Vires: *Adhibetur ad calculos frangendos, non aliter, quam lapis Judaicus. Curat vulnera. Putatur etiam ad pleuritidem (quia mucronem habet) valere.*

LAPIS JUDAICUS: Ita dicitur, quia in Palestina, & terra Judeorum reperitur: Variarum est figurarum, undè diversa obtinuit nomina, & ex omnibus ejus generibus duo

duo sunt in usu : unum quod nuclei olivæ formam repræsentat, striasque, & sulcos habet à radice in apicem excurrentes, *Pyrenes* appellatum : aliud, quod instar glandis, & balanis est *Phœnices* dictum ; hæc duo genera nascuntur etiam apud nos.

Vires : *Medetur difficultati urinæ ; calculos vesicae, præcipue renum rumpit, tritus, & exhibitus. Dosis ad ℥℞.*

LAPIS NEPHRITICUS, sic dictus, quia in doloribus nephriticis eximiè proficuum est: Est lapis, qui ut plurimum viridis est, polituræ acuratæ incapax, & semper quasi pinguedine quadam obductus, & oleosus, maculis, seu nubeculis quibusdam obscurioribus tinctus. Coloris gradibus variat, quidam ex viriditate nigrescit, quidam flavedinem cum viriditate conjunctam habet. Sæpè ex viridi albo, flavo, nigro, cœruleo quasi mixtus apparet. Ex utraque India adfertur, apud nos etiam, & in Bohemia quidam reperiri ajunt.

Vires: *Commendatur ad nephriticos dolores, calculumque, & arenulas expellendas. Dosis ad ℥ij.*

UNICORNU MINERALE, seu **FOSSILE** : Est substantia lapidosa, colore, lavore, & forma quandoque cornu referens ; quandoque mollius, cortice exteriori duro, flavescente, nigro, aut sub cinereo ; medulla mollis friabilis, absque poris compacta, adstringente, exiccante, linguæ firmiter adhærente, odore grato. Invenitur tam in India, quàm in variis Germaniæ locis, in Moravia, Silesia, & Saxonia.

Vires : *Vim habet exiccandi, adstringendique cum virtute bezoardica, quæ non solum alvi profluvia, & dysenteriam, sed & uteri hemorrhagias, menstrua alba, hemorrhoides, & gonorrhœam sistit. Dosis à ℥℞. ad ℥℞.*

ATITIS: Dicitur etiam *Lapis Aquila*, seu *Lapis Aquilinus*, quod in Aquilæ nido reperitur ad promovendum partum ab Aquila eo deportatus, & est lapis veluti prægnans cum quatuor, alio in utero sonante, plerumque est exterius scabrum ; colore vario, ut plurimum nigricante: continet in se lapidem *Collinum* dictum.

Vires : *Partum promovere statuat. Si feminis alligetur, sin brachio, eundem retinet. Observare autem expedit, statim à partu esse removendum, ne & uterum ad se trahat. Moderari ajunt virtutes Hæmatitis emulare.*

HÆMATITES, sic dictus, vel quod colore cruorem æmuletur, vel quod sanguinem sistendi vim obtineat, est lapis colore sanguini concreto similis, durus, striis antimoni instar exornatus, in variis locis inter rubricas, & ferri fodinas repertus. Præ reliquis noster præstat, qui eligatur friabilis, saturato colore niger, qui per se durus est, & æqualis, nulla sorde admista, qui cinnabari similem colorem habet, sed saturiorem. *Hama* sanguis interpretatur, unde *Lapis Hæmatites*, *Lapis Sanguineus* dicitur.

Vires: Vim habet astringentem, & refrigerantem aliquantulum, extenuantemque: oculorum cicatrices, & scabrietem cum melle purgat: cum lacte autem muliebri lippitudini fractis, & oculis cruore suffusis convenit: sanguinis expuitioni medetur, prostruvia, v. g. hemorrhagiam uteri, alvi, &c. compefcit. Dosis à ℞j. ad ℞iv.

MAGNES: Est lapis nigricans, durus, ferrugineus, non admodum gravis, variis in locis, & apud nos inventus; nomen deducit seu à Magnete Armamentario, primoque ejus inventore, ut Plinius, seu ut Lucretio visum est à Magnesia regione, ubi crescit: seu à magnis viribus, ut modernorum nonnullis placuit: à Theophrasto *Heracleon* dicitur, quod circa Urbem Heracleam inveniretur: aliis *Lapis Hercules*, quia ferrò, quod omnia domat, imperat. *Sideritis* etiam dicitur, eò quod ferrum trahat. Eligatur qui magis ad ferri colorem assimilatur, & magis ferrum, aut aliam magnetem ad se trahens, vel rejiciens.

Vires: Vires habet hæmatitis Galeno teste, adeoque adstringit, sanguinemque sistit.

ALABASTRUM, **ALABASTRITES**: Est lapis candidus notus ex speciebus marmoris, cujus tres sunt species, prima candicat, ex quà fiunt imagines, & sepulchra mortuorum Alabastrum dicta. Secunda species nigras habet maculas. Tertia in ruffo candicat, & hæc dicitur *Onyx*, quia unguis humani colorem representat.

Vires: Ingreditur in Unguentum Alabastris: in super combustum, & resina, aut pice exceptum durities discutit, stomachi dolores cum cerato levat, gingivas comprimit.

PUMEX: Est lapis, & non est lapis, lapis propter durtiem, non lapis propter raritatem, & quia innatat aquis, unde anigma: *Videns non videns, percussit non percussit, lapide*

pide non lapide, avem non avcm, super arbore non arbore: idest: Un bizco, ò corto de vista diò en una ala con una Piedra Pomex à un murcielago que estava sobre un sauco. Estque Pumex lapis erosus, porosus, spongiosus, exiguisque cabernulis, seu foraminibus plenus. Reperitur in maris littoribus, & in aquis innatans, unde quidam sibi persuaserunt, sed falsò, spumam concretam maris esse. Probatur candidus, levis, spongiosus, aridus, tritu facilis, nec in fricando arenosus.

Vires: Refrigerat, siccatur, extenuat, ulcera leviter purgat, cicatrices explet, & emendat. Farina adhibetur sæpe medicamentis oculorum, & verendorum. Immiscetur item dentifriciis, & stercutoriiis.

CORALLINA, seu **MUSCUS MARINUS**: Est excrescentia, seu muscus accrescens rupibus marinis, coralliis, petris, & interdum etiam conchis, aut testis, colore nunc luteo, nunc cinereo, nunc rubicundo, herbaceoque, aut candido, ramulis numerosissimis, pyxidatim geniculatis, gracilibus, pinulis interdum è latere excrescentibus, odore nauseoso, pisculento, seu concharum marinarum simili; sapore falso, & ingrato: sub dentibus lapillorum instar crepitat, & faciliè in pulverem redigitur.

Vires: Refrigerat, & siccatur, astringit, incrassat, vi lumbricos necandi, & expellendi celeberrima est, intus, & extus adhibita. Dosis à ʒss. ad ʒj. in vino, aut lacte, aut aqua gramminis.

SPONGIA: Est fungus marinus, cujus substantia velut, & lana compacta fistulosa, seu foraminata, & undique mucilagine quadam membranæ vestita. Reperiuntur Spongiæ in scopulis, testaceis, & arena à radice sua affixæ, avulsæ à sua radice repullulant, & ut aliæ plantæ recrescunt: faciliè constringunt compressæ, & hinc in pristinam amplitudinem dilatant: humoris sunt sitibundæ, quem faciliè imbibunt, & compressæ remittunt.

Vires: Spongia ustæ sunt deterfiva pro dentibus mundificandis; strumas curant si hic cinis in vino propinetur, vel admistus sub forma pulveris exhibeatur.

De Terris.

TERRA SIGILLATA sic dicta à sigillo quo notata venditur, multæ ejus sunt species, sed præstantissima omnium censetur *Lemnia*, rubri coloris; pura, non arenosa, quæ etiam appellatur *Terra Argillacea*, *Terra Sacra*, & à Galeno *Sphragis*, sed quia hodie deficit, & quia *Terra Sigillata*, *Lemnia*, *Bolus Orientalis*, & similes experientia patet non in viribus, sed in colore inter se differre, potest uti altera pro altera.

BOLUS ARMENA, seu **ORIENTALIS** à Medicis ita dicta, eo quod ex Armenia, finitimisque locis advehatur: Est terra ex pallido rubra, vaporibus martialibus in primis imprægnata. Eligatur pura, non arenosa, quæ lavorem calcis instar affuso humore, promptissimè solvitur, ac commanducata butyri modo liquefcere videatur.

BOLUS VULGARIS non differt ab Armenica; præcipuè si prædictis bonitatis signis prædita fuerit, quæ etiam apud nos eruitur præstantissima.

Vires: *Facultatem habet admodum exiccantem, & consolidantem: adstringit, roborat, fluxus sedat, humores tenues inspissat, putredinem arcet, venenum obtundit. Convenit etiam in omni alvi fluxu, ut diarrhæa, dysenteria, fluxu menstruo, &c. catarrhas falsos ad pulmones delabentes incrassat: in hemotæ, hæmorrhagiâ narium, & vulnerum hægit aliquantisper præcipitando, in ulceribus putridis oris, & pulmonum etiam commendatur, quo circa & phthisicis utilis est: commendatur etiam in peste, febribus malignis, & spunctione sanguinis. Externus ejus usus creber est in cataplasmatibus, pulveribus adstringentibus, &c.*

CRETALBA, à Creta Insula sic dicta, ubi in copia invenitur licet Dania, Gallia, & aliæ regiones ea scatent, quæ etiam apud nos foditur, est terra dura, & candida. Eligatur pura, durior, & candida.

Vires: *Siccatur, abstergit, refrigerat, leviter emollit, cavæ explet, & sanguinolenta conglutinat.*

TERRA JAPONICA, seu **CATECHU**, vulgò *Cato*: Est terra exotica colore purpurea, punctulis albis intertextis, ac si situm contraxisset, sapore austeriuscula, mollicata liquefcens,

cens, & subdulcem post se reliquens saporem. Dicitur reperiri apud Dominum Langermanum in mundinis lipsiensibus. Alii dicunt esse succum è vegetabile extractum, & inspissatum, quæ sententia verosimilior videtur.

Vires: Si in lingua detenta masticetur, vel globuli inde fiant, hujus usum celebrem perhibent in exiccandis catarrhis salis, & capite roborando: valet etiam in hernia varicosa, ac mictione involuntaria, alvi fluxionibus, & hæmorrhagiis.
Dosis à ℞j. ad ℞j.

Sulphurea.

AMBRA: Est bituminis quoddam genus ex fontibus, ac alveis maris ad littus eructatum. Optima Ambra censetur grysea, seu coloris cinerei, à sordibus purgata, odorata, lævis, quæque acu perfossa succum pinguem refudat. Improbatur nigra, candida valdè, ut pote dubio procul adulterata. Facticia facilis cognitu est, odore scilicet, quo res ex quibus confecta est, prodit: tum quoque colore, quia plerumque nigra est, adde quod aqua imposita citius mollescat, quam nativa.

Vires: Calefacit, resolvit, cor, cerebrumque roborat, spiritus vitales, ac animales sulphurea sua, ac suavi exhalatione suscitatur, rescitque: unde haud rarus illius usus est in globulis illis fragrantibus ad infectum aërem corrigendum, spiritusque ab infectione tuendos formati, quos globulos inde Poëma Ambra vulgò apellant. Dosis granà pauca.

SUCCINUM: Est succus bituminosus, seu resina terræ optimè digesta, ex indeque in mare traducta, atque ibidem præcipuè concreta. Duo ejus genera sunt usitatissima, Album scilicet, & flavum, seu Citrinum. Album eligendum est candidum, syncerum, suavè flagrans. Citrinum eligatur pellucidum, suavemque halans odorem. Præfertur Album, ut potè magis digestum. Apellatur etiam *Electrum*, *Charabæ*, *Ambra Citrina*, & vulgò *Ambar de quentas*. His succedit Nigrum, *Ambra Nigra* à nonnullis dictum, vulgò *Azabache*, & Latinè *Gagates* dictum, quod vilius est, & in medicina rarò datur.

Vires: Calefacit, exiccat, roborat, astringit leniter: capiti, ac utero in primis dicatum est, hinc adhibetur utiliter

in catarrhis, epilepsia, apoplexia, lethargo, vertigine, suffocatione, ac inflatione matricis, profluvio sanguinis, ac seminis, quod ad naturalem statum reducit, in fluore albo mulierum. Dosis ad ℥i.

ASPHALTOS, BITUMEN JUDAICUM : Sic dictum, quia in Judea ex mortuo mare colligitur, vel lacubus picis instar durum, supernatare aquis conspicitur, hinc ad litora propulsum concrefcit, densatur, tenacissimumque redigitur. Eligatur nigerrimum cum magno splendore, ponderosum, cito ardens, & quod validum vibrat odorem : nigrum autem opacum, & fordidum vitiosum est. Adulteratur pice, quod color niger, & picis odor indicat. A Græcis aliquando appellatur Pissasphaltum.

Vires : Calefacit in tertio gradu, siccatur in secundo, doloribus capitis, aliisque ejusdem morbis à frigore abortis medetur.

PETROLEUM, OLEUM TERRÆ, & NAPHTA : Non essentia, sed accidentibus tantum secundum magis, & minus differunt, itaut pars spirituosior, quæ est colamen bituminis Babylonii, consistentia liquidum, & ignis rapacissimum Naptha dicitur. *Petroleum*, seu *Oleum Petræ* est liquamen pingue, liquidum è petris, & faxis estuens, quod etiam in Sicilia fontibus Agrigentinis agri innatat. *Oleum terræ* est oleum pellucidum, rubicundum, odoris fortis, petroleum æmulans, sed gratioris odoris.

Vires : Calefaciunt, siccant, resolvunt ; arthritidi, cerebro, ac nervoso generi conferunt.

SULPHUR : Est Resina, sive pinguedo terræ, sive succus mineralis unctuosus pinguis, constans ex copia puris sulphuris ingenti, modicâ salis acidi quantitate, & tantillo spiritus, aquæ, & terræ : Duplex censetur *Vivum*, & *Commune* : *Sulphur vivum* est, quod ex terra exoditur, sine ignis ministerio, quod eligendum est instar succini elegantissimum representans colorem citrinum, seu colore virefcens, purissimum, facile inflammabile, luculenter ardens ; fumumque magis cœruleum halans. *Sulphur commune* est quod ex sulphure vivo impuriori, vel pyrite vi ignis educitur, vel ex aquis sulphureis excoquitur.

Vires : Calidum est, & siccum, pectori dicatum ; aperit, incidit, putredini, veneno, venenatorumque animalium moribus

*sibus resistit: sudorem provocat: prodest etiam catarrhis, phthi-
si, tussi, asthma, pestilentialibus que morbis. Dosis ad ℥j.*

ARSENICUM: Est fuligo, sive succus mineralis pinguis, & inflammabilis. Triplex est, *Album* scilicet, *Citrinum*, seu *Flavum*, & *Rubrum*. *Album*, quod in specie Arsenicum dicitur, eligendum est album, crystallinum, ponderosum, ad lacteum colorem tendens. *Citrinum*, seu *Flavum Auripigmentum* dictum, vulgò *Rexalgar*: & *Rubrum Sandaracha* Græcorum dictum cum aspiratione (à differentia *Sandarax*, sive abusivè *Sandaraca* sine aspiratione, quod est *Sandaraca Arabum*, idest *Vernix*, hoc est Gummi Juniperi) non differunt inter se, nisi quod rubrum sit magis excoctum in terris, quàm citrinum.

Vires: Internè modò qua decet ratione praparatum confert in peste, venenis, scabie, cancro, &c. Extrinsicè depillatorium est, & Cauterizans.

Salina.

SAL AMMONIACUS à majoribus descriptus sub arenis Lybicus concresecbat. Verum nostratibus non nisi artificialis cognitus est, qui nihil aliud est quam sal amarus factitius, compositus ex quintuplo urinæ humanæ, salis communis, seu gemmæ una parte, & fuliginis dimidia parte, in massam que coctione redactis, hinc sublimatis. Eligatur candidus, ac purus qui nisi satis nitidus fuerit, purificari oportet, in aqua dissolvendo, filtrando, & evaporatione crystallifando.

Vires: Vim habet diaphoreticam, febribus confert, putredinem arcet, &c. Dosis ad ℥ss. Externè adhibetur commodè in gangrænæ carne putrida absumenda, in anginà curanda (in gargarisimis.)

BORRAX NATIVA, seu naturalis, veteribus *Chryscolla* dicta: Est sal mineralis, salis gemmæ figuram æmulans, qui in pluribus Persiæ locis sub terræ visceribus invenitur, qui terra effusus aëri exponitur, ut crassiciem quandam rubeascentem pinguedinis adinstar induat, quæ illum ab aëris injuriis vindicat: vel aqua solutus filtratur, & Crystallifatur. Est & alia Borracis species grysei coloris, quæ à prima tantum differt in eo, quod aëri diutius exposita crassiciem suam,

suam, seu pinguedinem requisitam deperdit. Eligatur pura, crystallina, alba, lapidibus non referta.

Vires: *Menstrua, ac partum provocat, fœtum mortuum pellit, veneremque excitat. Dosis à gr. iv. ad gr. xx.*

SAL GEMMÆ: Est salis communis genus: dicitur sal gemmæ quia in fodinis lapidum frangitur, & specie crystallorum splendens erivitur, & quia colorem gemmarum æmulatur. Dicitur aliàs Sal fossilis.

Vires: *Easdem vires cum sale communi obtinet, nisi quod in solutionibus metallorum sali communi antecellat. Aliàs hic sal stimuli loco clysteribus adjicitur, ut suppositoriis.*

SAL COMMUNIS: Est salfugo aquæ marinæ, vel aquæ fontanæ falsæ post humiditatis evaporationem inspissata remanens.

Vires: *Calefacit, exiccat, abstergit, dissolvit, purgat, leniter adstringit, superfluitates consumit, penetrat, digerit, aperit, incidit, putredini, venenisue resistit.*

SAL CATHARTICUS NOSTER, seu **HISPANUS**: Est sal falso-amarus ex fonte Matrito leucis diffito collectus, seu ex ipsius aqua fontis per evaporationem crystallifatus, qui in igne sine crepitu, nec flagratione funditur.

Vires: *Catharticus, diureticus, & emmenagogus est: valet etiam in febris intermittenibus, & hyarope. Dosis à ℥ij. ad ℥j.*

NITRUM, seu **SAL PETRÆ**: Est sal sulphureus, falso-amarus ex terris desertis, ac pinguis excoctus. Eligendum est Nitrum crystallinum, purum, & tanto purius censetur, quanto minus salis communis particeps fuerit, quod probatur in carbonem ignitum injectum, & si omne deflagrat purum judicatur, & è contra si aliquid remanserit, quantum remanserit, tantum de sale communi participare æstimatur. Purificatur in aqua communi id solvendo, filtrando, & crystallifando S. A.

Vires: *Putredini resistit, sitim, ac æstum compescit, tartaream saburrâ incidit, coagulatos sanguinis grumos resolvit, dolores mitigat: confert etiam febris ardentibus putridis, in pleuresi, peripneumonia, in calculo renum, ac vesicæ, in obstructionibus hepatis, ac mesaræi. Externè communissimus ejus usus est in inflammatione faucium, & angina, (in gargarismis) in topicis anodynis, ac refrigerantibus in*
liquore

liquore appropriato solutum, cum linteo applicatum; in combustionibus etiam simili modo applicatur. Dosis à ʒss. ad ʒj.

ALUMEN RUPEUM: Est sulfugo terræ, naturæ saturninæ, constans ex spiritu acido, & sale terrestri. Dicitur autem Rupeum, quia ex rupibus, seu saxis eruitur, & conficitur. Eligatur, quod glaciei conforme est, & crystallo montanæ assimilatur, ad rubedinem inclinans, cujus rubedo, si alumen in aqua solvatur, & filtretur, remanet in filtro.

Vires: Commendatur in dysenteria, aliisque affectibus ubi adstrictione opus est. Prodest etiam in excrescentia vulnerum carnosæ, & in fontanellis promovet fluxum.

VITRIOLUM: Est sal mineralis ex spiritu sulphuris acido, corpori martiali, aut venere metallino, aqua elementari, & terra quadam minerali compositus. Varia sunt vitrioli genera, pro naturæ mineræ, quam in se continet, differentia; sed usitatiora sunt tria, scilicet vitriolum Commune, Coeruleum, & Album. *Vitriolum Commune*, quod accipiendum est quoties Vitriolum absolutè nominetur, eligendum est subviride, herbacei coloris, magis granulatum, grumosumque instar salis communis, paulum unctuosum, manuique tangentis adhærens, quod plus de venere, quam de marte participat, quod cultro affricatum rubeo colore inficit: cavendo à vitriolo minuto subcoeruleo, pallidulo, & aquoso, manusque tangentis madefacienti. Appellatur etiam *Calcantum*, & *Atramentum sutorium*.

VITRIOLUM COERULEUM, seu **CYPRIMUM**, quod reperitur in Insula Maris Ægei Cypro, eligatur coerulei coloris, compactum ut saccharum cantum, & tactu siccum. Appellatur etiam *Lapis Lipis Vitriolum Album* advehitur in formam parvulorum panum effictum, eligatur album, purum, siccum, gustu dulci, adstringenti, & acri.

Vires: Vitriolum Commune siccatur, adstringit vehementer, constipat, vomitum ciet, lumbricos fugat. Extrinsecus Errhinum exhibet naribus inditum. Vitriolum Coeruleum adstringit, mirificè prodest in carnosæ excrescentia vulnerum assumenda, in ulcusculis oris: nubeculisque oculorum, collyriis, adhibitum prodest. Vitriolum Album convenit cum supra dictis.

Metalla.

AURUM : Est metallorum cunctorum nobilissimum, solidissimum, colore fulvum, compactum, ex principiis summè digestis, adeoque fixis ex halitu Sulphureo-Mercuriali purgatissimo, intra purissimam appropriatæ terræ salinæ matricem generatum, & diuturno temporis tractu à modico calore excoctum. Eligatur splendidissimum, coloris citrini vividi, suave, asperitate carens, visumque magis lætificans, argento vivo ponderosius. Dicitur *Sol*, quia Soli simpaticè respondere creditur, & etiam cordi humano sympaticum, unde dicitur etiam *Cor*.

Vires : *Balsami, seu calidi nativi, cordisque summum corroborans est, unde & in omnibus morbis in quibus vires reficienda sunt exhiberi poterit. Sanguinem mundificat, noxiorum scilicet humorum discutione, ac diaphoresi.*

ARGENTUM : Est metallum nobilius, candidum, auro imperfectius, eligendum quod colore, pondere, splendoreque argento vivo magis correspondet, substantiam non frangibilem, sed lentam, duritiemque mediocrem habens. Dicitur *Luna*, eo quod Lunæ sympaticum sit, & etiam dicitur *Cerebrum*, quia cerebro humano sympaticum est.

Vires : *Capitis corroborans perhibetur specificum, spiritusque animales confortare, unde & in omnibus capitis affectibus peculiaris efficacia censetur, qualis in primis epilepsia, apoplexia, & similibus.*

FERRUM : Est metallum ignobilius, constans ex mercurio, & sulphure minus liquabile, crudius, seu si mavis ex sulphure, & sale. Dicitur *Mars*, quia cum Marte Cœlesti sympatiam obtinet. *Chalybs* est *Mars*, seu Ferrum optimè purgatum per calcinationem, quæ Gradatoria dicitur, fit que stratificando Ferrum cum carbonibus salicis, vel fagi pulveratis, & rasuris cornu bovis, hinc igne fortissimo per horas 4. aut 6. in vase clauso.

Vires : *Vim habet adstringendi, & aperiendi: vis aperiendi in volatiliori potissimum residet parte, ac proinde in sale. vis adstrictoria in fixiori, adeoque in terra latitat; unac ad aperiendum præferri debet Ferrum; ad adstringendum autem Chalybs.*

ÆS, seu **CUPRUM**: Est metallum ignobilius, durius plumbo, mollius ferro, constans portionibus sulphureis, mercurialibus, & salinis, in terra atramentosa impura, & variè contaminosa generatum per halitum sulphureum mercurialem. Dicitur *Venus*, quia cum venere Cœlesti sympatiam obtinere credatur.

Vires: *Squama aris ophthalmicis medicaminibus mixta fluxionem oculorum cohibet, & asperitatem palpebrarum absumit. Flos aris, pro quo arugo hodie adhibetur adstringit, tenuat, ulcera sanat, callos absumit, sordes aurium exiccat, carnem ulceribus supercrescentem reprimat, & claritati oculorum confert. Æsustum exiccat, astringit, ulcera sanat.*

STANNUM: Est metallum molle, album, splendens cum livore quodam, constans ex mercurio puriore (in genere ignobiliorum) molliore, fugaciore que quam metalla duriora, fixiore verò quam plumbum, ex sulphure minus maturo. Dicitur *Jupiter*, quia cum Jove Cœlesti sympatiam obtinere credatur.

Vires: *Hepatis, & uteri morbis peculiariter dicatur.*

PLUMBUM: Est metallum vilissimum, constans ex sulphure indigesto, sale aluminoso, ac mercurio, naturam antimonialem æmulans: Dicitur *Saturnus*, quia cum Saturno Cœlesti sympatiam obtinere credatur.

Vires: *Refrigerat, adstringit, incrassat, libidinem reprimat, ulcera carnibus implet, cicatrices obducit, excrescentiisque liberat, ulceribus malignis, cancris, & putridinosis; tum per se, tum quibusdam aliis permixtum, convenit.*

Semimetalla.

MERCURIUS, seu **ARGENTUM VIVUM**: Est liquor mineralis, seu metallicus volatilis, metallis, & præ aliis Soli avidè adherens. Dicitur Mercurius ob analogiam, quam habet cum Mercurio Planeta, tum ratione varietatis in colore, tum temperamenti, mutabilitatis, &c. Dicitur Argentum vivum, quod Argentum fusum, & liquefactum colore æmuletur: vivum verò, quòd loco sese movens, totum vivere quasi videatur. Dicitur etiam *Hydrargyros*, nomine derivato ex aqua, & argento, quòd aqua imitar liquidus, argentum colore representet. Mirabilis sanè substantia,

stantiâ , mille se in formas fingit , ac refingit , quovis tractetur modo, inde, & *Protheus* dicitur. Item dicitur *Servus fugitivus* , quòd præter omnem spem sæpè aufugiat , adeo ut nullo modo possit fixari , ut ignis fortius sustineat examen, hinc arduum est Mercurium reddere fixum, qui instar metalli in igne subsistat, & non abolet, quamvis Chymistæ contrarium vociferant , sine demonstratione. Plinius eum vomica liquoris æterni vocat. Arabicè appellatur *Zaibar*, vel *Zibach*. Barbarè *Azoch*, & *Azoth*.

Omnium optimus est noster: huic succedit ungaricus. Bonus censetur , qui per retortam propulsus nihil recrementi relinquit : aut qui in cocleari argenteo evaporationi super prunas expositus maculam cocleari relinquit flavam, si participat de Sole , aut albicantem, si participat de Luna: non nigram, aut fulcam, sic enim participat de Saturno, & est adulteratus.

Mercurius antequam in usum veniat , ejus purgatio est summè necessaria, aliàs variæ symptomatum tragediæ subsequuntur, non tam ab ipso Mercurio , quàm à corpore arsenicali , antimoniali, saturnino, &c. quo conspurcatus est. Purgatur primò expressione per corium , quâ fœcibus crassis in corio remanentibus Mercurius transit : secundo lotione , quæ vel per acetum simpliciter, aut cum sale mixtum, vel per lixivium calcis vivæ, & cinerum clayellatorum, vel etiam per lixivium saponariorum , sæpius nimirum cum his agitando, & vicissim à sordibus eluendo, instituitur: vel forte agitatione cum spiritu vini in vitro obturato, sic enim nigredo ad latera separatur : tertio distillatione , nimirum distillatur in arena per retortam igne fat forti , vel per se, vel addito sale tartari , calce viva , & similibus. Sequestri quoque potest Mercurius purissimus ex Mercurio Sublimato, aut ex Cinabari artificiali , addito sale tartari , calce viva , aut similibus , & distillando per retortam , in recipientem aquæ seniplenum.

Vires : Mercurius vim habet salinum corrosivorum texturam immutandi, præcipitandi, atque etiam edulcorandi, ut constat ex preparatione Mercurii Dulcis , qui ex Mercurio Sublimato corrosivo, & Mercurio vivo emergit : adeoque interne adhibitus ab omni sale acri, & corrosivo mundificat sanguinem, & præcipuè ab inquinamento venereo. Difficilem promovet

promovet partum, & cum citissime penetrat, in iliaca passione utiliter etiam assumitur. Fugat, & necat lumbricos. Schroderus ait, quod cum certo quodam succo pulverisari, ac exhiberi possit: hunc vero succum reticet: hic succus saccharum est, cum quo si bene misceatur Mercurius in mortario lapideo, vel ligneo, utiliter in vermibus adhibetur: in ligneo tamen cocleari offeratur, non in metallico, & in specie aureo, vel argenteo, quia superficiei adheret, & metallum corrodit. Si-ve autem crudus, si-ve preparatus fuerit, convenientius in pillulis exhibetur, ne dentes, quibus noxius est, tangat. Externe inunctus salivationem excitat, verumque censetur luis venereæ rhizotomon. Sanat scabiem, fugat pediculos, resolvit duros tumores, in plumbo coagulatus, & postmodum lamellatus adhibetur in gangliis, & nodis. Cave tamen ne in unguentis nimium adhibeas, etenim cum salivatione observandum est: Hinc mulieres, quæ in juventute usa sunt fucis mercurialibus, in senectute sunt edentula, halitum fetidum habentes propter putredinem inductam gingivis, earumque dentibus, & verula sunt ante senectutem, cum fuci Mercurii faciant subito apparere rugas. Inunctiones mercuriales non conveniunt debilitioribus, angina, paralyssi, tremore, macie, vel hectica affectis, obnoxiiis oris, ulceribus, scorbuticis, melancholicis, & biliosis. Intrinsicus etiam adhibita purgantia mercurialia melius naturis phlegmaticis, quam biliosis conveniunt, imò his potius nocent: contra antimoniatata medicamenta conveniunt cholericis, nocent verò humidis. Unde non inconsideratè quis dixit: Ex Mercurio in biliosis, & Antimonio in pituitosis non succedere medicationes. Mercurius enim humiditates ad se allicit, unde bilis acrior reddita, veluti freno privata magis ferocire, & effervescente incipiet. In unctione Mercuriali instituenda, eligenda est methodus Celebrissimi Thomæ Sydenhamii, qui in epistola responsoria ad Henricum Pamam inquit: Statim atque accessu, unguentum prescribo ex axungia porcina unciiis duabus, & Mercurii crudi uncia una. Neque oleum aliquid è calidioribus, neque aliud admisceo, cum deterius fiat unguentum, siquidem adjecta ista frantum insiciant, & nihilo efficacius, si nihil prorsus agent, &c.

ANTIMONIUM: Est corpus minerale, naturæ metalli-
næ

næ finitimum, constans ex sulphure minerali, & copioso Mercurio metallico indigesto, fuliginoso, participante de natura Saturnina, & ex substantia quadam terrestri, & salina per pauca. Eruitur in variis Regionibus, & apud nos, Eligatur quod striis splendoribus, longioribus reperitur, & juxta auri fodinas. Dicitur Antimonium eo quod ipsi advesetur solum, & sine aliorum metallorum consortio inveniri, & quod omnibus, quasi adiaceat metallis. Appellatur etiam *Stimmi*, seu *Stibium*. Insuper varia habet synonyma: vocatur enim primò *Lupus*, quia instar Lupi devorat reliqua metalla præter Aurum, cum ejus sulphur sit de natura Solaris, unde à nonnullis Antimonium Sol leprosus, seu imperfectus dicitur. *Protheus* appellatur, cum omnes colores vulcani beneficio induat, quod patet ex ejus floribus, qui albi, rubri, flavi, &c. sublimantur. *Radix metallorum* dicitur, quod omnibus ut plurimum adiaceat metallis. *Saturnus Philosophorum* vocatur à devorando, tum quod Saturni naturam redoleat, tum quoque quod Lapidem Philosophorum inde parare somnient: eadem ratione *Magnesia Saturni* appellatur.

Vires: *Antimonium est quasi fons, & origo præstantissimorum medicamentorum: ex variis enim preparationibus nunc purgat, nunc vomitum movet, nunc diaphoresim, nunc confortat. Excrescentias carnis absomit, cicatrices obducit, ulcera oculorum, & sordes mundificat, excicat, &c. Mos est recentioribus in decoctis antiveneris Antimonium crudum addere: verum an inde virtus aliqua communicetur controversatur. Borellus, Zuvelferus, & alii affirmant: Tachenius negat inquiens, quod nisi Antimonium cum pumice commisto spongiosum, fiat sulphur a ejus anima, sive Divinum, aquam, cum qua ebullit irradiare non possit.*

CINNABARIS NATIVA: Est terra mineralis lapidescens, rubri coloris, constans ex sulphure, & mercurio vivo cum terrestri materia instar lapidis compacti, ex qua Mercurius elicatur. Dicitur terra, non quia sit vera terra, sed propter analogiam. Eligenda est quæ gravis, mercurio, & sulphure preciosioribus.

Vires: *Commendatur in epilepsia, morbis convulsibus, in morbillis, & variolis. Externe adhibetur in suffimentis ad sanandam luenem veneream, & scabiem.*

Recrementa Metallica Naturalia.

MARCASITA, seu BISMUTHUM: Est recrementum metallicum, in generationem metalli ex portione aliqua ad generationem metalli inepta productum, idque corpus minerale albicans, durum, substantia stanno facie non multum dissimile, adinstar regulorum fragile, intus splendens, ac per strias dispositum. Differt à *cadmia*, quod illa ex parte magis volatiliori constet, quæ primo scilicet, dum metalla generabantur, sequestrata fuit; hæc ex portione magis fixa, atque ultimo segregata.

Vires: *Siccatur, & refrigeratur, adstringit, reprimit, occidit, cava explet, & extergit.*

COBALTUM, CADMIA NATIVA, CADMIA FOSSILIS, seu CADMIA METALLICA: Est minerale terreum, colore ferè nigrum, antimoniò non dissimile, æris, vel argenti particeps.

Vires: *Vi caustica, & erodendi pollet tanta, ut fossorum manus, & pedes exulceret: adeoque inter venena recensetur, quippe intus haustum animalia quæque perimit.*

LAPIS CALAMINARIS: Est lapis fossilis, in metallo- rum fodinis repertus: subflavus, non admodum durus, luteum dum accenditur fumum eructans, Cadmia Lapidosa, & Cadmia metalli expers dictus.

Vires: *Siccatur leniter, extergit, adstringit, ulcera carne replet, cicatricem inducit, adhibetur solum externè. Utuntur eo ararii ad conficiendum aurichalcum, quia cuprum pallescere facit.*

CHALCITIS: Est minerale simile æris, friabile, nec lapidosum, Sory tenuius, Misy verò crassius, tractu temporis ex Sory factum.

MISY: Est minerale colore aurum imitans, aureis que scintillis dum frangitur splendens, natum super chalcitum, & ex chalciti, non sæcus, ac ærugo nascitur super æs, & ex ære, unde Misy est efflorescentia chalcitis.

SORY: Est minerale lapidosius, & vehementius compactum, crassissimum, friatum, scintillas miseos emittens: unde Chalcitis, Misy, & Sory mineralia sunt inter se origine, & viribus conjunctissima, nam ut dictum est ex Sory fit
Chal-

Chalcitis, & ex Chalciti Misy. Eorum vice suplere potest
Colchotar.

Recrementa Metallica Artificialia.

T*TUTIA*, seu *CADMI A FACTICIA*, *SPODIUM GRÆCORUM*, & *POMPHOLYX* specie inter se non differunt, itaque nec viribus, nam Tutia, seu Cadmia facticia est corpus densum, & ponderosum ex fuligine æris, dum in fornace conficitur concretum, adhærens lateribus fornacum. *Spodium Græcorum* est favilla eadem ob gravitatem in pavementum decidens. Eligatur Tutia grysea, ponderosa, granulata, & densa. Appellatur etiam *Nil*, vel *Nihil gryseum*. *Pompholyx* est favilla tenuissima, & volatilis, quæ dum æs in fornacibus perficitur supernæ earum parti adhærescit, quæ appellatur etiam *Bulla*, *Nil*, vel *Nihil album*.

Vires: Tutia est præstantissima, (præcipue si lota fuerit) ad oculorum affectus, nam citra morsum desiccatur, abstergit, ad cicatricemque ducit eorum pustulas, & fluxiones: ad ulcera cancrofa idonea existit, ut & ad alia omnia maligna.

Authores Græci.

Notent Tyrones, quod Authores Græci sunt: Actuarius Accius: Dioscorides: Galenus: Nicolaus Myrepsius: & Paulus Aegineta.

Authores Arabes.

Authores autem Arabes sunt: Avicenna: Haly Abbas: Rhafis, qui etiam Filius Zacariæ, & Hamêch dicitur: Serapio: Averroes: Mesue: & Bulchafis.

LITHARGYRIUM: Est spumosum excrementum, è purificatione argenti, quæ per plumbum fit, residuum: Duo ejus genera statuantur, videlicet Lithargyrium Argenti, quod coloris est albi, & Aureum, quod flavi: verum non nisi coctione differunt, Aureumque magis coctum est, quam Argenteum. Seligatur in parvula frustra dissectum, probe calcinarum, purum, coloris intensioris, ponderosum. Appellatur etiam *Spuma Argenti*.

Vires: Siccat, & refrigerat moderatissime, adstringit, reprimit, occludit, cava explet, extergit, sarcoticum est. Corpus, ac consistentiam emplastris, ac unguentis nonnullis præbet.

CAPUT V.

NONNULLA NOMINA GENERALIA,
*Absoluta, Equivoca, & Obscura, tam simplicium,
 quam Compositorum in capitibus preceden-
 tibus non explicata.*

Absynthium absolute, idest Absynthium amarius, quale
 est sylvestre.

Absynthium Dulce, idest Anisum.

Acantha Arabica, & Acantha Leuce, vide Angelica Carlina.

Acetosella, idest Trifolium acetosum.

Acetum absolute, idest ex vino paratum.

Acetum Radicatum est liquor acerrimus aceti, abstracto
 phlegmate.

Achilea, idest Millefolium.

Acini sunt granula minutiora, sive per se crescant, ut bac-
 cæ sambuci, sive aliis inclusa, ut acini uvarum, &c.

Aconitum Salutiferum, idest Herba Paris.

Acoustica, sive *Acustica* sunt medicamenta, quæ auditum
 roborant.

Acresta, sive *Agresta*, vide Omphacium.

Acte, idest Sambucus.

Acuare, seu *Acuere*, idest rem fortiorem reddere, vel sti-
 mulum ei addere: ut quando acuitur acetum distillatum
 cum spiritu nitri pro Magisteriis parandis: etiam acui-
 tur pilulæ cum granis aliquibus diagrydii, trochiscorum
 alhandal, gummi de gamandra, &c.

Adeps est pinguedo, generaliterque tam axungiam, quam
 sebum denotat, utilitius tamen pro axungia usurpatur,
 atque absolute pro adipe suilla.

Adiantum album, idest Capillus veneris.

Adiantum aureum, idest Polytricum.

Adiantum nigrum, idem: potest accipere alterum pro al-
 tero.

Adurens, Pyroticum est quod adurit, ut sunt *Vesicatoria, Es-
 charotica, & Caustica*: & sunt medicamenta, quæ gene-
 raliter

raliter in carne adurendo agunt, & cicatricem, seu crustam inducunt: sed in specie vesicatoria sunt quæ vesicas, & pustulas excitant, extremamque cuticulam tantum attollendo: talia sunt cantharides, sinapi, fermentum, flammula, ranunculus, & similia.

Aloropus, idest Pilosella.

Ageratum, idest Eupatorium Mesues.

Agnus castus absolute, idest semen ipsius.

Ajuga, idest Iva Arthetica, seu Chamæpytis.

Al, apud Arabes modo articulum, modo præpositionem *de*, vel *ex*, vel simile significat, unde Alchermes, idest de Chermes, seu granis tinctorum: Alhandal de Colocynthidis, Alafce de Thymo, &c.

Atabastri sunt folia illa viridia herbacea, quæ flores sepiunt.

Alariel, idest Scarabæi unctuosus, sic dicti quia manibus impositi pingui, subflavoque liquore inficiant. Aprili, Maio, & Junio juxta vias, & inter segetes obrepunt: viribus cantharides imitantur. Appellantur etiam Cantarelli, vulgò *Carralexas*, *Vinagreras*, *Azeyteras*, *Abadejos*, & *Cabillos*.

Albarbeca, *Anguria*, *Citri aqua*, *Citrulus*, *Melon aqua*, & *Melon Indus* idem significat, vulgò *Sandias*.

Albotin Arabicè, *Schinos* Græce, Latinè Lentiscus appellatur.

Album Græcum, idest sterces album canis.

Alcheil, idest flos granati.

Alchilil, idest flos rosmarini: appellatur etiam Corona montis, Arbor Mariæ, & Libanotis.

Alchimilla, idest Pes Leonis.

Alephangina, idest Aromatizatum, seu Aromatizans: idem est *Sebelia*, seu *Sebellina*. Species Alephanginæ sunt: Cinnamomum, Cardamomum majus, Caryophylli, Zingiber, Crocus, Mastiche, Macis, & Lignum Aloes: Earum enim calculus est in hunc modum. Cinnamomi, & Cardamomi majoris anà ʒiij. Caryophyllorum, & Croci anà ʒij. Zingiberis, mastiches, ligni aloes, & macis anà ʒiij.

Alexipharmacum, Alexipharmaca sunt medicamenta generaliter, quæ venenis sunt adversa, & malignitati.

Alexiterium, idest venena animalium præcipue respiciens, & fugans.

Alfelemisch, idest Ocimum Garyoplyllatum.

Algalli, idest Nitrum.

Alharif, idest boni saporis, seu magna, sive Regalis.

Alimbath, idest Terebinthina.

Alipta, idest Mixture.

Akaest est precipue Deliquium nitri fixi secundum Glauberum: ab aliquibus ignis gemmæ dictum.

Alkali, nomen Alkali imponitur salibus lixiviosis vegetabilium.

Alkelengi, seu *Alchelengi*, idest multorum jubamentorum, seu Medicamentum Magnum.

Alkesmes, *Chesmes*, vel *Kesmes*, idest Passulæ.

Alleluia, idest Trifolium acetosum.

Allium Montanum, seu *Alpinum*, vel *Anginum*, idest Victorialis.

Aloe absolute, idest Aloë Succotrina.

Alphe, idest Vipera.

Afjek, seu *Afek*, idest Tribulus.

Aithcil, idest flos Rosmarini.

Alumen absolute, idest Alumen Roche, seu Rupeum.

Amalgama, *Amalgamare*, *Amalgamatis*, vide Calcinatione Amalgamatoria. Cap. II.

Ambubeia, idest Cichorium.

Amianthus, idest Alumen Plumæ, seu Plumosum.

Ammi absolute, idest semen ipsius.

Ammoniacum Thymianatis, idest Ammoniacum gutta, & purissimum.

Amuletum, *Periamma*, *Periapton*, *Xenechton* est medicamentum, quod collo suspensum creditur alleviare morbum.

Amurca denotat fœces olei, seu sedimenta expressorum.

Anacollema est medicamentum glutinosum, quod fronti applicatur, ut fluxum sanguinis ad nares, & oculos intercipiat.

Anagallis aquatica, idest Lever.

Anastomica dicuntur medicamenta ea, quæ caliditate, & acrimonia sua, vasorum ora aperiendi vim habent, qualia sunt: allium, porrum, cyclamen, salvia, & similia.

Anatron, idest Nitrum.

Androsaces, idest Cuscuta.

Androsimum minus, idest Hypericum.

- [*Angelica Carlina* dicitur sic à Carolo, seu Carlo Magno Imperatore, cui tempore pestis pro salutare remedio ab Angelo Sancto ostenta fuit. Appellatur etiam *Bedegar*, *Schaha*, *Acantha Leuce*, *Acantha Arabica*, & *Spina alba*.
- [*Anguria*, vide *Albatheca*.
- [*Anisum* absolutè, idest semen ipsius.
- [*Anthelminthica* vocantur medicamenta contra vermes, quæ interimendo, suffocando, & liquando, destruendoque operantur.
- [*Anthera* sunt summitates, seu cacuminula in florum medietate capillamentis incumbentia.
- [*Antifebrilia*, idest Febrifuga.
- [*Antiscorbutica* dicuntur medicamenta, quæ cura scorbuti adhibentur.
- [*Antophylli*, idest Caryophylli aromatici majores.
- [*Apiastrum*, idest Melissa.
- [*Apices* idem sunt quod *Anthera*.
- [*Apium Domesticum*, seu *Apium hortense*, & *Apium Selinum*, idest *Petroselinum*.
- [*Apium Montanum*, idest *Petroselinum montanum*.
- [*Apozema* est idem quod *Decoctum*.
- [*Apophlegmatismus* Græce, vulgò *Masticatorium*, est medicamentum, quod ore retentum, & commanducatum, sive gargarisatum, per emissaria pallati pituitam, & quæ capite concreverunt, humores noxios elicit, hæc sunt: calida, acria, vel à tota substantia agentia.
- [*Aqua* alicujus rei apud Antiquos semper intelligitur, aut succus, aut decoctio, vel saltem infusio. Solummodo apud Mesuem aliquando aqua rosacea, & aqua absynthii distillata intelligitur.
- [*Aquila Cælestis*, idest *Sal Ammoniacus*.
- [*Arbor Maria*, idest *Rosmarinus*.
- [*Arcotica*, idem est quod *Rarefacientia*.
- [*Argentina*, idest *Ceterach*, sive *Scolopendria*, vel *Scolopendrium*, seu *Asplenium*.
- [*Argiritis*, idest *Lithargyrium*.
- [*Arilli*, idem est quod *acini*, seu *lapilli* in fructibus.
- [*Aristolochia* absolutè, idest *Aristolochia tenuis*, & *rotunda*.
- [*Arnoglossa*, vel *Arnaglossa* Græcè, Latine lingua agni, & lingua ovis significat. *Arnon* Græcè, Latine *Agnum* significat:

cat: *Arna* Græcè, Latinè lingua appellatur: unde Arno-
glossa lingua agni, & Arnaglossa lingua ovis, & est Plan-
tago.

Artheticum, seu *Arthriticum* est quod nervoso generi, & ar-
ticulari familiare est.

Ascyron, idest Hypericum.

Asclepias, idest Vincetoxicum.

Asek, seu *Afek*, idest Tribulus, scilicet Terrestris.

Asperula, idest Rubia minor.

Asplenium, vide Argentina.

Astacus, idest Cancer.

Aster Atticus, idest Eryngium.

Astrutium, *Astrantium*, & *Astrantia*, idest Imperatoria.

Athanasia ab Athanatos Græcè, idem significat, quod La-
tinè Immortalis.

Athel, idest Tamarix.

Attrahens, idest humores, ac spiritus è corpore in superfi-
ciem elliciens: talia sunt calida in secundo, & tertio gra-
du, tenuis substantia.

Atriplex, idest Spinachia sylvestris.

Auricula muris, idest Pilosella.

Axungia est pinguedo sevo mollior, idemque cum adipe,

Bacca vocantur fructus quicumque parvi rotundi.

Balach, sive *Belach* sunt Dactyli immaturi.

Balani, idem sunt quod glandes, seu suppositoria.

Balneum, vide Distillare.

Balsamitha, idest Mentha aquatica.

Balsamitha minor, idest Ageratum.

Barba caprina, idest Ulmaria.

Bardana, idest Lappa.

Basilicon, idest Regale.

Basilicum, idest Ocimum Caryophyllatum, vulgò *Albaca*.

Bauca, Pastinaca sylvestris, & Carui agreste, seu sylvestre,

idem est, & nisi speciatim scribatur radix, semper intel-
ligitur semen.

Baurach, idest Nitrum.

Becabunga, idest Laver.

Bechica dicuntur à viscositate, sive grossitie: vide Pectora-
lia Cap. I.

Bechium, idest Tussilago.

Bedegar, vide Angelica Carlina.

Been, seu *Behen*, vel *Beem* sunt radices albæ, & rubræ: verum eis caremus, quare Beem vice radix pastinacæ sylvestris supplere potest. *Ben* verò per simplicem e, & sine h, est fructus cujusdam arboris similis myricæ, à quo Balanus Myrepfica, idest glans unguentaria, quæ est magnitudine parvæ avellanæ nucis, triangullata, similis carthamo, sed major, traens aliquantulum ad formam pistaciorum, intus habens substantiam unctuosissimam, quæ digitis compressa reddit oleum abundanter, oleum de Ben, seu oleum Muscelinum dictum.

Belchon, idest Bdellium.

Bellaria, *Tragea*, *Tragema* est pulvis cum saccharo ad saporem gratum commistus, granulorum figuram acquirens.

Bellis, idest Primula veris.

Bellon, idest ficus.

Betonica coronaria, idest Caryophyllus hortensis, *Tunica* dictus, vulgò *Claveles*.

Betula, idest Laver.

Bezoardicum idem est quod Alexipharmacum.

Bismalva, idest Althæa.

Bitumen generaliter denotat quodcumque minerale pingue.

Bochetum dicitur decoctum secundarium ex guaiaco, similice aspera, china, & aliis sudoriferis pro potu ordinario paratum.

Boona, idest Faba.

Branca Leonis, idest Planta Leonis.

Bunias, idest Napus hortensis.

Cabalater, idest Nitrum.

Cacumen, Cacumina sunt idem quod summitates.

Camentum est pulvis, seu materia, cujus ope calcinatio cémentatoria peragitur, estque vel farina laterum, sulphur, flores eris, calchantum, ærugo, metalla quædam fugacia, varii sales, & multa alia, quæ ab Authoribus in singulis operationibus describuntur.

Calamintha absolutè, idest Calamintha montana, hoc est Nepetha.

Calcucecumenon, idest Æs ustum.

Calix, Calices sunt oculi, sive gemmæ florum, ante quam aper-

aperti sint, ut oculi populi arboris: vel foliculus; quo flos primum clauditur.

Calx, propriè dicitur quod calcinando, vel in Alcohol conversum paratur ex materia dura.

Camphorata, idest Abrotanum mas.

Candelaria, *Candela Regis*, idest Verbascum.

Candisare, Candisari soli competit saccharo, quod in aqua solutum, purificatum, & ad justam consistentiam inspissatum in crystallos concrefcit, idque candisari vocant.

Capillamenta sunt filamenta illa tenuia in florum medietate surgentia.

Capita sunt rotunda illa receptacula seminum, aut florum, ut caput papaveris, &c.

Capnos, idest fumaria.

Capnos altera, idest Aristolochia rotunda.

Capparis absolute, idest cortices radice ipsius.

Capraoli sunt ligamenta illa contorta, quibus plantæ nonnullæ doratæ sunt, ut illa elavícula, quæ se vitis in proximis arbores, & similia sustentantur.

Caprifolium, idest Matrifylva,

Caput Monachi, idest Taraxacum.

Caput mortuum est residua illa, quæ in distillationibus, vel sublimationibus remanent.

Carduus fulonum, idest Dipsacus.

Carduus Leucographus, idest Carduus Mariæ.

Carduus Panis, seu *Pacis*, idest Carlina.

Carduus Veneris, idest Dipsacus.

Carice, idest ficus.

Carminativum, idest flatus discutiens.

Caro notat substantiam molliorem succulentorum fructuum, quam etiam pulpa vocamus ut caro, seu pulpa prunorum, cassiæ fistulæ, &c.

Carota, idest Pastinaca sativa.

Castrangula, idest Scrophularia.

Casuta, vide Cuscutha.

Catagmatica est quod fracturis ossibus solidando convenit.

Catapotia, seu *Cataputia* dicuntur Pilulæ more Græco, eo quod integræ deglutiantur, à Cataputia, quæ etiam appellatur *Cherva*, *Cicum*, *Granum regum*, & *Ricinum*. sed *Cherva* est solum Cataputia major, sic dicta more Græ-

- co, quoniam femina ipsius ad alvum solvendam rari-
 quam Pilulæ devorentur. Ricinum dicitur à similitudi-
 ne quam habet semen ipsius cum Ricino animali, (vul-
 gò Garrapata) quod in auribus animalium, canum ma-
 ximè, boum, & leporum sanguinem suggens pendet.
- Catharticum* est quod superfluum carnem absument.
- Catholicum*, seu corruptè *Catholicum*, idest universale.
- Gaudex* ex idem in arboribus, & fructicibus, quod caulis
 in herbis.
- Caulis* est truncus herbæ inter ramos, & radicem.
- Cauterium*, *Cauticum*, *Cauterizans*, idem est, quod Adu-
 rens.
- Centaurium* absolute, idest Centaurium minus florens.
- Centum capita*, idest Eryngium.
- Centum morbia*, idest Numularia.
- Centum nodia*, idest Polygonum.
- Cepha*, idest Caput; unde medicamenta Cephalica, idest
 medicamenta Capitalia, seu pro capitis affectibus.
- Cerberus Chymicus*, idest Nitrum.
- Ceterach*, vide Argentina.
- Chamaetes*, idest Ebulus.
- Chamaecyffos*, idest Heredera Terrestris.
- Chamaelema*, idem.
- Chamadrys* Græcè, idem significat quod Latine parva
 quercus.
- Chamaleon*, idest Spina alba hortensis, seu Carduus Maria.
- Chamapytis* Græcè, Latine parva pinus dicitur, & est Iva
 Arthetica, seu Iva Muschata.
- Charmeziith*, idest Athel: Athel autem est Tamarix.
- Chesim*, idest Levisticum.
- Chesmes*, vide Alkesmes.
- Chylon*, vel *Chylum*, idest Succus, vel mucilago, vel simi-
 le: unde Diachylon, idest de succis, seu mucilagibus.
- Chrysolectrum*, idest Succinum.
- Cyma*, Cymi sunt teneri cauliculi.
- Cymium Carmentum*, idest Cymium ex Regione Carma-
 nia.
- Cymium Dulce*, idest Anisum.
- Cinis* est ille pulvis gryseus ex combustionem rerum cremati-
 lium remanens, constans ex sale, & terra mortua.

Cineres Clavellati, idest fœces vini calcinatæ.

Cynoglossa, idest Canis lingua, sive dictionibus inversis lingua canis.

Cynorrhodos, idest Cynosbatos.

Circulare, est liquorem in digestionem, vel ignem collocare, ut volatilior, ac spirituosior pars continuo elevari, ac recedi possit, adeoque quasi circulum transeat, maturiorque evadat: Circulatio requirit vas Pellicanum dictum, si desit potest artificiale formari imponendo capitellum cæcum, (sic dictum quia rostro caret) cucurbitæ, vel aliam cucurbitam, itaut os cucurbitæ superioris introducatur in ore cucurbitæ suppositæ materiam continentis, commissurisque probè lutatis. Vices circulationis, suplere potest iterata distillatione.

Cyteolithos, idest Lapis Spongiæ.

Cytini sunt Calices florum granatorum.

Citria aqua, *Citrulus*, vide Albatheca.

Claretum: est vinum aromaticum infusum cum saccharo dulcoratum, aliàs Hypocraticum dictum. Communiter paratur modo sequenti: ℞. Vini albi electi amphoram unam, idest ℥xxxij. civiles, cinnamomi crassiusculè triti ℥ij. caryophyllorum aromaticorum ℥ij. pomorum dulcium redolentium minutim incisorum ℥ij. Sacchari pulverati ℥iv. civiles: infundantur per dies tres, hinc per manicam hypocraticam transcola. Nonnulli addunt vini rubri q. s. ad colorem gratum. Alii addunt nucem moschatam, cardamomum, &c.

Clarificare potissimum de saccharo, decoctis, ac succis dicitur, quæ cum crassis scateant excrementis, clarificantur, ac purgantur: Clarificationis præcipui modi sunt: per albumen ovi, per digestionem, & per filtrationem. *Per albumen* hoc modo peragitur: albumen ovi virgula agitatur cum tantillo aquæ, donec penitus in spumam veniat, spuma hæc funditur rebus clarificandis, coquantur simul una, ac altera ebullitione, ut crassiora albumini adhærescant, hinc separantur despumando, colando, &c. *Per Digestionem* fit clarificatio, fovendo blando calore, ut fœces, crassiora vè ad fundum paulatim secedant, unde decantatione à liquore separari possint. *Per filtrationem* fit clarificatio beneficio chartæ bibulæ, vel
S
panni

panni lanci: ex charta fit pyramis, quæ tritorio inditur, ne concidat: hinc liquor pyramidi infunditur, ut paulatim per chartam in supposito vase defluat. Per pannum filtratio fit, vel colando, vel separando liquorem à pulveribus subsidentibus; huc etiam pertinet Decantatio, vide *Decantare*.

Clavis Metallorum, idest Sal Ammoniacus.

Climia, idest Cadmia.

Coagulare: Coagulatio est corporis fluidi ad consistentiam reductio; idque fit vel evaporando quod fluxionem faciebat: vel paulatim illum humorem in corporis substantiam assumendo, donec totum coaguletur, & figatur.

Coccognidium est semen mezereon, seu Thymelea.

Coccum infectorium, idest Chermes.

Cochia, idest Capitales, à *Cocos*, quod est Caput.

Cohobare, idest liquorem distillatum materiæ in distillatorio residuæ, iterum affundere, ac denuo distillare, idque toties repetendo, quoties opus sit.

Colare, idest filtrare.

Colchicum album, idest Hermodactylus.

Colchotar: est vitriolum ad rubedinem calcinatum.

Collecticum, idest glutinans, seu consolidans.

Collyrium: est medicamentum, quod oculis applicatur: est duplex, liquidum scilicet, & aridum: liquidum collyrium privatim dicitur: aridum verò Arabicè dicitur *Sief*, & *Alcohol*.

Collutiones oris: sunt medicamenta, quæ in ore detinentur, beneficioque linguæ hinc, inde agitantur.

Colophonia, idest Pix Græca, & Pix Hispanica, seu Pix sicca: dicitur sicca ad differentiam picis liquidæ, quæ & Navalis appellatur, quamquam verior pix navalis sit illa, quæ à vetustis deraditur navibus, quæ Græcè *Zopissa*, & *Apochima* nominatur, & etiam *Palimpissa*.

Colubrina, idest Bistorta.

Coma, idest summitates.

Confecta: vocantur materiæ saccharo obductæ, & ceu tritorio quodam vestitæ: plus gulæ, quam medicinæ ferunt. Etiam Confectiones Cordiales dicuntur Confecta.

Conserva: est fœx styracis rubræ liquidæ.

Conquassare: Conquassari dicuntur (viridia maximè) quæ piliulo grossè tunduntur.

- Conservare, Conservifare*, idest, Conservam facere.
Constringens, idem est quod ostruens.
Contundere: Contusio est partium contundendo conquat-
 satio.
Coquere in Diplomate, idest coquere, seu elixare in Balneo
 Mariæ.
Coriandrum putei, idest Capillus Veneris.
Corymbi, idest Summitates.
Corona montis, idest Rosmarinus.
Corona terræ, idest Hedera Terrestris.
Corrosivum, idem est quod Causticum, vel Cauterium.
Cosmetica dicuntur medicamenta ad corporis ornatum fa-
 cientia.
Costus hortensis, seu *hortorum*, idest Mentha Sarracenicæ.
Costus niger, idest Angelica.
Crispula, idest Buphtalmum, seu oculus-bovis.
Crystallifare, idest in crystallinas formas reducere: proprium
 est salium, quibus, & tartarum, saccharumque addere
 licet: videlicet hæc in liquore aqueo soluta, si in frigi-
 dum locum, ad pellicullam usque liquor exhalatus, repo-
 sita fuerint, concresecunt in crystallos, & repetuntur cry-
 stallificationes, donec amplius colligi nequeant crystalli.
Crocus: in preparatis est calx ad croceum colorem vergens:
 præcipue paratur ex Antimonio, Marte, & Venere.
Cucupha est idem quod saculus repletus medicamentis ce-
 phalicis.
Cuminum absolute, idest semen ipsius.
Cuminum dulce, idest Anisum.
Cuminum nigrum, idest Melanthium.
Cupressus absolute, idest nuces ipsius in adstringentibus: in
 diureticis tamen lignum, & folia.
Curt, idest Acacia.
Cuscuta, seu *Casutha*: est quæ per lini plantas circumbol-
 vitur, quæ *Podagra lini*, seu *Linicida* etiam appellatur.
Dactyli Cheyron, idest Dactyli ex Cheyri Regione ubi præ-
 stantissimi enascuntur.
Daucus absolute, idest semen Dauci agrestis.
Daucus domesticus, idest Pastinaca sativa.
Decantare, idest liquorem alicui materia supereminentem
 per inclinationem effundere.

Decrepitare, de sale communi, & similibus dicitur, quæ cum ad ignem sine fusione calcinantur, & strepitum, seu crepitum edunt.

Decupelare, idem est, quod Decantare.

Deliquium: est spontanea concretorum salium solutio: ut de per Deliquium solvere, idem est, quod rem solvendam in locum frigidum, & humidum collocare, ut per se in liquorem vertatur.

Deliquium, in cella, seu loco humido feliciter peragitur Mense Junio, Julio, & Augusto, quo tempore cellæ sunt frigidiores, materiam super marmore, vel vitro lato aspergendo, ita ut guttatim instillet in receptaculum infra locatum. Nonnunquam promovetur deliquium, instillando guttas aliquot aquæ, ad opus accelerandum.

Dens cabalinus, idest Hyoscyamus.

Dens Leonis, idest Taraxacum.

Dephlegmare, idest phlegma separare, seu abstrahere, quod fit, si phlegma seorsim affectetur distillando, sin minus evaporando: competitque spiritibus mineralibus fixioribus, ut sunt: spiritus vitrioli nitri, salis communis, & similia.

Despumare, idest spumam demere, præcipuè in clarificatione sacchari, despumatione mellis, & præparatione syruporum, & succorum usus habet.

Detonare, Detonari dicitur, quando cum flagratione, & strepitu calcinatur, ut Crocus Metallorum, Antimonium Diaphoreticum, &c.

Dia, idest Compositio, unde Diarrhodon compositio de Rosis: Diambra, & similia. Dia Ambra rectius esset pronuntiandum, sed bonæ sonoritatis gratia expungitur unum à medio.

Diacaryon, idest Dianucum.

Diachylon, vide Chylon.

Diacodion, & *Confectio de Jacur*, idest Confectio, seu Compositio ex Papavere.

Diachysma, idem est quod Gargarismus.

Diamarenatum, vel *Diacerasum* est pulpa ceraforum ac idorum, cujus tres libræ cum sacchari libris duabus permiscuntur.

Diapente, idest de quinque medicinis.

- Diaphysalidon*, idest Compositio de Alchechengi.
- Diaspermaton*, idest Compositio de Seminibus.
- Diatessaron*, idest Compositio ex quatuor rebus.
- Dictamnus* absolutè, idest flores, & folia ipsius simul.
- Dictamnus albus*, idest Fraxinella.
- Dispensare*: Dispensari dicitur compositum, dum simplicia; quæ compositum ingrediuntur seliguntur, & pro composito inde parando adaptantur, ponderantur, &c.
- Dissolvere*: est corpus in naturam spiritus, vel liquidam formam reducere, ut accedente aliquo humore solvuntur salinæ materiæ, saccharum, &c.
- Distillare*: est liquorem, seu quod in corpore est separabile vi caloris attenuatum, & propulsum in recipientem apertum prolectare.
- Distillatio* est triplex: *per Ascensum*, *per Latus*, & *per Descensum*.
- Distillatio per Ascensum*: est cum humor, urgente calore inferiore, ascendere ex corpore cogitur, specie aërea, in alembicum, seu capitellum, ubi à frigido ambiente congelatur, per que rostrum distillat. Requirit cucurbitam, vel ampullam rectam, ex materia rei operandæ melius inserviente, cum suo pileo, seu capitello rostrato, (quod *Alembicum* vocant) apposito.
- Distillatio per Latus*: est quando, vase in latus inclinato, distillatio perficitur. Requirit cucurbitam, vel ampullam curbatam, *Retortam*, vel *Cornu Musarum* dictam.
- Distillatio per Descensum*: est quando vi ignis suppositi humor cogitur descendere. Requirit ollam, vel vitrum lati fundi, & angusti colli, cum cribro, & crate ferrea orificio apposito, ne caput mortuum descendat in receptaculum. His succedunt Fornaces, & Ignis.
- Fornaces*: sunt loca, materiam elaborandam, nec non ignem recipientia, quæ quatuor habent partes: *Ergastulum*, *Focum*, *Conisterium*, & *Registra*.
- Ergastulum*: est locus fornacis, qui recipit materiam elaborandam, cum suis vasis inservientibus.
- Focus*: est pars fornacis, quæ recipit ignem.
- Conisterium*: à foco, vel crate ferrea, vel alio idoneo fundo foraminibus persuso, partim ut cineres descendant, qui alioquin ignis vim abtunderent, partim ut aer in-

trans per conisterii ostiolum ventilaret ignem.

Registra: sunt foramina in suprema parte fornacis, per quæ ignis ventilatur, vel reprimitur, & quasi suffocatur imposito operculo, ut calor foveatur, regatur, & præferretur per omnes gradus.

Ignis apud Pharmacia: est *Motor extraneus*, seu *Instrumentum Chymicum*, quo utimur tanquam medio, ut ex fontibus ex quibus medicamenta desumuntur, idest materia circa quam Pharmacia versatur, ut sunt Animalia, Vegetabilia, & Mineralia, medicamenta eliciant; estque duplex: scilicet *Ignis Essentialis*, & *Ignis Materialis*.

Ignis Essentialis: est qui operatur pro ut ignis, cum tamen ignis non sit, quando acquisitio calore operatur, ut fimus equinus, & similia: vel quando naturali essentia, & virtute propria tanquam ignis operatur, ut cauteria, aquæ fortes, & similia.

Ignis Materialis: est qui operatur per flammam, & ardorem: est que duplex: *Siccus*, & *Humidus*.

Ignis siccus: est qui agit in objectum sine intermedio humore: estque duplex: *nudus*, & *cum medio*.

Ignis nudus siccus: est quando materia, vel in suo vase, vel absque eodem nudo igni apponitur: estque quatuor graduum: primus est is, qui sufficit redigere in actum operationem, qui metitur, vel gradatur, ubi manus calorem benè ferre potest, secundus est is, qui eum actum cum parvo augmento continuare, & finire potest, idest ubi eundem calorem manus diu ferre haud potest, & si adurit tertius: quartus est ignis reverberationis, summus nimirum omnium, qui non tantum omnem humiditatem è corpore pellit, verum etiam corpus in cinerem redigere potest. Reverberatorius dicitur à forma operationis, quia perficitur opus hoc in fornace ita fabricata, ut non tantum transeat, & ascendat ignis, sed potius flamma materiam præparandam verberet, & undique ambiat: dicitur etiam ignis quarti gradus, qui comburit, & destruit planè, ac arena, & vas candent.

Ignis siccus cum medio: est quando materia præparanda in primo vase non apponitur nudo igni, sed imponitur in alio vase, idque impletur alia materia, ut cineribus, arena, vel scobe ferri, & ex his accipit varias appellationes,

ut ignis cinerum, qui est mitis, ignis arenæ, qui est fortior, & ignis scobis, vel limaturæ ferri, qui est fortissimus.

Ignis humidus: est qui agit in objectum, mediante aqua calefcente: estque duplex: *Balneum Immersionis*, & *Balneum oris*, vel *Vaporis*.

Balneum Immersionis: est quando vas immergitur aquæ, & appellatur *Balneum Mariæ*, seu *Maris*, vel *Diploma*.

Balneum Roris, vel *Vaporis*: est quando vas tantum recipit vaporem aquæ calefcentis; cujus operatio etiam peragitur arenâ mediante, quando scilicet orificio vasis aquam continentis lamina ferrea, vel ænea foraminibus perfusa apponitur in craticula ferrea sustenta, super quam linteam arenâ repletum stenditur, cui arenâ vas materiam distillationi dicatam continens sepelitur, & dicitur distillare per arenam humidam, vel balneum arenæ humidæ.

Dosis, idest *Datio*, seu *Tributio*: in medicina denotat illud, quod potest dari infirmo de illa medicina, cui adhæret, sine nocumento.

Drakena, idest *Contrayerva*.

Dropax: est medicamentum compositum ex picis, partibus octo, & olei, partibus duabus, aliquoties aliquos pulveres miscendo: & est medicamentum emplasticum, fortiter, cuti adhærens, *Dropax* à pice dictum.

Dulcacidum, idest *Muzum*.

Dulcorare, seu *Edulcorare*: *Dulcorari* dicuntur calcinata sale grava, dum aquâ abluuntur, quâ ablutione sal ibi contentus, aquæ immiscetur. Dicuntur etiam dulcorati potiones addito saccharo, vel syrupo convenienti.

Eccoproticum. *Eccoprotica* sunt medicamenta, quæ alvi excretionem promovent, sed mitius, scilicet sterco tantum, ac alia, quæ in spatiis intestinorum, primæque regionis viis, continentur ejiciendo.

Echinus: est quicquid numerosa congerie aculeorum stipatur, sive tegumen, sive caput, sive cacumen fuerit. Etiam inter animalia significat animal terrestre echinatum, *Eri-naceus*, seu *Caninus* suillus, vulgòque *Herizo* appellatum.

Ephragetica: sunt medicamenta, quæ per poros cutis purgant, ac cum *Diaphoreticis* propterea coincidunt: opponuntur *emplastris*, & idem sunt, quod *Eccathartica*.

Ecryfotica, seu *Erradicantia*, ac *Electiva* sunt medicamenta purgantia, quorum vis, non tantum in intestinis, ac imo ventre, sed etiam in aliis viis, & visceribus, unde humores glutinosos edunt, exeritur.

Edulcorare, vide *Dulcorare*.

Effervescentia, à fervore sic dicta: est motus subitaneus ex acidi, & alkali conjunctione, emergens.

Elaphoboscum, idest *Pastinaca sativa*.

Elatine, idest *Heredera Terrestris*.

Eleagnon, idest *Agnus castus*.

Eleaphoselinam, idest *Petroselinum montanum*.

Electiva, vide *Ecryfotica*,

Electualisare, idest *Electuarium facere*, seu *conficere*.

Elenium, idest *Enula Campana*.

Eleosaccharum: est medicamentum compositum ex oleo distillato, & saccharo pulverato: v. g. Communiter miscetur scrupulum unum olei distillati, cum uncia una sacchari pulverati.

Eleoselinum, idest *Apium*.

Elixyr, vel *Elixyrimum*: est liquor spirituosus, facultatibus præcellentibus imprægnatus, vel infusione, vel distillatione, vel utraq; simul. Quando sola infusione paratur, convenit cum tinctura.

Elleborus absolute, idest *Eleborus Niger*.

Embroma, vide *Epithema*.

Emmenagogum, idest *mensis ciens*.

Emphractica: sunt emplastica medicamenta, quæ poros, suo lentore, obstruunt, & opplent, talia sunt humida tenacia, ut sunt olea, & similia.

Emplasticum, idest glutinosum: est quod parti cuiquam illitum tenaciter adhærescit, ac poros implet, hæc sunt sicca, ac terrea citra acrimoniam.

Endivia, *Cicorium*, seu *Cichoria*, vel *Cicorea*, *Intibus*, sive *Intubus*, vel *Intuba*, *Seris*, *Picris*, vel *Picrida*, *Scariola*, *Taraxacon*, *Condrilla*, & alia plura unum, & idem significant: differunt tamen aliqua ipsorum per sylvestre, sive erraticum, & domesticum, sive sativum, ut v. g. per *Scariolam* semper intelligitur *Cicorium domesticum*, & per *Taraxacon* semper *sylvestre*, & ex omnibus *endivia*, sive *cichorii* speciebus potest in servire altera pro altera.

Epicarpium, seu *Pericarpia* sunt medicamenta regioni pul-
sus in manuum carpis applicanda, qualia sunt emplastra,
vel unguenta antifebrilia: item confortantia pro pulsibus.

Ephemerum, idest Liliū convallium.

Epithema, *Malagma*, *Irrigatio*, *Perfusio*, & *Embrocha* idem,
& quasi unum significant, quibus etiam *Fomenta* adhæ-
rent. *Embrocha* Græcè, Latine *Perfusio*, & *Irrigatio* sig-
nificat, & est ubi ex alto pluvix instar in partem aliquam
fit distillatio: differt à fomento humido, quod hoc spon-
gia, vel pannis densis in decoctione madefactis parti ap-
plicatur: illa verò pars ex altero irrigatur. *Fomenta* di-
cuntur à fovendo, quia suo calore, partes corporis qui-
bus applicantur foveant, quia ut plurimum calida appli-
cantur. *Malagma* idem est quod *Cataplasma*.

Epuloticum, vel *Synoloticum*: est quod ulceri cicatricem
inducit, idest Cicatrizans.

Equisetum, idest Cauda equina.

Eradicantia, vide *Ecryfotica*.

Erysimum, idest *Verbena* foemina, seu *Irion*.

Errhina Græcè, *Nasalia* vulgò, caput purgia appellantur,
& sunt medicamenta, quæ naribus immittuntur: adeo-
que *Parmica* comprehendunt.

Eruca absolute, idest semen *Erucae* sylvestris.

Escharotica, vide *Adurens*.

Evaporare, idest liquorem calori exponere, ut exhaletur
humiditas. *Evaporatio* si salium fuerit, requirit vas vi-
treum humile, & lati orificii, si alterius materiae non
adeo penetrabilis, vas vitreatum fictile fortassis inserviet.

Eupatorium Avicenne, idest *Agrimonia*.

Eupatorium Mesues, idest *Ageratum*, seu *Gratiola*: vel ex
ejusdem Mesues sententia, loco *Eupatorii Mesues*, *Ab-*
synthii, & *Asari ana* p. æq. accipiantur; v. g. pro ʒj. *Eu-*
patorii accipe *Ab-synthii*, & *Asari ana* ʒʒ.

Exacinare, idest acinos eximere.

Exhalare, idem ferè est quod evaporare, differens tantum
in eo, quod evaporatio fit communiter in humidis, ex-
halatio verò in ficcis.

Exaltare, idest rei potentiam alterando augere; vide fer-
mentare.

Excorticare, idest cortices detrahare.

Expectorans, idest Pectoralia.

Expressio: est humidæ, & tenuis substantiæ separatio, à sicca, & crassa compressu facta; undè *Exprimere*: est premendo, vel pressura elicere, sivè id sola manu fiat, sicut decocta exprimi solent, sivè prælo.

Extinctio: est materiæ accensæ in aliquo humore suffocatio.

Extrahere, *Extractio*: est beneficio debiti liquoris, (quem menstruum adscititium vocant) proportionaliter affusi, præcipuæ partis è corpore, separatio, undè oritur tinctura, vel infusio, vel decoctum, & si postea separato menstruo, evaporatione, corporis essentia in fundo relinquitur, *Extractum* vocatur: si autem extractio fiat per connatum menstruum, ut ex recentibus vegetabilibus, quorum succus prælo expressus unà essentiam eorum secum defert, & postea depuretur, & evaporatione superfluous humor exhaletur ad spissitudinem justam, vocatur *Succus inspissatus*.

Extrahere secundum artem, idest extractiones reiterare, affusis novis menstruis, idque toties, quoties menstruum adhuc impregnari videtur.

Faba suilla, idest Hyoscyamus.

Farcire: est radices, vel fructus excavati aliis medicamentis implere.

Farfara, idest Tussillago.

Fasiolus major, idest Faba.

Fel terra, idest Centaurium minus,

Fermentare: fermentari res præcipuè dicitur, quod evidenter in se resolvitur, rarefcit, & maturatur. Ratio fermentationis hæc est: Contraria fermentabilia confusa, v. g. nondum redacta sub uno dominio, ac potestate, mixtioque exaltata, si adhuc vi caloris externi, (quem motum intestinum nonnulli vocant) non resoluta fuerint, vi potentioris facultatis alterantur, atque inde in certam aliquam temperiem, naturamque spirituosioreni evehuntur, & exaltantur.

Ferraria, idest Scrophularia.

Fibra: sunt filamenta, sivè villi: sunt veluti stamina rebus nonnullis intexta, v. g. arboribus, foliis, &c. etiam sunt capillamenta extrinsecus adnascentia, ut fibræ radicum, & similia.

Ficaria, idest Scrophularia.

Filius ante Patrem, idest Tussillago : sic dicitur, quia repente floret, foliis nondum egressis.

Filtrare, vide Clarificare.

Fistici, *Pistachia*, sive *Phistachia* : sunt fructus, seu nucleis similes in forma, & virtute nucibus pinei, unde alterum pro altero substitui potest.

Fixare, idest quod volatile est fixum reddere : fit, vel per se, scilicet iteratis distillationibus, & sublimationibus, vel addita alia aliqua re, cujus vi fixatio perficitur.

Flores : in præparatis sunt partes subtiliores corporis per sublimationem separatae, sub forma sicca, à crassioribus particulis : in nativis vide Cap. I.

Flos Amoris, idest Amarantus.

Feniculum absolute, idest semen ipsius : sed in colliriis fucus foliorum.

Feniculum Porcinum, idest Peucedanum.

Folliculus : est theca tenuis, quæ granum, vel semen continet involutum.

Fomenta, vide Epithema.

Fornaces, vide Distillare.

Fragium primum, idest Dictamnus albus.

Fragula, idest Fragaria.

Fraxinella, idest Dictamnus albus.

Frontale : denotat epithema fronti applicandum.

Fuga Dæmonum, idest Hypericum.

Fulsumen, est radix piperis, ejus vice piper nigrum.

Fuligo alba Mercurialis, idest Sal Amoniacus.

Fumare, vide Calcinatio fumigatoria.

Fumaria bulbosa, idest Aristolochia rotunda.

Fundere. idem est in Chymia, quod liquare, seu ad ignem liquefacere : proprièque de salibus, ac metallis dicitur, unde *Fusio* est fluor corporum solidorum temporarius, igni forti inductus : vide *Liquare*.

Gafet, idest Eupatorium.

Galega, idest Ruta capraria.

Galeopsis, idest Scrophularia : & etiam Urtica mortua dicitur Galeopsis.

Gallia, sive *Algalia*, idest Medicina ex speciebus aromaticis confecta.

- Galreda*, idem est quod Gelatina : vide Mucillago.
- Gargarismus* : est liquor destinatus ad os , fauceique gargarifandas.
- Geleniabin* : est nomen æquivocum , seu commune , & generale ad condituram , tam sacchari , quàm mellis , ex aliquibus floribus : undè Geleniabin de Rosis , potest esse mel rosatum , & saccharum rosatum , &c. sed communiter significat Mel Rosatum colatum.
- Gemma* : inter mineralia sunt Lapides Preciosi ; inter vegetabilia idem sunt , quod oculi.
- Geniculum* : est internodatio quarundam plantarum.
- Geranium* : idest Gratiola.
- Gilla* : idest Sal Vitrioli vomitivus.
- Glesum* : idest Succinum.
- Glutem Alchanach* , sive *Alzanach* , idest Ictyocola : dicitur etiam Colla piscium.
- Glutem aquaticum* , idest Sperma Ranarum.
- Glutinans* , *Glutinatorium* : est quod agglutinat , & conjungit solutas partes , ut faciunt siccantia , & adstringentia.
- Glutinosum* : est idem quod emplasticum.
- Grabadin* : idem significat , quod aggregatio antidotorum , seu medicinarum , & est idem quod Antidotarium.
- Grana tria* , idest semen Melonum , citruli , & cucumeris.
- Granulare* , *Granulatio* : est in granula comminutio : estque propriè metallorum , fitque vel metalla fusa guttatim in aquam mittendo , cujus vi repercussa in granula disiliunt : vel nonnunquam scopæ è viminibus exilibus aquæ imponuntur , vel tabula , aut colatorium angustissimè pertusum , per quem metallum fusum , aut liquefactum perfunditur.
- Granum* : Grana sunt semina minutiora plantarum.
- Granum Scarlatum* , idest Chermes.
- Gummi* : in præparatis idem est , quod extractum resinosum .
In nativis vide Cap. I.
- Gummi Acanthinum* , seu *Babylonicum* , vel *Serracenicum* , seu *Thebaicum* , idest Gummi Arabicum.
- Hemagogon* , idest Sanguinem menstruum proliciens.
- Hemonitis* , idest Lingua cervina.
- Hæger* , idest Lapis Lazuli.
- Halicacabum* , idest Alkekengi.
- Harmel* , idest semen rutæ sylvestris.

Harnet, idest Arsenicum.

Hasce, seu *Halasce*; idest Thymus.

Heyl, idest Cardamomum majus.

Heylbaugue, idest Cardamomum minus.

Helxine, idest Parietaria.

Hemazi; idest res acetosa: undè semen hemrazi, semen acetosæ significat.

Herba Benedicta, idest Caryophyllata.

Herba Cancris major, idest Bursa Pastoris.

Herba Cancris minor, idest Herniaria.

Herba canicularis, idest Hyoscyamus.

Herba crasula, idest Semper Vivum minus.

Herba Equinalis, idest Cauda Equina.

Herba Gataria, idest Nepetha.

Herba Julia, idest Ageratum.

Herba muralis, idest Parietaria.

Herba Muschata, idest Rostrum Ciconiæ.

Herba Paralysis, idest Primula veris.

Herba Pedicularis, idest Staphis agria.

Herba Ruperti, idest Gratia Dei.

Herba Salivaris, idest Pyrethrum.

Herba Sanctæ Crucis, idest Petum.

Herba Sanctæ Mariæ, idest Costus hortensis.

Herba Tetrahit, idest Herba Judaica.

Herba Turca, idest Herniaria, seu Polygonum minus.

Herba Venerea, idest Acorus.

Herba Venti, idest Anemone.

Hermes, idest Nitrum.

Hermeticè claudere, vide Sigillare.

Herniaria, idest Polygonum minus.

Hydroleum: est Aqua cum oleo mixta.

Hydromel: est Liquor ex aqua, melle confectus.

Hydropiper, idest Persicaria.

Hydrosaccharum, vide Juleb.

Hyoscyamus absolute, idest semen Hyoscyami albi.

Hyoscyamus Peruvianus, idest Petum.

Hypnoticum: est quod somnum conciliat, idest somniferum.

Hypocaustum: est locus per furnum, vel alia instrumenta excalesfactus, vel pro frigore tantum intensiori arcendo, vel pro sudore etiam alliciendo.

Hypomarathrum, idest Foeniculum.

Hypuris, idest Cauda Equina, seu Esquisetum.

Hirundinaria, idest Chelidonium majus.

Hispidula, idest Pilosella.

Hysopus absolutè, idest Hysopus montanus.

Holippæ: sunt placentulæ ex infusione medicamentali, farinaque triticea, addito saccharo, paratæ.

Hortense semen, idest Petroselinum, seu Apium Domesticum.

Jacea, idest Herba Trinitatis, seu Viola tricolor.

Ignis, vide Distillare.

Illecebra, idest Vermicularis.

Imbibere, seu *Nutrire*, idest rem humiditate per vices porare, seu liquore rem humectare, Infusio Nutritiva dicta.

Impastare, idest miscere, ut fiat instar massæ, seu pastæ.

Impregnare, idem ferè est quod imbibere.

Incidens: est idem quod attenuans.

Indurans: est quod quasi congelat: talia sunt frigida in secundo, & tertio gradu.

Infundere: est materiam liquori immergere.

Inguinalis, idest Eryngium.

Insolare, idest macerare, vel Sole, vel alio calore repido:

Interpassare: Interpassari dicitur de sacculis, seu fomentis ficcis, idemque est quod intersuere, ne materia inclusa conglomeretur, cujus rei gratia quoque gossypio pulveres suscipi possunt.

Intybum, *Intybus*, *Intubum*, seu *Intubus*, idest Endivia, seu Cichorium.

Iris absolutè, idest radices Iridi Florentiæ, seu Nostratis.

Irrigatio, vide Epithema.

Ischemon, idest Sanguinem sistens.

Jaba: est Arundinacea coma effusa, qualis in milio est.

Jviscus, idest Althæa.

Julepus, seu *Julapium*, vel *Juleb* apud Persas idem sonat quod potio dulcis; & est medicamentum fluidum ex liquore idoneo, & syrupo, vel saccharo sine coctione paratum, quod componi solet ex aquis stillatitiis, vel ex herbarum decocto, in ea proportione, ut pro unaquaque uncia syrupi, sint uncia sex, vel octo liquoris, & nunquam appellatur *Hydrofaccharum*. Arabici autem vocem julepi non distinguunt à Syrupis.

Julus, Juli sunt folia primum erumpentia, præcipuè que notat Juglandis arboris flores longiusculos, cum foliis prioribus apparentes.

Jum de Bedust, idest Castorium.

Kesmes, vide Alkesmes.

Labrum veneris, idest Dipfacus.

Lactuca absolute, idest semen ipsius: Lactuca à lacte nomen accepit, tum quia lacte abundat, tum etiam quia mulieribus lactis exuberantiam affert.

Laminatio: est corporis in parvas, & tenues laminas perductio; competit metallis.

Lanaria, idest Verbascum.

Lanugo: sunt filamenta tenella in plantis, cuticulæ extimæ instar pilorum, seu lanæ adnascentia: v. g. in Verbasco.

Lapathum, idest Acetosa, seu Oxalis, quæ etiam Lapathum acutum appellatur.

Lapides quinque preciosi, vide fragmenta preciosa. Cap.I.

Lapis: Lapidés inter vegetabilia sunt cortices duriores nucleum includentes: inter mineralia vide Cap.I. in præparatis, nomen lapidis imponitur nonnullis medicamentis, quæ excocta sunt ad duritiem lapideam, ut Lapis Anodynus, Lapis Infernalis, Lapis medicamentosus, &c. inter Animalia etiam Lapidés inveniuntur, ut Lapis Bezoar, Lapis Porcinus, Lapis Iguanus, &c.

Lapis Cappadox, idest Lapis spongiæ, qui in spongiis reperitur.

Lapis Ceratites, idest Unicornu Fossile.

Lapis Syriacus, idest Lapis Judaicus.

Lappa, idest Bardana.

Laser fetidum, & *Laser medium*, idest Assa foetida.

Laserpicium, idest Levisticum.

Lathyrus, idest Cataputia minor.

Laudanum, dicitur de solo medicamento ex opio confectum, ut Laudanum Opiatum, quod nihil aliud est quam extractum Opii admixtione alexipharmacorum, cordialiumvè, & similibum correctum. Dicitur autem *Laudanum*, quasi Laudatum medicamentum, ob insignes vires suas, quibus in gravissimis infirmitatibus naturæ succurrit.

Laxans, idest materiam attenuans, & discutiens, hæc sunt modicè calefacientia, largius humectantia, & substantiæ tenuioris.

Lazerolus, vide *Mespilum tricoccum*.

Leontopodium, idest *Planta Leonis*.

Lepidium, idest *Seitaragi*, pro eo semen nasturtii.

Leucojum, idest *Keyri*, vel *Cheiri*.

Libanotis, idest *Rosmarinus*.

Lilium absolute, idest flores *Lilii albi*.

Lingua Avis, idest Semen *fraxini*.

Lingua Canina, idest *Cynoglossum*, seu *Cinoglossa*.

Linicida, idest *Cuscuta*.

Liquare, seu *Fundere*: est vi caloris fluidum facere: com-
petit metallis, salibus, pinguedinibus, cera, pice, & si-
milibus, quæ à frigido concreverunt, & in liquorem, &
fluxilem consistentiam, à calore factam resolvuntur: in-
terdum etiam idem est, quod per deliquium dissolvere.
Liquatio, seu fusio differt à dissolutione in eo, quod li-
quatio fit sine humore, solum vi ignis, dissolutio vero
fit cum humore.

Lithargyrium absolute, idest *Litargyrium Auri*.

Lithosperma, idest Semen *Apii*.

Lithospermum, idest *Millium Solis*.

Lixivia: sunt solutiones salinæ Alkalinæ diffusæ.

Joculamenta: sunt Seminum involucra, quæ vesuti parvæ
capsulæ ea occludunt.

Locusta: inter Plantas idem est quod oculi: inter Animalia
autem certa animalcula representant, aliæ marinæ, aliæ
terrestres: terrestres *Locustæ* dicuntur quasi *Loca vsta*,
messes, & alia, quæ attinguntur urant.

Lotus urvana, idest *Melilotus*.

Ludus, idest *Calculus humanus*.

Luinla, idest *Trifolium acetosum*.

Lutare, idest obliniri vasa luto, sive sit vulgare ex farina,
& aqua, sive compositum, ut.

Lutum Sapientie: ℞. Capitis mortui vitrioli loti, & exicca-
ti, & calcis vivæ ana p. æq. cum albuminibus ovorum fiat
massa, qua claudantur recipientes in distillatione spiri-
tuum, imponens chartam cum amylo.

Alio modo: ℞. Cretæ optimæ ℥viiij. cineris communis ℥ij.
stercoris Equini, vel Asini sicci ℥ij. farinæ laterum, vel
limaturæ Martis parum: fiat pulvis subtilis, cribrentur,
misceantur, & superspergantur sensim lanæ tonsæ de pan-
nis

nis ℥ij. fiat massa cum aqua optimè malaxando cum pala. Inservit pro furnis parandis, vasis lutandis, & juncturis vasorum obturandis.

Lutum pro fornacibus : ℞. Terræ pinguis ℥iij. pulveris laterum, & scorix ferri lotæ anà. ℥ss. lanæ tonsæ ℥ss. cum aqua fiat Lutum.

Alio modo : ℞. Arenæ, scorix ferri, & terræ pinguis anà ℥v. fiat pulvis, & adde stercoris equi ℥ij. vitri pulverati, & salis communis anà ℥iv. fiat massa cum aqua.

Lutum pro furno portatili : ℞. Pulveris subtilis ollarum p. iij. terræ pinguis p. ij. cum aqua fiat massa.

Loricatio Retortarum : ℞. Vitri subtiliter pulverati, & fragmentorum crucibulorum, seu retortarum etiam subtiliter pulveratarum anà ℥j. luti figulini ℥ij. lanæ tonsæ de pannis ℥ij. cum aqua fiat massa.

Magistral, seu *Magistralis*, idest incerti Authoris.

Magistrantia, idest Imperatoria.

Mala aurea, idest Arantia, seu Narantia.

Malaëticum, idest Emolliens.

Malagma, vide Epithema.

Malathran, idest Bdelium.

Malaxare : Malaxari dicuntur emplastra, dum in massam subiguntur.

Maldacron, seu *Madelcon*, idest Bdelium.

Malicorium, idest cortex granatorum.

Malva Palustris, & *Malva viscus*, idest Althæa.

Malus Assyria, & *Malus Medica*, idest Citria.

Malus Punica, idest Granata.

Marrubium absolute, idest folia, & summitates Marrubii albi.

Masticatorium, est medicamentum appophlegmatizans, quod in ore detentum, dentibusque masticatum pituitam liquat.

Mater herbarum, idest Artemisia.

Matrix : inter plantas idem est, quod medulla, aut cor.

Maturans, idest puris generationem juvans : talia sunt temperate calida, humida, & emplastica.

Medium granatum, seu *Dulcacidum*, idest Muzum granatum.

Medulla : inter animalia adipem significat, in ossium medietate contentam, vel molliorem illam substantiam, quæ in spina, ac sub craneo est. *Medulla* absolute, cervi, aut vitula intelligitur : inter plantas mediam cujuslibet partem

molliorem, ac præstantiorem significat, quam cor, matricem vè etiam appellant: inter mineralia, denotat partem molliusculam, quæ in saxis nonnunquam reperitur.

Mel simpliciter, intelligitur mel despumatum. Mellis nomen pharmacopœis nonnunquam denotat succum, seu extractum, vel decoctum simplicem ad mellis consistentiam inspissatum, ut *Mel Centaurii Guidonis*, quod nihil aliud est quam extractum centaurii: aut mel sapore æmulantem, ut mel passulatum, Juniperinum, &c. Nonnunquam refert syrupum cum melle paratum, ut *Mel Rosatum*, &c.

Mel Tabarzet, idest Mel bonum.

Melissophyllum, idest Melissa.

Mellicratum: est Syrupus ex melle, & vino paratus.

Melon aquæ, seu *Melon Indus*, vide Albatheca.

Mensis Chymicus, ut & *Philosophicus*, & *Medicus*: est 40. dies.

Menstruum: est liquor, quo tincturas extrahemus, & plura solida liquamus: dicitur etiam *Vehiculum*, eo quod secum aufert, & avehit à corpore quod extrahendum est. Dicitur etiam vehiculum aqua, vel species quibus medicina ægrotis subministratur.

Mentha absolute, idest flores, & folia simul menthæ hortenensis.

Mentha Cataria, idest Nepetha.

Mentha Corymbifera minor, idest Ageratum.

Mentha Romana, *Mentha Sanctæ Mariæ*, & *Mentha Saracenica*, idest Costus hortensis, seu hortorum.

Mentha Selina, idest Nepetha.

Mentha Sicca: non virens aliquoties ab Authoribus petitur, quia Mentha virens est ventosa, & stomachi conturbativa, cum autem siccatur admittit ventositatem, & restat ei pars confortativa: unde notandum quod herba, aut flos, vel simile, cum siccatur tripliciter operatur: aut amittit virtutem, ut borrago, buglossum, violaria, mala-va, & similia multa: aut acquirit virtutem, un mentha, hyssopus, & similia: aut transit de virtute, in virtutem, ut viola, rosa, & similia.

Mespilum tricoccum, *Lazerolus*, *Zazor*, *Zazur*, &c. quasi unius generis sunt, & sumi potest alterum pro altero: *Tri-coccum*, idest ex tribus ossibus: etiam in ejus defectu sumi

mi possunt sorba, sic à sorbendo dicta, quia caro ipsorum post maturitatem efficitur sorbilis.

Mille grana, idest Herniaria.

Mille morbia, idest Scrophularia.

Myrica, idest Tamarix.

Myrta cantha, idest Bruscus, seu Ruscus.

Miva: significat syrupum confectum ex succo cydoniorum, & vino, vel aceto, & melle, vel saccharo: differt à Gelatina in eo, quod Gelatina inspissiore consistentiam habet.

Momordica, idest Balsamina.

Mora celsi: sunt fructus mori arboris. *Mora Rubi*, seu *Sentis*, vel *Idei*, seu *Batos* Græcè, unde Latine *Batus*, idem significat; vulgò *Zarzamoras*.

Moschocaryon, seu *Moschocarydion*, idest Nucysta.

Mucilago, seu *Muccago* est liquor glutinosus, seu viscosus ingelatinam quasi coactus, ex seminibus, vel radicibus gummosis, & gummatibus ipsis paratus. *Muccago* dicitur quasi mucum ago, unde nomen obtinuit ob consistentiam mucosam non abssimilem. *Mucilago* differt à Gelatina in eo quod Gelatina spissior esse solet, & paratur ex succis fructuum, & purioribus ossium, aliisque animalium partibus cartilagineis coctis, & cum saccharo inspissatis: *Mucilago* verò paratur ex vegetabilium partibus viscosis, seu mucilaginosis, ut ex semine lini, scenugræci, malvæ, cydoniorum, psyllii, gummi tragacanthi, & Arabici, radice althææ, symphyti, &c. Gelatina verò nomen obtinuit, quod aquam congelatam referat; quæ autem paratur ex animalium partibus dicitur *Galreda*: quæ verò ex cydoniorum succo nonnullis *Marmelata* vocatur, & vulgò *Jalea*, cui si addantur purgantia aliqua, à Recentioribus dicitur *Diacydonium Lucidum*, seu *Pelucidum Laxativum*.

Mucharus, idest Iufusio.

Muscus: est excrementum herbaceum instar lanuginis, corticibus arborum, vel ossibus aeri expositis adnascens, quod appellatur etiam *Usnea*.

Muscus capillaris, idest Polytrichum.

Muzum: dicitur omne illud, quod est medium inter acerbum, & maturum, & inter dulce, & acidum: unde acidum, idest immaturum; dulce maturum: dulcacidum

medium, sic de cydoniis, plerisque fructuum generibus tamen non sic de granatis, quia ex iis inveniuntur acida, dulcia, & dulcacida: etiam cerasa inveniuntur dulcia, & acida, ut etiam inveniuntur poma acida, & dulcia.

Nabet, idest Zuccharum, seu Saccharum candum.

Naphe Arabicè, idest flos Mali Syriæ, vulgò *Azahar*.

Nasale, idem est quod Errhinum,

Nenuphar, idest Nymphæa,

Nepetha, vide Calamintha.

Nicotiana, idest Petum.

Nymphæa absolutè, idest flores Nymphææ, seu Nenupharis albi.

Nucleus: est semen nucibus, vel fructuum ossibus inclusum.

Nutrire, vide Imbibere.

Nux à nucleo dicitur, & denotat fructus quosdam, cortice ligneo, nucleum occludentes.

Nux Pontica, idest Avellana.

Nux Regia, idest Juglans, seu Nux usualior.

Obstruens, idest oscula vasorum occludens: hæc sunt frigida, adstringentia, substantiæ crassæ, austera, & acerba.

Ocymastrum, idest Scrophularia.

Ocymum, seu *Ocymum Garryophyllatum*, idest Basilicum, vulgò *Albaca*.

Oculi: sunt florum tegumenta antequam explicentur.

Oenanthe, idest Philipendula.

Oenomeli, idest Mellicratum, seu Vinum Mulsum, vel Vinum Hypocraticum.

Oesypum Græcè, Latinè sordem lanarum significat.

Oleum de Ben; Simon Januensis Oleum Muscelinum appellat: Dioscorides autem Oleum Balaninum, & dicit, quod Oleum Carynum, scilicet de Nuce Juglande, hoc est de nuce usuali, valet sicut Oleum Balaninum, idest de Ben.

Omphacium: plurimis immaturis rebus competit, at tamen absolutè, & per antonomasiam dicitur de succo uvarum immaturarum, *Acresta* dictus, ab *Acredine*, unde elegantius *Acresta*, quam *Agresta* appellatur.

Ophioscoridon, idest Victorialis.

Opiara: sunt præstantiora quædam Antidota narcotica, seu stupefactiva, ab opio, quod ingreditur compositionem earum dicta. Hoc nomen *Opiatum* imponitur etiam nonnullis

nullis Electuariis, quanquam opium non contineant, quia habent consistentiam opiatarum.

Orchis, idest Satyrium.

Oreoselinum, idest Petroselinum.

Osmundi, seu *Osmunda*, idest Filix.

Ossa: inter animalia notissima sunt, inter plantas sunt cortices lapidei, qui nucleos circumdant.

Ostracium, idest Imperatoria.

Oticum: est quod auribus familiare est.

Oxalis, idest Acetosa.

Oxyacantha, idest Berberis apud Arabes. *Oxyacantha* autem apud Græcos: est fructus Spinæ Acutæ, seu Panis Ur-
si, vulgò *Majuelas*.

Oxycratum: est mixtura ex aceto, & aqua; quæ etiam dicitur *Posca*.

Oxyrrhodinum: est medicamentum compositum ex partibus tribus olei rosati, & parte una aceti.

Oxythriphyllon, idest Trifolium acetosum.

Oxos Græcè, Latine acetum significat, unde *Oxymel* significat idem quod mel, & acetum syrupsatum, & *Oxyssacharum*, idem quod saccharum, & acetum.

Pancraticum, idest Scylla.

Papaver absolute, idest Papaver album.

Parthenium, idest Matricaria, seu Artemissia tenui folia.

Passer absolute, idest Troglotites: est illa avis vulgaris fallacissima, quæ vulgò appellatur *Gorrion*.

Pediculus: est petiolus, quo folium, fructus, aut flos dependet.

Perdicium, idest Parietaria.

Perforata, idest Hypericum.

Perfusio, vide Epithema.

Periamma, *Periapton*, vide Amuletum.

Periclimenon, idest Matrisylva.

Persica: sunt mala illa, quorum nuclei offeus cortex est durus, asper, & non planus, vulgò *Melocorones*: etiam ejusdem generis sunt, quæ vulgò *Albaricoques*, & *Duraznos* appellantur.

Perselinum, idest Petroselinum.

Petroselinum absolute, idest semen ipsius.

Personata, idest Bardana.

Pes cati, idest Pilosella.

Phyllitis, idest Lingua Cervina.

Phlegma: est liquor distillatus aquosus.

Phu, idest Valeriana.

Picea, idest Abies.

Picris, vel *Picrida*, idest Cichorium.

Pinguedo, idem est quod adeps: interdum tamen generalius, omnia pingua comprahendit.

Piper Eunuchorum, idest Agnus castus.

Piper simpliciter, idest Piper album.

Pyritis, idest Silex.

Pyroticum, vide Adurens.

Pistachia, vide fistici.

Pistolochia, idest Aristolochia rotunda.

Pix absolutè, idest Pix nigta.

Plantago absolutè, idest Plantago major.

Plirisarcoticon, idest Completa medicina.

Pneumaticon, idem est quod Pulmonicum, vel Astmaticum.

Podagra lini, vide Cuscuta.

Pæonia absolutè, idest Pæonia mas, sive radix, sive semen.

Polenta à polinè derivatur: Polinem est farinæ pulvis subtilis, unde Polenta quasi farina subtilis, ad polinis similitudinem; sed Polenta ad usum medicum intelligitur cataplasma instar pulvis confectum.

Polychrestum: dicitur quod multis viribus pollet.

Polypodium absolutè, idest radices Polypodii quercini.

Polium absolutè, idest Polium montanum.

Pomum Hyerosolimitanum, idest Balsamina, quæ etiam *Pomum Mirabile* dicitur.

Poroticum, idest Callum generans.

Portucula, idest Vermicularis.

Posca, vide Oxycratum.

Potio à potu nomen obtinens: dicitur communiter quicumque liquor potulentus, sed præcipuè intelligitur de potione purgante, vel alterante.

Præcipitare: præcipitari dicitur, quod in liquore solutum, incrassatumque ad fundum secedit. Nonnunquam denotat totum actum calcinationis, per liquores corrosivos; sive calx per se subsideat, sive exhalatione humiditatis,

sive

sivè instillatione alicujus rei repercutientis.

Preparare: absolute est rem tenuissimè lavigare supra porphyrium, imbuendo cum aqua aliqua cordiali. Dicitur etiam de radicibus nonnullis, seminibus, &c. quæ in aliquo liquore maceratae exiccantur. *Preparata* præcipuè vocamus materias duras supra porphyrium lapidem in pulverem impalpabilem redactas.

Prassium absolute, idest Marrubium album vulgare, quod viride, idest recens est accipiendum, nam in Prassio recenti, & viridi quædam substantia lenta reperitur apta, & accommodata thoracis affectibus, quæ per exiccationem deperditur.

Primula Pratenfis, idest Primula veris.

Princeps Vegetabilium, idest Vinum.

Pruna absolute, idest Damascena, seu Hispana.

Psiadium, idest Planta Leonis.

Psidia, idest Cortex Granatorum.

Psilotrum, idest Depelatorium.

Psoricum, idest Scabiem sanans.

Psarmicum, idest Sternutatorium.

Pipsana: dicitur decoctum diffusum ex hordeo, vel radicibus, & herbis paratum pro poru ordinario.

Pulicaria, idest Coniza.

Pulpa: est caro, seu substantia fructuum succulentorum, inter corticem, ac nucleum comprehensa, v. g. pulpa, seu caro prunorum, cassiæ fistulæ, & similia.

Purificare, idest à sordibus, seu inquinamentis (crassioribus) separare: fitque lavando, filtrando, digerendo, decantando, &c.

Pus generans, vide Maturans.

Putrefaciens: est quod acrimonia, &c. calori nativo insensissimum, eumque vel fugat, vel ejus symmetriam destruit: talia sunt mordicantia, acria, arsenicalia, & similia.

Quatuor semina, seu *Quatuor grana*, vel *Semina communia*, idest Semina frigida majora.

Quercula minor, idest Chamædrys.

Quinta Essentia, præcipuè denotat spiritum distillatum ex succis fermentatione exaltatis: Etiam olea distillata, præcipuè ex aromaticis, vocamus essentias.

Radix simpliciter, est Raphanus.

Radix salibar̄is, idest Pyrethrum.

Ramich, idest res styptica.

Ramus: est velut brachium plantæ.

Rectificare, idest denuò blando calore distillare, ut pars magis spirituosa, ac volatilis eliciatur, relicto phlegmate, seu parte aquosa in fundo: sic rectificantur spiritus inflammabiles, aquæ distillatæ, &c. Etiam rectificantur spiritus acidi, ut spiritus vitrioli, nitri, &c. sed contrario modo, scilicet abstrahendo phlegma per distillationem, quia in iis magis spirituosum, seu volatile est, quam spiritus. Nonnunquam etiam reiterare operationem, ut perfectum reddatur opus, rectificare dicitur, ut quando dissolvimus nitrum, & sales, filtramus, crystallisamus, &c.

Regina prati, idest Ulmaria.

Repellens: est quod humores in membra irruentes, vel nondum planè impactos repercutit: talia sunt, vel frigida humida, quæ meatus contrahunt, vel frigida sicca terrestria, aut austera, astringentia, &c.

Reserans, idest infarctum liberans.

Resina absolutè, Resina pini intelligitur, non quia cæteris melior, sed quia copiosior habetur, & sic Authores probe intelligunt, igitur quando resinam ex Terebintho, aut mastiche (quæ in genere resinatum sunt præstantiores) semper speciali nomine, non generali describunt.

Resta bovis, *Remora aratri*, idest Ononis, seu Anonis.

Reverberare, idest rem aliquam vi flammæ cremare, quæ infra, ac supra illam ambiat.

Rhodostoma, idest Aqua Rosata.

Rhus absolutè, idest cortices fructus ipsius.

Rob, seu *Robus*, vel *Sapa*: est cujuslibet succus ad mellis spissitudinem, per se inspissatus: & absolutè, seu per antonomasiam intelligitur Rob ex musto uvæ ad tertias coctum.

Rosa absolutè, idest Rosa Rubra, quæ etiam appellatur Rosa Nostra, vulgò *Rosa Castellana*.

Rosa canina, seu *Rosa Sylvestris*, idest Cynosbatos.

Rosmarinus absolutè, idest summitates ipsius florecentes.

Ruta absolutè, idest folia rutæ domesticæ: Ruta utenda est mediocriter sicca in Antidotis, nam recens abundat humiditate excrementitia, quæ absumentia est, & nimis sicca acrior redditur.

Sabac, idest Jasmin.

Sabic Arabicè, *Polenta* Latinè appellatur.

Saccharum Tabarzet, sivè *Tabarzeth*: est Saccharum bonum, idest purius, & albius.

Sacculus: est genus medicamentosum constans ex convenientibus medicamentis ficcis, in sacco infutis.

Sal Anderone, *Sal Infernalis*, & *Sal Sulphuris*, idest Nitrum.

Sal Mercurialis, *Sal Mirabilis*, seu *Philosophorum*, & *Sal Solaris*, idest, Sal Ammoniacus.

Salificare, idest Sal conficere.

Salix Amerina, idest Agnus castus.

Sambacus: idest Jasmin.

Sampsuchus, idest Majorana.

Sanamunda, idest Cariophyllata.

Sana Sancta, seu *Sana Sancta Indorum*, idest Petum.

Sanguis terra, idest Vinum.

Sapa, vide Rob.

Sarbotheng, idest Lærificans.

Sarcoticum, idest carnem generans: talia sunt quæ extra morsum fordes vulnerum detergunt, ne consolidationem impediunt.

Saxifraga rubra, idest Alkekengi: etiam *Philipendula*, hoc nomine insignitur.

Scatum Cæli, idest Umbilicum Veneris.

Scebram, *Esula*, *Pityusa*, sivè *Pitaysa* idem est.

Scedenigi, idest Lapis Hæmatites.

Schybala: sunt Stercora rotunda dura, & caprinæ absolute.

Sclarea, idest Horminum, quod etiam Gallitrichum appellatur.

Scolopendria, vide Argentina.

Sebellia, seu *Sehellina*, vide Alephanginâ.

Secaniabin, idest Oxymel simplex.

Sedum minus, idest Vermicularis.

Sedenagi, vel *Sedenegi*, idest Acini granati sylvestris.

Selini Spermatis, idest Semen Apii.

Semen Rosarum: est illud Semen pilosum, quod invenitur in

Rosaru calicibus inclusum, postquâ calices in planta manentes, defluxis jam florum foliis, crescunt ad formam pyri parvuli, atque maturantur, & rubeunt: in cuius defectu supleri potest semen Cynosbatos, vulgo *Escaramu-*

Semina communia, idest Quatuor semina frigida majora.

Sempervivum minimum, idest Vermicularis.

Sentis canis, idest Cynosbatos.

Separare: est res heterogeneas mixtas, & confusas segregare, quemadmodum separatur oleum ab aqua, aut per tritorium angusti orificii in fundo, quod orificium aqueo liquori, utpotè graviori prius fluenti aperitur, postmodumque obturatur, oleumque restans sigillatim colligitur: modo etiam per chartam bibulam separantur olea, præcipuè graviora; nimirum transit aqua, restatque oleum: nonnunquam etiam apponitur vitrum humilium, gossypiumque, seu lana utrique imponitur, ut uno termino oleum tangat, alteroque in vase apposito dependat, & delabatur oleum per gossypium in apposito vasculo humili.

Septicum, idest putretaciens.

Seris, idest Cichorium.

Serpens terrenum, idest Nitrum.

Serpentaria femina, idest Bistorta.

Serpentinum, idest Victoralis.

Sevum: est pinguendo duriuscula: sumiturque à solis quadrupedibus cornutis.

Siccans, idest quod siccitatem inducit.

Sief, idest Collyrium siccans.

Sigillare Hermeticè, hoc est vitrum fusione claudere; sitque postquam materia intronmissa fuit in vase, fundendoque vasis os cum prunis accensis, & tunc cum forcipe accensa claudendo id.

Sigillum Salomonis, idest Poligonatum.

Siliqua Indica, seu *Purgatrix*, idest Cassia fistula.

Sinapismus, idest Cataplasma, aut Emplastrum ex sinapi cum ficibus contusis confecta, qualia Rubificantia vocant, quia vim habent cuti ruborem, seu ardorem, vel vesicas inducendi, cujus apparatus talis est. Ficus sicca in aqua tepida pridie macerantur; sequenti die expressa lavigantur; deinde pro unaquaque parte ficium adduntur partes duæ sinapis acris contusi, ut fiat massa.

Simon, idest Laver.

Syricum, idest Cerussa usta.

Sium aquaticum, idest Laver.

Solanum Halicacabum, & *Solanum Vesicarium*, idest Alkekengi.

Solsequium, idest Cichorium.

Solutio: est rei duræ, & siccæ, in quandam liquidam substantiam reductio.

Sorica, idest Jujubæ.

Sparadrapus: est Linteum emplastro immersum, quod etiam appellatur *Tella emplastica*.

Spica. Spicæ sunt summitates in longum deductæ, ut spica lavendulæ, tritici, &c.

Spica absolutè, idest Spica Nardi.

Spina acida, idest Berberis.

Spina alba, vide Angelica Carlina.

Spina Hirci, idest Tragacantha.

Spondylium, idest Branca Ursina.

Staphylinus, idest Pastinaca.

Stella terre, idest Talcum.

Stellaria, idest Planta Leonis.

Sternutatorium, seu *Ptarmicum*: est quod sternutationem movet, ac excrementa capitis, tum ea, quæ in cerebro, tum etiam quæ circa meningis hærent, expellit.

Stimma: est spissamentum, seu crassamentum, quod remanet, dum res nonnullæ in oleis maceratæ exprimuntur.

Stipes: est pars plantæ inter radicem, & ramos, idemque quod caulis.

Stipula: sunt folia culmum ambientia.

Styrax absolutè, idest Styrax Calamita.

Stachas absolutè, idest Flores ipsius.

Stomaticum: est quod ori convenit.

Stratificare, idest stratum super stratum facere, idemque est, quod metallum laminatum, & pulveres stratificando alternatim struere. Nimirum primo struendum est stratum pulveris, mox imponenda est lamina metallica, iterum pulvis, & sic deinceps, donec pulvis stratum claudat: nonnunquam loco laminæ, pulvis metallicus sumitur.

Struthium, idest Imperatoria.

Stupefaciens, idem est quod Narcoticum.

Sublimare, idest rem volatilem siccam halitûs specie, vi ignis in sublime elevare, ibique ab ambiente frigido congelata subsistit, & res illa elevata, vel Sublimati nomine effertur, vel Florum nomen adsciscit. Sublimatio requirit vas rectum angusti, & longi colli, Matratium dictum, non-

- nunquam cum suo capitello cœco; vel rostrato quando humorem excipere volumus in recipientem appositum.
- Succus herbarum*, idest succus endiviæ, apii, lupuli, borraginis, buglossi, & fœniculi.
- Such*, idest Gallia.
- Suchaha*, idest Angelica Carlina.
- Suffitus*, seu *Suffumigium*: est vapor suavè olens ex re fragante accensâ, vel ex aliâ materiâ olente, ut lanâ, plumâ, &c.
- Sulphur* absolutè, idest Sulphur vivum.
- Summitates*: sunt cacuminula herbarum: dicunturque de herbis foliorum minorum, ut absynthii, rutæ, &c. Appellantur etiam Coma, & Corymbi.
- Surculus*: est quod ex ramis simplex oritur, estque velut germen quoddam ex ipso trunco, vel caudice productum.
- Tabarzet*, sive *Tabarseth*, idest bonum, unde Saccharum, seu Zuccarum Tabarzet, seu Mel Tabarzet est Saccharum, seu Mel bonum.
- Tabulare*, idest Tabellas, seu Morsulos conficere.
- Tapsus barbatus*, idest Verbascum.
- Tarathit*, idest Hypocistis.
- Taraxacon*, idest Cichorium sylvestre.
- Tecolithos*, idest Lapis Judaicus.
- Terere*, *Conterere*, idest Pilâ contundere.
- Terra Melitea*, idest Terra Sancti Pauli, ex Insula Malta.
- Terra mortu*: est terra ex elixiviatione residua, omnibus facultatibus efficacibus destituta.
- Testa*: appellatur cortex externus ovorum.
- Testiculus Vulpis*, idest radix satyrii.
- Thylypteris*, idest Filix.
- Thymus* absolutè, idest summitates ipsius florentes.
- Thyrus*, idest Vipera.
- Thlaspi*, idest Nasturtium agreste.
- Thus Judeorum*, *Consita rubra*, *Thymiama*, *Almea*, & *Styrax rubra* idem est, & est fœx Styracis Calamitæ. Nonnulli etiam Ammoniacum electum Thymiama nominant. Alii etiam corticem thuris: sed per styracem rubram in compositionibus semper intelligatur Styrax Calamita electa, & granulata.
- Torna bona*, idest Petun.

Torrere, idest in patella, vel sartagine ferrea, igni exposita medicamenta continuó agitare, ut humiditas absumatur: sic fit Rhabarbarum tostum, Myrabolani, &c.

Tortella de Seni, idest Panis bis coctus.

Tragea, *Tragema*, vide Bellaria.

Tragium primum, idest Fraxinella.

Tragoselinum, idest Pimpinella.

Trichomanes, idest Polytrichum, seu Adiantum rubrum.

Triphera, vel *Trifera*, idest delicata, seu plena deliciis, vel deliciis affueta, seu juvenilis, quia hominem juvenilem reddit.

Trixago, seu *Trissago*, idest Chamædrys.

Trochiscare, idest Trochiscos facere.

Tunica, vide Betonica coronaria.

Turio, *Turiones*: sunt teneritates summitatum ipsarum arborum, quæ singulis annis crescunt.

Vehiculum, vide Menstruum.

Vena: sunt quæ in plantarum foliis apparent, fibræ in ramulos divisæ.

Veneræa, seu *Veneria*, idest Mater Perlarum.

Verbasculum odoratum, idest Primula veris.

Vesicans, *Vesicatorium*, vide Adurens.

Vesicaria, idest Alkekengi.

Villi, vide Fibræ.

Vinum Hippocraticum, vide Claretum.

Viola lutea, idest Cheyri.

Virga Pastoris, idest Dipfacus.

Vitex, idest Agnus castus, qui appellatur etiam *Viticis*.

Vitis Idæa, idest Myrtillus.

Vitraria, idest Parietaria.

Vitrificare, idest in vitrum redigere, ut ex Antimonio paratur.

Vitriola, idest Parietaria.

Umbella: sunt summitates plantarum sinuosæ, instar nidii avis formosæ.

Umbilicus terræ, idest Cyclamen.

Ungues: sunt extremitates corneæ digitorum: in plantis vero idem sunt quod alabastri: sed in floribus est callus ille albicans calice adhærens, ut in foliis rosarum, &c.

Ungula, *Ungula*: sunt cornea tegumenta, quibus pedes non-

- nonnullorum animalium conteguntur.
Ungula caballina, idest Tuffilago.
Volatilifare, idest volatilem reddere.
Volubilis, idest Lupulus.
Volucrum majus, idest Matrifylva.
Urceolaris, idest Parietaria.
Ureticum, idem est quod Diureticum.
Urina: est veluti colamen chylli, & sanguinis, constans ex sale, viscosaque terrea, humiditati phlegmaticæ immista.
Ufnea, vide Muscus.
Uva versa, idest Herba Paris.
Vulnerarium: est quod intus assumptum vulnerum consolidationem jubat.
Xenecton, vide Amuletum.
Zainar, idest Prellum, seu Torcular.
Zarnich, idest Arsenicum.
Zyma Græcè, Latinè Fermentum dicitur.
Zymbalaria, idest Umbilicum veneris.
Ziniar, idest Ærugo aris.
Zizipha, *Sorica*, & *Jujuba* idem est.

CAPUT VI.

DE SUCCEDANEIS, SEU QUID PRO QUO,
 vel Substituta, (*idest Medicamenta, quæ aliorum
 penuriâ usurpantur.*)

CUM desint enim nostrâ tempestate multa simplicia medicamenta, quæ vel non inveniuntur, vel vera, & ut decet, ad nos non convehuntur, ob hanc penuriam præstantius multo est in eorum defectu, iis uti, quibus sunt eadem facultates, quam falsa, vitiata, & damananda injicere in compositiones; ac proinde quæ naturâ, usuque veris respondent, à celeberrimis Authoribus tam antiquis, quam modernis acceptis, sunt quæ sequuntur.

Absynthii Pontici vice, nostrum vulgare.

Acacia vice, succus prunelcorum sylvestrium inspissatus, seu sumach, vel hypocistis.

- Acanthi* vice, Malvæ.
Acori vice, Calamus Aromaticus.
Adipis Cervi vice, Adeps Capræ.
Adipis Vulpis vice, Adeps Taxi, vel Urſi.
Alleluia vice, Oxalix.
Amaraci vice, Majorana.
Ameos, & *Ammi* vice, Anifum.
Amomi vice, Calamus Aromaticus.
Aque Marina vice, Aqua falſa, itaut ovum in ea ſupernatet.
Aque Pluvia vice, Aqua fontana pura.
Aristolochiæ tenuis vice, una ex tribus, & contra.
Arthanita vice, radix Cucumeris ſylveſtris.
Aspalathi vice, Lignum Aloes, ſeu cum Auguſtanis Santalum Citrinum.
Asphaltos vice, Bitumen Judaicum.
Axungia Anatis vice, Axungia gallinæ.
Balsami Veri vice, Balsamum Tolutanum, ſeu Peruvianum.
Been vice, radix Paſtinacæ ſylveſtris.
Burungi vice, Cubebæ.
Calamenthi ſylveſtris vice, Mentha.
Calaminthæ vice, Calamenthum, ſeu Mentaſtrum, vel Pulgium.
Camadrys vice, Camæpytis.
Cardamomi minoris vice, Cardamomum majus, & contra.
Carpobalsami vice, Cubebæ.
Cymini Carmen vice, Cyminum fativum electum.
Citri ſucci vice, ſuccus Limonum.
Cocleariæ vice, Syfymbrium aquaticum.
Cotophonæ vice, Pix Græca.
Condiſi vice, Veratrum nigrum.
Cornerina vice, Sardius, vel Sarda.
Coſti vice, radix Angelicæ, ſeu Zedoariæ.
Dauci ſeminis vice, ſemen Paſtinacæ.
Doronici vice, Caryophyllus aromaticus.
Ebali vice, Sambucus, & contra.
Eupatorii Meſues vice, Abſynthium; vel Abſynthii, & Afari ana p. æq.
Fauſel vice, Santalum Rubrum.
Folii vice, Spica Nardi.
Fulfulmen vice, Piper Nigrum.

- Harmel vice*, semen Rutæ domestica.
Herba Paris vice, Umbilicus Veneris.
Heuphifstidos, vel *Hensfiftides vice*, succus foliorum, & florum Ledon.
Hormini vice, Ben.
Iridis Illyrica vice, radix Iridis Nostratis.
Lapidis Armeni vice, Lapis Lazuli.
Lycii vice, grana Rhamni in purgantibus: in adstringentibus succus Rhois: in aliis Oxyacantha.
Malobatri vice, Spica Nardi.
Mandragora vice, Hyofchamus, vel Solatrum.
Marathri vice, quod Foeniculum est sylvestre, Foeniculum commune.
Mari vice, Majorana sylvestris.
Marmacur vice, Melissa.
Meu vice, Angelica.
Molybdene, seu *Plumbaginis vice*, Lithargyrium.
Ocymi citrati vice, Melissa.
Olei de Ben vice, Oleum de Nuce communi.
Opobalsami vice, Balsamum ex Nova Hispania allatum, seu oleum Nucistæ, vel oleum Caryophyllorum aromaticorum.
Ossis de Corde Cervi vice, Cornu Cervi crudum.
Picis Navalis vice, Pix nigra.
Pulegii Cervini vice, Dictamnium Creticum.
Phapontici vice, Rhabarbarum.
Ribes, vel Ribesi vice, Acetosa, seu succus Citri, vel Acetæ, seu Granatorum.
Salis Indi vice, Sal Gemma.
Sanguinis humani vice, Sanguis porcinus.
Sardonica vice, Sardius, vel Sarda.
Sebesten vice, Pruna passa, seu Jujubæ.
Secacul vice, radix Eryngii, seu Pastinacæ sylvestris.
Sigilli Lemni vice, Bolus Armena.
Sileris montani vice, Seseleos, & contra.
Spodii Arabum vice, Spodium nostrum.
Terebinthine vice, in Electuariis Mastix, in Emplastris Colophoniam.
Tribuli Marini vice, Tribulus Terrestris, vel radix Ari.
Turpethi vice, Jalappa, vel Mechoacanna, sed Mechoacanna sit pondus duplum.

Vini Malvatici vice, Vinum Moschatelinum.
 Xylbalsami vice, Lignum Aloes.
 Zarumbet vice, Zedoaria.

Characteres in presenti opere occurrentes: Ponderumque, ac
 Mensurarum explicatio.

℞. — Semis; inservit pro omnibus ponderibus, ac men-
 suris, gutta excepta.

℥. — Libra: Libra nna Medicinalis, seu Pondus conti-
 net uncias duodecim.

ʒ. — Uncia: continet Drachmas octo.

ʒ. — Drachma, vel Dinarius, seu Nux Pontica: singula
 continent scrupulos tres.

ʒ. — Scrupulus, vel Scrupulum, seu Grammatarius: sin-
 gula continent grana viginti, & quatuor.

gr. — Granum.

gr. — Gutta.

℥. — Pugillus: idest quod manu digitis simul in extremi-
 tatibus compræssis sumitur.

M. — Manipulus: idest quod manualis herbarum fascicu-
 lus, quem manu quis apprehendit metendo: sed com-
 munitur sumitur uncia una, pro manipulo uno.

N. — Numerus: utuntur eo Medici quando numerant ali-
 quas res, ut solent fructus, panes auri, vel argenti, &c.
 numerare.

ana. — idest singulorum tantundem, vel partes æquales:
 v. g. ubi sunt duæ, vel plures res in uno ana, intelliga-
 tur, quod quantum de una re accipitur in illo ana, tan-
 tum de singulis sit accipiendum.

p. æq. — idest partes æquales omnium sumendas.

℞. — idest, præparatum.

S. A. — idest, secundum artem.)

q. s. — idest, quod sufficiat.)

cum Pharmacopæo, mo-
 dus componendi, aut
 ponderandi, vel mensu-
 randi juxta Pharmaceu-
 ticas regulas, commit-
 titur.

q. v. — idest quantum vis: cum Pharmacopæi arbitrio,
 pondus,

pondus, vel mensura relinquatur.

B. M. — idest Balneum Mariæ, seu vas duplex, vel Diploma.

B. V. — idest Balneum Vaporis, seu Roris.

Aureus, Solidus, Exagium, seu Dorximi, singula continent scrupulos quatuor.

Obulus, idest Scrupulus semis.

Siliqua, Ceraneum, vel Kirat, singula continent grana quatuor.

Danic, seu Onolofar, singula continent grana octo.

Lupulus continet grana septem.

Libra Medicinalis mensuralis, capit uncias decem ponderales olei.

Uncia Mensuralis, capit drachmas sex, & scrupulos duos. Chus, Choa, Chocus, seu Congius, singula capiunt Sextarios sex.

Sextarius, seu Kis, singula capiunt Heminas duas.

Hemina, Cotyla, seu Trybillion, singula capiunt uncias novem, seu Cyatus sex.

Cyatus capit unciam unam, & semisem, seu Coclearia decem.

Coclearium mensurarum minimum est, & capit drachmam unam, & ferè grana quatuor decim, & semisem.

Sesquilibra, idest libra una, & semis.

Sesquiuncia, idest uncia una, & semis.

Sescuncia, idest uncia una, & semis.

Semiuncia, seu semuncia, idest uncia semis, & sic de cæteris.

Nota: In Compositionibus Mynsichtianis, libra intelligitur civilis, idest unciarum sexdecim; in reliquis verò Medica, idest unciarum duodecim, ut dictum est.

Finis Libri Primi.

TYROCINIUM PHARMACETICUM,

LIBER II.

ANTIDOTARIUM, SEU DISPENSATORIUM, vel Antidotorum tractatus.

CAPUT I.

DE ELECTUARIIS LIQUIDIS, SEU CONFECTI-
tionibus, Lohoch, & Bolis.

Electuarium, seu Confectio Alchermes Mesues.

R. Serici crudi succo granorum tinctoriorum recenter tincti ℥j. succi pomorum dulcium recenter extracti, & depurati, & aquæ rosarum ana ℥iſſ. macerentur in loco tepido per 24. horas: deinde coquantur paulisper, vel donec liquores iste rubeant, continenter sericum agitando: mox fortiter exprimatur, & cum colatura decantata, & sacchari optimi ℥iſſ. fiat Syrupus crassus. Deinde accipe Ambix griffæ optime ℥ſſ. pulverisa, & dissolve cum tantillo Syrupi prædicti tepesfacti, cum cæteroque misce: Moschi electi ℥j. dissolve cum guttis aliquot aquæ rosatæ, & misce cum prædictis. Postea adde in subtilissimum pulverem redacta sequentia: Ligni aloes, & cinnamomi ana ℥vj. Lapidis Lazuli loti, & ꝑꝑ. & Margaritarum

tarum albarum ꝑꝑ. ana ʒij. misce omnia probè, & adde pannorum auri N. CC. usuique, Confectionem asserva.

Vel: ꝑ. Serici crudi à bombicibus viventibus, & pelliculis albis internis purgati, & optimè carminati ʒiv. succi pomorum dulcium recenter extracti, & depurati, & aquæ rosatæ ana ℥iʒ. misce, ac digere igne leni cinerum per 24. horas in vase vitreo ritè clauso: hinc fortiter exprime, & liquorem expressum iterum digere, ut antea cum granorum chermes recentium integrorum, & probè tritorum ʒviiij. deinde coquantur in eodem vase igne lento per horas tres: mox cum colatura: & sacchari optimi ℥iʒ. fiat Syrupus crassus, cui adde reliqua supra dicta.

Vires: Cor, ac vitales vires roborat, syncopem, & cordis palpitationem pellit, cerebro quoque, ac animali facultati languida eximè succurrit, necnon ab apoplexia præservat. Datur melancholicis, mestis, tedio, & squalore confectis, spontè illacrimantibus, meticulosis, ac tristibus. Dosis à ʒʒ. ad ʒij.

Asservatur etiam hæc Confectio in officinis, sine Ambra, & sine Moscho, quam accipimus, quando à Medicis præscribitur Confectio Alchermes sine odore, seu simplex, vel incompleta, quia Aromata, ut sunt Ambra, Moschus, & Zibethum in medicinis mulieribus subministrandis debentomitti, propter suffocationem matricis.

Sunt, qui sericum in hoc electuarium omittunt, dicentes, quod Mesues tantum in cericuni, virtutem chermes quærebat, sed advertendum est, quod ipse in Syrupo de Pomis inquit: *Quidam huic succo nondum per residentiam purgato immergunt sericum (nota) crudum, cocco baphica recenti tinctum, donec is rubescat, & cocci, (nota) ac serici, facultatem receperit, isque est præstantior.*

Sylvius autem de hoc Syrupo agens inquit: *Ne autem accipe sericum pannum ab infectioribus tinctum in chermes cum alumine, & aliis, quod illud chermes à succo baphice cocci sit diversissimum. Idem in Syrupo de Corticibus citri ait: Ne autem accipe pannum sericum tinctum in chermes, rem à nostra natura, & cocci alienam, non solum per se, sed ob alumine, & aliorum tincturæ panni huius necessariorum mistam malignitatem.*

Confectio Hyacinthorum ex Neapolitana Scheda.

℞. Hyacinthor. ꝑꝑ. ꝑꝑ. ꝑꝑ. smaragdor. sapphiror. & rubinor. ana ꝑij. corallii utriusque, spodii, rasuræ eboris, & ligni aloes ana ꝑꝑ. margaritar. ꝑjv. croci gr. xv. ossium de corde cervi N. x. cornu cervi crudi, seminis portulacæ, coriandri, & acetosæ ana ꝑj. radicis buglossi ꝑx. dictamni cretici, tormentillæ, terræ sigillatæ, boli armænæ, & orsar. ana ꝑv. seminis citri ꝑjv. folior. auri N. xxx. ambra, & moschi ana ꝑꝑ. Syrupi Limonum q. s. idest pro unaquaque uncia pulverum libra semis Syrupi. Crocus ab oleo inter chartas exiccatus, & subtiliter pulveratus misceatur cum Syrupo: ambra, & moschus etiam misceantur, ut in Confectione Alchermes est notatum: deinde cætera subtiliter pulverata probè misceantur, & detineantur in vase vitreo, seu vitreato per dies 15. sæpè in diem cum spatula lignea agitando: deinde adde pannos auri, & ad usum asserva.

Vires: Valet in febris acutis, & malignis, vires deperditas restaurat, cor roborat, putredinem arcet coctionem juvat. Dosis à ꝑꝑ. ad ꝑij.

Confectio Hyacinthorum alia.

℞. Hyacinthor. ꝑꝑ. corallii rub. terræ sigillatæ, & boli armænæ ana ꝑꝑ. sapphiror, margaritar. rubinor. topatior. corallii albi, & serici crudi ana ꝑj. granor. chermes, tormentillæ, trium santalor. seminis citri, dictamni cretici, rosar. rub. myrrhæ, croci, rasuræ cornu cervi, ossis de corde cervi, seminis acetosæ, & portulacæ, eboris, ligni aloes, & radicis buglossi ana ꝑjv. pannor. auri, & argenti ana N. L. ambra, & moschi ana gr. xv. Paretur, ut suprascripta cum Syrupo florum tunicæ, loco Syrupi Limonum.

Confectio Cordialis Gentilis contra melancoliam ex Fulgino.

℞. Pineorum, aquà tepidà, per noctem infusorum, & exiccatorum ꝑj. amygdalar. dulcium, & quatuor seminum frigidor. maior, mundator. ana ꝑj, pista, & trans mitte per setaceum equinum, & detine: interim accipe sacchari canti violati, & sacchari canti rosati ana ꝑꝑ. penidiorum ꝑij. Sacchari in aqua rosatum, & bluglossi soluti,

soluti, & ad consistentiam crassiorem cocti ℥ij. in quibus dissolve tria supradicta, & adde pulveres sequentes: florum borraginis, & buglossi, seminis endiviæ, & portulacæ, & liquiritiæ rasæ ana ℥ij. spodii ꝑꝑ. santali citrini, ligni aloes, tragacanthi, gummi arabici, cinnamomi, croci, seminis ocymi, corticum citri, & margaritar ꝑꝑ. ana ℥j. santali albi, & rubri, rosarum, macis, cardamomi, sapphiror. & rubinor. ꝑꝑ. ana ℥℞. Caryophyllor. spicæ, & mastiches ana ℥j. misce probè, & frigefactis misce semina asservata, & ultimo adde pannor. auri, & argenti ana N. C. usuique asserva.

Vires: Flatus discutit melancholicos, ob id exhilarat, coctionem juvat, spiritusque auget. Dosis à ℥℞. ad ℥ij. Potest dari etiam febre presenti, quia modicè calida est.

Electuarium è Sassafras.

℞. Ligni Sassafras odoratissimi ℥ij. cinnamomi acuti ℥℞. aquæ fontanæ ℥℞℞. infunde per 24. horas loco tepido in cucurbita vitrea, cum suo capitello, & recipiente, commissuris probè lutatis: hinc distilla igne arenæ circiter ℥℞. liquoris: ex residuo in cucurbita relicto fiat expressio, & colatura, cui adde, sacchari albi ℥℞℞. coque in syrupum crassioris consistentiæ, & adde liquorem distillatum: deinde misce pulveres sequentes: Ligni Sassafras odoratissimi ℥ij. cinnamomi ℥ij. nucis moschatae ℥℞. moschi gr. iij. ambrae griseæ gr. xxij. folior. auri N. x. fiat Electuarium.

Vires: Stomachum roborat, spiritus auget, cor confortat, exhilarat, coctionem iuvat, sanguinem purificat. Dosis à ℥ij. ad ℥ij.

Electuarium Baccarum Juniperi.

℞. Baccar. Juniperi succulentium contuisar. ℥j. aquæ tepidæ ℥℞. infunde per 24. horas: cola, & colaturæ adde, sacchari ℥j. coque ad syrupi crassioris consistentiam: deinde adde Electuarii è Sassafras ℥jv. dissolve exactè, & misce subtiliter pulverata; calami aromatici ℥℞. macis ℥j. croci ℥ij. fiat Electuarium.

Vires: Diureticum, stomachicum, cordiale, & alexipharmacum est igne: flatus discutit, digestionem iuvat, sudores cit, &c. Dosis à ℥j. ad ℥℞.

The-

Theriaca Smaragdorum ex Ferdinando de Sepulveda.

℞. Smaragdor. pp. & visci quercini ana ʒiʒ. hyacinthor. pp. croci & rasuræ eboris ana ʒj. feminis, & radicis pœonia ana ʒʒ. cinnamomi ʒj. feminis citri, & dictamni cretici ana ʒvj. feminis acetosæ, granor. chermes, & corallii rub. pp. ana ʒiij. galangæ ʒij. Syrupi Limonum cum melle loco sacchari parati ℥j. Semina pœonia, & citri excorticata extrahantur per setaceum, & misceantur cum tantillo syrupi frigefacti: crocus exiccatus, & pulveratus dissolvatur, seu misceatur in syrupo: cate- raque addantur subtiliter pulverata, quibus frigefactis misce semina asservata, usuique asserva.

Vires: *Valet contra epilepsiam, & spasnum, & præterea prodest etiam in omnibus, in quibus Confectio Hyacinthorum. Dosis à ʒʒ. ad ʒij. in adultis à ʒj. ad ʒʒ.*

Theriaca de Citro ex Valentina.

℞. Seminis citri recentis excorticati, & per setaceum equinum trajecti ℥j. feminis acetosæ ʒjx. radicis dictamni, feminis cydoniorum, fem. bombacis, & rasuræ cornu cervi ana ʒjv. croci ʒjx. medullæ nucum per setaceum equinum trajectæ ad pondus omnium; syrupi acetositate citri ℥jv. Crocus exiccatus, & pulveratus misceatur cum syrupo, quibus addantur pulveranda pulverata; ultimo misceantur semen citri, & medulla nucum, usuique asserva.

Vires: *Prodest in morvillis, & variolis, etiam in affectibus cordis, & febribus punticularibus. Dosis à ʒj. ad ʒiij. & ultra.*

Tryphera Sarracenicæ Magna ex Mesue,

℞. Myrabolanor. omnium, amygdalar. dulc. & amarar. ana ʒv. cinnamomi, trium piperum, fecacul, folii, spicæ, cardamomi utriusque, cassiæ, scitaragi, cyperi, apii, linguæ avis, caryophyllor. been utriusque, zingiberis, ligni aloes, rhabbarbari, feminis sceniculi, & mastiches ana ʒij. nucis moschata, macis, & sesami excorticati ana ʒij. Alfeleniensch, menthæ, origani ana ʒiʒ. Myrabolani tri- ti fricentur cum butyro vaccino recente: aliæ verò spe- cies cum oleo amygdalar. dulc. & fiat confectio cum tri-
plo

plo mellis despumati, & cocti, usuique afferretur.

Vires: Concoctionem ventriculi, & hepatis, suo calore iuvat, obid flatu dissipat, humores in ventriculo, & aliis visceribus absorbit: oris, & corporis odorem, & colorem commendat, lassitudinem tollit, sanitatem presentem tuetur, & morborum generationem prohibet, venereum auget, hemorrhoidas sanat, Dosis à ℥j. ad ℥iij.

Confectio Anacardina ex Mesue.

℞. Piperis nigri, & longi, myrabolanor. chebulor. emblicor. bellericor. & indor. & castorii ana ℥ij. costi, anacardii ꝑꝑ. sacchari albi, seminis nigellæ, & baccar. lauri ana ℥vj. cyperi ℥v℞. Anacardia infundantur per noctem in aceto, exiccantur, ponderentur, & per se terantur, quibus admisce reliqua trita, & omnia excipiantur cum butyri recentis non saliti, & mellis despumati, & cocti ana ℥vj℞. ut fiat Electuarium.

Confectio Anacardina reformata.

℞. Anacardii ℥i℞. myrabolanor. indar ℥j. radicis costi, cyperi longi, baccar. lauri, & seminis ocymi ana ℥vj, piperis longi ℥℞. castorii ℥ij. sacchari abi, & mellis despumati ana ℥jx. Saccharum, & mel Syrupifentur cum aqua majoranæ, vel alia aqua caphalica, quibus excipiantur reliqua subtiliter pulverata, ut fiat Electuarium in opiatæ consistentia.

Vires: Valet ad ventris totius inferioris, & cerebri affectus frigidos, sanguinem purificat, ac inde spiritu animali purgatior, & tenuiore reddito, sensus omnes, apprehensionem, intellectionem, & memoriam iuvat: unde eam Mesues Confectionem sapientum esse dixit; totum nervosum genus calefacit: necnon corpori vividum colorem prestat. Caute tamen, & non ante semestre tempus, post perfectam fermentationem, hoc medicamento est utendum, & ab ejus assumptione à labore, ira, coitu, & ebrietate cavendum. Dosis à ℥℞. ad ℥i℞.

Theriaca Diatesaron ex Mesue.

℞. Gentianæ, baccar. lauri, myrrhæ, & aristolochiæ, rotundæ ana ℥ij. pulverata subtiliter confice cum mellis despumati, & cocti ℥ij. usuique afferva.

Vires:

Nires: Ictibus scorpionum, & potioni veneni confert: in affectibus frigidis, epilepsia, paralyfi, spasmo, tum in inflatione ventriculi, & ejus dolore, coctionem juvat; etiam hydropi, cachexia, & obstructioni prodest. Dosis à ℥ij. ad ℥iv.

Theriaca Magna Andromachi Senioris ex Galeno.

℞. Trochiscorum Scylliticorum ℥vj. Trochiscorum Viperarum, Trochiscor. Magmatis Hedichroi, piperis longi, & opii ana ℥iij. rosar. rub. iridis Illiricae, succi glyzyrrhizae, seminis buniadis dulcis, opobalsami, scordii, cinnamomi, agarici trochiscati, myrrhae, costi, croci, cassia lignea, spica nardi, floris junci odorati, thuris, piperis nigri, dictamni cretici, summitatum marrubii, rhei pontici, stoccadis, seminis petroselini, calaminthae, terebinthinae chiae, zingiberis, & radices pentaphylli ana ℥vj. polii montani, chamæpytis, siracis calamitae, amomi, nardi celticae, sigilli lemnii, phu, seminis chamædryos, malobatri, chalcitidis ad albedinem calcinatae, gentianae, anisi, succi hypocistidis, carpobalsami, gummi arabici, seminis foeniculi, seselli, acaciae, seminis thlaspi, hyperici, sagapeni, mei athamantici, ameos, & cardamomi minoris ana ℥ss. castorii, radices aristolochiae clematidis, seminis dauci, asphaltos, opopanax, centaurii minoris, & galbani ana ℥ij. Mellis optimi q. s. vini albi antiqui quod satis sit ad succos, & gummata dissolvenda, & mel despumandum.

Modus parandi: Accipe ℥xx. mellis optimi, (quale est quod ex Budia nobis asportatur) cum vino optimo despumati, & ad justam consistentiam cocti: crocus exiccatus, & subtiliter pulveratus cum pauculo mellis supradicti misceatur: styrax optimè pistata cum terebinthina (si ad manum sit) & pauculo mellis assignati misceatur, calorique B. M. liquefiant, & transcolentur per setaceum sericum, eisq; misceatur balsamum: chalcitis, & castorium seorsim cum vino dissolvantur: opium, succus glyzyrrhizae, & hypocistidis, gummi arabicum, sagapenum, opopanax, myrrha, & galbanum cautè cum vino dissolvantur, & transcolentur per setaceum sericum: hinc hæc omnia soluta cum reliquo melle misceantur: cæteraque cum suavitate, magnaue curia in subtilissimum pulverem reducantur, & in vase vitreato capacissimo injiciantur, eisq; affunda-

tur sensim, & semper agitando mel cum solutis, ut dictum est mistum, & cum spatula lignea diu agentur, donec uniuersa unita, & in unam substantiam redacta sint, & sic doneantur soli, vel loco calido per quadraginta dies, singulis diebus diu agitando: mox Theriaca affervetur, & post annum eâ utentur Medici, usque ad annos quadraginta. Vires: *Valet ad gravissimas passiones totius corporis humani. Contra omnia venena serpentum, & reptilium. Epilepticis, hemicranicis, apoplecticis, cephalalgicis, & stomachicis affectibus prodest, & etiam nephriticis, calculosis, illiosis, articularibus, asthmaticis, & ictericis. Menstrua educit, & fetum mortuum expellit, Leporam, variolas: frigus, & ceteras passiones inveteratas emendat. Omnem defectionem sensuum relevat. Cor, cerebrum, hepar, stomachumque confortat. Totum corpus incorruptum ducit, & custodit. Dosis à ℥℞. ad ℥ij. Theriaca dicitur omne medicamentum, quod ferarum moribus medetur: in specie autem Theriaca vocatur Antidotus præsens, quia efficacissima est, ad venena omnia coagulantia, & contagiosa, in primis verò ad morsus viperarum, à quibus nomen accepit.*

Mitridatium Damocratis ex Galeno.

℞. Myrrhæ electæ, agarici, croci, zingiberis, cinnamomi, spicæ, thuris, & seminis thlaspi an ℥x. seseli, opobalsami, schænanthi, stoechadis, costi, galbani, terebinthina, piperis longi, castorii, succi hypocistidis, styracis, opopanax, malobatri, cassiæ lignæ, polii, piperis albi, scordii, seminis dauci cretici, carpobalsami, Trochisci Cyphi, bdellii, nardi celticæ, gummi arabici, seminis petroselinii, opii, cardamomi, seminis sceniculi, gentianæ, rosarum, & dictamni cretici ana ℥v. anisi, asari, radicis ari, acori, phu, & sagapeni ana ℥iij. mei athamantici, acaciæ, ventris scinci, & summitatum hyperici ana ℥iij. vini albi optimi q. s. pro succis, & gummatis dissolvendis, mellis optimi despumati, & ad justam consistentiam cocti ℥℞. Paratur eodem modo, quo Theriaca, & valet ad eadem. Dosis à ℥℞. ad ℥ij. Nomen accepit à Mitridatio Ponti Rege.

Orvietanum.

℞. Radicis vincetoxi, zedoariæ, carlinæ, angelicæ, petasiti-
dis, valerianæ, dictamni albi, enulæ, & chelidonii ana
ʒiij. fol. dictamni cretici, scordii, & rutæ ana M. iij.
myrrhæ electæ ʒj. galbani ʒiʒ. croci ʒxv. cinnamomi,
& caryophyllor. ana ʒʒ. opii correcti ʒiij. olei distillati
citri, & succini ana ʒiʒ. sulphuris electi, & terræ sigilla-
tæ ana ʒj. salis volatilis viperarum ʒvj. pulveris vpera-
rum ʒij. Pulveranda pulverentur subtiliter, galbanum, &
opium dissolvantur cum vino, & omnia excipiantur cum
melle Juniperino, itaut fiat electuarium molle, addendo
sub sinem olea distillata, & in vase clauso fermentetur
per aliquot menses. Orvietanum est Cognomen Agyrtæ.
Vires: *Hanc Orvietani descriptionem pro vera, ac genuina
à quodam Italo communicatam accepisse dicit Hoffmannus,
eamque non exigua virtutis, tum in febribus malignis, tum
in sumptis venenis, in convulsiones usque ferocientibus com-
pescendis expertum fuisse. Dosis à ʒʒ. ad ʒiʒ.*

Opiata Salomonis Iuberti Renodæi.

℞. Conservæ rosar. recentis, & conservæ acetosæ ana ʒiʒ.
conservæ anthos ʒʒ. Mitridatii, conservæ helenii, &
bulgossi ana ʒvj. feminis contra vermes, & citri mundati
ana ʒiij. cinnamomi ʒij. caryophyllor. & ligni aloes
ana ʒj. dictamni albi, cardui benedicti, & corticis citri
siccici ana ʒj. & gr. xv. cardamomi, & macis ana ʒij. &
gr. xv. radicis gentianæ ʒʒ. offium de corde cervi N. jv.
granor. Juniperi in aceto scyllitico per noctem infusor. N.
xxv. corticis citri conditæ, & sacchari solidi ana ʒʒʒ.
syrupi acetositis citri q. s. ad Mitridatium, conservas,
& saccharum in liquidiusculam formam reducenda, qui-
bus misceantur cætera pulverata, ut fiat opiata.

Vires: *Morsibus pestilentialibus, & contagiosis medetur,
partes, quæ principatum tenent roborat, putredinem arceat,
vermes necat, vomitionibus confert, & quavis ex causa,
languidis, & imbecillis auxiliatur. Dosis à ʒij. ad ʒiijʒ.*

Electuarium Diaphoreticum, sive Bezoardicum Ludovici.

℞. Radicum carlinæ, & Angelicæ ana ʒiij. myrrhæ ʒij.
pulveris viperarum, & floris sulphuris ana ʒx. terræ si-
gilate

gillatæ ℥i℥. croci orientalis, opii selecti, & cinnamomi ana ℥vj. caryophyllor. ℥℥. extracti baccar. Juniperi, & mellis optimi despumati ana ℥xxj. Pulveranda pulverentur subtiliter, & fiat Electuarium S. A. Convenit cum Theriaca, Mitridatio, & Orvietano. Dosis à ℥j. ad ℥jv.

Diascordium Hyeronimi Fracastorii.

℞. Scordii ℥j. opii, & seminis acetosæ ana ℥i℥. cinnamomi, cassiæ lignæ, terræ lemnix, dictamni cretici, tormentillæ, bistortæ, galbani, gummi arabici, & gentianæ ana ℥℥. styracis calamitæ ℥jv℥. boli armenæ ℥i℥. piperis longi, & zingiberis ana ℥ij. mellis despumati, & cocti ℥i℥. conservæ rosarum ℥j. Galbanum, & opium dissolvantur cum vino optimo, colentur, & ad mellis consistentiam inspissentur: styrax, & conserva seorsim dissolvantur cum melle adhuc calente, & omnia hæc soluta cum reliquo melle probè misceantur, quibus addantur reliqua subtiliter pulverata, ut fiat Electuarium, usui asservandum.

Vires: Valet in febribus epidemicis, & contagiosis: in colicis, & similibus: putredinem resistit, lumbricos necat. Utuntur eo Medici in iis, in quibus Theriaca locum non habet, ut pueris, & gravidis. Dosis à ℥j. ad ℥j. & ultra.

Requies Magna Nicolai.

℞. Rosar. rub. & violar. ana ℥iij. opii, seminis hyoscyami, papaveris albi, & nigri, scariolæ, lactucæ, portulacæ, psyllii, cortic. radicis mandragoræ, nucis moschatae, cinnamomi, & sacchari ana ℥i℥. trium santalor. & tragacanthi ana ℥ij. & gr. v. Opium, & tragacanthum in vino dissolvantur; cætera subtiliter pulverentur, & cum triplo mellis despumati, & cocti excipiantur, quibus addantur soluta, ut fiat Electuarium.

Vires: Requies appellatur ab effectu, quod dolorem obtundat, & mitiget, caloremque febrium mitiorem reddat, & iis, qui hanc sumunt, requiem afferat. Est etiam utilis temporibus, & pulsibus manibus inuncta, cordis dolorem lenit, somnumque conciliat. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Philonium Magnum, seu Romanum ex Nicolao Myrepsio.

℞. Piperis albi, & seminis hyoscyami ana ℥v. opii ℥iij. cassia lignea ℥iij. seminis apii, myrrhae, & castorii ana ℥j. seminis petroselinii, foeniculi, & dauci cretici ana ℥ij. & gr. v. croci ℥j. spicae, pyrethri, & zedoariae ana gr. xv. Opium in vino dissolvatur, ceteraque subtiliter pulverentur, & cum triplo mellis despumati, & cocti electuariscentur.

Vires: Colicos affectus, lathales dolores ventris, hypochondriorum, ventriculi, uteri, hepatis, lienis, renum, ceterarumque partium ab intemperie frigida, flatibus crassis, aut crudis humoribus ex citatis sedat: tusses intensissimas suffocationis periculum minitantes, ex cordis, aut pulmonis incendio, singultum etiam vehementem, necnon urinae difficultatem liberat: sanguinis educationibus, tabidis, suspiriosis, & pleuriticis confert: haemorrhagiam sistit, insomnia levat, & somni conciliatione vires reficit, ac recreat, doloresque omnes abigit. Dosis ℥j.

Philonium idem significat, quod Confectio Philonis, ab ipsius inventore Philone, qui fuit primus inventor istiusmodi antidoti.

Philonium Persicum ex Mesue.

℞. Piperis albi, & hyoscyami albi ana ℥x. opii, & terrae lemniae ana ℥v. lapidis haematites, & croci ana ℥iij. castorii, spicae, euphorbii, pyrethri, margaritar. charabe, zedoariae, trochiscor. Rhamic, & doronici ana ℥℥. camphorae ℥℥. mellis despumati, & cocti triplum: fiat Electuarium S. A.

Vires: Valet ad uteri haemorrhagiam, & procidentiam: haemorrhoidas, & cruentas excretionem per inferna: sanguinis sputum, ac menstruorum nimium profluvium compefcit, & fetum in utero retinet. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Micleta ex Nicolao Myrepsio.

℞. Myrabolanor. citrinor. chebulor. & indor ana ℥iij. bellericor. & emblicor. ana ℥ij. omnes assentur antequam ponderentur: hinc accipe seminis nasturtii, cymini, anisi, foeniculi, & carui ana ℥ij. omnia macerentur in aceto per diem, & noctem: deinde assentur (sine abstracto aceto) in vase terreo; deinde pulverentur cum spodiis,

spodii, balauftii, maffiches, corticis feminis fumachj, & gummi arabici ana ʒj. & gr. xv. fricentur omnia cum oleo rofato: poſtea pro unaquaque uncia pulverum accipe uncias tres fyrupi myrtillorum, & fac Confectionem, uſuique aſſerva. *Micleta*, ideſt experta.

Vires: Utilis eſt dyſenteria inſtinorum leuitate laborantibus, inſtacionibus inſtinorum: ad omnes inſuper coliaci affectus, atque hamorrhoidas fluentes efficax. Doſis à ʒj. ad ʒiij.

Electuarium Baccarum Lauri ex Auguſtana.

℞. Folior. rutæ domesticæ ʒx. feminis ameos, cumini, nigellæ, liguſtici, dauci, carui, calami aromatici, origani, piperis nigri, & longi; menthaſtri, baccar. lauri, caſtorii, & amygdalar. amaran. per ſeraceum equinum trajectar. ana ʒij. ſagapeni ʒʒ. opopanacis ʒiij. mellis deſpumati, & cocti ʒxvj. & ʒvj. fiat electuarium S. A.

Vires: Prodeſt in colica ventoſa, in ſupraſſione urine, hysſtericis affectibus, ad menſtrua exitanda. Doſis à ʒj. ad ʒiij. etiam in Clyſteribus à ʒij. ad ʒvj.

Electuarium de Artemiſia Nicolai Gervafii.

℞. Artemiſiæ ʒʒ. ſabinæ, ariſtolochiæ utriuſque, orobi, & lupinor. ana ʒiij. pulegii, aniſi, & fœniculi ana ʒx. Pulverata excipe cum mellis deſpumati, & cocti triplo, ut fiat Electuarium.

Vires: Menſtrua, & lochia ſupreſſa provocat, partum accelerat, fœtum mortuum expellit, morbiſque omnibus, qui ab utero ſuos natales agnoſcunt conducit. Doſis à ʒj. ad ʒiij.

Antidotum Hemagogum Nicolai.

℞. Aſari, acori, amomi, feminis atriplicis, & fœniculi ana ʒj. & gr. vj. ariſtolochiæ longa, artemiſiæ, caſſiæ lignæ, myrrhæ, pyrethri, pulegii, ſpicæ, feminis rutæ, & petroſelini ana ʒij. & gr. xjv. centaury minoris, & majoris; dauci cretici, aniſi, nigellæ, aluminis, & caryophyllor. ana ʒij. ellebori nigri, orobi, & cyperi ana ʒj. folior. lauri ʒj & gr. xjv. liquiritiæ ʒjx. lupinorum ʒij. piperis nigri ʒv. & gr. vij. pœonia ʒj. & gr. vij. flor. junci odorati ʒʒ. ſabinæ, & feminis apij ana ʒiij. radice capparis

ris, & cymini ana ℥j. xylobasami ℥j. & gr. xjv. subtiliter pulverentur, & cum quadruplo mellis despumati, & cocti confice, usuique asserva.

Vires: Menses potenter provocat: diureticum est insigne, lapidem in vesica rumpit, & purgat, urinam movet, stranguriam sanat, colicis affectibus prodest, & stomachi indigestioni: fatum mortuum: secundinas, & post partum, qua non sunt purgata extrahit Dosis à ℥j. ad ℥ij.

Confectio Lithonriptica Ejusdem.

℞. Spicæ, zingiberis, xylobasami, acori, cinnamomi, peucedani, meu, melanopiperis, leucopiperis, macropiperis, & saxifragiæ ana ℥iij. opobalsami, caryophyllor. costi, rhapontici, liquiritiæ, cyperi, tragacanthi, seminis alexandriæ, chamædryos, seminum apii, asparragi, urticæ, & critri ana ℥j. & gr. xv. folii, croci, schœnanthi, euphorbii, lapidis lycis, olei nardini, & moschellini ana ℥j. & gr. jv. Pulveranda pulverentur subtiliter, & cum triplo mellis despumati, & cocti fiat Confectio. S. A.

Vires: Urinam provocat, lapides tam ex renibus, quam ex vexica frangit, & expellit. Dosis à ℥j. ad ℥iij.

Electuarium Chalybeatum, seu Martiale.

℞. Croci martis aperitivi ℥iij. tartari martialis solubilis, & extracti martis aperitivi ana ℥ij. cinnamomi, nucistæ, & corticum exteriorum arantior. ana ℥ij. rhabarbari ℥ij. Pulveranda pulverentur, & excipiantur cum ℥xviij. syrupi capillorum veneris, quibus adde tartarum, & extractum in infusione artemisiæ soluta, usuique asserva.

Vires: Obstructiones aperit, cachexias curat, menses provocat, chlorosis, & ictero modetur. Dosis à ℥j. ad ℥ij.

Electuarium Antivenereum.

℞. Flor. stoechadis summitatum salviæ, & granor. maturor. ebulor. ana ℥ij. radices iridis, helenii, & granor. sambuci ana ℥jv. contusa infunde in ℥vj. vini albi optimi supra cineres calidos per dies quatuor. in vase vitreo probe obturato; deinde cola, & detine: interim residuum infunde, ut antea in ℥vj. vini: cola, & colaturæ adde mellis optimi ℥bj. & coque in syrupum crassioris

consistentiæ, cui adde colaturam supra asseruatam, & iterum coque ad mellis crassitiem igne lenissimo, cola, & in eo dissolve extracti baccar. Juniperi, & Confectionis Hamec compositæ ana ℥iv. Theriacæ Magnæ ℥ij. ultimoque misce in subtilissimum pulverem redacta sequentia: ligni guaiaci resinosi, & similacis asperæ ana ℥jv. folior. fennæ ℥ij. corticum radicum ellebori nigri, & Panacæ Mercurialis ana ℥j. fiat Electurium.

Vires: Non solum ad humores venereos, sed etiam podagram, & chiragram, scrophulas, & similes infirmitates, ex humoribus viscidis, tartareis, & similibus provenientes eradicandos mirifice prodest. Dosis à ℥ij. ad ℥℥. aegroto antea preparato, sub mane, per aliquos dies continuando.

Diaphæmicon ex Mesue, quod scripsit Hamech.

℞. Dactyllorum immaturor. in aceto albo per tridum macerator. & per setaceum equinum trajector ℥i℥. mellis despumati, & costi ℥i℥. & ℥vj. penidii ℥℥. & ℥ij. Penidium in aqua solutum, & syrupisatum misce cum melle, quibus adde dactillos trajectos: deinde misce sequentia pulverata: turbith ℥jv. & ℥iij. zingiberis, piperis longi, folior. rutæ, cinnamomi, macis, ligni aloes, anisi, fœniculi, dauci, & galangæ ana ℥i℥. mixta, & frigefacta adde amygdalar. dulc. per setaceum trajectar. ℥iij. & ℥vj. scammonii pulverati ℥i℥. ut fiat Electuarium.

Vires: Purgat humorem crudum, & biliosum; colicis cruciatibus confert, dolori ventriculi, & aliis ex crudo humore ortis. Dosis à ℥ij. ad ℥vj.

Confectio Hamech Eiusdem.

℞. Myrabolanor. citrinor. ℥jv. chebulor. indor. rhabarbari, & epithymi ana ℥ij. violar. ℥i℥. agarici, colocynthidis, & polypodii ana ℥xviiij. absinthii, thymi, fennæ, anisi, rosarum, & fœniculi ana ℥vj. succi fumarie ℥i. prunor. sine ossibus N. LX. passularum sine acinis ℥℥. Infundantur per dies quinque in sufficiente quantitate feri lactis recenter parati, in vase vitreo, seu vitreatro angusti oris, & probè obturato: hinc exprime, & expressioni adde mannæ ℥ij. pulpæ cassiæ fistulæ ℥jv. pulpæ

tamarindor. ℥v. frica manibus, & cola, colaturæ adde sacchari ℥ss. & coque ad mellis crassitiem, & adde, & optimè misce pulveres sequentes: scammonii ℥ss. myrabolanor. citrinor. chebulor & indor. ana ℥ss. bellericor. emblicor. rhabarbari, & seminis fumaricæ ana ℥iij. anisi, & spicæ ana ℥ij. fiat Electuarium, seu Confectio, usuique asservetur.

Vires: Utramque bilem, & pituitam salsam purgat, ob id morbis inde natis, impetigini, scabiei, elephantie, cancro exedenti, & similibus morbis mirificè confert, unde omni fæditati à biliosis, & adustis humoribus procreata quàm maxime conducit: in quartanis feliciter datur cum ellebori decocto, seu infusione. Dosis à ℥j. ad ℥ss.

Asservatur etiam hæc Confectio in officinis sine Scammonio, & Colocynthide, & tunc appellatur Confectio Hammech minor, seu simplex.

Confectio, seu Electuarium Hammech reformatum.

℞. Passular. exacinatar. ℥vj. corticum myrabolanor. citrinor. ℥iv. chebulor. indor. rhabarbari electi, sennæ, agarici, colocynthidis, polypodii, epithymi, & seminis violar. ana ℥ij. salis fumaricæ, & absynthii ana ℥iij. seu in eorum defectu salis tartari ℥vj. contundenda contundantur, omniaque infundantur in aquæ fumaricæ distillatæ ℥ss. feri lactis caprini distillati ℥x. detineantur per 24. horas loco tepido in vase vitreato: postea bulliant leviter per quadrantem horæ, & in fine adde folior. absynthii, & thymi ana ℥j. seminis anisi, foeniculi, & fol. rosar. rub. ana ℥vj. bulliant paulisper: hinc colaturæ adde mellis, & sacchari albi ana ℥ss. coquantur ad mellis crassitiem, cola, & in colatura dissolve pulpæ cassiæ ℥viii. pulpæ prunorum ℥ss. pulpæ tamarindor. ℥x. ultimo insperge, & optimè misce pulveres sequentes: myrabolanor. citrinor. & sennæ ana ℥iij. agarici ℥ij. Trochiscor. Alhandal, & rhabarbari electi ana ℥ss. scammonii, & seminis violarum ana ℥j. misce exactè, usuique asserva.

Diacatholica Compositio ex Nicolao.

℞. Polypodii quercini mundati, & contusi ℥ss. aquæ puræ tepidæ ℥xij. coquantur simul igne lento in vase vitrea-

to, ad medietatis aquæ consumptionem: hinc vase ab igne semoto, & obturato, detine per horas sex: mox iterum tepesiat, & fiat colatura: deinde cum parte istius colaturæ, extrahæ pulpæ cassiæ fistulæ, & tamarindorum ana ℥viij. & igne lenissimo, evapora humiditatem in vase terreo vitreato, ad mellis crassitiem: post hæc in restitanti decocto dissolve penidii, & sacchari canti ana ℥β. sacchari optimi ℥viiij. coque ad syrupi crassioris consistentiam, quem percolatum affunde pulpis paulatim, & semper agitando, in vase terreo vitreato, iis mistis adde pulveres sequentes: sennæ ℥viiij. rhabarbari, violarum, anisi, & polypodii ana ℥iv. liquiritiæ ℥β. quatuor seminum frigidior. major. mundator. & per seraceum equinum trajector. ana ℥j. fiat Electuarium, usuique asservetur.

Vires: Suavè, ac mitè acutis, ac peracutis morbis confert emollit, & alterat, robur addit jecinerosis, lienosis, & arthriticis: tertianis, quartanis, & quotidianis febribus ad-versatur: doloribus itidem capitis, auxilio est: universos denique corporis humores blandè, ac innoxie educit. Dosis ab ℥β. ad ℥j.

Diacatholica pro Clysteribus Lemeri.

℞. Decocti folior. mercurialium, malvæ, violariæ, parietariæ, & fœniculi ℥viiij. mellis optimi ℥viiij. misce, ac coque ad opiata consistentiam, & adde pulpæ prunor. ℥ij. pulveris folior. sennæ, radicis bryoniæ, & seminis violar. ana ℥viiij. anisi, & salis gemmæ ana ℥ij. fiat Electuarium.

Benedicta Laxativa ex Arnaldo de Villanova.

℞. Turbith electi, sacchari, Digrydii, hermodactyllor. & rosar. ana ℥v. caryophyllor. spicæ, zingiberis, croci, saxifragiæ, macropiperis, amomi, cardamomi minoris, seminis apii, petroselini, milii solis, fœniculi, asparragi, carui, brusci, salis gemmæ, agarici, & macis ana ℥j. pulverata excipe cum mellis despumati, & cocti ℥β. ut fiat Electuarium.

Vires: Humores pituitosos, ad articulos potissimum decumbentes, elicit: colicis prodest, ad quorum enemata plurimum expetitur: à renibus quoque, & vesica, calculos purgat. Sed

in calida causa, ab ejus usu desistendum. Dosis à ℥ij. ad ℥vj.

Hyera Picra, seu Magna Galeni.

℞. Cinnamomi, spicæ, asari, croci, schoenanthi, cassiæ lignæ, xylobalsami, carpobalsami, violarum, absynthii, epithymi, agarici, rosarum, turbith, colocynthidis, & masticis ana ℥j. aloes ℥xvj. mellis despumati, & cocti quadruplum ponderis omnium. Crocus exiccatus inter chartas pulveretur, & misceatur cum melle: agaricus extrahatur per fetaceum equinum: pulpa colocynthidis subtilissime pulveretur: aloë etiam succotrina per se pulveretur: cæteraque pulverata, omnia cum melle frigefacto, ut artis est exactè misceantur, ut fiat Electuarium.

Vires: Prodest ad diversas capitis, & aurium distemperantias: stomachum purgat, affectiones hepatis emendat, splenis duritiem, & densitatem emollit, & extenuat, renibus, & vesicæ prodest, matricis distemperantiam emendat. Dosis à ℥j. ad ℥iij. etiam in clysteribus ad ℥j.

Hyera Græcè, Latine, Sacra, & Picra Græcè, Latine Amarum appellantur.

Hyera Logadii, seu Logodionis.

℞. Pulpæ colocynthidis, pulpæ scyllæ affatæ, agarici, gummi ammoniaci, thymi, & scammonii ana ℥iij. corticum radice ellebori nigri, & summitatum hyperici ana ℥x. epithymi, bdellii, polypodii, aloes, chamædryos, marrubii, & cassiæ lignæ ana ℥j. myrrhæ, trium piperum, cinnamomi, croci, opopanacis, sagapeni, caltorii, seminis petroselini, & radice aristolochiæ longæ ana ℥β. Pulveranda pulverentur, ut in hyera magna est notatum, & conficiantur cum quadruplo mellis despumati, & cocti, in quo prius pulpa scyllæ soluta sit, usuique asserventur.

Vires: Ad morbum comitiale, ad dolores pectoris, lateris, juncturarum, & similitum valet: etiam apoplexiæ, paralyti, & melancholiæ prodest. Dosis à ℥j. ad ℥vj.

Hyera Diacolocynthidos.

℞. Medullæ colocynthidis ℥jv. marrubii, agarici, chamædryos, & stœchadis ana ℥x. opopanacis, sagapeni, seminis petroselini, aristolochiæ, & piperis albi ana ℥j. cinnamomi,

mi, croci, myrrhae, spicae, & schœnanthi ana ℥ss. Pulverata confice cum quadruplo mellis despumati, & cocti.
Vires: Prodest in dolore capitis inveterato, humores crassos, & viscosos ex quacumque corporis parte evacuat: in lue venerea cum permistione aquile alba, mirificè dolores juncturarum tollit. Dosis à ℥ss. ad ℥iij.

Electuarium Rosatum Mesues.

℞. Succii rosar. rubr. ℥ij. sacchari optimi ℥ss. mannæ electæ ℥ss. coquantur igne lento in syrupum, cui colati adde, & probe misce pulveres sequentes: scammonii electi ℥ss. Trochiscorum de Berberis ℥ss. Trochiscor. de Spodio ℥j. Galliæ Moschatae ex Meive, & croci ana ℥ij. fiat Electuarium. Appellatur etiam *Catharticum Rosatum.*

Vires: Cholagogum hoc salubre est biliosis affectibus, arthritidi calide, cephalalgia, vertigini, oculorum dolori, ictero, sanguinis quoque fervorem biliosum frenando expurgat. Dosis à ℥ij. ad ℥j.

Electuarium de Succo Rosarum Nicolai.

℞. Succii rosar. rub. & sacchari albi ana ℥xvj. coque ad syrupi consistentiam, & adde, & probe misce pulveres sequentes: Diagyrii ℥ss. trium fantalor. ana ℥vj. spodii ℥iij. camphoræ ℥j. fiat electuarium usui asservandum.

Vires: Commendatur ad affectus, in quibus bilis flavæ redundat, quam expellit citra molestiam: ad morbos articulorum, ex biliosis, & calidis humoribus natos, ad febresque tertianas confert. Dosis à ℥j. ad ℥v.

Diaprunis Simplex Nicolai.

℞. Pulpa prunorum Damascenor. ℥j. sacchari in infusione ex ℥ss. violarum, facta in aqua in qua pruna cocta fuerit, soluti, & ad consistentiam justam inspissati ℥ij. pulpæ tamarindor. & cassiæ fistulæ ana ℥j. pulveris sanctali albi, & rubri, spodii, rhabbarbari, & cinnamomi ana ℥iij. rosar. violar. seminis portulacæ, berberis, succi liquiritiæ, & tragacanthi ana ℥ij. quatuor sem. frigid. major. ana ℥j. fiat Elect.

Vires: Datur in acutis, & peracutis febribus in quacumque hora. Dosis à ℥iij. ad ℥j.

Diaprunis Compositum.

℞. Scammonii electi ℥vj. tartari solubilis ℥ij. pulverata,
 misce cum ℥ij. Diaprunis Simplicis, usuique asserva.
 Vires: *Leniter, ac securius purgat: utiliter datur morbis re-*
num, & vesica, febribus, & aliis affectibus calidis. Dosis
à ℥j. ad ℥vj.

Electuarium Lenitivum ex Valerio Cordo.

℞. Passular. enucleatar. fennæ, & polypodii ana ℥ij. adian-
 thi, violar. & hordei mundi ana M. j. jubar. & sebe-
 sten ana N. xx. Iglyzorrhicæ ℥β. pulpæ prunor. & tama-
 rindor. ana ℥vj. mercurialis M. iβ. aquæ fontanæ ℥vj.
 coquantur simul in vase probè obturato per horas duas:
 hinc in colatura, dissolve pulpæ cassiæ, tamarindor. pru-
 nor. sacchari optimi, & sacchari violati ana ℥β. coquan-
 tur in syrupum, cui adde pulveris solior. fennæ ℥iiiiβ.
 usuique asserva.

Vires: *Lenit, emollit, & facile solvit sine molestia choleram*
plegmaticam, & melancholicam; ob id ejus usus est in febr-
ibus humoralibus, & pleuritide. Dosis à ℥ij. ad ℥vj.

Diasenna Nicolai.

℞. Sennæ mundatæ ℥ij. avellanar. rostar. N. L. serici cru-
 di, caryophyllor. galangæ, piperis, spicæ, ocymi, solior.
 caryophyllor. (pro eis caryophylli,) cardamomi, croci,
 zingiberis, zedoariæ, flor. rosmarini, & macropiperis
 ana ℥ij. Lapidis Armeni loti, & pp. ℥j. Lapidis Lazuli
 loti, & pp. ℥ij. cinnamomi ℥j. Mellis despumati, & co-
 cti ℥ij. Crocus exiccatus teratur subtiliter, & misceatur
 cum melle: avellana extrahantur per seraceum equinum;
 ceteraque subtiliter pulverentur, & omnia probè mis-
 ceantur, ut fiat Electuarium usui asservandum.

Vires: *Succurrit melancholicis, mania vexatis, & quartana,*
tristitiaque affectis, lienosis, &c. Dosis à ℥j. ad ℥vj.

Electuarium Indum Majus Mesues.

℞. Caryophyllor. cinnamomi, spicæ, rosar. cassiæ lignæ,
 macis, & cyperi ana ℥β. santali citrini ℥iiβ. ligni aloes,
 & nucis moschatae ana ℥ij. turbith boni ℥L. sacchari, &
 penidii ana ℥iiβ. galangæ, cardamomi utriusque, asari,
 &

& mastiches ana ℥iſſ. scammonii in cytonio cocti ℥iſſ. Omnia pulverata fricentur cum oleo amygdalar. dulc. & electuarisentur cum syrupo ex succi cydonior. granator. apii, & foeniculi ana ℥℔℔. mellis ℥iſſ. parato, & usui asserva.

Vires: Purgat ventrem totum inferiorem, atque adeo juncturas; pituitam etiam putrem, flatusque dissipat, & affectibus inde natis, dolori colico, & nephritico confert. Dosis à ℥ij. ad ℥vj.

Diatartarum.

℞. Mannæ electæ ℥xvij. dissolve in aqua, clarifica ut artis est, & coque ad syrupi consistentiam, cui adde syrupi Rosati solutivi ℥xvij. quibus adde, & probe misce, pulveris Tartari albi electi, & foliorum sennæ ana ℥jv. cinnamomi ℥℔. usuique asserva.

Vires: Omnes humores purgat, rarefacit materias crassas, & viscidas; obstructa liberat in cachexia, hypochondriacis, &c. Dosis à ℥ij. ad ℥j.

Gelatina, seu Diacydonium Laxativum Augustanæ.

℞. Gelatinæ cydoniorum ℥iij. sacchari ℥iſſ. coquantur ad debitam gelatinæ consistentiam, cui admisce extracti sennæ ℥j. extracti rhabarbari ℥℔. resinæ scammonii ℥iij. vel ℥℔. (in spiritu vini prius dissoluta, & filtrata) olei cinnamomi gr. viij. olei anisi gr. vj. imple scatulas. Dosis à ℥j. ad ℥vj. Nonnulli loco extracti sennæ imponunt extractum mechoacannæ ob colorem.

Gelatina, seu Diacydonium Solutivum Pelucidum Eiusdem.

℞. Resinæ jalappæ ℥jv. dissolve in spiritu vini rectificatissimo, & permisce diligentissimè agitando cum ℥iij. gelatinæ cydoniorum. Dosis à ℔℔. ad ℔℔.

Gelatina, seu Diacydonium Lucidum Scammoniatum Laxativum.

℞. Scammonii electi ℥jv. extrahe tincturam cum spiritu vini: hinc fiat Cydoniatum, seu Gelatina ex ℥iij. succi cydoniorum, & ℥℔. sacchari, cui affunde tincturam semper agitando, & asserva. Dosis à ℥j. ad ℔℔.

Loboch, seu Diacodion Crocatum Mynsicht.

℞. Caputum papaveris albi cum seminibus N. xx. siliquarum dulcium abjectis granis, & liquiritiæ rasæ ana ℥iij. feminis bombacis, althææ, cydoniorum, & myrti ana ℥β. ficuum pinguium, dactyllor. & sebesten ana N. xj. flor. malvæ, arboris rubi, violar. & jaceæ ana ℥ij. aquæ puræ tepidæ ℥lv. coquantur S. A. ad trium librarum consumptionem. postea in colatura dissolve sacchari candidi rosati, & penidii ana ℥β. & coque ad syrupi crassioris consistentiam, cui adde syrupi ex succo flor. papaveris erratici, & de jujubis ana ℥ij. extracti croci ℥β. Gallia Moschatæ veræ ℥ij. usuique asserva.

Vires: Valet in omnibus defluxionibus calidis, tenuibus, acribus, ac salsis à capite in thoracem, & asperam arteriam, ex continua tussi insomnium facientibus. Prodest etiam iis, qui acutissimis doloribus corripuntur. Confert denique sanguinis excretioni, menstruorum nimia evacuationi, febribus ardentibus, alvi profluvio, & dysenteria. Dosis à ℥j. ad ℥β.

Loboch Anti-hecticum, seu Electuar. Anti-phthysicum Junken.

℞. Radicum symphyti majoris, tussilaginis, & enulæ ana ℥ij. coque in aqua ad mollitiem, & extrahe pulpam, ac detine: in colatura coque in vase probè clauso per horam, salviæ acutæ, hyssopi, veronicæ, hederæ terrestres, & pulmonariæ ana M. β. deinde cola, & in colatura coque ad mollitiem in eodem vase, passularum major. & minor. ana ℥iij. extrahe pulpam, ac junge cum pulpa radicum, ac detine: in colatura à passulis relicta, dissolve sacchari candidi ℥iij. & coque ad syrupi crassioris consistentiam, colaturæ adde pulpas asservatas, amygdalar. dulc. & pineorum per fetaceum equinum trajector. ana ℥β. pulveris cinnamomi ℥j. croci ℥β.

Vires: Mirificè prodest Phthysicis, Hecticis, & Hematiatis, materiam in iis crassam, aut acrem concoquit, maturat, ac digerit, & per sputum prolicat: sumitur lambendo ad ℥β. ter, vel quater in die.

Loboch Sanum, & expertum Mesues.

℞. Cinnamomi, hyssopi sicci, liquiritiæ, anisi, fœniculi, semini,

lini,

lini, radicis ireos, & folior. calaminthæ ana ℥℞. jujubar.
& sebesten ana N. xxx. passular. enucleatar. ficuum pin-
guum, & carnis dactyllor. ana ℥ij. foenugræci ℥v. adian-
thi M. j. aquæ puræ ℥iij. infunde per 24. horas in cucur-
bita vitrea, seu terrea vitreata cum suo capitello, & re-
cipiente, commissuris probè lutatis: hinc distilla ℥viiij.
liquoris: cum colatura ex residuo in cucurbita relicto, &
penidii ℥ij. fiat syrupus crassus, cui misce liquorem di-
stillatum, & pineorum per setaceum trajector. ℥v. amyg-
dalar. dulc. eodem modo trajector. pulveris liquiritiæ,
tragacanthi, gummi arabici, & amylli ana ℥iij. ireos ℥ij.
fiat Lohoch.

*Vires: Prodest in affectibus thoracis, cujus humores poten-
ter incidit, tenuat, tergitque, & humores præsertim fri-
gidos concoquit. Dosis ab ℥℞. ad ℥j. lambendo.*

Lohoch de Pulmone Vulpis Ejusdem.

℞. Pulmonis Vulpis sicci, succi glyzyrrhizæ, seminis anisi,
foeniculi, & adianthi ana ℥j. pulverentur subtiliter, &
cum sacchari syrupisati ℥xx. conficiantur.

Vires: Valet ad phthisin, catarrhum, & corizam. Dosis ad ℥j.

Lohoch ad Asthma ex Valerio Cordo.

℞. Pulpæ scyllæ assatæ per setaceum equinum trajectæ ℥℞.
mellis despumati, & cocti ℥ij. pulveris radicis iridis, hy-
fopi, & prassii ana ℥j. myrrhæ rubræ, & croci ana ℥℞.
misce, ut fiat Lohoch.

*Vires: Valet ad asthma, & tussim antiquam, humoremque
crassum, lentum coctu difficilem in partibus respirationis
tenuat, & ad expellendum preparat. Dosis à ℥℞. ad ℥j.*

Lohoch de Althæa Quercetani.

℞. Radicis Althææ optimè mundatæ q. v. bulliat in hydro
mellite communi ad mollitiem: hinc extrahe pulpam per
setaceum equinum, cujus accipe ℥ij. Specierum Diatra-
gacanthi frigidi, & Diaireos ana ℥iij. sacchari candidi,
& penidiorum aua ℥℞. flor. sulphuris ℥ij. syrupi capillor.
veneris q. s. ut fiat Lohoch.

*Vires: Excellens est remedium contra omnem tussim invete-
ratam, siue à frigida, siue à calida orta sit causa: contra
asth.*

Asthma, orthopneam, dyspneam, aliosque pulmonum affectus, usus quoque ejus est in maturanda pleuritide, & sputo proliciendo. Dosis ad ℥ss. cum baculo de glycyrrhiza.

Bolus Febrifugus.

℞. Gentianæ Indicæ pulveratæ ℥j. aloes succotrinæ ℥ss. myrrhæ electæ ℥iij. falis ammoniaci, & centaurii ana ℥ss. fiat bolus cum syrupo absynthii. Dosis à ℥ij. ad ℥iij. bis in die, quatuor horas ante cibum, & quatuor horas ante canam, super bibendo ℥ij. aquæ cardui benedicti cum gr. viij. falis absynthii.

Bolus Anodynus.

℞. Conservæ rosarum ℥ij. Laudani Opiati gr. iij. fiat Bolus. Vires: *Confert in fluxu alvi, dolorem sedat, somnumque conciliat.*

Bolus Nephriticus.

℞. Pulpæ cassiæ recentè extractæ ℥j. feminis anisi pulverati ℥j. tartari vitriolati ℥ss. fiat Bolus pro una dosi.

Bolus de Cassia.

℞. Pulpæ cassiæ recentè extractæ ℥vj. terebinthinæ venetæ, in aqua petroselini lotæ ℥iij. pulveris rhabarbari ℥j. pulveris liquiritiæ q. s. ut fiat Bolus. Valet *ad arenulas, & contra gonorrhæam.*

Bolus ad Casum.

℞. Spermatis Ceti ℥j. falis volatilis cornu cervi gr. v. balsami Peruviani gr. v. terebinthinæ venetæ ℥ss. syrupi de Meconio q. s. ut fiat Bolus.

Vires: *Sanguinem coagulatum dissolvit, vulnèra interna sanat, diaphoresim, & diuresim promovet: contusis detur, post venæ sectionem, ter in die. Apprimè conducit Puerperis, statim a partu.*

CAPUT II.

DE ELECTUARIIS SOLIDIS, SEU TABELLIS,
vel Tabulis, & Morfulis.

Tabella de Margaritis, Manus Christi Perlata dicta.

Rx. Sacchari albissimi in aqua rosata soluti, & ad consistentiam tabellarum cocti ℥ss. Margaritarum ꝑꝑ. ℥ij. misce, ac forma Tabellas splendentes.

Alio modo: **Rx.** Margaritarum ꝑꝑ. ℥j. sacchari albissimi pulverati ℥ss. cum mucillagine tragacanthi albissimi in aqua rosata soluti, fiat massa in mortario vitreo, seu lapideo, ex qua formentur Tabellæ, quæ exiccatae afferentur ad usum.

Vires: Cor, ac ventriculum roborant, venena pellunt, ac animum exhilarant: febribus à primè conveniunt. Dosis à ℥j. ad ℥ss.

Tabella Rosarum.

Rx. Rosar. rub. exungularar. & conquassatar. ℥ij. sacchari albi pulverati ℥ss. cum mucillagine tragacanthi in aqua rosata soluti fiat massa, ex qua formentur Tabellæ.

Alio modo: **Rx.** Succi rosar. rub. depurati, & sacchari albissimi ana p. æq. simul coquantur, igne lenissimo, in vase terreo vitreato, ad consistentiam tabellarum.

Vires: Caput, & cerebrum roborant, fluxionesque absumunt. Dosis à ℥ij. ad ℥j.

Tabella Violarum.

Parantur eodem modo, tam ex violis, à parte herbacea purgatis, quam ex earum succo.

Vires: Fauces, ac pectus leniunt, guttaris asperitati medentur, mucilaginem tartaream pulmonum emolliunt. Dosis à ℥ij. ad ℥j.

Tabella Dialthææ.

Rx. Pulveris radice Althææ ℥ij. liquiritiæ ℥j. flor. sulphuris ℥ij.

ʒij. sacchari optimi ℥ij. formentur Tabellæ cum aqua tussilaginis.

Vires : Expectorant , emolliunt , laxant , discutunt , dolores leniunt , tumores maturant , acrimoniam mitigant , & corrigunt. Dosis à ʒj. ad ʒʒ. lambendo.

Tabellæ Anisatæ solutivæ.

℞. Scammonii glyzyrrhifati ʒij. tartari solubilis ʒj. olei anisi distillati ℥j. sacchari pulverati ʒx. Scammonium , & tartarum misceantur probè in mortario marmoreo: hinc seorsim misceantur saccharum , & oleum , & ex omnibus fiat massa cum glutine tragacanthi, ex qua figurentur Tabellæ. Dosis à ʒj. ad ʒij.

Tabellæ Mechoacannæ.

℞. Pulveris radice Mechoacannæ ʒij. sacchari pulverati ʒviiij. cum mucilagine tragacanthi fiat massa, ex qua formentur Tabellæ. Purgant benignè. Dosis in pueris à ʒj. ad ʒiij. in adultis ab ʒʒ. ad ʒx.

Rotulæ Lac provocantes Mynsicht.

℞. Crystalli montanæ ꝑꝑ. ʒʒ. coralii ꝑꝑ. ʒj. margaritar. ꝑꝑ. & piperis longi ana ʒʒ. olei seminis foeniculi ℥j. sacchari albi in aqua nucistæ dissoluti ʒviiij. fiant rotulæ S. A. Dantur nutricibus singulis diebus mane, meridie, & vespere ad ʒʒ.

Morsuli Restaurativi.

℞. Carnis pectoris caponis , vel gallinæ , vel perdicis cum aqua rosata, igne arenæ in vase vitreo probè obturato admollitiem elixatæ , conquassatæ , ac per cribrum transfusæ ʒiij. sacchari , in liquore à carne separato , soluti ℥ij. misce , & fac morsellos.

Vires : Cor , ac cætera membra restaurant , & hinc debilitatem expellunt , & robur agrotantibus afferunt. Dosis N. ij. semper post horam dimidiam continuando.

N. Non dantur regulæ generales inter saccharum , & pulveres pro tabellis parandis, quia simplicibus ingratis, ac fortioribus, major quantitas sacchari, quam gratis, ac mi-
rioribus, addenda est.

CAPUT III.

DE ELECTUARIIS SICCIS, SEU PUL-
veribus.*Diamargariton Frigidum Magistrale.*

Rx. Margaritar. $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. $\mathfrak{z}\mathfrak{v}\mathfrak{j}$. rosar. rub. $\mathfrak{z}\mathfrak{\beta}$. coriandri, doronici, tragacanthi, gummi arabici, liquiritiæ, & trium santalor. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{\beta}$. ossis de corde cervi, rasuræ eboris, & cornu cervi ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. corallii $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. camphoræ $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$. Tritura, ac cribra subtiliter per setaceum sericum, & adde pannor. auri, & argenti ana N. vj. usuique asserva.

Vires: Cor, caput, & ventriculum confortat: cardiacis affectibus prodest, & humorum malignitati adversatur. Dosis à $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$. ad $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$.

Pulvis de Gemmis sine Speciebus.

Rx. Margaritar. $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. saphyror. $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. hyacinthor. $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. sardii $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. granator. $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. & smaragdor. $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{\beta}$. corallii $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. succini $\mathfrak{P}\mathfrak{P}$. & rasuræ eboris ana $\mathfrak{D}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. cribra per setaceum sericum, & adde pannor. auri, & argenti ana N. C. usuique asserva.

Vires: Acida in corpore reperibilia absorbet, ob id sanguis, ceterique humores dulcificantur, purificantur, ac refrigerantur. Dosis à $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$. ad $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$.

Pulvis de Gemmis cum Speciebus Mesues.

Rx. Cinnamomi, zurumbet, & galangæ ana $\mathfrak{z}\mathfrak{\beta}$. zedoariæ, doronici, corticum citri, macis, & ocymi, ana $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$. been albi, & rubri, caryophyllor. zingiberis, piperis longi, spicæ, folii, croci, & heyl ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. trochiscor. Diarrhodon, & ligni aloes ana $\mathfrak{z}\mathfrak{v}$. moschi boni $\mathfrak{z}\mathfrak{\beta}$. Pulverata, & cribrata misce cum Pulvere de Gemmis sine speciebus.

Vires: Auxiliatur malis frigidis cordis, ventriculi, cerebri, jecinoris, & uteri: item palpitationi cordis, defectiioni anime, ac concoctioni: tristitiam denique citra causam cognitam ortam amovit. Dosis à $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$. ad $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$.

Electuarium Letitiae Galeni.

℞. Rasuræ eboris, & margaritar. ꝑꝑ. ana ℥j. ossis de corde cervi ℥℥. præpara supra porphyrum, imbibendo in eis inter lævigandum, succi pomorum dulc. cydonior: borraginis, & vini albi optimi ana ℥iiss. hinc exiccatis misce seminis ocymi, croci, zedoariæ, xylobalsami, caryophyllor. cort. citri, galangæ, macis, nucistæ, & styracis calamitæ ana ℥iiss. ambre griffæ, moschi, & camphoræ ana ℥℥. anisi, thymi, & epithymi ana ℥j. subtiliter pulverentur, & cribrentur per setaceum sericum, ut fiat pulvis, super quem scinde pannor. auri, & argenti ana N. xxxvj. usuique asserva.

Vires: *Calefacit, incidit, attenuatque humorem existentem in præcordiis. Valet etiam contra vapores melancholicos. Dosis à ℥℥. ad ℥ij.*

Pulvis Aromaticus Rosatus Gabrielis.

℞. Rosarum rubrar. exungular. ℥xv. liquiritiæ fassæ ℥vij. ligni aloes, & santali citrini ana ℥iij. cinnamomi ℥v. macis, & caryophyllor. ana ℥iiss. spicæ ℥ij. gummi arabici, tragacanthi, nucistæ, cardamomi, & galangæ ana ℥j. ambre ℥ij. moschi ℥j. fiat pulvis S. A.

Vires: *Ventriculo imbecillo, aliisque nutritioni deservientibus instrumentis succurrit: ventriculi humiditatem, omnemque in eo putredinem emendat: coctionem juvat, & ex morbo convalescentibus auxiliatur. Dosis à ℥℥. ad ℥i℥.*

Pulvis Imperialis contra epilepsiam.

℞. Succini albi ꝑꝑ. ℥i℥. margaritar. ꝑꝑ. & smaragdor. ꝑꝑ. ana ℥ij. ligni aloes, cornu cervi crudi ꝑꝑ. radices pœoniæ, seminis ejusdem, corallii rub. ꝑꝑ. coriandri ꝑꝑ. flor. tiliæ, spolii serpentis, ligni crucis, philipendulæ, & lapidis Bezoaris Orientalis ana ℥j. seminis rutæ domesticæ ℥j. fiat ex omnibus pulvis subtilis, cui adde pannor. auri, & argenti. ana N. xx. Dosis à ℥℥. ad ℥ij.

Pulvis de Gutteta ex Riberio.

℞. Radicis, & seminis pœoniæ, dictamni albi, & visci quercini ana ℥℥. seminis atriplicis ℥ij. cranii humani ℥iij. corallii rub. ꝑꝑ. & hyacinthor. ꝑꝑ. ana ℥i℥. ungulæ alcis ꝑꝑ.

℞. ꝑ. ꝑ. moschi ℥j. folior. auri ℥j. vel panes CC. fiat pulvis.

Vires: *In epilepsia puerorum egregius est cum lacte, in sculo, & panatellis. Dosis à ℥ss. ad ℥j.*

Pulvis Anti-epilepticus.

℞. Cranii humani ꝑ. ꝑ. cornu cervi crudi, ungułæ Alcis, & cinnabaris antimonii ana ℥j. stercoris Pavonis, coaguli leporis, secundinæ mulieris, seminis pœoniæ, & radicis ejusdem ana ℥ss. Lapidis Bezoaris Occidentalis ℥ss. castorii ℥ij. croci, & falis volatilis succini ana ℥j. fiat pulvis. Dosis à ℥ss. ad ℥ss.

Pulvis è Chelis Cancrorum comp. Phar. Lond.

℞. Margaritar. ꝑ. ꝑ. oculor. cancror. ꝑ. ꝑ. corallii. rub. ꝑ. ꝑ. succini albi ꝑ. ꝑ. cornu cervi philosophicè ꝑ. ꝑ. & Lapidis Bezoaris Orientalis ana ℥ss. pulveris ex apicibus nigris cancror. idest ex putaminibus, seu eorum testis, ad pondus omnium, fiat pulvis, qui gelatinâ ex pellibus viperarum excipi potest, vel inde poma parva eformari, cautè que siccanda, & pro usu asservanda.

Vires: *Valet in omnibus morbis malignis, sanguinem purificat, sudorem cit; in variolis, morbillis, & affectibus cutaneis mirificè prodest. Dosis à ℥ss. ad ℥ss.*

Pulvis Cachecticus Quercetani ex Schrodero.

℞. Limaturæ Chalybis cum aqua ꝑ. ꝑ. vel cum sulphure calcinata ℥j. fœculæ radicis ari ℥ss. ambra griffæ ℥ss. magisterii margaritar. & corallior. succini ꝑ. ꝑ. & cinnamomi ana ℥jv. sacchari ℥ss. fiat pulvis.

Vires: *Valet ad cachexias tam virginum, mulierum, & virorum, quam juvenum, ac senum. Dosis ad ℥j. mane ad aliquot menses continuando.*

Asservatur etiam sine ambra, & appellatur Pulvis Cachecticus Quercetani sine Ambra, vel Incompletus.

Pulvis Cachecticus Lemortis.

℞. Limaturæ chalybis ꝑ. ꝑ. ℥j. corallii ꝑ. ꝑ. & fœculæ bryoniæ ana ℥ij. cornu cervi crudi, succini ꝑ. ꝑ. cinnamomi, & macis ana ℥jv. sacchari ℥ij. fiat pulvis.

Vires:

Vires: Acidum temperat, humores depravatos educit, mensas movet, cachexie mulierum, & virginum subvenit. Dosis à ℥j. ad ℥ij.

Pulvis Pectoralis Michaelis.

℞. Radicis ari, & iridis florentia ana ℥ss. floris sulphuris ℥j. Antihectici Poterii ℥iij. flor. Benzoini ℥ij. fiat pulvis. Vires: In thoracis, & pulmonum affectibus, presentaneum est remedium. Dosis ℥j. in syrupis pectoralibus, admodum lambili, mane jejuno stomacho, & sero ante cenam.

Diatragacanthum frigidum Nicolai.

℞. Tragacanthi albissimi ℥j. gummi arabici albi ℥v. amyli ℥ij. glyzyrrhizæ ℥j. camphoræ gr. vj. penidii ℥iij. pulveratis, & cribratis adde quatuor seminum frigidior. major. per setaceum equinum trajector. ana ℥j. seminis papaveris albi ℥iij.

Cito rancescit, nam femina frigida majora rancedini sunt obnoxia, & hinc ad caliditatem declinant, & tunc plus nocent, quam proffunt, ob hæc, femina prædicta non permisceantur nisi tempore usus, ne vitient compositum.

Pulvis Diatragacanthi Frigidi Charaz.

℞. Tragacanthi albi electi ℥ij. gummi arabici puri ℥x. glyzyrrhizæ, & amyli ana ℥ss. fiat pulvis, cui tempore usus adde per setaceum equinum trajector. seminis papaveris albi ℥iij. quatuor seminum frigidior. major. ana ℥j.

Vires: Valet in affectibus pectoris, & pulmonum à calida, & sicca causa ortis; thoracis gravitatem allevat, & tussiculosi ab intemperie calida opem fert: pleuriticis, peripneumoniacis, tabidis, & macie confectis, linguæ itidem, & faucium asperitati succurrit, ac siti immodica, quam pulmonum calor invexit confert. Dosis à ℥ss. ad ℥iij. lambendo.

Pulvis Haly Abbatis.

℞. Gummi arabici, amyli, tragacanthi, spodii pp. & liquiritiæ rasæ ana ℥iij. seminis portulacæ, altheæ, & malvæ ana ℥iij. penidiorum ℥v. fiat pulvis, cui tempore usus adde quatuor seminum frigidior. major. mundator. & per setaceum equinum trajector. & seminis cydonior. mundati, eodem modo parati ana ℥iij. seminis papaveris albi,

bi, eodem modo trajecti ℥v. feminis gossypii ℥iiss. con-
venit cum superioribus de Tragacantho.

Diaireos Simplex Nicolai.

Tabellæ ℞. Pulveris radices iridis ℥j. ipecierum Diatragacanthi fri-
gidi, & sacchari canti ana ℥ss. fiat pulvis.
Diaireos, seu Diaireos in Tabellis,
Vires: *Tussientibus, difficulterque spirantibus auxiliatur. abscissa vocis jacturam resarcit, quæ refrigeratione contracta sit. Dosis à ℥ss. ad ℥ss.*

Parantur nonnunquam Tabellæ ex hoc pulvere, pro
cujus apparatu, accipitur pulveris prædicti ℥ss. sacchari can-
ti pulverati ℥vij. & cum mucillagine tragacanthi forman-
tur Tabellæ.

Pulvis Stomachicus Michaelis.

℞. Radicis Ari ℥iij. Arcani Duplicati Mynsicht ℥iiss. salis
absynthii ℥vj. calami aromatici, caryophyllor. & cinna-
momi ana ℥ij. macis, piperis longi, zingiberis, cubebæ,
cardamomi, granor. paradyssi, granor. chermes, zedo-
ariæ, & coriandri ana ℥j. fiat pulvis.

Vires: *Ventriculum roborat, digestionem juvat, appetitum
promovet. Dosis à ℥ij. ad ℥iiss.*

Pulvis Stomachicus Quercetani.

℞. Radicis Ari pp. ℥ij. acori vulgaris, & pimpinellæ ana
℥j. oculor. cancor. pp. ℥ss. cinnamomi ℥iij. salis absyn-
thii, & Juniperi ana ℥j. sacchari rosati ℥iiss. fiat pulvis.

Pulvis Aro-
nis Com-
positus.

Omisso saccharo, & addita ℥j. radice saxifragiæ, dici-
tur Pulvis Aronis compositus.

Vires: *Ventriculum roborat, tartarum dissolvit, obstructa
liberat, affectibus capitis, hæmicraniæ, vertigini, melan-
cholia hypocondriacæ, calculo, cachexiæ, ac febribus quartæ,
nis prodest. Dosis à ℥ss. ad ℥ij.*

Pulvis Papæ Benedicti.

℞. Coriandri pp. anisi, fœniculi, carui, feseleos, radice
dictamni albi, liquiritiæ, & cinnamomi ana ℥j. saccha-
ri ℥ss. fiat pulvis.

Vires: *Cotionem juvat, flatum dissipat, calculos ex renibus
expellit. Dosis à ℥ss. ad ℥ij.*

Pulvis

Pulvis Appetitum excitans.

℞. Pulveris cuticularum exteriorum arantiorum ℥i. tartari vitriolati, & salis absynthii ana ℥ss. fiat pulvis. Dosis ad ℥j.

Pulvis Diarrhodon Abbatis ex Nicolao.

℞. Santalor. albor. & rubror. ana ℥iij. tragacanthi, gummi arabici, & spodii ana ℥ij. asari, spicæ, mastiches, cardamomi, croci, xyloaloes, caryophyllor. Galliæ Moschata Nicolai, anisi, foeniculi, cinamomi, succi glyzyrrhizæ, rhabarbari, feminis basiliconis, berberis, scariolæ, portulacæ, papaveris albi, citruli, cucumeris, cucurbitæ, & melonis ana ℥j. ossis de corde cervi, & margaritar. ana ℥ss. rosar. & sacchari canti ana ℥xj. camphoræ gr. viij. moschi gr. iiij. fiat pulvis subtilis, cui tempore usus, addantur semina frigida prædicta, per setaceum equinum trajecta.

Vires: *Valet adversus ventriculi calorem, jecoris, lienis, pulmonumque: contra viscerum dolores, & omnem totius corporis noxam à calore proficiscentem.* Dosis à ℥j. ad ℥j.

Pulvis Diarrhodon Abbatis emmendatus Charaz.

℞. Rosar. rub. exungular. ℥ij. santali citrini, & santali rubri ana ℥iij. lignialoes, cinnamomi, rhapontici, spicæ, rasuræ eboris, ossis de corde cervi, croci, mastiches, cardamomi minoris, gummi arabici, tragacanthi, succi glyzyrrhizæ, margaritar. pp. feminis anisi, foeniculi, ocymi, melonum, & cucurbitæ ana ℥j. ambre griseæ gr. viij. moschi orientalis gr. jv. fiat pulvis S. A.

Pulvis Diatrion Santalon ex Nicolao.

℞. Trium Santalor. rosar. & sacchari ana ℥ij. & ℥ij. rhabarbari, spodii, succi liquiritiæ, & feminis portulacæ ana ℥ij. amyli, gummi arabici, tragacanthi, seminum quatuor frigidor. major. & scariolæ ana ℥jv. fiat pulvis, permiscendo tempore usus, quatuor semina frigida, per setaceum equinum trajecta.

Vires: *Calorem hepatis, & ventriculi mitigat, tabidis prædest.* Dosis à ℥j. ad ℥j.

Pulvis Trium Santalorum reformatus.

℞. Trium Santalorum ana ℥ss. rosor. rub. rasuræ eboris, liquiritiæ, gummi arabici, & tragacanthi ana ℥ij. camphoræ ℥ss. fiat pulvis.

Diatrion Pipericon ex Mesue.

℞. Trium piperum ana ℥v. zingiberis, rhymi, & anisi ana ℥ij. spicæ, ameos, & amomi ana ℥j. cassiæ lignæ, feminis apii, seseleos, radicis enulæ, & asari ana ℥ss. fiat pulvis subtilis.

Vires: Ventriculorum calefacit, coctionem iuvat, flatum dissipat. Dosis à ℥ss. ad ℥ss.

Diacymimon ex Nicolao.

℞. Cymini pridie in aceto infusi, & exiccati ℥j. & ℥j. cinnamomi, & caryophyllorum ana ℥iij. zingiberis, & piperis ana ℥ij. & gr. v. galangæ, tymbrae, & calamenthi ana ℥v. ameos, & levistici ana ℥j. & gr. viij. piperis longi ℥j. spicæ, cardamomi, & nucis moschatae ana ℥iij. fiat pulvis.

Vires: Frigiditati pectoris, ventriculi, & capitis confert. flatum dissipat, coctionem iuvat. Dosis ℥ss.

Diamoschum Dulce ex Mesue.

℞. Croci, daronici, zedoariæ, ligni aloes, & macis ana ℥ij. margaritar. pp. setæ crudæ adustæ, succini, corallii pp. Galliæ Moschatae ex Mesue, & ocymi ana ℥iij. behen utriusque, folii, spicæ, & caryophyllor. ana ℥j. zingiberis, cubebarum, & piperis longi ana ℥ss. moschi ℥ij. fiat pulvis.

Vires: Prodest contra cordis palpitationem, frigidumque affectum cerebri sine febre, melancholiam, vertiginem, epilepsiam, & paralysem: succurrit difficulter spirantibus. Dosis a ℥ss. ad ℥ss.

Diamoschum Amarum Eiusdem.

℞. Absynthii, & rosarum ana ℥iij. aloes lotæ ℥ss. castorij, ligustici, ana ℥j. cinnamomi ℥ss. Pulveriza, & adde Diamoscho Dulci. *Valetior est ad ea, quæ supradicta sunt, & precipue ad exiccandas humiditates ventriculi, & ejus putrefactiones. Dosis à ℥ss. ad ℥ij.*

Seta cruda adusta: Cruda adusta sunt contraria, non enim potest esse crudum, quod est adustum: tamen potest aduri quod est crudum, unde Author non dicit seta adusta, quia vult, ut accipiantur folliculi serici recentes, quos omnino non tetigit aqua, qui forficibus dissecti, & pelliculis intrinsecis, ac vermiculis vivis optimè purgati incendantur in frustra, & in olla nova fictili imposti, ollaque probe lutata in furno panis collocetur, & igne temperato solum torreantur, itaut possint teri, cavendo ne adurantur. Verum enim vero qui fetam crudam compositionibus adhibuerit non errabit, quia per ulationem, seu torrefactionem, partes subtiles evanescent.

Diambra Ejusdem.

℞. Cinnamomi, doronici, caryophyllor. macis, nucis moschatae, folii, & galangae ana ℥iij. spicae, cardamomi majoris, & minoris ana ℥j. zingiberis ℥iβ. fantali citrini, ligni aloes, & piperis longi ana ℥ij. ambrae griffae ℥jv. moschi ℥β. fiat pulvis.

Vires: Cerebrum, ventriculorum, ceteraque membra calefacit, & roborat: exhilarat, coctionem juvat, cor ipsum roborat, &c. *Dosis* à ℥β. ad ℥ij.

Pulvis Rosatae Novella ex Nicolao Salernitano.

℞. Rosae. & liquiritiae ana ℥jx. & ℥iβ. cinnamomi ℥ij. ℥ij. & gr. ij. caryophyllor. spicae, zingiberis, galangae, nucis moschatae, zedoariae, styracis calamitae, cardamomi, & feminis apii ana ℥j. & gr. viij. fiat pulvis.

Vires: In frigida intemperie ventriculi, & ventris subversione valet: flatum dissipat. *Dosis* ad ℥iβ.

Pulvis Menses provocans ex Rendoletto.

℞. Myrrhae ℥j. sabinae, & cinnamomi ana ℥β. feminis apii, petroselini, schœnanthi, asari, & spicae ana ℥viiij. fiat pulvis. *Dosis* ℥j. in ℥ij. aquae foeniculi, & ℥β. syrupi adanthi.

Pulvis Partum provocans ex Augustana,

℞. Cinnamomi ℥j. croci ℥β. castorii. gr. jv. assae foetidae ℥j. subtiliter pulverata misceatur cum aquae artemisiae ℥jv.

fyropi capilli veneris ℥j. pro duabus dosibus.

Pulvis Cornachini Solutivus.

℞. Scammonii Sulphurati, cremoris tartari, & antimonii diaphoretici ana p. æq. fiat pulvis. Dosis à ℥j. ad ℥ij. Appellatur etiam *Pulvis de Tribus*, *Pulvis Solis*, *Luna*, & *Splendoris*: & *Pulvis Comitum Vuervich*.

Pulvis Hyera simplicis Galeni.

℞. Cinnamomi, xylobalsami, asari, spicæ, croci, & mastiches ana ℥vj. aloes ℥c. fiat pulvis S. A. Vires: *Succos viscosos in tunicis ventriculi contentos expellit. Dosis à ℥j. ad ℥ij.*

Pulvis Hyera Picra ex Mesue.

℞. Cinnamomi, mastiches, asari, spicæ, carpobalsami, croci, xyloaleos, & cassiæ lignæ ana ℥j. aloes optimæ ℥v. & ℥j. fiat pulvis. S. A. Vires: *Prodest agritudinibus capitis, stomachi, hepatis, juncturarum, renum, & membrorum frigidis: educit humiditatis, & putredines in eis generatas. Dosis ad ℥i℞.*

Pulvis Hyera Picra Rhafis.

℞. Rosar. rub. spicæ, mastiches, xylocassæ, xylobalsami, carpobalsami, cinnamomi, & asari ana ℥j. aloes ℥ij. fiat pulvis S. A. qui convenit cum superioribus.

Pulvis ad dissolvendos Sanguinis grumos Paracelsi.

℞. Rhabbarbari electi ℥ij. munitæ ℥℞. lacæ rubræ, & spermatitis ceti ana ℥j. boli armenæ, & terræ sigillatæ ana ℥℞. radicis hirundinariæ ℥iij. fiat pulvis. Dosis ℥j. in aqua Tilix.

Pulvis contra Sputum sanguinis Serapionis.

℞. Spodij, rosar. boli armenæ, terræ sigillatæ, & lapidis hæmatitis ana ℥℞. corallii, succini, & margaritar. ana ℥i℞. gummi arabici, & tragacanthi ana ℥ij. feminis portulacæ, malvæ, arnogliffæ, cornu cervi ussi, amyli torrefacti, & feminis rosar. ana ℥iij. fiat pulvis. Dosis ℥iij. cum aqua pulviali, aut plantaginis.

Pulvis contra Casum ex Augustana.

- ℞. Terræ sigillatæ, seu boli armenæ, sanguinis draconis, & mumix ana ℥ij. spermatis ceti ℥j. rhabbarbari ℥℞. fiat pulvis, cujus propinetur præcipitatis, ruptis, contusis, fractis ℥j. cum vini astringentis ℥ij.

Pulvis Restrictivus ex Fragofo.

- ℞. Mastiches, thuris, myrrhæ, & sanguinis draconis ana ℥℞. rosarum, corticum granator. myrtillos. balaustii, & nucum cupressi ana ℥j. lapidis hamatidis ℞℞. & boli armenæ ℞℞. ana ℥ij. bistortæ ℥iij. fiat pulvis subtilis, qui vulgò appellatur *Polvos de toda vizma*.

Vires: *Valet ad condensandum, & incrassandum sanguinem, ad comprimendas, & reasirmandas partes laxas, & solutas. Dosis ad ℥j. Ad externa in forma linimenti, aut cataplasmatibus in ossium fracturis, in contusionibus, profluvii sanguinis narium, &c.*

Pulvis ad urine incontinentiam.

- ℞. Agrimonix ℥j. membranarum internarum ventriculi gallinæ (vulgò Mollexa) exiccatarum ℥℞. cineris echini terrestris ℥iij. fiat pulvis.

Vires: *Commendatur adversus urine incontinentiam, & cum utilitate ij, qui in lecto mingunt tempore somni, illum sunt experti sumendo à ℥℞. ad ℥j. antequam accumbant, cum vini modico.*

Pulvis Nursinus contra vermes ex Amato Lusitano.

- ℞. Corallinx, & fantonici ana ℥j. dictamni albi, bistortæ, & tormentillæ ana ℥℞. fiat pulvis. Dosis à ℥j. ad ℥j. Si efficaciorum operationem desideras, adde Æthiopsis mineralis ℥℞.

Pulvis ad Morsum canis rabidi.

- ℞. Thuris ℥j. gentianæ ℥v. cancrorum fluviatilium ustorum, Mense Julio paulò antè ingresum Solis in Signo Leonis captorum ℥x. fiat omnium pulvis. Dosis à ℥℞. ad ℥i℞.

Vires: *Inter venena maximè pertimescenda meritò annumerandum est rabientis canis venenum, quod seva, ac immania etiam post temporis diuturnum lapsum solet proferre symptomata,*

mata, que absque morte miseri agrotantis non solvuntur: ad horum symptomatum preservationem excogitarunt prudentiores medici pulverem quandam, qui primum à Galeno propositus Lib. II. de simp. med. facultate, cap. de Cancris: deinde à compluribus Doctoribus comprobatus, tanquam res experta.

Pulvis Ephragiæ Compositus.

℞. Ephragiæ ℥ss. sem. fœniculi ℥ij. nucis moscathæ, & macis ana ℥j. sacchari ℥j. fiat pulvis.

Vires: Præter visus debilitatem, eximie valet etiam ad capitis dolorem, si quotidie sub ingressum in lectum sumantur ℥ij. cum haustulo vini albi.

Pulvis pro Nabeculis oculorum.

℞. Tutia ꝑꝑ. & sacchari canti ana ℥j. ossis sepia, & stercoris lacerti ana ℥ss. margaritar. ꝑꝑ. ℥j. fiat pulvis subtilissimus, qui in oculis inflatur.

Pulvis Capitalis.

℞. Spicæ ℥j. stœchadis, majoranæ, floris rosmarini, & lavenderulæ ana ℥ij. betonica ℥j. sanalti citrini, & radiceis iris ana ℥ss. serpilli ℥ss. peti optimi ℥jv. fiat pulvis, qui optime purgat caput modice naribus exorbendo.

Pulvis Cephalicus Vigonis.

℞. Aloes hepaticæ ℥ss. myrrhæ ℥ss. sarcocoliæ, thuris, & mastiches ana ℥ij. fiat pulvis, quem vulgò Chyrurgi appellant *Polvos de la Coloradilla*, seu *encarnados de Juan de Vigo*.

Vires: Utuntur eo Chyrurgi in fracturis cranii, ad humiditates in eo exiccandas, cranium primò lavando tinctura sequenti: ℞. Aqua vitæ ℥x. myrrhæ ℥j. aloes ℥ij. croci ℥j. sarcocolla, & thuris ana ℥ij. misceantur in vase vitreo probe obturato ad dissolutionem usque, mox coletur ad usum. Balsamica est, putredinem arcet in ulceribus putridis.

Pulvis Benedictus ad Cancrum Hartmanni.

℞. In Mense Junio, Julio, vel Augusto radices dracunculi majoris, quas scinde in plures particulas, & suspende in loco ubi spirant venti, & earum exiccatarum accipe ℥ij.

hinc

hinc. ℞. Arsenicum album, non splendidum quasi vitrum, non rubrum, quod subtilissimè pulveriza, per 15. dies de tertio in tertium affundendo aquam vitæ in loco calido, & cooperiat arsenicum: post triduum nova aqua vitæ apponatur, & illa, quæ prius adfuit adjiciatur, & sic ad quinquies repetatur, & tunc erit preparatum arsenicum, cujus accipe ℥j. Deinde ℞. Fuliginis, (quæ reperitur in caminis, non antiqua, neque arenosa, sed quæ in se habeat saluginem) ℥iij. & ex tribus supradictis mistis fiat pulvis impalpabilis super porphyritem, & affervetur in loco benè clauso, ne humiditatem recipiat, & quanto magis inveteratur, tanto pretiosior est. Ante annum ad usum non erit bonus.

Vires: Pulverem istum Benedictum ad utilitatem generis humani ab Altissimo sibi datum esse, inquit Harmannus. Si cancer est ulceratus, absterso prius ulcere ab omni sanie, & virulentia, asperge pulverem, & cum bombace tege, ac cum spuito lineas circumcirca, ut adhereat: cum adheret nunquam cadit, nisi unà radices secum eradicet. Si dolorem inferat, non removeatur, sed circum oleo rosato illitur, usque dum perse cadat. Postea cum incarnativis, & digestivis perficiatur curatio.

CAPUT IV.

DE CONSERVIS, SEU CONDITIS.

Conditum Rosarum Rubrarum.

℞. Rosarum rubrar. nondum perfectè apertarum, & exungularum ℥vj. conquassa optimè in mortario marmoreo cum pistillo ligneo, & adde vicisim, & semper pistando sacchari albi pulverati ℥iij. pista diu, ut probe misceantur: hinc repone in vase indonco, & insola per mensem; deinde usui asserva.

Alio modo: ℞. Foliorum rosar. rubrar. ut dictum est paratarum, & optimè pistarum ℥vj. sacchari albi pulverati ℥iij. misce, & igni expone ad unicum tantum fervorem semper agitando, ut liquefiat saccharum, usuique asserva.

Vires: Cephalicum, & cardiacum est, caput, & reliqua viscera

cera roborat, æstum mitigat, & fluxiones sistit. Dosis ad ℥j. & ultra.

Eodem modo paratur Conditum Rosarum, Persicarum, & valet ad purgandam choleram, & purificandum sanguinem. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Conditum Violarum.

℞. Florum violarum recent. à parte herbacea purgatar. ℥i. sacchari albisimi pulverati ℥iij. fiat, ut conserva rosarum.

Vires: Bilis incendium mitigat, humorum reliquorum ardorem extinguit, sitim temperat, alvum subducit, fauces, & asperam arteriam lenit, & dilatat, & omnibus thoracis affectibus convenit. Dosis ad ℥ij.

Conditum Absynthii.

℞. Summitatum absynthii floridarum, & recentium ℥j. pista in mortario lapideo cum pistillo ligneo, addendo vicissim inter pistandum sacchari optimi pulverati ℥iij. pista diu, ut exactè misceantur, & insolata reponere vase vitreo.

Vires: Stomachum, & caput roborat, lumbricos necat, & expellit, uteri suffocationem adjuvat, flatum dissipat, doloribus hypochondriacis medetur. Dosis ad ℥iij.

Conditum Prunorum Damascenorum.

℞. Prunorum Damascenorum q. v. coque in aqua ad mollietiam, & extrahe pulpam per setaceum equinum, ex qua accipe ℥j. cui adde sacchari in liquore à prunis separato soluti, & ad syrapi crassitiem cocti ℥iij. coque in vase vitreato igne lento, ad justam consistentiam, usuique asserva.

Vires: Prodest aegritudinibus cholericis, alterat enim earum malitiam, & solvit materiam à qua fiunt. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Conditum Viperinae.

℞. Radicum Scorzonerae rase q. v. coque in aqua ad mollietiam, cola, & radices tere, seu conquassa, ac per setaceum equinum transcola: deinde accipe hujus pulpæ ℥j. sacchari, in colatura à radicibus separata soluti, & syrapiati

pisati ℥ij. coque ad consistentiam justam, usuique asserva.
 Vires: *Suaviter cardiacis, ac melancholicis subvenit: com-*
mendatur in peste, epilepsia, vertigine, uteri suffocatione, &
venenis descutiendis. Dosis ab ℥B. ad ℥ij.

Eisdem rationibus parantur Conserva, seu Conditâ ex
 omnibus floribus, foliis, seu herbis, fructibus, & radicibus.

Conditum Prunorum Solutivum.

℞. Conserva Prunorum ℥ij. cui misce in subtilissimum pul-
 verem, redacta scammonii, & crystalli tartari ana ℥iij.
 fennæ, & Jalappæ ana ℥j. cinnamomi ℥iij. Dosis à ℥ij.
 ad ℥j.

Eodem modo paratur Conditum, seu Conserva Cera-
 forum Acetosorum Solutivum.

Conditum ad Morbum Gallicum.

℞. Smilacis asperæ contusæ ℥B. aquæ fontanæ tepidæ ℥iv.
 coque in vase circulatorio probè lutato per horas tres:
 deinde, colaturæ adde mellis optimi ℥ij. fiat syrupus,
 cui misce pulveres sequentes: smilacis asperæ, fennæ, &
 Polypodii ana ℥iij. hermodactyllor. ℥j. Æthiopsis mine-
 ralis ℥B. Dosis ad ℥j. bis in die, mane scilicet, ac nocte,
 ad totius conditi consumptionem.

CAPUT V.

DE PILULIS.

Pilula Agregativæ Mesues.

℞. Myrabolanor. citrinor. & rhabarbari ana ℥B. myrabo-
 lanor. chebulor. & indor. agarici, colocyntidis, poly-
 podii, succor. inspissator. absynthii, & eupatorii ana ℥ij.
 scammonii electi cocti in pomo, turbiti, & aloes ana
 ℥vj. mastiches, rosar. salis gemmæ, epithymi, anisi, &
 zingiberis ani ℥j. pulverentur, & fiat massa pilularis cum
 partibus æqualibus Electuarii Rosati ex Mesue, & Syru-
 pi Rosati, ex qua formentur orbiculi, seu magdaleones,
 qui cautè exiccati in umbra, usui asserventur.

Vires: *Polychresta catapotia dicuntur, quod ad multos affe-*

Hus corporis præter naturam sint utilia, ac omnes humores purgent: ad varios enim capitis, ventriculi, & jecoris affectus, sunt efficacia, nam purgant ex his, & serosis, pituitosis, & bile utraque, ob id ad diuturnas, & complicatas febres, ad vitia capitis, ventriculū, ac jecoris plurimum faciunt. Dosis ad ℥ij.

Pilulæ Alephangina Ejusdem.

℞. Cinnamomi, cubebæ, ligni aloes, calami aromatici, macis, nucis moschatae, cardamomi, caryophyllor. asari, mastiches, schoenanthi, spicæ, & carpobalsami ana ℥j. absynthii, & rosarum ana ℥v. crassiusculè contusa infunde per noctem in aquæ tepidæ ℥iij. deinde bulliant per horæ quadrantem in vase probè obturato, & post sex horas fiat colatura, in qua dissolve aloes succotrinæ lotæ cum aqua pluviali ℥j. agita continuè in sole, vel loco calido: hoc peracto, adde pulveris myrrhæ, & mastiches ana ℥v. croci ℥iij. deinde exiccantur ad solem, sæpè conterendo, & admiscendo quod densatum est liquidò, ut fiat exactissima mistio, & linteo puro vas contegatur adversus incidentiam muscarum, & sordium injurias, usuique asserva. Conficiantur hæ pilulæ Mense Maio, junio, vel Julio; aliàs in loco calido exiccantur.

Vires: Ventriculum, cerebrum, & sensoria omnia ab humoribus crasis, patribus, & pituitosis mundificant, ac inde natos dolores tollunt: stomachi robur augment, coctionem promouent, appetitum instaurant, cruditates abolent, ac nutritorias partes, plerasque, à noxiorum humorum, frigidorumque præsertim accumulatione tuentur. Dosis à ℥j. ad ℥ij.

Pilulæ Cochis Rhafis.

℞. Specierum, seu Pulveris Hyeræ Picræ Rhafis ℥x. colocynthidis ℥x. Diagridii ℥iij. stœcadis, & turbith ana ℥v. cum syrupo de stœcade formetur massa pilularis S. A. *Vires: Cephalicæ rectè dicuntur, eo quod caput magna efficacia expurgent, idèdque à nervis crassos, frigidosque humores evacuant. Dosis à ℥j. ad ℥iij.*

Pilulæ Panchimagogæ Zuvelferi.

℞. Agarici albißimi, rhabbarbari electi, mechoacannæ albæ,

hermodactyllor. & semin. ebulorum ana ℥i℥. radicis elebori nigri ℥ij. asari, & pulpæ colocynthidis ana ℥i℥. fennæ ℥iij. incisa, & contusa fiat ex eis extractum cum aqua, ter, quaterque aquam recentem affundendo: extractiones colatæ, cum albuminibus ovorum clarificentur, & ad ℥ij. circiter igne lenissimo evaporentur: hinc in liquore prædicto dissolve aloes hepaticæ ℥ij. cola per cribrum setaceum, & leni calore cinerum, inspissa ad extracti spissioris consistentiam, & adde resinæ, Jalappæ, & scamomii ana ℥℥. amygdalis dulcibus, prius probe subactorum, pulveris mastiches electæ ℥vj. olei nucistæ expressi ℥i℥. fiat massa pilularis.

Vires: Omnes humores purgant, vertigini, hemicrania, ac capitis dolori succurrunt. Pro universali igitur cathartico merito habenda. Dosis à ℥℥. ad ℥℥.

Pilula Angelica Francfort.

℞. Aloes lotæ cum succo rosarum ℥ij. cremoris tartari, croci, myrrhæ, mastiches, & scamomii ana ℥℥. salis absynthii ℥ij. santali rubri ℥viiij. cum syrupo rosato, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Crassos, & tartareos humores purgant: obstructions reserant, flatus dissipant, stomachum roborant, & corruptioni resistunt. Dosis à ℥j. ad ℥ij.

Pilula Ammoniaci Quercetani.

℞. Aloes aqua endiviæ solutæ, & purificatæ ℥iv. gummi ammoniaci, in aceto scyllitico soluti, & colati, myrrhæ in vino, igne B. M. solutæ, & dum adhuc calet, transfusetæ ana ℥℥. mastiches, & specierum Diatriion Santalon ana ℥i℥. croci ℥ij. salis fraxini, vel absynthii ℥iv. cum syrupo de stoechade, vel de succo rosarum fiat massa pilularis. S. A.

Vires: Purgant insigniter tartarum, & conferunt adversus omnes defluxiones, cachexias, opilationem lienis, ejusdemque duritiem, & scirrhum, febres quartanas in veteratas. Dosis à ℥℥. ad ℥ij.

Pilula Antitartarea.

℞. Gummi Ammoniaci, in aceto scyllitico saluti, & inspissata

fati ℥iv. extracti rhabarbari ℥ij. aloes pulveratæ ℥j. extracti fennæ ℥β. extracti colocynthidis ℥ij. pulveris myrrhæ, Diarhodonis Abbatis, tartarri vitriolati, salis absynthii, artemisiæ, sabinæ, & nitri fixi ana ℥j. olei sabinæ distillati, olei succini, & castorii ana ℥β. misce, & adde pulveris Diatriion Santalon q. s. ut fiat massa pilularis, cui adde medietatem sui ponderis extracti ellebori nigri, & iterum misce malaxando, ut fiat massa pilularis S. A.

Vires: In omnibus affectibus hypochondriacis, obstructionibus hepatis, lienis, ventriculi, & aliarum viscerum, ab acido terrestri, tartareo, & tetrīs humoribus originem trahentibus utere, & miraberis effectum. Dosis à ℥β. sub amane, per aliquos dies repetendo.

Pilula Tartarea Bontii.

℞. Aloes succotrinæ electæ ℥iij. gummi ammoniaci cum aceto scyllitico depurari ℥iβ. tartari vitriolati ℥β. fiat massa pilularis cum oxymellite scyllitico.

Vires: In morbis tartareis, quales sunt affectus hypochondriacus, obstructio lienis, mesenterii, &c. mirifice prosunt, incidunt enim tartaream mucilaginem, eamque expurgant, Dosis à ℥j. ad ℥j.

Pilula Martiales.

℞. Croci Martis aperitivi ℥iβ. aloes succotrinæ ℥ij. succi agrimonie, gummi ammoniaci, & myrrhæ ana ℥j. Trochiscor. Alhandal, Diagyrdii, & tartari martialis solubilis ana ℥β. Aquilæ Albæ, & tartari vitriolati ana ℥iij. croci ℥ij. cum oxymellite scyllitico formetur massa pilularis S. A.

Vires: obstructa liberant, ob id prosunt in chlorosis, cachexia, scirrho, & similibus. Dosis ad ℥ij.

Pilula Antihydrica Bontii.

℞. Aloes optimæ ℥iβ. gummi gottæ, cum vino optimo dissoluti, & lavigati, & gummi ammoniaci ana ℥iβ. Diagyrdii ℥j. tartari vitriolati ℥β. cum syrupo rosato solutivo, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Hydopicorum aquas, ac tenne serum evacuant. Dosis ad ℥j.

Pilula de Succino Cratonis.

℞. Succini ꝑꝑ. & mastiches ana ℥℞. aloes ℥x. agraci ℥iij. aristolochiæ rotundæ ℥j. cum syrupo de betonica formetur massa pilularis S. A.

Vires: *Album leniter solvunt, caput roborant, adeoque à catarrhis præservant. Dosis ad ℥j.*

Pilula de Tribus Galeni.

℞. Aloes, colocynthidis, & scammonii. ana p. æq. cum melle rosato, aut syrupo de stœchade, fiat massa pilularis S. A. quæ saltem unius mansis spatium fermentanda erit.

Vires: *Asthmati, cephalæ, catarrhis, aliisque morbis diuturnis, impertinacibus mirè opitulatur. Luem veneream, si cuilibet dosi mercurii dulcis ℥j. addatur, curant, per aliquos dies continuando. Dosis à ℥j. ad ℥iij.*

Pilula de Tribus cum Rhabarbaro.

℞. Aloes, Agarici, & Rhabarbari ana p. æq. cum syrupo rosato formentur pilulæ S. A.

Vires: *Humores biliosos, & pituitosos, crassos, lentos à ventriculo, cavis hepatis, & lienis purgant: stomachum roborant, & appetitum revocant. Dosis à ℥℞. ad ℥i℞.*

Pilula de Tribus Ruphi, aliàs Pestilentiales.

℞. Aloes ℥ij. croci, & myrrhæ ana ℥j. pulverata, formam massam pilularem cum ℥vj. mellis in vino soluti, & syrupo rupifati, usuique asserva.

Vires: *Mirificè adversus pestifera luis, contagia popularim grassantia pollut. Solvunt materias subtiles cholericas, ac phlegmaticas, & putridas in porositate stomachi, in mesaraicis, & in venis capillaribus hepatis contentas. Dosis ad ℥j. Appellantur etiam Pilule sine custodia, eo quod securè in quacumque hora sumi possunt: etiam appellantur Pilule Communes, & vulgò Pildoras de reximento.*

Pilula ds Tribus Fernelii.

℞. Pulv. Pilularum de Mastiche ex Fernelio ℥iv℞. rhabarbari electi ℥j. cinnamomi ℥ij. cum syrupo de cichorio, fiat massa pilularis S. A.

Pilula Mastichinae Ejusdem.

℞. Mastiches ℥ij. aloes ℥iv. agarici trochiscati, & pulveris hyenæ simplicis Galeni ana ℥iſſ. cum melle syrupifato cum vino albo, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Bilem, ac pituitam expurgant, ventriculū vacuant, ac roborant, coctionem juvant. Dosis à ℥ſſ. ad ℥ij.

Pilula sine quibus esse nolo Nicolai.

℞. Aloes hepaticæ lotæ cum docto specierum ℥xiv. myrabolanor. omnium, rhabbarbari, mastiches, absynthii, rosar. violar. sennæ, agarici, & cuscute ana ℥j. scammonii ℥viſſ. Scammonium, dissolvatur in succo foeniculi, transfusetur per pannum, & cum colatura, & cæteris pulveratis, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Valent ad cataractas, obscuritates, & caligines oculorum: caput à cholera, phlegmate, & melancholia purgant: iliosis conferunt, aurium dolorem sanant. Dosis ad ℥j.

Pilula Aureæ Ejusdem.

℞. Aloes, & Diagyridii ana ℥vj. rosar. & seminis apii ana ℥iijſſ. anisi, & foeniculi ana ℥iſſ, mastiches, croci, & colocyntidis ana ℥j. pulverisa, & forma massam pilularem cum melle rosato solutivo.

Vires: Caput purgant, sensus omnes, præcipuè oculorum aciem exacuunt: flatus ventriculi, & intestinorum dissolvunt, ac citra molestiam alvum dejiciunt: ad stomachicos, colicos, & nephriticos valdè probantur. Dosis ad ℥iſſ.

Pilule Hyeræ cum Agarico ex Valerio Cordo.

℞. Specierum Hyeræ simp. Galeni sine aloë, & agarici trochiscati ana ℥ſſ. aloes ℥j. cum melle rosato, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Auxiliantur stomachicis, & asthmaticis ex iis crassos, & pituitosos humores evacuando. Dosis ad ℥j.

Pilule de Aloe Magistrales.

℞. Aloes lotæ succo rosar. ℥j. agarici trochiscati ℥iij. Mastiches ℥ij, specierum Diamoschi dulcis ℥ſſ. cum ℥iij. mellis in vino albo electo soluti fiat massa pilularis S. A.

Vires: Ventriculū roborant, eundemque, & uterū, cerebrum,

brum, & alia viscera à putridis humoribus expurgant, coctionem augent. Dosis ad ℥j.

Pilule Lucis, seu Opticæ Majores Mesues.

℞. Rosarum, violarum, absinthii, colocynthidis, turbith cubebæ, calami aromatici, nucis moschatae, spicæ. epithymi, carpobalsami, xylobalsami, seseleos, feminis rutæ, schœnanthi, asari, mastiches, caryophyllor. cinnamomi, anisi, fœniculi, apii, cassiæ, croci, & macis ana ℥ij. rhabbari, & myrtolanor. omnium ana ℥ss. agarici, & sennæ, ana ℥v. eupragiæ ℥vj. aloes succotrinæ ad pondus omnium, cum succo fœniculi syrupisato cum melle, fiat massa pilularis S. A.

Vires: *Pilule Lucis dicuntur, quoniam ad lucem, & aciem oculorum, & restorationem visus maximè conferunt, quia excrementa pituitosa à cerebro, ac oculis evacuant.* Dosis ad ℥ij.

Pilule Lucis Minores Ejusdem.

℞. Xylobalsami, & carpobalsami ana ℥j. chelidonii ℥v. rosar. violar. absinthii, & eupragiæ ana ℥iij. sennæ, epithymi, myrtolanor. omnium, agarici, colocynthidis, schœnanthi, lycii, & lapidis cyanei ana ℥iiss. aloes ad pondus omnium: cum succo fœniculi, vel chelidonii cum melle syrupisato, formerur massa pilularis S. A.

Vires: *Valentiores sunt viribus prioribus, minores vocatæ, quia paucioribus constant simplicibus.* Dosis ad ℥iiss.

Pilule de Octo rebus, seu Octomere Ejusdem.

℞. Aloes, & Diagrydii ana ℥ij. epithymi, colocynthidis, agarici, mastiches, dauci, myrtolanor. chebulor. & absinthii ana ℥j. cum succo solani, & mellis despumati q. s. fiat, massa pilularis S. A.

Vires: *Crassos humores à capite purgant, visum acuunt, & suffusiones oculorum arcent.* Dosis ad ℥j.

Foësius, & Fuchsius norant, aloem in formandis pilulis, pondus determinatum non tenere, ut neque mel, & saccharum in Electuariis: aliàs hæc pilulæ, ex novem constantibus: at id non semper est verum, cum aloë pondus determinatum teneat in Pilulis de Tribus.

Pilule Arabicę Nicolai.

℞. Aloes ℥ij. radicis bryoniae, myrabolanor. omnium, mastiches, diagrydii, asari, & rosar. ana ℥ss. castorii ℥i℥. croci ℥ss. cum succo foeniculi cum melle syrupifato fiat massa pilularis S. A.

Vires: Omnes humores purgant, letitiam generant, tristitiam depellunt, mentis vigorem conservant, visum acuunt, auditum amissum reparant, memoriam firman, vertigini, hemigranig, ac capitis dolori succurrunt. Dosis ad ℥ij.

Pilule Aarthitice Ejusdem.

℞. Hermodactyllor. turbith, & agarici ana ℥ij. cinnamomi, spicae, xylobalсами, carpobalsami, galangae, caryophyllor. macis, assae foetidae, zingiberis, mastiches, feminis foeniculi, anisi, saxifragiae, asparragi, brusci, millii folis, rosar. & salis gemmae ana ℥j. diagrydii ℥ss. aloes ad podus omnium, cum succo foeniculi cum melle syrupifato, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Ad arthiticos dolores, & podagrae insultus, necnon frigidorum humorum in articulos procubitus, aut desfluxiones adhibentur. Dosis ad ℥ij.

Pilula Assaiaret Avicenna.

℞. Specierum Hyerae Picrae Galeni ℥ss. mastiches, & myrabolanor. citrinor. ana ℥ij. aloes ℥j. cum syrupo de stoechade, fiat massa pilularis S. A.

Vires: Bilem flavam, & pituitam leniter purgant, ventriculi affectibus, & capitis doloribus auxiliantur. Dosis a ℥ss. ad ℥ij.

Pilula Lapidis Lazuli, seu Cyanei Mesues.

℞. Lapidis Lazuli loti, & ꝑꝑ. ℥vj. epithymi, polypodii, & agarici ana ℥j. scammonii, ellebori nigri, & salis indi ana ℥i℥. caryophyllor. & anisi ana ℥ss. Hyerae picrae ex Mesue ℥xv. fiat massa pilularis S. A. cum succo en divia syrupifato cum melle.

Vires: Vitia ex melancholico, & adusto humore nata, cancrum nimirum, elephantiasim, & quartanam profligant, arquato conferunt, lienis obstructions, infarctus, tumoresque resolvunt, Dosis a ℥ss. ad ℥ij.

Pilule Inde Haly Eiusdem.

℞. Myrabolanor. indor. ellebori nigri, & polypodii ana ℥v. epithymi, & stoechadis ana ℥vj. agarici, lapidis cyanei loti, & pp. colocynthidis, & salis indi ana ℥β. succi captorii inspissati, & spicæ ana ℥ij. caryophyllor. ℥j. Hyeræ Picræ ex Mesue ℥β. cum succo apii, cum melle syrupifato, formetur massa pilularis S. A. Conveniunt cum superioribus de Lapide Lazuli.

Pilula Fumaria Avicenna.

℞. Myrabolanor. citrinor. chebulor. indor. & scammonii ana ℥v. aloes ℥vij. subtiliter pulverata, succo fumarie clarificato comprehendito, siccarique postea finito: deinde rursus trita, novo succo excipito, idque tertio iterato, & postmodum, forma massam pilularem cum syrupo fumarie.

Vires: *Pituitam salsam, biliosos itidem, acres, & adustos humores à quibus pruritus, & scabies oriuntur solvunt, & sanguinem mundificant. Dosis ad ℥β.*

Pilula Fœtida Mesues.

℞. Sagapeni, ammoniaci, opopanacis, bdellii, colocynthidis, feminis rutæ, aloes, & epithymi ana ℥v. hermodactyllor. & esulæ pp. ana ℥ij. scammonii ℥iij. cinnamomi, spicæ, croci, & castorii ana ℥j. turbith ℥β. zingiberis ℥β. euphorbii ℥ij. Gummata dissolvantur in succo porri depurato, & tepefacto, quibus euphorbium per se tritum unà cum cæteris pulveratis addatur, ut lege artis in massam pilularem reducantur addendo de succo porri cum melle syrupifato q. s.

Vires: *Pituitam crassam, lentam, ac tenacem evacuant: ob id affectibus inde natis, arthritidi, podagre, spina quoque, ut juncturarum, nec non ventriculi, & coli doloribus profunt. Elephantiasim, & cutis vitia emendant, mensesque movent, ac impurum uteri muccum emungunt. Dosis ad ℥j.*

Pilula Hermodactyllorum Eiusdem.

℞. Hermodactyllor. & aloes ana ℥v. myrabolanor. citrinor. & turbith ana ℥β. zingiberis ℥ij. cum Electuario Rosato ex Mesue formetur massa pilularis S. A.

Ee

Vires:

Vires: *Humores crassos, & pituitosos ex juncturis purgant, Dosis ad ℥ij.*

Pilula Hermodactyllorum majores Ejusdem.

℞. Hermodactyllor. aloes, myrabolanor. citrinor. turbith, colocynthidis, bdellii, & sagapeni ana ℥vj. castorii, farcocollæ, euphorbii, opopanacis, seminis rutæ, & apii ana ℥iij. croci ℥i℥. Gummata dissolvantur in succo brasicæ, colentur, eisque addantur reliqua pulverata, & cum succo brasicæ cum melle syrupifato, reducantur in massam pilularem S. A.

Vires: *Crassos, viscidos, & frigidos humores ex remotissimis partibus educunt, ob id articulariis morbis, ut arthritidi, & similibus conveniunt. Dosis ad ℥i℥.*

Pilula Rhabarbari Ejusdem.

℞. Rhabarbari ℥iij. succi absynthii, succi liquiritiæ, & mastiches ana ℥j. myrabolanor. citrinor. & Trochiscor. Diarrhodon ana ℥iij℥. seminis apii, & foeniculi ana ℥℥. specierum Hyeræ Picræ ex Mesue ℥x. fiat massa pilularis cum succo foeniculi cum melle syrupifato.

Vires: *Humores educunt crassos, lentos, multum putres, & inde ortas febres diurnas, ac ex aliis humoribus natas tollunt: jecoris item dolores, obstructions, durities, ac hydroperem incipientem sanant. Dosis ad ℥ij.*

Pilule Stomachica, aliàs de Mastiche Ejusdem.

℞. Turbith ℥x. mastiches ℥℥. rosar. ℥iij. Aloes ℥xvij. cum syrupo absynthii, fiat massa pilularis S. A.

Vires: *Ventriculum, & caput purgant, materiam pituitosam, putrem, præcipuè aquosam vacuant. Dosis ad ℥i℥.*

Pilula Stomachica alia, vulgò ante cibum Ejusdem.

℞. Aloes ℥vj. mastiches, & rosarum ana ℥ij. cum syrupo rosato, vel absynthii fiat massa pilularis S. A.

Vires: *Si sumantur hora una ante cibum, blandè abum subducunt, stomachum roborant, & appetitum excitant. Dosis ad ℥ij.*

Pilula Agarici Ejusdem.

℞. Agarici ℥iij. radicis iridis, myrrhæ, & summiratum marubii

turbii ana ℥j. turbith ℥v. pulveris hyeræ picræ ex Mesue
 ℥℞. sarcocollæ, & colocynthidis ana ℥ij. pulveriza, &
 forma massam pilularem cum sapa vini.

Vires: Thoracem à pituita crassa, & putrida repurgant, obid
 antiquæ tussi, & asthmatis, aliisque thoracis vitii à crassis,
 ac pituitosis humoribus ortis auxiliantur. Dosis ad ℥ij.

Pilula Balsamica Richardi Mortonii.

℞. Pulveris millepedum ℞℞. ℥iij. gummi ammoniaci opti-
 mè depurati ℥℞. florum benzoini ℥ij. vel ℥j. extracti
 croci, & balsami Peruviani ana ℥℞. balsami sulphuris te-
 rebinthinati, vel anisati q. s. fiant pilulæ medioeres deay-
 randa, vel pulvere glyzyrrhizæ involvenda.

Vires: In scorbuticorum, & scrophulosorum lenta, & fre-
 quentissima phthisi, ubi febris est admodum mitis, & spuunt
 plegma quadantenus glutinosum, curationem non tantum in
 principio morbi, verum etiam in ejus progressu insigniter pro-
 movent. Auxiliantur etiam tussientibus, phthisicis, & asth-
 maticis. Dosis ad ℥ij.

Pilula de Styrace, seu Laudanum Pectorale Schroderi.

℞. Styracis calamitæ ℥ij. ladani, olibani, & myrrhæ ana ℥j.
 succi liquiritiæ ℥℞. ambre gryssæ ℥j. extracti opii per
 acetum distillatum parati ℥j. extracti croci cum sp. vini
 facti ℥iv. cum syrupo de corticibus citri, fiat massa pilu-
 laris.

Vires: Pertinacissimam tussim, & catarrhum ferinum sistunt.
 Pregnantibus non sine abortus discrimine tussientibus, cum
 successu exhibentur. Dosis gr. x.

Pilula ad Tussim Ejusdem.

℞. Succu glyzyrrhizæ, & thuris ana ℥j. myrrhæ, croci, &
 opii ana ℥j. cum syrupo papaveris erratici fiat massa pi-
 lularis. S. A.

Vires: Catarrhos tenues, & salsos à capite ad pectus incref-
 sant, ebullitiones humorum sistunt, tussisque sedant. Dosis
 à gr. vij. ad ℥℞.

Pilula de Cynoglossa Nicolai.

℞. Corticum radice cynoglossi, seminis hyoscyami albi, &
 Ec 2 opii

opii ana ℥ss. myrrhæ ℥vj. thuris ℥v. caryophyllor. & styracis, calamitæ ana ℥ij. cum syrupo violato, fiat massa pilularis.

Has Pilulas Nicolaus à Mesue mutuatus est, qui eas sub titulo pilularum ad omnes morbos catarrhicos, hoc modo descripsit: ℞. Opii, corticum radicum cynoglossi, & hyocyami ana ℥ss. myrrhæ puræ ℥vj. olibani ℥v. croci ℥ij. fiat massa pilularum cum succo cynoglossi cum melle syrupifato, vel cum syrupo rosato.

Vires: Catarrhos tenues sistunt, ac tussim inde natam sedant: omnibus quoque distillationum morbis, sive in thoracem fluxio feratur, sive in pulmones, dentes, aut alio procumbat conferunt, somnum conciliant, ac dolores placant. Dosis à gr. viij. ad gr. xv.

Pilula contra fluxum ventris Eiusdem.

℞. Baccar. myrti, balauitii, corticum granator. radicis symphyti, sanguinis draconis, boli armenæ, acaciæ, hypocistidis, rosarum, tartari, seminis sumach, croci, gallarum, cinnamomi, spodii, maltiches, gummi arabici, & Galliæ Moschatae ex Nicolao ana ℥j. opii ℥ss. cum syrupo myrtillorum, fiat S. A. massa pilularis.

Vires: Prohibent fluxionem in diarrhæis, & dysenteris, somnumque conciliant. Dosis ad ℥j.

Pilula Mercuriales.

℞. Mercurii vivi optimè purificati ℥ij. extingue in mortario marmoreo cum ℥j. axungie porcine recentis non salita, & ℥iv. conservæ rosarum: hinc cum p. æq. pulveris smilacis asperæ, & farinæ hordei fiat massa pilularis, cujus agrotans ex lue venerea afflictus capiat ℥ij. cum ℥iv. decocti smilacis asperæ, vis in die singulis diebus repetendo, scilicet sub hora sexta matutina, & sub hora sexta vespertina, & ubi Medico videatur ptyalismum cessare, capiat agrotus infusionem catharticam, toties repetendo, quoties opus sit.

Pilula Cretæ Palmaria ex Bateana.

℞. Aloës optima ℥j. cretæ albiſſimæ, succini albi pp. gentianæ, myrrhæ, & radicis fraxinellæ ana ℥j. Myrrhidati

℞. terebinthinæ lotæ ℥ij. Syrupi Althææ q. s. fiat massa pilularis. Sunt, qui addunt callomellanor. ℥ss. cum callomellanis dantur ℥ij. vel ℥j. hora somni omni nocte per 15. dies ad gonorrhæam curandam, & profluvium album.

Pilule ad Gonorrhæam Mustiani.

℞. Colophonix ℥j. Mercurii dulcis, & gummi guaiaci ana ℥iij. Balsami Peruviani ℥iij. cum syrupo de Althæa formentur pilulæ triginta. Dosis pilulæ 2. vel 3. In aurora.

Pilule Ethiopica Ejusdem.

℞. Ethiopis mineralis ℥j. cerussæ stibii ℥ss. gummi guaiaci ℥ij. extracti smilacis asperæ q. s. ut fiat massa pilularis pro luc venerea. Dosis à ℥ij. ad ℥j.

CAPUT VI.

DE TROCHISCIS, ET SIEF.

Trochisci Terra Sigillata Mesues.

℞. Sanguinis draconis, gummi arabici assati, Trochiscor. Ramich, rosar. amyli tostii, acacia, hypocistidis, heuphittidos, hamatites ꝑꝑ. terræ Sigillatæ ꝑꝑ. corallii rub. ꝑꝑ. boli armenæ ꝑꝑ. charabe, balauftii, sem. rosar. sem. portulacæ assæ, acinorum granatorum sylvestrium, cornu cervi usli, & ꝑꝑ. thuris masculi, gallarum, spodii, & croci ana ℥ij. margaritar. tragacanthi, & seminis papaveris nigri ana ℥iij. Pulverentur, & cum aqua plantaginis formentur Trochisci S. A.

Vires: Sanguinem undecumque manantem, & sputa cruenta cohibent, ac variis generis hæmorrhagias sistunt: feminarum menstruam purgationem immoderatus fluentem morantur, intus sumpti, vel cum succo polygonii, aut plantaginis, ac ovi albumine coxis, & pubi illiti, aut conveniente liquore utero immissi, cruento item lotio medentur, ac dysenterias, diarrhæas, & alvi profluvia compefcunt. Dosis ad ℥iij.

Trochisci Terra Sigillata reformati.

℞. Terra Sigillata ꝑꝑ. ℥ij. Hamatitidis ꝑꝑ. succini, corallii
ꝑꝑ.

pp. eboris calcinati, amyli, Diaphoretici Mineralis, nucum cupressi, acaciæ, hypocistidis, gummi arabici, ba-laustii. rosar. rub. seminis papaveris albi, & extracti martis adstringentis ana $\bar{z}\beta$. opii $\bar{z}j$. salis saturni $\bar{z}\beta$. Pulverentur subtiliter, & cum mucillagine tragacanthi in aqua plantaginis soluti formentur Trochisci S. A.

Trochisci de Charabe Mesues.

℞. Succini pp. $\bar{z}vj$. cornu cervi usti, gummi arabici assati, corallii rubri usti, tragacanthi, acaciæ, hypocistidis, ba-laustii, mastiches, laccæ, & seminis papaveris nigri assati ana $\bar{z}ij$. thuris, croci, & opii ana $\bar{z}\beta$. cum mucillagine psyllii, forma trochiscos S. A.

Vires: Sanguinem excreantibus, tabidis, purulenta expuentibus, caliacis, & dysentericis auxiliantur, sanguinem undecumque emanantem sistunt. Dosis ad $\bar{z}\beta$.

Trochisci Ramich Ejsdem.

℞. Succ acetosæ depurati, vel cydoniorum $\bar{z}xvj$. succi granor. myrti multum tritorum $\bar{z}iv$. succi acrestæ $\bar{z}vij$. folior. rosar. $\bar{z}j$. baccar. myrti optimè contusa. $\bar{z}ij$. coquantur simul igne lento per quadrantem horæ: hinc colatura inspissetur ferè ad mellis crassitiem, cui adde subtiliter pulverata sequentia: rosarum $\bar{z}j$. santali citrini $\bar{z}x$. ligni aloes, caryophyllor. macis, & nucis moschatae ana $\bar{z}\beta$. gummi arabici $\bar{z}\beta$. carnis sumach, & spodii ana $\bar{z}j$. gal-larum recentium acuratè tritarum $\bar{z}ij$. misce omnia, & extende in vase vitreato, & soli exiccetur: hinc rursus pulveriza, & cribra subtiliter, & figura trochiscos cum $\bar{z}iv$. camphora in aqua rosata soluta, & siccati in umbra usui asserva.

Vires: Ventriculorum, cor, hepar, & cetera viscera imbecilla roborant, cholera morbum sistunt, acrimoniam obtundunt, hemorrhagiam cohibent. Dosis ad $\bar{z}ij$.

Trochisci Diarrhodon Ejsdem.

℞. Rosar. rub. $\bar{z}j$. spicæ, & ligni aloes ana $\bar{z}viii$. liquiritiæ $\bar{z}\beta$. spodii $\bar{z}iv$. croci $\bar{z}ij$. mastiches $\bar{z}ij$. subtiliter pulverentur, & cum vino albo formentur trochisci S. A.

Vires: Valent ab febres pituitosas antiquatas, aliis imple-

nas, formam corrumpentes, ventriculi dolorem leniendum
& humores ipsi adherentes detergendos. Dosis ad ℥iβ.

Trochisci Myrrha Rhasis.

℞. Myrrha ℥iij. lupinorum ℥v. fol. ruta; menthastris, pul-
legil cervini, cynini, rubia, assa foetida, sagapeni, &
opopanax ana ℥ij. Dissolve gummata in aceto scylliti-
co, cola, & inspissa: deinde ex iis, & cæteris pulveratis
forma trochiscos cum succo artemisia S. A.

Vires: *Menstrua suppressa promovent; attenuant, incidunt,*
& infarctos meatus liberant, fætum mortuum, & secundi-
nas tardantes expellunt. Dosis ad ℥j.

Trochisci Croci ex Nicolao.

℞. Croci ℥iij. rosar. ameos, & myrrha ana ℥iβ. ligni aloes
℥ij. pulveriza subtiliter, & cum glutine tragacanthi cum
aqua rosata parato, forma trochiscos S. A.

Vires: *Lienis, & hepatis obstructiones aperiunt, flatus dis-*
siptant, humorum putredinem arcent, ac cordi vires addunt.
Dosis ad ℥j.

Trochisci Rhabarbari Mesues.

℞. Rhabarbari optimi ℥x. succi eupatorii, & amygdalar.
amarar. ana ℥β. rosar. ℥iij. spica, anisi, rubia, absynthii,
asari, & seminis apii ana ℥j. Pista amygdalas, & extrahe
per setaceum equinum, & misce in mortario marmoreo
cum succo eupatorii soluto cum succo fœniculi, quibus
insperge reliqua subtiliter pulverata, & fingito Trochis-
cos S. A.

Vires: *Valent ad hepatis obstructionem: dolorem, tumores*
præter naturam, affectus inveteratos, hydropem, icteram, for-
ma corruptionem, ac fœditatem emendant: nec non affectus
jaecoris inveteratos tollunt. Dosis ad ℥iβ.

Trochisci Corticum Capparam Ejusdem.

℞. Corticum radicum capparum, & seminis agni casti ana
℥vj. nigellæ, nasturcii, amygdalar. amarar. succi eupato-
rii, radicis aristolochia rotunda, gummi ammoniaci, fo-
lior. ruta, calamintha, & radicis acori ana ℥ij. cyperi ro-
tundi, & scolopendrii ana ℥j. trita, & cribrata forma tro-
chiscos

chifcos S. A. cum ammoniaco prædicto in aceto soluto.
Vires: Valent ad lienis, & hepatis obstructions; flatu hy-
pochondriacos solvunt. Dosis ad ℥i℞.

Trochisci Eupatorii Eiusdem.

℞. Succii Eupatorii, & mannæ ana ℥j. dissolvé cum succo
 herbarum, & insperge supra ea subtiliter pulverata se-
 quentia: rosarum ℥℞. spodii ℥ii℞. spicæ ℥iij. rhabarbari,
 asari, & anisi ana ℥iij℞. malaxa, & forma trochiscos S. A.
Vires: Lienis, & hepatis obstructionem, tumorem præterna-
turam, febres antiquas, earumque rigorem sanant: morbo re-
gio, & hydropi incipienti succurrunt. Dosis ad ℥i℞.

Trochisci Absynthii Eiusdem.

℞. Absynthii, rosar. & anisi ana ℥ij. rhabarbari, succi eu-
 patorii, asari, seminis apii, amygdalar. amarar. spicæ, ma-
 stiches, & folii ana ℥j. cum succo endiviæ forma trochis-
 cos S. A.
Vires: Febris diuturnis conferunt; obstructions ventricu-
li, hepatis, & dolores eorundem levant, & dejectam appe-
tentiam suscitant. Dosis ad ℥j.

Trochisci Absynthii reformati.

℞. Summitatum absynthii ℥j. santonici ℥℞. rosar. spicæ,
 rhei, mastiches, asari, & folii ana ℥j. Pulverata formen-
 tur in massa cum glutine tragacanthi in succo, vel aqua
 absynthii parata, ex qua forma trochiscos, quos in un-
 bra exicca, ac usui asserva.

Trochisci Viperarum Galeni.

℞. Viperarum foeminarum non prægnatarum, & nuper cap-
 tarum tempore verno N. xx. absconde eis capita, & cau-
 das, excipeque internas partes, separa pelles, corpora
 quæ sic mundata diu adhuc moventur, aqua ablue, eaque
 in matratio vitreo impone cum anethi vitidis ℥j. salis
 gemmæ ℥ij. eisque super affunde aquæ q. s. ut cooperian-
 tur res, & matratio probè lutato, igne lento cinerum co-
 quantur donec spinæ à carne separentur: hinc omnes spi-
 nas separa, & carnem pista in mortario marmoreo, ad-
 dendo pro unaquaque uncia carnis viperarum semun-
 ciam

ciam panis albissimi pulverati, affundendo inter pistandum liquorem remansum percolatum: hinc forma Trochiscos tenues, & exicca cautè in umbra, exiccatos inunge cum Balsamo Peruviano, & usui asserva.

Trochisci Viperarum, seu Theriacaes alii.

- ℞. Truncorum, hepatum, & cordium Viperarum exiccatorum q. v. pulveriza tenuissimè, & cum mucilagine Tragacanthi cum vino electo parata, forma Trochiscos, exicca in umbra, & Balsamo Peruviano inunctos, usui asserva. Vires vide Vipera Lib. I. Cap. IV.

Trochisci Scylla.

- ℞. Scyllam initio Julii collectam, mediæ magnitudinis, plenam, candidam, corticem detrahe, partemque duriorè radiculae adhærentem, massa triticea involve, & coque in clibano donec massa perfectè cocta sit, & ea perforata, stylo ligneo tentabis num undique scylla tenerescat: è massa extracta, partem interiorem diligenter tere, & extrahe pulpam per setaceum equinum, & ad singulas libras hujus pulpæ adde uncias octo pulveris corticum radicum dictamni albi, misce probè, & fingito Trochiscos tenues, quos exicca, & usui asserva.

Vires: *Alexipharmaci sunt, attenuant, incidunt, abstergunt, discutunt, putredinem arcent, obstructa liberant, humores crassos ex capite, & pectore incidunt, & abstergunt, obid in epilepsia, tussi, asthmate, & mucillagine pulmonum valent.*
Dosis à ℥j. ad ℥ij.

Trochisci Hedychroi Andromachi ex Galeno.

- ℞. Mari, asari, amaraci, & aspalathi ana ℥ij. schoenanthi, calami aromatici, phu, xylobalsami, opobalsami, cinnamomi, & costi ana ℥iij. myrrhae, folii, spicae, croci, & cassiae lignae ana ℥vj. amomi ℥iij. mastiches ℥j. Subtiliter pulverentur, & cum vino optimo, in quo crocus seorsim pulveratus mistus sit prius, forma Trochiscos, exicca in umbra, & oleo caryophyllorum inunctos usui asserva. Ingrediuntur in Antidotis.

Vires: *Alexipharmaci sunt, & prosunt ad venena assumpta.*
Dosis ad ℥iij.

Trochisci Cypri Ejusdem.

℞. Passularum pinguisimarum exacinar. q. v. pista optime in mortario marmoreo, addendo inter pistandum parum vini, & mellis despumati, & extrahe pulpani per se raceum equinum: hinc accipe hujus pulpæ, & terebinthinæ Cypriæ ana ℥iij. misce exactè, quibus adde subtiliter pulverata sequentia: myrrha, & schœnanthi ana ℥iij. calami aromatici ℥ix. cinnamomi ℥β. unguis odorati, seu bdellii unguinosi, spicæ, cassiæ lignæ, cyperi, & bacchar. Juniperi ana ℥iij. aspalathi ℥iij. croci ℥j. misce probe malaxando, ut fiat massa, ex qua forma Trochiscos S. A.

Vires: Valent ad pulmonum, jecoris, renum, aliarumque internarum partium exulcerationes. Dosis ad ℥j. Ingrediuntur in Antidotis.

Trochisci Gallie Moschatae Mesue.

℞. Xyloaloes electi ℥v. ambra griffæ ℥iij. moschi ℥j. pulveriza, & cum glutine tragacanthi cum aqua rosata parato fiat massa, ex qua forma Trochiscos, quos exiccatos in umbra, usui asserva. Ingrediuntur in medicinis à Mesue præscriptis, in quibus Gallia absolutè præscribitur. Vires: Cerebrum, & cor roborant, oris, & totius corporis odorem commendant. Compositionibus aliis immittuntur. Dosis ad ℥j.

Trochisci Gallie Moschatae Nicolai.

℞. Mastiches ℥ij. gummi arabici ℥j. camphoræ ℥j. terantur subtilissimè, & cum aqua rosata formentur Trochisci, & siccentur in umbra: deinde pistentur subtilissimè, & ungantur cum ℥ij. olei de jasmينو, & misce sequentia pulverata: cinnamomi, caryophyllor. & nucis moschatae ana ℥β. fac massam cum aqua rosata, in qua ℥β. moschi dissolutus sit, & figura Trochiscos parvos. Ingrediuntur in preciosissimis medicinis, & præcipuè in illis à Nicolao præscriptis, in quibus Gallia, seu Gallia Moschata absolutè præscribitur.

Trochisci Gallie Alephanginae Mesue.

℞. Aquæ rosatæ ℥iij. rosarum rub. siccar. ℥ij. corticum ci
tri

tri siccat. ℥ij. infundantur per 24. horas loco tepido in vase probè obturato: deinde colaturæ adde corticum myrabolanor. emblicor. ℥iv. detineantur in vase vitreo optimè clauso per dies tres, mox cola, & detine: interim accipe ligni aloes ℥j. Trochiscor. Ramich ℥iβ. rosarum, & caryophyllor. ana ℥x. spicæ ℥ij. santali citrini ℥β. gummi arabici ℥vj. tere minutissimè, & cum prædicta infusione vicissim adjecta fac massam, quam aromatiza cum camphoræ, & moschi ana ℥j. ambra griffæ ℥ij. & finge Trochiscos, quos exiccatos usui asserva.

Vires: *Cerebrum, cor, hepar, & cætera membra nutritionis confortant: spiritus auget, exhilarant, &c. Dosis ad ℥ij.*

Trochisci Gallia Sebellina Ejusdem.

℞. Rosarum recent. ℥ij. pista in mortario marmoreo, & adde subtiliter pulverata sequentia: aloes electæ, caryophyllor. gummi arabici, & spicæ ana ℥iβ. santali citrini ℥ij. Ramich ℥iij. contere cum rosis per diem integrum, affundendo aliquoties aquam rosatam infusionis gummi arabici, hinc aromatiza cum moschi ℥iv. ambra, & camphoræ ana ℥ij. finge rotulas, & exiccatas asserva.

Vires: *Ventriculum, cor, hepar, & cætera viscera roborant. In aliis compositionibus magnis immituntur. Dosis ad ℥j.*

Trochisci Aliptæ Moschata ex Nicolao.

℞. Ladani purissimi ℥iij. styracis calamitæ ℥iβ. styracis rubrae ℥j. ligni aloes ℥ij. ambrae ℥j. camphoræ ℥β. moschi ℥β. aquæ rosatæ q. s. Ladanum, & styraces in patina vitrea, tenue linteolo tecta, diebus canicularibus tandiu soli expone, donec omnia simul mollescant: tum verò in calido mortario contere, donec fiat massa nigra, cui admisce lignum aloes subtiliter pulveratum, ambram, & camphoram, simul trita, & cum moscho in aqua rosata fragrantissima soluto in pastam cogantur, ex qua forma patillos, quos exiccatos usui asserva.

Vires: *Conferunt infantibus, ac puerulis asthmaticis, & pectoris angustia, vel anhelitus difficultate pressis: ventriculum eorum laxum, ac imbecillum roborant, inde lactis à nutrice præbici evomitionis compescunt: necnon ad preciosos suffitus expectantur. Dosis à ℥β. ad ℥j.*

Trochisci Moschardini, aliàs Confectio Moschardina, Corpus sine anima ex Schrodero.

℞. Moschi ℥j. sacchari albissimi ℥vj. amyli ℥v. tragacanthi ℥j. Moschus, & tragacanthum dissolvantur in aqua rosata, & ex omnibus fiat massa, ex qua fiant grana instar hordeaceorum, quæ exicentur in umbra pro usu. Sunt, qui sanguinis draconis ℥ij. addunt.

Vires: Graveolentiam oris emendant, si pastillus unus; ac alter in ore detineantur; pectoris, & faucium asperitates leniunt, distillationes acres temperant, & spiritus rescium.

Trochisci de Spodio ex Mesue.

℞. Spodii ℥β. rosarum ℥vij. feminis portulacæ, & succi liquiritiæ ana ℥ij. pulveriza, & confice cum mucillagine psyllii.

Vires: Valent ad febres acutas, ventriculi, & jecoris phlegmanem, sitimque vehementem. Dosis ad ℥iβ. Appellantur Trochisci de Spodio sine semine.

Trochisci de Spodio cum semine Acetosa Ejusdem.

℞. Rosar. rub. ℥iβ. Spodii ℥x. feminis acetosæ ℥vj. sem. portulacæ, coriandri ℞℞. & pulpæ sumach ana ℥iij. amyli rosti, balauſtii, & berberis ana ℥ij. gummi arabici assati ℥iβ. pulveriza, & cum succo omphacii forma Trochiscos S. A.

Vires: Utuntur Medici his Trochiscis, in febribus biliosis cum alvi fluore: inflammationem ventriculi, & hepatis, ac sitim continuam sedant. Dosis ad ℥iβ.

Trochisci Berberum Ejusdem.

℞. Berberis, aut succi ejus, Spodii, succi liquiritiæ, & feminis portulacæ ana ℥iij. rosar. ℥vj. spicæ, croci, amyli, tragacanthi ana ℥j. feminis citruli mundati ℥iij. camphoræ ℥β. pulverata confice cum ℥β. manna in succo berberis solutæ.

Vires: Valent ad intemperiem calidam, febrium ardores, linguæ ariditatem, & sitim sedandam. Dosis ad ℥ij.

Trochisci Alchechengi Ejusdem.

℞. Fructuum Helicacabi ℥iij. boli armena, gummi arabici, thuris

thuris, sanguinis draconis, succi liquiritiæ, tragacanthi, amyli ana ℥vj. feminis apii, hyoscyami, charabe, terræ sigillatæ, & opii ana ℥ij. pulveriza, & forma Trochiscos cum emulsione sequenti: ℞. feminis citruli, melonis, & cucurbitæ ana ℥iiij. amygdalar. amarar. pineorum, & feminis papaveris albi ana ℥vj. extrahe emulsionem S. A. cum succo, vel decocto alkekengi.

Vires: *Valent ad urine ardorem, pro fistula urinaria, vesica, renibus, & ureteribus exulceratis; urine quoque tarditatem, & dysuriam tollunt. Dosis ad ℥ij.* Appellantur etiam Trochisci de Halicacabo, de Vesicaria, & Diaphylidon.

Trochisci Gordonii.

℞. Quatuor seminum frigidior. maior. mundator. feminis papaveris albi, maluæ, bombacis, gummi arabici, feminis portulacæ, cydoniorum, baccar. myrti, tragacanthi, pineorum, pistaciorum, sacchari canti, penidii, liquiritiæ rasæ, hordei mundi, amygdalar. dulc. & mucillaginis psyllii. ana ℥j. boli armenæ, sanguinis draconis, spodii, rosarum, & myrrhæ ana ℥ij. Quæ non possunt pulverisari per setaceum equinum extrahantur, cæteraque subtiliter pulverata cum mucilagine, & hydromellite ex omnibus fiat massa, ex qua formentur Trochisci S. A.

Vires: *Renum exulcerationes sanant, sanguinis mictum inhibent, diabete, ac gonorrhæa conferunt, & stranguriam levant. Propinantur si absterisio expetitur ex hydromellite, aut decoctione liquiritiæ, vel hordei: sin verò consolidandi intentio prevalet ex lacte, aut aqua chalybeata cum syrupo, vel succo plantaginis: ac si exulceratio in vesica extiterit, lacte distemperati per syringam insiciantur. Dosis ad ℥ij.*

Trochisci ad Gonorrhæam Renodei.

℞. Seminis viticis, lactuca, flor. balauitii, & rosar. ana ℥j. rasuræ eboris, & succini ana ℥ij. boli armenæ in aqua centinodii lotæ ℥ij. feminis plantaginis ℥ij. sassafras ℥ij. pulverizentur, & cum mucilagine feminis cydoniorum in aqua nenupharis facta, formentur Trochisci S. A.

Vires: *Ad gonorrhæam, si vè ea simplex sit, si vè virulenta, premissis universalibus utiliter, usurpantur cum emulsione feminis papaveris, & melonis, vel cum aqua rosata. Dosis à ℥j. ad ℥iiij.*

Tro-

Trochisci de Agno casto Rhafis.

℞. Seminis Agni casti, & corticum tamaricis ana ℥v. seminis endiviæ, & portulacæ ana ℥iij. pulverata forma Trochiscos cum decocto scolopendrii, in quo ℥j. gummi arabici dissolveris.

Vires: *Profluvio seminis medentur, & gonorrhæam supprimunt, morbis item splenis auxiliantur. Dosis ad ℥ij.*

Trochisci Camphoræ Mesues.

℞. Rosar. rubr. ℥ss. sacchari albi, & mannæ ana ℥iij. santalitali citrini ℥iij. liquiritiæ, & spodii ana ℥ij. gummi arabici, tragacanthi, spicæ, croci, & quatuor seminum frigidior. major. ana ℥j. ligni aloes, cardamomi, amyli, & camphoræ ana ℥ij. cum mucillagine psyllii cum aqua rosata parata formentur Trochisci S. A.

Vires: *Ad febres ardentes, bilis, & sanguinis fervorem, ventriculi, & hepatis intemperiem calidam, & ab his sitim inexpletam, icterum quoque, ac phthysim, & hecticam conferant. Dosis ad ℥ij.*

Trochisci Alhandal Mesues.

℞. Pulpæ albæ, & levis colocynthidis, à seminibus purgatæ, & minutissimè trita ℥x. irica cum ℥j. olei rosati, vel amygdalarum dulcium: deinde accipe tragacanthi albi, gummi arabici, & bdellii ana ℥vj. vel folius tragacanthi ℥xviiij. dissolve in aqua rosata, & cum parte itius mucillaginis forma Trochiscos tenues, qui in umbra siccantur: siccati iterum minutissimè terantur, cribrentur, & cum reliqua mucillagine iterum Trochiscos fingito, exicca in umbra, usuique asserva. Vires vide Colocynthis Lib. I. Cap. IV.

Trochisci Agarici Eiusdem.

℞. Agarici electi per setaceum equinum trajecti ℥iij. pulveris zingiberis ℥iij. salis gemmæ ℥ss. cum oxymellite forma Trochiscos S. A. vel: ℞. Agarici electi ℥iij. salis gemmæ ℥j. cum syrupo acetoso forma Trochiscos eodem modo.

Agaricum Trochiscatum.

℞. Agarici selecti per setaceum equinum trajecti ℥iv. fac
mas-

massam cum vino albo electo, in quo ℥ij. zingiberis infusa fuerint, ex hac massa fac Trochiscos, quos exiccatos usui asserva.

Vires: Conferunt antiquis capitis doloribus, viscerum obstructionibus ex crassa, tenaci, ac pituitosa materia natis: stomachum, renes, lientem, ac hepar mundificant: mulierum matrices repurgant: epilepsiam, ac vertiginem abolent, vermes enecant, & expellunt, venenis resistunt, & asthmati conducunt. Dosis ad ℥ij.

Trochisci Minii Vigonis.

℞. Fermenti acerrimi farinae triticeae ℥iv. sublimati corrosivi ℥j. minii ℥β. malaxentur in mortario marmoreo, & cum aqua rosata fiat massa, ex qua forma Trochiscos figura pineorum.

Vires: Carnem corruptam mundificant, & callosam auferunt, ulceribus in quibus caro nimium supercrescit, & fistulis utuntur Chyrurgi.

Trochisci Albi, seu Sief Albi Rhasis cum, & sine opio.

℞. Cerussae lotae, & ꝑꝑ. ℥x. sarcocollae nutritae ℥β. tragacanthi ℥ij. opii ℥β. fiant ex eis Trochisci figura lentium. Parantur etiam sine opio.

Vires: Conferunt ophthalmiae, & oculorum dolori.

Sarcocolla nutritur eam imbibendo in lacte asinae, vel caprae, per quinque dies imbibitiones repetendo, cavendo tamen, ne lac supernatet, exiccatur, & usui asservatur.

CAPUT VII.

DE EXTRACTIS.

Extractum Opii.

℞. Opii Thebaici q. v. scinde in taleolas tenues, ac exicca in patina vitrea moderato calore arenae, semper spatula agitando, ut facile inter digitos (cum fricatur) in pulverem reduci possit, cavendo ne aduratur: deinde pulveriza, & in matraccio vitreo imposito, ei affunde aquae pluvialis distillatae ad supereminentiam quatuor digito-

rum,

rum, & digere per dies duos, matraccio probè obturato: hinc decanta tincturam, & detine: idque repete novam aquam reaffundendo, usquedum non amplius tingatur: liquores omnes tinctos misce, filtra, & evapora calore Balnei Vaporis, seu Balnei Mariæ ad mellis crassitiem, & usui asserva.

Extractum Croci paratur eodem modo ex Croco inter chartas exiccato.

Laudanum Opiatum Quercetani.

℞. Extracti Opii ℥ij. Extracti Croci ℥j. hyacinthor. pp. & corallii rub. pp. ana ℥iβ. terræ sigillatæ pp. ℥j. lapidis bezoaris Orientalis, unicornu, & ambre griseæ ana ℥ij. fiat perfecta mistio igne lento, usuique asserva. Appellatur etiam Nepenthes.

Vires: Anodynum est insigne: adversus omnis generis dolores ex quacumque causa natos confert: contra defluxiones, & fluores ventris, dysentericos, hepaticos, & lienosos: gratam tranquillitatem inducit, & somnum conciliat in febribus ardentibus, in quibus ipse rationis sensus leditur, & phrenitim æger plerumque delabatur. Dosis a gr. β. ad gr. jv.

Laudanum Opiatum Cydoniatum, seu Extractum Opiatum Helmontianum.

℞. Succu Cydoniorum recenter expressi, & optimè decantati ℥v. Opii minutissimè triti ℥β. misce in matraccio vitreo, ac digere loco calido per dies 12. deinde decanta liquorem clarum, cui infunde cinnamomi ℥iβ. caryophyllor. cardamomi, macis, & nucis moschatae ana ℥β. galangæ minoris ℥vj. detineantur per dies tres leni calore: hinc liquorem filtratum inspissa ad mellis crassitiem leni calore B. M. usuique asserva.

Vires: Anodynum est insigne: Diarrheas, sanguinis que fluxus sistit. Dosis a gr. j. ad gr. jv.

Opii vera Essentia Langelotti.

℞. Opii Thebaici in particulas concissi ℥j. & affunde ei in cucurbita humili succu cydoniorum benè maturorum recentissimi ℥x. salis tartari puri, & siccissimi ℥j. expone leni calore per diem unum, aut alterum, usquedum bel-
lula

fula quædam appareant, quod signum est imminenti fermentationis, tunc adde istius promovendæ causa, sacchari subtilissimè pulverisati ℥iv. & serva cum caloris gradum, quem fermentatio requirit, & videbis opium evidenter attolli, & resolvi per minima: cavè verò à sulphure narcoticò graveolenti, quod tunc solet expirare. Liquorem verò rubicundum rubini instar pellucidum cautè separa ab spuma supernatante, & foecibus subsidentibus, decantando, & filtrando, quem leni calori inspissa ad melaginem, quam denuò spiritu vini alcoholisato dissolve, filtra, & digere per mensem. Hinc spiritu ad justam consistentiam abstractò experire tantæ Essentiam hanc esse virtutis, & efficacix, ut quarta pars grani, vel dimidia ad summum intentioni sufficiat, mirandosque planè usus præbeat.

Laudanum Urinarium D. Michael.

℞. Succi Liquiritiæ ℥i℥. camphoræ ℥j. croci ℥iv. alkeken-
gi, & terebinthinæ veteræ lotæ ana ℥℥. tragacanthi, &
mastiches ana ℥℥. Laudani Opiati, seu Extracti Opii ℥ij.
Dissolve succum glyzirrhizæ in aqua alicacabi ad mellis
crassitiem, cui misce extractum opii, & terebinthinam,
optimè que malaxa, ut fiat massa, cui adde, & probè
misce malaxando, cætera pulverata, ut fiat exactissima
missio, usuique asserva.

Vires: *Diureticum est, & anodynum in nephritico dolore.*
Dosis à gr. iv. ad ℥℥.

Extractum Aloes Quercetani.

℞. Aloes succotrinæ pulveratæ q. v. extrahe tincturas in B.
M. cum aqua cichorii, seu acetosæ, usquequo liquor non
amplius tingatur, & in fundo vasis remaneat pars terrea:
tincturas omnes filtra, & lento igne cinerum evapora in
vase vitreo ad mellis crassitiem.

Vires: *Internas putredines arcet, ventriculum mundat, ac
roborat, cruditates abolet, & ventrem lubricum reddit.* Do-
sis ad ℥ij.

Extractum Catholicum.

℞. Extracti aloes aqua parati, resinæ scammonii, & resinæ
Gg Jalappæ

Jalappæ ana ℥ij. extracti colocinthidis cum vino optimo parati, extractor. agarici, asari, & mechoacanna cum spiritu vini parator. extractor. ellebori nigri, baccar. ebulor. & folior. fennæ cum aqua sale tartari acuata parator. ana ℥j. misce exactè, ut fiat massa, quam usui aserva.

Alio modo: ℞. Extracti aloes ℥iv. resina Jalappæ, vel scammonii ℥ij. extracti ellebori nigri, & extracti colocynthidis ana ℥j. tartari laxativi ℥β. fiat massa.

Vires: *Omnes humores tuto purgat, in affectibus capitis mirè prodest: pro generali cathartico merito uti potest. Dosis i ℥β. ad ℥j. & ultra.*

De extractis simplicibus aquosis, ac resinosis vide Lib. I. Cap. III. semper attendendo ex quibus substantiis simplicia componuntur, nam sunt, quæ licorem aquosum amant, ut aloë, fenna, & similia: alia verò sulphureum, qualis est spiritus vini, ut Jalappa, scammonium, & similia: alia denique aquosum, sulphureum, & tartareum simul, quale est vinum, ut colocynthis, &c. Nota quod aloë habet etiam resinofam substantiam, sed inutilem.

Extractum Gummi Gamandæ, sive Gummi de Perù Rosarum Mysicht.

℞. Gummi Gottæ pulverati ℥j. aquæ cichorii ℥β. spiritus vitrioli rectificati ℥j. misce probè, & desine exsiccare loco calido temperato, in tabula vitrea, vel vase, donec materia terreum colorem induat: postea pulverisa, & adde pulveris rosarum rub. ℥j. fantali rub. ℥ij. sp. vini ℥iij. circula per 24. horas: tunc filtra per chartam, & igne lento ad siccitatem evaporare sine, & habebis extractum rubicundum.

Vires: *Serosas humores ex toto corpore purgat, ob id prodest in cachexia, hydrope, arthridite, podagra, & similibus affectibus, ut etiam in scorbutico, & morbo virgineo. Dosis a gr. iv. ad ℥j.*

Duo sunt generalia catharticonum corrigentia, nempe acida, & alkalisata: illa sunt spiritus vitrioli, vel fumus sulphuris incensi, quæ ipsa mitigant quidem purgantia, dum ea castrant, interim eorundem vim laxativam, figendo salem volatilem acrem, plus minus demunt. Longè autem melior est correctio purgantium per alkalisata, inter que

præfertur sal tartari, vel ejus loco nitrum fixum : sal enim tartari texturam illorum pinguem resolvendo, eandem penetrationem, visciditatemque attenuando, minus torminosam reddit. Vide Zuyelferum in animad. & Etmulerum in comm. Ludovici de purgantibus vegetab. p. m. 727.

Extractum Martis Aperitivum.

℞. Æruginis ferri ℥j. tartari albi ℥ij. aquæ fontanæ ℥xiv. coquantur diu, semper novam aquam ferventem reasumendo, quoties opus sit, ad liquorem exactè tingendum: hinc filtra, & evapora ad mellis crassitiem, usuique asserva. Ærugo ferri, idest Crocus Martis cum rose paratus. Vires: *Aperit, deopilat, ob id in obstructionibus, chlorosis, & similibus prodest. Dosis à ℥ss. ad ℥ij.*

Extractum, seu Magisterium Martis Aperitivum Mynsicht.

℞. Succii oxalidis depurati ℥ij. tamarindorum pinguium ℥viii. misce, & confrica manibus, vel pistillo ligneo in patina terrea, ut fiat in modum pulmenti: postea exemptis nucleis, & stipitibus coquantur parum, & clarificentur cum albuminibus ovorum duorum: deinde cola per pannum lincum, & liquorem colatum misce in cucurbita vitrea cum ℥iv. limaturæ calybis, à sordibus benè purgatæ, ac digere in arena loco calido tribus diebus, & noctibus, semper spatula lignea agitando: hinc cola per chartam, & igne lento inspissâ in vase vitreo, seu terreo vitreato, ad extracti liquidi consistentiam, usuique asserva. Vires: *Aperit, resolvit, attenuat, incidit, ob id menses cit, obstructa liberat, & prodest inflammationibus hepatis, licinis, & schirris. Dosis à ℥j. ad ℥iij.*

Extractum Alkekengi Donzellii.

℞. Baccarum Alicacabi q. v. tere, & extrahe tincturas cum aqua Alicacabi acuata cum spiritu sulphuris: filtra, & inspissa igne lento cinerum.

Vires: *Nephriticum est insigne, ardorem urine mittigat. Dosis ad ℥j. in aqua alicacabi distillata, vel alia diuretica.*

Extractum Tormentilla.

℞. Radicis Tormentillæ crassiusculè trita ℥j. aquæ puræ tepidæ

repida ℥vj. infunde per 24. horas: hinc coque per horas duas in vase probè obturato; deinde cola, ac asserva: residuum iterum infunde, coque, & cola, idque repete donec aqua non amplius tingatur: liquores omnes decanta, filtra, & clarifica cum albuminibus ovorum, & evapora lenissimo igne cinerum, spatula lignea semper agitando in vase vitreato, ad mellis crassitiem, usuique asserva.

Vires: Siccat, & adstringit: usitatissimum est in fluxionibus quibuscumque, tam alvi, quam uteri, sanguinis fluxu, vomitu, in peste, ceterisque morbis malignis. Dosis ad ℥j.

Eodem modo parantur omnia extracta aquosa e vegetabilibus. Vide Lib. I. Cap. III.

CAPUT VIII.

DE ESSENTIIS.

Essentia Opii Liquida Anodyna Zuvelferi, seu Laudanum Liquidum Morronis.

℞. Opii Thebaici optimi ℥j. quod tesselatim incisum solvatur in calore leni: deinde solvatur in ℥iij. aquæ cinnamomi cum vino distillata. Solutionem filtra per chartam, & præcipita cum ℥j. salis tartari albissimi paulatim injecta: post digestionem unius diei, ac alterius filtra, & adde essentia filtrata salis ammoniaci cum chalybe sublimati ℥iij. extracti croci ℥ss. essentia liquidæ corticum arantiorum, & citri ana ℥ss. Digere per triduum in vase vitreo probè clauso lenissimo calore, filtra denuo, & vsui asserva.

Vires: Confert febribus tertianis, & quartanis hora una, ac altera ante paroxysmum propinata: item in epilepsia tam infantum, quam adultorum: doloribus colicis, dysenteria, & fluxibus alvi immoderatis cum vehiculo appropriato. Dosis a ℥j. ad ℥iij.

Essentia Ambre.

℞. Ambre griffæ optimæ, & sacchari candidi ana ℥ij. moschi ℥ss. zibethi ℥ss. Spiritus vini alkalizati ℥iv. digere simul in matraccio probè lutato per dies quatuor in ventre equino:

equino : mox adhuc calens separa essentiam , usuique asserva.

Vires : Omnia viscera roborat , semen auget , & venerem excitat. Dosis à gr. vj. ad ℥℞.

Essentia Camphoræ.

℞. Camphoræ q. v. dissolve in sp. vini , & digere ad olei spissitudinem , filtra , & usui asserva.

Vires : Odontalgica est insignis : prodest etiam in gonorrhœa virulenta. Dosis ad ℥℞.

Essentia Camphoræ Alexiteria.

℞. Camphoræ ℥ij. dissolve in oleo amygdalar. dulc. cola , & adde sp. vini ℥ij. digere in matraccio per dies sex : hinc extrahe spiritum evaporando : residuo adde tincturæ croci q. s. ad aureum colorem , usuique asserva.

Vires : Prodest in suffocatione matricis , & febribus , à peste insuper preservat. Dosis gr. ij. vel iij.

Essentia Citri.

℞. Eleosacchari citri ℥iij. succi oleosi ex recentibus corticibus exterioribus citri expressi ℥v. vel q. s. ut fiat essentia liquida.

Vires : Prestans est ad cordis , & ventriculi imbecillitatem iuvandam ; venenis etiam adversatur , & oris halitum commendat. Dosis ad ℥℞.

Essentia Citri Saccharina Zuvelferi.

℞. Sacchari albillissimi ℔j. dissolve cum succo expresso ex extimis cuticulis corticum citriorum , vel limonum : exicca super tabulam chartâ inclusum , & denuo humecta , vel saltem irrorâ cum ipso succo , atque iterum chartâ inclusum exiccetur. Tandem eidem saccharo imprime succum oleaginosum ex decem , vel duodecim corticibus recentibus limonum , & efficietur fragrantissimum odore , & virtute efficacissimum. Valet ad prædicta. Dosis ad ℥j. Appellatur etiam Saccharum Citratum.

Essentia Arantiorum Saccharina paratur eodem modo.

Essentia Saccharina, seu Oleum Sacchari simplex Beguini.
 ℞. Sacchari canti pulverati ℥iv. aquæ vitæ ℥viii. misce in
 scutella vitreata nova, & accende: spatula continuo agi-
 ta, donec flamma extinguatur: tam adde aquæ rosatæ
 ℥ij. & usui asserva.
 Vires: Tussi à materia lenta, & crassa laborantibus opitula-
 tur. Asthmati, raucedini, & pectoris affectibus medetur. Do-
 sis ad ℥i℞.

Essentia Caryophyllorum.

℞. Caryophyllorum aromaticorum crassiusculè tritor. ℥℞.
 coloca in lagenâ, & adde Alkaest Glauberi q. s. ut bene
 humectentur, & reponè per noctem in digestionè, & re-
 peries sequenti die caryophyllos redactos in mucillagine:
 tunc affunde sp. vini dephlegmati ℥iv. digere per dies tres,
 mox decanta liquorem nigricantem, qui est ipsa Essen-
 tia, seu Tinctura caryophyllorum.
 Vires: Cardiaca, stomachica, & cephalica est insignis: po-
 tenter attenuat, ac incidit. Dosis à gr. ij. ad gr. viij. in ve-
 biculo appropriato.

Essentia Castorii.

℞. Castorii electi ℥j. tritura, & humecta cum Alkaest Glau-
 beri, ut pasta fiat: hinc adde spiritu vini rectificati ℥iv.
 digere in matraccio probè obturato per dies tres calore B.
 M. deinde filtra, & asserva.
 Vires: Proficua est lethargo, apoplexia, paralyse, vertigine,
 artuum tremore, & dolore colico: difficultatem audiendi cor-
 rigit, dentium dolori succurrit. Dosis à gr. iv. ad ℞.

Essentia succini paratur eodem modo, & confert omni-
 bus catharrhosis affectibus, presertim apoplexiæ, epilepsie,
 vertigini, & paralyse. Nil enim, inquit Helmontius stoma-
 cho, intestinis, nervis, imò, & cerebro est gratius succinum
 in spiritu vini resolutum.

Essentia Myrrhæ paratur eodem modo, & valet ad
 partum facilitandum, menses ciendos, & sudores promovèn-
 dos: confert insuper apoplexiæ, paralyse, & lethargo: fœtum
 mortuum, & secundinas pellit earumque putredinem arceat:
 variolas, & morbillos erumpere facit, & expellit: convenit
 itidem pro expulsionè purpuræ albæ puerperarum, & cum illa
 sæpius

*Sapius sit conjuncta cum suppressione lochiorum, tunc una si-
delia plures dealbantur parietes, & duabus magnis indica-
tionibus unico succurritur presidio, quoniam, & lochia pro-
mouet, & expellit purpuram. Dosis à gr. vj. ad gr. xv. & ultra.*

Essentia Absynthii.

*R. Summitatum Absynthii femine prægnatarum, nuper
siccar. & contusar. ℥j. irrorar cum ℥j. vel q. s. Alkaest
Glauberi, & digere per horas 24. hinc adde sp. vini ℞ss.
digere loco tepido per octiduum in matraccio optime
clauso: deinde cola, & usui asserva.*

*Vires: Stomachica est insignis, hepatica, splenetica, aperit,
attnuat, vermes necat, bilem educit, crapulam discutit, su-
dorem cit, febris conuenit, & appetitum promouet. Dosis
à ℞ss. ad ℞jss.*

*Eodem modo parari possunt Essentiæ Menthæ, Hype-
rici, Cinnamomi, Chermes, Croci, Macis, Ligni Aloes,
& similibus.*

*Essentiæ, vel potius Tincturæ simplices methodo præ-
scripta paratæ efficaciores sunt, quàm quæ parantur per sim-
plicem infusionem in spiritu vini. liquor enim nitri fixi so-
lubiliores facit resinosas, vel oleosas simplicium substantias.*

*Nota, quod olea distillata è vegetabilibus, præcipuè
ex aromaticis, veniunt etiam in officinis sub nomine Essen-
tiarum, ut Essentia Absynthii, Menthæ, Majoranæ, La-
vendulæ, &c. de quibus vide Lib. I. Cap. III. & infra Cap.
XXII. de oleis, & Balsamis distillatis.*

*Essentia enim propriè loquendo, est pars balsamica rei,
à crassiori separata. Aliquando etiam Essentia significat
unionem principiorum chemicorum, tam volatilium, quam
fixorum, ut inde tota rei essentia integras vires referens
emergat: quamvis Essentiæ vocabulum tribui etiam soleat
tincturis mollibus, ut ex nuper tractatis, & sequentibus vi-
detur: interdum etiam Eleosaccharis. Alii Quintam Essen-
tiam dicunt quasi quid præter quatuor elementa, quod vul-
go, ut dictum est oleis stillatis tribuitur. Tandem adeo
generica est hæc vox Essentia, ut nonnulli sales, & magi-
steria hoc nomine insignire non vereantur, inter hos est
Quercetanus, qui salem coralliorum, & salem perlarum
Essentias vocare solet.*

CAPUT IX.

DE TINCTURIS.

Tinctura Cinnamomi.

Rx. Cinnamomi electi crassiusculè triti ℥iij. spir. vini optimi ℥viii. misce, ac digere in matraccio probè clauso per dies sex: hinc tincturam filtra, usuique asserva.

Vires: Aperit, discutit, coctionem iuvat, spiritus, ac omnia viscera recreat, exhilarat, menses, & partum accelerat, Dosis à ℥℞. ad ℥i℞.

Tinctura Chermes.

Rx. Granorum Chermes ℥℞. sp. vini ℥iv. misce, ac digere in matraccio probè obturato per dies sex: hinc decanta, filtra, & usui asserva.

Vires: Potenter adstringit, cardiaca, & stomachica est insignis. Dosis à gt. vj. ad gt. xxx.

Tinctura Hyperici.

Rx. Summitatum floridarum hyperici semine prægnatarum; nuper siccar. & contusar. ℥j. sp. vini ℥viiij. misce, ac digere in loco tepido per dies sex: hinc filtra, & usui asserva. Nonnulli dulcorant eam cum saccharo.

Vires: Imbecillitatem, hebetudinem, stupiditatem, & torporem mentis corrigit, & emendat, omnesque imaginationis affectus tollit: morbis etiam renum, & vesicæ prodest, urinam promovet, & menstrua pellit. Dosis ad ℥j.

Eodem modo parantur Tincturæ Croci, Myrrhæ, Succini, Castorii, Absynthii, Macis, Ligni Aloes, & similia.

Tinctura Epileptica ex Pharmacopea Extemporanea.

Rx. Castorii ℥℞. succini flavi pulverati, & croci ana ℥ij. flor. recent. lilior. convallium ℥j. salis volatilis sudoriferi ℥x. misce, ac digere sine calore per dies octo: hinc filtra, vel decanta tincturam, usuique asserva. Dosis à ℥j. ad ℥j. in aqua ceraforum, vel tilia.

Tinctura Diaphoretica ex tribus Principiis Chymicis Battimeli.

℞. Olei viperarum distillati, & de cornu cervi ana ℥iij. sp. vini optimi ℥vj. misce, & statim solventur; tunc adde sp. viperarum, & de cornu cervi ana ℥ij. distilla per retortam, & habebis Sulphur cum Mercurio maritatum, quibus adde salis volatilis viperarum, & de cornu cervi ana ℥j. sigilla vas Hermeticè, ac digere per mensem chymicum, & tunc jam facta est trium principiorum scilicet Salis, Sulphuris, & Mercurii unio, & Tinctura Diaphoretica completa est.

Vires: *Hæc Tinctura, (potius Essentia) summum est alexiterium in febribus malignis, morbis epidemicè grassantibus, & cujuscumque generis venenis. Item omnes scædas cutis, infectiones, ipsamque luem veneream curat. Dosis à ℞. ad ℥j.*

Tinctura Vitæ Mynsicht.

℞. Sp. vini ℥vj. aquæ rosar. ℥iv. corticum arantior. & citri, rosar. siccar. menthæ crispæ, mellissæ, fantali albi, & cinnamomi ana ℥viiij. ligni aloes, & macis ana ℥ij. sem. angelicæ, coriandri, anisi, & foeniculi ana ℥iβ. spicæ, galangæ minoris, croci, cardamomi, & caryophyllor. ana ℥β. ambræ grissæ, & moschi ana ℞. misce, ac digere per noctiduum: hinc distilla ℥vij. spiritus, cui infunde cassiæ lignæ veræ ℥ij. Confectionis Alchermes ℥β. croci ℥j. digere per dies tres: mox filtra, & dulcora cum saccharo albo in phlegmate proprio soluto, usuiq̄ asserva.

Vires: *Cor, & spiritus rescit, exhilarat, cerebrum, & stomachum confortat, ventriculi calorem auget, robur firmat, status dissipat, coctionem juvat, tormina ventris sedat. Eosis à ℥j. ad ℥vj.*

Tinctura Papaveris Erratici Ejusdem.

℞. Aquæ è succo Papaveris Erratici distillatæ ℥xxx. Conservæ ejusdem ℥j. florum ejusdem cum spiritu vitrioli irrorator. ℥j. misce, ac digere per dies tres: deinde filtra, & adde syrupi è succo Papaveris Erratici ℥viiij. sp. vitrioli parum, usuique asserva.

Vires: *In defluxionibus calidis, tenuibus, & acribus, asperam arteriam, & fauces exasperantibus, insomniisque facientibus.*

cientibus valet: tussim quoque inde natam, necnon catarhum
& phthisim sedat, refrigerat, atque somnum conciliat. In
pleuritide, & puncturis laterum ad dolorem mitigandum, in-
flammationem resolvendam, sudoremque elicendum admi-
rabile praesidium est. Insuper ad alvi profluvium, & dysente-
riam ex fluxu materię acris, & biliose excitatam prodest.
Dosis ab ℥j. ad ℥ij.

Tinctura Rosarum.

℞. Rosar. rub. siccar. ℥ij. aquę tepidę ℥iv. sp. vitrioli, vel
sulphuris ℥iij. misce in vase vitreo, & macera per horas
sex super cineres calidos: deinde filtra, & adde sacchari
albissimi ℥iij. usuique asserva.

Vires: Prodest in febris putridis, & appetitu prostrato: cor
exhilarat, ardorem febrinum compeffit, sitim etiam extin-
quit. Dosis ad ℥iij.

Eodem modo paratur Tinctura Violarum.

Tinctura Baccarum Juniperi.

℞. Baccarum Juniperi recentium crassiusculę contusarum
℥ij. seminis anisi contusi ℥iv. radicis angelicę ℥j. ligni
nephritici ℥ij. macis ℥ij. vini malvatici ℥viii. intundan-
tur per 24. dies, sæpe quotidie agitando, in vase vitreo
probè obturato: hinc distilla in B. M. & cum liquore di-
stillato extrahe S. A. tincturam ex Baccis Juniperi, fil-
tra, dulcora cum saccharo, & usui asserva.

Vires: Excalescit, aperit, attenuat, discutit, stomacho
utilis est: contra pectoris vitia, tussim, inflammationes, tor-
mina, & serpentum ictus efficacissimè bititur: venenis ad-
versatur, calculos renum expellit, urinam cit; ruptis, con-
vulsis, & vulvę extrangulatui subvenit. Dosis à ℥j. ad ℥ij.
mane jejuno stomacho.

Tinctura, seu Essentia granorum Chamaectes Hartmanni.

℞. Granorum Chamaectes in umbra siccator. q. v. impone
in matraccio, & superaffunde sp. vini ad quatuor digito-
rum supereminentiam, & adde sp. vitrioli aliquot guttas,
& matraccio probè lutato digere in B. M. per quinque, aut
sex dies, vel eo usque spiritus tincturam rubini inllar ac-
quirat, decanta tincturam, filtra, & usui asserva.

Vires:

Vires: In suffocatione uteri, erumpentibus sudoribus, & quiescente corpore paroxysmum sistit, & expellit per diaphoresim e corpore ipso resolutos vapores. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Tinctura Solis, seu Aurum Potabile per spiritum vini sale urinæ acuatam.

℞. Calcem Auri per aquam regiam factam, & per reverberationem in summam porositatem, & brunritatem redactam, eique affunde sp. vini microcosmicum, & digere calore leni per mensem, vase Hermeticè clauso, vel donec sanguinis instar rubicunda tinctura evadat. Hinc decanta, & affunde novum menstruum, idque toties degendo, decantando repete, quoties opus sit. Solutiones omnes digere simul per octiduum. Deinde separa menstruum in B. M. calore lenissimo, & ad similes usus reserva. Sic manet tinctura in fundo forma olei rubicundissimi, in quolibet liquore solubilis, quæ vicem Auri Potabilis suplere potest.

Vires: Aurum hoc Potabile, non minùs, ut Lapis Philosophorum, (si quæ de Lapide Philosophorum prædicantur, non sunt insomnia) pro universali medicina habendum, eò quia humidum radicale in sua quantitate, & qualitate integrum conservat, calorem naturalem renovat, ac instaurat, spiritus omnes recreat, ac vegetat, viresque totius corporis, à morbi malignitate labefactas, ita confortat, ut adversus hanc insurgere, & pugnare, tandemque vincere, & expellere possint, quemadmodum constans, ac concors est omnium Hermeticorum Philosophorum sententia. Ergò in omnibus ferè agitudinibus tuò, & felicissimè adhibetur. Dosis à gr. iv. ad gr. vj. & ultra.

Tinctura Lunæ, seu Argentum Potabile, paratur eodem modo.

Vires: Capitis corroborans perhibetur specificum, spiritusque animales confortare, unde, & omnibus capitis affectibus peculiaris efficacia censetur, in primis epilepsia, apoplexia, & similibus. Dosis à gr. iij. ad gr. vj.

Spiritus vini Microcosmicus: ℞. Spiritus vini rectificatissimi, & salis urinæ ad summam puritatem deducti ana p. æq. detineantur per aliquos dies in loco frigidissimo: deinde digerantur per lentum calorem B. v. in phiola

Hermeticè clausa spatio 20. vel 30. dierum , & conver-
tentur in liquorem , qui si lubet , per B. M. semel , ac
iterum rectificetur.

Tinctura Antiepileptica Battimeli.

℞. Lunæ purissimæ cupelatae , & subtilissimè laminatae ℥j.
fac stratum super stratum cum floribus sulphuris in cru-
cibulo , & calcina igne gradato , usque dum videas argen-
tum cœrulei coloris , cui in matraccio imposito superaf-
funde spiritus salis ammoniaci dulcis ℥iv. sigilla Herme-
ticè , vel saltem optimè luta , & inter cineres , igne lam-
padis digere , usquequo videas tincturam cœruleam gra-
tissimi coloris , quam usui asserva.

*Vires: Roborat cerebrum , memoriam auget , & sensus omnes
confortat : ob id epilepticis , lethargicis , maniacicis , melan-
cholicis , catharrhosis , aliisque affectibus cephalicis mirè sub-
venit. Dosis à gt. vj. ad gt. x. in vehiculo appropriato.*

Tinctura , seu Essentia Coralliorum Hartmanni.

℞. Corallia rubra integra , & calcina igne reverberi in te-
stis , seu scutellis terreis , ignem per gradus augendo : pri-
mo albescunt , mox flavescunt , & ultimo in rubedinem
summam reducuntur , idque post biduum , vel triduum:
tunc extrahe tincturam per spiritum vini , & aliquantu-
lum inspissa per menstrui evaporationem , & acquies tinc-
turam rubicundissimam cum quadam dulcedine , quam
usui asserva.

*Vires: Sanguinem , ceterosque humores à suis impuritatibus
mundificat , ac renovat , ob id membra principalia , & vita-
les spiritus confortat. Dosis ad gt. xx.*

Tinctura Lapidis Hæmatitis Aperitiva.

℞. Florum Lapidis Hæmatitis ℥j. sp. vini ℥iij. misce , ac di-
gere per dies octo , filtra , & asserva.

*Vires: Menses promovet , obstrueta liberat , in cachexia pro-
dest. Dosis à gt. viij. ad gt. xxiv.*

Tinctura Lapidis Hæmatitis Adstringens.

℞. Capitis mortui remanentis in sublimatione florum La-
pidis Hæmatitis ℥j. sp. vini ℥iij. digere simul in vase vi-

treo operculato, per dies duodecim, filtra, ac usui asserva.
 Vires: *Fluxus ventris, diarrhæas, dysenterias, ac fluxiones sanguinis ex quacumque corporis parte sistit. Dosis à gt. viij. ad gt. xxiv.*

Tinctura Lapidis Hamatitidis Adstringens per Deliquium facta.

℞. Caput mortuum florum Lapidis Hamatitidis, & in manicam linteam inclusum suspende in cella vinaria frigida, & humida Mense Junio, Julio, vel Augusto, & Deliquium guttatim instillantem collige in vase vitreo subiecto, usuique asserva.

Vires: *Magna adstrictionis est, valet ad prædicta; sed majori cum efficacia: inservire etiam potest pro quacumque aqua arteriali tam internè, quàm externè. Dosis à gt. iv. ad gt. viij.*

Sunt, qui Deliquium promovent affundendo pro unaquaque uncia capituli mercurii supradicti, uncias tres aquæ plantaginis, aliquoties reaffundendo capiti mortuo liquorem collectum.

Tinctura Martis Aperitiva.

℞. Extracti Martis Aperitivi ℥ij. vini albi optimi ℥x. misce, ac digere in B. M. per dies tres: deinde filtra, usuique asserva.

Vires: *Conferunt opilationibus, obstructionibus, chlorosis, cachexia, & similibus: vermes necat. Cosis à ℞. ad ℥ij. & ultra.*

Tinctura Tartari.

℞. Salis Tartari q. v. calcina igne violentissimo ad colorem cœruleum: deinde abstrahe tincturam rubicundam cum spiritu vini: mox exhala spiritum ad olei spissitudinem, usuique asserva.

Vires: *Prodest in melancholia hypochondriaca, scorbuto, hydrope, obstructionibus, urinam cit, &c. Dosis à gt. iv. ad gt. viij.*

Tinctura Nephritica.

℞. Calcis vivæ ℥j. tartari pulverati ℥ij. in cucurbita terrea vitreata capaci impositis, affunde aquam tepidam ad eminentiam octo digitorum, & optimè obturata coque igne lenissimo per horas tres: hinc filtra per chartam empore-

emporeticam, & evapora ad salificationem: hinc sal exiccatus collocetur in matraccio, eique probè clauso digerantur per 24. horas: deinde filtra, usuique asservatur tincturam rubicundam.

Vires: Nephritica est, obstructa liberat, & urinam promovet. Dosis à gt. vj. ad gt. xx. in vehiculo appropriato.

Tinctura Antimonii ex Augustana.

℞. Antimonii electi ℥ss. salis tartari ℥j. pulverata, y mista fluant in crucibulo valido ignè per horam, postea extrahe tincturas cum spiritu vini, & liquores tinctos extrahala ad olei crassitiem, usuique asserva.

Vires: Sanguinem depurat, ob id hydropicis, cachecticis, & ictericis, scabiosis, & similibus prodest. Dosis à gt. ij. ad gt. viij.

Tinctura Sulphuris.

℞. Sulphuris electi, salis tartari, & nitri ana p. æq. fluant simul in crucibulo, effunde, pulverisa, ac cum sp. vini extrahe S. A. tincturam rubicundissimam, quam usui asserva.

Vires: In peste, febribus, scorbuto obstructionibus hepatis, morbisque pulmonum utilis est. Dosis ad gt. viij.

*Tinctura, seu Extractum Vitrioli Narcoticum Anodynum
Sala ex Schrodero.*

℞. Vitrioli ad albedinem lento calore exiccati, & pulverati ℥ss. sp. vini optimè rectificati ℥xxx. misce in matraccio vitreo, obtura, & sepulto per mensem in fimo equino; hinc decanta à fœcibus absque perturbatione, & distilla in B. M. ad residendum usque liquoris flavi, oleo distillato non absumilis: tunc cessa, & liquorem in fundo alembici restitutum in usum reponere probè occlusum.

Vires: Narcoticum est, & Anodynum, nec potentia opio cedit, sine periculo tamen reprimi, & coagulat vapores subtiles venenosos, epilepsiam causantes, idque specificè. Dosis ad gt. xij. in vehiculo appropriato.

Laudanum Liquidum Thomæ Sydenhamii.

℞. Vini albi optimi ℥j. opii ℥ij. croci ℥j. cinnamoni, & caryophyllor. ana ℥j. infunde per dies tres in B. M. mox cola, & usui asserva.

Vires:

Vires: *Anodynum est insigne, dolores colicos, & similes cedat, spiritus sediciosos, & commotos reprimat. Dosis à gr. iv. ad gr. x.*

Lac Virginale.

℞. Benzoini, & stircis calamitæ ana ℥j. caryophyllor. cin-
namomi, macis, & balsami nigri ana ℥ij. sp. vini ℥xvj.
miscæ, ac digere per dies tres in matraccio probè clauso:
hinc filtra, & usui asserva.

Vires: *Utuntur eo femina, ad faciem decorandam, guttas aliquot in aqua fontana ad lacteum colorem instillando: insuper balsamicam vim obtinet in ulceribus putridis, & similibus.*

CAPUT X.

DE BALSAMIS.

Balsamum Catholicum Mynsictb.

℞. Spiritus vini alcoholisati ℥iij. florum hyperici semine
pragnator. ℥j. infundantur per 24. horas in vase vitreo
optimè obturato: deinde decantato spiritu rubore imbu-
to, in eo infunde subtiliter pulverata sequentia: thuris,
myrrhæ, & aloes succotrinæ ana ℥ß. styracis ℥ij. benzoi-
ni ℥iij. balsami peruviani solidi ℥j. moschi, & ambra
griffæ ana ℥ß. digere per 20. dies ad solem, vel in ven-
tre equino, vel in cineribus calidis, & hoc exacto tem-
pore decanta spiritum per inclinationem, usuique in va-
se vitreo probè clauso asserva.

Vires: *Usus ejus est insignis in vulneribus, & ulceribus tam antiquis, quam recentibus: sanguinem coagulatum solvit, ossium fracturas ferruminat: efficax est in tumoribus, inflammacionibus, sanguinis fluxu, cancro, aurium, & oculorum affectibus, & dentium dolore, & stupore. Anodynum est insigne; gingibarum, faucium, & uvula affectibus medetur. Dolorem ischiadicum, podagricum, ceterosque articulares frequenti inunctione si non tollit, saltem demulcet. Solo olfactu capite dolentibus, vertiginosis, & apoplecticis succurrit. Flatu dissipat, & dolores colicos sedat. Catarrhis, tussi, asthmæ, emphyemati, phibisi, aliisque pulmonum affectibus confert, tam ore sumptum, quam pectore inunctum. Sioma-*

chicum est insigne, cardiacum, & bexoar in febribus malignis, & pestilentialibus. Dosis ad ℥ij.

Balsamum Innocentii XI.

℞. Spiritus vini optimi ℥iij. seminis hyperici recentis ℥ij. insolentur per octiduum in matraccio vitreo probè obturato: & arena obruto, deinde exprime, & adde balsami albi, & benzoini ana ℥iv. balsami peruviani, styracis calamitæ, & junci odorati ana ℥ij. Thuris masculi, myrrhæ, aloes hepaticæ, & cinnamomi ana ℥j. insola iterum ut antea per dies 15. hinc exprime, cola, & usui asserva. Easdem vires, & usus habet, quàm Balsamum Catholicum nuper descriptum.

Balsamum Alkabisatum Joannini.

℞. Theriacæ Magnæ ℥j. myrrhæ, aloes, & croci ana ℥β. summitatum absinthii, scordii, abrotani, radice centaurei minoris, & majoris, aristolochiæ rotundæ, & iridis ana ℥j. contundenda contundantur, & omnia in matraccio vitreo coloca, eisque superaffunde sp. vini optimi ad eminentiam quatuor digitorum, & digere per octiduum matraccio optimè obturato: hinc filtra, usuique asserva.

Vires: *Ulcerata maligna tam interna, quam externa mirificè mundificat, & à putredine præservat: etiam in peste, & similibus valet. Dosis ad ℥j.*

Balsamum Antimonii.

℞. Sulphuris Aurati Antimonii, & salis tartari ana ℥j. misce diu agitando in mortario vitreo; hinc adde sp. terebinthinæ ℥iv. digere per octiduum in matraccio exactè obturato: post hæc adde sp. vini ℥viiij. digere iterum, decanta, & abstrahæ spiritum, igne cinerum, ad balsami consistentiam, usuique asserva.

Vires: *Valet ad ulcera sordida, fistulas, & similia tam interna, quam externa. Dosis ad gr. x.*

Balsamum Reguli Antimonii.

℞. Reguli Antimonii pulverati ℥iij. sp. terebinthinæ ℥viiij. misce, ac digere in B. M. ad rubedinem usque: decanta, &

& abstrahe tincturam cum sp. vini: deinde igne cinerum, abstrahe spiritum ad balsami consistentiam, usuique asserva.

Vires: *Optimum est in affectibus pulmonum, phthisi, asthma-
te, tussi &c. Dosis gr. iij. vel iv.*

Balsamum Sulphuris Anisatum.

℞. Hepatis sulphuris ℥iij. olei anisi distillati ℥vj. digere simul in vase vitreo probe obturato, igne lento, donec oleum rubicundissimum appareat, filtra, ac usui asserva.

Vires: *Usus ejus est in catarrhis pectoralibus, tussi, asthma-
te, phthisi, pleuritide, colica, peste febribus, epilepsia lue vene-
rea: necnon in apostematibus. Dosis à gr. iij. ad gr. vj.*

*Balsamum Sulphuris Terebinthinatum, seu Rubinus
Sulphuris.*

℞. Hepatis Sulphuris pulverati ℥iij. olei terebinthinae recti-
ficati ℥vj. fac, ut supradictum.

Vires: *Utuntur eo Medici contra phthisim, ad ulcera pulmo-
num consolidanda, in peste, aliisque morbis contagiosis, in cal-
culo renum, & vesica. Dosis à gr. iij. ad gr. viij.*

Eodem modo paratur Balsamum Sulphuris Feniculä-
rum, Succinatum, Benzoinatum, Juniperinum, Camphora-
tum, &c:

Hepar Sulphuris. ℞. Sulphuris electi, vel florum ejus ℥iv.
funde, vel liqua igne lento in vase terreo vitreato, & ad-
de salis tartari purissimi ℥ij. agita spatula, ut exactè
uniantur, & fiat massa, quam frige factam asserva pro
Balsamo Sulphuris parando.

Nota: Hoffmannus in clave, cap. de sulphure inquit, quod
hæc balsama ex sulphure, cum oleis distillatis preparata,
in phthisi, aut exulceratione pulmonum, aut aliorum
viscerum ex humoribus salsis hæmonptysim causantibus
orta, in usum trahi non debent: nam in tali casu, vel
previa adfuit, vel adhuc conjuncta adest inflammatio; ea-
que non sine acido inflammante, ac dolorifico. Olea
autem stillatiua calida sunt, inflammabilia, ac resinosa,
acidumque occultum habent. Insuper tam apertè ventri-
culo membranaceo inimica sunt, absumendo humidum

illius radicale, hepatis autem, aliisque visceribus phlogosim excitando, ut quidam sibi sitim perpetuam adsciverint, quidam hydropem calidam, alii, cruentum alvi fluxum, scabiem siccam, febres heclicas, &c.

CAPUT XI.

DE ELIXYRIIS.

Elixyr, seu Aqua Vitæ Mathioli.

R. Cinnamomi ℥j. zingiberis, & zedoariæ ana ℥ss. santalor. omnium ana ℥vj. caryophyllor. galangæ, & nucif. ana ℥iiss. macis, & cubebæ ana ℥j. cardamomi utriusque, seminis mellanthii, corticum citri, Pulveris Diambræ, Diamoschi Dulcis, Diamargaritonis, Diarrhodonis Abbatis Aromatici Rosati, & de Gemmis cum speciebus ana ℥iij. seminis anisi, fœniculi, pastinacæ sylvestris, ocy-mi, radicis angelicæ, caryophyllatæ, calami aromatici, phu minoris, folior. sclareæ, thymi, calaminthæ, pulegii, menthæ, serpilli, & amaraci ana ℥ij. flor. salviæ, betonica, rosar. rubrar. rosmarini, stœchadis, blugossi, & borraginis ana ℥ss. terantur, quæ terenda sunt, & in cucurbita vitrea immitantur, eisque affunde sp. vini optimi ℥xij. & digere dies 15. cucurbita probè obturata: post distilla per B. M. seu B. V. commissuris exactè lutatis: deinde aquæ distillatæ, adde santali citrini odoratissimi ℥ij. moschi, & ambræ griffæ ana ℥ss. Julapii rosati clarissimi ℥ss. & detine per dies 15. vase benè clauso: hinc decanta, usuique alterva.

Vires: Usus ejus est in peste, epilepsia, apoplexia, & similibus. Suares promovet, spiritus auget, concoctionem juvat, cor, ceteraque membra confortat. Dosis à ℥j. ad ℥ss.

Elixyr Vita Majus Quercetani.

R. Zedoariæ, angelicæ, gencianæ, valerianæ, tormentillæ, scorçoneræ, galangæ, ligni aloes, & santali citrini ana ℥ij. folior. melissæ, menthæ, majoranæ, basiliconis, hyssopi, thymi, & chamædryos ana Mss. baccar. lauri, & Juniperi, corticum lãnonum, & arantiorum, seminis pecc-

pœonia, fœli, anethi, fœniculi, anisi, citri, & cardui benedicti, caryophyllor. cinnamomi, macis, zingiberis, cubebæ, cardamomi, piperis albi, & spicæ nardi ana ℥ij. belzoini, myrrhæ, olibani, succini, & mastiches ana ℥vj. flor. rosmarini, salviæ, pœonia, stœchadis, calendulæ, lavendulæ, hyperici, centaurii minoris, betonica, lilior. convallium, & tiliæ ana P. ij. eichorii, rosar. & buglossi ana P. j. mellis optimi, & sacchari albi ana ℥j. sp. vini optimi ℥x. Digerantur per dies decem in vase hermetice clauso: post expressio distilletur igne primi gradus, ponendo in rostrum alembici moschi ℥β. ambre griseæ, & croci ana ℥j. & stillabit aqua clara, quam asserva. Deinde auge ignem ad secundum gradum, & stillabunt spiritus nebulosi, quos etiam asserva. Tandem auge ignem fortiorem, ut stillet oleum, & maneat materia in fundo sicca, tamen non perfecte arida, ne empyreuma distillatum sapiat. Ex residuo, in alembico remanenti, extrahe tincturam cum qua, illa clara priori asservata: demum misce tres illos liquores, ac distilla denuo per gradus, ut antea, singulis, ut prius seorsim susceptis: residua ex utraque distillatione calcina, ac fac lixivium cum illa aqua clara asservata, & sic imbuta sale suo, ac colata, misce illam cum spiritu, & oleo, ac circula, usuique asserva in vase vitreo bene operculato.

Vires: Valet ad curandas, & præcavendas vertigines, epilepsias, apoplexias, paralyses, syncopes, asthmata, manias, melancholias, hypnomyias, stomachi, & aliarum partium debilitates, hystericas passiones, cachexias, & alia hujus generis symptomata. Dosis à gr. vj. ad gr. xx.

Elixyr Vitæ Theriacale.

℥. Theriacæ Magnæ ℥β. cinnamomi, caryophyllor. nucis moschatæ, ligni sassafras, fantali citrini, camphoræ, & croci ana ℥j. radicis gentianæ, zedoariæ, valerianæ, angelicæ, contrayervæ, & calami aromatici ana ℥iβ. baccar. lauri, & juniperi, corticum exteriorum, & limonium ana ℥iij. myrrhæ, olibani, benzoini, & gummi Juniperi ana ℥ij. rasuræ cornu cervi, & succini ana ℥iv. summitatum rutæ, hyperici, libanotidis, melissæ, salviæ, menthæ, majoranæ, scordii, & flor. stœchadis ana ℥β. seminis anisi,

foeniculi, carui, cymini, & seseleos ana ℥ij. Sp. vini rectificatissimi ℥viij. contundenda contundantur, & omni simul digerantur in vase vitreo ritè clauso, & arenâ obruto per 15. dies soli, vel alio leni calore: hinc distilla igne arenæ, & distillatum spiritum asserva. Residuum in cucurbita relictum distilla ex retorta vitrea lutata igne reverberi, & liquorem distillatum cum suo capite mortuo, cohoba, & liquorem distillatum misce cum spiritu supra asservato, & detine. Interim incinera in vase fictili caput mortuum, cui deinde in retorta vitrea immisso, affunde spiritum supra detentum, & distilla igne arenæ: hoc peracto liquori distillato adde, Essentiæ Castorii, & sp. salis Ammoniaci dulcis ana ℥j. & usui asserva in vase vitreo stricti oris, exactè clauso.

Vires: Valet ad ea, quæ de Elixiriis supradictis, & Aquis Theriacalibus prædicantur, & non est opus, ut alia hujus speciei requiras. Dosis à ℥ss. ad ℥ij.

Elixyr Proprietatis Helmontii.

℞. Aloes lucidæ, myrrhæ, & croci ana ℥j. Duo priora terantur acuratè, crocus verò, quia non teritur nisi exiccatus, potius conglobetur tundendo, & ponantur in vitro capacissimo, & forti, quod sigilla Hermetice, & circula moderato calore, ne vas diffiliat, donec videris totam offam in fundo coaluisse, & circulari oleum clarum cum aqua in parietibus vitri. Tunc aperiatur collum vitri, & affundatur aquæ cinnamomi ℥ss. & distilla per arenam madidam, cui sensim aquam bullientem affunde, donec non amplius è rostro alembici quidquam stillet, usuique asserva.

Vires: Usus ejus est, ad curandas apoplexias, asthmata, paralyses, atrophias, &c. Dosis à gt. vi. ad gt. xxx.

Hoffmannus, simplici hujus Elixirii parandi, modo est contentus, quia dicta ratione, species non solum comburuntur, sed de aloes, & tota balsamica myrrhæ essentia, parum elevabitur.

Elixyr Proprietatis Paracelsi.

℞. Sp. vini optimi ℥iij. croci exiccati ℥j. pulv. myrrhæ, & aloes ana ℥ij. digere simul per dies octo: deinde filtra, usuique asserva.

Vires:

Vires: Vulnerarium est sudorem cit prodest in morbis malignis, ac pestilentialibus, à putredine præservat: utile est hypochondriacis, uterinis, appetitum promovet, &c. Dosis à ℥ss, ad ʒß.

Elixyr Proprietatis Crollii, seu Elixyr Proprietatis Paracelsi cum acido.

℞. Myrrhæ electæ, & aloës hepaticæ ana ʒj. croci ʒß. pul-
veriza, ac irrota cum ʒij. sp. sulphuris, vel vitrioli, &
detine in matraccio vitreo per horas 24. hinc affunde sp.
vini rectificatissimi ʒviij. & digere per dies 4. post hæc
filtra, & usui asserva. Convenit cum priori. Dosis à gt. viij,
ad ʒj.

Elixyr Uterinum Crollii.

℞. Castorii ʒiij. croci ʒj. extrahe tincturam cum sp. vini,
reaffundendo quoties sp. tinctus appareat: extractiones
misce, quibus adde, extracti artemisiæ ʒiij. salis matris
perlarum ʒß. olei distillati angelicæ, anisi, & succini
ana ʒj. digere per dies octo, & usui asserva.

*Vires: Confert in hysterica passione, & menstruorum suppres-
sione. Dosis à ʒj. ad ʒij.*

Elixyr Anodynum.

℞. Camphoræ, myrrhæ, & croci ana ʒß. caryophyllor. &
contrahervæ ana ʒj. opii. ʒiij. sp. vini rectificati ʒxxx.
Digere simul in fimo equino per sex septimanas: hinc fil-
tra, & asserva.

*Vires: Confert doloribus colicis, & nephriticis, venenis resistit,
sudores cit. Dosis à gt. vj. ad gt. xx.*

CAPUT XII.

DE DECOCTIS.

Decoctum Antiscorbuticum, & Spleneticum.

℞. Seri lactis caprini recentis ℥v. radicum recentium ci-
chorii sylvestris ʒij. Pimpinellæ ʒij. herbarum recen-
tium cochleariæ, nasturtii hortensis, & ceresfolii ana

℥ij. capparum aceto conditor. ℥iij. tamartindor. ℥ij. cremoris tartari ℥ij. digere simul per horas 12. in vase obturato: hinc ebulliant in eodem vase per semihoram; deinde cola, clarifica, & adde sacchari albi ℥iv. sp. salis ammo niaci acidi q. s. pro gustu grato. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Decoctum Aperitivum.

℞. Endiviæ, cichorii, & fumatiæ ana M. j. eupatorii borraginis, buglossi, cuscute, & scolopendrii ana M. ℞. glyzyrrhizæ rasæ, radicis fœniculi, apii, petroselini, & passiflæ. exacinatur. ana ℥℞. seminis anisi, fœniculi, corticum capparum, & tamaricis ana ℥iij. commarum thymi, & epithymi ana ℥i℞. fol. sennæ ℥j. polipodii ℥j. agarici ℥℞. Incisa, & contusa crasso modo infundantur in ℥vj. aquæ tepidæ per horas 24, hinc coquantur per horam in vase circulatorio, commissuris lutatis, & post sex horas coletur ad usum,

Vires: Aperitivo hoc, porro in viscerum obstructionibus, & contumacibus eorum affectibus, Medici utuntur: diurnos enim jecoris, & venarum mesariacarum infarctus permeat, ac expellit, icterò, & febribus antiquis, necnon hydropi oppor-tunum est. Dosis ab ℥ij. ad ℥vj.

Decoctum ad Menstrua provocanda,

℞. Pulegii, sabinæ, melissæ, origani, & adianthi ana ℥j. aquæ tepidæ ℥ij. coquantur in vase circulatorio, iunctutis rite lutatis, per horas duas, & post refrigerationem coletur ad usum, Dosis ad ℥iv.

Decoctum ad Morbum Regium.

℞. Chelidonii, rubiæ, aspleni, & adianthi ana ℥℞. aquæ tepidæ ℥ij. coque, ut suprascriptum, & colaturæ, adde pulv. rhabbari ℥i℞. Dosis ℥iv. sub mane.

Decoctum ad Calculum.

℞. Liquiritiæ rasæ, & radicis iridis ana ℥i℞. radic. petroselini, & fœniculi ana ℥ij. seminum althææ, malvæ, fœniculi, & radicis saxifragiæ ana ℥vj. cicerum rubror. ℥vj. sebesten, & ficuum ana N. xxx. hordei mundi loti ℥iij. Aquæ

Aquæ pluvialis ℥v. incisa, quæ incindenda, & contusa, quæ contundenda coquantur in vase circulatorio per horas quatuor, & cum colatura, fac emulsionem ex quatuor seminum frigidior. major. excorticator. ana ℥vj.

Vires: *Abstergit, lenit dolores ex calculo, urinamque promovet. Dosis ad ℥iv.*

Decoctum Puginum.

℞. Aquæ hordei ℥iij. sennæ mundatæ ℥j. polypodii contusi ℥ij. sem. fœniculi, & anisi ana ℥ss. epirhymi ℥ij. zingiberis, & cinnamomi ana ℥ss. thymi ℥v. trium flor. cordialium ana ℥j. prunor. N. vj. passular. exacinar. ℥vj. coquantur per horas quatuor in vase circulatorio, juncturis ritè lutatis, & tempore usus, fiat colatura.

Vires: *Solutivum est, diureticum, & carminativum. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.*

Ptisansa Anticolica, vulgò Laxativa Laxante.

℞. Seri lactis ℥iv. folior. sennæ ℥j. tartari Laxativi, & anisi ana ℥ss. coquantur paulisper in vase obturato, & detine extra ignem per horas quatuor: hinc in colatura dissolve mannæ electæ ℥iv. & iterum coletur ad usum.

Vires: *Utuntur ea Medici in dolore colico, & ubi blandè, & leniendo opus est expurgare. Dosis ℥iv. & duabus horis transfactis, capiat egrotus jusculum commune, & horis duabus à jusculo ptisansa reiteretur, & sic deinceps, nunc ptisansa, nunc jusculum, Si autem vomitiones adsint, semper statim à vomitu ptisansa repetatur.*

Ptisansa, seu Decoctum commune hordei.

℞. Hordei integri, inter Anteam asperum fortiter fricati, & ventilati ℥ij. aquæ tepidæ ℥x. coquantur in vase circulatorio, vel alio probè clauso, ad hordei crepaturam: hinc vase refrigerato fiat colatura.

Vires: *Refrigerat, siccatur, digerit, abstergit, aperit, emollit, sitim extinguit, diureticum est, ac nutritivum. Dosis ad ℥ss. Inservit etiam pro variis Decoctis, ac Infusionibus paradisis, pro quibus, ut plurimum, nomine aquæ hordei prescribitur.*

Aqua Antivenerea Caroli Musitani.

℞. Sarsæ parrillæ minutim incisæ ℥ij. visci quercini ℥i℞. matura cornu cervi, & eboris ana ℥℞. antimoni crudi minutim contusi, & petre pumicis ana ℥iij. hæc duo ligentur in linteo, & simul cum alijs, infunde in aquæ fontis ℥iv. per 24. demum adde, cinnamomi acuti ℥ij. & bulliant in vase probè operculato per horas quatuor, igne lento arenæ: hinc colaturæ bibat ægrotus ℥j. in tribus vicibus partitis, mane scilicet, in prandio, & cena, per mensem chymicum ejus usum continuando. Reassusio pro potu quotidiano interserviat.

Aqua Antimonialis.

℞. Smilacis asperæ ℥iv. ligni sancti ℥vj. rad. chinæ, & visci quercini ana ℥ij. seminis anisi, & liquiritiæ rasæ ana ℥℞. fol. fennæ ℥iij. capilli veneris, aspleni, agrimonix, & fem. fumariæ ana ℥j. trium flor. cord. P. ij. aquæ ℥x. infunde per horas sex, addendo in panno ligata: antimoni, & petre pumicis ana ℥ij. tartari laxativi ℥℞. hinc coquantur igne lento per horas quatuor, in vase clauso, & cola ad usum.

Vires: Valet in lue venerea, hydropi auxiliatar, lienem extenuat, & ejus scirrhus curat, obstructions liberat, cachexias curat. Dosis ℥iv. bis in die.

Aqua Vulneraria contra sputum sanguinis.

℞. Radicum consolidæ majoris, gentianæ, bistortæ, & aristolochiæ ana ℥iij. folior. oxalidis, polygonati majoris, seu centinodiæ, plantaginis, capilli veneris, scabiolæ, melissæ, summitatum hyperici, & tiliæ ana P. j. aquæ pura tepidæ ℥v. coquantur per horas quatuor, in vase circulator: deinde, sex horis transactis, fiat colatura, cui adde succi urticæ depurati ℥i℞. aceti rosati ℥iij. rhabarbari torrefacti, cinerum ranarum, cancror. fluviatilium, & pulv. sanguinis hirci, & rubiæ tinctorum ana ℥j. & cum saccharo dulcoretur. Dosis ℥vj. mane, & vespere.

Potio Vulneraria Quercetani.

℞. Cinerum testarum, & ranarum ana ℥℞. corallii rubri pp. & spodii ana ℥iij. mumiæ ℥ij. aquæ spermatis ranarum

tum ℥i. macerentur ad calorem B. M. per 24. horas: postea, in vase clauso, coquantur per horam, & colaturæ exhibeantur cochlearea ij. cum eodemmet decocto, fo- veatur extrinsecus vulnus sanguinolentum, & prohibetur sanguinis ex vulneribus erumptio.

Pro Aqua, seu Potione Vulneraria, sufficit decoctum ex symphyto, & Tormentilla, cui addi possunt syrapi hederæ terrestris, rosar. siccar. myrtillor. sperma ceti, sanguinis hirci, oculi cancri, vel alia juxta Medici sco- pum. v.g. ℞. Radicum symphyti, & Tormentillæ ana ℥ss. contundantur, & coquantur per horas tres, vel qua- tuor in aquæ ferrariæ ℥vj. in vase circulatorio, vel ma- tracio ritè obturato: hinc colaturæ adde, syrapi hederæ terrestris, rosar. siccar. & myrtillor. ana ℥ij. spermatis ceti, pulveris sanguinis hirci, & oculor. cancror. ꝑꝑ. ana ℥ij. Dosis ad ℥iv.

Aqua Alba Sydenhamii.

℞. Cornu cervi calcinati, & ꝑꝑ. ℥iv. mûcæ panis albissimi ℥ij. aquæ comm. ℥ij. coquantur in vase probe clauso, per horas duas, vel tres: postea agitentur, & fiat colatura per linteum, & liquor colatus propinetur in fluxione ventris.

Aqua Lac Augens.

℞. Summitatum hyperici ℥ss. sem. anethi, foeniculi, anisi, & nigellæ ana ℥j. contusa coquantur in ℥ij. aquæ com- m. per horas tres in vase clauso, & colaturæ propinentur ℥iv. cum ℥j. crystalli montanæ ꝑꝑ. pro una dosi.

Decoctum Cordiale.

℞. Radicum viperinæ, & acetosæ ana ℥j. folior. acetosæ, & buglossi ana Mj. seminis citri, seu limonum contusi ℥j- trium flor. cord. ℥ij. aquæ puræ tepidæ ℥ij. coquantur per horas tres in vase circulatorio, vel matraccio bene operculato, & frigesactum coletur ad usum.

Decoctum Pectorale.

℞. Hordei integri mundi P. j. radicis liquiritiæ rasæ ℥ss. prunor. N. viij. caricarum Niv. capilli veneris, & scabio- sæ ana M. ℞. aquæ puræ tepidæ ℥ij. coquantur in vase clau-

clauso, per horas duas, & fiat colatura pro duabus.

Juscula Viperina Sebastiani Bartholi ex Donzellio.

℞. Viperam unam, vel duas: capita, extremaque caudarum exime, senecta, seu pelles detrahe, & eviscera: quæ de iis alba supersunt corpora contunde, ac simul cum succo, qui contundendo effluxit, pinguedine, cæterisque visceribus, felle abstracta, injice in vas vitreum amplum, non multum lati orificii, usque affunde, aquæ cinnamomi ex vino distillatæ ℥β. aquæ fontanæ ℥iij. ac illico vas subere, ac madida pergamina arctè occlude, & in B. M. per horas quatuor ebulliat, ac post refrigerationem vas aperiat, & quicquid in eo continetur, per linteum fortissimè exprimatur, & liquor expressus propinetur.

Vires: Hoc jusculo frigido, vel calido, mane jejuno stomacho, si cachecticus utatur, infra 20. dies mirabitur effectus: sanus enim veluti renovat, & quasi juvenescere facit.

Jusculum Viperinum commune, Consumatum Viperarum dictum.

℞. Viperam unam viventem, cujus caput & caudam absconde, pellem detrahe, & intranea excipe, & corpus sic mundatum scinde in taleolas, & coloca in lagena vitrea, cui affunde, aquæ fragariæ ℥iv. vini albi electi ℥j. pulv. sanctali rubri ℥β. cinnamomi ℥β. & lagena ritè obturata, coque igne leni arenæ, per horas tres, vel quatuor: hinc cola cum expressione ad usum. Convenit cum priori. Nonnunquam Medici hoc jusculo addunt carnem vitulinam, pullum Gallinacèum, testudinem, rasuram cornu cervi, &c.

Aqua Hermetica Mercurii.

℞. Argenti vivi ℥j. aquæ gramminis ℥bj. bulliant unica ebullitione: postea decanta, & cola, relicto in vase mercurio, qui potest inservire, ut antea pro quacumque preparatione.

Vires: Omnes cujuscumque generis lumbricos interimit. Dosis ad ℥iv.

Aqua Aluminosa Phalopii.

℞. Aquæ plantaginis, & rosarum ana ℥ss. aluminis rupei, & sublimati corrosivi ana ℥ij. coquantur simul in vase vitreo obturato per horas duas: deinde detineantur per 5. dies in loco frigido, post modum cola ad usum.

Vires: *Ulceramundificat, exeditque carnes excrescentias.*

Aqua Calcis Mercurisata.

℞. Aquæ primæ calcis ℥j. mercurii dulcis pulverati ℥ij. bulliant aliquantisper, & asserva.

Vires: *Valet ad ulcera maligna, & fistulosa detergenda, scabiemque evanescentiam.*

Vinum Stypticum.

℞. Balauftii, bæccar. myrti. rosar. rub. nucum cupressi, corticum granator. folior. lauri, & rosinarini ana ℥j. aluminis rupei ℥ss. contusa coquantur in ℥vj. vini rubri ad ℥ij. consumptionem.

CAPUT XIII.

DE INFUSIONIBUS.

Infusio Rosarum Persicarum, seu Alexandrinarum, vel Pallidarum ex 9. Infusionibus, vel Permutationibus.

℞. Aquæ puræ tepidæ ℥xviiij. foliorum rosar pallidar. recent. ℥vi. infundantur in vase terreo vitreato supra ignem, rosas submittendo, ut madeant: deinde impone in dolio vitreato, & probè obturato, & macerentur loco tepido per horas octo, singulis horis spatula lignea, rosas submittendo: subinde exprime rosas fortiter manibus, vel non nimis fortiter sub torculari. In colatura iterum repetita, infunde alias ℥vj. folior. rosar. ut antea, & exprime, idque repete usque ad novem permutationes, vel usquequò rosæ infusæ retineant suum nativum colorem, quod ut plurimum post quintam, vel sextam infusionem evenit, quia jam aquæ pori particularum rosarum sunt repleti, & tunc supervacaneæ sunt rosarum permutationes.

nes. His peractis, decanta infusionem, percola, & repone in vase vitreo angustii orificii, oleo superfuso, ut per annum conservetur.

Infusio Rosarum, & Violarum Mesues.

℞. Folior. recent. rosarum, vel violarum ℥vj. aquæ bul-
lientis ℥xv. infundantur in vase terreo vitreato stricti oris
per horas octo, & stringatur orificium vasis. Tunc cola,
& denuò in colatura infunde, et antea tantundem folior.
recent. rosarum, vel violarum. Deinde cola, & si con-
servare volueris ponatur in vase stricti orificii, & distille-
tur oleum in orificio ejus, & stringatur caput ejus, & ex-
ponatur soli diebus L. & dicitur istud Mucharus Rosa-
rum, vel violarum: & etiam appellatur Aqua infusionis
Rosarum, vel violarum, & inservit pro nonnullis Syru-
pis, & Julapiis parandis.

Infusio Cathartica.

℞. Foliorum fennæ ℥iij. salis tartari, seu salis vegetalis ℥j.
aquæ tepidæ ℥℥. infundantur per noctem, & fiat cola-
tura pro una dosi juxta Medici præscriptum.

Sennæ ℥iij. sufficiunt animandis aquæ ℥vj. quoniam aqua
extrahit tantum, quantum ferendo sibi satis est, reliquum
abjicit: unde sennæ ℥vj. in aquæ ℥vj. non magis purga-
bunt, quam sennæ ℥iij. in simili aquæ quantitate mace-
rata: ratio est, quia si semel aquæ pori sunt repleti, tunc
aqua non potest amplius recipere, licet sennam centies
addas. Elegans exemplum suggerit Gassendus, de vario-
rum salium in aqua ad certam quantitatem, solutione.
Cum ergo quodlibet mestrum ultra modum suæ recep-
tivitatis recipere non possit, pecant ij, qui pro unica por-
tione sennæ ℥iij. cum diversis aliis purgantibus præscri-
bunt, & multo magis, qui species catharticas multum
resinosas, in infusionibus adjiciunt, quoniam vis purgatrix
in resinosa substantia consistens, ab aqua simplici extrahi
nequit, sed pro ejusdem extractione, spiritu aliquo ar-
dente opus est: ex horum numero sunt Jalappa, me-
choacanna, turbit, agaricum, & similia, Hæc autem, ut
notatum habemus in Extracto Catholico, probe obser-
vetur in medicamentorum preparatione.

Acetum Senna.

℞. Aceti albi optimi ℥ss. folior. sennæ ℥iij. seminis anisi ℥j. infundantur per diem, colatura utentur, qui leniendo expurgare se volunt, in jusculis condimenti loco ad ℥ij.

Donzellius ait, quod aceta lenitiva multa afferunt symptomata, cum acetum, ventriculi fibras constringat, & vini catharticam non parum reprimat.

Vinum Emeticum.

℞. Croci Metallorum ℥j. vini albi generosi ℥ss. infunde per 24. horas, & necessitate urgente fiat brevis ebullitio, hinc decanta, & filtra per chartam.

Vires: Vomitum cit: mistum cum liquoribus appropriatis, prodest ad dolores capitis, ad ventriculi impuritates, in epilepsia, arthritide melancholia hypochondriaca, febribus, lue venerea, pleuritide, & similibus. Dosis ab ℥j. ad ℥iij. Mistum cum catharticeis, securius operatur per superiora, ac inferiora. Utuntur eo etiam Medici in clysteribus ab ℥ij. ad ℥vj.

Loco croci Metallorum, potest accipi vitrum Antimonii pulveratum, vel Mercurius vitæ, seu Regulus Antimonii pulveratus: potandum tamen, quod cum Mercurio vitæ Dosis erit ad ℥ij. Potest etiam inservire pro Aqua Benedicta Rulandi, seu Aqua Turpida Rulandi, &c.

Preparatio Antimonii, ex qua vinum Emeticum parasti, potest inservire pro aliis sæpe numero vicibus, ad vinum Emeticum parandum.

Aqua Benedicta Rulandi.

℞. Vitri Antimonii per se, sine additione facti, & pulverati ℥j. vini generosi ℥ss. misce, ac digere in loco, non admodum calido, donec cutim contrahat vinum, quod decanta, & ad usum filtra.

Alio modo: ℞. Croci Metallorum ℥j. vini generosi ℥ss. macerentur per 24. horas, & necessitate urgente, ebulliant unica ebullitione, & filtra per chartam.

Alio modo: ℞. Pulveris Alexandri Aeginicii ℥j. aquæ fontanæ ℥v. infundantur in vase vitreo, & agitentur aliquoties in die, & tempore usus, decantetur sine perturbatione, nisi à Medico præscribatur *Aqua Turpida Rulandi*.

di, quia in hoc casu perturbatur, & quanto magis, vel minus perturbatur, tanto est magis, vel minus fortis. Vi- res habet vini Emeticæ. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Acetum Theriacale.

℞. Radicum Angelicæ, Valerianæ, Imperatoriæ, Gentia- næ, & Zedoariæ ana ℥j. corticum exteriorum siccar, ci- tri, & arantiorum, baccar. Juniperi, & cardamomi mi- noris ana ℥℞. folior. rutæ, Scordii, dictamni cretici, cardui benedicti, & centaurei minoris, flor. arantiorum, & rosarum rubrarum ana M. ℞. Aceti vini albi acerrimi ℥vj. Incisa, quæ incidenda, & contusa, quæ con- tundenda, infundantur in vase vitreo stricti oris, ritè ob- turato, & insolentur per dies duodecim, sæpè in diem agitando: hinc exprime, cola, ac asserva.

Vires: Morbis venenatis auxiliatur, putredinem humorum arcet, sudores prolicit, pestilentialia contagia dissipat, lum- bricos necat, & sllatus dissipat. Dosis ab ℥℞. ad ℥ij. & ultra.

Acetum Rosarum Mesues.

℞. Rosarum rubrar. siccar. ℥j. aceti albi acerrimini ℥viij. Insolentur per 40. dies, in vase vitreo obturato: deinde cola, & usui asserva.

Vires: Infrigidat, anodynum est, usus ejus est præcipuus in omnibus inflammationibus.

Eodem modo paratur Acetum Sanbucinum, & similia.

Acetum Cylliticum Ejusdem.

℞. Scyllæ laminas medias inter cor, & corticem, & derine per 40. dies in umbra filo appensas, tanto intervallo, ne se contingant: hinc accipe Scyllæ sic exiccata ℥j. aceti albi optimi ℥viij. misce, ac insola per dies 40. in vase vitreo probè clauso: deinde filtra, & usui asserva.

Vires: Attenuat, incidit, abstergit; hepatis, lienisque ob- structiones liberat, & mensium suppressioni prodest: mucila- ginem pulmonum incidit, tussientibus succurrit, &c. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Cerevisia Aperiens.

℞. Quinquè radicum aperitivarum major. cichorii, filicis maf-

masculi, liquiritiæ, baccar. Juniperi, & sem. foeniculi ana ℥ij. lignæ cervinæ, hepaticæ, hederæ, terrestres, & summitatum tamaricis ana M. ij. passillar. solis exacinar. ℥ss. cerevisiæ ℥ix. infunde vase obturato, & loco calido per dies duos: colatura utentur, obstructionibus, & rachitide laborantes ab ℥j. ad ℥vj. bis in die.

Vinum Chalybeatum.

℞. Limaturæ Martis, seu Chalybis ℥j. & in nodulo linteo subtili ligata, suspende nodulum in vase vitreo stricti oris, & affunde vini albi optimi ℥viiij. & vase ritè clauso macera per dies sex, in singulis diebus multoties agitando, & tempore usus decanta, & filtra.

Vires: *Usus ejus est in cachexia, obstructionibus, chlorosis, & similibus affectibus. Dosis ad ℥ss.*

Vinum Martiale Compositum.

℞. Limaturæ Martis ℥j. vini albi electi ℥viiij. cassiæ lignæ, artemisiæ, agrimoniiæ, & radicis eryngii ana ℥j. sabinae ℥ss. caryophyllor. ℥iij. infundantur simul per dies octo, in vase vitreo benè obturato, sæpè agitando: hinc tempore usus decanta, & filtra.

Vires: *Mirificè prodest in opilationibus, scirrhis, cachexiis, mensum suppressionibus, obstructionibus, chlorosis, & similibus. Dosis ab. ℥j. ad ℥iv.*

Vinum Sanctum contra Morbum Gallicum.

℞. Smilacis asperæ, gnaçiaci, polypodii, & folior. sennæ ana ℥ij. vini albi optimi ℥vriij. Infundantur in vase stricti oris, per dies tres: colaturæ, dentur pro unaquaque dosi ℥iv. mane, & vespere.

Vinum Febrifugum.

℞. Pulveris corticum Gentianæ Indicæ ℥iv. salis absynthii, tartari, & ammoniaci ana ℥j. folior. absynthii, centaurii minoris, gentianæ, & plantaginis ana M. j. vini albi electi ℥iv. infundantur per 24. horas: hinc cola ad usum. Dosis ad ℥ss.

Vinum Absynthii.

℞. Summitatum Absynthii fici M. j. salis ejusdem ℥j. vini albi optimi ℥℥. infunde per noctem, ac cola.

Vires: *Appetitum promouet, stomachum confortat, coctionem iuvat, &c. Dosis ad ℥iij.*

Aqua contra Gonorrhœam Donzellii.

℞. Cineris ex tota planta fabarum q. v. cui adde, aquæ fluvialis ad eminentiam duorum, vel trium digitorum, & macera per horas 24. hinc abstrahe aquam per decantationem, filtra, & asserva. Dosis ad ℥iv. sub mane, in gonorrhœa virulenta. Non differt à sale fixo fabarum.

Aqua Alba Mercurii Chyrurgica.

℞. Mercurii sublimati corrosivi, & aquæ fortis ana ℥ij. infunde in vase vitreo ad dissolutionem mercurii: hinc ℞. Aquæ fontanæ ℥v. salis communis ℥iij. misce, ut sal dissolvitur, filtra, & affunde priori solutioni, ac usui asserva.

Vires: *Potenter mundificat ulcera corrupta, ut in gangrena, & similibus.*

Aqua Diaphoretica Joani.

℞. Calcis vivæ ℥j. antimonii crudi pulverati ℥iv. impone in vase terreo vitreato, & affunde vini rubri ℥XL. seu ad eminentiam quatuor digitorum, & detineantur per dies tres, & agita bis in die, spatula lignea: deinde quarto die, decanta liquorem, cola, & usui asserva.

Vires: *Valeat ad tumores resolvendos, & erysipelata corrigenda.*

Aqua Prima Calcis.

℞. Calcis vivæ ℥j. aquæ tepidæ ℥vij. infundantur per horas sex: hinc decanta aquam supernatantem, filtra, & asserva.

Calci relictæ affunde aquæ tepidæ ℥vj. & fac, ut supra, & habes Aquam Secundam Calcis.

Insuper Calci relictæ ex duabus prioribus infusionibus, affunde aquæ tepidæ ℥iv. fac, ut supra, & habebis Aquam Tertiam Calcis: serva seorsum.

CAPUT XIV.

DE SYRUPIS, FULAPIIS, MELLIBUS,
Rob, & Hydromellite.*Syrupus Coralliorum Quercetani.*

℞. Corallii rubri ꝑꝑ. ℥ij. succi berberum, vel limonum
℥ij. Infunde per triduum in B. V. in vase vitreo obtu-
rato: inde, hujus succi rubefacti clari, accipe ℥j. sac-
chari candidi ℥℥. misce, & coque in eodem balneo va-
poroso ad syrupi crassitiem, cola, ac usui asserva.

Vires: *Commendatur ad restaurationem facultatum natura-
lium, ad vitia hepatis, & ventriculi, ex debilitate orta: ad
fluxus hepaticos, dysentericos, & lientericos. Dosis ad ℥ij.*

Eodem modo parantur Syrupi omnium Gemmarum.

Syrupus Benedictus ex D. Josepho Galeano.

℞. Succo taraxaci ℥ij. rosar, rub. viridium non penè aper-
tar. ℥ij. sp. sulphuris ℥ij. infunde in vase vitreo, donec
rubicundissima extrahatur tinctura, quam syrupisa cum
s. q. sacchari albillimi sine coctione, & aromatiza cum
℥j. Confectionis Alchermes.

Vires: *Prodest contra gravissimas cordis passiones, venena ar-
cer: valet etiam in febris malignis, acutis, pestilentiali-
bus, &c. necnon sitim extinguit. Dosis ad ℥i℥.*

Syrupus de Testudinibus, seu Resumptivus Renodei.

℞. Carnis Testudinum ℥iv. hordei mundi ℥ij. carnis dactyl-
lor. ℥j. passular. & liquiritiæ rasæ ana ℥vj. sebesten, & ju-
jubarum ana N: xiiij. sem. bombacis, limonum, cucume-
ris, & citruli, flor. violarum, & nenupharis ana ℥℥. sem.
lactuæ, & papaveris albi ana ℥ij. rustilaginis, & pulmo-
naria ana M. j. aquæ tepidæ ℥iv. coquantur per horas
tres in vase vitreo probè clauso igne arenæ: deinde cum
colatura, & sacchari ℥ij. sacchari rosati, & Diatragacan-
thi frigidi ana ℥v. fiat syrupus.

Vires: *Confert us, qui à morbo chronico resurgunt, macie
confectis, tabidis, phthysicis, & similibus. Dosis ad ℥ij.*

Syrupus Corticum Citri.

℞. Corticum recentium exteriorum citri ℥ij. vini albi optimi ℥iij. infunde per 24. horas in cucurbita vitrea cum suo capitello, & recipiente, commissuris ritè lutatis, supra cineres calidos: hinc distilla ℥viij. paulo plus, minusve liquoris spirituosus, & detine: interim cum expressione, ex residuo in cucurbita relicto, & sacchari tabellati ℥iij. fiat syrupus crassus, cui adde liquorem supra asservatum, itaut sine ulterius coctione, reducantur in syrupum juxta consistentia.

Vires: Stomachum confortat, oris gratiam, seu bonum anhelitus odorem conciliat, cor, & cerebrum corroborat, reliquum etiam corpus, & viscera omnia confortat. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Cinnamomi Augustana.

℞. Cinnamomi acuti crassiusculè triti ℥iv. Aquæ Cinnamomi cum vino distillatæ ℥ij. aquæ rosarum ℥ij. digere simul per dies duos in cucurbita vitrea probè obturata: deinde cum colatura, & sacchari tabellati q. s. fiat syrupus sine coctione.

Vires: Vitales spiritus recreat: cor, ac ventriculum à frigore languidum reficit: oris anhelitum commendat, coctionem juvat: necnon vires corporis fulcit. Dosis ad ℥ij.

Rhodosacchari à Mesue Syrupus Rosatus dictus.

℞. Succii rosar. rubrar. ℥iij. sacchari ℥ij. fiat syrupus S. A. Vires: Febrim, thoracis, & ventriculi incendium, caloremque flammeum extinguit, sitim inexpletam sedat. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Syrupus Kermes.

℞. Granorum Kermes ℥iv. aquæ tepidæ ℥ij. coque per horas tres in vase obturato, & post sex horas fiat colatura: residuum percoque, ut antea, & cum colaturis, & sacchari libris duabus, fiat syrupus.

Vires: Cardiacus est, spiritus vitales reficit, vapores tetros discutit, parturientibus subvenit, vulneratis nervis melioratur, morbillos erumpere facit. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Florum Tunice.

℞. Florum Tuniceæ exungulorum, & conquassator. ℥ij.

aquæ tepidæ ℥iv. infundantur per 24. horas loco calido: hinc expressioni infunde alias ℥ij. flor. Tunicæ, ut antea: deinde cum colatura, & sacchari tabellati ℥iv. fiat syrupus. Nonnulli addunt sub finem coctionis caryophyllorum aromaticorum contusorum ℥β.

Vires: *Cephalicus, ac cardiacus est insignis: stomachum roborat: prodest etiam in vertigine, apoplexia, syncope, ac palpitatione cordis: lumbricos fugat, partum allevat. Dosis ad ℥ij.*

Syrupus Papaveris Erratici.

℞. Florum recent. papaveris rhæados ℥j. conquassa, ac infunde per horas octo in ℥iij. aquæ tepidæ: deinde fiat expressio, in qua reiteretur secunda, & tertia infusio, ut antea: mox cum colatura, & æquali pondere sacchari fiat syrupus S. A.

Vires: *Ad ardentium febrium vehementes aestus adhibetur, quorum incendia potenter extinguit, ac calores efficaciter mitigat, vigiliaeque arcet, calidis presertim pectoris malis, ut pete peripneumonia, acribus distillationibus, fascium inflammationibus, ac pleuritide, cui à proprietate, quàm maxime prodesse creditur, salutaris existit. Dosis ad ℥ij.*

Eodem modo paratur Syrupus florum Pœoniæ, Nymphææ, & similium.

Syrupus Violarum Simplex.

℞. Florum Violarum recentium cum suis calicibus ℥j. aquæ tepidæ ℥iv. infunde loco tepido per horas octo: hinc expressioni tepidæ iterum infunde, ut antea ℥j. florum violarum: mox cum colatura, & sacchari ℥iv. fiat syrupus. S. A.

Vires: *Confert in morbis calidis pectoris, & hepatis, in faucium inflammationibus, in tussi sicca, & ardore urina. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.*

Syrupus Violatus Violaceus, seu Cœruleus.

℞. Aquæ fontanæ tepidæ ℥iv. foliorum cœruleorum florum violarum à parte herbacea, seu calicibus expurgatorum, & in mortario marmoreo conquassatorum ℥ij. infunde per 24. horas loco calido in vase vitreo, seu terreo vitreato stricti oris ritè obturato: mox expressioni tepidæ

facta infunde iterum, ut antea alias ℥ij. florum violarum eodem modo paratorum: deinde cum colatura, & sacchari clarificati, & ad consistentiam tabellarum cocti, vel sacchari albissimi pulverati q. s. fiat Syrupus sine coctione in B. M. vel igne lenissimo cinerum.

Vires: Hic Syrupus est hodierna die frequentissimus, & in colore, odore, & sapore jucundissimus, & in morbis calidis pectores, faucium inflammatione, tussi, pleuritide, & gutturis asperitate efficacissimus. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Violarum ex 9. infusionibus.

℞. Infusionis violarum ex 9. permutationibus ℥vj. sacchari albi ℥iv. fiat Syrupus S. A.

Vires: Educit choleram, ejusque acrimoniam retundit alvum emolliendo: commendatur in acutis morbis, viscerum inflammationibus, ac siti inexplebili: sicca tussi medetur, gutturis asperitates lenit, thoracis, & pectoris, totiusque ventris inferioris affectibus calidis succurrit. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Syrupus Adianthi.

℞. Aquæ tepidæ ℥iij. capilli veneris recentis ℥j. infunde per 24. horas: deinde cum colatura decantata, & sacchari ℥iij. fiat Syrupus S. A.

Vires: Prodest stomachi, pectoris, pulmonum, renum, & uteri affectibus: earum enim partium obstructiones aperit, & materiam obstruentem tergit, & expellit: confert etiam pleuritidi, & peripneumonia. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Syrupus Piloselle, seu Hispidula.

℞. Summitatum floridarum, & recentium Pilosellæ ℥j. aquæ tepidæ ℥iij. infunde per diem: deinde bulliant igne arenæ in vase probè obturato, per horam, & cum colatura, & sacchari ℥iij. fiat Syrupus S. A.

Vires: Ad plurimos pulmonis affectus depellendos maxime idoneus est, ejus enim vulnera sanat, & ulcera retardat. Exhibetur potissimum iis, quibus à capite, aut aliis partibus in thoracem fit defluxio, de quibus pulmones pituitoso humore multo infarctuantur, siquidem humoris irruentis impetum cohibet, fluxum coquit, partem affectam roborat, ac expectorationem movet. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Hederae Terrestris ex Succo.

℞. Succus Hederae Terrestris depuratus, & sacchari clarificati ana p. æq. fiat Syrupus S. A.

Syrupus Hederae Terrestris ex Decocto.

℞. Hederae terrestris recentis ℥ij. aquae tepidae ℥iij. coquantur per horas duas in vase rite clauso, deinde cum colatura, & sacchari tantundem, fiat Syrupus S. A.

Vires: *Ad internos abscessus, cruenta, & saniosa sputa salubris est: phthisi medetur, vasa rupta glutinat, apostemata purulenta mundificat, & sanat, urinas, menses, & sudores promovet. Dosis ad ℥ij.*

Eodem modo parantur Syrupi simplices, tam ex fucis, quam decoctis, vel infusionibus, ut Syrupus Tussilaginis, seu de Farfara, Pimpinellae, Scordii, Portulacae, Betonicae, Fumaricae, Lupulorum, Borriginis, Buglossi, Mercurialis, Urticae, Plantaginis, & similibus.

Syrupus Jujubarum Mesues.

℞. Jujubarum pinguium N. LX. violarum, & feminis malvae ana ℥v. capilli veneris, hordei mundi, & liquiritiae ana ℥j. tragacanthi, feminis papaveris albi, melonum, lactucae, & cydoniorum ana ℥iij. aquae tepidae ℥ij. infunde per horas octo, loco calido: hinc coquantur in vase circulatorio, vel alio vase rite clauso per horas duas; deinde cum colatura, & sacchari ℥ij. fiat Syrupus crassus.

Vires: *Ad tussim siccam, arteriae asperitatem, omnesque thoracis, & spiritualium partium affectus à fluxionibus calidis ortum habentes accomodatur: sputum tenue suo lentore maturat, incrassat, glutinat, & expectorat. Dosis ad ℥ij.*

Syrupus Glycyrrhizae Eiusdem.

℞. Glycyrrhizae rasa, & contusa ℥ij. capilli veneris ℥j. hyssopi sicci ℥β. aquae purae tepidae ℥ij. macerentur simul per diem: hinc coquantur per horam in vase clauso: mox colaturae adde mellis, & sacchari, & penidiorum ana ℥vii. coquantur ad consistentiam crassam, & adde aquae rosatae ℥β. ut fiat Syrupus iustae consistentiae.

Vires: *Valeat ad tussim antiquam: confort pleuritidi, & thoracis, & pulmonis affectibus. Dosis ad ℥iβ.*

*Syrupus ad tussim convulsivam, seu Musci Quercini Phar.
Extemp.*

℞. Musci Quercini, *idest* Pulmonariæ Quercinæ M. jv. radicis symphyti majoris ℥ss. passular. solis exacinar. ℥ij. glyzyrrhizæ rasæ ℥iij. Balsami Tolutani ℥ij. Aquæ tepidæ ℥ij. Macerentur simul per diem: deinde coquantur in vase ritè obturato per horas duas, vel tres: hinc expressioni decantatæ, & filtratæ adde sacchari clarificati ℥ss. mellis despumati ℥ss. fiat syrupus.

Vires: Valet contra tusses clangulosas, & convulsivas puerorum, si cochlearim propinetur sæpe in die ante, & post singultos tussendi conatus: vel in aqua pulegii, vel Decocto Pettorali, per aliquot dies.

Syrupus de Peto, seu Nicotiana Simplex Quercetani.

℞. Succi Nicotianæ ℥iv. hydromellis simplicis ℥j. oxymellis simplicis ℥iv. misce, ac digere in B. M. per dies duos, vel tres, ut desiccetur: hinc decanta, ac digere iterum, ut supra, donec materia ab omni fœculentia depuretur, & adde sacchari ℥ij. fiat Syrupus S. A.

Vires: Adversus omnes affectus asthmaticos, in quibus pulmonum bronchia, lymphæ crassa, ac viscosa infarctuntur, ut intercepta respiratione suffocationis periculum imminet, mira præstat. Dosis cochlear dimidium: à principio tamén opus est circumspectione, postea verò Dosis augenda erit.

Syrupus Papaveris Albi ex Fernelio.

℞. Capitum recentium papaveris albi mediocriter maturorum ℥viiij. capitum recent. papaveris nigri ℥ss. aquæ pluvialis ℥iv. coque ad dimidias: deinde colaturæ adde sacchari, & penidii ana ℥viiij. fiat syrupus. S. A.

Vires: Valet in arcendis defluxionibus calidis, tenuibus, & acerbis in thoracem ruentibus, quæ asperam arteriam, faucesque exasperant, & vigilare cogunt: proinde tussim ex defluxionibus iis enatam pellit: leniore autem suo gutturis asperitatem lenit, caloris incendium mitigat, sitim explet, & somnum conciliat. Dosis ad ℥j.

Syrupus Meconii Sydenhamii.

℞. Capitum Papaveris albi à feminibus purgator. & benè sicca-

ficcator. ℥xiv. aquæ fontanæ ℥viiij. Macerentur simul per 24. horas: hinc coquantur ad ℥ij. aquæ consumptionem, exprimantur, & cum colatura, & sacchari ℥ij. fiat syrupus S. A.

Vires: *Hypnoticum est insigne, & anodynum: hemorrhagiam sistit, acrimoniam humorum in catarrhis, & tussi sicca mitigat. Dosis ad ℥ß.*

Syrupus Succini Anodynus, seu Anodynus Succinatus.

℞. Succini crassiusculè triti ℥ß. funde, seu liqua in vase fictili, & tunc adde, opii pulverati ℥iß. misce spatulâ ferreâ ut fiat instar massæ pulverizabilis, cavendo ne adurantur: hinc desine refrigerescere, & pulverisa, cujus pulveris accipe ℥ij. aquæ tepidæ ℥ij. coque simul in vase circulatorio, commissuris ritè lutatis per horas tres: deinde filtra per chartam, & cum liquore filtrato, & sacchari albi ℥iiij. fiat syrupus.

Vires: *Anodynus est, & hypnoticus: usus ejus est in capitis distillatione, tussi sicca, & acri insomnia facienti, & asperam arteriam exasperanti. Dosis ab ℥ß. ad ℥j. admodum lambile.*

Syrupus Hyssopi Mesues.

℞. Hyssopi mediocriter sicci, radicis apii, foeniculi, petroselinii, & liquiritiæ ana ℥x. hordei mundi ℥ß. tragacanthi, sem. malvæ, & cydoniorum ana ℥iiij. capilli veneris ℥vi. jujubarum, & sebesten ana N. xxx. passular. exacinata. ℥iß. caricarum, & dactyllor. pinguium ana N. x. aquæ tepidæ ℥v. infunde per horas octo in cucurbita vitrea cum suo capitello, & recipiente, commissuris probè lutatis: deinde distilla igne arenæ ℥viiij. paulo plus, minus vè liquoris aromatici: hinc cum colatura ex materia in cucurbita relicta, & penidii ℥ij. fiat syrupus crassior, cui addatur liquor distillatus, ut sine ulterius coctione reducatur ad justam syrupi crassitiem.

Vires: *valet in morbis thoracis ex frigida, crassa, & lenta materia natis, ubi attenuatione, detersione, ac expurgatione majori opus est, asthmaticos, & tussiculosos juvat, obstructions liberat, hypochondriorum dolori utilis, ac renum calculo salutaris. Dosis ad ℥ij.*

Syrupus Prassii Ejusdem.

℞. Prassii non adeo sicci ℥ij. glyzyrrhizæ ℥j. capilli veneris, & hyssopi sicci ana ℥vj. calaminthæ, anisi, radicis apii, & foeniculi ana ℥v. radicis iridis, sem. malvæ, & foenugræci ana ℥iiij. sem. lini, & cydoniorum ana ℥ij. passular. exacinar. ℥v. caricarum pinguium N. xvj. aquæ puræ tepidæ ℥vj. penidiorum, & mellis despumati ana ℥vij. fiat ut supradictus.

Vires: Thoracem, & pulmones expurgat: pituita crassa, lenta, viscida, antiquæ que tussi prodest. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Stœchadis simplex ex Velez.

℞. Florum Stœchadis ℥ij. aquæ tepidæ ℥iiij. coquantur in vase obturato per horam: deinde cum colatura, & mellis ℥iiij. fiat syrupus S. A.

Vires: Ventriculæ, cor, cerebrum, ac hepar confortat, calefaciendo, siccando, abstergendo, attenuando, ac aperiendo: in affectibus nervorum, & pectoris, in lethargo, paralysis, vertigine, apoplexia, mensium suppressione, ac venenis etiam prodest. Dosis ab ℥j. ad ℥iiij.

Syrupus Menthe Comp. Mesue.

℞. Succy cydoniorum muzorum, succy cydoniorum dulcium, succy granatorum muzorum, granatorum acidorum, & granatorum dulcium ana ℥iij. Menthæ siccæ ℥iij. folior. rosarum ℥ij. infunde per 24. horas in cucurbita vitrea cum suo capitello, commissuris probè lutatis: hinc distilla circiter ℥viiij. liquoris, & asserva: interim cum colatura ex residuo in cucurbita relicto, & facchari, vel mellis ℥ij. fiat syrupus crassus, cui adde liquorem asservatum, ut fiat syrupus justæ consistentiæ. Nonnulli aromatizant cum ℥ij. Galliæ ex Mesue. Mentha non sit exiccata ad summum, sed in umbra reposita per aliquot dies.

Vires: Ventriculæ frigidum roborat, nauseam, vomitum, singultum, & fluorem alvi sedat. Dosis ad ℥iij.

Syrupus Menthe reformatus.

℞. Succorum Cydoniorum, & Granatorum ana ℥ij. folior. menthæ recent. conquassat. ℥viiij. rosar. ℥ij. macerentur simul

simul per dies quatuor : deinde bulliant leviter per quadrantem horæ in vase obturato : postea cum colatura, & sacchari ℥iij. fiat syrupus crassus aromatizandus cum tinctura sequenti : ℞. Sp. vini ℥ij. Trochiscor. Galliæ Moschatae ℥ij. olei distillati menthæ gt. xx. digere in vase vitreo probè clauso ad tincturam extrahendam, quâ decantata aromatiza syrupum frigefactum, usuique asserva.

Syrupus Mentha simplex ex succo Mesues.

℞. Succor. depurator. menthæ, granator. dulcium, & acerorum, sacchari, & mellis ana p. æq. fiat syrupus. Convenit cum priori.

Syrupus Absynthii Eiusdem.

℞. Summitatum absynthii semine prægnatar. siccar. ℥ss. rosarum rub. ℥ij. spicæ ℥ij. vini albi electi, & succi cydoniorum ana ℥iij. macera per 24. horas in cucurbita vitrea cum suo capitello, & recipiente, commissuris ritè lutatis : deinde distilla ℥viij. paulò plus, minus vè liquoris, & detine : interim cum colatura ex residuo in cucurbita relicto, & mellis, aut sacchari ℥ij. fiat syrupus crassus, cui misce liquorem supra asservatum, usuique repone.

Vires : *Ventriculi, hepatis, aliarumque viscerum imbecillitati, & cachexia succurrit : appetentiam dejectam excitat intestinorum, & viscerum vim retentricem confirmat, flatus discutit, felle suffusos, & auriginosos juvat, humoresque per urinas pellit : datur in alvo, & pituitoso mensium fluore.*
Dosis ad ℥ij.

Syrupus Rosarum Siccarum.

℞. Aquæ tepidæ ℥iij. rosarum rub. siccar. ℥iv. infunde loco tepido per horas 24. hinc expressioni tepefactæ iterum infunde, ut antea rosarum rubr. siccar. ℥iv. idque repetite ad tertiam vicem : deinde cum colatura, & sacchari ℥ij. fiat syrupus S. A.

Vires : *Alvi fluorem sistit, celiacos, lientericos, & dysentericos probè juvat, partes internas roborat, ulcera detergit, ac glutinat, vomitum compescit, nec non uteri rheumatismum cohibet.* Dosis ad ℥ij.

Syrupus Myrti Mesues.

℞. Succī granor. Myrti ℥xij. coque ad tertiæ partis consumptionem, & desine requiescere; deinde decanta, & filtra, cui adde sacchari albi ℥v. & coque in syrupum. Vires: *Ventriculum, & viscera omnia roborat, alvi fluxum sistit: valet ad tussim, & contra sanguinis fluxus, vel ex ore, vel intestinis, vel utero, vel renibus, vel venis hamorrhoidalibus: confert etiam superfluo fluxui urinae, ac diabetice passioni. Dosis ad ℥iβ.*

Syrupus Boyleanus.

℞. Radicis Symphiti majoris recentis ℥j. folior. plantaginis majoris ℥ij. pistentur optimè, & detineantur per horas 12. hinc exprimatur succus, decantetur, clarificetur, & cum æquali pondere sacchari fiat syrupus crassus. Vires: *Hospitem in Medicina cum esse oportet, cui non innotescit hic syrupus (instar Authoris sui) nobilis; & quam fortiter hamotoicis subvenire solet. Dosis ab ℥j. ad ℥ij.*

Syrupus Cydoniorum simplex Mesues.

℞. Succī Cydoniorum ℥xij. coque ad dimidias, & adde vini albi veteris ℥v. per coque igne lento crebrè despumando ad tertiæ partis consumptionem: hinc desine retedere, decanta, & colaturæ adde mellis, seu sacchari ℥iij. & coque in syrupum. Vires: *Adversus alvi profluvia efficax est: ventriculum, caeteraque viscera firmat, ac vomitum prohibet. Dosis ad ℥ij.*

Mixa Cydoniorum Aromatica Pharmacopœe Augustanæ.

℞. Succī Cydoniorum depurati ℥xx. sacchari ℥vj. clarificentur cum albuminibus ovorum, & coquantur ad consistentiam spissiore, quibus ab igne depositis misceatur sequens infusio: ℞. Cinnamomi electi, & cardamomi majoris ana ℥iij. caryophyllor. ℥ij. zingiberis, mastiches, & macis ana ℥iβ. croci ℥ij. ligni aloes ℥iβ. ambræ, & moschi ana ℥ij incisa, & contusa macerentur in vini albi generosi ℥j. per 24. horas: cola, & affunde syrupo. Vires: *Ventriculum frigidum, & humidum, & à pituitosis humoribus laxum constringit; ob id diarrhœam inde natam refrenat, præcipuè verò lienteriam cohibet, concoctricis facultatis*

cultatis vires plurimum auget. Dosis ad ℥iβ.

Syrupus Acrestæ, seu de Omphatio.

℞. Sacchari clarificati, & ad consistentiam tabellati cocti q. v. illi affunde in vase fictili siteci Acrestæ per subsidentiam, sine coctione depurati, & colati q. s. ut sine coctione agitando redigantur in consistentiam syrupi.

Vires: *Ventriculum roborat: pregnantibus datur magno cum emolumento ad efficiendum, quod ventriculus non recipiat excrementa aliarum partium: cholera morbo etiam medetur: ad febres biliosas, ad sitim immodicam, ad fervorem viscerum, & hypochondriorum exhibetur: contra venena etiam resistere fertur. Dosis ad ℥ij. & ultra.*

Eodem modo parantur Syrupi: de Acido Citri, Limonium, Granatorum, Berberum, Cydoniorum, Acetose, seu Acetofellæ, Ribis, & similes.

Nota: Cave, ne in præparatione medicamentorum internorum acidorum, vasa ænea instituas, quia magna symptomata subsequentur.

Syrupus Acetosus Simplex, seu Oxymel Saccharinum.

℞. Sacchari clarificati, & ad consistentiam tabellati cocti q. v. illi affunde, & permisce in vase fictili, Aceti vini albi q. s. ut sine coctione redigantur agitando in Syrupum.

Vires: *Humores crassos incidit, & attenuat: obstructions levat, aperit, & abstergit: saluberrimus est in affectibus calidis, ac biliosis ex materia mixta natis: bilis impetum frangit, reprimat, incrassat, & extinguit: urinas movet, sudores elicit, ac pestilentia, putredinique resistit. Dosis ad ℥ij. vel tres.*

Oxymel Simplex.

℞. Mellis optimi despumati, & ad consistentiam crassam cocti q. v. dissolvatur super cineres calidos in vase fictili: soluto admisce Aceti vini albi q. s. ut agitando sine coctione redigas in consistentiam syrupi.

Vires: *Attenuat, incidit, resolvit, ac detergit pituitam, & humores crassos, & viscidos, obstructa aperit ventriculi, hepatis, & juncturarum. Dosis ab ℥j. ad ℥ij.*

Oxymel Scylliticum.

℞. Mellis optimi despumati, & ad consistentiam crassam cocti q. v. solvatur super cineres calidos in vase fictili: soluto admisce Aceti Scyllitici q. s. ut sine coctione agitando recipiant consistentiam syrupi.

Vires: *Ad cerebri, pulmonis, ventriculique affectus pituitosos, aut melancholicos, etiam contumaces valet: in epilepticorum insultibus, ipsoque paroxysmo, asthmaticis quoque plurimum confert: venarum obstructions etiam inveteratas reserat, crassosque humores potenter incidit. Dosis ad ℥ss. ad ℥ij.*

Oxyfaccharum.

℞. Sacchari clarificati, & ad consistentiam tabellati cocti q. v. illi affunde, & permisce in vase fictili succi Granatorum acidorum partes duas, Aceti vini albi partem unam, ea singulorum quantitate, ut sine coctione agitando redigantur in syrupum.

Vires: *Prodest in variolis, ac morbillis: refrigerat, incidit, & mundificat crassos humores, preparat biliosos, ac melancholicos. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.*

Syrupus Pomorum Dulcium.

℞. Succi Pomorum Dulcium redolentium recenter expressi, & depurati, & sacchari albissimi ana p. æq. fiat syrupus. S. A.

Vires: *Cardiacus est, pectoralis, & pleuritidi prodest. Dosis ab ℥ss. ad ℥ij.*

Syrupus de Pomis simplex ex Mesue.

℞. Succi Pomorum Dulcium, & acetosorum ana ℥v. coque ad dimidias, & residere permitte, ut clarescat: deinde colaturæ adde sacchari albissimi ℥iij. fiat syrupus S. A.

Vires: *Succurrit affectibus cordis, syncope, palpitationi, ac aliis ab atrabili oriis: ventriculo gratus est, sedat sitim, & febribus auxiliatur. Dosis ad ℥iij.*

Syrupus Pomorum Regis Saporis Ejusdem.

℞. Succi Pomorum Dulcium redolentium ℥iij. succi buglosi, & borraginis ana ℥ij. folliculorum senna ℥iv. infundan-

fundantur loco tepido per dies duos : deinde cum colatura, & sacchari ℥iij. fiat syrupus, addendo inter coquendum in manicam inclusas ℥ij. croci. Paratur etiam sine croco.

Vires : Commendatur ad recreationem spirituum vitalium, ad exhilarationem mentis, ad contemperandum, & subduendum humorem melancholicum, ad attenuandos crassos, & lentos humores, ad discutiendos flatus, ad clarificandum sanguinem, & ad lubricandam alvum. Dosis ab ℥ij. ad ℥iv.

Syrupus Viperinae, seu Condrille.

℞. Radicum recentium Scorzonera mundatarum, & conquassatar. ℥j. aquæ tepidæ ℥iij. coque in vase ritè clauso per horas tres, igne lento : deinde cum colatura, & sacchari ℥iij. fac syrupum.

Vires : Alexiphaamacus est, corroborat, & refrigerat cor, & hepar : bilis calorem sedat : morsui venenatorum serpentum, & scorpionis resistit : prodest etiam in peste, melancholia, epilepsia, vertigine, & uteri suffocatione. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Syrupus Pœonia.

℞. Radicum recent. Pœoniae masculi contuffar. ℥j. aquæ tepidæ ℥iv. infunde in cucurbita vitrea cum suo capitulo, & recipiente, commissuris ritè lutatis per horas 24. hinc distilla igne arenæ circiter ℥viii. liquoris : deinde cola residuum in cucurbita relicium, & residere siniro, ut clarescat : mox cum liquore decantato claro, & sacchari ℥iij. fiat syrupus crassus, cui misce liquorem distillatum, usuique asserva.

Vires : Usus ejus est in convulsione, epilepsia, ac spasmo : comitialis morbi insultus frangit, menses ducit, & uterinis affectibus conducit. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Syrupus Cucurbitæ Mesues.

℞. Cucurbitam magnam, & in massa triticea involutam coque in clivano : hinc ℞. Ejus succi expressi ℥v. sacchari clarificati ℥iij. fiat syrupus S. A.

Vires : Extinguit sitim, magnumque incendium in febribus ardentibus, & biliosis : guttaris asperitatis, ac pleuritidem emendat. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Laccæ Francisci de Pedemontio.

℞. Laccæ ablutæ ℥v. ficuum ℥viii. lentium, tragacanthi, anisi, & foeniculi ana ℥iij. aquæ tepidæ ℥ij. coquantur per horas duas in vase circulatorio, & post sex horas fiat colatura, cum qua, & ℥ij. sacchari fiat syrupus crassus.

Vires: Facit exire variolas, & morbillos apparentes, & alia de genere eorum exeuntium, & occultorum. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Syrupus Kinkina.

℞. Pulveris Kinkinae ℥ss. vini albi ℥iij. salis absynthii ℥ss. infunde per rriduum in matraccio ritè clauso: hinc coque igne lento arenæ per sesquihoram, & cum colatura, & sacchari ℥iij. fiat syrupus. Dosis ad ℥j. in febribus debellandis.

Syrupus Dinarii, seu Byzantinus Mesues.

℞. Succii apii, & endivix ana ℥j. succi lupulorum, buglossi, & borraginis ana ℥j. depurentur, & coquantur semper despumando ad ℥iv. remanentiam, cui decantatae, adde sacchari optimi ℥iij. fiat syrupus.

Vires: Valet ad icterum, & febres putridas, biliosas, & phlegmaticas solutu contumaces, sanguinem, cæterosque humores purificat. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Byzantium, seu Byzantinum Arabicè, Latinè Aureus nummus significat, ita hic Syrupus appellatur à suis magnis virtutibus.

Syrupus Medicamentosus.

℞. Succor. depurator. cichorii, borraginis, buglossi, fumarix, & mercurialis ana ℥ij. rasuræ guaiaci, & smilacis asperæ ana ℥iv. condrilla, & polypodii ana ℥ss. glyzyrrhiza rasa ℥j. tartari laxativi ℥ss. herbarum recent. hepaticæ, agrimonix, aspleni, & summitatum lupuli ana ℥ij. folior. sennæ ℥iij. rhabarbari ℥ss. confusa, quæ coniungenda omnia infundantur per 24. horas in vase ritè clauso loco tepido: hinc coquantur in eodem vase obturato per horam: deinde adde expressioni decantatae, & filtratae sacchari, & mellis ana ℥iij. & coque in syrupum S. A.

Vires: Sanguinem, cæterosque humores purificat, obstructa liberat,

liberat, & in lue venerea, ictero, pruritu, caterisque cutis vitiiis ab humoribus adustis, & salsis originem trahentibus mirificè prodest. Dosis ad ℥ij. in seri lactis ℥iv. per aliquos dies continuando.

Syrupus Mercurialis compositus.

℞. Polypodii ℥j. prunorum N. LX. trium flor. cordialium P. iij. succi mercurialis ℥iij. infusionis rosar. persicar. ℥j. infundantur per 24. horas: deinde cum colatura, & sacchari ℥iv. fiat syrupus.

Vires: Biliosos, & aquosos humores evacuat: uterum impurum mundificat, & conceptioni habilem efficit. Dosis ad ℥iij.

Syrupus Mercurialis Major, vulgò De larga vida.

℞. Succi Mercurialis depurati ℥iv. succi botraginis, & buglossi ana ℥ij. sacchari, vel mellis ℥vj. coquantur simul ultra syrupi consistentiam, cui adde infusionem sequentem: ℞. Radicis iridis nostratis ℥iv. radicis gentianæ ℥ij. vini albi ℥iij. infunde per 24. horas: colaturam affunde syrupo, & coque ad justam consistentiam.

Vires: Sanguinem purificat, & impuritates humorum blandè evacuant, etiam in lue venerea. Dosis ad ℥iv.

Syrupus Smilacis Aspera, vulgò De los remedios.

℞. Smilacis asperæ dissectè ℥xvj. rasuræ guaiaci ℥ss. aquæ tepidæ ℥vj. coquantur in vase circulatorio, commissuris ritè lutatis, per horas tres: hinc cola, & residuum pista in mortario lapideo, & iterum coque, ut antea in ℥iv. aquæ; iterum cola; & residuum misce cum ℥j. aristolochiæ, feminis ebulorum, & seseli ana ℥ij. quibus affunde, aquæ tepidæ ℥iij. & coque in eodem vase per horam: hinc cola, & colaturas omnes misce, quibus adde sacchari, & mellis ana ℥iij. & coque in syrupum S. A.

Vires: Valet ad morbos frigidos, & quascumque podagras, omnesque nervorum, & juncturarum dolores, iam à lue venerea, quam ab aliis causis genitos erradicandos. Dosis ad ℥ij. sub mane, per 20. dies, & necessitate urgente, serò patiens eandem dosim assumat, & exercitium postulat. Insuper ad predicta efficacior erit, & præterea mira prestat in hydropè, obstructionibus, & similibus, si methodo sequenti assumatur.

℞. Emul-

℞. Emulsionis quatuor granorum cum decocto smilacis, asperæ, & radices fragariæ paratæ ℥iv. syrupi prædicti ℥j. resina Jalappæ, & mercurii dulcis ana gr. vj. sp. salis coagulati ℞. misce pro una dosi.

Syrupus Anti-Rheumaticus.

℞. Ligni guaiaci resinosi, smilacis asperæ, & radices china ana ℥ij. ligni crucis ℥j. santali rubri, rasuræ cornu cervi, & eboris ana ℥ij. flor. cordialium, & hordei mundi ana P. j. aquæ tepidæ ℥iv. coquantur in vase ritè lutato per horas quatuor: hinc cum colatura, & sacchari ℥iij. fiat syrupus. Dosis ub ℥j. ad ℥iij.

Syrupus de Erysimo Lobelli.

℞. Erysimi totius recentis M. vj. radicum enulæ, liquiritiæ, passular. exacinar. & radicum tussilaginis succo adhuc prægnantium ana ℥ij. herbarum borraginis, cichorii, & adianthi ana M. β. flor. cordialium, anthos, & stœchadis ana M. β. sem. anisi ℥vj. succi erysimi ℥β. aquæ hordei, & hydromellitis ana ℥ij. coquantur per horas duas in vase obturato: deinde cum colatura, & sacchari ℥iij. fiat syrupus S. A.

Vires: Efficacissimus est ad mucillagines pulmonum incidendas, & educendas, adeo ut beneficio ejus, juvenulas decennio raucedine laborantes, se curasse testatur Author. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Duarum Radicum, seu Syrupus Acetatus cum radicibus Mefues.

℞. Corticum radicum apii, foeniculi, & endiviæ ana ℥iij. sem. apii, foeniculi, & anisi ana ℥j. sem. endiviæ ℥β. aquæ ℥v. coquantur in vase circulatorio, commissuris ritè lutatis, per horas tres: deinde colaturæ adde sacchari ℥iij. & coque ultra syrupi crassitiem, cui adde, acceti vini albi ℥viii. ut fiat syrupus justæ consistentiæ.

Vires: Bilem crassam, ac pituitam incidit, obstructa hepatis tergit, lienis, renum, & jecoris infarctus penetrat, & urinas promovet. Dosis ad ℥ij. Paratur etiam sine aceto, pro mulieribus.

Dicitur Duarum radicum, quia radix endiviæ non est, ex quinque radicibus diureticis, seu aperitivis numeratis.

Syrupus Quinque Radicum ex Christophoro de Honestis.

℞. Corricum quinque radicum aperitivarum ana ℥ij. seminis apii, foeniculi, & petroselinii ana ℥ij. aqua ℥v. coque ut supra dictus, & cum colatura, & mellis ℥iv. fiat syrupus crassus, cui adde, aceti vini albi ℥ij. & fac syrupum justae consistentiae, qui paratur etiam sine aceto. Convenit cum suprascripto. Appellatur etiam *Oxymel Compositum.*

Syrupus Artemisiae.

℞. Summitatum recentium Artemisiae semine pregnantium, & conquassatar. ℥ss. aqua tepida ℥iv. digere per diem in cucurbita vitrea cum suo capitulo, commissuris lutatis: hinc distilla ℥viii. aqua, in qua infunde cinnamomi electi ℥iij. spicae nardi ℥j. salis artemisiae ℥ss. digere per 24. horas: Interim fiat expressio ex materia in cucurbita relicta, & cum colatura, & sacchari ℥ij. fiat syrupus in opiatae consistentia, cui adde tincturam supra asservatam, ut fiat syrupus justae consistentiae, addendo tincturae Castorei ℥ij. usuique asserva.

Vires: *Obstructiones potenter aperit, menstruaque provocat, status, frigidosque humores dissipat. Dosis ad ℥ss.*

Syrupus Artemisiae Donzellii.

℞. Artemisiae M. iij. sabinæ M. β. cinnamomi ℥ss. aqua ℥ij. coque per horam in vase circulatorio probe clauso: hinc cum colatura, & sacchari ℥ij. fiat syrupus. Convenit cum suprascripto.

Syrupus de Cichorio cum Rhabarbaro.

℞. Radicum apii, asparragi, & foeniculi ana ℥ij. herbarum cichorii, endiviae sativae, & taraxaci ana M. ij. fumariae, hepaticae, seu lichenis, lactucae, lupulorum, & sonchi lavis ana M. j. capilli veneris, & hordei integri ana ℥ss. alkekengi, & glyzyrrhizae ana ℥vj. aqua pura ℥viii. infundantur per 24. horas loco tepido: hinc coquantur in vase circulatorio per horas tres: deinde percola, & in parte colaturae infunde Rhabarbari electi ℥iv. spicae nardi ℥ij. Interim cum colatura restitante, & sacchari ℥iv. fiat syrupus crassus, cui adde infusionem percolatam post

lavem ebullitionem, ut fiat syrupus justæ consistentiæ.

Syrupus de Cichorio Lemery.

℞. Radicum cichorii sylvestris, taraxaci, apii, fœniculi, & asparragi ana ℥ij. folior. cichorii, taraxaci, endiviæ, sonchi lavis, hepaticæ, fumaricæ, & lupuli ana M. ij. flor. cichorii M. j. seminis cichorii contusi ℥ij. cuscuta, & baccar. alkekengi ana ℥vj. aquæ puræ tepidæ ℥v. coquantur per horas tres in vase clauso: deinde cum colatura, & sacchari ℥vj. fiat syrupus S. A.

Syrupus de Cichorio compositus cum Rheo.

℞. Rhabarbari electi contusi ℥iij. salis cichorii ℥vj. extractæ tincturas cum aqua cichorii distillata, quas inspissa igne moderatissimo ad syrupi consistentiam, & misce cum ℥iv. syrupi supradicti de cichorio Lemery, usuique asserva.

Vires: *Usus ejus est ad refrigerationem excoacti hepatis, ad deobstruendam hypochondriam, ad tollendam ictericam obstructa aperit, presertim lienis, hepatis, uteri, ac mesenterii, adeoque morbis inde natis subvenit. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.*

Syrupus Chalybis.

℞. Quinque radicum aperitivarum major. & rubicæ tinctorum ana ℥β. pimpinellæ, artemisiæ, betonicæ, chamædryos, calaminthæ, & adianthi ana M. j. flor. buglossi P. j. cicerum rub. P. β. aquæ ferrariæ puræ ℥iij. chalybis ℥pp & in panno ligati ℥ij. coquantur per horas tres in vase probe clauso: mox cum colatura, & sacchari ℥ij. fiat syrupus

Vires: *Prodest in opilationibus, cachexiis, chlorosis, & scorbilibus. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.*

Syrupus Scorix Ferri.

℞. Scorix Ferri ℥pp. ℥bj. passularum exacinarar. ℥ij. baccar. Juniperi, anisi, & origani ana P. ij. aquæ ℥iv. infundantur per 24. horas: postea coquantur per horam in vase clauso, & cum colatura, & sacchari ℥iv. fiat syrupus addendo inter coquendum, croci ℥j. in linteo ligatam. Convenit cum syrupo de Chalybe.

Syrupus Martis.

℞. Limaturæ Martis cum aqua ꝑꝑ. ℥ss. tartari laxativi ℥ss. misceantur optimè in mortario lapideo : deinde in nodulo ligata suspendantur in vase stricti oris continenti aquæ ferrariæ optimè chalybeathæ ℥v. quibus adde corticum quinque radicum aperitivarum major. corticum radices tamaricis, & eryngii ana ℥j. artemisiæ, origani, pulegii, agrimonix, adianthi, & aspleni ana M. j. detineantur loco tepido, vase ritè clauso, per dies 4. deinde coquantur per quadrantem horæ : mox cum colatura, & sacchari ℥iv. fiat syrupus in opiata consistentia, cui adde infusionem sequentem : ℞. Rhabarbari, & cinnamomi ana ℥ss. folior. fennæ ℥ij. tartari martialis solubilis ℥j. aquæ tepidæ ℥iij. infundantur per 24. horas : deinde colatura addatur syrupo, & coquantur ad justam consistentiam igne lenissimo.

Vires : Prodest in omnibus opilationibus tam virginum, quam mulierum : aperit, solvit, ac purgat materias viscidas, & tartareas obstructions efficientes : roseum colorem per opilationem perditum restituit : utiliter exhibetur in cachexia, ictero, hydrope, mensium suppressione, & similibus. Dosis ad ℥ij.

Syrupus Myrrha.

℞. Myrrhæ electæ ℥ss. sacchari candidi ℥iv. terantur simul, & fiat dissolutio in albuminibus ovorum, eodem modo, quo paratur oleum myrrhæ per deliquium.

Vires : Optimus est ad tussim inveteratam, astmata, & ulcus renum. Dosis ad ℥ss.

Syrupus Terebinthina Donzellii.

℞. Milii solis, herniariæ, seminis genistæ, & ligni visci quercini ana ℥j. aquæ capilli veneris ℥iij. coque per horas duas in vase ritè clauso : hinc colaturæ adde terebinthinæ venetæ ℥ij. prius cum ovi vitello solutas, & cum sacchari albisimi ℥iij. fiat syrupus igne lento.

Vires : Confert affectibus renum, præcipuè in calculo, & gonorrhæa. Dosis ab ℥ss. ad ℥ij.

Syrupus Althea Fernelii.

℞. Radicis Althææ ℥ij. grammis, asparragi, glyzyrrhizæ,

& pāssularum ana ℥ss. cicerum rubror. ℥j. cymarum altheæ, malvæ, helxines, pinpinellæ, plantaginis, & adianti utriusque ana M. j. aquæ tepidæ ℥iv. infundantur per 24. horas: hinc coquantur in vase probè obturato per horas duas: deinde cum colatura fiat emulsio ex quatuor seminum frigidior. major. & minor. ana ℥iij. deinde adde sacchari albissimi ℥iv. & fiat syrupus S. A.

Vires: Ad ardorem urina demulcendum valet, ac citra manifestum calorem crassam, obstruentemque pituitam, necnon viscidam, & purulentam renum saniem, & arenulas, blandè, ac clementer expurgat. Dosis ad ℥ij.

Syrupus de Mucillaginibus Mathai de Gradibus.

℞. Foliorum malvarum, granor. alkekengi, & seminis pāpaveris albi ana ℥iv. aquæ tepidæ ℥iij. coquantur per sesqui horam in vase exactè obturato: deinde colatura adde feminis altheæ, malvæ, & cydoniorum ana ℥i. tragacanthi ℥iij. infundantur per horas octo: post hæc pro unaquaque libra expressionis adde sacchari albi ℥viij. & coque in syrupum crassum.

Vires: Commendatur ad ardorem urina compescendum: sua enim viscositate, & benignitate qua pollet urinarios meatus lenit, demulcet, & ab acribus excrementis pertransseuntibus defendit. Dosis ad ℥i℥.

Syrupus de Spina Infectoria, seu de Spina Cervina, vel de Rhamno Cathartico, Domesticus dictus.

℞. Succī recenter expressi ex baccis maturis Rhamni Cathartici in pila lapidea contusis q. v. coque igne lento ad quartæ partis consumptionem, & accipe hujus succi colati ℥iij. cui adde sacchari ℥xvj. & coque in syrupum, addendo sub finem in panno linteo ligata: anisi, & malliches ana ℥iij. zingiberis, cinnamomi, & caryophyllorum ana ℥i℥. cola, & usui asserva.

Vires: Bilem, pituitam, & serosos humores maximè purgat, unde maximè prodest in cachexia, hydrope, & arthritide. Dosis ad ℥i℥.

Syrupus Carthami, seu Comitis.

℞. Seminis Carthami contusi, & folior. fennæ ana ℥iv. pōlypodii

lypodii contusi ℥viij. flor. cordialium P. iij. tartari laxativi ℥β. cinnamomi acuti ℥j. anisi ℥β. aqua tepida ℥iv. infundantur per 24. horas : hinc coquantur per horam in circulatorio probe lutato : deinde cum colatura , & facchari ℥iij. fiat syrupus.

Vires : *Febribus inveteratis , quotidianis , viscerum obstructionibus , & affectibus hypochondriacis opitatur : humores enim crassos , & tartareos incidit , extenuat , necnon leniter per alvum educit.* Dosis ad ℥iv.

Syrupus Regis Philippi II.

℞. Folior. fennæ ℥j. aqua foeniculi ℥x. infunde per horas octo : hinc adde, infusionis rosarum palidar. ex 9. infusionibus, & infusionis violar. ex 5. permutationibus ana ℥iv. detineantur loco tepido per horas sex : mox cum colatura, & facchari ℥j. fiat syrupus S. A.

Vires : *Bilem , humores serosos , melancholiam , & choberam adustam cum lenitione purgat.* Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Syrupus Principis.

℞. Succi rosar. persicar. ℥iij. facchari ℥ij. coque in syrupum.

Syrupus Persicus ex Laguna.

℞. Infusionis rosarum. persicar. ex 9. infusionibus ℥vj. facchari ℥iv. fiat syrupus S. A.

Syrupus Aureus.

℞. Sacchari clarificati , & ad consistentiam tabellarum cocti , & rosarum persicarum recentium , nondum perfecte apertarum , exungularum , & parum conquassatarum ana p. æq. infundantur simul loco tepido per 24. horas : exprime , cola , & coque in syrupum.

Alio modo : ℞. Foliorum rosarum alexandrinarum sub mane collectarum , nondum perfecte apertarum , exungularum , & aqua tepida ana p. æq. macerentur per 24. horas in vase terreo vitreato stricti oris : deinde expressioni repesactæ iterum infunde tantundem folior. rosar. ut antea : idque repete ad tertiam vicem : post hæc accipe p. æq. hujus infusionis colata , & sacchari clarificati , & ad consistentiam

sistentiam tabellarum cocti, & simul coque in syrupum, lenissimo igne, in vase terreo vitreato, cola, usuique asserva.

Vires: Bilem, & serosos humores purgant, & in febribus ab iis natis commendantur, albumque purgando renes refrigerant. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Syrupus Rosarum Rubrarum ex 9. infusionibus.

℞. Infusionis Rosarum Rubrar. ex 9. permutationibus ℥vj. sacchari albi ℥iv. fiat syrupus S. A.

Vires: Commendatur ad corroboranda viscera, caput nempe, cor, hepar, & ventriculum, ac intestina: bilem contemperat, & suaviter educit, relinquendo in stomacho, intestinis, ac ipso hepate vim aliquam adstringentem. Dosis ab ℥j. ad ℥iv.

Syrupus Florum Persicorum.

℞. Florum recent. Persicorum ℥j. aquæ tepidæ ℥iij. infunde, & macera horis 12. deinde expressioni infunde ℥j. flor. Persicor. ut antea, idque quater, aut quinque iteretur: postremæ dehinc colaturæ accipe ℥iij. sacchari albi ℥vss. & coque in syrupum S. A.

Vires: Aquas, & bilem educit, vermes necat, ac mesenterium infarctu liberat: serosos humores per album exturbat. Dosis ab ℥j. ad ℥iij.

Syrupus Emeticus.

℞. Succis recentis cydoniorum ℥j. vitri Antimonii pulverati ℥ss. digere in vase vitreo loco calidiori per dies tres, vel quatuor, sæpius agitando: postea coquantur igne lento paulisper, & statim filtretur, & cum liquore filtrato, & sacchari ℥viii. fiat syrupus S. A. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Juleb Rosarum Mesues.

℞. Aquæ rosar. rub. distillatæ ℥v. sacchari clarificati ℥iv. fiat Juleb S. A.

Alio modo: ℞. Aquæ infusionis rosarum ℥v. sacchari ℥iv. coquantur cum facilitate, ut fiat Julapium S. A.

Alio modo ex Augustana Renovata: ℞. Aquæ rosarum odoratissimæ ℥xix. sacchari clarificati, & ultra consistentiam tabellati cocti ℥ij. misce exactè.

Vires:

Vires: Cordiale est medicamentum, totius corporis exastuationi confert, vitales spiritus reficit, eosdemque evanidos reparat. Dosis ad ℥iij.

Communitè hodierna die parantur à Medicis Julapia ex temporanea eà proportionè servata, ut pro ratione ℥j. syrupus appropriati sint ℥vj. vel ℥viii. liquoris idonei, sive sit aqua distillata, sive decoctum, sive infusio.

Mel Persicum.

℞. Succì Rosar. Persicarum, & mellis ana p. æq. coquantur in syrupum S. A. usus ejus est in clysteribus: valet etiam ad purgandam bilem. Dosis ad ℥iv.

Mel Rosatum Colatum: Mel Rosatum pro vulneribus dictum.

℞. Succì rosarum rubrarum, & mellis ana p. æq. coquantur ad syrupi crassioris consistentiam.

Vires: Digestivum est materialiarum phlegmaticarum contentarum in stomacho, meseraicis, ac etiam in intestinis, ventriculorum roborat, detergit, viscidos succos expurgat, coctionem juvat, putredinè adversatur, humores crudos concoquit: oris phlegmonas, prout, & gingivarum, tonsillarumque inflammationes placat, & ulcera tam interna, quam externa abstergit. Dosis ad ℥iij.

Mel Rosatum Simplex.

℞. Aquæ puræ tepidæ ℥vj. flor. recent. rosar. rubr. ℥ij. infunde per 24. horas. Ab hinc rejectis prioribus rosis tantundem rosar. recent. expressioni affunde: reiteretur id tertia vice: tandem colatæ infusionis accipe ℥v. mellis ℥iv. coque in syrupum. Convenit cum supradicto.

Duobus apparatus supradictis, paratur Mel Mercuriale: Mel Violarum ex foliis violarum, Violaria, seu Mater violarum dicta: Mel Parietariæ, Malvarum, Nenupharis, & similia.

Mel Rosatum solutivum ex Doctore Flores.

℞. Succì rosarum Rubrar. & Persicar. sacchari, & mellis ana p. æq. coque in syrupum S. A.

Vires: Blandè, & securius purgat, ventriculorum roborat, & intestina. Dosis ad ℥iv.

Mel Anthosatum.

℞. Mellis rosati simplicis ℥iij. florum recentium rosmari-
ni M. vj. infunde loco calido, horis 24. deinde expressio-
nem colatam coque in syrupum. S. A.

Vires: Colicos, ac uterinos dolores mitigat, ob calorem benignum viscera foventem, quibus etiam robur addit, cerebri, cordis, & ventriculi vires augens, & crudam in intestinis, ac circa mesenterium pituitam concoquens, flatibus discutendis idoneum. Dosis ad ℥iij. Additur in enemate, ubi paresis ex colica metuitur, nervosas enim partes à noxiis defendit.

Mel Passulatum.

℞. Passularum exacinarum q. v. aquæ competenter calidæ
q. s. ut passulæ submergantur, simulque detineantur per
24. horas: deinde fervefiant donec passulæ tenerescant:
hinc colaturam coque igne lento, ad mellis crassitiem.

Vires: Pectoris vitiiis, præcipuè verò distillationi acri, & calida, à salsis humoribus oborta conducit: asperam arteriam lenit, & humectat: tenuem expectorationem promovet, tussim atidem, ac raucedinem mitigat. Dosis ad ℥ij.

Mel Anacardinum.

℞. Anacardia recentia, sin secus humectata, tere, & coque
in aqua donec melliginem quandam in rubeo colore fusc-
cam remittant, eam aquæ innatantem auferto, ac repo-
nito.

Vires: Memoria jacturam resarcit, labentes sensus refricat, oblivionem discutit, ac mentem exacuit: morbis cerebri frigidis, & humidis conducit, nervorumque resolutioni opitulatur. Dosis ad ℥ij.

Mel Emblicorum.

℞. Myrabolanorum Emblicorum enucleatorum N. L. consti-
tunde mediocriter, & coque in ℥ij. aquæ in vase ritè ob-
turato, per horas duas: colaturæ adde mellis ℥ij. & co-
que ad spissitudinem justam.

Vires: Cor, cerebrum, jecur, necnon ventriculum solidat, exhilarat, & corporis odorem commendat. Dosis ad ℥iij.

Mel Centaurii Guidonis.

℞. Summitatum Centaurii minoris recentis femine prægnantis q. v. contunde, & infunde per noctem in vino albo optimo, ad eminentiam trium digitorum: deinde coque in vase clauso per horas duas: postmodum colaturam coque, ad mellis spissitudinem, usuique asserva.

Vires: *Spleneticum, & hepaticum est insigne, vulnera de- tegit, serum per poros, biliosos, & pituitosos humores per al- vum educit: febribus confert, menstruisque suppressi, scor- buto, arthritide, & lumbricis. Dosis ad ℥ij.*

Mel Centaurii Pharmacopea Amstelredamensis.

℞. Summitatum Centaurii minoris cum floribus, in umbra siccat. ℥j. macerentur parum in ℥. q. aquæ: deinde cum ℥iij. mellis despumati coquantur igne lento, & calentia adhuc linteo percolentur, & colatura inspissetur ad mel- lis crassitiem. Convenit cum priori.

Diamoron Nicolai.

℞. Succi mororum bati ℥j. succi mororum celsi ℥ss. mel- lis ℥j. sapæ vini ℥iij. coquantur igne lento in vase vitrea- to ad justam consistentiam, cola, usuique asserva.

Vires: *Ad faucium ardores, serpentina oris ulcera, gula, co- lumella, & tonsillarum inflammationes, anginaque prin- cipia efficax existit. Dosis ad ℥ij.*

Dianucum, seu Rob Nucum ex Mesue, & Galeno.

℞. Succu corticum exteriorum nucum in diebus caniculati- bus expressi ℥iv. coque parum, & desine requiescere, de- canta, & adde mellis ℥ij. & iterum coque ad mellis cras- sitiem.

Vires: *Stomachicum est insigne, admodum efficax ad oris phlegmonas, synanchas, distillationes in fauces, & alias præfo- cantes: pueris, mulieribus, naturisque humidis confert. Dosis ad ℥j. gargarisando.*

Rob Juniperinum.

℞. Succu granorum maturorum succulentium Juniperi q. v. clarifica, ac coque lenissimo igne ad mellis spissitudinem, usuique asserva. Eodem modo paratur Rob sambucinum, & Ebulinum.

Vires: Frigidus ventriculi, uteri, ac intestinorum malis prodest: flatus discutit: urinas, menses, calculosque ejicit renes, & vesicam à mucositate repurgat: venena pellit, obid probe adversus aeris infectionem, & contagiosos morbos antidotum familiare existit: ad pectus à crudo, crasso, & tenaciter infarcto phlegmate expurgandum. Dosis ad ℥iij.

Paratur etiam, more solito, Extractum ex Baccis Juniperi, & dicitur Theriaca Germanorum.

Hydromel Vinosum ex Quercetano.

℞. Mellis optimi partem unam, aquæ pluvie partes quinque, coque leniter ad justam consistentiam, semper despumando, cujus signum bonum erit, quando recens ovum injectum supernataverit: tunc cola, & in vase idoneo, colloca super furnum, in quo panes quotidie coquantur, & relinque illic per mensem, vel usquequo fermentando defœcetur: hinc in cellam musculam traduces. Usus tamen erit ante semestrem, interea simile fit Vino Malvatico.

Aqua Mulsa, seu Hydromel Aquosum.

℞. Mellis optimi ℥ss. aquæ fontis ℥v. coque, & ubi non amplius spumaverit, cola, & reponere in vase vitreo.

Vires: Usus ejus est pro potu hordinario in morbis frigidis capitis, nervorum, senum tussi, aut quando abscessus internus ruptus est in ventre infimo, alia vè parte, cum detergendi, roborandi, & à putredine præservandi adest indicatio.

CAPUT XV.

DE AQUIS DISTILLATIS.

Aqua Cinnamomi Spirituosa.

℞. Cinnamomi electi grosse contusi ℥j. sp. vini ℥iij. aque rosate ℥ss. macerentur triduo in fimo equino: deinde distilla per B. M. & distillabit aqua fragrantissima, quam usui asserva.

Vires: Recreat spiritus animales, cor, caput, ventriculum, ceteraque viscera refrigerata confortat, epilepsie confert, memorem anget. Dosis ad ℥ij.

Aqua Cinnamomi Lactescens.

℞. Cinnamomi acuti grossè contusi ℥ss. aquæ rosarum, & vini albi electi ana ℥iij. macerentur per dies tres: mox distilla per retortam vitream igne arenæ, usuique asservatur ritè obturata.

Alio modo: ℞. Cinnamomi contusi ℥ss. aquæ hordei ℥viiij. macera, & distilla S. A. & quandiu aqua exit lactei coloris asservetur. Coveniunt cum priori. Dosis à ℥ij. ad ℥j.

Aqua Cinnamomi Buglossata Mynsicht.

℞. Aquæ Buglossi ℥vj. cinnamomi acuti ℥j. flor. recent. violar. & rosar. ana ℥ij. corticum radice buglossi ℥iij. flor. borraginis, & melissæ ana ℥j. specierum Diarrhodonis Abbatis ℥ss. digere simul per dies tres: hinc distilla per B. M. Vires: *Concoquit, emollit, venenis resistit, cerebrum, cor, ventriculum, hepar, & splenem confortat: oculos clarificat, urinam movet, necnon renibus, & vesica convenit.* Dosis ad ℥iij.

Aqua Theriacalis.

℞. Radicum Valerianæ, Imperatoriæ, Angelicæ, Gentianæ, Zedoariæ, & contrayervæ ana ℥j. baccarum Juniperi, lauri, corticum exteriorum citri, arantiorum, & myrrhæ ana ℥ij. caryophyllor. cinnamomi, seseleos, & fantali citrini ana ℥ss. summit. scordii, melissæ, rutæ, hyperici, & cardui benedicti ana M.ij. salis tartari ℥ss. Theriacæ Magnæ ℥ss. sp. vini ℥viiij. Infunde, ac digere per dies quatuor in vase vitreo ritè clauso: hinc distilla ℥iv. liquoris, quem accuratè asserva.

Vires: *Præstantissima est in sudoribus movendis: deinde ventriculum roborat, flatum descutit, sanguinem attenuat, humores crassos incidit: in omnibus pestilentialibus affectibus succurrit.* Dosis à ℥ij. ad ℥ss.

Aqua Theriacalis Frigida Riberii.

℞. Limonum recent. succulent. N. xij. succi scordii ℥iij. succor. acetosæ, rutæ caprariæ, scabiosæ, & cardui benedicti ana ℥j. rasuræ cornu cervi ℥iv. Theriacæ veteris ℥ss. cortices limonum in tenues laminas dividantur, femina contundantur, & succus exprimatur: & herbæ, quæ minus habent succi, inter pistandum, succo aliorum limo-

num irrorentur, omniaque distillentur per B.M. S.A.
Vires: Hæc aqua vi refrigerandi, & alexipharmaca prædita, non minus febrem, quam malignam qualitatem opugnat. Dosis ℥j. per se, vel cum aliis liquoribus permixta.

Aqua Theriacalis Patri Sala.

℞. Succor. rutæ caprariæ, acetosæ, scordii, & citri ana ℥ij
 Theriacæ Magnæ ℥j. macerata in vase vitreo, distillentur igne B. M. ad siccitatem usque, usuique liquorem distillatum asserva.

Vires: Prodest in febribus malignis pestilentialibus ante jentaculum sumpta ad ℥j.

Aqua Theriacalis Crollii, seu Spiritus Theriacalis Camphoratus.

℞. Theriacæ Andromachi ℥v. myrrhæ rubræ ℥iij. croci ℥ij. camphoræ ℥ij. spiritus vini rectificati ℥x. misce, ac digere in vase vitreo probè obturato per 24. dies: hinc distilla per B.M. lenissimo calore: spiritum distillatum reasfunde materiæ in cucurbita relicta, digere, atque denuò distilla; idque vice tertia repete.

Solet omitti camphora, & tunc appellatur *Spiritus Theriacalis Simplex.*

Vires: Egregius ejus usus est in peste, sudore ciendo, ventrisque resistendis. Dosis ad ℥j.

Aqua Apoplectica Charaz.

℞. Summitatum majoranæ, flor. tilix, liliorum convalium, anthos, lavendulæ, salviæ, & primulæ veris ana M. iij. sp. vini rectificati, & aquæ flor. arantior. ana ℥iij. macerentur simul ad solem per dies octo: hinc distillentur per balneum arenæ, & aqua distillata usui asservetur.

Vires: Valet in corroborandis partibus nobilibus, & cerebro, tam ad præcavendam, quam ad fugandam apoplexiam, ut ad omnes cerebri morbos. Dosis ad ℥j.

Aqua Antiapoplectica Langii.

℞. Flor. recent. lilior. convalium M. xij. lavendulæ ℥j. ros-marini, floechadis, nucis moschatæ, visci quercini, radicis pœoniæ, & dictamni ana ℥ij. cinnamomi ℥vj. piperis longi,

longi, & cubebæ. ana ℥ij. vini albi generosi ℥vj. infundantur per octiduum: postea distillantur per cucurbitam vitream S. A.

Vires: *Præstantissima est ad epilepsiam, vertiginem, lethargum, & similia. Dosis ad ℥j.*

Aqua Mirabilis, sive Antiapoplectica Ejusdem.

℞. Flor. primulæ veris, rosmarini, majoranæ, & vincetoxici ana M. j. radicis calami aromatici, & aristolochiæ rotundæ ana ℥i℥. sem. fileris montani, fœniculi, & pœoniæ ana ℥j. cubebæ. nucis moschatae, & caryophyllor. ana ℥iij. cinnamomi, & ligni aloes ana ℥ij. piperis longi, sagapeni, opopanacis, myrrhæ, & gummi Juniperi ana ℥i℥. aquæ herbarum paralytis, salviæ, & betonicæ ana ℥℥. aquæ flor. tilia ℥i℥. Infundantur per octiduum: deinde distillantur leni calore arenæ, & distillatum liquorem usui asserva.

Vires: *Egregia est, & mirabilis in præservatione apoplexiæ: conducit omnibus agritudinibus frigidis nervorum, curans paralysem, oris torturam, spasnum, & loquelam restituens. Dosis ad ℥j.*

Aqua Hysterica ex Augustana, vulgò Panacis Eraclei.

℞. Radicis pœoniæ sub Luna crescenti collectæ ℥iij. seminis ejusdem ℥i℥. fileris montani, & visci quercini ana ℥iv. myrrhæ electæ, & castorii ana ℥℥. radicis levistici, dictamni albi, & zedoariæ ana ℥ij. aquæ melissæ ℥iv. vini albi electi ℥iij. infusa loco calido per dies decem distillantur S. A.

Vires: *Uteri suffocationes, & gravissima inde nata symptomata curat, ac mitigat. Dosis ad ℥j.*

Aqua Bryonie Composita.

℞. Foliorum rutæ, & artemisiæ ana ℥ij. sabinae M. iij. matricariæ, nepetæ, & pulegii ana M. ij. folior. ocymi, & dictamni cretici ana M. i℥. corticum arantiorum ℥iv. myrrhæ ℥ij. castorii ℥j. contusis, & in cucurbita vitrea, seu terrea vitreata inpositis affunde succi radicis bryoniæ ℥iv. vini albi electi ℥xij. macerentur per dies quatuor capitello vitreo appposito, commissurisque ritè lutatis: deinde

inde igne lento distillentur ℞ij. liquoris, qui usui affer-
vetur.

Vires: Hysteriis suffocationibus, mensibusque movendis, & affectibus hypochondriacis conducit. Dosis ab ℞. ad ℥j.

Ex residuo in cucurbita relicto fiat expressio, & filtra-
tio, igneque lento reducatur ad extracti spissitudinem, ad
usufque supradictos asservetur. Dosis à gr. x. ad ℥j.

Aqua Anticolica, seu Carminativa Mynsicht.

℞. Flavedinis corticum arantiorum ℥vj. radices zedoaria
℥iij. baccar. lauri excorticatar. & gummi juniperi ana
℥i℞. calami aromatici, galangæ minoris, & cinnamomi
acuti ana ℥j. quatuor sem. frigidior. major. & minor. ce-
refolii, nigellæ, & anethi ana ℥iij. crassiuscule contusa in-
fundantur per octiduum in vini malvatici ℞viii. postea
adde aquæ ex succo chamæmeli rer distillatæ, & aquæ ser-
pilli cum vino distillatæ ana ℞j. ac in B. M. per alembi-
cum distillentur.

*Vires: Colicæ passioni, quæ à causa frigida, & humida, vel flatibus originem trahit, præmissis universalibus mire mede-
tur. Dosis ab ℞. ad ℥ij.*

Aqua Nucum Juglandium.

℞. Julorum, seu Florum Nucum Juglandium ℞x. conquaf-
sa, eisque affunde decocti colati aliorum Julorum Nucum
℞xij. ac distilla, & aquam distillatam asserva. Quando
autem nuces pervenerunt ad tertiam partem magnitudi-
nis ejus accipe ex ejus ℞vj. conquassa, eisque affunde
aquam supra asservatam, & digere per horas 24. hinc di-
stilla, & iterum asserva aquam distillatam. Insuper acci-
pe Nucum viridium juxta maturitatem collectarum ℞vj.
conquassa, eisque affunde aquam asservatam, digere, ut
antea, & distilla, usuique aquam distillatam asserva.

*Vires: Sudores cit, ventriculum roborat: valet etiam in fe-
bribus malignis, in peste, variolis, colicæ, & hysteriis va-
poribus. Dosis ab ℥j. ad ℥vj.*

Aqua Magnanimitatis.

℞. Formicarum majorum M. ij. sp. vini q. s. ad eminentiam
digiti unius, vel duorum: digere, vase clauso, donec pu-
trefa-

trifactione in liquorem abierint : hinc distilla per B. M. & aromatiza tantillo cinnamomi , usuique asserva.

Vires : Calefacit intensè, incidit : usus ejus præcipuus est in atrophia, si vè intrinsecus, si vè extrinsecus. Dosis ad ℥ij.

Aqua Hirundinum Usitata ex Augustana.

℞. Pullorum Hirundinum vivo corpore creatorum , aut dissectorum N. xxiv. ligni visci quercini ℥iij. feminis pœoniæ excorticati ℥j. radicis ejusdem ℥ij. aquæ liliorum convallium , flor. sambuci , pœoniæ , & tilia ana ℥xxxij. infundantur loco calido per 24. horas : deinde distillantur per B. M. & liquor distillatus asservetur. Interim Pulli Hirundinum ex distillatione relictæ , in retorta indantur , & sal volatilæ extrahatur , rectificetur , & aquæ asservatæ misceatur , usuique asservetur.

Vires : Adversus epilepticos insultus potens est : apoplexiam anteverit , vertiginem curat , incubo , ac paralyti auxiliatur , ac infantum convulsionibus strenuè medetur. Dosis ad ℥i℥.

Aqua Regina Ungariæ.

℞. Flor. recent. rosmarini ℥iij. sp. vini alcoholisati ℥vj. macera per dies tres , ac distilla S. A.

Alio modo genuino : ℞. Flor. rosmarini nuper siccor. ℥j. spiritus vini alcoholisati ℥vj. macera per dies octo , ac distillata igne arenæ , & habes spiritum dephlegmatum , & essentiæ rosmarini imprægnatum. Postest etiam parati in momento guttas nonnullas olei rosmarini distillati spiritui vino admiscendo.

Vires : Valet in apoplexia , lethargo , paralyti , & hysterica passione à ℥j. ad ℥ij. Usurpatur etiam exterius in combustionibus , doloribus , tumoribusque à frigidis humoribus oriundis , in contusione , paralyti , & ubicumque spiritus exitandi sunt , sanguisque extravasatus resolvendus.

Aqua Antiphthisica, vulgò De la Palata.

℞. Testudinis eviserati N. j. pullorum gallinar. eviserator. N. ij. ranarum etiam evisceratar. N. xij. panis albiissimi recentis ℥j. folio. borraginis , & lactuæ ana ℥iv. panis excindatur in taleolas , & humectetur cum aqua rosata : animalia pistentur , & ex omnibus fiat stratum super stratum

tum

tum in alembico vitreo, hinc distillentur S. A. per B. M.
 Vires: *Analepticum, ac renutritorium est medicamentum, proficuumque phthificis, asthmaticis, peripneumoniacis, tabidis, consumptis, & à morbo longo extenuatis, vel iis, qui cibos solidiores assumere nequeunt. Dosis ad ℥ij. & ultra.*

Aqua Mille Florum, seu Florum omnium.

℞. Stercoris recentis vaccæ, vel bobis Majali tempore herbas depascentes colecti q. v. distilla per B. M. vel cineres cavendo ne empyreuma acquirat.

Vires: *Refrigerat, discutit; adhibetur internè in dolore colico, nephritico, urina suppressa; febris, &c. Dosis ad ℥ij. Appellatur etiam Aqua Letaminis.*

Aqua contra Gonorrhæam ex Quercetano.

℞. Pulveris menthæ, dictamni, & radicis ireos ana ℥j. pulv. feminis agni casti, rutæ, & lactucæ ana ℥vj. terebinthinæ venetæ ℥iv. vini albi ℥xx. distillentur per B. M.

Vires: *Detergit vasa spermatica in gonorrhæa fetida, & virulenta affectibus, si prius adhibita sint medicamenta anodyna, acrimoniam humoris mitigantia. Dosis à ℥ij. ad ℥j. sub mune per aliquot dies.*

Aqua Ononidis Mathioli.

℞. Corticum radicum Ononidis recent. ℥iv. minutim scindantur, & macerentur in vini albi ℥viiij. & distillentur per B. V.

Vires: *Renum calculos frangit, urinam cit, ac viscidos humores dissolvit. Dosis ad ℥ij.*

Aqua Ophthalmica Donzellii.

℞. Florum cœruleorum cichorii tempore quo Sol Leonem ingreditur q. v. ex illis recentibus adimple vitreum vas angusti orificii, illudque vesica duplici adhibita diligenter obturabitur: postea in pasta farinacea sepeliatur, & in furno cum panibus coquendis immitetur: cocta massa retrahetur, vasque in illa sepultum retegetur, quod continebit non flores, ut antea, sed præcipue liquorem ex illis confectum; liquor ille per retortam ad usum distillabitur.

Vires:

Vires: Arcanum est maxima efficacia in morbis oculorum, sed precipue in illorum albugine, nubecula, ungue, suffusione, & caligine.

Aqua Aluminosa Guidonis.

R. Succor. depurator. acreta, & plantaginis ana ℥iij. succi portulacæ ℥iv. aluminis petrae ℥iij. albuminum ovorum N. xxx. distilla per alembicum æneum cum suo refrigeratorio.

Vires: Prodest in cacochimia, ulceribus morbi gallici cum intemperie calida, infrigidando, & exiccando.

CAPUT XVI.

DE SPIRITIBUS

Spiritus Vini.

R. Vini generosi q. v. distilla per vesicam donec pars optima distillaverit: distillatum rectifica in B. M. toties, quoties opus sit, usquequo nihil humiditatis combustilis relinquat, quod probatur in vase argenteo in aqua frigida immerso.

Vires: Calidus est, & siccus, penetrantissimus, incorruptibilis: putredini resistit, apoplecticos refocillat, &c. Extrinsecus resolvit tumores frigidos, & scirrhosos, coagulationem sanguinis in contusionibus arcet, cruoremque resolvit, ac discutit. Ambustis medetur si lintea spiritus vini imbuta partibus laesis applicentur, eademque repetantur, donec dolor ab igne penitus evanuerit, & postea solum bis in die. Erysipelatis summum est remedium. Et quod mirum est, externè applicatus sanguinem sistit, siquidem ab illo sanguis citissimè mirabili cum spectaculo coagulari solet. Dosis ad ℥ij. Inservit etiam loco menstrui pro plurimis dissolutionibus, & extractionibus in officinis.

Appellatur etiam Aqua Vita: Aqua Ardens: Oleum Vini: Essentia subtilissima: Essentia in corruptibilis: Sulphur Coeleste: Sulphur Bezoardicum Vegetabile: Menstruum Coeleste: Aqua Coelica: Lullii Coelum: Clavis Philosophorum. Corpus Æthereum ex aqua, & igne

Aqua Sa-
ponis.

igne constans : Balsamus volatilis liquoris Catholici, &c.
Nota, quod Aqua Saponis appellatur etiam Aqua Ar-
dens, sed non per modum patientis, ut Spiritus vini, sed
per modum agentis, scilicet, quia urit carnes quibus apro-
ximatur, faciens ampullas, ut vesicationes, cujus apparatus
talis est: ℞. Cineris quercus partes tres, calcis vivæ partem
unam, misce, fac lixivium, quod evapora, usquequo ovum
immersum supernatet, & illa aqua est fortior id qua ovum
immersum magis supernatat extra eam, quia quanto magis
est mitis ipsa aqua, tanto magis ovum submergitur in ea.
Alio modo: ℞. Cineris quercus Partes ij. tartari calci-
nati, vel cineris clavelati Partem j. fac lixivium, ut
dictum est.

Spiritus Frumenti Ardens.

℞. Farinæ hordei, vel cujuscunque frumenti germinati
℥xx. fœcum vini expressarum ℥xx. fœces in aqua tepida
dissolvantur, & cum ea dissolutione humectetur farina,
ut massa fiat liquida benè agitando: cooperta relinquatur
per duas, tres vè horas, donec aqua omnes partes farinæ
optimè madefecerit: hinc adde majorem aquæ quantita-
tem, & agita materiam donec ad supereminentiam debi-
tam, & in massam farinaceam liquidiusculam cum aqua
supervenerit. Deinde fermententur donec massa in altum
elevata in principio fermentationis sensim detumescat, &
subsideat, supernatante postmodum limpido liquore,
acidiusculum halitum spirante. Liquorem limpido à
subsidentia farinæ factum distilla, & rectifica: sic habes
spiritum, in omnibus spiritui vini æmulantem.

Eodem modo paratur Spiritus Mellis Ardens, ex Hy-
dromelite Vinoso: etiam Spiritus Sacchari Ardens pa-
ratur simili modo ex Hydromelite Saccharino.

Spiritus Rosarum.

℞. Rosarum fragrantium recentium q. v. conquassa, & im-
pone in vase idoneo, eisque affunde succum aliarum ro-
sarum ad super eminentiam quatuor, vel sex digito-
rum, & addito manipulo uno, ac altero salis communis
colloca in cellam vinariam donec fermentando, acidius-
culum, ac vinosum acquirant odorem: deinde distilla
per

per vesicam, & distillatum liquorem rectifica per balneum, usuique asserva.

Vires: Cor recreat, ac in omnibus ejus infirmitatibus robur conciliat: vires etiam reficit. Dosis ad ℥ij.

Eodem modo parantur spiritus ardecentes omnium florum, & herbarum.

Spiritus Cerasorum.

℞. Cerasorum nigrorum q. v. conquassa, & desine fermentare in vase terreo, vitreato, donec odorem vinosum acquirant: tunc distilla per vesicam, & spiritum distillatum rectifica, usuique asserva.

Vires: Cephalicus est, unde in morbis capitis, apoplexia, epilepsia, paralyssi, &c. peculiariter proficuum censetur. Dosis ad ℥ij.

Eodem modo parantur spiritus omnium fructuum succulentium, & continent virtutes, & qualitates ex quibus parati fuere.

Spiritus Carminativus Francisci de Leboe Sylvii.

℞. Caryophyllorum aromaticor. corticis arantiorum, & radicis angelicæ ana ℥j. macis, nucis moschatae, radicis imperatoriae, galangae, & zingiberis ana ℥i℥. folior. rosmarini, majoranae, rutae hortensis, basiliconis, & summitat. centaurii minoris ana M. ℞. baccar. lauri ℥iij. seminis angelicæ, levistici, & anisi ana ℥℥. cinnamomi ℥vj. concisa, & contusa crassiusculè infunde in spiritus vini optimi ℥XL. & digere per viduum in B. M. hinc distilla ad ficcitatem, & quicquid ascenderit magmati iterum affunde, & perbiduum digere: mox tres quartas partes distilla, usuique distillatum asserva.

Vires: Flatu discutit, & caput roborat: prodest etiam in lethargo, epilepsia, &c. Dosis ad ℥j.

Spiritus Volatilis Oleosus Aromaticus Ejusdem.

℞. Cinnamomi, macis, corticum exteriorum arantiorum, & citri ana ℥℥. salis ammoniaci, & salis tartari ana ℥iv. spiritus vini, & aquae naphae ana ℞. infunde in vase vitreo stricti oris rite clauso per dies 15. sapere interim agitando; postea distilla per cucurbitam vitream igne are-

na, commissuris probè lutatis, usuique distillatum liquorem acuratè asserva.

Vires: Sudorem mirificè promovet: valet etiam in affectibus cordis, epelipsia, lethargo, scorbuto, paralyti, febribus malignis, morbis hystericis, variolis, & mensibus morvendis. Dosis à gr. vi. ad gr. xx. in liquore appropriato, sed (nota) frigido, ne spiritus exhaletur.

Spiritus Antiepilepticus, seu Gutta Anglica.

℞. Serici crudi q. v. & distilla ex retorta vitrea lutata S. A. & rectifica spiritum ab oleo separatum, usuique acuratè asserva. Alii distillant texturam bombycinam cum suis Bombycibus viventibus, adhuc inclusis.

Vires: Prodest epilepsia, apoplexia, vertigini, lethargo, hystericis affectibus, & similibus. Dosis ad ℞.

Spiritus Cornu Cervi.

℞. Fragmenta Cornu Cervi, ac distilla per retortam vitream lutatam in recipientem capacissimum, commissuris ritè lutatis, igne reverberi lenissimo in primis tribus, aut quatuor horis, deinde gradatim adhibito, usquedum non amplius fillet. Deinde, vasis frige factis, materiam in receptaculum contentam, ex sale volatili, spiritu, & oleo constantem inde in in matraccio, cui impone capitellum cœcum, luta commissuras, & igne leni arenæ, sublima salem volatilem, cautè ignem regendo, ne spiritus, nec oleum ascendat: post hæc salem sublimatum misce cum fragmentis cornu cervi in retorta, relictis optimè calcinatis, & pulveratis, & iterùm, atque iterùm sublima, usque habeas salem volatilem cornu cervi purissimum, & albidissimum, quem acuratè asserva. Hinc matraccia impone capitellum vitreum rostratum, & recipientem, commissuras luta, adauge ignem, & distilla spiritum ad dimidias, quem etiam asserva. His peractis separa oleum, in matraccio relictum à suo phlegmate per infundibulum, vel chartam emporeticam, & misce cum suo capite mortuo remanente in sublimatione salis, ac rectifica per retortam vitream igne arenæ, usuique asserva.

Vires: Spiritus, & sal acorem sanguinis corrigunt, cumque volatilem reddendo ejus circulationem promovet. Præcipue operan-

Sal Volatilis
Cornu Cervi.

Oleum
Cornu Cervi.

operantur per sudorem, & ex parte per urinam citra remanentiam astus illius ingentis, quam sudorifera caetera parare solita sunt. Conveniunt propterea in febribus, pleuritide, mesenterii, & splenis obstructionibus, in vehementissimis tussibus, in affectibus cerebri, & nervorum, epilepsia, convulsionibus, delirio febrili, & ipsa pleuritide, letharga, suffocatione hysterica tam intus, quam foris odore tenuis adhibita. Tuto etiam adhibentur in quibus sanguinem inflammare nunquam est observatus. Denique cum Arcano Salis Tartari nupta in malo hypochondriaco, scorbuto, arthritide fixa, & vaga, & mensium suppressione angregia sunt. Dosis spiritus ad ℥ij. Dosis salis ad ℥j.

Oleum valet exterius in cerebri frigidis affectibus, commissura sagitalis, coronalis, & occiputii, & prima vertebrae articulationis regioni: in artuum frigidis molestis innungitur dolentibus locis.

Eodem modo distillantur Viperae exiccatae, Craneum, Lumbrici sicci, & similia.

Spiritus Cornu Cervi Succinatus.

℞. Rasure Cornu Cervi ℥ij. succini pulverati ℥ss. distilla per retortam more solito, & asserva seorsim spiritum, & salem. Sal Cornu Cervi Saccinatus.
Vires: Mirifice profunt in epilepsia, & morbis catarrhalibus: sudorifica sunt, diuretica, hysterica, &c. Dosis spiritus à gr. x. ad ℥j. Dosis salis à gr. v. ad ℥ss.

Spiritus Urinae per putrefactionem.

℞. Urinae pueri sani vinum bibentis q. v. detine in vase terreo per dies 20. vel usquequo incipiat foetere: hinc liquorem clarum à foecibus decantatum distilla ad dimidias igne leni arenae per cucurbitam magnam in recipientem sat amplam. Distillatum affunde supra caput mortuum, ac iterum distilla: idque repete ad tertiam vicem, & sic transit spiritus, & sal concrevit capitello, si calor non intensus sit.

Vires: Anodynum est insigne: obstructiones tartareas viscerum, ac mesenterii reserat, unde magnus ejus usus esse poterit in scorbuto, hypochondria, cachexia, icteritia flava, ac nigra: calculum renum, ac vesicae atterit, dolorosque inde natos sopit. Dosis ad ℥ss.

Spiritus Fuliginis.

℞. Fuliginis electæ q. v. & distilla per retortam fictilem, igne aperto, gradibus successibus, primo elevatur phlegma cum spiritu albicante, postea oleum flavum, & ultimo, oleum rubrum cum sale volatili, serva seorsim.

Vires: *Spiritus, ac oleum confortativa sunt insignia, mirabiliter agonizantes refocilant. Dosis spiritus à gt. vj. ad ℞. Dosis olei gt. ij. vel iij. in vino, vel alio vehiculo indoneo. De oleo inquit Hartmanus, quod si post guttas tres in aceto exhibitas, sudor copiosius emanarit, signum indubitatum sanitatis, & convalescentia erit, sin secus mortis: atque hoc esse verissimum ab Hoffmanno non semel probatum fuit. Sub aceto extractus, & in liquorem in loco humido solutus, cancris ulceribus semel, atque iterum inungatur, & venositas instar vaporis visibiliter extrahetur. Tandem oleum crassius leni aspergine saepius illitum, crustam instar cuticulae super inducit, quæ sponte spatio 5. vel 6. dierum decidens, ulcus consolidatum esse indicat.*

Spiritus Tartari.

℞. Tartari albi loti q. v. distilla ex retorta, igne nudo gradatim adhibito, donec cessent fumi apparere: separa spiritum ab oleo, quem misce cum suo capite martuo pulverato, & rectificata igne arenæ per cucurbitam vitream cum suo capitello, commissuris ritè lutatis, idque repetite ad tertiam vicem: Ex capite mortuo potest parari Sal Tartari, vide suo loco.

Vires: *Vim habet incidendi, attenuandi, resolvendi, discutendi, & obstructiones reserandi: per sudorem, & urinam purgat, ideoque utiliter exhibetur in hydrope, tympanitide, arthritide, paralyti, scorbuto, lue venerea, impetiginibus, &c. Dosis ad ℞.*

Spiritus Terebinthinae.

℞. Terebinthinae electæ q. v. injice in cucurbita terrea, cujus duartertia partes vacuæ maneant, & distilla igne primum lenissimo, dein auctiori, & stillabit primo spiritus, dein oleum, collige seorsim, ac asserva.

Vires: *Spiritus calefacit, siccat, attenuat, urinam ciet, tartaream mucilaginem resolvit. Confert hinc in tussis, alii sique pulmo-*

*palmonum affectibus tartareis, in lienis, & uteri obstructio-
nibus, in calculo renum, & vesicæ, in stranguria, gonorrhæa
virulenta, ulceribus plenis ex lue venerea. Urina odorem con-
ciliat. Dosis. ad gr. vij.*

*Oleum, seu Balsamum calefacit, attenuat, mundificat,
consolidat: hinc adhibetur sæliciter membris frigore rigidis,
tumoribus scirrholosis, vulneribus inveteratis, ac puridis,
gangaana, fissuris pedum à frigore oriundis, (pernionibus)
efficaciter, quas curare dicitur.*

Spiritus Mellis acidus.

*R. Mellis electi q. v. ac distilla ex cucurbita vitrea sat altâ, A q̄ ū a
& ampla igne arenæ per gradus, & primo stillabit aqua, Mellis,
quam asserva, receptaculum mutando, quando gutta
acidæ apparent, & stillabit spiritus, acidus cum oleo su-
pernatante, quod separa à spiritu, quem rectificat, usui
que asserva.*

*Vires: Spiritus inservit pro tincturis, præcipuè coralliorum,
extrahendis. In usu Medico inservit ad obstructiones rese-
randas, urinam pellemadam, & calculum atterendum. Dosis
ad ℞.*

*Aqua suffusi-nis oculorum, & olbugines sanat, capillis
producendis confert.*

Eodem modo paratur Spiritus Sacchari acidus.

Spiritus Papiri.

*R. Chartas albas, & forma ex eis globulos, & inde retortæ
futatæ, ac distilla igne reberveri S. A. separa spiritum ab
oleo, & rectificat spiritum igne arenæ per alembicum vi-
treum, ad usumque asserva.*

*Vires: Spiritus est diureticus insignis. Dosis ad gr. xx. Oleum
prodest exterius in surditate, & etiam dentibus, cum bombace
impositum, anodynâ exercet vim. Valet etiam in hysteriis
effectibus, scabie, & similibus.*

Spiritus Aceti, seu Acetum Distillatum.

*R. Aceti fortissimi ex vino parati q. v. & distilla ex cucur-
bita vitrea in B. M. vel cineribus, lenissimo calore:
primo ascendit phlegma inspidum, quod separa, &
quando gutta acidæ apparent, muta receptaculum, &
distilla*

distilla spiritum acidum, cavendo sub finem, ne empyreuma acquirat. Sunt qui distillant, & asservant absque separatione phlegmatis.

Acetum Alkalisatum, seu Radicatum.

℞. Fœces ex aceto distillato in cucurbita relictas, & calcinatæ ad siccitatem, quibus affunde, aceti distillati quadruplum, & distilla ex arena, toties cohobando, donec omnis sal cum aceto ascenderit.

Vires: Inserviunt pro metallis dissolvendis: interius propinati refrigerant, & putredinem arcant. Dosis ad ℥ij.

Spiritus Salis Ammoniaci Tartarisatus.

℞. Salis Ammoniaci, & Salis Tartari ana ℥vii. trituratæ seorsim, & in cucurbita vitrea immixtis, affunde aquæ pluvialis ℥ij. agita aliquantulum, & impone sine mora capitellum, & recipientem, commissuras luta, ac distilla ex arena spiritum, quem ad usum asserva.

Caput mortuum etiam reserva pro sale febrifugo Syll. vi parando.

Vires: Valet in opilationibus, febribus malignis, epilepsia, paralyse, putredini resistit, diureticus est, diaphoreticus, & incisivus. Dosis à gr. vj. ad xx.

Spiritus Salis Ammoniaci Volatilis cum Calce.

℞. Salis Ammoniaci ℥ij. dissolve in aqua, itaut aliquid insolutum restiret: interim impone in cucurbita vitrea calcis vivæ ℥ij. cui affunde vicissim, (alembicum semper reaptando) solutionem prædictam, & receptaculo, juncturisque ritè munitis distilla, lenissimo igne cinerum, spiritum fugacissimum, quem acuratè asserva. Convenit cum priori.

Spiritus Salis Ammoniaci Acidus.

℞. Salis Febrifugi Sylvii pulverati ℥ij. boli pulverati ℥ij. misce, ac distilla ex retorta lutata igne reverberii.

Vires: Lithonripticus est insignis: valet etiam in infirmitatibus malignis. Dosis ad gr. xij.

Spiritus Salis Ammoniaci Dulcis.

℞. Salis Ammoniaci, & Salis Tartari ana ℥iv. pulveriza, & misce optimè in retorta, & superaffunde spiritus vini optimi ℥vj. & distilla igne mediocri, & spiritus salinus summè volatilis evadet, qui cautè est asservandus. Ex capite mortuo potest etiam parari Sal Febrifugus.

Vires: Totam massam sanguineam incorruptam à putredine preservat: fermenta acida precipitat: suffocationi uterine, hypochochriaca, apoplexia, epilepsia, spasmoque medetur. Dosis ad ℥j.

Spiritus Salis Ammoniaci Succinatus.

℞. Succini pulverati ℥iv. Salis Tartari ℥ss. aquæ communis ℥liij. misce, ac digere per dies 15. in sole: hinc evapora humiditatem, & accipe hujus massæ ℥viij. Salis Ammoniaci ℥ss. pulveratis seorsim, & in cucurbita inditis, affunde spiritus succini ℥vj. & distilla ad siccitatem, ad usumque asserva.

Vires: Mirificè prodest in convulsionibus, in hystericis passionibus, & similibus: etiam in nervorum infirmitatibus. Diureticus est, & deobstruens, sanguinem purificat, &c. Dosis ad gr. xxx.

Spiritus Salis Ammoniaci Anisatus.

℞. Salis Tartari, & aquæ fontanæ ana ℥ss. seminis anisi contusi ℥ij. digerantur per dies quatuor: deinde adde salis Ammoniaci pulverati ℥ss. & distilla S. A. igne arenæ.

Vires: Valde expectorat: valet etiam in colica, flatu discutiendis, &c. Dosis ad gr. xx.

Spiritus Sulphuris.

℞. Vas vitreum latum instar patinæ, in cujus medio colloca scutellam vitream os deorsum, cui appone scutellam fictilem sulphuris plenam, super cujus apparatus, suspende filo ferreo campanam vitream lutatam, idest vas campanæ formæ, itaut à pavimento aliquid distet, ne suffocetur flamma: hoc peracto, sulphur incende cum parvis ignitis ferris, continuata sulphuris combustione, novumque semper addendo ubi opus fuerit, donec satis olei, seu spiritus sulphuris copiam acquiras; hinc phleg-

ma ab eo separa in balneo, & rectifica igne arenæ ex retorta.

Alio modo: ꝑ. Capitellum vitreum vastum rostratum lutatum, ne à calore ascendente rumpatur, & suspende filo ferreo, cujus rostro appone receptaculum, & procede ut dictum est sulphur comburendo, &c.

Vasa prædicta possunt esse fictilia probè vitreata.

Vires: *Ventriculum, hepar, lienem, matricem, vesicam, articulos, & intestina ex humorum abundantia, aut putrefactione male affecta curat: vermes necat, colicam passionem sanat, epilepticis prodest, aliisque quam plurimis morbis, qui originem à catarrhis, & flatibus sumunt. Dosis ad gr. xij. Externe in omnibus ulceribus, tam recentibus, quam antiquis, & putridis, impetiginibus, lentiginibus, tumoribus, & inflammationibus debito modo adhibitum præstantissimum est remedium.*

Spiritus Sulphuris Dulcis, seu Dulcificatus.

ꝑ. Spiritus sulphuris dephlegmati q. v. injice in cucurbitam vitream cum suo capitello vitreo, orificium in parte superiori habente, cui impone recipientem vastum, & colloca in furno supra arenam, & commissuras optimè luta, & vicisim affunde per orificium æqualem quantitatem spiritus vini rectificati, semper orificium obturando: mox spiritum distillatum, ut antea affunde, & adde paucos carbones accensos, ut cucurbita aliquantulum calefiat, & vasa frigefacta, iterum spiritum distillatum, ut antea, per orificium superaffunde, idque repete usquequo spiritus optimè uniantur, & sine effervescentia manean.

Hoc modo spiritus acidus, & corrosivos dulces reddimus, ut tuto intrinsecus usurpari queant: spiritus enim vini sulphur est molle, quare constringit, & intricat rodentem aciditatem spirituum acidorum.

Spiritus Nitri.

ꝑ. Nitri rectificati ℥ij. boli communis, vel terræ sigillatæ ℥vj. misce exactè, & distilla per retortam igne reverberati, in recipientem capacissimum, commissuris probè lutatis, usquequo nihil amplius spirituum egrediatur.

Vires: *Valet pro contemperando aësi febrili, extinguenda si*

prohibenda angina, & mitiganda colica. Dosis ad gr. vij.

Dulcificatur etiam, ut Spiritus sulphuris. Si autem valde dulcem desideras, adauge spiritus vini duplum, vel triplum, & sic obtinebis Spiritum Nitri plus, minusve dulcem.

Vires: Bilis volatilitatem figit, ejusque acrimoniam infringit: valet etiam in pleuritide, angina, & similibus, ut & febribus ardentibus cum inflammatione partium internarum conjunctis. Item in colica flatulenta mirifice prodest. Dosis ad ℥j.

Spiritus Salis Communis.

℞. Salis communis decrepitari partem unam, terræ figulinæ partes tres: pulverata, & mista distilla per retortam, igne reverberi gradato, in recipientem capacissimum, impositum quando guttulæ acidæ apparent, commissuris optimè lutatis.

Alio modo genuino: ℞. Salis Communis decrepitati q. v. dissolve in aqua, filtra per chartam, & evapora ad siccitatem usque: iterum decrepita, dissolve, & exicca: idque repete ad tertiam vicem: hinc dissolve in aqua, ita ut aliquid salis restitet indissolubilis, ut fiat muria fortissima, in qua extingue lateres, vel regulas intense candentes, & desine per aliquot dies, donec muria imbuerint: post exicca, contunde, & distilla, ut superius.

Vires: Omni putredini resistit: hepatis, & lienis obstructionibus prodest, renes, & vesicam expurgat: hydropicis in primis singulare remedium præbet. Dosis ad gr. xij.

Dulcificatur etiam ut Spiritus Sulphuris.

Spiritus Aluminis.

℞. Aluminis Rupèi utri q. v. & distilla ex retorta, igne reverberi, more solito.

Vires: Diureticus est, calculum pellit, obstructiones lienis aperit, febres intermittentes, æstuque febriles compefcit: idque securius facit si dulcificetur, ut sp. sulphuris. Dosis ad gr. viij.

Spiritus Vitrioli.

℞. Vitrioli ad albedinem calcinati q. v. & distilla ex retorta

Oleum Vi-
trioli.

Phlegma
Vitrioli.

ra ferrea, seu terrea probè lutata in recipientem capacif-
simum, commissuris benè lutatis, igne reverberi grada-
rim adhibito, & per dies tres continuato, vel eo usque
receptaculum frigidum appareat: tunc muta receptacu-
lum, & intende ignem sine intermissione per alios dies
tres, & distillabit oleum vitrioli, quod asserva. Deinde
distilla spiritum ex cucurbita vitrea igne arenæ, eo usque
guttulæ acidæ appareant, & phlegma distillatum asserva:
tunc spiritum in cucurbita relictum rectificata ex retorta
vitrea igne arenæ, ad usumque asserva.

Vires: In variis febrium generibus summa utilitatis est: diu-
reticus, diaphoreticus, incidens, attenuans, putredini resi-
stens, &c. Valet etiam in obstructionibus hepatis, lienis, &
mesenterii, appetituque prostrato. Dosis ad gr. xij. Oleum vi-
trioli, quod nihil aliud est quam spiritus vitrioli causticus,
idem præstat. Dosis ad gr. ij. Dulcificantur ut sp. sulphuris.
Phlegma ophthalmicum est medicamentum.

Spiritus Vitrioli Philosophicus, seu Cohob Antimonii ex
Hartmanno.

℞. Aquas, seu primas loturas in dulcoratione Mercurii Vi-
ræ decantatas, & filtra per chartam: hinc in B. M. eva-
pora donec aparere incipiat liquor flavus, & acidus, quem
rectifica per retortam vitream igne arenæ, ad usumque
asserva.

Vires: Potioris virtutis habetur, quam prædictus. Medetur
febribus, luem veneream mitigat, lienem, & venas misera-
eas solvit, ventriculum debilitatum, & à phlegmate crasso
infarctum confortat. In melancholia hypochondriaca, epile-
sia, omnibusque affectibus capitis mirè prodest. Dosis à gr. iij.
ad gr. x. Extrahuntur, & ejus ministerio tincture minera-
rum: corallia, & perla dissolvuntur. Item spiritu salis acua-
tus solvit aurum.

Spiritus Vitrioli Volatilis Cnæfelli.

℞. Phlegmatis Vitrioli q. v. in hoc dissolve Vitrioli purifi-
cati, idest in aqua soluti, filtrati, & salificati, quantum in
se suscipere vult, & distilla per matraccem igne lento cine-
rum, & ascendit sp. vitrioli virescens. igne in fine adaucto.

Vires: In epilepsia, vertigine, & capitis affectibus præstans
est.

est: insuper ad arcendam apoplexiam, & paralysem medicamentum est desideratissimum. Dosis à ℥ss. ad ℥j.

Sal Volatilis Sudoriferus.

℞. Sp. Theriacalis Camphorati ℥x. Sp. Vitrioli Volatilis, & Sp. Sulphuris rectificati ana ℥iij. Sp. Tartari subtilis, & Sp. Salis Ammoniaci ana ℥iijss. misce, & digere per dies tres in B. M. hinc distilla ferè ad siccitatem, usuique liquorem distillatum asserva.

Vires: *Valet in affectibus capitis, ut epilepsia, vertigine, & similibus. Dosis ad gr. xx. Inservit etiam menstrui pro Tinctura Epileptica paranda.*

Aqua Fortis.

℞. Vitrioli exiccati, & salis nitri ana p. æq. trita, & mista distilla per retortam loricatam, igne reverberi gradatim adhibito, in recipientem capacissimum.

Vires: *Solvit Lunam, seu Argentum, & Venerem. Externè applicatur ulceribus à lue venerea contractis: callositates demum absumit.*

Aqua Regia.

℞. Salis nitri, gemmæ, & ammoniaci ana ℥j. tritura, & misce cum triplo boli, seu terræ argillaceæ, ac distilla igne reverberi gradato.

Aqua Regia sine distillatione.

℞. Aquæ fortis, seu Sp. nitri ℥j. salis ammoniaci pulverati ℥iij. fiat dissolutio igne arenæ in vase vitreo, & ad usum asserva. Solvit Aurum, & ob id Aqua Regia appellatur, quia Aurum Rex metallorum dicitur.

CAPUT XVII.

DE OLEIS, ET BALSAMIS DISTILLATIS.

Oleum Absynthii Distillatum.

℞. Absynthii femine prægnanti à parte lignosa mundati q. v. macera in aqua per octiduum, addito salis communis, & tartari crudi manipulo uno, ac altero: hinc distilla

stillā per vesicā cupræam, & separa per infundibulum, oleum ab aqua, ad usumque asserva seorsim.

Vires: Ventriculū roborat, calefacit, exiccāt, coctionem promovet, &c. Dosis ad gr. vii. Aqua idem præstat. Dosis ad ℥iv.

Eadem methodo distillantur olea essentiæ, seu olea essentialia dicta Menthæ, Thymi, Majoranæ, Lavendulæ, Hyssopi, Salviæ, Rosmarini, Tenaceti, & similia.

Oleum Seminis Anisi.

℞. Seminis Anisi ℥vj. tartari crudi, & salis comm. ana P. iij. digere in aqua per dies octo, hinc distilla per vesicā, & oleum ab aqua separa per infundibulum, ad usum servandum.

Vires: Pectori medetur in contumaci tussi, sputa crassa, & tenaces succos pulmonum bronchiis impactos attenuat, flatus discutit, siccāt, & calefacit. Dosis ad ℥℞. Aqua idem præstat. Dosis ad ℥iv.

Eodem modo distillantur olea, Essentia etiam, seu olea essentialia dicta foeniculi, carui, cumini, corticum citri, & arantiorum, baccarum Juniperi, & similia.

Oleum Caryophyllorum Aromaticorum.

℞. Caryophyllor. contussor. ℥ij. salis communis M. ℞. tartari crudi ℥℞. aquæ fontanæ ℥xx. digerantur per octiduum: hinc distilla per vesicā, & oleum in fundo subsidens ab aqua separa, ad usumque asserva.

Vires: Cor, & cerebrum confortat, ventriculo languenti ex frigida intemperie succurrit, coctionem promovet. Extrinsecus dentibus dolentibus cum gossypio inditum, dolores eorum sedat, vulnera præsertim sanat, & Balsami veri vices obit. Dosis ad gr. jv.

Eadem ratione distillatur oleum Cinnamomi, Macis, Nucis Moschatæ, & similia.

Oleum Ligni Guaiaci.

℞. Ligni Guaiaci in frusta concisi q. v. & distilla ex retorta terrea, vel vitrea lutata, igne reverberi gradato, in recipientem capacissimum, juncturis ritè lutatis: hinc separa oleum ab spiritu, quod misce cum ossibus calcinat

tis, vel cineribus lixiviatis, & exiccatis, ut pasta fiat, & re-
ctifica per retortam vitream igne arenæ, ad usumque as-
serva. Spiritum etiam rectifica per retortam vitream, ig-
ne arenæ.

Vires: *Oleum epilepsia medetur, apoplexia succurrit. Dosis ad
gt. v. Exterius dentibus cum bombace impositum, anodynâ
exercet vim: umbilico inunctum vermes necat, dolores colic-
cos sedat, fœtum mortuum, & secundinas pellit. In lue vene-
rea, aliisque marbis diaphoresi opus habentibus commodè ex-
hiberi intrinsecus poterit. Spiritus præter vires assignatas,
vim habet Perlas, Corallia, &c. solvendi. Dosis à ℥℞. ad ℥j.*

Simili modo distillatur *Oleum Ligni Bruxi, Ligni Ju-
niperi, & similibus.*

Oleum Succini.

℞. Succini triti q. v. distilla per retortam, igne reverberi,
servatis ignis gradibus: hinc vasis refrigeratis, separa oleum
à Spiritu, & sale volatili. Oleum impasta cum ossibus cal-
cinatis, vel cinere optimè lixiviato, & exiccato, & recti-
fica per retortam igne arenæ. Salem autem permisce cum
duplo ossium calcinatorum, & sublima per matracem,
suo capitello cœco. Spiritum etiam rectifica per cucurbi-
tam vitream, omniaque seorsim asserva.

Vires: *Oleum hoc, Sacrum appellatum fuit ob vires ejus exi-
mias, quas cum per se, vel cum aliis mixtum præstat, in epi-
lepsia, apoplexia, melancholia, spasmo, vertigine, peste, cal-
culo, frigidis capitis defluxionibus, cordis palpitationibus,
animi deliquio, ictero, difficultate respirandi, dysuria, par-
m difficili, (si scilicet olei succini gt. viij. vel ix. imponan-
tur in umbilicum, & gt. v. vel vj. cum paucillo vini bis in-
tra horam bibantur, sive mortuum, sive vivum fœtum edu-
cit statim) uteri strangulationibus, mensum retentionibus,
fluore albo matricis, & vermibus. Spiritus, & sal aperiunt
obstructiones, & vias urinarias: profunt etiam in epilepsia,
apoplexia, ictero, & similibus. Dosis ad ℞.*

Oleum Laterinum, seu Philosophorum.

℞. Lateres, seu tegulas antiquissimas in frustra mediocria
confractas, & inter prunas accensas restringito in oleo ve-
tere claro, ac in eo dimittito, quousque se oleo imple-
verint.

Spiritus
Ligni
Guaiaci

Sal Vola-
tilis succi-
ni.
Spiritus
succini.

verint. Postea ab oleo exempta, in tenuissimum pulve-
rem contundito, & ex retorta lutata, distilla igne rever-
beri gradato, & oleum distillatum ad usum asserva, quod
si interius applicetur, rectificata cum novis lateribus can-
dentibus, & pulveratis, ut antea impastando.

*Vires: Penetrat, digerit, materiam omnem excrementosam
consumit. Aurium tinnitui à flatu crasso, iisque verminanti-
bus medetur: paralyse, spasmo cynico, ischiadi, gonagra, po-
dagra, ceterisque articulorum affectibus prodest: potum, ano-
inunctum splenis tumores solvit: cerebrum calefacit, memo-
riam firmat, dentium dolores sedat: injectum utero menses
provocat, fetum vivum, aut mortuum educit: viscidas ocu-
lorum suffusiones delet: vermes interficit: venenis in super fri-
gidis potenter resistit: scorpionis morsum, & noxas ab opio,
aut hyosciamo propellit: calculum, vesica pellit, & mirificè
commendatur ruptis è doloribus partus. Dosis à gr. ij. ad gr. iv.*

Appellatur etiam *Oleum Sapientie: Oleum Benedictum:
Oleum Divinum: & Oleum Sanctum.*

Loco supradicti apparatus, potest parari cum cinere
quercus, vel calce viva, oleum impastando, itaut in mas-
sam duriusculam reducatur, hincque ut dictum est distil-
lando.

Oleum Cerae.

*℞. Cerae citrinae q. v. liquefiat igne moderato, & sine supra-
eum donec bullas ulterius non producat: tunc commi-
ce duplum sui ponderis ossium calcinatorum, & distilla
per retortam, igne moderato, & acquies oleum pene-
trantissimum.*

*Vires: Resolvit, attenuat, penetrat, emollit, discutit, ac prop-
terea utile est apostematibus duris, & tumoribus frigidis: sa-
nat fissuras papillarum in mammis mulierum, & dolores ear-
um mitigat, vulnera etiam recentia consolidat, si ea bis in
die inungas: confert, & ambustis commistum cum oleo ovorum.*

*Oleum Saponis paratur eodem modo: quod detergit, &
resolvit potentissime: dolores juncturarum compefcit à causa
frigida ortos, coacta digerit, contusa dissipat, urinam movet,
colicam pellit.*

Oleum Vitellorum Ovorum distillatum.

*℞. Vitellorum ovorum ad duritiem coctorum q. v. contun-
de,*

de, & torrefac, igne lento, ad humiditatis consumptionem: hinc misce cum duplo ossium calcinatorum, & distilla per retortam igne gradato: separa oleum ab aqua, & asserva.

Vires: Sanguinem extra vasa in vulneribus existentem abstrahit, vetando materiae generationem, ea mundificando, ac consolidando, calidum, & guttatim supra, & circum instillando.

Oleum Mirabile Fuliginis ex Hoffmanno.

℞. Fuliginis splendentis, & succini albi pulverati ana p. æq. distilla per retortam igne arenæ, primò phlegma, deinde oleum album, & rubrum simul cum sale volatili: rectificata per alembicum, & acquires salem volatilem. Oleis demum affunde sp. vini, digere aliquantisper, & distilla oleum, camphoræ odorem æmulans.

Vires: In omnibus ferè affectibus, in primis in pleuritide, imò agonizantibus exhibitum eos refocillat: & si sudor post eius usum subsequatur, erit signum infalibile recovalescentiæ. Dosis gr. iij.

Oleum Antimonii Beguini.

℞. Antimonii crudi, & sacchari candidi ana ℥iv. aluminis nsti ℥j. simul trita, & mista, distilla ex retorta, igne valde moderato, & accipies oleum rubicundum.

Vires: Ejus usus tantum est externus, præsertim in gangræna, & sphacelo, ad separandam carnem mortuam, à viva: item bubones pestilenciales utiliter cum eo circumliniuntur, quibus postea emplastrum magneticum, vel aliud atrahens superimponitur, & felicissimè curantur.

Galbanetum Paracelsi ex Cratone.

℞. Gummi Elemi, gummi hederæ, galbani, & olei laurini ana p. æq. distilla per retortam in arena, & asserva seorsim primum aquam, deinde oleum clarum, tertio oleum crassum instar mellis, quod in primis utendum est.

Alio modo: ℞. Galbani ℥ss. gummi hederæ ℥iij. distilla igne arenæ per retortam, & distillatum misce cum terebinthina ℥j. olei laurini, & spicæ ana ℥j. distilla denuo, & ad usum asserva.

Vires : Antiparalyticū est , cephalicū , & omnibus morbis nervorum , obstractionibus , paralyſi , apoplexia , lethargo , & ſimilibus confert.

Galbanetum Hartmanni.

℞. Galbani ꝑ℞. sp. terebinthinæ ℥j. miſce, ac digere in cucurbita vitrea fatiſ ampla per oſtidium , loco calido: hinc diſtilla ad ſiccitatem , diſtillatū aſſerva. Convenit cum priori.

Galbanetum Uterinum Senerti.

℞. Galbani ꝑ℞. sp. terebinthinæ ℥j. olei levendulæ diſtillati ℥j. para , ut ſupradictū.

Balsamum Peruvianum Artiſciale.

℞. Terebinthinæ venetæ , & reſinæ ana ℥j. ladani , olibanī , gummi elemi , & olei balanini ana ꝑ℞. maciſ , & flor. lavendulæ ana ℥iv. ſpicæ , & ligni aloes ana ℥ij. myrrhæ , aloes , & ſanguiniſ draconis ana ℥iſ. valeriana minoris , ireoſ , cyperi longi , acori veri , aſari , benzoini , & ſtyraciſ ana ℥j. zedoariæ , galangæ minoris , caryophyllor. cinnamomi , caſtorii , & maſticheſ ana ℥vj. Pulveranda pulverentur , groſſo modo , & cum terebinthinā , reſinā , gummi elemi , & oleo balanino , priuſ liquefactiſ fiat paſta , quæ indatur cucurbitæ vitreæ cum ſuo capitello , & recipiente , juncturiſquē benè loricatiſ , fiat diſtillatio ex arena igne lento : primò prodibit aqua limpida , deinde oleū aureū , & tandem baſamū colore nigro-rubente , quod ſub nomine Baſami Peruviani venit.

Vires : Capitiſ vulneribuſ cum oſſium leſione ſuccurrit , & membranarū . Pleuritiſiſ ſi cum aqua bibatur ℥j. mirabiliter prodeſt : tuſſi , catarrho , capitiſ refrigerationi , & ſtomachi medetur : vulneribuſ capitiſ ſemel in die peruncto prodeſt : penetrat enim facilè etiam ad parteſ longiuſ remotas . Tumoreſ omneſ diſſolvit . Aqua convenit in epilepſia , convulſionibuſ , debilitate ſtomachi , ſtatibuſ , &c. Doſiſ ad ꝑ℞.

Balsamum Mirabile ex Pharmacoſea Extemporanea.

℞. Thuris ℥ij. maſticheſ , caryophyllor. galangæ , maciſ , & cubebarū ana ℥℞. ligni aloes ℥j. pulverata miſce cum mellis

mellis ℥ss. terebinthinæ venetæ ℥ij. quibus adde sp. vini comm. q. s. (scilicet uti solet ad tincturæ extractionem) & distilla , ut supradictum , quando acceperis omnem aquam limpidam , suppone aliud receptaculum , secundò enim prodibit balsamum nobile rubrum , quod rectificat.

Vires : Externè curat vulnera omnia curabilia inter 24. horas , nempe si applicentur guttæ aliquot. Curat ulcera antiqua , caneros , fistulas , lupos , noli me tangere intra 15. dies applicatione quotidiana. Convenit etiam ad carbunculos , eos extinguit intra tres horas. Contra omnes oculorum morbos , tertio quoque die gt. j. instillando. Internè exhibeatur ad gt. v. vel x. ad contusiones , hæmorrhagias internas , phthisim , & affectus nervorum. Sic Peregrinus , qui eum revelavit.

Balsamum , seu Oleum Aloeticum Schroderi.

℞. Aloes hepaticæ ℥ij. myrrhæ ℥ij. thuris ℥ss. distilla igne lento cinerum ex cucurbita humili.

Vires : Ventriculo illitum purgat , & expellit lumbricos.

CAPUT XVIII.

DE SALIBUS.

Sal Absynthii fixus.

℞. Cinerem Absynthii à carbonibus purificatum , & coque in aqua in vase terreo , ut fiat lixivium , quod decantata : idque repete novam aquam supra cinerem affundendo , coquendo , & decantando usquequo aqua insipida appareat : hinc liquores decantatos sale absynthii impregnatos filtra per chartam , & evapora in vase vitreo , igne arenæ , ad siccitatem usque. Post hæc sale remansum calcina in crucibulo ad albedinem , dissolve in aqua , & filtra iterum , atque iterum per chartam , & evapora in vase vitreo , igne arenæ , ad peliculam : tunc colloca vas loco frigido per noctem , & sequenti die separa crystallos , decantando liquorem , quem iterum evapora ad peliculam , locoque frigido , ut antea colloca , idque repete usquequo omnis sal reducatur in crystallos , quos extractos asserva.

Rr 2

Vires:

Vires: Aperit, urinam, ac sudorem movet, febribus pestilentialibus, hydropi, obstructionibus, &c. confert: ventriculorum roborat, & appetitum excitat. Dosis ad ℥℞.

Eodem modo parantur omnes sales fixi, seu cinericii.

Sal Acetosella Essentialis.

℞. Succum Acetosella depuratum, & coque in vase vitreato, aliquantulum inspissando: deinde colloca loco frigido per noctem in vase ligneo: sequenti die separa crystallos, quos exicca, ac repone in vase vitreo, ritè obturato.

Vires: Refrigerat, & corroborat: sanguinem purificat, æstumque febrilem mitigat. Dosis ad ℥i.

Eodem modo parantur omnes sales Essentiales, è succis vegetabilium.

Crystallus Tartari.

℞. Tartari albi grossè pulverati, & loti q. v. coque in aqua per quadrantem horæ, igne sat forti, semove ab igne, detine momentum, & decanta in aliud vas aquam supernatantem: residuum iterum coque in nova aqua, & decanta: idque repete ad dissolutionem totius tartari: aquas decantatas coque per quadrantem horæ, & desine requiescere in loco frigido per noctem: sequenti die elue tartarum manibus, permite requiescere aliquantulum, & decanta aquam supernatantem: idque repete tartarum in nova aqua coquendo, eluendo, & decantando, usque dum aqua limpidissima, & clara appareat, & tartarum videas purum, & crystallinum absque ulla fœculentia: tunc clarifica, inter coquendum, cum albuminibus ovorum, repone in loco frigido per noctem, & videbis tartarum purum, partim supernatare instar cuticulæ, partim instar crystallorum ad fundum vasis residere, & parietibus adherere: utrumque cuticulam scilicet, & crystallos collige, exicca, ac asserva.

Vires: Crassos, & tartareos humores incidit, ac attenuat: commodè adhibetur in obstructione hepatis, lienis, mesenterii, renum, & in affectu hypochondriaco, &c. Hinc quoque sibi primas vindicat inter digestiva universalia, cujus rei gratia, & cathartici premiti plerumque solet. Quinimò ad laxandam alvum commodissimum medicamentum est, si saltem

gr. j. ac altero diagyrdii acuatur. Dosis ad ℥ij.

Sunt qui cuticulam supernatantem seorsim colligunt (nomine Cremoris Tartari) & crystallos itidem seorsim (titulo Crystalli Tartari) verum, cum utrumque ejusdem sit naturæ, & efficaciam, distinctionem hanc parvi momenti esse, rectè autumat Schroderus.

Appellatur etiam *Acidum Tartari, Sal Essentialis Tartari, & Tartarus Depuratus.*

Sal Tartari.

℞. Tartari crudi q. v. calcina ad albedinem, igne nudo, inter chartas madefactas inclusi: post humecta illum in crucibulo injectum, & iterum inter carbones accensos calcina ad albedinem: hinc in aqua dissolve, filtra per chartam, & evapora in vase vitreo igne arenæ ad peliculam, colloca in loco frigido per noctem: sequenti die, separa crystallos, liquoremque iterum ad peliculam evapora, & procede sic usque ad finem, sicca crystallos, & ad usum asserva.

Vires: *Aperit, obid mirificè prodest in obstructionibus: optimum est medicamentum in ulceribus, serpiginibus, tinea, scabie, & similibus tam internè, quam externè adhibitus. Dosis ad ℥j. Inservit etiam pro tincturis vegetabilium extrahendis, & magisteriis nonnullis precipitandis.*

Potest etiam parari ex capite mortuo in distillatione, spiritu Tartari relicto, si iterum ad albedinem calcinetur.

Tartarus Solubilis.

℞. Crystalli Tartari ℥viiij. Salis Tartari ℥iv. aquæ fontanæ ℥lv. misce, ac dissolve igne arenæ in vase vitreo, filtra per chartam, & crystallisa S. A. Appellatur etiam *Sal Vegetalis, & Tartarus Laxativus.*

Vires: *Laxativum est insigne, suaviter purgans; aperit, obid prodest cachexia, hydropi, & obstructionibus. Dosis ad ℥ij.*

Tartarus Martialis solubilis.

℞. Tartari solubilis ℥iv. Extracti Martis Aperitivi ℥ij. aquæ puræ ℥vj. dissolve, filtra, & evapora igne lento cinerum ad siccitatem, & ad usum asserva.

Vires: *Obstructa liberat, obid confert cachexiis, hydropi,*
men-

menstruorum, & urina suppressioni. Dosis ad ℥℞.

Tartarus Emeticus.

℞. Crystalli Tartari ℥iv. Salis Tartari ℥j. Croci Metallorum pulverati ℥ij. misce in mortario vitreo, vel lapideo agitando per horam: hinc coque in aqua per horas duas in vase vitreato, filtra calidè, ac crystallisa S. A.

Vires: In melancholia hypochondriaca, vertigine, epilepsia, hydrope, ac apoplexia, humores crassos, & viscidos in ventriculo, vicinisque locis contentos, per vomitum, ac secesum ejiciendo mirifice valet. Dosis à gr. jv. ad ℥℞.

Tartarus Vitriolatus, seu Magisterium Tartari.

℞. Olei Tartari purissimi per deliquium facti q. v. cui affunde guttatim spiritum vitrioli, donec strepitus, seu effervescentia cesset, idque in vase vitreo capace, & fiet coagulum: hinc humiditatem, igne lenissimo cinerum evapora, & exiccatum ad usum asserva.

Vires: Digestivum est præstantissimum, tartarum in corpore humano efficacissime resolvens: hinc utilissime exhibetur in obstructionibus mensum. Dosis ad ℥j.

Spiritus Salis Coagulatus Mynsicht.

℞. Salis Absynthii purissimi ℥j. sp. salis communis rectificati ℥i℞. misce, & coagula in vase vitreo, igne leni cinerum, ad siccitatem evaporando, ad usumque asserva.

Vires: Prodest in illiaca, colica, febribus, icteritia, dysenteria, apoplexia, podagra, urina suppressa, hydrope, vesica calculo, & flatibus. Dosis à gr. vj. ad gr. xv. in vehiculis appropriatis.

Spiritus Vitrioli Coagulatus Ejusdem.

℞. Salis Acetosæ crystallini, & summè rectificati ℥j. sp. vitrioli rectificati ℥i℞. misce, & coagula, ut superius.

Vires: In corroborando languente ventriculo, cujus digestionem promovet, necnon in febribus, siti, &c. secretum est: valet etiam in omnibus morbis calidis capitis, suffocatione matricis, calculo, ictero, peste, morbis epidemicis, &c. Dosis est in jusculo ad gratiam aciditatem.

Nitrum Nitratum ex Bateana.

℞. Nitri purissimi ℥vj. sp. Nitri optimè rectificati ℥iv. misce, & distilla per retortam vitream igne arenæ ad siccitatem: spiritum distillatum affunde super Nitrum in retorta relictum, iterumque distilla, ut antea: idque ad tertiam vicem repete, ignem sub finem augendo: deinde retortam frangito, saleque exime, usuique asserva.

Vires: *Sitim extinguit: in febris ardentibus, biliosisque incendium mitigat, urinam cit. Dosis ad ℥ss. in Julapiis, & gargarismis.*

Nitrum Antimoniatum.

℞. Aquas, seu primas loturas Antimonii Diaphoretici, & filtra per chartam, evapora, & crySTALLISA S. A.

Vires: *Prodest in febris malignis, hydrope, lue venerea, & similibus. Dosis ad ℥ss. Insuper ipsa aqua, seu prima lotura absque evaporatione est utilissima in lotionibus adversus scabie, & pruriginem, & ad lavanda, mundificandaque sordentia ulcera: ad sedandos (nempe si calefacta cum linteis applicetur) dolores arthriticos, calidos, ad resolvendos tumores ab humoribus calidis, & subtilibus ortos.*

Nitrum Fixum.

℞. Nitri puri q. v. funde in crucibulo, eique superinjice paulatim pulveres carbonum, usquedum non amplius deflagret: calcina per horam, dissolve in aqua, filtra, ac evapora S. A. Convenit cum sale Tartari.

Sal Polychrestus.

℞. Nitri puri, & florum Sulphuris ana p. æq. misce exactè, & detona vicissim in crucibulo accenso: deinde addage ignem per horam: hinc dissolve in aqua, filtra, ac crySTALLISA S. A.

Vires: *Serositates per secesum, ac urinas evacuat. Dosis à ℥ss. ad ℥vj. in liquore appropriato.*

Sal, seu Lapis Prunelle.

℞. Nitri puri ℥ij. funde in crucibulo inter prunas collocato, eique fuso, superinjice vicissim florum sulphuris ℥j. & ubi sulphur deflagravit, & nitrum erit solutum, effunde supra

pra marmorem, ad usumque asserva. Appellatur etiam *Nitrum Preparatum Nitrum: Tabulatum: Crystallum Minerale: & Lapis Anodynus*. Vires easdem, & dosim obtinet, quas Nitrum, vide suo loco.

Sal Febrifugus Sylvi.

℞. Caput mortuum ex distillatione Spiritus Salis Ammoniaci Tartarificati, & dissolve in aqua, filtra per chartam, & evapora ad siccitatem, vel ad pelliculam more solito, usuique asserva.

Vires: *Diureticus est, obstructa liberat, febribusque intermitentibus medetur. Dosis à ℞. ad ℥.*

Arcanum Duplicatum Mynsicht.

℞. Caput mortuum aquæ fortis ex p. æq. vitrioli, & nitri distillatæ, & dissolve in aqua tepida, filtra, & evapora ad siccitatem, & remanebit sal in fundo, quem calcina per horam, igne fortissimo: hinc dissolve in aqua, filtra per chartam, & evapora, ut crystallifetur. In defectu capitis mortui aquæ fortis, potest parari ex partibus æqualibus nitri, & vitrioli simul diu, & ad summam rubedinem calcinatis.

Vires: *In melancholia, insania, mentis alienatione, peste, morbis epidemicis, febribus, &c. secretum est. Dosis ad ℞.* Appellatur etiam *Sal de Duobus: Sal Dulcis Holsatia: Nitrum Vitriolatum: & Panacea Duplicata.*

Sal Theriacalis Compositus.

℞. Salis absynthii, scordii, centaurii, & cardui benedicti ana ℥iv. quibus in aqua solutis, immerge septem circiter viperas mundatas, & coque ad viperarum mollitiem in vase vitreo obturato, igne lenissimo: filtra, & evapora ad siccitatem, vel crystallifa.

Vires: *Valet in morbis malignis, epidemicis, & contagiosis. Dosis à ℞j. ad ℥j.*

Sal, seu Vitriolum Martis Riverii.

℞. Olei Vitrioli, aut Sulphuris ℞℞. sp. vini ℞j. miscantur in sarragine ferrea nova, & munda, & assere contendantur: intra 15, dies fiet per se salina concretio, qua
soli

foli postmodum exiccetur, & ad usum in vase vitreo stricti oris benè obturato asservetur.

Vires: *Obstructiones aperit, visera roborat, eorumque calidam intemperiem emendat. Dosis ad gr. xx.*

Sal Martis subdulcis Schroderi.

℞. Limaturam Martis purissimam, & irrota cum aceto distillato optimo, ut pasta fiat, quæ siccescat: siccatum tere, & irrota iterum, &c. idque repete multoties. Tandem affunde phlegma aceti, coque bulliendo, & filtra: deinde humiditate in B. M. abstracta, digere cum spiritu vini, crystallisa, & ad usum asserva.

Vires: *Vim habet incidendi, & aperiendi: obstructiones etiam contumaces viscerum, & uteri mirificè reserat. Dosis ad ℞.*

Sal Cachecticus Chalibeatus.

℞. Salis Prunellæ ℥i℥. & ℥ij. Arcani Duplicati ℥ij. & ℥ij. Vitrioli Martis ℥j. subtilissimè trita, calcinentur in vase vitreo, igne arenæ ad rubedinem, dando ultimo ignem paulò fortiorem, ut liquentur in massam rubicundam, quam ad usum asserva. Dosis ad ℞j.

Sal Urinæ Volatilis.

℞. Urinæ recentis pueri sani vinum bibentis magnam quantitatem & evapora ad mellis spissitudinem: deinde sublima in matraccio longi colli cum suo capitello, commisuris ritè lutatis, igne gradato, & prodibit sal in capitello instar nivis, sese elevans, frigore coagulabilis, sed leni calore fusibilis: distillatum rectifica per matraccium, & habes salem volatilem, & spiritum. Convenit cum spiritu Urinæ, vide suo loco.

Lapis Imperialis.

℞. Salis Nitri, Salis Gemmæ, & Sulphuris anā p. æq. liquefiant in vase terreo, & effunde in lapide marmoreo ad modum lapidis prunellæ.

Alio modo: ℞. Aluminis ℥j. funde in vase terreo, & adde pulveris salis ammoniaci, & salis gemmæ ana ℥℥. iis liquefactis adde pulveris cinnamomi, & caryophyllorum

ana ℥ij. & præcipitetur eodem modo.

Vires: Valet ad dentium dolorem, & ulcera oris, & gingivarum.

Borax Artificialis.

℞. Salis Ammoniaci, nitri, & salis tartari ana ℥j. salis communis, & gummi arabici ana ℥ij. mastiches, & aluminis rupei ana ℥ss. dissolve in urina, filtra, & coque donec materia in sale concreseat,

Vires: In usu Medico facit ad menstrua, ac partum provocandum, fetum mortuum pellendum, veneremque stimulantem. Dosis ud ℥ss.

Sal Vitrioli.

℞. Caput mortuum in retorta relictum ex distillatione spiritus vitrioli, & dissolve in aqua fervente, filtra, & evapora ad siccitatem, & remanebit sal in fundo, & lateribus vasis, quem asserva.

Vires: Vomitorium est insigne in epilepsia, aliisque cerebri symptomatibus, ex ventriculo sursum actis vaporibus ortis. Dosis à ℥j. ad ℥ij. Terra residua appellata Corpus exanime, seu Terra Vitrioli prodest maximè in diarrhaea, & dysenteria.

Gilla Vitrioli, seu Vitriolum Vomitivum.

℞. Vitrioli albi q. v. dissolve in aqua, filtra, & coagula: repete hoc secundo: tertio dissolve in aqua rosata, filtra per chartam, & crystallisa S. A. Convenit cum priore. Dosis à ℥ss. ad ℥ss.

Sal, seu Saccharum Saturni.

℞. Cerussæ, vel Minii q. v. extrahe salem cum aceto distillato digerendo igne arenæ per duos, tres vè dies sæpè agitando: deinde liquorem decantando, idque tertia, vel quarta vice repetendo: hinc liquores decantatos filtra per chartam, & evapora in vase vitreo igne arenæ ad pelliculam: tunc colloca vas in loco frigido per dies duos: crystallos separa, & liquorem, ut antea evapora, idque repete usquequò omnis sal reducatur in crystallos, quos exiccatos asserva.

Vires: Intra corpus sumptus, frigiditate sua, libidinem, ac febres

febres ardentissimas extinguit. Dissolvit tumores duros, & scirrhusos: applicatur commodè contusionibus, confertque inflammationibus, & rubedini oculorum in aqua rosacea, & euphrasia, vel ciliis quoque impositus. Dosis ad gr. vj.

Sal Iovis.

℞. Stanni q. v. & in vase terreo non vitreato liquefactum, rudicula ferrea agita, donec planè in calcem abierit: est operatio 30. aut 40. horarum: ex hac calce extrahe salem cum aceto distillato eodem modo, quo de Saturno dictum est.

Vires: *Secretum est efficacissimum in suffocatione uteri, quam ad miraculum compefcot, tam intrinsecus, quam extrinsecus adbibitum. Commendatur itidem extrinsecus ad omnia ulcera fœtida, fistulas, cancrum, & alia sthiomena. Dosis gr. ij. vel iij. & ultra, repetitis vicibus.*

Sal Coralliorum.

℞. Corallii rub. pp. q. v. dissolve cum aceto distillato, solutionem filtra per chartam, & evapora igne arena in vase vitreo, usuique asserva.

Vires: *Convenire ajunt in depravata sanguificatione, aliisque hepatis, ac cordis affectibus. Dosis ad ℥j.*

Eodem modo parantur sales improprie sic dicti, ex omnibus lapidibus, cornibus, crustaceis, & metallis.

Sal Coralliorum per Calcinationem.

℞. Corallii rub. q. v. & calcina per biduum in furno figulino, ad albedinem summam: deinde solve in aceto distillato, in quo remaneant loco tepido per octiduum, & solutio rubescet. Menstruum abstrahe igne lento ad siccitatem usque: salem hunc solve pluries in rore majali, filtra, & coagula: hinc detine per tres septimanas in cineribus calidis, ut majorem acedinis suæ partem deponat. Convenit cum priori.

CAPUT XIX.

DE FLORIBUS, ET SUBLIMATIS.

Flores Antimonii, seu Magnesia Saturnina Meteorisata.

Rx. Cucurbitam fictilem, tubulam, seu canalem in latere habentem, & colloca in arena satis profundè, super quam impone ollas quatuor, vel plures, per partes infernas apertas, sese invicem excipientes: ollæ superiori superpone capitellum vitreum, cujus rostro recipientem appone: hoc peracto, ignem gradatim admove, ut cucurbita igniatur; tunc injice per foramen cochlear unum pulveris sequentis: **Rx.** Antimonii pulverati ℥j. arena ℥iij. foramen tege, & sic vicissim, & paulatim materiam injice. Si rectè ignem rexeris, colliges triplices flores, scilicet albos, flavos, & rubros.

Vires: Purgant omnes impuritates in stomacho, & intestinis existentes, idque tam per vomitum, quam per secessum, vel in substantia, vel in infusione cum vino facta exhibiti. Eorum usus precipuus est in hydrope, podagra, epilepsia, & catarrhis. Dosis in substantia à gr. ij. ad v. in infusione ad gr. viij.

Flores Antimonii per inferiora tantum purgantes.

Rx. Mercurii Vitæ partem unam, salis fossilis partes duas, misce, & sublima: sublimatum lava, & supra illud combure spiritum vini bis, aut ter. Dosis gr. vj. vel viij.

Flores Sulphuris.

Rx. Sulphuris communis q. v. pulveris grossitèr, & immitte cucurbitæ fictili, & apposito alembico vitreo, sublima igne primum miti, postea fortiori, & videbis paulò post elevari flores in alembicum, qui repetitis sæpè alternis alembicorum vicibus, studiosè sunt colligendi: hanc florum sublimationem semel, atque iterum reitera, si puriores desideras. Possunt etiam parari cum similibus vasis, quibus flores Antimonii sublimantur.

Vires: Propinquantur in omnibus pulmonum affectibus, asthmate, tussi antiqua, & recente, phthisi, catarrhis in pectus desin-

fluentibus, colica, pleurisi, apostematibus, aliisque affectibus, qui exiccatione opus habent. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Flores Sulphuris Benzoinati.

Parantur, vel sublevando alembicum omni hora, interea dum sublimantur flores sulphuris, & in cucurbita ℥j. pulveris benzoini projiciendo: vel collocando flores jam factos in patena terrea vitreata, in cujus medio scutella terrea promineat, cui inditur ferrum accensum, mox injiciuntur particulae benzoini, projectione continuata, donec sit satis: quo facto teruntur flores sulphuris cum floribus benzoini exaggeratis, servanturque tanquam odoris jucundi, & majorum virium.

Flores Benzoini.

℞. Benzoini pulverati q. v. impone in ollâ rotundâ, quam claude duplici charta pyramidalî in modum manicæ Hippocratis convoluta: hinc sublima igne leni gradatim adhibito, & colliges flores niveos, sæpius chartas novas mutando.

Vires: In asthmate, tussi inveterata, aliisque pectoris, ac pulmonis affectibus conveniunt. Dosis à gr. ij. ad gr. jv. cum syrupo aliquo pectorali, tempore præsertim matutino.

Flores Salis Ammoniaci simplices.

℞. Salis Ammoniaci, & salis communis decrepitati ana p. æq. sublima ex cucurbita, igne arenæ, sublimatosque flores asserva. Conveniunt cum sale Ammoniaco.

Flores Salis Ammoniaci Martiales.

℞. Salis Ammoniaci ℥j. limaturæ martis ℥ss. misce diligenter, & ex cucurbita igne arenæ sublima S. A. Vase refrigerato, separa quod sublimatum est, & misce cum æquali pondere limaturæ martis, ac iterum sublima.

Vires: In quartana, melancholica hypocondriaca, & scorbuto insigne sudoriferum est: cruditates ventriculi tollit, ac obstructiões viscerum reserat. Dosis à gr. jv. ad ℥ss.

Flores Lapidis Hæmatitis.

℞. Lapidis Hæmatitis subtilissimè pulverati, & Salis Ammoniaci

moniaci pulverati ana p. æq. misce in vase terreo, & humecta cum aqua, exicca in umbra; iterum humecta, idque repete ad tertiam vicem: deinde sublima per cucurbitam fictilem humilem cum suo capitello, & recipiente. Asserva seorsim spiritum egressum, & flores, quos etiam *Aroph Paracelsi*, & *Aroma Philosophorum* appellant.

Sunt, qui flores sublimatos eluunt aqua, filtrant per chartam, & præcipitant affusione olei tartari per deliquium, edulcorant, & siccos asservant.

Vires: Sudores promovent, & obstructions aperiunt. Dosis ad ℥j. Spiritus aperit, deobstruit, menstruaque provocat. Dosis ad gr. xx.

Caput mortuum in alembico relictum asserva, pro tinctura Lapidis Hamatidis Astringente, paranda.

Ens Veneris.

℞. Vitrioli optimi ad summam rubedinem calcinati, loti, & exiccati, & salis ammoniaci ana p. æq. misce, & sublima ex retorta vitrea optimè lutata, igne nudo forti, altera, atque altera vice, usquequo rubicundum, aut flavum colorem acquirat, semper cum suo capite mortuo sublimatum miscendo, ad usumque servando.

Vires: Anodynum est: prodest etiam in rachitide, & vermicibus infantum necandis, ad obstructionsque aperiendas. Dosis à gr. v. ad ℥ss.

Mercurius Sublimatus Corrosivus.

℞. Mercurii in aqua forti soluti, vitrioli ad albedinem calcinati, & salis communis decrepitati ana p. æq. misce exactè in mortario marmoreo, & sublima ex cucurbita humili igne aperto gradato. Sublimatum asserva.

Mercurii Sublimati vera preparatio.

℞. Mercurii vivi depuratissimi ℥ss. vitrioli ad albedinem calcinati, & salis communis decrepitati ana ℥ss. subigantur cum modico aceti, exiccantur, & siccata terantur, & simul misceantur in mortario lapideo tandiù, donec Mercurius cum salibus in pulverem habeat. Tritam materiam injice in cucurbita cum capitello, & igne aperto grada-

gradato sublima. Sublimatum collige, tere, eique adde, ut antea, novum salem, & vitriolum, optimè misce, ac iterum, ut antea sublima; idque tertia vice reitera, vel donec Mercurius instar albiſſimorum cryſtallorum meteorisetur. Hoc modo Mercurius Sublimatus paratus, magis usui Medico adaptatur, cum absque malignitate sit, & noxa, quam ex nitro, aqua forti, &c. paratus.

Mercurius Sublimatus comprobatur, si eidem gutta olei tartari per deliquium affundatur, vel cum sale tartari confricetur, & si fiat flavus bonus: si verò nigricans erit arsenico adulteratus. Mistus etiam cum aqua calcis, si rubescat bonus, sin secus malus.

Appellatur etiam *Mercurius Meteorisatus*, & *Draco Fortificatus*.

Mercurius Dulcis.

℞. Mercurii sublimati corrosivi paulò ante descripti ℥viij. Mercurii vivi purificati, seu cum sale, & aceto loti, & postea cum aqua loti, & siccati ℥vj. misce exactissimè in mortario vitreo, vel lapideo cum pistillo ligneo, ut Mercurius vivus non amplius appareat; sed pulvis cinereus remaneat, quem ex cucurbita vitrea humili, seu phiala, sublima igne arenae gradato per quatuor, vel quinque horas, vel eo usque materiam sublimatam lateribus vasibus: idque repete ad tertiam, vel quartam vicem, semper pulverem rubrum in fundo, & album in vitri collum sublimatum rejiciendo, medium verò pulverando, & post ultimam sublimationem integrum asservando.

Vires: In hydropes, peste, pleuritiide, podagra, icteritia, &c. miranda prestat, sanguinem enim purificando, & medullam in ossibus rectificando, simul omnia noxia è corpore humano radicalitèr pellit. Insper vermes enecat, & omnia ulcera venerea, & ipsam lœm veneream, cerebrique fluxiones potenter exiccat, & radicatus tollit. Dosis à ℥j. ad ℥℞.

Appellatur etiam *Aquila Alba*: *Draco mitigatus*: & *Panchimagogum Minerale*.

Mercurius Dulcis duodecies sublimatus, & supra porphyricum lapidem lavigatus, mox in spiritu vini per dies 15. maceratus, & postea exiccat, dicitur *Panacea Mercurialis*.

Panacea
Mercurialis

Idem

Colome-
las Turque-
ti. Colome-
las Riverii

Idem Mercurius Dulcis sexies sublimatus, à Turquero de Maierne *Calomelas* dicitur; qui potest inservire pro *Calomelas Riverii*, illum abluendo multoties, aquis cordialibus, deinde aqua vitæ Juniperina, ad digiti mensuram imbibendo, ipsamque comburendo, idque ter repetendo.

Manna Mercurii Beguini.

℞. Mercurii probè mundati q. v. dissolve in aqua forti: hinc præcipita, aquam marinam affundendo; præcipitatum sublima ex cucurbita vitrea, more solito: deinde sublimatum iterum in eadem aqua dissolve, & sublima ut supra, & habebis Aquilam Cœlestem nive candidiorem, quam abluere, aquis cordialibus.

Vires: *Maximè prodest in morbis venericis. Purgat tantum per inferiora. Dosis à gr. x. ad gr. xv.*

Rubinus Arsenici Diaphoreticus.

℞. Arsenici albi electi q. v. & sublima bis, vel ter in arenâ, semper pulverem subtilissimum, qui in cucurbita, instar farinæ bolatilis adhærescit, separando, est enim arsenici venenum: partem crystallinam misce exactè cum æquali pondere florum sulphuris, & sublima.

Vires: *Specificum est in affectibus pulmonum ex crassis catarrhis. Datur quoque ad sudorem ciendum in morbis malignis, & venenatis. Dosis à gr. iv. ad gr. viij. Si extrinsecus adhibeatur curat omnia ulcera maligna curatu difficilia.*

Cinnabaris Officinarum, seu Artificialis.

℞. Sulphuris communis ℥ij. vel iv. hinc liquefacto affunde Mercurii vivi ℥j. spatula lignea benè agitando incorpora, donec Mercurius à sulphure planè consumptus videatur. Postea massam refrigeratam, tere super marmorcum lapidem, & sublima ex sublimatorio lutato, igne primò leni, dein auctiori, &c. primò ascendit fumus citrinus, paulatim rubescens. Quando itaque fumus nigro-rubens ascendere incipit, urge ignem violentissimum per horas 4. vel 6. & sublimabitur cinnabaris, adhærescetque lateribus vasis, quam exime, rejectis fœcibus in fundo, & capitulo.

Alio modo; ℞. Sulphuris communis ℥ij. Mercurii vivi ℥iv.

ziv. misce, agitando in mortario lapideo, usquequo Mercurius non amplius appareat, ac sulphur aliquantulum eflagare sine, ut pulvis remaneat niger: hinc sublimes mel, ac iterum, ut cinnabarim nancisceris rubram,

Fundamentum hujus præparationis est hoc: Acidum sulphuris in igne corrodit mercurium, eumque secum unit, & in altum evehit, ut exinde sale, concresecat corpus cinnabarinum. Hoc modo fieri cinnabarim patet inde, quia beneficio alkalium, aut cum limatura martis, ex cinnabari resuscitari potest mercurius vivus, si scilicet, cinnabaris cum alkalibus distilletur, quatenus alkalia absorbent acidum sulphuris, inde mercurius à compedibus acidis solutus in forma viva se sistit.

Præparatio Cinnabaris Artificialis ducit nos in cognitionem Cinnabaris Nativæ, quæ ante quam in usum veniat, prius depurari debet, cum plerumque nonnihil de sulphure arsenicali eidem adhæreat terra symptomata inducendo. Modum optimum illam depurandi ostendit Hoffmannus in clave: Cinnabaris Nativa electa, quæ grava mercurio, & sulphure præstantioribus pulverisata, coquitur in aqua purissima in tigillo alembicato, ut fumus metallicus in auras evanescat; hæc coctio sæpius iteranda, & pars subtilissima supernatans à scoriis separanda est. Postea in vas argenteum infunde in spiritu vini, quo sæpius accenso, & superfuso usui asserva. Cinnabaris hæc ita depurata, vix cedit cinnabari antimoniali, quæ est omnium præstantissima, cum sulphur antimonii sit naturæ solaris.

Vires: Cinnabaris quamvis per se non sit diaphoretica, tamen aliis addita vim illorum diaphoreticum exaltrat, & promovet: polychrestum enim, exaltatorium, & præstantissimum, ac securissimum alexiterium est, egregium temperativum, resolutivum, & anodynum remedium: hinc non solum à Recentioribus, sed etiam à Veteribus cinnabarina fuerunt commendata, non solum in epilepsia, sed aliis morbis convulsivis, iisque tam internis v. g. colica viriorum, passione hysterica, in morbillis, & variolis, ante sui eruptionem cum epilepsia conjunctis, quam partium externarum morbis spasmodicis. Extrinsecus adhibetur ad sanandam luem, & scabiem in suffimentis. Dosis, ad ℥j.

Cinnabaris Antimonii, & ejus Butyrum.

℞. Antimonii purissimi pulverati, & Mercurii Sublimati corrosivi ana p. æq. misce exactè in mortario lapideo, & distilla per retortam vitream ex arena, igne primo mediocri: sic liquor, seu *Butyrum Antimonii* instar glaciæ egreditur, qui si concresecat in collo, ne id obstruat, admove cautè carbonem accensum, ut liquatum in recipientem distillet, usuique asserva. Ignem fortitèr auge horis aliquot, vel eo usque videas Cinnabarim collo retortæ adhærentem, quam collectam sublimatione una, ac altera purifica.

Vires: Cinnabaris valet ad sudorem in morbo Gallico, lepra, elephantiasi, aliisque similibus contumacioribus morbis provocandum. Datur etiam in epilepsia puerorum cum equali pondere cranii hominis ꝑꝑ. perlarum, &c. Dosis à gr. iij. ad ꝑꝑ.

Butyri Antimonii usus, per se est externus solum in gangrena, & sphacelo, in quibus si pars mortua illinitioe hujus butyri circum liniatur, non serpit ulterius putredo, sectioque feliciter peragitur. Simili ratione carbunculus pestilentialis butyro hoc circumlitus, paulatim emoriendo excutitur, adeoque aptus redditur, qui postmodum emplastris aliis obediat. Appellatur etiam Oleum Glaciæ: Oleum Mercuriale Antimonii: & Liquor Gummosus.

N. Si majorem copiam Butyri, quam Cinnabaris desideras, materiam ante distillationem, in humidum locum per triduum repone.

Butyrum Iovis.

℞. Limaturæ Iovis ℥ij. sublimati corrosivi ꝑꝑ. misce in mortario marmoreo, ac distilla per retortam, ut Butyrum Antimonii nuper dictum, ad usumque asserva.

Vires: Ulcera scrophulosa, cancrasque curat innurendo profundam scharam, quæ sublata, balsamo sulphuris ad cicatricem perducit.

CAPUT XX.

DE REGULIS, CALCIBUS,
& Calcinatis.*Regulus Antimonii.*

℞. Antimonii crudi ℥j. tartari crudi ℥ix. nitri purificati ℥ss. pulveris carbonum ℥j. pulveriza, & misce: deinde colloca crucibulum inter prunas, ut candeat: tunc injice cochlear unum pulverum, & statim crucibulum regulâ coopere, & detonatione finita, amoto coopericulo, novos pulveres injice, & claude, ad finem usque ita continuando. Tandem da ignem fusionis, & crucibulum move tundendo, ut regulus fundum petat: hic, crucibulo frigefacto, regulum à scoriis separa, lava, ac asserva ad usum.

Vires: Ex eo fuso formantur pilule, instar pilarum plumbearum, qua in iliaca passione auxilium ferunt. Item figurantur ex eo vascula, quæ si vinum ad ℥vj. per horas sex, vel octo, in eis relinquatur, præbent vinum suavissimum per superiora, & inferiora suaviter purgans. In defectu vasculorum potest infundi Regulus.

Regulus Antimonii Martialis.

℞. Ramentorum Martis ℥j. appone in crucibulo, & da ignem fusionis, donec incipiant liquefcere, tunc adde Antimonii pulverati ℥ij. fluant, & Regulus fundum petet, dum sulphur Antimonii arripit Martem in scoriis superficie tenus detentum. Regulus hic, si aliquoties fundatur, & infusionibus aliquid de nitro, injiciatur, & à scoriis separetur, tandem stellam, instar Solis radiantis contrahit, hinc Regulus Stellatus dicitur, qui magis aptus est, quam prior ad vasa figuranda, quia minus frangibilis.

Crocus Metallorum, seu Hepar Antimonii.

℞. Antimonii pulverati, & nitri pulverati ana p. æq. misce, & detona in crucibulo candente, & calcina per quadr-

drantem horæ : hinc hepar, seu crocus à scoriis sepāretur, & subtilissimè pulveratus aquà calidà multoties eluatur, usque dum aqua insipida appareat, ad usumque exiccatum asserva.

Viaes : Convenit in melancholia hypocondriaca, sanguine grumoso, vertigine, epilepsia, apoplexia, hydrope, febribus præcipuè intermitentibus, pestilentialibus, & similibus Dosis à gr. v. ad gr. x.

Pulvis Emeticus Alexandri Quintillii.

℞. Hepatis Antimonii optimè loti ℥j. præpara in alcohol supra porphyritem cum aqua rosata, & exiccatum injice in matraccio vitreo, eique affunde spiritus vini ℥iij. digere per dies tres deinde in vase vitreato accende, & spatula agita ad extinctionem spiritus, exiccatumque asserva.

Valet ad prædicta, majori cum securitate. Dosis à gr. vj. ad gr. xx. Alii omittunt digestionem in spiritu vini, & eo utuntur, sola præparatione, cum aqua rosata.

Crocus Metallorum Rulandi.

℞. Antimonii electi, nitri puri, & salis communis ana p. æq. eaque minutissimè seorsim trita, & commixta in crucibulo, luto probè munito pone, ita tamen, ut in superficie medio aliquod foramen parvulum relinquatur, per quod arsenicales, & venenati spiritus exhalare queant. hinc infurnum venti colloca, ignemque fusorium accende, ut in catino sufficienter fluant, tandiu continuando, quandiu fumus per foramen illud in superficie relicto ascendat. Quando omnes spiritus fumantes evanuerunt, ignis propè ad quadrantem horæ fortiter adaugeatur: deinde crucibulum eximeatur, infrigidatumque aperiat, & invenietur Antimonium in fundo sicut Regulus, qui à salibus malleo detruncetur, atque in pulverem teratur, qui instar cinnabaris, rubicundissimus, & in medicina utilissimus est. Convenit cum præcedentibus. Dosis ad ℞. plus, minus vè cum aqua cardui benedicti, aut alio convenienti liquore, à Rulando Aqua Benedicta appellato. Appellatur etiam *Terra Sancta* : & *Terra Benedicta*.

Vitrum Antimonii Hyacinthinum.

℞. Antimonii puri q. v. pulveriza, & calcina in vase figulino amplo, ac lato, non vitreato, continuo scilicet materiam rudicula agitando, ne concreascet, quod si id præter spem evenerit, denuo pulverizari oportet. Deducendus est hic labor, ignisque augendus in tantum, ut vas paulatim igniatur, materiaque cinereum colorem, seu gryseum acquirat, nec fumum (à quo diligenter cavendum) amplius emittat. Calx ista in crucibulo benè, & satis fusa, (quod immisso stylo ferreo experiri licet) effundatur in tabulam lapideam, ut in vitrum habeat, quod si adhuc nigrum, ac opacum fuerit, reiteranda est fusio donec pellucidum, ac hyacinthinum colorem nanciscatur.

Vires: Humores crassos, viscidosque ejicit, in ventriculo, vicinisque locis superfluos, idque per vomitum, ac per abvum. Venenis quoque in peste resistit, præcipuè si cum aceto propinetur, quippe hac ratione, & sudorem ciet. Utile quoque est in febribus putridis, ac malignis, hydrope, &c. Dosis a gr. j, ad gr. jv.

Antimonium Diaphoreticum, seu Lac Antimonii.

℞. Reguli, seu Hepati s Antimonii pulverati ℥j. nitri rectificati pulverati ℥iij. misce: hinc detona vicissim in crucibulo accenso inter prunas collocato: detonationibus finitis detineatur igne violento per integram horam: deinde dissolve materiam in aqua ferventi in vase vitreato. Liquorem lactescentem, detinendo momentum, ut partes regulinæ indissolubiles subsideant, in alio vase decanta, & sic procede, usque dum omnes partes subtiles calcis antimonii extraxeris. Aquæ, seu loturæ omnes junctæ detineantur, & dum pulveres subsideant, liquorem clarum supernatantem per decantationem abstrahe, ac asserva pro Nitro Antimoniato parando. Calcem iterum, atque iterum novâ aquâ purâ, usquequo insipida appareat elue: hinc exicca, ad usumque cautè custodito. Appellatur etiam *Terra Virginea*.

Vires: Corruptioni resistit, sanguinem mundificat, adversus omnes obstructions hepatis, lienis, mesenterii, aliarumque partium internarum, retentionem mensum, cachexiam virgi-
num.

num, hydropem, melancholiam hypochondriacam, luem veneream, ulcera tam interna, quam externa, scabiem, &c. con-
ducit. Confert etiam in febribus malignis, exanthematibus
& variolis: rumpit interna apostemata, verum non subito,
sed paulatim operationes suas exercet. Dosis ad ℥j. Externi
cum equali pondere Draconis mitigati, mira prestat in ulce-
ribus putridis, præcipuè venereis, acidum corrosivum absor-
vendo

Communiter paratur Antimonium Diaphoreticum ex
Antimonio crudo, sed comodocumque scopus hujus præ-
parationis sit ad Antimonium aperiendum, ejusque sul-
phur absorbendum, & fixandum, & regulus, & hepar
Antimonii non solum à scoriis sint purificati, sed etiam
suum sulphur magna ex parte sit fixatum, & magna ex
parte substantia sua sit soluta, accipimus loco Antimonii
crudi Regulum, aut Hepar.

Antimonium Diaphoreticum ex Regulo Antimonii,
& Nitro, dictum est paratum, dicitur *Cerussa Antimonii*
Salæ. Quæ si denudo cum nitro calcinetur, vel sine fusio-
ne ad citrinum colorem reverberetur, planè sit diapho-
retica, & citra nauseam, easdem ferè operationes, & qui-
dem majori cum fructus operatur; quæ dicitur *Cerussa*
Antimonii Diaphoreticu.

Cerussa
Antimonii
Salæ.

Cerussa
Antimonii
Diapho-
retica.

Antihæcticum Petri Poterii.

℞. Reguli Antimonii ℥iv. Iovis selecti ℥v. funde simul, ut
in unâ veniant: hæc mistio frige facta pulveretur, &
miscetur cum triplo nitri pulverati, & detonetur in
crucibulo accenso inter prunas collocato, ut in apparatu
Antimonii Diaphoretici dictum est: & dum stat mistu-
ra in fusione agitetur cum bacillo ligneo, ut flamma
eructet, & sub hac sulphure Iovis superabundante evo-
lante, candidum acquiratur Antihæcticum, & tutum
usurpetur sine omni periculo vomitionis, quia commu-
niter cœrulescit, sed malè, hic enim color cœruleus ori-
tur à sulphure Iovis nondum fixato. Postea edulcoretur
eodem modo, quo Antimonium Diaphoreticum.

Vires: Commendatur in phthisi, aliisque pulmonum, hepa-
tis, & uteri affectibus, purpura, febribus ardentibus, & ma-
lignis. Dosis ad ℥ss.

Si primæ loturæ salificentur, ut de Nitro Antimoniato dictum est, habetur Nitrum fixum alkalinum in obstructionibus, mensium suppræssione, hydrope, & similibus utile. Dosis ad ℞.

Bezoardicum Minerale.

℞. Butyri Antimonii rectificati ℥iv. affunde guttatim spiritus nitri rectificati ℥iv. abstrahe deinde spiritum, igne arenæ: iterum affunde spiritus nitri ℥ij. evapora ad siccitatem: hinc præcipitatus hic calcinetur per sesqui horam, teratur, abluatur, & exiccatus asservetur.

Vires: *Magnum est alexiterium, saluberrimumque remedium bezoardicum, quod sudores provocando, magnos effectus monstrat in omnibus pestilentialibus, & venenatis effectibus.*

Dosis ad ℞. Appellatur etiam *Antimonium Diaphoreticum Crollii: Bezoardicum Minerale simplex: & Bezoardicum Officinarum.*

Bezoardicum Solare Crollianum.

℞. Butyri Antimonii ℥℞. solve affundendo sensim sp. nitri q. s. Deinde ℞. Auri fini ℥℞. solve in aqua regia: his peractis utramque solutionem claram misce, & abstrahe menstruum gradatim: abstractum iterum affunde, cui adde spiritus nitri ℥j. abstrahe iterum, idque repete aliquoties. Calx hæc edulcoranda, & ignienda est.

Vires: *Sudorificum est egregium. Usus est in lue venerea, peste, podagra, hydrope, febribus, obstructionibus lienis, &c.*

Dosis à gr. iij. ad gr. viij.

Bezoardicum Lunare.

℞. Butyri Antimonii ℥j. dissolve in spiritu nitri: deinde accipe Argenti fini ℥j. dissolve in aqua forti: utramque solutionem conjunge, & ter cohoba ad siccitatem per alembicum distillando: relictam massam calcina in crucibulo, aliquot horarum spatio.

Vires: *Specificum est in omnibus capitis, ac cerebri affectibus.* Dosis à gr. vj. ad ℞.

Bezoardicum Ioviale.

℞. Reguli Antimonii ℥ij. Iovis Anglici purissimi ℥ij. li-
que-

quesiant invicem, & redigantur in pulverem subtilem, & adde Mercurii sublimati ℥x. quæ omnia inter se mixta, & retortæ immiffa, distilla. Butyrum distillatum inde cucurbitæ, & distillando omnem humiditatem abstrahe, & tantum adde spiritus nitri, quantum pondus exempti pulveris requirit, & ex arena usque ad aridum distilla. Iterum exime, in pulverem redige, & abstractum liquorem una cum ℥ij. spiritus nitri suffunde, & secunda vice, ut prius ad siccitatem usque abstrahe. Album pulverem denovo exime, quem minutissimè tere, & liquorem distillatum cum aliis ℥ij. spiritus nitri affunde, & tertia vice distilla. Tum demum exemptum, & tritum pulverem tigillo immite, & ad ignem duas, vel tres horas sine excandescere, & postea in spiritu vini extingue, sicca, ac asserva.

Vires: Diaphoreticum est insigne, & efficacissimum secretum in omnibus, & singulis matricis agritudinibus, aliisque mulierum morbis quam plurimis. In febris, peste, scorbuto, morbis epidemicis, & omnis generis, imbibito lethali veneno, ut etiam in omnibus casibus, in quibus Bezoardicis, & sudoriferis est locus. Dosis à gr. iij. ad gr. vj. in Aqua Theriacali, vel similis.

Bezoardicum Martiale.

℞. Croci Martis per reverberationem parati q. v. extrahe tincturam cum Butyro Antimonii: deinde fige per spiritum nitri, ut Bezoardicum Ioviale.

Vires: Specificum est in omnibus fluxionibus ventris, præsertim ab hepate originem capientibus. Dosis ad ℞.

Arcanum Corallinum.

℞. Mercurii purificati ℥℞. spiritus nitri ℥ij. misce in retorta vitrea, ut dissolvatur Mercurius: hinc distilla cum tribus cohobis, & Arcanum in fundo manens exiccetur igne forti: deinde abluatur aqua tepida, usquequò aqua insipida appareat, exiccetur, & infundatur supra eum spiritus vini ad eminentiam duorum digitorum, digerantur per diem: postmodum accendatur spiritus, & exiccatum asserva.

Vires: Magnum est secretum in lue venerea, hydrope, scabie,

bie, podagra, cancro, &c. Dosis à gr. jv. ad ℥℥.

Lacerta Viridis.

℞. Mercurii vivi purificati ℥iv. dissolve in ℥iv. aquæ fortis, vel sp. nitri: interim dissolve ℥℥. veneris laminati in eodem liquore, quo dissolutus fuit mercurius: postea conjunge duas solutiones, & abstrahe per arenam urgendo in sine ignem, ut maxima pars spiritus tollatur. Præcipitatum tere, ac digere cum aceto distillato in B. M. per dies duos: hinc fac bullire, ut purissima pars solvatur in aceto: deinde decanta, & iterum, ut antea digere cum aceto distillato, fac bullire, decanta, & sic deinceps usque dum acetū distillatū non tingatur ex cœruleo colore. Solutiones junctas evapora ad siccitatem usque, & asserva. Vires: *Specificum est medicamentum in gonorrhœa virulenta, quam nimiam tollit, & insufficientem promovet, ideoque singulis diebus continuandus ejus usus est, donec omnis fluxus sedatus sit. Dosis à gr. ij. ad gr. vj.* Appellatur etiam *Mercurius Præcipitatus Viridis, seu Venerens.*

Turpethum Minerale.

℞. Mercurii purificati q. v. olei vitrioli, vel sulphuris rectificati duplum: misce in vase vitreo, & digere in arena ad mercurii dissolutionem: distilla per retortam ad siccitatem cum tribus cohobiis, ultimo igne vehementi, dum retorta candeat. Massam albam exime, & ter cum aqua calida ablue, donec præcipitatum videris versum in pulverem flavissimum, super quem spiritum vini, ter accende.

Vires: *In expurganda lue venerea præstantissimum est medicamentum, purgans per inferiora, ac superiora, sed non nisi robustioribus exhibendum. Dosis à gr. jv. ad vj.* Externe in ulceribus Gallicis, si unguentis permisceatur, mira præstat, exiccat enim, & malignitatem corrigit.

Mercurius Diaphoreticus, sive Ethiops Mineralis.

℞. Mercurii purificati, & florum sulphuris ana p. æq. misce exactissime in mortario vitreo, seu marmoreo usquequo mercurius non amplius appareat: hinc in vase terreo accende, ut fiat pulvis nigerrimus.

Alio modo : ℞. Mercurii purificati ℥iv. florum sulphuris ℥iij. misce exactissimè in mortario vitreo, seu marmoreo ad extinctionem mercurii, ad usumque asserva.

Vires : *Prodest in lue venerea, hydrope, & similibus : Umbrosos necat : ptyalismum non movet. Dosis ad ℥j.*

Mercurius Precipitatus Ruber.

℞. Mercurii vivi ℥ij. Aquæ Regiæ, seu Fortis ℥ij. digere in vase vitreo ad dissolutionem mercurii : hinc evapora humiditatem, & massam relictam pulverisâ, calcina ad rubedinem. Appellatur etiam *Pulvis Ioannis Vigonis.*

Vires : *Valet ad ulcera, & vulnere externa mundificanda, & carneas excrescentias consumendas.*

Chalybs cum sulphure preparatus.

℞. Laminam chalybis candentem, & scintillantem, cui admove magdaleones sulphuris, cujus vi chalybs liquefcit, & cecidit granulatim in vas fictile suppositum aquâ frigidâ plenum. Granula exiccata tere, lava, & præpara more solito. Appellatur etiam *Crocus Martis Niger.*

Vires : *Obstructa viscera liberat, & humores crassos attenuat : unde prodest in cachexia, pallidis virginum coloribus, ictero, mensium jecoris, lienisque obstructionibus, affectu hypochondriaco, & similibus. Dosis ad ℥j.*

Crocus Martis Apperitivus.

℞. Limaturæ Martis, & sulphuris vivi pulverati ana p. æq. humecta cum aqua, ut pasta inde fiat, in vase terreo non vitreato, & detine per diem : hinc calcina igne forti ad rubedinem, semper spatulâ ferreâ agitando : deinde præpara supra porphyrum, more solito. Convenit cum superiori.

Alio modo elegantiori : ℞. Limaturæ Martis q. v. irrorâ in vase figulino, cum tantillo aquæ pluvialis, vel roris maiialis, ut pasta fiat, quæ siccet in umbra : postea pulverisâ, & iterum ut antea irrorâ, exicca, pulverisâ : idque ad decies repete, & limatura in æruginè convertetur, quam, si nigrescat ob nimiam humiditatem, calcina in vase terreo, ad rubedinem, & præpara more solito. Præstantior est supradictis.

Crocus Martis Adstringens.

R. Croci Martis cum sulphure parati optimè reverberati q. v. macera in aceto forti per horam : mox decanta liquorem supernatantem, idque repete ad sextam vicem : hinc calcina igne reverberi in patina ferrea per octo horarum spatium.

Vires : *Vim habet sistendi fluxiones ventris : prodest in spu- to sanguinis, menstruis superfluis. Dosis ad ʒʒ.*

In Marte, qui à Zacuto Lusitano, mali hypochondriaci Alexipharmacum, cachexiarum Panacea dicitur, & à Ludivico Polychresti titulo insignitur, unde operandi diversitas dependeat, ut modò adstringat, modò aperiat, magna lis est inter Authores. Nonnulli vim aperitivam in volatiliori, potissimum residere parte, ac proinde in sale, vim adstrictivam in fixiori, adeoque in terra latitare putant. Alii diversitatem operationis, in præparationis diversitate quarunt. Zuvelserus in apolog. contra Tachenium ex Helmontio probat, Martem aperire potestate specifica, & appropriata, constringere verò qualitate secunda, aut per accidens, quatenus acredinem, & mordacitatem humorum demit. Sydenhamius, massæ sanguineæ jam effoetæ, & languescenti, volatile quoddam fermentum, ceu calcaria, subdere putat, à quo spiritus antea jacentes excitantur. Highmorus tract. de affect. hypoch. Marti causam facultatis aperitivæ per accidens adscribit, dum scil. in cachexia, aut malo hypochondriaco, vasa majora totius massæ sanguineæ, turgida Martis stypticitas constringit rursus, & contrahit, ut equali proportionem, ad singula vasa derivetur sanguis, & hoc modo, minoribus vas ad excretionem dicatis, iterum suus restituatur sanguis, ut debito tempore illum excernant, & ita circulatio sanguinis suum recuperat tenorem. Verum est, Martem per se semper adstringere, quod sapor eo linguæ admoto testatur : aperire autem per accidens, uti ostendit Tachenius, non solum tonum partium, & fibrillas roborando, sed salia acida, & coagulabilia (à quibus induci solent obstructions) absorbendo, absorptaque secum per alvum educendo, unde hoc modo sublata causa, tollitur obstructio. Hinc est quod assumpta Martialia, fœces nigro colore tingant, & nisi excremen-

ta ita tingantur, ferrum in consideratè propinatur, non enim reperit humorem, qui illud dissolvat.

Mars triplici modo usurpatur, nempe vel ejus limatura cruda sat solubilis in hypochondriaco, quod excrementa tincta testatur, & hoc modo citius, & felicius curationem absolvere, quàm si his quovis modo fuerit præparatus; docet expertissimus practicus Thoma Sydenham.

Iis ergò qui cum sic ferre possunt, crudus in substantia exhibeatur, quia sic melius operatur, quò minus enim Mars, acido est saturatus extra corpus, eò melius operatur intra corpus.

In subjectis tamen tenerioribus, ventriculum inbecillum habentibus, Mars crudus propinari non debet, metus enim est, ne in ventriculi fundo subsideat, & ex inde vim vitriolicam, ac vomitivam acquirat, uti notat Panarolus pentec. 5. obser. 32. vel exhibetur præparatus, nunc per alkalia, nunc per acida. Per alkalia, croci præparati parùm valent: alkalia enim agunt in acidum Martis, & abeunt in magisterium calciforme iners, & nullius usus, insolubile, & inalterabile. Hinc melior est præparatio Martis cum acido facta, ut ab eodem superficietenus saltem, rodatur Mars, hujusque compages referetur, hand verò per concentrationem acidi penitus saturetur. Talis est vulgaris præparatio cum sulphure, quæ est omnium pessima, cum Mars saturatus acido sulphuris nihil aliud faciat, quam onerare ventriculum, quod patet, si enim affundatur aqua fortis, ab illa non solvitur.

Inter Martialia præparata excellunt Vitriolum Martis, & Tartarus Martialis, sic namque imitamur naturam adhibendo, loco acidularum naturalium, Martem superficietenus solutum.

Præparata Martialia sub forma liquida, quæ tincturæ nomine veniunt, (inter quas excellit tinctura Martis cum sale vegetali parata) præparatis sub forma sicca, seu crocis, (licet ad adstringendum aptioribus) sunt præferenda, quia in illis Mars magis solutus facilius operatur, in his magis compactus, majores ventriculo parat labores, & dolores. In illorum usu alvus aperta est servanda, quod si non sit, omni octiduo pilularum aloeticarum
 usus

usus interponendus est, insuper blandus instituendus est corporis motus pro meliori operatione, & faciliori succorum attenuatione: deinde omnia acida sunt vitanda, quia Martem saturant, unde postmodum saturatus, vitiosa salia relinquit intacta.

Tandem cathartica exhibenda non sunt, licet pilulae ex sola aloe, si alvus non respondeat admittantur. Audi Clar. Thomam Sydenham disert. epistolari ad Gul. Cole, sic differentem:

Nec mihi solemne est toto illo spatio, quo agra chalybeata sumit, catharticum aliquod statis intervallis exhibere. Cum tam in genere hysterico, quam hypochondriaco, chalybis vires à cathartico intercidi, atque infringi mihi videatur. Quando enim id mihi palmarium sit, ut spiritus in ordinem redigam, atque eorum systema redintegrem, firmemque, quod toto vix octiduo resarciberam chalybis ope, cathartico vel lenissimo exhibeo die unica rursus demolior; atque ita diruta atque à me extracta subruendo, & egros, & operam ludos, & infelix Ardelio.

Plumbi Calcinatio, seu Ustio.

℞. Plumbi laminati ℥ij. sulphuris pulverati ℥ij. "fac stratum super stratum, in vase terreo, deinde calcina igne violento: hinc sæpius ablue, exicca, ac asserva ad usum.

Eodem modo calcinatur Æs in olla collocata in furno reverberi, ignem augendo, donec Cuprum rubicundissimum, & instar cinnabaris appareat.

Calx Saturni, seu Plumbi, idest Minium.

℞. Plumbi q. v. & in vase terreo non vitreato liquefactum, rudiculâ ferreâ agita, donec, igne continuato, in pulverem rubicundissimum, Plumbum abierit.

Aluminis Ustio.

℞. Aluminis Rupei q. v. calcina in vase fictile novo non vitreato, tandiu, donec alumen spiritibus expulsi porosum, & quasi spumosum relictum fuerit: idem præstat caput mortuum ex distillatione spiritus aluminis in retorta relictum, Carneas excrecentias absunt.

Aluminis Plumosi preparatio.

℞. Aluminis Plumosi P. j. salis communis fusi P. ij. misceantur, & reverberentur in crucibulo per horas 12. postmodum materiam exime, & aliquoties aqua calida lava donec pulverem ab omni faldedine liberum habeas. Colmeticum est, & scabiem sanat.

Salis Communis Decrepitatio.

℞. Salis Communis q̄. v. & injice cochleatim in crucibulo accenso inter prunas collocato, semper crucibulum tegula tegendo: decrepitationibus finitis reponatur sal in vase vitreo optimè obturato. Tandem decet decrepitare salem tempore usus.

Vires: *Si parti posteriori colli in sacculis calidus adjungatur poros aperit, humiditates superfluas capitis consumit. Etiam in officinis pro variis preparationibus inservit.*

CAPUT XXI.

DE LAPIDIBUS MEDICINALIBUS
*Artificialibus,**Lapis Martialis, seu Pyra Medicamentosa, vel Martialis Helvetii.*

℞. Limaturæ Chalybis ꝑꝑ. ℥iv. tartari albi loti ℥viii. pulverata subtiliter, misce in vase terreo, & humecta cum aqua vitæ communi, ut fiat massa liquidiuscula, optimè, & diu, spatulâ ferreâ agitando: deinde colloca ad fermentandum in loco humido, bis in die, spatulâ ferreâ massam agitando, quam exiccata tere, iterumque novâ aqua vitæ humecta, colloca ad fermentandum, &c. idque ad septies repete, vel eo chalybs solutus sit, & cum tartaro exactè maritatus. Deinde materia exiccata subtiliter pulveratur, & cum aqua vitæ fiat massa, ex qua formentur globuli, pyrorum, figuram æmulantes filo apensi, & ponderis ℥ij. qui exiccati ad usum asservuntur.

Vires: *Suspenditur pyrum in vase continenti ℥ij. aquæ ferraria tepidæ, seu communis, eo usque liquor ad libitum tingatur,*

tur, quo utuntur Medici pro una dose in obstructionibus, cachexiis, chlorosis, & similibus.

Lapis Medicamentosus, seu Salutaris.

℞. Vitrioli ꝑj. nitri ꝑꝑ. cerussa, aluminis, & boli armenæ ana ꝑiv. salis ammoniaci ꝑij. omnia subtiliter pulverata infundantur in aceto ad supereminentiam duorum digitorum in olla satis capaci per dies duos: hinc coque leniter ad duritiem lapideam, & calcina per horam igne forti, ad usumque asserva.

Vires: Tollit, & desiccatur ulcera: defluxiones, tineam, eryspelas, scabiem, & serpigines curat. Modus utendi est, si liquefeat ejus ꝑj. in aqua pluvialis ꝑj. filtratur, filtratura hac utere, tum lavando tum linteolum imbuendo. In erysipelis autem cum aqua, seu decocto floris sambuci, & parum sp. vini camphorati mira prestat.

Lapis Causticus.

℞. Calcis vivæ ꝑj. cinerum clavellatorum ꝑij. fac lixivium cum aqua communi, filtra per chartam, evapora ad siccitatem, & sal remansum in fundo calcina in crucibulo, & ubi humiditas consumpta fuerit, cautè ignem rege, usquequò instar olei appareat, & tunc in promptu cauteria figura, quæ in vase vitreo optimè obturato, lo-coque sicco custodito.

Vires: Breviter carnes excrescentes absorbit, crustamque facit.

Lapis, seu Magnes Arsenicalis.

℞. Antimonii crudi, sulphuris flavi, & arsenici albi ana p. æq. pulverentur subtiliter, lentoque igne liquefiant, & vase refrigerato eximatur materia, quæ frigore indurescit, vel si placeat, ante refrigerationem cauteria figurentur. Appellatur etiam *Cauterium Potentiale*.

Vires: Usus ejus est in peste, ubi in forma periapti de collo suspenditur. Insuper præter alios usus, ingreditur in Emplastrum Magneticum. Carneas excrescentias in ulceribus absorbit, & cicatricem inducit.

Lapis Infernalis, seu Sal Causticus Molinetti.

℞. Lunæ cupellatæ ℥j. aquæ fortis ℥iij. misce in vase vitreo & dissolve igne arenæ: deinde auge paulatim ignem, usque dum lapidem Lunæ, instar lanæ acquiras, qui per gradus perficitur usque ad humiditatis consumptionem, & instar olei in fundo appareat, tunc cautè in proplastica idoneo in promptu injice.

Vires: Cauterium est præstantissimum, dimidia hora spatii fonticulum inducens. Ulcerum, carnem excrecentem, solo tactu tollit.

CAPUT XXII.

DE MAGISTERIIS, ET PRÆCIPITATIS.

Manna, seu Saccharum Aluminis: vel Anti-hercicum verum Poterii.

℞. Aluminis Rupei ℥j. dissolve in aqua, filtra per chartam, & evapora in vase terreo vitreato ad pelliculam: hinc affunde Aquæ fortis saponis (ex cinere quercus, & tartaro calcinato, vel cinere clavellato paratæ) ℥vj. & fiet coagulum, quod desine requiescere, & præcipitabitur in Magisterium, quod (lixivio decantato) lava multoties cum aqua pura tepida, ut dulcescat, & siccatum ad usum asserva.

Modus utendi: Prima die sub hora sexta matutina subministrabitur ægrotanti ℥ss. jusculi sequentis tepesfacti: ℞. Carnis vitulinæ, & cucurbitæ albæ cum seminibus ana ℥ss. rasuræ cornu cervi ℥j. rasuræ eboris ℥ss. condriillæ ℥ij. portulacæ ℥iv. viperæ evisceratæ, & pulluli gallinæ ceti etiam eviscerati ana N. j. aquæ fontanæ ℥vj. coquantur in vase clauso, vel circulatorio per horas quatuor, & adde croci parum: sequenti die sub hora assignata subministrabitur ℥ss. Magisterii Aluminis prædicti in ℥ij. decocti cornu cervi, & singulis diebus continuabitur, alternatim nunc jusculum, nunc Magisterium: & simul singulis noctibus inungantur vertebrae, seu spina ægrotantis cum butyro plumbi sequenti: ℞. Aceti fortis ℥j. lithargyrii pulverati ℥iv. digere per horas 24. decanta liquorem,

Jusculum
Anti-hercicum

rem, cujus ℞. ℥ij. olei amygdalarum dulcium sine igne extracti ℥j. agita simul in mortario plumbeo, ut fiat unguentum nutritum, addendo inter agitandum vicifim, de tinctura ex lithargyrio decantata q. f.

Saccharum prædictum valet etiam in dysenteria, acutum intestina exulcerans, & corrodens absorbendo.

Magisterium Sulphuris.

℞. Florum Sulphuris ℥j. salis tartari ℥iij. misce, & superfunde aquæ puræ ℥iij. digere in arena per diem, itaut sub finem bulliat aqua, & sulphur solvatur, spatulâ lignea continuo agitando, liquorque rubeus appareat: postea filtra calidè per chartam emporeticam, & superaffunde paulatim aceti distillati q. f. & præcipitabitur pulvis lacteus, quem edulcora cum aqua reiteratis ablutionibus, ultimo aquâ cordiali abluendo, & exiccatum asserva.

Vires: *Balsamum est pulmonum, ac velut ignis consumens, & exiccans. Exhibetur utiliter illis, qui molestantur catarrhis, fluxu capitis, asthma, phthisi, tussi, colica, &c. Promovet expectorationem, intercipit defluxiones ad articulos, ventositates ventriculi, ac intestinorum præcavet, ac discutit. Dosis ad ℥℞. Appellatur etiam Lac Sulphuris: Butyrum Sulphuris: Præcipitatum Sulphuris: & Cremor Sulphuris.*

Lac Sulphuris hæcticis, & aridis non peculiariter prodesse, ait Crollius, nec phthificos oculariter juvare, agendo in humidum radicale. Sulphur enim, ejusque lac, verba sunt Billichii Lib. II. Cap. VI. lectu revera dignissima, ægros hos non aliter ac sitientia sitius arua, solantur.

Imago lactis est, non res, non nutrit quod ex sulphure emulgetur lac, sed ignis occulti more balsamum vitæ absomit. Vis sulphuris fervida, atque excalfactoria quantum æstuant, siccescentisque flagellat. Vera tamen est hujus lactis sulphuris censura Zuelferiana, Magisterium Sulphuris nullam singularem meretur laudem, cum parum differat ab aliorum magisteriorum præparationibus. Flores, inquit, aut crudum sulphur in virtutibus longè ipsi præfero.

Magisterium Jovis Mynsicht.

℞. Calcis Stanni q. v. & cum aceto distillato forti extrahe
sale,

falem, ut est artis: hinc extractioni huic filtratæ, infilla guttatim spiritum vitrioli optimè rectificatum, & statim albefcet instar lactis, & præcipitabitur pulvis albus ad vasis fundum, quem exime, toties aquâ pluviâ distillatâ edulcora, donec omnis acrimonia separetur: tandem pulverem exiccatum ad usum asserva.

Vires: In aberratione uteri, & aliis affectibus hystericis miranda præstat: assumptum enim uterum, vel ex eo tetros vapores ad supernas partes ascendentes cogit, sistit, & gravissima symptomata hinc solita nasci impedit. Dosis à gr. jv. ad gr. vj.

Magisterium Crystallorum Montanarum Cnæffellii.

℞. Crystallorum pellucidarum ℥j. spiritus vitrioli non dephlegmati ℥ij. Crystalli igniantur, & extinguantur in spiritu, qui labor decies repetendus est: tandem supra porphyritem redigantur in subtilissimum alcohol.

Vires: Calculum atterit: prodest, & podagra, & aliis quam plurimis morbis, unde Paracelsus dixit: in lapillo duro non est medicina præstantior crystallo, felix ille, qui potest præparare. Dosis ad ʒß.

Magisterium Coralliorum.

℞. Corallia pulverata, & impone in vase vitreo, eisque affunde acetum distillatum ad eminentiam duorum digitorum, & digere per dies octo, quotidie vas sæpè agitando: filtra liquorem supernatantem, & super corallia iterum affunde acetum distillatum, & procede, ut antea: hinc solutionibus filtratis affunde olei tartari per deliquium, quantum satis esse videbitur: pulvis præcipitatus edulcoretur aquâ distillatâ, & exiccatus ad usum asservetur. Dosis à ʒß. ad ʒß.

Eodem modo parantur Magisteria Perlarum, Matris Perlarum, Cranii humani, Ungulæ Alcis, Cornu cervi, Ossis Sepiæ, Cæterorumque Lapidum, & testatorum. Rerum ex quibus Magisteria parata fuere vires possidere ajunt; sed notandum, quod vulgaria hæc Magisteria nihil aliud esse, quàm calces ferè insolubiles, quibus non exigua portio menstruorum solventium, & aliquorum præcipitantium tenaciter adhæret, quod ponderis auctio
facile

facile probat. Ipsa ergo corallia cruda, perlæ, & similia in pulverem redacta eorundem magisteriis præferri debent. Item ablutiones, & edulcorationes sunt supervacaneæ, cum nullo modo aciditas menstrui solventis, (quæ jam tum in aliud ens commutata est) elui potest. Vide Zuvelserum, Etmullerum, & Robertum Boyle.

Magisterium Tartari Purgans.

℞ Salis albissimi Tartari q. v. solve in aceto distillato: hinc abstrahæ humiditatem lento igne, novumque acetum distillatum affunde, solve iterum, ac abstrahæ: operationes solutionis, & abstractionis repete, donec acetum distillatum stillet aciditate sua pristina, qua octava, vel nona imbibitione fiet: exiccetur postmodum, & affunde spiritum vini, eumque abstrahæ aliquoties cohobando.

Vires: Purgat per inferiora: utile est in omnibus morbis deploratis: summum est sanguinis depurativum, si sale volatili cornu cervi, viperarum, salis ammoniaci, &c. associetur. Egregium est antihypochondriacum: par non habet in arthritide, calculo, ac omnibus morbis tartareis. Dosis ad ℥ss. Appellatur etiam Arcanum Salis Tartari: Terra foliata Tartari: & Sal Vini Essentialis.

Magisterium, seu Resina Scammonii.

℞ Scammonii electi mediocriter pulverati q. v. solve in spiritu vini rectificatissimo: hinc filtra, & in balneo per alembicum abstrahæ ad medietatem saltem spiritus; deinde liquori, in alembico relicto, affunde aquæ rosatæ quantum ad præcipitationem sufficiat, & præcipitabitur resina scammonii purissima, absque omni venenosa acredine, nauseosoque sapore, & odore omnino libera, quam remoto phlegmate exicca, & ad usum asserva.

Vires: Utramque bilem, aliosque humores diversos sine omni lesione, & nausea ex corpore humano educit: propterea vix mitius, suavius, & nobilius catharticum in rerum natura inveniri poterit. Dosis à gr. vj. ad ℥j. Appellantur etiam Cremor Scammonii: Panacea Scammonii, seu Solutivi Vegetabilis Syriaci, vel Convolvuli Cathartici Syriaci, unde Pulvis Syriacus dictus.

Magisterium, seu Resina Jalappa.

℞. Radicis Jalappæ grossè contusæ q. v. affunde spiritus vini rectificatissimi q. s. ut tres, vel quatuor digitos supermineat: digere vase obturato in loco calido per aliquot dies: postea cola cum forti expressione, filtra per chartam, & filtrato liquori affunde aquam rosatam, ut præcipitetur resinosa substantia Jalappæ ad fundum, & adhuc ablue, exicca, & asserva.

Vires: Serosos, biliososque humores commodè evacuat: delicatulis, & cætera pharmaca averfantibus maximè accommodatur. Dosis à gr. vj. ad ℥j.

Eodem modo parantur Magisteria, seu Resinæ Turpethi, Gummi de Perù, Ligni Sancti, Ligni Aloes, Succini, & similibus.

Nota: Resinæ non sunt exhibendæ in liquoribus aquosis, (quia reviviscunt, & partim cochleari, partimque faucibus, & ventriculo adhærent, & hypercatharsim inducunt) nisi priùs cum modico vitelli ovi dissolvantur. Commodè etiam usurpari possunt in conservis admiscendo pulverem aliquem salinum (scilicet salem tartari, cremorem tartari, tartarum vitriolatum, tartarum laxativum, arcanum duplicatum, &c.) à quo tanquam abstersivo impediatur resinarum adhesio, & velicatio.

Mercurius Vita.

℞. Butyri Antimonii q. v. rectifica ex retorta vitrea igne arenæ: liquori distillato affunde aquam, & fiet coagulum, ac præcipitabitur pulvis albus, qui abluatur donec nullam amplius acrimoniam sapiat, exicca, ac asserva. Primas loturas etiam asserva pro spiritu vitrioli Philosophico parando.

Vires: Totius corporis, & præcipuè primæ regionis humores acidos, per secesum, ac vomitum expurgat. Ususque insignis est in peste, capitis morbis, lue venerea, ulceribus malignis, febribus, arthritide, hydrope, ubi, & ut plurimum sine vomitu operatur ob acido salsas aquositates in hydropicis abundantibus, cum salia acida volatilitatem purgantium figant, ita ut saltem per inferiora purgent. Dosis à gr. ij. ad gr. iv. Eandem dosim macerari licet in haustu vini, eumque filtratum exhibere.

Præterea

Præterea Angelus Sala in ternario bezoard. Cap. XXIII. Mercurius Vitæ in partu difficili desperato, tanquam maximum commendat remedium his verbis: *Et incontinenti quando nascere, & vix movere cæperit, facultas expultrix, ad expellendum fœtum simul calcar accipiet. Nec abhorrearis à tali medicamento, eo ipso enim plurimis in acie novacula quasi constitutis, hoc in casu præsto fui, aquè delicatis, quibus nulla spes superstes erat, quàm rusticis, & paganis, ut undequaque hariolari quis posset: quinimo fœtum semi putridum sæpe, & secundinam biduum, vel triduum post partum relictam beneficio istius medicamenti, salva matris vita discedere fecimus. Mercurius Vitæ ergò quilibet Medicus hac in parte optima denota commendatum sibi habeat, &c.*

Billichius etiam Lib. II. Cap. XIV. Observ. & paradox. Chym. in partu difficili triduoano felicissimum ejus usum expertus est.

Thachenius in Hipot. Chym. Cap. XXIV. p. m. 232. inquit: *Mercurii Vitæ 7. grana cum vino hausta vomitum, atque secessum movent: in difficili partu Divinum sanè refugium.*

Appellatur etiam *Pulvis Angelicus*: *Pulvis Algarrothi*: *Pulvis Emeticus*: & *Aquila Alba*, sed nota, quod *Aquila Alba* appellatur etiam *Mercurius Dulcis*.

Mercurius Vitæ correctus.

℞. Mercurium Vitæ, & in phiala igne arenæ fove, donèc rubere inceperit: postmodum vini spiritum sapius ab eo abstrahe.

Vires: Purgat sat commodè per album, impuritatesque quas- cumque educit. Dosis à gr. jv. ad gr. v.

Mercurius Vitæ Catharticus.

℞. Mercurium Vitæ, & cum sale communi aliquoties, diutiusque tere, & falsedinem postea per aquam ablue: sic solum vim per secessum purgandi obtinet. Dosis ad gr. vj.

Mercurius Præcipitatus Albus.

℞. Mercurii purificati ℥ss. aquæ fortis ℥j. dissolve in vase vitreo: solutioni huic, affunde aquam falsam, ut præcipitetur mercurius, quem edulcora aqua purà, multoties

roties eluendo, & exiccatum asserva.

Vires: Purgat per inferiora, ac superiora: valet in sphyli-
de, elephantiasi, tinea, scrophulis, &c. Dosis ad ℥℥. Ex-
ternè cosmeticum est insigne, unde Mercurius Cosmeticus
etiam appellatur.

Mercurius
Præcipita-
tus Incar-
natus.

Si solutioni prædictæ, loco aquæ falsæ, affundas aquæ
fervidæ ℥℥. & præcipitas affundendo urinam recentem
præcipitatumque ablues, & siccas, habes Mercurium Præ-
cipitatum Incarnatum, solum per secesum moventem
& in virtute, Arcano Corallino æmulantem. Dosis à
gr. vj. ad ℥℥.

Aurum Fulminans, seu Sclopetans.

℞. Auri laminati, & in frustra incisi q. v. dissolve digerendo
in aquâ regia: solutioni affunde guttatim bonam quan-
tatem olei tartari per deliquium, donec solutio clara,
& alba evadat: sic præcipitabitur aurum instar limi, cu-
jus elue falsedinem, aquâ communi, calcemque auri ca-
lore hypocauti lenissimo exicca, vel sponte sua exicca-
ri permitte.

Vires: Sudores cit humores malignos ejiciendo. Dosis gr. iij.
vel jv.

N. Aurum hoc fulminans cautè tractes, ne flammam
concipiens detrimentum inferat, concipit enim promptis-
simè, ac deorsum vergens, quidquid substratum, non sine
adstantium periculo, in frustilla disjicit. Lavigaturus Ita-
que memento, singulis vicibus, parum sumas, non ferro,
sed ligno agitando.

*Sulphur Antimonii Anodynum, & Antiepilepticum, Chermes
Minerale, & Pulvis Aurificus dictam.*

℞. Tartari crudi selecti ℥v. calcina ad albedinem, & inji-
ce in manica, eique affunde sensim aquæ ferventis ℥xiv.
ut fiat lixivium in vase terreo subjecto colligendum: in-
terim ℞. Antimonii crudi selecti grossiter contriti, & cri-
brati, partibus mediocribus, & subtilibus per setaceum
equinum mediocrem separatis ℥iv. impone in olla ter-
rea nova vitreata, & affunde lixivium suprædictum, &
coque ad medietatis aquæ consumptionem: tunc semove
ab igne, detine momentum, & decanta liquorem super-
natantem

natantem sine perturbatione in manica: hinc liquorem filtratum in vase terreo vitreato supposito collectum desine requiescere, & frigescere, & fiet coagulatum rubicundum: filtra per chartam emporeticam duplicatam, in qua manebit sulphur, quod edulcora aqua calida, eam semper per chartam post refrigerationem separando, alias transit simul sulphur, cui edulcorato, & exiccato affunde sp. vini ℥iv. & accende, idque ad secundam vicem repete, & exiccatum ad usum asserva. Dosis à gr. iij. ad gr. vj. Antimonium in olla relictum potest inservire pro aliis preparationibus antimonialibus, supradicta tantum excepta.

Sulphur Auratum, seu Aurum Medicorum.

℞. Scorias Reguli Antimonii, quas fac bullire in aqua, ut fiat lixivium, quod filtra calidè per chartam emporeticam, eique affunde acetum distillatum, usquequò precipitetur sulphur, quod, lixivio decantato, aqua multoties elue, ut dulcescat, exicca, & asserva.

Vires: Sanguinem purificat: in aliis vomitum ante sudorem, in aliis sedem post sudorem movet. Febris tertianis, & quartanis hora una ante paroxysmum conducit. Pesti, variolis, lvi venerea, &c. proficuum est. Dosis à gr. v. ad gr. xv.

Fœcula Ari.

℞. Radicum Ari q. v. lava, ac conquassa optimè in mortario, fortiter exprime, & expressionem desine requiescere, ut subsideat fœcula, quam, succo supernatante decantato, sicca, ac asserva.

Eodem modo parantur fœculæ Bryoniæ, Iridis, Pœoniæ, &c. Vide Lib. I. Cap. III. de fœculis notatum.

CAPUT XXIII.

DE MISCELANEIS GALENO-CHYMICIS.

Aloë Lota succo Rosarum.

℞. Aloës optimæ munda, & electæ ℥iv. succi rosarum rubrarum ℥viii. Aloë trita, & per crassius cerniculum cribrata, simul cum succo, Maii Mense, Solis radiis, in vase

vase vitreo amplo, linteo raro obturato, multoties movendo, ad succi consumptionem insoletur, ex qua ferè ficcata orbiculos finge, & vase vitreo loco sicco, & frigido ad usum asserva.

Vires: Ventriculum roborat, lumbricos necat, & expellit, putredinem arcet, suaviterque purgat. Dosis à ℥j. ad ℥j.

Eodem modo lavatur, seu nutritur Aloë cum succo Violarum.

Aloë Lota Simplex.

℞. Aloës purissimæ grossè trita ℥j. aquæ pluvialis calefactæ ℥ij. misce in patina vitrea, & agita: finito fordes, & calculos subsidere, & puram, pinguemque aquam, cui se pura Aloë miscuit cola, & fordes in fundo abjice: hinc colatura tecta linteolo in sole exiccetur.

Diagrydium Sulphuratum, seu Cholagogum simplex Galeni.

℞. Scammonii electi q. v. tere crassiusculè, & spande supra chartam bibulam, & superimpone crati, sub quo carbō sit vivus, in quem sulphur incende, ut fumigetur scammonium, & charta tandiu teneatur supra fumum, usquedum scammonium liquefieri, & chartæ adhærere incipiat: cave solum, ne comburatur, ideòque à furno remove, ac pulveratum ad usum asserva.

Diagrydium Cydoniatum Ejusdem.

℞. Scammonii optimi q. v. tere grossiter: deinde excava aliquot cydonia mala magna, & in cavitatem eorum impone scammonium, & cooperi foramina cydoniorum: hinc involve in massa cydonia, & assa in fornace donec cydonia perfectè sint assata, & massa probè sit cocta, quod cognosces, si massa perforata, stylo ligneo tentabis, num cydonia undique tenerescant: deinde exime scammonium, usuique asserva.

Alio modo: ℞. Scammonii electi pulverati q. v. dissolve in succo cydoniorum depurato, filtra, ac lento igne cinerum coagula: pastillos forma, ac asserva.

Diagrydium Glyzyrrhisatum.

℞. Aquæ puræ tepidæ ℥j. glyzyrrhizæ rasæ, & contusæ ℥j. infunde

infunde per 24. horas: mox expressioni calidæ, iterum infunde glyzyrrhizæ rasæ, & contusæ ℥j. fac, ut antea, idque repete ad tertiam vicem. Deinde in colatura dissolve Scammonium pulveratum, filtra, & inspissa igne lenissimo cinerum, forma in pastillos, quos exiccatos asserva. Vires: *Biliosos, acres, serosos, & calidos humores, ac tenues blandè educunt. Dosis ad ℥j.*

Gutta Gummi Correctio.

℞. Guttae Gummi q. v. dissolve cum spiritu vitrioli, qui deinde per decantationem abstrahatur: residuum lentè exiccetur, quod si ter id fiat optimè corrigitur. Vires: *Prodest hydropicis, scabiosis, paralyticis, cæterisque affectibus à pituita, & sero solis, vel cæteris humoribus commixtis. Dosis à ℞℞. ad ℥j.*

Radicis Ari preparatio.

℞. Radicum Ari, Mense Martio collectarum, q. v. scinde in taleolas, quas humecta cum vino albo, exicca, idque secunda, & tertia vice repete. Vires: *Tartarum tam pectoris, quam pulmonum incidit, urinam cit, obstructions resolvit. Dosis ad ℞℞.*

Sanguinis Hirci preparatio.

℞. Hircum mediocris ætatis, cui per mensem nihil aliud vescendum des, præter pimpinellam, apium, petroselinum, aut similes plantas lithonripticas: deinde ætatis principio, cum Sol Cancerum ingressus fuerit, suspendendo cornibus, crura posteriora reflecte, & testes abscinde, & recepto inde cruore, aqueum effunde, concretum verò exicca, ad usumque asserva, qui instar vitri difficilimæ triturationis existit. Vires: *Alexipharmacus est, decostruit, dysentericis convenit, sanguinem concretum resolvit, calculum atterit, plenitudinem curat. Dosis ad ℥j.*

Cornu Cervi, Alcis, Cranii, &c. Spagyrica preparatio.

℞. Cornua, &c. in frustra disecta, & suspende in capitello vesicæ, interim aquæ cephalicæ distillantur per dies quatuor, vel plures: postea subtilissimè pulverentur.

Alio modo ex Zuveltero : ꝛ. Rasuræ minutissimæ Cranii humani, vel cornu alicujus animalis q. v. contunde in mortario cum aqua appropriata, ut veniat ad pultis formam, quæ pasta chartæ albæ superextensa, & inclusa, iterum exiccetur, & pulverifetur, & hoc pluries repetatur, donec rasura in pulverem subtilissimum redigi queat.

N. Cranium, quod in usum Medicum veniat, sumi debet ex homine violenta morte interempto, & non humato.

Pulmonis Vulpis preparatio.

ꝛ. Pulmonem recentem Vulpis, & extrahe ex eo arteriam, & lava cum vino odorato, exicca, ac repone in loco sicco, absynthio, ne putrescat, involutum.

Vires : *Consolidat, abstergit, valet ad vitia pulmonum, & angustia pectoris. Dosis ad ʒj.*

Afellorum, seu Millepedum preparatio.

ꝛ. Afellos vivos, & inebria, seu suffoca eos in vino albo optimo, exicca, ac asserva.

Vires : *Efficacissimi sunt in calculi, & vesicæ doloribus. Calculum mirabiliter resolvunt, & per mucum crassum exterminant. In asthma etiam, oculorum cataractis, fistulis, & mammis exulceratis prosunt. Dosis ad ʒʒ.*

Bezoardicum Animale.

ꝛ. Corda, & jecinora viperarum, felle abstracto exicca in sole : hinc pulverifa, & asserva.

Vires : *Valet in variolis, & morbillis, febribus malignis, & contagiosis. Dosis ad ʒj.*

Lacca Lavatio.

ꝛ. Aristolochiæ longæ, & schoenanthi ana ʒij. aquæ ℥iiij. coquantur in vase circulatorio ritè lutato per horas tres : hinc colaturæ insperge Laccæ ʒxvj. decoquantur in eodem vase igne lento donec aqua fiat coloris sanguinei, & quicquid in Lacca boni fuerit dissolvatur : deinde per laneum pannum cola, & remanentes sordes abjice : transcolatam verò, & sanguinei coloris aquam inspissa in duplici vase, ad mellis crassitiem, & tepidam massam in trochiscos fingito.

Pulpa Cassiæ extrahendi ratio.

℞. Cannas, seu siliquas Cassiæ fistulæ ponderosas, non resonantes concussas, aperi eas, & contentam in eis pulpam, seu medullam cum laminis, & seminibus suis diligenter extrahe: exempta projice super inversum setaceum equinum, quod deinde pone supra bullientis aquæ vaporem, & averso cochleari medullam cassiæ hinc, & inde ducito confricando, confestim sub inde auferto, ne plus quam decet de vapore inbibat, idque tandiu facito, donec quantum voles collegeris. Notandum, quod tempore usus semper recens pulpa extrahatur, quia reposita acescit. Eodem modo extrahitur Pulpa Tamarindorum.

Gelatina Cornu Cervi.

℞. Rasuræ Cornu Cervi ℥ss. aquæ tepidæ ℥iv. macerentur loco calido per horas octo in vase circulatorio, juncturis ritè lutatis: hinc coquantur igne arenæ, ferè ad dissolutionem: deinde vasis refrigeratis, fiat colatura, cui adde sacchari albi ℥ss. vini albi ℥iv. succi limonum ℥j. clarificentur cum albuminibus ovorum, despumentur, & iterum fiat colatura, quæ igne lento inspissetur, ad Gelatinæ consistentiam.

Vires: *Analepticum est medicamentum, & re nutritorium, stomachum roborat, vomitum, fluxus ventris, sanguinisque sputum sistit, malignitati humorum adversatur. Dosis ℥j. aliquoties in diem repetendo.*

Saccharum Penidium.

℞. Sacchari clarificati q. v. & inspissâ igne lento, donec in magnas bullas attollatur, & gutta in aqua injecta præcipitetur in filis formata cum sonoritate vitri instar fragibilis, cavendo ne aduratur: tum ab igne remotum, supra tabulam marmoream oleo amygdalarum dulcium inunctam effundatur, & ubi nonnihil induruerit, ac propemodum terebinthinæ crassitiem obtinuerit, de unco suspendatur, manibusque amylo subinde conspersis toties detrahatur, iterumque unco agglutinetur donec indurescat, & candorem acquirat: tandem in renues massulas funiculi instar contortas, in tabula amylo conspersa effingatur.

Saccharum Candidum, vel Candisatum, seu Candum.

℞. Bonam quantitatem stercoreis equini recentis, & in loco temperato, paucà aquà irrigato, accumula pedibus premendo, & nonnihil aquà aspergendo, ibique detineatur optimè coopertum per dies tres, vel donec manus calorem acquisititium multum diu haud perferri possit. Tunc accipe ℥x. vel xij. sacchari clarificati, & coque igne lento usquequo gutta calida inter digitos stensa filum sine interruptione fiat: tunc injice in promptu in urceolo, in quo sparta nonnulla integra sint immissa, cujus os ritè operculetur, & ligetur linteo, & duplici charta, & sepiatur in medio stercoreis parati, ibique detineatur per dies 15. Hinc urceolo è stercore extracto, & deoperculato decanteretur saccharum liquidum, candisatum verò abluatur in promptu semel aquà purà, & urceolus igne admoveatur huc, & illuc obvertendo, ut optimè calefiat, & tunc per totum centeratur, saccharumque eximatur, exiccetur, & asservetur.

Saccharum Tormentilla.

℞. Pulveris radicum Tormentillæ ℥i℥. cinnamomi ℥℥. sacchari in aqua cinnamomi soluti ℥j. coque, & funde in tabellas, quas pulveratas asserva.

Vires: Eximii usus est in abortu præcavendo, & fatu roborando. Dosis ℥℥. per aliquos dies continuando.

Eleosaccharum Anisi.

℞. Olei Anisi distillati ℥j. sacchari pulverati ℥j. misce in mortario vitreo, usuique asserva.

Vires: Stomachum roborat, coctionem juvat, asthmaticis auxiliatur. Dosis ad ℥j.

Eodem modo paratur Eleosaccharum Foeniculi, Cinnamomi, Citri, Nucistæ, & similiium.

Mixtura Antipleuritica Tachenii.

Dissolve camphoram in spiritu vini quantum is dissolvere potest, & in alio vasculo habeas tantundem spiritus vini croci tinctura saturatum: hos spiritus misce.

Vires: Hujus tinctura xx. plus minus vè gutta in olei lini recenter

enter expressi ℥ij. exhibitis indubitatè sanantur omnes pleuritiici, imò, & quos animam jam jam expirare timebatur. Ne rideas hyperbolem.

Mixtura de Tribus.

℞. Aquæ Theriacalis camphoratae ℥v. sp. tartari rectificati ℥ij. sp. vitrioli ℥j. misce, ac asserva.
 Vires: *Sadorem citi, putredini resistit, magnarumque virium censetur in febribus malignis. Dosis ad ℥j.* Appellatur etiam *Aqua de tribus: Mixtura simplex: & Diaphoreticum in peracutis.*

Aqua Hysterica Lemortis.

℞. Assæ foetida ℥ij. myrrhae ℥ss. castorii ℥v. bryoniae ℥ij. feminis ruta ℥ss. croci ℥j. salis volatilis succini ℥ij. sp. vini super herbas cephalicas, & uterinas, ut sunt: salvia, fabina, majorana, lavendula, melissa, & similes rectificati ℥xx. salis tartari ℥j. Digerantur simul in fimo equino per dies duos: deinde tinctura separetur, ad usumque in vase stricti oris probè clauso asservetur.
 Vires: *Valet in affectibus uterinis, convulsivis, & contractura: necnon in arthritide. Dosis à ℥ss. ad ℥j. in vehicula appropriato.*

Aqua Styptica Lemeri, seu Arterialis Musitani.

℞. Cholcotaris, aluminis usti, & sacchari candidi ana ℥ss. urinæ pueri sani, & aquæ rosar. ana ℥ss. aquæ plantaginis ℥ij. misce, & diu agita in mortario, simulque asserva, & tempore usus decanta liquorem.

Aqua Arterialis.

℞. Aquæ plantaginis, rosarum, & portulacæ ana ℥iv. vitrioli Romani, & aluminis crudi ana ℥ss. sacchari candidi ℥ij. misce, & soluta filtra per chartam, & adde sp. vitrioli gt. xij. & utere.

Aqua Arterialis alia ex Vidos.

℞. Vitrioli Albi ℥ij. aluminis rupei ℥ss. aquæ fontanæ ℥xxx. misce, & soluta filtra per chartam emporeticam quadruplicatam, & adde sp. vitrioli gt. viij. ad usumque asserva.
 Vires:

Vires: Valet ad omnes fluxiones sanguinis tam internas quam externas. Dosis ad gr. xij.

Aqua Ophthalmica Bruni, seu Collyrium Bruni.

℞. Aquæ rosar. albar. & vini albi ana ℥ij. aloes hepaticæ subtiliter pulveratæ ℥j. misce ad usum.

Vires: Commendatur ad palpebrarum scabiem pruriginosam.

Aqua Ophthalmica ex Vidos.

℞. Aquæ primæ calcis ℥ij. aquæ secundæ calcis ℥iv. aquæ tertiæ calcis ℥vj. salis ammoniaci ℥j. omnia sæpè agitentur in vase æneo, & horis 12. transactis filtra per chartam, ac asserva. Appellatur etiam: *Aqua Calcis Cerelea, Aqua Cælestis, & Aqua Sapphyrea.*

Vires: Ad omnia ferè oculorum vitia, imò ad ulcera quavis mundificanda utilis est: cancrum, ambustionem, aliæque multa vitia sanat: oculis aliquot gutta instillantur. Efficax etiam est ad pelles oculorum auferendas.

Aqua Ophthalmica Quercetani.

℞. Croci Metallorum pulverati ℥j. aquæ euphragiæ, vel feniculi, aut similis ℥v. misce ad usum.

Vires: Virtutis est mira contra amblyopiam, amaurosim, & suffusionem.

Aqua Lamphanci ex Guidone.

℞. Vini albi ℥ij. aquæ plantaginis, & rosarum ana ℥iij. auripigmenti ꝑꝑ. ℥ij. viridis æris ꝑꝑ. ℥j. mista serventur ad ulcera putrida mundificanda, & exiccanda.

Aqua Phagadenica, seu Ulceraria, vulgò Agua Roxa de Vidos.

℞. Sublimati corrosivi pulverati ℥j. aquæ primæ calcis ℥ij. & ℥iij. aquæ vitæ communis ℥iv. misceantur, & agitentur, diu in mortario vitreo, ad usumque asserva.

Vires: Ulcera inveterata, putrida, sordida, & cancerata mundificat: superfluas carnes exedit: usurpatur etiam in gangrana. Si nimis fortis existit mitigare oportet cum aqua secundæ calcis.

Oxyrrhodium.

℞. Olei rosati ℥iij. aceti ℥j. misce exactè. Usus ejus est pro defensivo ad dolores leniendos.

Deliquium Tartari, seu Oleum Tartari per Deliquium.

℞. Tartari ad albedinem calcinati, seu Salis Tartari q. v. colloca in cella vinaria frigida, & humida, donec resolvatur in liquorem, idque in vase vitreo plano, postea filtra, ac asserva.

Vires: Optimum est remedium in omnibus serpiginibus, vulneribus, ulceribus, præsertim autem venericis, tinea, scabie, verrucis, faciem erugat, & cutem reddit planam. Est porro hujus olei elegans usus in extractis vegetabilium conscriendis: ejus enim gutta aliquot cum menstrua mixta, extractionem faciunt, & catharsim ipsam promovent.

Alkaest Glauveri paratur eodem modo ex Nitro Fixo, & convenit cum Deliquio Tartari.

Oleum Myrrha per Deliquium.

℞. Ova ad duritiem cocta, exime eis vitellos, quorum locum reple Myrrhæ pulverata, & colloca in loco frigido suspensa, ut oleum in vase supposito distilletur, quod ad usum asserva.

Vires: Valet ad maculas faciei delendas, herpetas, & similes cutis corrosiones.

Scoriæ Ferri præparatio.

℞. Scoriæ Ferri, à lapidibus purgati q. v. & reduc in pollinem, & lava multoties cum aqua pura, quousque nullum inquinamentum in aqua reperitur, ut non solum ab excrementis defœcet, verum etiam ab empyreuma ex igne contracto liberetur; deinde irroranda cum aceto acerrimo, & insola per 40. dies, singulis diebus cum aceto irrorando: hoc peracto præpara more solito supra porphyrum cum aceto humectando, & exiccata ad usum asserva.

Viride Aris.

℞. Laminas Cupri, & stratifica cum siliquis uvarum recentiter expressis, & asperge cum parte una aceti acerrimi, & parti-

partibus tribus urinæ sanorum, addendo aliquid aluminis, & nitri: & si mistura exiccetur ante arugationem, denuo humectetur novâ urinâ, donec laminæ in viride æris convertantur.

CAPUT XXIV.

DE OLEIS EXPRESSIS.

Oleum Amygdalarum Dulcium sine igne.

Rx. Amygdalas dulces excorticatas ab utroque cortice, ac minutissimè tritas, & imple sacculum, vel liga eas in linteum, & exprime fortiter sub prælo, & oleum expressum asserva.

Vires: Gutturis, faucium, bronchiorum, & spiritualium asperitatem levit: phthisicis, & atrophia laborantibus, ac consumptis utile: uteri, vesicæ, & urinæ ardores mitigat: partuum dolores torminosos discutit, &c. Dosis ad ℥ij.

Oleum Amygdalarum Dulcium cum igne.

Rx. Massam, ex qua expressisti oleum prædictum, & tere demò, ac cribra, & optimè tepefac vapore aquæ ferventis, & exprime, ut dictum est. Alii loco vaporis aquæ ferventis, torreunt in caldario, usquequo massa illa tepefiat, tantillo aquæ ferventis aspergendo, & exprimunt.

Eodem modo parantur olea expressa Amygdalarum amararum: Nucium Juglandium: Nucis Moschata: seminis Lini: Sesami: Papaveris: seminum frigidorum majorum: Baccarum Lauri, & similibus.

Amygdalæ à pellicula rubra excorticantur modo sequenti: Assunde super amygdalas aquam tepidam, non ferventem, itaut aqua superemineat, obtura vas, & antequam aqua frigescat, frica amygdalas inter digitos, vel inter asperum linteum, & perfectè excorticatæ exiccantur; hinc tere, & exprime oleum.

Semen autem Sesami, excorticatur sequenti modo: Infunde Semen Sesami in aqua frigida per diem, & noctem: deinde aquâ decantata, extende Sesamum in panno, ut aliquantulum exiccetur sapè huc, & illuc obvertendo: post

post hæc inter linteum asperum frica, usquedum cuticulæ separentur: tunc infunde in aquâ plurima, & cuticulas supernatantes aufferto; deinde exicca ad solem, & ventila, si aliquid de cuticulis remanserit, tere, & exprime oleum.

Oleum Vitellorum Ovorum expressum.

R. Vitellorum ovorum ad duritiem coctorum q. v. minutos frige, igne temperato, in vase terreo vitreato donec rufescant, & oleum emittant, continuè spatulâ, ne adurantur, movendo, oleum sic calidè exprime, & asserva. Vires: *Valer ad asperitatem cutis, impetigines, fissuras laeviorum, manuum, & pedum: dolores ulcerum, articulorum, & omnium locorum nervosorum. Præterea utile est locis igne ambusis, & in membranis cerebri vulneratis, ulcera matigina cicatrizat, & pilos regenerat.*

CAPUT XXV.

DE OLEIS COCTIS, ET INFUSIS.

Oleum Rosatum Vulgare, seu Usuale.

R. Olei communis clari ℥vj. folior. rosar. recent. ℥ij. macerentur simul, & insolentur per dies octo: deinde bulliant ad humiditatis consumptionem, exprime: idque fac secundâ, & tertiâ vice, semper recentes rosas infundendo, & oleum colatum asserva ad usum.

Vires: *Vim habet repellentem, mitigatoriam, concoquentem, & discussoriam: inflammationes extinguunt, roborat, coquit, densat, humectat, mitigat, &c.*

Eodem modo paratur oleum Liliorum Alborum, abjecto quod croceum est: etiam Oleum florum Cheyris Chamæmeli, Sambuci, Ebuli, & similibus: etiam Oleum ex comis Anethi, Rutæ, Menthæ, & similibus: Etiam sumendo loco olei communis, oleum omphacinum, parantur simili modo oleum Rosatum Omphacinum, accipiendo rosas nondum penitus apertas, Oleum Violarum, Nenupharis, & Oleum ex comis Absynthii.

N. Si olea prædicta, & sequentia, præcipuè ex aromatis

maticis composita, loco decoctionis in vase aperto ad humiditatis exhalationem, coquantur per tres, vel quatuor horas in vase circulatorio, juncturis ritè lutatis, & postea vasis refrigeratis, & expressione facta separetur humiditas per infundibulum, obtinebis olea valdè imprægnata ex partibus essentialibus simplicium, quod odor, & sapor indicat.

Oleum Papaveris Mesues.

℞. Caput, florum, & foliorum papaveris albi ana ℥iv. olei ℥iij. insolentur per octiduum, cola, & reitera secundam, & tertiam infusionem: cola tertia vice, & asserva.

Vires: Dolorem lenit, & somnum inducit, capiti, pulsionique adhibitum.

Oleum Cydoniorum Ejusdem.

℞. Carnis Cydoniorum nondum perfectè maturorum, & conquassatorum, & succi aliorum cydoniorum ana ℥iij. olei omphacini ℥xv. insolentur dies 15. hinc coquantur ad humiditatis consumptionem: expressioni adde tantundem carnis, & succi cydoniorum, fac ut antea, idque ad tertiam vicem repete, cola, & asserva.

Vires: Refrigerat, & stringit totum ventrem inferiorem, ac nervos laxos coendo roborat: retentricem partium facultatem firmat, & ventris defluxiones sistit.

Eodem modo paratur Oleum Myrtillorum ex eorum succo, & fructibus immaturis contusis.

Oleum Mastichinum Ejusdem.

℞. Olei rosati omphacini ℥j. Mastiches ℥iij. vini odoriferi ℥iv. coque per horas tres in vase circulatorio, cola, & asserva.

Vires: Ventriculi concoctionem, & retentricem vim firmat: in lienteria, & intemperie frigida sicca salubre existit: ad caliacorum cruciatum utile: cerebrum, nervos, & juncturas roborat.

Oleum Euphorbii Ejusdem.

℞. Euphorbii recentis ℥β. olei cheyri, & vini albi ana ℥iv. paratur, ut Mastichinum.

Vires:

Vires: *Iuvat frigidus cerebri, & nervorum affectus, cephalalgiam, hemicraniam, lethargum, naribus immissum: articulorum quoque, hepatis, & splenis dolores illitum juvat.*

Oleum Iridium Eiusdem.

℞. Radicum Iridis scobinar. ℥ij. flor. eiusdem ℥iv. olei sesami, vel communis ℥xv. insolentur in vase vitreo per dies 15. postea coque S. A. cola, idque secunda, & tertia vice repere.

Vires: *Abstergit, maturat, ac resolvit: dolores frigidus sedat, materias in pectore, & pulmone contentas maturat: doloribus hepatis, splenis, & juncturarum confers. Eorumque dunties, & apostemata dura lenit.*

Oleum Balsamina.

℞. Pomorum Balsaminæ maturorum à seminibus purgatorum, & minutim, incisor. & olei ana p. æq. insola in vase vitreo obturato per 40. dies, vel macera in fimo equino: cola, & asserva.

Vires: *Vulnerum inflammationes arceat: eadem facile, ac cito unit, ac persanat, doloribus, ac ulceribus mamillarum auxiliatur: uteri exulcerationes ac inflammationes injectum curare posse existimatur; punctis, ac ulceratis nervis utiliter adhibetur: specificum est pro vesicæ ulceribus, si per instrumenta apta in illam intrudatur.*

Oleum Althææ.

℞. Radicis Althææ ℥j. seminis lini, & scœnugræci ana ℥ss. scyllæ recentis ℥iij. lota, tritaque macerentur triduo in aqua tepida ℥viiij. deinde bulliant donec inspissetur aqua: exprime, & pro unaquaque libra mucilaginis expressi adde olei ℥ij. & fervefiant ad humiditatis consumptionem, cola, & asserva.

Vires: *Leniter digerit, & insigniter emollit, ac resolvit tumores, & inflammationes. Inservit etiam pro Unguento Althææ parando.*

Oleum Resolutivum ex Augustana.

℞. Radicis Althææ, cucumeris asinini, & bryoniæ ana ℥iij. olei ℥x. macerentur aliquantulum, deinde coquantur

ad humiditatis consumptionem, exprime, & asserva
 Vires: Resolvit, digerit, mollit, alta penetrat, ac frigidos
 & contumaces dolores sedat.

Oleum Baccarum Lauri per decoctionem.

℞. Baccarum Lauri maturar, & contritar. q. v. coque in
 aqua, cola, & colatura frigefacta illud pingue, quod se-
 pernatat collige, ac asserva.

Vires: Calefacit, aperit, mollit, discutit, & exiccat, obid
 intemperiem frigidam sanat: cerebri, nervorum, articulo-
 rum, ventriculi, intestinorum, hepatis, lienis, renum, ac ute-
 ri affectibus frigidis medetur, ac dolorem his succedentem
 aboler: rigori febrili spinae dorsum illitum, paralyse, nervorum
 vitium, capitis doloribus inveteratis, ac distillationibus au-
 xiliatur, &c. Dosis ad gr. vj.

Eodem modo paratur *Oleum Omphacinum* ex olivis im-
 maturis, quod etiam *Oleum Rude* appellatur.

Oleum Laurinum per infusionem.

℞. Baccarum Lauri recentium, & foliorum ejusdem ana
 ℥viii. contusa infunde in ℥iij. olei per dies duos: mox
 adde vini optimi ℥iv. coquantur S. A. cola, & id repete
 secunda, & tertia vice. Convenit cum superiori sed mi-
 tius.

Oleum Ligni Sancti Magistrale.

℞. Ligni Sancti scobinati ℥j. aquae vitae ℥ij. infunde per
 dies tres deinde adde olei baccar. lauri, anethi, & cha-
 mameli ana ℥iv. tacamahacae pulveratae ℥iv. olei com-
 munitis ℥iij. macera per dies octo: hinc coque in vase
 duplici ad aquae vitae exhalationem, cola, & ad usum
 asserva.

Vires: Ad juncturarum dolores à frigidis, & viscidis hu-
 moribus natos, magno cum emolumento adhibetur.

Oleum Hyperici simplex.

℞. Florum viridium Hyperici, semine praegnantium ℥j.
 olei ℥iij. vini electi ℥iv. insola per dies 40. hinc coque
 S. A. cola, & asserva.

Vires: Dolori nephritico, colico, & ischiadico confert: etiam
 in capitis ulceribus prodest.

Oleum Hyperici compositum.

℞. Florum Hyperici ad maturitatem seminis ferè accendentium, & contusorum ℥j. olei veteris clari ℥ij. vini odoriferi ℥j. macerentur tribus diebus: deinde bulliant in duplici vase ad vini consumptionem: hinc expressioni adde, ut antea novos flores, & vinum, macera, coque, & exprime, idque repete ad tertiam vicem addendo in tertia infusione terebinthinæ claræ ℥j. croci ℥iv. cola, & asserva.

Vires: *Calefacit, & siccat, essentia est tenuis, unde ad omnes dolores à frigido contractos valet, & anodynum existit: ischiadicis præterea, & varicibus utiliter adhibetur: contra dentium dolorem, podagram, articolorumque dolores salubre remedium: nervorum puncturis, & vulneribus efficax est, & illitu, ac foru convulsiones prohibet, ambustis cicairizes ducit, & vulnera glutinat.*

Oleum Nardinum ex Mesue.

℞. Spicæ Nardi ℥ij. majoranæ ℥ij. ligni aloes, emulæ, foliū indii, calami aromatici, foliorum lauri, cyperi, schoenanthi, & cardamomi ana ℥i℥. contusa humectentur cum vini, & aquæ fontanæ ana ℥j. & adde olei sesami ℥vj. macerentur per noctem: postridie coquantur in duplici vase ad humiditatis consumptionem, vel coquantur per horas tres in vase circulatorio commissuris probè lutatis, cola, & asserva ad usum.

Vires: *Calefacit, tenuat, digerit, modicè astringit, quo circa iis auxiliatur, qui calore, & astrictione indigent, ut stomachicis, distillationi, ac thoracis vitio obnoxii: ventriculum firmat, & coctionem procurat: viscerum phlegmonijecoris inflammationi, ac pulmonum ulceribus illinitur: cerebri, & nervorum frigidus affectus sanat, ac aurium dolores mitigat, tremulis, & paralyticis summum est remedium: uteri præfocationes, occlusiones, & tumores suppositum discutit, aut etiam injectum vesicæ dolori, renumque calculis opitulatur.*

Oleum Croci Ejusdem.

℞. Croci ℥j. myrrhæ electæ ℥℥. aceti ℥iv℥. olei ℥i℥. macerentur simul per dies quinque: sexto die adde carda-

momii contusi ℥ix. çalami aromatici ℥j. septimo die coquantur in duplici vase, ad aceti consumptionem, vel in vase circulatorio, ut dictum est cola, & ad usum asserva.
Vires: Nervos, ac uterum roborat, eorum dolores sedat, convulsioni, & uteri noxiis confert, durities dissipat, necnon corpori colorem vividum præstat.

Oleum Corticium Capparum.

℞. Corticis radicem capparum ℥j. cortic. radic. tamaricis, florum ejusdem, seminis agni casti, aspleni, & cyperi ana ℥ij. rutæ ℥j. olei ℥ij. aceti albi acerrimi, & vini albi ana ℥ij. trita leviter infundantur per octiduum: deinde coquantur in duplici vase ad humiditatis consumptionem, coletur, & usui asservetur.

Oleum de Capparibus Pharmacopœa Regia.

℞. Corticum radicem Capparum, & fructuum, aut potius gemmarum Capparum ana ℥iv corticum radicis tamaricis, & summitatum ejusdem floridarum ana ℥ij. foliorum rutæ recentium, cicuta, ceterach, seminis agni casti, & florum genistæ ana ℥j. radicem cyperi, & gentianæ ana ℥ß. olei communis ℥iij. vini albi, & aceti fortis ana ℥ß. aut vini albi optimi, aceto omisso, ℥j. Contundenda, contundantur, omniaque simul digerantur horis 24. super cineres calidos; deinde igne arenæ humidæ exhaletur humiditas, oleumque colatum usui asservetur.

Vires: Lienis tumores duros, & scirrhosos adjuvat, ejusque obstructionibus valdè familiare est.

Oleum Antipleuriticum Petri à Castro.

℞. Cucurbitas longiores, quas suspende per aliquos dies in loco concluso, quò Solis radii non pertingunt: deinde discindantur, & pulpa abjiciatur, caroque à cortice separetur, & hujus corticis accipe ℥ij. olei vetustissimi ℥iij. coque simul ad humiditatis consumptionem, & cola in olla capacissima oleum, in quo extingue virgam ferream (non chalybeam) optimè accensam, repetendo id octodecim vicibus; semper ollam obturando, & hoc peracto usui asserva.

Vires: In patella benè calida, infundatur parum hujus olei, post

post accipiatur mapello immunda, quæ usurpata fuit, & complicetur in quadruplum, pariterque calefacta quantum perferre potest patiens, ponatur super stupam, & alligetur, ne oleum motu à parte affecta recedat: inungatur autem persequendo dolorem quocumque processerit. Quando Pleuriticus inunctus non incipiat expuere post quinque horas, renovetur inunctio.

Oleum Antipleuriticum, seu Balsamum Cucurbitæ ex Vidos.

℞. Cucurbitarum longarum scobinatarum, dum ad devitam magnitudinem excreverunt, & olei communis ana p. æq. coquantur in olla vitreata, ad humiditatis consumptionem: hinc, virga chalybis accensa extinguatur in oleo, evolvendo huc, & illuc, idque repetatur usque quo oleum non deflagret, semper ollam optimè obturando; hoc peracto cola, usuique asserva. Convenit cum superiori.

Oleum Aparicii Viride ex Segoviense Scheda.

℞. Olei ℥xij. rosinarini, & hyperici ana ℥xxj. rutæ, absinthii, chamæmeli, lentisci, centaurii, & sanguinariæ ana ℥ss. Herbae contusæ infundantur in oleo, & insolentur per 30. dies: postea adde vini optimi ℥iv. lumbricor. terrestrium ℥j. cooperto vase coquantur S. A. & facta colatura adde resinæ pini ℥j. colophonix ℥ss. terebinthinæ abietinæ ℥ij gummi Juniperi recentis ℥iv. dissolvantur igne lento, & iterum colentur: colaturæ adde subtiliter pulverata: myrrhæ electæ, & thuris ana ℥iv. mastiches ℥ij. sanguinis draconis ℥j. aloes hepaticæ, & boli armenæ ana ℥ss. optimè cum oleo calido misc eantur per horas 4. hinc vas in magnam furfuris quantitatem sepeliatur, & frige factum asservetur.

Oleum Aparicii Ioannis de Ongois.

℞. Vini albi generosi, & olei veteris ana ℥iij. flor. & folior. hyperici ℥ss. cardui benedicti, valerianæ, & salviæ domesticæ ana ℥iv. terebinthinæ venetæ claræ ℥ss. thuris masculi ℥v. myrrhæ ℥iij. sanguinis draconis ℥j. Herbae contusæ coquantur cum oleo, & vino ad humiditatis consumptionem, deinde expressioni adde terebinthinam,

&

& rursus bulliant lento igne per quadrantem horæ, & tunc addantur reliqua puluerata, & iterum bulliant aliquantulum, ut thus, & myrrha dissolvantur. Denique foli exponatur per dies decem in vase vitreo, deinde usui asserva.

Vires: Hanc descriptionem, ab ipso met Aparicio Catholici Regis Nostri Medico habuisse, narrat prefatus Ioannes de Ongois, cui adscribuntur decem facultates sequentes: Prima est, quod omnibus vulneribus capitis confert. Secunda, omnibus plagis, seu vulneribus artuum, tam superiorum, quam inferiorum nempe brachiorum, & crurum. Tertia, confert omnibus vulneribus penetrantibus in quacumque parte fuerint. Quarta, ad sclopetorum vulnera valde proficuum est medicamentum. Quinta, omnibus apostematibus, seu tumoribus præter naturam mirificè succurrit. Sexta, hæmorrhoidibus ita proficit, ut omnes sanet. Septima, omnibus morbis arthriticis utilissimum est medicamentum. Octava, cancos omnes curat. Nona, morbis renum valde opitulatu. Ultima, ulceribus, & plagis antiquatis maximè confert.

Oleum Moschelimum Nicolai.

℞. Olei puri ℥vj. vini odoriferi ℥ss. folii, aut macis, nardi indicæ, costi, & mastiches ana ℥i℥. styracis calamitæ, croci, myrrhæ, cinnamomi, & cassiæ lignæ ana ℥vj. carpobalsami, caryophyllor. & bdellii ana ℥ss. moschi ℥ij. nucis moschatae N. ij. Tere, ac macera per biduum in oleo, ac vino folium, myrrham, cassiam, carpobalsamum, & bdellium: deinde coque in duplici vase, ad vini exhalationem: hoc peracto cola, & colatura insperge subtilissimè pulverata reliqua, præter moschum, & coque paulisper: ultimo addito moschum, & omnia probe miscito, reponito, ac interdum vas agitato.

Vires: Frigidis affectibus est præstantissimum, ventriculum præsertim roborat, & calefacit; dolores lateris illitum sanat, stranguriosis, colicis, ac nervorum omnibus propè vitis confert.

Oleum Castorii ex Arnaldo de Villanova.

℞. Pulpæ castorii non rancidi, nec nigri ℥j. olei antiqui ℥ss. vini electi ℥ij. tere castorium, & omnia mista coque per

per horam in vase circulatorio ritè lutato, & afferva ab-
que colatura.

Vires: *Facultatem habet, crassos humores existentes inci-
dendi, & attenuandi: optimumque est in quibuscumque fri-
gidis affectibus.*

Oleum Scorpionum Simplex Mesues.

℞. Scorpiones vivos circiter xx. vel paulo plus, vel minus,
olei amygdalarum amarar. ℥ij. misce, ac insola dies 30.
in vase vitreo stricti oris probè obrurato: hinc cola, ac
afferva.

Vires: *Lapidem renum, & vesica frangit, & expellit, lum-
bis, pubi, peritoneo illitum, aut per meatum urinarium injec-
tum.*

Oleum Scorpionum Magnum Mathioli.

℞. Olei olivarum vetustissimi ℥ij. florum recentium hy-
perici modicè conguassatorem M. iij. misce, ac insola
in vase vitreo probè obturato per x. vel xij. dies: dehinc
in calente B. M. macerentur horis 24. tum verò cola, &
exprime. Hoc per acto.

℞. Florum virentium hyperici, chamædryos, calaminthæ,
& cardui benedicti ana M. j. contusa macerentur in oleo
prædicto per triduum in balneo; postea colentur cum
expressione.

℞. Florum hyperici à caulibus repurgatorum, ac modicè
contusorum M. iij. sumergantur in eodem oleo, ac per
triduum itidem in balneo macerentur, colentur cum
expressione: & eadem infusio, reassumptis semper re-
centibus floribus reiteretur, donec oleum sanguineum
colorem acquirat. His peractis.

℞. Granorum viridium hyperici, quod defluit, in cacumi-
ne plantæ natorum, in quibus semen continetur M. iij.
contundantur, & vino albo meraco perfusa, in prædictum
oleum immissa insolentur per octiduum: postea verò tri-
dii spatium in balneo macerentur, colentur, cum expres-
sione, laborem hunc novis semper reassumptis seminibus
ter, vel quater sic repetendo, ut oleum obscuri sanguinis
colorem referat. Tunc verò:

℞. Scordii recentis, calaminthæ, centaurii minoris, cardui

benedicti, verbenacæ, & dictamni cretici ana M. β . tufa, in oleo fupradicto macerentur perbiduum in balneo, colentur, & exprimantur, ut fupra. Poftea :

- ℞. Zedoariæ, radicis dictamni albi, gentianæ, tormentillæ, ariftolochiæ rotundæ ana \mathfrak{z} ij. fcordii M. j. hæc omnia tufa, ut prius, macerentur in prædicto oleo rurfus in balneo per triduum, colentur cum expreffione. Oleo expreffo, & colato infunde denuò ftyracis calamitæ & laferis, feu benzoini ana \mathfrak{z} vj. baccarum Juniperi \mathfrak{z} β . melanthii \mathfrak{z} ij. caffiæ lignæ odoratiffimæ \mathfrak{z} ix. junci odorati, & cyperi rotundi ana \mathfrak{z} β . fantali albi \mathfrak{z} β . contufa immitantur in oleum, rurfusque, ut antea per triduum in eodem balneo macerentur, tum colatum, ac expreffum oleum calens, fuperaffundatur trecentis fcorpionibus vivis, diebus canicularibus collectis, qui prius vitreo vafe conclufi, ac calidis cineribus fuper impofiti in iram exarferint, & fudare incœperint. Hi una cum hoc oleo tridui fpatio, in balneo macerati exprimantur, oleumque abjectis fcorpionibus percoletur. In hoc rurfus infunde rhabarbari electiffimi, myrrhæ, & aloes hepaticæ ana \mathfrak{z} ij. fpicæ \mathfrak{z} ij. croci \mathfrak{z} j. Theriacæ, & Mitridatii ana \mathfrak{z} β . tundenda contundantur, ac cum cæteris oleo prædicto immergantur, macerenturque in balneo calente per triduum : poftea abfque colatura reponatur in ufum.

Oleum Scorpionum Magnum Phar. Aug. Ren.

- ℞. Olei olivarum \mathfrak{z} ij. fummifatum hyperici M. x. fcordii M. i β . calamitæ, & cardui benedicti ana M. j. herba contufa, macerentur in oleo per dies quatuor, aut quinque : hinc coquantur ad humiditatis confumptionem, colaturæ infunde radicem Zedoariæ, dictamni albi, gentianæ, & ariftolochiæ rotundæ ana \mathfrak{z} ij. baccar. Juniperi, ftyracis, benzoini, myrrhæ, Theriacæ, & Mitridatii ana \mathfrak{z} β . cinnamomi \mathfrak{z} vj. fcorpionum vivorum N. CCC. Macerentur fimul per dies tres calore B. M. in cucurbita vitrea optimè operculata : deinde exprimatur, & colatur, ad ufumque affervetur,

Oleum Scorpionum Compofitum Pharm. Norimb.

- ℞. Olei Hypericonis terna infufione florum, & comarum facti

facti ℥iſſ. ſcordii recentis M. ij. ruta M. β. corticum citri, & ſtyracis ana ℥vj. rhabbari, myrrha, & aloes hepaticæ ana ℥iij. ſpicæ Indicæ ℥ij. croci ℥j. Theriacæ, & Mitridatii ana ℥j. ſcorpionum vivorum N. C. Macerentur ſimul in cucurbita vitrea igne B. M. per dies tres: deinde aſſerventur ſimul ſine expreſſione, nec colatura.

Vires: Viperarum, aſpidum, ac venenatorum animalium morſibus auxilio eſt. Pulſibus, ac extrema cordis parti ad ſiniſtram mamillam inunctum, repetita per ternas horas illinitione, omnibus venenis per os ſumptis, ſi modo ea corrodenſia non fuerint, efficaciffime ſuccurrit, quin etiam peſtiferis morbis ſic adhibitum medetur, nec non ab iſdem præſervat.

Oleum Vulpinum.

℞. Vulpem integram, interancis exemptis, olei veteris clari ℥iv. ſalis communis ℥iv. anethi, & thymi ana M. ij. ſalviæ, roſinarini, & chamæpityos ana M. j. coquantur ſimul in vaſe circulatorio, commiſſuris ritè lutatis, donec caro ab oſſibus recedat: hinc vaſis refrigeratis, fiat colatura, & aſſervetur oleum in uſum:

Vires Diſcutit, digerit, ac reſolvit humores craſſos, & frigidos, obid uſus ejus eſt ad nervoſi generis injurias frigidas, & articulares affectus.

Oleum de Catulis.

℞. Catulorum canis nuper natorum N. ij. olei violati ℥iv. vini rubri ℥j. lumbricorum terreſtrium ℥iij. ſorum ſtoechadis, anthos, chamæpityos, lavendulæ, chamæmeli, & anethi ana M. j. bulliant omnia in B. M. ad humiditatis conſumptionem: deinde cola, colaturæ adde terebinthinæ ℥β. ſpiritus vini ℥iv. & aſſerva in vaſe vitreo probe claſo.

Vires: Anodynum eſt, in vulneribus articulorum confert, & nervis à cauſa frigida imbecillioribus roborandis: nervoſumque genus omne illitum recreat.

Oleum Catellorum Compoſitum, ſeu Baculum Paralyticorum.

℞. Olei olivarum ℥vj. catellorum nuper nator. N. ij. lumbricor. terreſtrium lotor. ℥j. coquantur in vaſe claſo,

leni calore, per horas duas : hinc colaturæ adde, axungia gallinæ, axungia equi, & olei scorpionum Mesues ana ℥ss. gemmarum populi recentium, summitatum hyperici femine prægnatar. ana ℥j. chamæmeli, lavedula, salvia, ruta, serpilli, stœchad. origani, pulegii, rosmarini, & absynthii ana ℥ij. confusa macerentur in loco calido, vase vitreo probè clauso, per dies octo: deinde in balneo coquantur ad humiditatis consumptionem, cola, ac asserva. Convenit cum superiori, majori cum efficacia.

Oleum Viperarum Mesues.

℞. Viperarum vivarum ℥ij. olei sesami ℥ij. & ℥iij. coquantur igne lento, in vase vitreo obturato, donec caro ab ossibus decidat, cola, ac asserva.

Vires: Cutim extergit, & impetigines, aliaque cutis vitia sanat.

Oleum Lumbricorum Terrestrium.

℞. Lumbricor. Terrestrium probè lotorum ℥ss. Olei rosati ℥ij. vini ℥ij. coquantur in duplici vase ad humiditatis consumptionem, cola, ac asserva..

Vires: Anodynum est, cujus fottu nervi recreantur, vulnera, resolutionesque eorum curando.

Oleum Lacerti.

℞. Olei communis ℥iij. Lacertorum vivorum N. jv. plus minus vè secundum magnitudinem, seu parvitatem suam, coquea d humiditatis lacertorum exhalationem, colaturam asserva pro faciei rubedine emendanda illitum.

Oleum Regina:

℞. Olei sesami, & communis ana ℥ij. Lacerti vivi N. j. benzoini ℥ij. styracis calamitæ ℥j. decocti abrotani masculi ℥ss. Lacertus, & decoctum misceantur cum oleis. & coquantur in olla vitreata ad humiditatis consumptionem: hinc adde gummata, quibus solutis cola, ac asserva.

Vires: Adhibetur ad producendos capillos, & eorum defluxum prohibendum: idque utilius consequetur, si prius pilorum

*rum defluvio cum Lanado, & urfi pinguedine glabris locis
illinatur.*

CAPUT XXVI.

DE UNGUENTIS, ET BALSAMIS

Unguentariis.

Unguentum Rosatum Mesues.

R. Axungia porcina recentis, novies cum aqua calente,
& toties cum aqua frigida lota, & rosarum rub. re-
cent. contusar. ana ℥vj. mista, detineantur per dies sep-
tem: deinde coquantur igne lento, ad humiditatis con-
sumptionem, cola, ac exprime: Rursus tantundem ro-
sarum, ut antea colaturæ adde, & macera per dies sep-
tem, & adde succi rosar. rub. ℥ij. coque igne lento ad
humiditatis consumptionem, cola, & frige factum separa
Unguentum à fœcibus, cui misce olei amygdalar. dul-
cium ℥j. usuique asserva.

*Vires: Calorem immoderatum extinguendo, phlegmonas om-
nes, erysipelata, & herpes sedat: dolorem capitis à causa
calida, & ventriculi, renum, & hepatis incendium mitigat.*

Unguentum Rosatum Santalatum.

R. Unguenti Rosati ℥j. pulveris santali rubri ℥β. misce, ac
asserva.

*Vires: Valet in hepatis intemperie calida, & in dolore re-
num ex intemperie calida contracto, & similibus.*

Unguentum Pomorum ex Valentina:

R. Axungia porcina recentis, & abluta ℥vj. Pomorum
dulcium redolentium, minutim incisorum ℥iij. aquæ
rosata ℥β. coquantur in vase terreo vitreato, ad humi-
ditatis consumptionem, suspendendo inter coquendum,
identidemque fricando, contusa, & in panno ligata ben-
zoini optimi, & styracis calamita ana ℥ij. caryophy-
llorum ℥j. deinde cola, & post refrigerationem à fœci-
bus separa, diuque agitato, usuique asserva.

*Vires: Valet ad faciem decorandam, & etiam, vitia labio-
rum,*

rum, & narium, rimasque manuum, & pedum emendanda.

Unguentum Citrinum ex Hyeronimo De la fuente.

℞. Axungia albiſſimæ lotæ ℥j. ceruſſæ lotæ, & ꝑꝑ. ℥iij. li-
quefacta axungia, ei permisce ceruſſam, agita, & tranſ-
cola per pannum lineum ſubtilem, & in parte colatura
diſſolve camphoræ ℥ij. & miſce cum reliquo unguento,
ſemper agitâdo ad refrigerationem uſque, uſuique aſſerva.
Vires: *Valet ad faciem decorandam, & impatigines delen-
das. Appellatur etiam Unguentum Album Camphoratum.*

Unguentum Populeon Nicolai Emendatum.

℞. Oculorum, ſeu Gemmarum Populi recentium ℥iſſ.
Axungia porcinae recentis ℥iv. Gemmae Populi contun-
dantur, & macerentur in axungia, donec ſequentes herbae
collectae fuerint: ℞. Foliorum papaveris nigri, mandra-
gorae, cymarum rubi tenerimarum, hyoſcyami, ſolani,
lactucae, vermicularis, ſempervivae majoris, bardanae,
violariae, & umbilici veneris ana ℥iv. herbae contuſae
miſceantur cum Axungia, & Oculis Populi, & coquan-
tur ad humiditatis conſumptionem, cola cum expreſſio-
ne, uſuique unguentum frigeſactum aſſerva.

Vires: *Somnum conciliat, & febricitantibus, ac caput do-
lentibus, propter calorem inunctum fronti, & temporibus,
aut plantis pedum, aut manuum carpis prodeſt.*

Unguentum Album Rhafis.

℞. Olei roſati ℥j. ceruſſae pulveratae ℥iſſ. cerae albae ℥iij.
liqueſcat cera in oleo, poſtea, addatur ceruſſa, & agite-
tur unguentum uſque ad refrigerationem, uſuique aſſervetur.
Vires: *Valet ad pruritum, ſcabiem, aduſtionem, ulcera,
puſtularum eruptiones, acrem ſerpiginem, intemperiem ulce-
rum calidam, alique multa cutis vitia ſananda.*

Unguentum Minii.

℞. Olei roſati ℥i. Minii pulverati ℥iſſ. cerae albae ℥iij. fiat,
ut ſupra dictum. Convenit cum eo.

Unguentum Magiſtrale.

℞. Olei roſati ℥iſſ. cerae albae ℥iij. ceruſſae ℥iſſ lithargyrii
℥ij.

℞ij. minii ℞iij. liquefacta cera in oleo, misce cerussam pulveratam, & agita aliquantulum: deinde adde lithargyrium, & ultimo minium, semper agitando usque ad refrigerationem, usuique asserva. *Convenit cum unguento albo, & de Minio, & præterea fonticulis applicatur.*

Unguentum Plumbi Leonardi de Bertapalia.

℞. Olei rosati ℞ij. & ℞iij. cera ℞ix. Plumbi usti ℞℞. lithargyrii ana ℞ij. cerussa, & antimonii ℞℞. ana ℞j. fiat Unguentum S. A. *Vires: Valet ad ulcera cancrofa, exiccat, tergit, calorem pruriginosum mitigat, &c.*

Unguentum Diapompholigos, seu de Tutia.

℞. Olei rosati ℞j. succi granorum solani ℞viii. bulliant simul, ad humiditatis consumptionem: hinc adde ceræ albæ ℞iij. liquefacta cera, adde cerussa lotæ ℞iv plumbi usti, & tutiæ ℞℞. ana ℞ij. thuris ℞j. fiat unguentum. *Vires: Præstantissimum est ad ulcera sananda, eorum enim calorem mitigat, humiditatem siccatur, malignitatem canserosam domat, dolorem lenit, cavitatem carne implet, & ad cicatrizem perducit. Maxime autem tibiarum ulceribus prodest.*

Unguentum Lytargyrii.

℞. Litargyrii subtiliter pulverati, & olei rosati ana ℞j. aceti rosati ℞iij. coquantur simul, ad linimenti duriusculi consistentiam, & extra ignem, adde olei rosati ℞℞. misce optimè agitando: mox injice in mortario continenti olei rosati ℞℞. & cum pistillo diu magno cum labore agita: hinc adde aceti albi ℞j. Continuetur agitatio diu, ut fiat exacta mixtio, & albescat: postea adde olei rosati q. s. ut continua agitatione fiat unguentum jussæ consistentiæ, usui asservandum.

Vires Valet ad refrigerandum, & sæpè magno cum successu in pruritu, scabie, & similibus applicatur.

Appellatur etiam Unguentum Nutritum, & Unguentum Triapharmacum.

Unguentum Album Sarracenum ex Valentina.

℞. Litargyrii, & cerussa ana ℞iij. olei rosati ℞℞. aceti rosati ℞ij. coquantur ad cerati consistentiam: hinc in mortario

tario aneo optimè agita, addendo aquæ rosatæ ℥ij. albuminam ovorum N. ij. iterum agitato, & ℞. Olei rosati ℥ss. fevi caprini ℥ij. liquefa, & affunde prædictis, iterum diu, ac fortiter agita, & sub finem misce mastiches albæ pulveratæ ℥ss. seminis cucurbitæ per setaceum equinum trajecti ℥iij. camphoræ gr. vj. denuò diu agita, ut fiat perfecta mistio, ac serva.

Vires: Valet in ulceribus ad repellendum, & refrigerandum, partibus circumstantibus appositum: etiam erysipelata reprimit, & ambustis medetur.

Unguentum Viride Oliberis.

℞. Unguenti Plumbi, Tutia, Lithargyrii, & Albi Rhafiana ℥ij. Populeonis ℥iv. succi solatri ℥iij. olei rosati omphacini ℥ss. misce in mortario plumbeo diu agitando, usuique asserva.

Vires: Valet in ulceribus, ad eorum inflammationes mitigandas, corrosionesque absorbendas.

Unguentum Ophthalmicum, vulgò De los Capuchinos.

℞. Butyri suilli recentis, novies aqua rosatà loti ℥j. viridis aris, tutiæ pp. & stercoris lacerti ana ℥ss. camphoræ ℥ij. cera albæ ℥iij. Unguenti rosati ℥ss. liquabilia liquentur, quibus misceantur reliqua subtilissimè pulverata, ut fiat ung.

Unguentum Ophthalmicum aliud ex Valentina.

℞. Unguenti Pomorun, & Rosati ana ℥ss. tutiæ pp. ℥ss. misce exactè.

Vires: Si ad angulos, & palpebrarum ora adhibeantur, humorum fluxiones arcent, acrimoniam mitigant, dolorem sedant, calorem temperant, &c.

Unguentum Calcis.

℞. Calcis, novies lotæ, exiccata, & pulveratæ ℥iij. olei rosati ℥j. ceræ albæ ℥iij. fiat ung. S. A.

Vires: Ambusta curat; valet etiam ad pruritus, erysipelata, & antiqua tibiæ ulceræ.

Unguentum ad Ambusta.

℞. Stercoris recentis Equi ℥iv. Axungia porcina ℥j. frigant-

gantur ad humiditatis cōsumptionem, expressioque usui affervetur.

Unguentum contra Scabiem.

℞. Axungiaē porcinaē ℥iiss. terebinthinaē ℥xv. lithargyrii ℥x. ceruffaē, & mercurii sublimati ana ℥iiss. vitellorum ovorum N. x. succum decem limonum, misce, ut fiat unguentum.

Vires: *Confert ad scabiem, & pruritus, cujus fervorem temperat, vitiosum humorem cuti impactum extergit, mitigat, & emendat.*

Unguentum Herpeticum, vulgò de Zabala.

℞. Succī Sebar ℥ss. pulveris Ioannis Vigonis ℥ss. Unguenti Tutiaē, Plumbi, Minii, Magistralis, & Albi Rhafis ana ℥iv. misce, & diu agita in mortario plumbeo, ut fiat exacta mistio.

Vires: *Mirificè curat scabiem, herpes, fissuras, aliquas cutis feditates, ulceraque mundificat.*

Unguentum Rubeum ex Bertapalia.

℞. Olei rosati ℥ss. ceraē ℥vj. liquefacta cera, adde lithargyrii pulverati ℥ss. pulveris Ioannis Vigonis ℥ij. misce, ac agita ad refrigerationem usque, ac ad usum afferva.

Vires: *Ulcera putrida extergit, cicatricem inducit.*

Unguentum Aegyptiacum ex Guidone.

℞. Mellis ℥j. aceri albi acerrimi ℥ss. floris æris pulverati ℥j. aluminis pulverati ℥ss. coque simul semper agitando, ad unguenti consistentiam.

Vires: *Ad ulcera antiqua, & fistulosa extergenda mirificè valet: putredinem aufert, saniem absomit, carnem excrecentem, & mortuam exedit*

Unguentum Apostolorum.

℞. Ceraē flavæ, resinaē, terebinthinaē, & gummi ammoniaci ana ℥xiv. galbani, & myrrhaē ana ℥ss. lithargyrii ℥ix. aristolochiaē longæ, thuris, & bdellii ana ℥vj. opopanax, & floris æris ana ℥ij. olei communis ℥ij. Gummata dissolvantur in aceto, colentur, & lenissimo igne inspisen-

sentur ad mellis consistentiam: deinde in aliud vas coque, ad linimenti consistentiam oleum, & lithargyrium cum libra una aquæ, quibus postea adde ceram, & terebinthinam, & liquefacta affunde hæc gummatis semper agitando: tandem adde aristolochiam, & thus subtiliter pulverata, agita, & ultimo adde viridem æris, misce agitando, usuique asserva.

Vires: Vulnera, & ulcera contumacia, & fistulas expurgat, & detergit: fungosam, aut mortuam carnem exedit, absorbit, & novæ restitutionem accelerat.

Unguentum, seu Ceratum Balsamicum.

℞. Olei ℞ij. lithargyrii pulverati ℥iv. coquantur igne lento per quadrantem horæ in vase terreo vitreato, & adde cerussâ pulveratâ ℞ß. continuetur decoctio. per aliam quadrantem horæ, & adde terræ sigillatæ ꝑꝑ. ℥ij. coquantur ad emplastri consistentiam: tunc adde ceræ citrinæ ℞j. saponis rasi, & colophonix ana ℥iv. liquefactis, & semi refrigeratis adde Balsami nigri ℥ij. misce, & refrigeratum ad usum asserva.

Vires: Prædest in ulceribus quibuscumque strumis, apostematibus frigidis, inflammationibus, carbunculis malignis: aperit, expurgat, resolvit, cicatricem inducit, &c.

Unguentum Alabastris ex Augustana.

℞. Succis chamæmeli ℥iv. succi rosar. ℥ij. succi rutæ, & beronicæ ana ℥iß. mucilaginis, radicis althææ ℥ij. olei rosati omphacini ℞ß. coquantur simul ad humiditatis consumptionem: colaturâ adde ceræ ℥ivß. liquefacta cera insperge alabastris ꝑꝑ. ℥iij. misce, ut fiat unguentum.

Vires: Capitis dolorem mitigat, si vè is fuerit per consensum, aut per essentiam in febre, & extra febrim, & omni tempore paroxysmi, excepto principio. Libores ex percussione aufert.

Unguentum Defensivum de Bolo ex Fragoso.

℞. Olei Mastiches, cydoniorum, & rosati ana ℥iij. aceti rosati ℥iij. bulliant ad humiditatis exhalationem, & adde ceræ albæ ℥ij. & ℥ij. liquefacta cera adde pulveris santali rubri ℥ß. boli armena ꝑꝑ. ℥ij. agita usque ad re-

frigerationem, usuique asserva.

Vires: *Vim habet refrigeratorem, astringentem, & roborantem, optimèque convenit initio fluxionum calidarum, proinde incipienti phlegmoni, erysipelati, & similibus prodest.*

Unguentum Refrigerans Galeni.

R. Olei rosati omphacini ℥iv. ceræ albæ ℥j. liquefacta cerâ in oleo adde aquæ frigidissimæ quantum agitatione accipere possit unguentum, & albescat: postremo adde paucillum aceti rosati.

Vires: *Ubicumque refrigeratione, & humectatione opus est, ejus usus esse poterit: hæcticis prodest, nec non renum dolori à causa calida proveniente opem fert.*

Unguentum Cucurbitæ ex Ludovico de Oviedo.

R. Succorum depuratorum portulacæ, plantaginis, solatri, & cucurbitæ ana ℥ss. olei amygdalarum dulcium, & violati ana ℥viii. coquantur igne lento ad succorum consumptionem, & cum oleo colato, & ceræ albæ ℥iv. fiat unguentum.

Vires: *Valet ad corrigendam siccam intemperiem, & aliquantulum calidam: nam per excessum est frigidum, & humidum, ideoque valet ad consumptos hæcticos, ad macie laborantes, contractos in febris ardentibus, & ad renum inflammationes.*

Unguentum Resumptivum.

R. Olei rosati, violati, nenupharis, & amygdalarum dulcium ana ℥j. axungie gallinæ, & medullæ cruris vaccæ ana ℥ss. ceræ albæ ℥j. liquefiant, & frige factum unguentum asserva. Convenit cum prædicto.

Unguentum Pectorale ex Phar. Aug.

R. Butyri recentis ℥ss. olei amygdalar. dulc. ℥iv. olei chamæmeli, violati, & ceræ albæ ana ℥iij. adipis anatis, & gallinæ ana ℥ij. liquefactis adde pulveris iridis ℥ij. pulv. croci ℥ss. fiat unguentum.

Vires: *Anodynum est in pectoris doloribus, & in pleuritide: resolvit, & sputum faciliat.*

Unguentum Cordiale Gaineri.

- ℞. Olei nenupharis citrini ℥iij. ceræ albæ lotæ ℥vj. cām-phoræ gr. iij. liquefactis adde pulveris florum nenupharis citrini ℥ij. santali rubri, feminis acetosæ, & corallii ꝑꝑ. ana ℥j. margaritar. ꝑꝑ. & ossis de corde cervi ana ℥ss. misce, ut fiat unguentum, quod valet ad cordis affectibus calidis.

Unguentum Cordiale Aliud.

- ℞. Unguenti Rosati ℥iij. olei Nucistæ expressi ℥j. olei distillati corticis citri ℥ss. olei rosarum distillati gr. vj. olei cinnamomi gr. v. Balsami Apoplectici ℥j. misce exactè liquando simul unguentum, oleum Nucistæ, & Balsamum, quibus frigefactis addantur olea distillata.

Unguentum Pleuriticum Regis Saboris ex Mesue.

- ℞. Olei violati ℥ij, ceræ ℥ss, adipis anatis, & gallinæ ana ℥v. hyssoi humidæ ℥j. butyri ovis sæpè in aqua hordei loti ℥ss. mucilaginis feminis althææ, & lini ana ℥x. fiat unguentum.

Unguentum Pleuriticum, seu Resolutivum Pharm. Aug.

- ℞. Seminis lini, althææ, & foenugræci, gummi arabici, & tragacanthi ana ℥ij. aquæ tepidæ ℥viiij. infundantur per 24. horas: hinc colaturæ adde butyri recentis ℥ss, adipis, gallinæ, anseris, anatis, olei violati, chamæmeli, & amygdalar. dul. ana ℥ij. coquantur ad humiditatis consumptionem; colaturæ adde ceræ flavæ ℥ss. œsypi humedæ ℥ss. liquefiant simul, & frigefactum unguentum asserva.

Vires: Laterum, ac pectoris dolores mitigat, tussim sedat, maturat: excreationem, & expectorationem iuvat, humores crassos digerit, & attenuat.

Unguentum Filii Zachariæ usuale.

- ℞. Mucilaginis feminis lini, ceræ citrinæ, medullæ cruris vaccæ, adipis gallinæ, & anatis ana ℥ss. olei feminis lini ℥j. liquefiant, & agitentur diu extra ignem, ut fiat exacta mistio, ad usumque asserva.

Vires: Tophos in articulis emollit, & dissolvit; sputum in mor-

morbis thoracis, & pleuritidis facilitat.

Unguentum Althææ ex Nicolao.

℞. Olei Althææ ℥ij. ceræ albæ ℥ss. colophonix, & resinæ ana ℥ij. terebinthinæ, & galbani soluti, colati, & ad unguenti consistentiam inspissati ana ℥j. omnia simul liquefiant, & agitentur extra ignem, & iusta refrigerationem insperge pulveris gummi hederæ ℥j. misce exactè, ut fiat unguentem.

Vires: Calefacit, emollit, lenit, humectat, & digerit, ob id intemperiem frigidam tollit, nervorum duritiei prodest: siccitatem nimiam emendat: pleuritidi, & aliis affectibus ab humore crudo musculis adhærente natis medetur.

Paratur etiam hoc unguentum omisso galbano, & gummi hederæ, & appellatur Unguentum Althææ Simplex.

Unguentum Althææ Simplex aliud ex Valentina.

℞. Olei Althææ ℥ij. ceræ albæ ℥ss. liquefiant simul: deinde coagulatum unguentum asserva.

Vires: Levem habet facultatem digerendi, & magis insignem emolienti, hinc usus ejus est in bubonibus, & aliis inflammationibus, in quibus opus est id efficere.

Unguentum Nervinum Lemortis.

℞. Unguentum Althææ ℥ij. pinguedinis anatis, anseris, canis, & cati, olei anethi, chamæmeli, lauri, lumbricorum, & vulpini ana ℥j. olei terebinthinæ, euphorbii, petræ, & Nardini ana ℥ss. ceræ flavæ ℥ss. liquefiant simul, igne moderatissimo, ad usumque frigefactum asserva.

Vires: Anodynum est insigne in nervorum doloribus à frigidis, & crassis humoribus ortis: contracturæ nervorum, spasmus, & similibus confert.

Unguentum Aregon ex Nicolao.

℞. Radicis ari, & cucumeris asinini, summitatum majoranæ, rosmarini, serpylli, & rutæ ana ℥ix. radicis bryoniæ, foliorum lauri, salviæ, & sabinæ ana ℥ss. pulicariæ majoris, & minoris, & laureolæ ana ℥ss. nepetæ, & foliorum cucumeris asinini ana ℥j. Pistentur optimè, & infundantur per dies septem in ℥x. olei: mox coquantur

igne

igne lento, ad humiditatis exhalationem, exprime, & cola: hinc colaturæ ℞. ℥v. adipis ursi, olei laurini ana ℥iij. butyri ℥iv. ceræ ℥xv. liquefiant, & extra ignem adde pulveris pyrethri, euphorbii, zingiberis, & piperis ana ℥j. mastiches, & olibani ana ℥vij. deinde adde, olei moscheli ℥℞. petrolei ℥j. fiat unguentum.

Vires: Convulsioni, & paralyfi conducit: spina, & renum dolores, ac colicos cruciatus sanat: ad omnem stomachi, & ventris dolorem, urinamque mulierum malam, quartanam, & morbum comitalem valet: articulares morbos juvat, & rigores febrium spina illitum discutit: item scabiei ex lue venerea confert.

Unguentum Martiaton Eiusdem.

℞. Rosmarini, & foliorum lauri ana ℥xvj. rutæ ℥xiv. foliorum tamaricis ℥℞. ebuli, sabinae, majoranae, balsamita, salviae, ocymi, polii veri, calaminthæ, artemisiae, enulae, betonicae, brancae ursinae, asperulae, herbae venti, pimpinellæ, agrimoniae, absynthii, herbae paralyfis, herbae Sanctæ Mariæ, cymarum sambuci, herbae crasulæ, mille folii, sempervivæ majoris, chamædryos, centaurei, plantaginis minoris, fragariae, quinque folii, & herbae tetrahit ana ℥ix. radicis althææ, comarum myrti, & cumini ana ℥℞. foenugræci ℥iij. urticae, violariae, papaveris rubri, menthae sarracenicæ, menthae vulgaris, lapathi acuti, polytrici, cardui benedicti, matris sylvæ, solatri, herbae muschatae, alleluja, linguæ cervinae, crispulæ, camphoratae, ana ℥j. Omnia in Majo, vel Junio Mense collecta, & incisa macerentur in vino odorifero per dies septem: hinc adde olei ℥xvj. & coque ad humiditatis consumptionem, cola, & colaturæ accipe ℥viii. ceræ albæ ℥℞. butyri ℥x. medullæ ossium cervi ℥℞. adipis ursi, & gallinae ana ℥j. quibus liquefactis adde styracis calamitæ ℥℞. prius in mortario calido optimè pistata, & cum ℥ij. olei Nardini soluta: deinde adde pulveris mastiches, & thuris ana ℥j. misce exactè, ut fiat unguentum.

Omnes herbae assignatae simul, haberi haud possunt, ob id quæ simul habeantur in vino macerentur per septem dies: hinc addatur proportio olei respondentis ex assignato, & coquantur: atque ita fiat cum reliquarum her-

herbarum copia, & oleo, infundendo in vino, & coquendo in oleo. Sunt qui vino omiso, infundunt herbas in oleo, diversis temporibus, prout haberi possunt, & postea simul coquant.

Unguentum Martiatum reformatum.

℞. Radicis enulæ campanæ, & seminis scœnogræci ana ℥iij. Nardi Indicæ ℥iβ. foliorum recentium rosmarini, rutæ, majoranæ, ebuli, sabinæ, menthæ, salviæ, basilici, absinthii majoris, costi hortensis, origani, abrotani maris, lauri, polii montani, & nepethæ, ana M. iij. florum stœchados Arabicæ, sambuci, & chamæmeli ana M. ij. Contusa omnia macerentur loco calido per dies octo in vase ritè clauso cum olei communis ℥vij. ceræ flavæ ℥iij. butyri maiialis, & axungiæ gallinæ ana ℥iv. Deinde coquantur in balneo arenæ humido, ad humiditatis exhalationem: hinc coletur cum expressione, cui defœcato adde, medullæ cervinæ, seu vacinæ, terebinthinæ electæ, & olei laurini ana ℥iv. liquefactis, & semi refrigeratis permisce Syracis liquidæ ℥ij. pulveratis myrrhæ, olibani, & mastiches ana ℥j. ad usumque unguentum asserva.

Vires: Doloribus à frigore natis, & convulsioni utile est: nervorum resolutiones juvat, tumores, & durities emollit: lienî indurato confert: ad lienosos enim, & hydropicos experiam habet commendationem: livorem cutis emendat, nervorum, & articulorum tumores frigidos discutit, eorumque dolores sedat.

Unguentum Agrypæ Nicolai.

℞. Radicis bryoniæ ℥ij. radicis cucumeris asinini ℥j. radicis scyllæ ℥β. radicis iridis ℥iij. radicum filicis, ebuli, & tribuli marini, vel ari ana ℥ij. conquassentur omnia, & macerentur per dies octo in olei ℥iv. hinc coquantur ad humiditatis exhalationem: deinde fortiter exprimantur, & pro unaquaque libra olei colati adde, ceræ albæ ℥iij. qua liquata, & unguentum frigefactum ad usum asserva.

Vires: Ad hydropicos, lienosos, & ventre dolentes utile est: illitum super ventrem cum laxat.

Unguentum Arthanitæ majus Mesues.

℞. Succî Arthanitæ ℥iij. succi cucumeris asinini, & butyrî

vaccini ana ℥j. olei irini ℥ij. pulpæ colocynthidis ℥iv. polypodii ℥ss. euphorbii ℥ss. contusa quæ contundenda macerentur omnia simul per octiduum: postea ferve fiant semel in duplici vase: deinde colaturæ adde in aceto soluta, sagapeni ℥vj. & ℥ij. myrrhæ ℥ij. & ℥ij. & coquantur ad succorum consumptionem: hinc adde ceræ ℥v. fellis vaccini ℥vj. & ℥ij. fervefiant donec cera liquefiat: postmodum insperge paulatim semper agitando pulveris scammonii, aloes, mecereonis, colocynthidis, & turpethi ana ℥vj. ℥ij. euphorbii, piperis longi, zingiberis, & chamæmeli ana ℥viij. salis gemmæ ℥ss. misce, ut fiat unguentum.

Vires: Illitum stomacho vomitu purgat: hypogastrico autem inunctum alvum dejicit, obid hydropicos mirè curvat: sensum excrementum largè vacuando, vermes quoque necat, & educit: adhibetur iis, qui purgans medicamentum sumere nequeunt.

Unguentum Cicutæ.

℞. Radicum recent. bryoniæ, herbarum recent. absynthii, chamæmeli, & folior. recent. tamaricis ana ℥ss. succi cicutæ ℥j. olei ℥iii. radices, & herbæ conquassentur, & omnia simul coquantur ad humiditatis consumptionem: in colatura dissolve, ceræ citrinæ ℥ss. & adde, gummi ammoniaci in succo cicutæ soluti, & ad unguenti consistentiam inspissati ℥ss. misce exactè, ut fiat unguentum.

Vires: Valet ad opilationes lienis, & hepatis discutendas, eorumque tumores præcavendos.

Unguentum contra opilationem Splenis ex De la fuente.

℞. Succor. depurator. apii, & petroselini ana ℥ij. olei capris, & irini ana ℥viij. olei amygdalar. amarar. ℥vij. coquantur ad humiditatis consumptionem: colaturæ adde, ceræ albæ partem quartam, qua liquatà adde, pulveris scœnanthi, scolopendriæ, corticum capparum, & seminis agnicasti ana ℥ij. fiat unguentum.

Unguentum contra opilationem Jecoris Ejusdem.

℞. Succor. deputator. apii, petroselini, absynthii, & cichorii ana ℥iv. olei ℥j. olei amygdalar. dulc. ℥ss. coquantur

tur ad humiditatis consumptionem, & in colatura lique-
fiant, ceræ ℥iv℥. & extra ignem adde, pulveratis spicæ
℥j. spodii. ℥j. santali rubri ℥ii℥. fiat unguentum.

Unguentum de Succis contra opilationem ventris Eiusdem.

℞. Succor. depurator. apii, petroselini, fœniculi, absynthii,
& cichorii ana ℥iv. vini albi, & aceti albi ana ℥ii℥. olei
comm. ℥j. olei amygdalar. amarar. ℥℥. conquantur ad
humiditatis consumptionem: colaturæ adde, ceræ ℥iv℥.
fiat unguentum.

Unguentum Desopilativum, seu Splenicum.

℞. Succu Nicotianæ, & Gummi Elemi ana ℥ij. olei Hype-
rici ℥℥. resinæ, & ceræ flavæ ana ℥j. pulveris gummi
ammoniaci ℥℥. radicis aristolochiæ longæ, rotundæ, &
bryoniæ ana ℥ij. Oleum, cera, resina, & succus coquan-
tur simul, ad humiditatis exhalationem: deinde in eis
liquefac, gummi elemi, cola, & juxta refrigerationem
misce reliqua pulverata, ac asserva.

Inservire potest loco trium unguentorum supradictor-
um.

Unguentorum Ebulorum ex Laguna.

℞. Succu radicis, & foliorum ebuli ana ℥ij. olei chamæme-
li ℥℥. coque ad succorum consumptionem, & in cola-
tura liquefac, ceræ ℥ii℥. & post refrigerationem lava cum
aceto rosato, vel potius nutre, ad usumque asserva. Ap-
pellatur etiam *Unguentum Chamaæbles.*

Vires: *Valet ad hydropem, lavando antequam applicetur
ventrem, & crura, decoctione radicum, & foliorum ebuli,
in lixivio forti, cum sale parata.*

Unguentum Enulatum cum Mercurio.

℞. Radicis enulæ in aceto non nimis forti coctæ, tritæ, &
per cribrum trajectæ ℥℥. axungia veteris salitæ, & olei
communis ana ℥ii℥. ceræ novæ ℥j. terebinthinæ claræ, &
mercurii vivi ana ℥ij. salis communis ℥℥. Extinguatur
mercurius cum terebinthina, & axungia, quibus adde
oleum, & ceram liquatam prius in oleo, agita, & adde
pulpam enulæ, & salem, semper agitando in mortario,
ut fiat exacta mistio.

Vires : Ad pruritum , scabiem siccam , humidam , & à quacumque causa ortam , atque ad alias cutis fœditates mirè efficax est.

Unguentum ad Perniones.

℞. Olei rosati ℥ij. succi napi ℥iv. coquantur ad succi consumptionem , & cum ceræ ℥ß. fiat ung.

Unguentum ad Vermes.

℞. Pulv. Centaurii minoris, absynthii, & farinæ lupinorum ana ℥j. pulpæ colocynthidis tritæ , & aceto macerata , & postea siccata ℥ij. Olei amygdalar. amarar. ℥ß. ceræ ℥iß. fiat unguentum consistentiæ justæ.

Vires : Plurimum valet ad lumbricos interficiendos, si eo umbilici regio ungetur, vel totum abdomen, aut ejus portio cum decocto enematis communis, per sedem in alvum injiciatur.

Unguentum Pomi Aurei.

℞. Pomorum Aureorum (vulgò Tomates) conquassatorum, & butyri majalis recentis ana p. q. coque simul ad humiditatis consumptionem : hinc exprime, & expressioni adde æqualem portionem pomorum aureorum conquassatorum, coque, ut antea, exprime, cola, & asserva.

Vires : Usus ejus est in hæmorrhoidum doloribus sedandis.

Unguentum Mala Insane ex Donzellio.

℞. Malorum Insanorum (vulgò Verengenas) q. v. minutim terantur, & oleo rosato cooperiantur, & coquantur ad humiditatis consumptionem : colaturæ adde, ceræ citrinæ q. s. ut fiat unguentum, cui in fine adde, viridis aris parum, quantum scilicet fatis est ad colorem conciliandum.

Vires : In sanandis hæmorrhoidum doloribus miranda præstat, eoque quedam vetula, pro arcano utens, incredibilem pecuniæ copiam adeptæ est.

Unguentum Comitissæ ex Pharmac. Ang.

℞. Corticum medianorum castanearum, (idest membrana rubra inter corticem, & carnem interposita) corticum media-

medianorum glandium, & quercus arboris, baccar. myrti, equiseti, gallarum, corticum fabarum, acinorum uvarum, calicum glandium, sorborum immaturorum siccorum, mespillorum immaturorum siccorum, foliorum capparis, folior. pruni sylvestris, & radice tormentillæ ana ℥i℥. contusa coquantur in aquæ ℥viii. ad dimidias: colaturæ adde, olei myrtillorum, & communis ana ℥i℥. coque iterum ad humiditatis consumptionem: hinc adde mastiches electæ ℥iv. ceræ albæ ℥viii℥. liquefactis insperge pulveres sequentes: corticum medianorum castaneorum, corticum medianorum glandium, & corticum medianorum quercus ana ℥j. gallarum, succi hypocistidis, cineris ossium cruris bovis, baccarum myrti, acinorum uvarum, & sorborum immaturorum ana ℥℥. Trochiscorum de Karabe ℥ij. misce exactè, ut fiat unguentum, quod frigefactum ad usum asserva.

Vires: Ad menstrua supprimenda, & abortum prohibendum valet: feminei fluxus abundantiam compescit: locos muliebres firmat, uterum roborat, ac renes laxatos constringit, si eo inungantur: hemorrhoidum profluvium sistit.

Unguentum de Corticibus Castanearum Montagnana.

℞. Olei mastiches ℥j. olei myrtini, & cydoniorum, & ceræ albæ ana ℥℥. resinæ ℥j. liquefiant, eisque insperge subtiliter pulverata: mastiches, acaciæ, & sanguinis draconis ana ℥i℥. corallii rub. ꝑꝑ. succini, y terræ sigillatæ ana ℥j. corticum medianorum castaneorum, & scorix ferri ꝑꝑ. ana ℥i℥. boli armenæ ꝑꝑ. olibani, & balaustii ana ℥℥. fiat ung. S.A. Convenit cum unguento comitissæ.

Unguentum Gummi Elemi.

℞. Olei rosati ℥j. resinæ ℥iv. ceræ citrinæ, & gummi elemi ana ℥iij. terebinthinæ, & pulveris gummi ammoniaci ana ℥ij. liquefiant simul in oleo, cera, resina, gummi elemi, & terebinthina, colentur, & juxta refrigerationem insperge gummi ammoniacum, misce exactè, & asserva.

Vires: Vulneribus capitis utile est: etiam ulcera in quacunque corporis parte mirificè mundificat: coquit, supurat, & aperit tumores.

Unguentum Aureum ex Guidone.

℞. Cere citrinæ ℥v. resinæ ℥ij. terebinthinæ ℔j. liquefiant, & extra ignem adde, mellis ℥iij. misce probè, & juxta refrigerationem adde, pulveris mastiches, thuris, sarcocolla, myrrha, aloes, & croci ana ℥ij. fiat unguentum.
 Vires: Valet ad ulcera sananda, excrementa tergenda, & humiditatem exiccandam.

Unguentum Basilicum Palidum.

℞. Olei comm. ℔ij. cere flavæ, sepi arietini, & resinæ ana ℔j. picis græcæ ℔ij. liquefiant, colentur, & ad usum unguentum defœccatum asservetur, quod vulgò appellatur Unguento Amarillo.

Vires: Dolorem mitigat, humorem noxium parti impactum coquit, ac suppurat, illius acrimoniam lenit, aperit, & tergit, carne ulcera implet.

Si omittas libram unam picis græcæ, & ejus loco addas libram unam picis nigri, appellatur *Unguentum Basilicum Nigrum*.

Unguentum Andosilla ex De la fuente.

℞. Sevi hircini, resinæ, & olei ana p. æq. liquefiant, cola, ac asserva. Valet ad usum fonticulorum.

Unguentum, seu Ceratum Comestabilis.

℞. Cere flavæ, terebinthinæ, sepi hircini, & olei communis ana p. æq. liquefiant, cola, & asserva. Valet etiam ad usum fonticulorum.

Unguentum Mundificativum nervorum Guidonis.

℞. Mellis, terebinthinæ lotæ, farine fabarum, & hordei ana p. æq. misce exactè.

Unguentum Cantharidum, seu Vescatorium.

℞. Unguenti Basilici nigri ℥iv. cere citrinæ ℥ij. picis nigræ ℥β. liquefiant, & juxta refrigerationem adde, pulveris cantharidum ℥j. misce. Utuntur eoque Medici ad vesicas excitandas.

Unguentum Alhariel Mesues, vulgò de Carralexas.

℞. Alhariel recentium ℥x. axungia porcina ℥vss. con-
sentur simul, y dimittantur marcescere per dies septem:
deinde bulliant, ad humiditatis consumptionem, cola-
tura asservetur in vase vitreo. *Inseruit etiam ad vesicas
excitandas. Alphas, pannos, lentigines, & cutis maculas
delet.*

Unguentum Mercurii Compositum.

℞. Mercurii vivi ℥ij. terebinthina clara ℥iv. olei laurini
℥ij. olei spicae, & styracis liquida ana ℥j. agitentur simul
diu in mortario aëneo, & mercurio extincto adde sensim,
& semper agitando axungia porcina ℥ij. iterum agita
per horas quatuor, magno cum labore, ut fiat unguen-
tum. *Usus ejus est in lue venerea pro inunctione.*

Sydenhamius parat hoc unguentum ex parte una Mer-
curii, & partibus duabus axungia, & nihil aliud admif-
cet, ut notatum habemus supra Lib. I. pag. 126. in ele-
ctione Mercurii.

Unguentum Mercurii Simplex.

℞. Mercurii vivi ℥ij. terebinthina clara ℥iv. misce, & agi-
ta in mortario aëneo ad extinctionem Mercurii: hinc ad-
de sensim, & semper agitando axungia porcina ℥iv. agi-
ta diu, ut fiat perfecta mistio. *Usus ejus est ad pediculos,
& ricinos pediculares evocandos.*

Funiculi ad Morbum Gallicum.

℞. Argenti vivi, & butyri napha ana ℥iv. essentia rosma-
rini ℥ij. albuminis ovi N. j. terebinthina ℥j. cum aqua ex-
tinguatur mercurius in mortario aëneo: hinc admisce re-
liqua diu agitando. Interim fiant duo funiculi gossypii ad
grossitiem digiti minimi, & ungantur in prædicto un-
guento, & applicentur agrotanti, post universales eva-
cuationes, ad formam Crucis Sancti Andreae, itaut unum
compitum sit supra pectus, & aliud supra scapulam, ca-
vendo ne funiculi attingant ventriculo: agrotus sic para-
tus lectum per octiduum servabit, vel paulò plus, minus
vè secundum phyalissimum motum. *Est remedium ad
Morbum Gallicum tutum, & facile,*

Balsamum Arcei.

℞. Therebinthina, & gummi elemi ana ℥iſſ. ſepi hircini ℥ij. axungia porcina veteris ℥ſſ. liquefacta cola, & afferva.

Vires: *Utile eſt ad ulcera, & vulnera carne replenda: ad oſſium luxationes, contuſiones, & fracturas.*

Balsamum ex Doctore Porras.

℞. Olei roſmarini ℥xvj. reſina, picis nigrae, & colophoniz ana ℥ij. cera flava ℥iij. liqueſiant, coentur, & juxta refrigerationem adde baſſami nigri ℥j. miſce, ac afferva.

Vires: *Uſus ejus eſt in doloribus juncturarum: inſuper maturat, digerit, & mundificat.*

Balsamum Diaſulphuris Rulandi.

℞. Florum ſulphuris ℥j. olei nucum juglandium ℥ſſ. vini generoſi ℥ij. macera igne lento per dies octo: hinc leniter coque, ad vini conſumptionem, cola, & afferva.

Vires: *Digerit, diſcutit, & reſolvit: illitu ſanat aniſſuras, ſiſtulas, prociſentiam, apoſtemata, pruritu, imperiginos, antrhacem, aurium dolore, arthriticos morbos, bubones, cranium fractum, ulcera, vulnera, cancrum, haemorrhoides caecas, mammillarum duritiem, nodositates, paralyſim, paronichiam, podagram, vomicas, varicem, & aſtiones.*

Balsamum Viridium Metenſum.

℞. Olei feminis lini, & communis ana ℥j. laurini ℥j. terebinthina vetera ℥ij. liqua igne lento, & refrigeratis permisce oleo diſtillati baccar. Juniperi ℥ſſ. viridis aris ℥iij. aloes ſuccotrinae ℥ij. vitrioli albi ℥iſſ. olei caryophyllor. ℥j. miſce, ut fiat baſſamum.

Vires: *Mundificat vulnera, ac ulcera, eaque ad cicatrizationem perducit: valet etiam in animalium venenatorum morſibus.*

Balsamum Saturni.

℞. Aceti ſolutionis Saturni, antequam in fale reducatur, ſed juxta pelliculam evaporati q. v. miſce cum oleo roſato ſenſim adhibito, & ſemper agitando in mortario plumbeo, & ſic coagulatur in linimentum, quod etiam appellatur *Butyrum Saturni.*

Vires:

Vires: *Confert inflammationibus, ambustis, mammillarum affectibus, podagra calida: etiam cum oleo amygdalarum dulcium sine igne extracto paratum, prodest heclicis spina illita.*

Balsamum Apoplecticum Augustana.

℞. Olei nucistæ expressi ℥j. olei rosmarini gr. vj. olei succini gr. jv. zibethi optimi ℥ss. moschi orientalis, & ambra grissea ana gr. ix. granor. Ityracis selectæ gr. xx. oleum nucis moschatae, leni calore emolliatur, cui grana Ityracis, tum ambram cum oleis distillatis tritam, zibethum, & moschum cum spiritus rosarum particula diluta commisce, ut fiat Balsamum.

Vires: *Cephalicum est, & præcipuè, ut nomen indicat antiapoplecticum.*

Balsamum Apoplecticum Mynsicht.

℞. Olei nucistæ expressi ℥j. olei succini rectificati ℥iss. olei rosarum veri, & olei cinnamomi ana ℥j. olei lavenderæ, & majoranæ ana gr. xv. olei assæ dulcis, & rutæ ana gr. xij. olei caryophyllorum, & citri ana gr. vj. misce, & adde, ambra grissea ℥iss. zibethi ℥iv. moschi ℥j. fiat Balsamum.

Vires: *Narium extremitatibus, nec non vertici, atque pulsibus modicè inunctum spiritus suscitatur, atque recreatur.*

CAPUT XXVII.

DE EMPLASTRIS, CERATIS, & Cataplasmatibus.

Emplastrum Diachylon Magnum.

℞. Radicis althææ recentis ℥iv. ficuum pinguium, passularum exacinar. seminis lini, & foenugræci ana ℥iiss. aquæ tepidæ ℥v. infunde per 24. horas: deinde coque igne lento, ad mucilaginis spissitudinem, cola, & detine: interim accipe succi scyllæ, & ireos ana ℥iv. in quibus dissolve Ichthyocolæ minutim incisa ℥j. cola, & asserva: his peractis, accipe Lithargyrii auri subtiliter triti ℥ij. olei chamæmeli, irini, & anethini ana ℥xvj. quibus

bus adde primum mucillaginem, & detineantur per 24. horas sæpe agitando: hinc coquantur continenter agitando spatulâ igne carbonum non fumantium, & sub finem coctionis adde extra ignem mucillaginem ex Ichthyocola asservatam, & iterum coque ad emplastri consistentiam: tunc permisce colophoniam ℞ss. resinâ, & cera flavâ ana ℞iv. liquefiant, & juxta refrigerationem accipe, œsypi humidâ ℞iv. liqua igne leni, & adde sensim, & semper agitando aliquid de emplastro, ut optimè cum eo dissolvatur, & misce cum reliquo emplastro, quod malaxa manibus, & forma in cylindricos, seu magdaleones, quos chartâ involutos asserva.

Vires: Emollit, maturat, digerit, & resolvit durities, & inflammationes, & scirrhus hepatis, lienis, stomachi, & aliarum partium.

Emplastrum Diachylon Gummatum.

℞. Emplastri Diachylonis Magni ℞iij. cui liquefacto permisce galbani, & bdellii ana ℞j. prius in aceto, aut vino soluta, colata, & igne lento ad cerati consistentiam inspissata: pulveris gummi ammoniaci, & sagapeni ana ℞i. misce exactè, & forma magdaleones.

Vires: Eadem præstat, quæ superius, sed efficacius: magis enim emollit, coquit, digerit, resolvit, & attrahit.

Emplastrum Diachylon Parvum Phar. Aug.

℞. Radicis althææ in taleolas dissecta, & seminis lini ana ℞iiss. seminis psyllii ℞ss. seminis hyoscyami ℞viiij. aquæ puræ tepidâ ℞v. Infundantur per 24. horas loco calido: hinc cola mucillaginem, cujus accipe ℞iij. Deinde accipe lithargyrii subtilissimè pulverati ℞ij. olei communis ℞iv. mucillaginis supra paratæ ℞ss. misce, & detine per horas octo, sæpe spatulâ agitando: mox coque igne lento semper agitando spatulâ lignea, addendo sensim, (sed extra ignem) mucillaginem restitamentem, & ubi humiditas consumpta sit, & consistentiam emplastri obtineat, forma in magdaleones, & ad usum asserva.

Vires: Hepatis, lienis, ventriculi, & aliarum partium durities tumores emollit, & humores coquit.

Emplastrum Diachylon Iriatum.

℞. Emplastri Diachylonis parvi ℥ij. pulveris radicis iridis ℥j. miscè optimè. *Magis attrahit, incidit, & resolvit, quam predictum.*

Emplastrum Album Cicatrizans Domini Vidos.

℞. Radicum Althææ ℥iiij. seminis foenugræci, lini, & fo-
lior. malvarum ana ℥ss. fiat mucilago ad ℥ivss. ac de-
tine: Interim ℞. Olei ℥vj. lithargyrii ℥iiij. coque ad em-
plastri spissitudinem, & extra ignem adde, mucillaginis
supra detentæ ℥iiij. & coque iterum ad emplastri consi-
sistentiam: deinde ab igne semoto adde ℥ss. restitantis
mucillaginis, & coque iterum ad humiditatis exhalatio-
nem, & emplastri consistentiam.

*Vires: Convenit cum Emplastro Diachylonis parvo: insuper-
utuntur eo Chyrurgi ad Cicatrizandum.*

Emplastrum de Mucilagibus Lemerii.

℞. Mucilaginis seminis althææ, lini, foenugræci, & ficuum
ana ℥iv. terebinthinæ ℥iiij. resinæ pini, medullæ cru-
tis vituli, aut bovis, & butyri recentis ana ℥ij. ceræ citri-
næ ℥xx. coquantur simul ad humiditatis consumptio-
nem, coletur, & formetur in cylindricos.

*Vires: Emollit, ac resolvit, imò supurationem tumorum pro-
mover.*

Emplastrum Diachalciteos, seu Diapalma Pharm. Aug.

℞. Lithargyrii subtilissimè pulverati, & olei communis ana
℥iiij. miscè in vase idoneo continenter agitando igne
lento per horam: hinc adde axungie porcine ℥ij. de-
cocti ramorum teneriorum Palmæ, vel Quercus ℥j. co-
quantur ad cerati consistentiam: deinde adde pulveratis
vitrioli rubri, seu chalcitidis ℥iv. in ℥ss. ejusdem decocti
Palmæ, vel Quercus soluti, & coquantur ad emplastri
consistentiam.

*Vires: Valet ad ulcera antiqua curanda, quorum humidi-
tatem maxima utilitate absorbit: etiam articularum morbis,
bubonibus, ambustis, perionibus, ossium fracturis, contusioni-
bus, omnibus denique affectibus, quos rheumaticos vocant
prodest: hædemata resiccat, fontanelis ligandis unice desti-*

natum est remedium, quas minimè sordescere, aut excrefcere Permittit.

Asservatur etiam hoc emplastrum in unguenti consistencia cum olei rosati quantitate sufficienti liquatum, & appellatur *Unguentum Diapalma*, vulgo *Diapalma baxa*.

Emplastrum Geminis seu Album coctum, vel de Cerusa.

℞. Olei rosati, cerussæ pulveratæ, & aquæ ana ℥ij. coquantur igne carbonum non fumantium, ad emplastrum consistentiam, & adde ceræ albæ ℥iv. fiat emplastrum.

Vires: Valet ad vitia cutis, & superficiarias exulcerationes siccandas, & ad ulcera majora coalescenda, inflammationes sedandas, & interrigines sanandas: ambustis quoque plurimum prodest.

Sparadrapus, seu Tela emplastica pro fonticulis.

℞. Emplastri Diachylonis Parvi, & Diapalmæ ana ℥ij. ceræ citrinæ ℥j. in eis liquefactis immerge linteam album subtile, quod extende in lapide, seu tabula madefacta, & lava cum pistillo vitreo madefacto.

Alio modo pro fonticulis foeminarum: Emplastri Diachylonis Parvi, & Geminis ana ℥ij. ceræ albæ ℥j. liquefactis adde, cerussæ pulveratæ ℥℞. fiat, ut superius. Sunt, qui loco cerussæ addunt, Minii ℥j. & tunc Sparadrapa parantur rubri.

Emplastrum Regium, seu de Minio isto.

℞. Minii pulverati ℥xx. aceti accerrimi ℥xvj. infunde per dies tres: deinde adde axungie ℥xvj. olei communis ℥ij. coque ad nigredinem usque, & emplastrum consistentiam, & adde ceræ flavæ ℥viiij. qua liquata malaxa emplastrum, ac asserva in magdaleones formatum.

Vires: Ulcera mundificat, exiccat, & cicatrizat.

Emplastrum Tripharmacum Galeni.

℞. Lithargyri pulverati ℥j. olei veteris, & aceti fortis ana ℥iiij. coque ad emplastrum consistentiam S. A.

Vires: Maximè siccandi potentia pollet, ulceraque, & fistulas exiccat, & curat.

Emplastrum Nigrum Domini Vidos: vulgò Sanalo todo.

℞. Olei rosati ℥ij. cerussæ, & ceræ flavæ ana ℥ss. coquantur ad nigredinem usque, ad emplastrum consistentiam semper spatulâ agitando. Convenit cum superiori.

Emplastrum Benedictum Musitani.

℞. Olei communis ℥iij. radicum arundinis ℥ij. radicis althææ ℥ss. radicis liliorum cœlestium ℥iij. Dum oleum ebullire incipit, affunde radices mundatas in taleolas subtiliter incisas, & coque ad nigredinem usque, cola, misce cum oleo cerussæ ℥iij. tutiæ ꝑꝑ. ℥ss. ceræ citrinæ ℥iij. coque, ad emplastrum consistentiam semper spatulâ agitando: tandem extra ignem adde, balsami peruvianî nigri ℥ij. misce, & malaxa, & forma magdaleones.

Vires: *Maturat, rumpit, & sanat tophos podagricos, strumas, & omnium apostematum genera, tam calida, quam frigida: etiam prodest in ulceribus, & mammarum apostematibus.*

Emplastrum Manus Dei, seu Manus Christi, vel Divinum.

℞. Olei communis, & lithargyrii ana ℥ij. coque ad emplastrum consistentiam: tunc adde ceræ citrinæ ℥j. liquefacta cera adde in aceto soluta, colata, & inspissata bdelli, & opopanacis ana ℥j. galbani ℥iij. & juxta refrigerationem misce subtiliter pulverata lapidis magnetis ꝑꝑ. ℥iv. gummi ammoniaci ℥iij. & ℥iij. myrrhæ, mastiches, & viridis æris ana ℥j. thuris, & radicis aristolochiæ longæ ana ℥ij. agita probe, ut fiat emplastrum.

Vires: *Ulcera tum recentia, tum antiqua sanat: nervorum incisioni prodest. Vim habet partes, quibus adhibetur emollendi, dolorem sedandi, humores attrahendi, digerendi, ac solvendi.*

Emplastrum fodicationum aliud Paracelsi.

℞. Olei ℥ij. lithargyrii pulverati ℥ss. coque ad emplastrum consistentiam; & adde ceræ novæ ℥ss. terebinthina ℥iv. liquata accipe galbani, opopanacis, ammoniaci, & bdelli ana ℥ij. dissolve in aceto, cola, & inspissa igne leni ad emplastrum consistentiam semper agitando, & tunc adde aliquid de emplastro parato sensim, & semper agitando,

& probè soluta, & mista, permisce cum reliquo emplastro, cui adde pulveris aristolochiæ utriusque, lapidis calaminaris, myrrhæ, thuris, tutiæ ꝑꝑ. & olei laurini ana ℥j. misce exactè, & malaxa manibus, & forma magdalenones. Convenit cum præcedenti.

Emplastrum Isis Galeni reformatum.

℞. Cera, & picis græcæ ana ℥v. terebinthinæ ℥j. viridis æris ℥ss. falis ammoniaci, gummi ammoniaci, galbani, thuris, myrrhæ, aloes, & radicis aristolochiæ rotundæ ana ℥ij. aluminis usti ℥ss. Galbanum solvatur in aceto, coletur, & inspissetur, ad emplastri consistentiam, cui adde terebinthinam & mistis adde ceram, & colophoniam, liquefiant, & misce reliqua pulverata, ut fiat emplastrum.

Vires: Valet ad omne vulnus, & capitis affectus cum ossum præcisione: puncturas nervorum, canumque morsus, & fistulas recentes sanat: venenum viperæ, scorpionis, & draconis marini trahere dicitur, strumas auferre, & oculorum fluxiones fronti opositum sistere.

Emplastrum Sticticum, seu Puncturale Mynsicht.

℞. Terebinthinæ cypræ ℥iv. gummi elemi ℥ij. cera citrinæ, & colophonia ana ℥j. liquefactis misce styracis calamitæ in mortario calido optimè pistatæ ℥ss. deinde adde pulveris minii, & sanguinis draconis ana ℥vj. magnetis ꝑꝑ. ℥ss. radicis aristolochiæ rotundæ, & mumix transnariinæ ana ℥ij. aloes hepatica, & aluminis usti ana ℥j. misce, & cum balsamo vulnerario fiat emplastrum.

Vires: Vulnere recentia, etiam capitis siccata, mundificat, consolidat, sanat, maleque carnis corruptionem, excrescentiam impedit. Insuper ferrum, plumbum, & spicula aliè infixæ de vulneribus extrahit, dolores mitigat, & venenosorum animalium morsus, ictusque curat.

Emplastrum Sticticum Crollii reformatum.

℞. Lithargyrii pulverati ℥ss. Lapidis calaminaris ℥ss. olei lini, & comunis ana ℥ss. olei laurini ℥ij. decocti radicis aristolochiæ longæ ℥ij. coquantur simul ad emplastri consistentiam: tunc adde cera flava, & colophonia

nix ana ℥j. terebinthina ℥℥. liquefactis permisce prius in aceto soluta, & inspissata opopanax, sagapeni, galbani, & bdellii ana ℥iij. misce probe, & insperge pulveres sequentes: vernicis ℥℥. matris perlarum, & gummi ammoniaci ana ℥iij. hamatitidis ꝑꝑ. ℥iij. olivani, myrrha, aloes, succini, aristolochia longa, & rotunda ana ℥iij. mumia, sanguinis draconis, terra sigillata, & vitrioli albi ana ℥j. florum antimonii ℥℥. misce exacte, & juxta refrigerationem adde ℥j. camphora in tantillo olei communis soluta: malaxa, & forma magdaleones.

Vires: Prodest inveteratis ulceribus, & vulneribus recentibus consolidando, mundificando, & putredinem arcendo: maturefcere facit apostemata cuncta.

Emplastrum Magneticum Angeli Sala.

℞. Gummi ammoniaci, sagapeni, & galbani ana ℥iij. dissolve in aceto scyllitico, cola, & coque ad emplastri consistentiam, quibus liquatis misce cera, & terebinthina laticis ana ℥iv℥. misce agitando, ut omnia liquefiant, & uniantur: tunc adde pulveris magnetis arsenicalis ℥iij. terra vitrioli lota ℥j. misce, & ultimo adde olei succini ℥ij. malaxa, & forma pastillos, seu magdaleones, quos corio, aut vesica oleo scorpionum inuncta involve.

Vires: Usus ejus est ad antraces pestilentes maturandos, rumpendos, & venenum ex eis extrahendum, ad scrophulas persanandas, & plagas putridas, & venenosas mundificandas, & cicatrizandas.

Emplastrum Attractivum Domini Vidos.

℞. Sagapeni, & galbani ana ℥℥. dissolve in aceto, cola, & inspissa. Interim accipe gummi elemi ℥℥. resina, & cera citrina ana ℥viiij. liquefac, cola, & misce optimè cum prædictis, quibus adde pulveris cauterii potentialis arsenicalis ℥iv. pulveris gummi ammoniaci ℥℥. pulveris radicis canna ℥ij. misce, ut fiat emplastrum.

Vires: Breviter supurat bubones, scrophulas, schirrhos, &c. ossa fracta ex ulceribus exigit.

Emplastrum ad Callos pedum.

℞. Gummi ammoniaci in aceto scyllitico soluti, & inspissati

fati ℥ss. resinæ ℥ij. vitrioli optimi ℥j. mercurii præcipitati, & optimè edulcorati ℥iv. fiat emplastrum, quod convenit etiam ulceribus, & bubonibus.

Emplastrum Galbani Mynsicht.

℞. Galbani in aceto soluti ℥j. picis navalis ℥ss. Emplastri Diachylonis parvi ℥ij. salis ammoniaci ℥j. misce; ut fiat emplastrum.

Vires: Cum panno super verrucas, & clavos in pedibus dolorem, & impedimentum in incessu adferentes ponatur, tertio, aut quarto die semper mutato.

Galbanum Coctum Ejusdem.

℞. Galbani in aceto soluti, & ceræ citrinæ ana ℥ss. terebinthinæ albæ ℥iv. liqua simul, ut fiat emplastrum.

Vires: Articularum, & aliarum partium topus, nodos, scrophulas, ac tumores duos emollit, resolvit, eorumque dolores ex influxu frigido sedat. Verrucas, & clavos pedetentim tollit, hemicraniam loco affecto applicatum emendat. Nervos, ac uterum roborat: moribus, & ictibus rabidorum animalculorum venenatis medetur.

Emplastrum Galbani Crocatum Ejusdem.

℞. Galbani in aceto soluti, & inspissati ℥ss. emp. Meliloti, & Diachylonis parvi ana ℥iij. ceræ citrinæ ℥ij. terebinthinæ albæ ℥j. liquefiant, & juxta refrigerationem adde croci pulverati ℥vj. fiat emplastrum.

Vires: Emollit, & resolvit tumores duos, & scirrhusos: vehementes cujuscumque partis dolores sedat: strumas omnes emollit, lenit, concoquit, digerit, incidit, & dissolvit: præterea in convulsione, & singultu utile est.

Emplastrum Spermatis Ceti Ejusdem.

℞. Ceræ albæ ℥iv. spermatis ceti ℥ij. galbani in aceto soluti ℥j. misce, ut fiat emplastrum.

Vires: Mammis puerperarum post partum non lactantium impositum, & continuè per multos dies gestatum, omnibus ex lacte doloribus, & tumoribus etiam duris, imò scrophulis, & strumis medetur: lac enim coagulatum, sive concretum solvit, ejusque abundantiam absorbit.

Emplastrum Anodynum.

℞. Sevi hircini, olei amygdalarum dulcium, liliorum alborum, mucillaginis feminis cydoniorum, lini, & althææ ana ℥ij. medullæ vaccinæ ℥j. axungia gallinæ, & anatis ana ℥β. ceræ, & Emplastri Diachylonis parvi ana ℥iv. mucillagines, olea, & axungia coquantur, ad humiditatis consumptionem: deinde misce, ac liqua reliqua semper agitando ad refrigerationem usque, ad usumque asserva.

Vires: *Juncturarum tophos, ac nodos duros mollit, dissolvit, & crassa, lentaque pulmonis, ac thoracis excrementa ad dejectionem per sputum magis habilia reddit.*

Emplastrum Absalon.

℞. Resinæ, colophonix, ladani depurati, ceræ citrinæ, sevi hircini, & olei rosati ana ℥iv. aceti acerrimi ℥β. coquantur ad aceti consumptionem, & forma globos, quos asserva in aceto.

Vires: *Maturat, digerit, concoquit, suppurat, & aperit tumores duros, & apostemata cuncta.*

Emplastrum Sanctum ex Joanne Andrea de la Cruz.

℞. Resinæ ℥j. olei laurini, & terebinthinæ ana ℥ij. gummi elemi ℥iv. liquefacta cola sine expressione, ac asserva.

Vires: *Valeat ad ulcera pectoris, & aliarum partium, vulnera mundificat, & glutinat: prodest etiam contusionibus, & fracturis.*

Emplastrum Gummi Elemi.

℞. Gummi Elemi ℥iv. ceræ flavæ ℥ij. terebinthinæ ℥β. colophonix ℥j. liquatis, & colatis adde, pulveris utriusque aristolochiæ ana ℥j. fiat emplastrum. Omnis aristolochiis appellatur *Emplastrum Principis.*

Emplastrum Principis.

Vires: *Maturat; digerit, suppurat, attenuat, vulnera mundificat, & exiccatur.*

Emplastrum Mastiches.

℞. Mastiches electæ pulveratæ ℥iv. balsami albi ℥ij. resinæ puræ, & ceræ albæ ana ℥β. liquefiant, & forma magdaleones.

Vires:

Vires: Stomachum frigidum roborat, digestionem iuvat, & appetitum excitat.

Emplastrum Tacamahacæ.

℞. Tacamahacæ pulveratæ ℥j. carannæ, colophoniæ, & ceræ ana ℥ij. olei mastiches ℥j. thuris ℥j. liquefiant simul cum oleo mastiches caranna, colophonia, & cera, quibus adde pulverata tacamahacam, & thus, malaxa, ut fiat emplastrum pro temporibus ad dolorem capitis.

Emplastrum Gratiæ Dei ex Nicolao.

℞. Verbenæ, betonicæ, & pimpinellæ ana M. ij. coque in vino, & colaturæ adde resinæ ℥ij. terebinthinæ ℥℥. ceræ albæ ℥iv. coquantur ad humiditatis consumptionem, & emplastri consistentiam, cui adde pulveris mastiches ℥j. misce, & malaxa.

Vires: Vulnere, & ulcera repurgat, & coalescit: partes quibus adhibetur roborat.

Emplastrum Centaurii ex Guidone.

℞. Cera novæ ℥iij. resinæ ℥i℥. terebinthinæ ℥ij. liquefiant, & misce mellis, seu extracti centaurii ℥iij. lactis mulieris, seu capræ ℥ij. misce probè agitando, & adde pulveris Thuris, gummi arabici, & mastiches ana ℥j. fiat emplastrum.

Vires: Prodest capitis vulneribus cum cranii fractura.

Emplastrum Betonicæ Viride.

℞. Foliorum viridum Betonicæ, lauri, plantaginis, apii, & verbenæ ana M. ij. conquassata misce cum, resinæ, colophonæ, terebinthinæ, & ceræ flavæ ana ℥ij. coquantur semper agitando igne lento, ad humiditatis consumptionem: expressioni defœcata: & semi refrigeratæ adde, pulveris mastiches, & olibani ana ℥ij. misce, ut fiat emplastrum.

Emplastrum Betonicæ, sive de Janua aliud.

℞. Succor. non defœcator. Betonicæ, plantaginis, & apii ana ℥ij. ceræ, picis navalis, resinæ, & terebinthinæ ana ℥℥. coquantur simul, ad humiditatis consumptionem, &

& emplaftri consistentiam, cola, & afferva in magdaleones figuratum.

Vires: *Ad vulnera, & ulcera præcipuè capitis mirificè conferunt, & ad exiccandos varios humores cerebri; cephalæam, cephalalgiam, aliasque capitis præter naturam affectiones generantes conducunt. Catarrhos ad partes inferiores defluentes manifestè sistunt.*

Emplastrum Meliloti ex Charaz.

℞. Florum Meliloti ℥iij. radicis iridis, seminis fœnugræci, folior. absynthii, gummi ammoniaci, & myrrhæ ana ℥j. radicis cyperi, althææ, nardi celticæ, baccharum lauri florum chamæmeli, & ctoci ana ℥ß. subtiliter pulverentur: deinde accipe ceræ citrinæ ℥ij. resinæ, colophonix, & sepi hircini ana ℥iv. terebinthinæ venetæ, & olei absynthii ana ℥iij. liquefactis, & colatis misce pulveres, obtinèque malaxa, ut fiat emplastrum.

Vires: *Emollit omnem duritiem que in jecinore, liene, & ventriculo existit. Dolorem item vehementem sedat, hypochondriaque tensa sanat.*

Emplastrum Baccharum Lauri.

℞. Baccharum Lauri ℥ij. thuris masculi, mastiches, & myrrhæ ana ℥j. cyperi, & costi ana ℥ß. pulverentur subtiliter, & cum mellis despumati q. s. fiat emplastrum. Augustani addunt olei laurini, ceræ, & terebinthinæ ana ℥ß.

Vires: *Confert omnibus doloribus à causa frigida, vel flatu ortis. Quod, si vacca, aut capræ stercus siccum ad pondus omnium adjeceris, ad ascitem, & tympanitem efficax erit.*

Emplastrum Carminativum Sylvii.

℞. Galbani, bdellii, & ammoniaci ana ℥ij. myrrhæ rubræ, & thuris masculi ana ℥j. opii thebaici ℥ß. dissolve in aceto scyllitico, cola, & inspissa igne lento ad emplaftri consistentiam: tunc adde ceræ citrinæ, & colophonix ana ℥iß. terebinthinæ ℥ß. liquefactis, & semi refrigeratis adde, balsami peruviani, & olei Philosophorum ana ℥ß. olei terræ, seu Petrolei ℥ij. olei carui distillati ℥ij. misce exactè, ut fiat emplastrum.

Vires: *Flatus discutit, tumores duros, & frigidos resolvit,*

402 Tyrocinium Pharmaceuticum. Lib. II.

dolores colicos abigit, obstructions lienis, hepatis, & venteris totius inferioris liberat; hydropem sanat.

Emplastrum Guillermi Servitoris.

℞. Picis navalis ℥i℥. colophonix, resinæ, & ceræ ana ℥ix. terebinthinæ ℥℥. liquefiant, colentur, & eis adde subtiliter pulverata, nasturcii, baccar. lauri, sulphuris vivi, feminis anisi, absynthii, pulegii, croci, mastiches, thuris, & zingiberis ana ℥i℥. caryophyllor. & cinnamomi ana ℥℥. fiat emplastrum.

Vires: Valet dolori contracto ex aliqua contusione, in ossium fracturis, & dislocationibus.

Emplastrum Oxycroceum ex Augustana.

℞. Ceræ citrinæ, picis græcæ, & colophonix ana ℥ij. gummi ammoniaci, & galbani (in aceto ista duo soluta, colata, & inspissata) terebinthinæ, croci, myrrhæ, thuris, & mastiches ana ℥iv. cera, pix, colophonia, & terebinthina liquefacta, & colata misceantur cum gummatis solutis, & juxta refrigerationem adde reliqua subtiliter pulverata, ut fiat emplastrum.

Vires: Ad contusa ossium fracturas, & abscessorum inveteratorum duritiem emolliendam idoneum est.

Emplastrum Stomachicum ex Valentina.

℞. Ladani depurati in vino ℥iv. picis, ceræ, & terebinthinæ, ana ℥ij. styracis calamitæ ℥i℥. pista styracem in mortario calido, & misce optimè cum paucis ladano ex assignato, & misce optimè cum reliquis liquefactis, quibus adde, & optimè misce pulveres sequentes: absynthii, rosarum, menthæ, corticum citri, anisi, fœniculi, & zingiberis ana ℥ij. ligni aloes, galangæ, caryophyllorum, spicæ, & cinnamomi ana ℥i℥. mastiches ℥j. thuris ℥iv. fiat emplastrum.

Emplastrum pro Matrice ex De la fuente.

℞. Ladani depurati, resinæ, & colophonix ana ℥ij. ceræ citrinæ ℥x. liquefiant, & misceantur cum eis styracis liquida, & calamitæ ana ℥iij. prius in mortario calido pistata hæc duo: hinc juxta refrigerationem adde, & optimè

mè misce pulveres sequentes : Lapidis magnetis ꝑꝑ. nucis moschatae, caryophyllorum, macis, cinnamomi, artemisiae, & lavendulae ana ℥ij. fiat emplastrum.

Vires : *Ventriculum infirmum, una cum hepate roborant, ac horum, & matricis dolorem à causa frigida leniunt : vomitiones compescunt, & concoctioni opitulantur.*

Emplastrum Stomachale Lemortis.

℞. Cerae flavae, tacamahacae, styracis calamitae, & mastiches ana ℥ij. gummi guaiaci, & olei nucistae expressi ana ℥j. terebinthinae clarae ℥x. balsami peruviani, myrrhae, & thuris ana ℥vj. radice cyperi rotundi, zedoariae, & baccar. lauri ana ℥v. camphorae ℥i℥. olei distillati menthae, caryophyllor. & corticum arantiorum ana ℥ij. Pulveranda pulverentur ; cera autem, terebinthina, & balsamum liquefiant simul igne lenissimo, quibus misce extra ignem pulveres : ultimo adde camphoram in oleis solutam, misce exactè, ut fiat emplastrum, quod potest infervire pro duobus superioribus ad ventriculum roborandum.

Emplastrum Matricale Mynsicht.

℞. Galbani in aceto soluti, & tacamahacae ana ℥j. terebinthinae albae, & cerae citrinae ana ℥vj. assae foetidae, myrrhae rubrae, & castorii veri ana ℥iij. Magisterii Jovis, & olei succini citrini ana ℥i℥. misce, & fiat emplastrum S. A. Vires : *Supra omnia emplastra uterina excellens est : umbilico enim impositum, uterum in propriam sedem reducit.*

Emplastrum Hystericum Sydenhamii.

℞. Galbani in tinctura castorii soluti, & colati ℥iij. tacamahacae ℥ij. fiat emplastrum pro umbilico.

Ceratum Hystericum.

℞. Galbani ℥i℥. assae foetidae ℥℥. myrrhae ℥ij. bdelli ℥j. foliorum matricariae, & artemisiae ana ℥℥. feminis dauci ℥j. cerae ℥ij. olei rutae ℥iv. cera liquefiat in oleo assignato, quibus misceantur galbanum prius in aceto solutum, colatum, & inspissatum : hinc misce reliqua pulverata, ut fiat emplastrum, seu ceratum.

Vires: In uterinis affectibus prodest, status, crasseque humores resolvendo, umbilico applicatum.

Emplastrum Alkalicum, seu Antipodagricum Tachenii.

℞. Olei rosati ℥j. calefiat in patella, & adde saponis albi rasi ℥iv. liquefacto sapone adde, cerussæ, & minii ana ℥iv. coque igne lento continuo agitando baculo ligneo, donec emplastri duritiem acquirat, cui demum ab igne remoto, & nonnihil refrigerato adde sub continua agitatione camphoræ prius cum spiritu vini ad pultis formam in mortariolo soluta ℥j. malaxa, ut fiat emplastrum.

Vires: Hoc emplastrum ex meris alkalibus compositum mirabiliter non solum acidum podagricum, sed apostemata curata, tumores duros, pedum callos, varios dolores, tam nephriticos, quam alios ex acido ubicumque obortos etiam si febriles sint promptissime sopit, refrigerat, & mitigat.

Emplastrum de Marcastita ex Donzellio.

℞. Gummi ammoniaci ℥iij. galbani, opopanacis, & fagapeni ana ℥j. dissolve in aceto, cola, & inspissa, quibus adde emplastri Diachylonis Magni ℥ss. olei chamæmeli ℥ij. liquefactis misce, marcastitæ ℞℞. ℥iij. fiat emplastrum.

Vires: Resolvit, & maturat omnes tumores duros, etiam scirrhusos, eventu minimè fallaci.

Emplastrum Cicutæ ex Schrodero.

℞. Cicutæ cum roto incisæ, & pulveratæ ℥ix. succi cicutæ ℥iv. olei capparum ℥ss. olei irini ℥ss. misce, ac digere in B. M. per dies quatuor: deinde coque paulisper, & cola forti expressione, in ea dissolve ceræ novæ ℥ivss. gummi ammoniaci in succo cicutæ soluti ℥ss. misce, & fiat emplastrum.

Vires: Lienem obstructum aperit, roborat, duritiem emolliat, &c. sed, & ruborem inducit.

Emplastrum de Cicutæ cum Ammoniaco Londinensium.

℞. Succii foliorum cicutæ ℥iv. aceti scyllitici, & gummi ammoniaci ana ℥viiij. infunde simul, dissolve, cola, & coque

coque ad emplastri consistentiam. Valet. ad prædicta.

Emplastrum Cicutæ aliud.

℞. Gummi Ammoniæ in succo cicutæ soluti, colati, & inspissati ℥iij. ceræ citrinæ ℥viiij. liqua simul, malaxa, & forma magdaleones: est majoris efficacæ, quam prædicta.

Emplastrum de Cicutæ cum Mandragora.

℞. Succor. cicutæ, & mandragoræ, & gummi ammoniaci ana ℥viiij. infundantur ad dissolutionem gummi, cola, & coque ad emplastri consistentiam, & adde ceræ citrinæ ℥iij. olei itini ℥iv. fiat emplastrum.

Vires: Commendatur ab Hartmanno tamquam mirabile ad scirrhum, tum hepatis, tum lienis dissolvendum.

Emplastrum de Cucumere Sylvestri Hyeronimi Piperi.

℞. Radicis cucumeris asinini in aqua cocti, contusi, per fetaceum trajecti, & parum exiccati ℥iij. gummi ammoniaci in aceto soluti ℥ij. galbani eodem modo parati, & sagapeni ana ℥ss. olei ceræ distillati, & de corticibus capparum, & Philosophorum ana ℥ij. ceræ flavæ q. s. fiat emplastrum justæ consistentiæ.

Vires: Digerit, emollit, discutit, & resolvit scirrhum, & alios duros tumores splenis, & aliarum corporis partium.

Emplastrum de Linamento.

℞. Linamenti minutim incisi ℥ss. olei communis ℥ij. cerussæ pulveratæ ℥j. coquantur ad emplastri consistentiam: deinde adde, ceræ citrinæ ℥ss. liquefiat cera, & juxta refrigerationem misce, olibani pulverati ℥iv. misce, ut fiat emplastrum.

Vires: Valet ad ulcera antiqua, & etiam ad rupturas puerorum consolidandas.

Emplastrum contra Rupturam de Pele, seu ad Herniam reformatum Charaz.

℞. Pellem unam arietinam integram, & recentem cum sua lana minutim dissectam, & coque in aqua ad dissolutionem, exprime fortiter, & cola, cui colaturæ adde, granorum

norum arboris visci quercini, vel alterius arboris astringentis ℥ss. lumbricorum terrestrium cum vino lotorum ℥iv. coquantur ferè ad dissolutionem, cola, & colatura adde lithargyrii auri subtiliter pulverati, olei cydoniorum, & myrtillorum ana ℥j. coquantur ad emplastri consistentiam, & adde ceræ citrinae ℥j. picis navalis, resina, & terebinthinæ ana ℥ss. liquefactis, & semirefrigeratis misce galbani in aceto soluti, & inspissati ℥iv. deinde inperge pulveres sequentes: gummi ammoniaci, myrrha, thuris, mastiches, sanguinis humani, vel porcini ana ℥iv. radicis aristolochiæ longæ, & rotundæ, symphyti majoris, & minoris, gallarum, boli armenæ, gypsi, & mumiæ ana ℥iij. misce exactè, ut fiat emplastrum.

Vires: Peritonæi rupturam, per quam intestina delabuntur unit, & consolidat, obid ad ramicem, seu entherocalem valdè confert.

Emplastrum contra Rupturam Magistrale ex De la fuente.

℞. Resinæ, & colophonix ana ℥ss. ceræ ℥j. liquefactis, & colatis misce pulveres sequentes: mastiches, thuris, myrrha, & sanguinis draconis ana ℥ss. rosarum, corticum granatorum, baccar. myrti, balauustii, nucum cupressi, acaciæ, & gallarum ana ℥j. hæmatites ꝑꝑ. & boli armenæ ꝑꝑ. ana ℥ij. bistortæ ℥iij. gummi arabici, & tragacanthi ana ℥vj. fiat emplastrum, quod convenit cum superiori.

Emplastrum Cupressi.

℞. Foliorum viridum cupressi contusarum ℥xvj. sapæ vini ℥iv. vini styptici ℥viij. bulliant simul aliquantulum, & adde farinæ tritici ℥j. olibani pulverati ℥ss. aquæ vitæ q. s. ut fiat cataplasma, quod mirificè roborat ventriculum, & obid convenit in diarrhæis, & similibus: confert etiam herniis.

Emplastrum Diaphanicon ex Augustana.

℞. Dactyllorum maturitati proximorum ℥v. panis biscocci ℥j. carnis cydoniorum immaturorum ℥ss. vini rubri austeri ℥ss. styracis calamitæ, mastiches, ladani, florum acaciæ, rosarum, santali citrini, Trochiscorum Ramich, myr-

myrrhæ, & ligni aloes ana ℥℞. olei rosati ℥xv. ceræ ℥iv. Caro dactyllorum, panis, & caro cydoniorum coquantur in vino assignato ferè ad ipsius consumptionem: hinc pistentur, & extrahatur pulpa per setaceum equinum, & evaporetur igne moderatissimo ad cerati consistentiam: interim liquentur cera, & ladanum in oleo rosato assignato, quibus adde pulpam, & reliqua pulverata: ultimo adde styracem in mortario calido pistatam prius, & cum tantillo emplastri permistam, omniaque probè malaxa, ut fiat emplastrum.

Vires: *Membra nutritionis confortat: valet ad fluxionem ventris, & vomitum, & colicam passionem, dysenteriam, & fluxum hepaticum.*

Emplastrum pro Marcore ex Galeno.

℞. Portulacæ, lactucæ, succi acrestæ, cydoniorum, & granatorum acetosorum ana p. æq. herbæ recentes conquassentur optimè, & misceantur cum succis, quibus adde farinæ hordei q. s. ut fiat caraplasma, addendo parum fan- tali rubri pulverati.

Emplastrum, seu Ceratum Confortativum Vigonis reformatum.

℞. Radicum, & foliorum fraxini, radicum, & foliorum consolidæ majoris, corticis mediani ulmi, baccarum, & foliorum myrti, & foliorum salicis ana M. ij. rosar. ℥j. contusa affunde aquæ fabrorum, & vini rubri austeri ana ℥v. coquantur igne lento ad consumptionem medietatis humiditatis: deinde exprime, & cola, colaturæ adde mucilaginis radicis althææ, olei rosati, & myrtini ana ℥ij. sepi hircini ℥ij. lithargyrii, subtiliter pulverati ℥iij. coque simul continenter agitando spatulâ lignea ad emplastri consistentiam, cui adde ceræ citrinæ ℥i℞. terebinthinæ ℥viiij. liquefactis insperge juxta refrigerationem pulvères sequentes: boli armenæ, terræ sigillatæ, & sanguinis draconis ana ℥℞. rosarum rub. & baccar. myrti ana ℥iv. olibani, myrrhæ, & mastiches ana ℥iij. misce exactè, ut fiat emplastrum.

Vires: *Nobilissima est operationis ad restaurationem fracturarum ossium, contusiones, juncturarum debilitates, earumque*

que fluxiones resolvendas, & præcavendas, nervosque confortandos.

Emplastrum de Ranis cum Mercurio.

℞. Ranarum viventium N. xij. lumbricor. terrestrium totorum ℥iv. radicum ebuli, & enulæ campanæ ana ℥iij. foliorum matricariæ, florum schoenanthi, & stœchadis ana M. j. vini austeri ℥iv. lithargyrii auri subtilissimè triti ℥ij. pinguedinis porcine, & vitulinæ ana ℥ix. olei chamameli, anethi, liliorum alborum, laurini, & nardini ana ℥ss. ceræ citrinæ ℥j. pulveris olibani ℥iij. euphorbii ℥iij. croci ℥ss. Mercurii vivi ℥j. axungie viperarum, terebinthinæ, & styracis liquidæ ana ℥iv. Radices conquassatæ, ranæ, lumbrici, folia, & flores coquantur in vino assignatò per horas tres in vase ritè lutato igne lento: deinde vase frigefacto exprime fortiter, & liquori decantato adde lithargyrium, pinguedines, & olea, & simul coquantur ad emplastri consistentiam: tunc in eo liquefiat cera, & emplastro semirefrigerato misce Mercurium, priùs extinctum in mortario æneo cum axungia viperarum, terebinthina, & styrace; & ultimo adde, & optimè misce pulveres, ut fiat emplastrum.

Vires: Egregiè dissipat dolores artuum, homoplatorum, & coxendicum à lue venerea inveterata obortos: partibus robur conciliat, virulentiam luis sub madoris specie extrahit, & implacabiles dolores sopit.

Paratur etiam sine Mercurio, quod doloribus ex causa frigida obortis confert.

Paratur etiam duplicando Mercurium, idest imponendo Mercurii ℥ij. & tunc appellatur *Emplastrum Ranarum cum duplicato Mercurio*, & operatur majori cum efficacia.

Ceratum, seu Emplastrum Æsypi Philagri ex Augustana.

℞. Æsypi ℥iij. ceræ flavæ ℥j. medullæ cruris vaccæ, & adipis anseris ana ℥xv. terebinthinæ ℥iij. bdellii, mastiches, gummi ammoniaci, aloes, & styracis liquidæ ana ℥vij. croci ℥v. Liquefac igne lento ceram, adipem, medullas, & terebinthinam, & affunde sensim, & semper agitando supra Æsypum in vase idoneo igne lento liqua-

tam;

tam ; hinc adde styracem prius in mortario calido optime pistatam , & cum pauco emplastro solutam : deinde misce reliqua pulverata , probè malaxa , & forma magdaleones.

Vires : *Duros tumores , tophos membrorum , crudosque abscessus emollit , digerit , lenit , concoquit , & maturat.*

Emplastrum Ischiadicum ex Pharm. Norimberg.

℞. Galbani , sagapeni , & castorii ana ℥ss. fermenti acris , & stercoris columbi ana ℥iij. pulpæ scyllæ , seminis cepæ , lini , & erucae , ana ℥ij. olei lini ℥iv. euphorbii ℥j. Galbanum , & sagapenum dissolvantur in aceto scyllitico , colentur , & inspissentur ad unguenti consistentiam , quibus misce pulpam scyllæ , oleum lini , & cætera subtiliter pulverata , ut fiat emplastrum applicandum tepidum in dolore Ischiadico.

Cataplasma Hydropicum Junken.

℞. Cinerum sarmentorum vitis , ebuli , & absynthii ana ℥ij. vini albi ℥iij. fiat lixivium , cui colato adde schybalarum pulveratarum ℥ij. pulveris cymini , & baccharum lauri ana ℥ij. fiat cataplasma tempore usus , applicandum partibus hydropicis.

Cataplasma Antipleuriticum.

℞. Pulpæ cepæ assatæ , & mellis ana ℥ss. saponis rasi ℥viii. farinæ seminis lini ℥iv. spiritus salis ammoniaci ℥ss. olei saponis , & chamæmeli ana ℥j. olei seminis lini ℥ij. misce exactè , & si necesse sit adde de farina lini q. s. ut fiat cataplasma , ex quo extendatur q. s. in duobus pitaceis panni linei , tanquam vola manus figuratis , & apponatur unum lateri dolenti , & alterum lateri non dolenti , statim ubi dolor in pleura sentiatur , & renoventur de 24. in 24. horis.

Emplastrum , seu Cataplasma Pectorale Vigonis.

℞. Chamæmeli , meliloti , anethi , & absynthii ana M. j. furfuris exiccati ℥iijss. farinæ fabarum , hordei , & lentium ana ℥ss. rosarum ℥ss. triturentur subtiliter , & tempore usus misce cum sapa , & vino odoro , ut fiat emplastrum

strum solidum lenissimo igne : hinc accipe olei rosati ℥iv. olei chamæmeli, & anethi ana ℥ij. ceræ albæ ℥iiss. liquefiant simul, & misceantur cum prædictis super ignem probè agitando, & ultimo adde croci pulverati ℥ij. fiat emplastrum, seu cataplasma.

Vires : Virtutem habet unumquemque dolorem sedanti cum resolutione, & loci confortatione : sanguinem, & materiam ad exteriorem partem purgationi habilitando ; obid discutati anhelitus, & tussi subvenit.

Emplastrum, seu Cataplasma Capitale Eiusdem.

℞. Furfuris ℥ss. farinæ fabarum ℥viii. rosarum, baccar. myrti, & folior. ejusdem, chamæmeli, & meliloti ana ℥j. stœchadis, & sœcœnanti ana ℥iij. coriandri, & anisi ana ℥vj. betonicæ, matris sylvæ, & anethi ana ℥ss. absynthii ℥ij. pulverentur subtiliter, & tempore usus humecta cum vino odoro, & sapa : deinde accipe olei chamæmeli, anethi, rosati, & myrti ana ℥iiss. ceræ albæ ℥ij. liquefiant simul, & misceantur cum prædictis igne leni probè agitando : deinde ab igne semotis misce, pulveris calami aromatici ℥x. croci ℥iss. fiat cataplasma.

Vires : Sanguinem coagulatum dissolvit, tumores discutit, contusionibus applicatur, caput roborando, necnon ischiatica medetur.

Emplastrum, seu Cataplasma Crustæ Panis Montagnana.

℞. Corticis panis tosti ℥ij. infunde in aceto, ut madeant, pista, & adde olei mastiches, & cydonior. ana ℥j. pulv. menthæ, spodii, corallii rub. santali albi, & rubri ana ℥j. agita, & cum farina hordei fiat instar cataplasmatis. Stomachum imbecillum roborat.

Emplastrum, seu Cataplasma Micæ panis ex Accio.

℞. Carnis dactyllorum pinguium, meliloti, & flor. chamæmeli ana ℥j. comarum absynthii ℥ss. infunde per noctem in sapa vini : hinc coque unica ebullitione, colatura adde micæ panis albissimi ℥iij. iterum aliquantulum coque : deinde adde styracis in pauco oleo solutæ ℥j. pista optimè, & adde prius simul liquata axungie anseris recentis ℥ij. ceræ ℥v. olei omphacini ℥ss. & ultimo im-
perge

perge pulveris mastiches ℥j. aloes ℥℥. fiat cataplasma.
 Vires : Usus ejus est in stomachi inflammationibus, duritie,
 & debilitate.

Emplastrum, seu Cataplasma Farinarum ex Guidone.
 ℞. Farinæ fabarum, hordei, & lentium ana ℥℥. farfuris
 benè triti ℥i℥. cum sapa fiat cataplasma igne lento.
 Vires : Convenit in principio puncturæ, secuta putrefactio-
 ne, in quocumque nervorum vulnere.

*Emplastrum, seu Cataplasma Oxymelite, vel Farinarum
 ex Galeno.*
 ℞. Oxymellis, & farinæ erui, vel lolii, seu fabarum ana
 p. aq. fiat instar pultis igne lento.
 Vires : Valet ad gangrenam, & inflammationem.

*Emplastrum, seu Cataplasma de Nido Hirundinum ex
 Guidone.*
 ℞. Nidum unum hirundinum, & fac bullire diu in aqua:
 deinde cola per setaceum equinum, & in colatura co-
 que ad mollitiem, & ferè ad aquæ consumptionem radi-
 cis liliiorum alborum, althææ, bryoniæ, foliorum mal-
 varum, violarum, & parietariæ ana ℥℥. pistentur opti-
 mè, & adde fermenti acerrimi, & farinæ seminis lini
 ana ℥i℥. olei veteris, & axungia non salitæ ana ℥ij. fiat
 cataplasma, quod miraculosè prodest in angina despera-
 ta, collo sapiùs tepidè applicatum.

Cataplasma Primum Vidos.

℞. Radicis althææ ℥iij. scinde in taleolas minutissimas, &
 coque ferè ad mollitiem in aqua fabrorum: tunc adde
 foliorum malvarum ℥℥. coque ad mollitiem: deinde
 pista optimè, & detine per semihoram: hinc accipe hu-
 jus pulpæ ℥℥. vitelli ovi N. j. butyri non saliti ℥j. mis-
 ce, ut fiat cataplasma, quod applicatur tepidum, ad ma-
 turandum, digerendum, emolliendum, & supurandum:
 utuntur etiam eo chyrgi in ulceribus.

Cataplasma Secundum Ejusdem pro carbunculis.

℞. Radicis althææ in taleolas minutissimas dissectæ ℥i℥.
 folio-

foliorum malvarum ℥ss. foliorum acetosæ ℥ij. coque ad mollitiem in jure arietino ex carne lumbi parato: hinc pista, & detine per semihoram, cujus pulpæ accipe ℥ss. vitelli ovi N. j. axungia non salitæ ℥j. misce, ut fiat cataplasmata.

Ceratum ad Corpus Balsamandum.

℞. Olei rosati, myrtillor. & mastiches ana ℥ij. aceti acerri mi ℥j. picis navalis, & colophonix ana ℥iv. terebinthina ℥j. cera ℥liij. fiat ceratum S. A. pro cadavere regendo.

Decoctum ad Corpus Balsamandum abluendum.

℞. Absynthii, rosarum, & salis communis ana ℥ij. vini albi ℥xxv. coquantur per horas duas in vase clauso.

Pulvis pro Cadavere Balsamando.

℞. Myrrhæ, aloes, & mastiches ana ℥ss. boli armenæ pp. ℥ij. thuris ℥j. xylobalsami, spicæ, & calami aromatici ana ℥iv. mumia, caryophyllorum, & cinnamomi ana ℥iij. ligni aloes ℥v. croci, & styracis ana ℥iss. trium santalorum ℥ij. baccar. lauri, & salis decrepitati ana ℥ss. corallii pp. ℥ij. Diamargaritonis Frigidi ℥ss. triturentur grossiter.

Hæc tria suprædicta pro cadavere Mariæ Luisæ Gabrielis de Borbon Regina nostræ, in Officina Regia parata sunt.

Laus Deo, Deiparæ que:

O. S. C. S. R. E.

INDEX

RERUM NOTABILIU.

A

<p>A Blutio,</p> <p>Absynthium Scirpium,</p> <p>Acer quid?</p> <p>Acerbus quid?</p> <p>Acetum quid?</p> <p>Acetum Alkalifatum, seu Radica- tum,</p> <p>Acetum Distillatum,</p> <p>Acetum Rosatum,</p> <p>Acetum Scylliticum,</p> <p>Acetum Sennoe,</p> <p>Acetum Theriacale,</p> <p>Acidum Tartari,</p> <p>Acidus quid?</p> <p>Acorus Verus,</p> <p>Æromeli,</p> <p>Æs,</p> <p style="padding-left: 2em;">Ejus Calcinatio,</p> <p>Æthiops Mineralis,</p> <p>Ætires,</p> <p>Agallocum,</p> <p>Agaricum,</p> <p>Agaricum Trochiscatum,</p> <p>Alabastrum,</p> <p>Alcohol,</p>	<p>Pagina 59.</p> <p>p. 89.</p> <p>pag. 24.</p> <p>pag. 25.</p> <p>pag. 50.</p> <p>pag. 304.</p> <p>idem.</p> <p>pag. 262.</p> <p>idem.</p> <p>pag. 261.</p> <p>pag. 262.</p> <p>pag. 317.</p> <p>pag. 24.</p> <p>pag. 82.</p> <p>pag. 70.</p> <p>pag. 123.</p> <p>pag. 341.</p> <p>pag. 337.</p> <p>pag. 113.</p> <p>pag. 84.</p> <p>pag. 77.</p> <p>pag. 230.</p> <p>pag. 114.</p> <p>pag. 41.</p>	<p>Alimentum quid? pag. 17.</p> <p>Ex quibus fontibus desumitur? idem.</p> <p>Alimentum Medicamentosum quid? idem.</p> <p>Alkaest Glauberi, pag. 359.</p> <p>Alcæ, pag. 72.</p> <p>Aloë Lota Simplex, pag. 352.</p> <p>Aloë Lota cum succo Rosar. vel Vio- lar, pag. 354.</p> <p>Alterantia quæ? pag. 2.</p> <p>Alumen Rupeum, pag. 121.</p> <p style="padding-left: 2em;">Ejus ustio, pag. 341.</p> <p>Aluminis Plumosi præparatio, p. 342.</p> <p>Amarus quid? pag. 24.</p> <p>Ambar de quantas, pag. 117.</p> <p>Ambra, pag. 117.</p> <p>Ambra Cierina, pag. 117.</p> <p>Ammeos, Amini, pag. 90.</p> <p>Ammoniacum Gummi, pag. 103.</p> <p>Anacardium, pag. 89.</p> <p>Analeptica quæ? pag. 8.</p> <p>Animæ Gummi, pag. 94.</p> <p>Animal quid? pag. 12.</p> <p style="padding-left: 2em;">Undè dicitur? idem.</p> <p>Anodyna quæ? pag. 9.</p> <p>Anthos, pag. 81.</p> <p>Antidotum Hamagogum, pag. 182.</p> <p>Antihæsticum Poterii, pag. 334.</p> <p style="text-align: right;">Anti</p>
--	--	---

Index Rerum Notabilium.

Anti histerica quæ	pag. 11.	Aqua Distillata, seu Scillaticia quid?	pag. 51.
Antimonium,	pag. 124.	Aq. Florum Omnium,	pag. 296.
Antimonium Diaphoreticum,	p. 333.	Aqua Fortis,	pag. 309.
Antiquarticum Peruvianum,	pag. 86.	Aq. Hermetica Mercurii,	pag. 258.
Aperitiva,	pag. 8.	Aqua Hirundinum,	pag. 295.
Aqua quid?	pag. 23.	Aqua Hysterica ex Aug.	pag. 293.
Aqua Alba Mercurii Chyrurgica,	pag. 264.	Aq. Hysterica Lemortis,	pag. 357.
Aq. Alba Sydenhamii,	pag. 257.	Aqua Lac augens,	pag. 257.
Aq. Aluminosa Guidonis,	pag. 297.	Aqua Lactis,	pag. 68.
Aq. Aluminosa Phalopii,	pag. 259.	Aqua Lætaminis,	pag. 296.
Aqua Angelica,	pag. 70.	Aqua Lamphranci,	pag. 338.
Aqua Anticolica, seu Carminativa		Aqua Magnani mitatis,	pag. 294.
Myrsicht,	pag. 294.	Aqua Mellis,	pag. 303.
Aq. Antiepileptica Langii,	pag. 292.	Aq. Mellisæ Camphorata,	pag. 293.
Aqua Antimonialis,	pag. 256.	Aqua Mille Florum,	pag. 296.
Aq. Antiphthifica, vulgò <i>De la pa-</i>		Aqua Mirabilis,	pag. 293.
<i>lata,</i>	pag. 295.	Aqua Mulsæ,	pag. 296.
Aqua Antivenerea Caroli Musitani,	pag. 256.	Aq. Nucum Juglandium,	pag. 294.
Aq. Apoplectica Charaz,	pag. 292.	Aqua Ononidis,	pag. 296.
Aqua Ardens,	pag. 297.	Aq. Ophthalmica Brunii,	pag. 358.
Aqua Arterialis,	pag. 357.	Aqua Ophthalmica Donzellii,	pag. 296.
Aq. Benedicta Rulandi,	pag. 261.	Aqua Ophthalmica Quercetani,	pag. 358.
Aqua Bryoniæ Comp.	pag. 293.	Aq. Ophthalmica ex Vidos,	idem.
Aq. Calcis Cærulea,	pag. 358.	Aqua Phagædenica,	idem.
Aq. Calcis Mercurifata,	pag. 259.	Aqua Regia,	pag. 309.
Aqua Calcis Prima, Secunda, & Ter-		Aqua Regina Ungariæ,	pag. 295.
tia,	pag. 264.	Aqua Saphirea,	pag. 261.
Aqua Casci,	pag. 68.	Aqua Saponis,	pag. 298.
Aq. Cinnamomi Buglossata,	pag. 291.	Aqua Styptica Lemeti,	pag. 357.
Aq. Cinnamomi Lactescens,	idem.	Aqua Theriacalis,	pag. 291.
Aq. Cinnamomi Spirituosa,	pag. 290.	Aqua Theriacalis Frigida Riberti,	idem.
Aqua Cœlestis,	pag. 358.	Aqua Theriacalis Petri Salæ,	pag. 292.
Aqua Cœlica,	pag. 297.	Aqua de Tribus,	pag. 357.
Aqua Contra Gonorrhæam Donze-		Aqua Turpida Rulandi,	pag. 261.
llii,	pag. 264.	Aqua Vitæ Mathioli,	pag. 256.
Aqua Contra Gonorrhæam ex Quer-		Aqua	
cetano,	pag. 296.		
Aqua Diaphoretica Joannini,	p. 264.		

Index Rerum Notabilium.

Aqua Ulceraria,	pag. 358.	Austerus quid?	pag. 24.
Aqua Vulneraria contra Sputum Sa- guinis,	pag. 26.	Authores Arabes,	pag. 128.
Aqua Vulneraria Quercetani,	idem.	Authores Græci,	idem.
Aquæ ex Animalibus,	pag. 52.	Azabachè,	pag. 117.
Aquæ Cordiales,	pag. 21.	Azoch, Azoth,	pag. 124.
Aquæ Pleuriticæ,	idem.		
Aquæ ex Vegetabilibus,	pag. 51.		
Aquila Alba,	pag. 327. & 349.		
Arbor quid?	pag. 13.		
Arcanum Corallium,	pag. 336.		
Arcanum Duplicatum,	pag. 320.		
Arcanum Salis Tartari,	pag. 347.		
Argentum,	pag. 122.		
Argentum Potabile,	pag. 243.		
Argentum Vivum,	pag. 123.		
Aridum quid?	pag. 26.		
Aroma Philosophorum,	pag. 326.		
Aromata quando non debent imponi in Medicinis,	pag. 172.		
Aroph Paracelsi,	pag. 326.		
Ars quid?	pag. 1.		
Arsenicum,	pag. 119.		
Asara, Asarabacaris, Asarum,	p. 77.		
Asperum quid?	pag. 26.		
Asphaltos,	pag. 118.		
Assa Dulcis,	pag. 94.		
Assa Fœtida,	pag. 101.		
Assatio quid?	pag. 39.		
Quomodo fit?	idem.		
Asselorum, seu Mille pedum præpa- ratio,	pag. 354.		
Atramentum Sutorium,	pag. 121.		
Attenuans,	pag. 6.		
Auripigmentum,	pag. 119.		
Aurum,	pag. 122.		
Aurum Fulminans, seu Sclopetans,	pag. 350.		
Aurum Medicorum,	pag. 351.		
Aurum Potabile,	pag. 243.		
		Bacculum Paralyticorum,	pag. 371.
		Balsamum quid?	pag. 46.
		Balsamum Alkalifatum,	pag. 248.
		Balsamum, seu Oleum Aloeticum,	pag. 315.
		Balsamum Antimonii,	pag. 248.
		Balsamum Apoplecticum,	pag. 391.
		Balsamum Arcei,	pag. 390.
		Balsamum Catholicum,	pag. 247.
		Balsamum de Copayba,	pag. 97.
		Balsamum Cucurbitæ,	pag. 370.
		Balsamum Diasulphuris Rulandi,	pag. 390.
		Balsamum Indicum, seu Peruvianum,	pag. 96.
		Balsamum Innocentii XI,	pag. 248.
		Balsamum Mariæ,	pag. 98.
		Balsamum Mirabile,	pag. 314.
		Balsamum ex Doctore Poitas,	pag. 390.
		Balsamum Peruvianum Artificiale,	pag. 314.
		Balsamum Reguli Antimonii,	p. 248.
		Balsamum Saturni,	pag. 390.
		Balsamum Sulphuris Anifatum,	pag. 249.
		Balsamum Sulphuris Terebinthinarum,	idem.
		Balsamum de Tqlu, seu Tolutanum,	pag. 96.

Index Rerum Notabilium.

Cataplasmata quid?	pag. 59.	Cinnabaris Nativa,	pag. 126.
Quomodo paratur?	idem.	Cinnabaris Officinatum, seu	Artificia-
Cataplasmata Antipleuriticum,	p. 419.	lis,	pag. 328.
Cataplasmata Hydropicum Junken,		Cinnamomum,	pag. 84.
idem.		Clavis Philosophorum,	pag. 297.
Cataplasmata Primum Vidos,	pag. 411.	Clystima,	pag. 59.
Cataplasmata Secundum Ejusdem,	idem.	Clyster quid?	idem.
Catechu,	pag. 116.	Quomodo paratur?	idem.
Cathartica quæ?	pag. 7.	Cobaltum,	pag. 127.
Catharticum Rosatum,	pag. 188.	Cocum Baphicum,	pag. 90.
Cato,	pag. 16.	Cocinella,	idem.
Cauterium Potentiale,	pag. 343.	Cohob Antimonii,	pag. 310.
Ceratum quid?	pag. 9.	Colocynthis,	pag. 73.
Ceratum ad corpus balsamandum,		Color quid?	pag. 25.
pag. 412.		Compositio quid?	pag. 40.
Ceratum Hystericum,	pag. 403.	Conditum,	pag. 432.
Cerevisia Apiciens,	pag. 262.	Conditum Absynthii,	pag. 208.
Cerussa Antimonii Diaphoretica,	pag.	Conditum ad Morbum Gallicum,	pag.
334.		209.	
Cerussa Antimonii Salæ,	idem.	Conditum Prunorum Damascenorum,	
Chalcitis,	pag. 127.	pag. 208.	
Chalybs,	pag. 122.	Conditum Prunorum Solutivum,	pag.
Chalybs cum sulphure præparatus,		209.	
pag. 338.		Conditum Rosarum Rub.	pag. 207.
Charabe,	pag. 117.	Conditum Violarum,	pag. 208.
Characteres, Pondera, ac Mensuræ,		Conditum Viperinæ,	idem.
pag. 169.		Confectio quid?	pag. 40.
Chermes,	pag. 90.	Confectio Alchermes,	pag. 171.
Chermes Minerale,	pag. 350.	Confectio Anacardina,	pag. 176.
Chymica quid?	pag. 1.	Confectio Cordialis,	pag. 173.
Chinacanna, Cinachina,	pag. 86.	Confectio Hamech,	pag. 184.
China radix,	pag. 92.	Confectio Hyacynthorum,	pag. 173.
Cholagoga quæ?	pag. 7.	Confectio Lithontriptica,	pag. 183.
Cholagogum simplex Galeni,	pag.	Confectio Moscardina,	pag. 228.
352.		Confortantia quæ?	pag. 8.
Chrysocolla,	pag. 119.	Conserua quid?	pag. 43.
Chrysolithos,	pag. 108.	Quomodo paratur?	idem.
Cyminum Æthiopicum,	pag. 90.	Consumatum Viperarum,	pag. 258.
Cineres Clavelati,	pag. 137.	Contraeryva Virginiana,	pag. 83.
Cinnabaris Antimonii,	pag. 330.	Coquere Secundum Artem quid?	p. 47
			Coral-

Index Rerum Notabilium.

Corallina,	pag. 115.	Quotuplex?	pag. 39.
Corallium,	pag. 111.	Decoctio Elixativa quid?	pag. 38.
Simpliciter quid?	pag. 112.	Decoctum quid?	pag. 47.
Cordialia,	pag. 8.	Decoctum Antiscorbuticum, & Sple-	
Cornu Cervi,	pag. 62.	neticum,	pag. 253.
Ejus Spagyrica præparatio,	p. 355.	Decoctum Aperitivum,	pag. 254.
Corpus sine Anima,	pag. 228.	Decoctum ad Calculum,	idem.
Cortex quid?	pag. 14.	Decoctum Commune Hordei,	p. 255.
Cortex Febrilis,	pag. 86.	Decoctum Cordiale,	pag. 257.
Cortex Peruvianus,	idem.	Decoctum ad Corpus balsamandum,	
Cortices pro usu Medico quæ?	p. 14.	pag. 412.	
Coscoxa,	pag. 90.	Decoctum ad Menstrua provocanda,	
Costus Arabicus,	pag. 81.	pag. 254.	
Crassum quid?	pag. 26.	Decoctum ad Morbum Regium, idem.	
Cremor Scammonii,	pag. 347.	Decoctum Pectorale,	pag. 257.
Cremor Sulphuris,	pag. 345.	Decoctum Puginum,	pag. 255.
Cremor Tartari,	pag. 319.	Deliquium Tartari,	pag. 359.
Creta Alba,	pag. 116.	Densum quid?	pag. 26.
Cribratio quid?	pag. 34.	Dentifricia,	pag. 10.
Crystallum Minerale,	pag. 320.	Diacatholica Compositio,	pag. 188.
Crystallus,	pag. 112.	Diacatholica pro Clysteribus,	p. 186.
Crystallus Tartari,	pag. 319.	Diacydonium Laxativum,	pag. 190.
Crocus,	pag. 91.	Diacydonium Lucidum Scammonia-	
Crocus Martis Adstringens,	pag. 319.	tum,	idem.
Crocus Martis Aperitivus,	pag. 338.	Diacydonium Solutivum Pelucidum,	
Crocus Martis Niger,	idem.	idem.	
Crocus Metallorum,	pag. 331.	Diacymion,	pag. 202.
Crocus Metallorum Rulandi,	p. 332.	Diacodion Crocatum,	pag. 191.
Cubeba,	pag. 88.	Diagrydium Cydoniatum,	pag. 352.
Cuminum Æthiopicum,	pag. 90.	Diagrydium Glyzyrrhisatum,	idem.
Cuprum,	pag. 123.	Diagrydium Sulphuratum,	idem.
		Diarceos Simplex,	pag. 200.
		Diamargariton frigidum,	pag. 196.
		Diambra,	pag. 203.
		Diamoron,	pag. 289.
		Diamoschu Amarum,	pag. 202.
		Diamoschu Dulce,	idem.
		Dianucum, seu Rob Nucum,	p. 289.
		Diapalma baxa,	pag. 397.
		Diaphœnicon,	pag. 184.
		Diapho-	
D			
Darsenum,	pag. 84.		
Decoctio quid?	pag. 38.		
Quotuplex?	idem.		
Decoctio Affactiva quid?	idem.		

Index Rerum Notabilium.

Diaphoretica quæ?	pag. 8.
Diaphoreticum in per acutis,	p. 357.
Diaprunis Comp.	pag. 189.
Diaprunis Simp.	pag. 188.
Diafcardium,	pag. 180.
Diafenna,	pag. 189.
Diatartarum,	pag. 190.
Diatragacanthum Frigidum,	pag. 199.
Diatrion Pipereon,	pag. 202.
Diatrion Santalon,	pag. 201.
Dicamnus Creticus.	pag. 81.
Digestio quid?	pag. 37.
In quo differt à Maceratione?	idem.
Disentiens.	pag. 6.
Divisio quid?	pag. 30.
Diuretica quæ?	pag. 8.
Draco Fortificatus.	pag. 327.
Draco Mitigatus,	idem.
Dux radices Communes quales?	p. 21.
Dulcis Sapor quid?	pag. 24.
Durum quid?	pag. 26.

E

Ebur,	pag. 64.
Eclogma,	pag. 40.
Electio quid?	pag. 60.
Electrum,	pag. 117.
Electuarium quid?	pag. 40.
Quoruplex?	idem.
Electuarium, seu Confectio Alchemes,	pag. 171.
Electuarium Anti-Pthifcum Junken,	pag. 191.
Electuarium Antivenereum,	pag. 183.
Electuarium de Artemisia,	pag. 182.
Electuarium Baccar. Juniperi,	p. 174.
Electuarium Baccar. Lauri,	pag. 182.

Electuarium Chalybeatum, seu Martiale,	pag. 183.
Electuarium Diaphœnicon,	pag. 184.
Electuarium Diaphoreticum, five Bezoardicum	pag. 179.
Electuarium Indum Majus,	pag. 189.
Electuarium Lenitivum,	idem.
Electuarium Leticæ Galeni,	pag. 197.
Electuarium Liquidum quid?	pag. 40.
Quomodo conficitur?	idem.
Electuarium Rosatum Mestues,	p. 188.
Electuarium Rosatum Nicolai,	idem.
Electuarium è Sassafras,	pag. 174.
Electuarium Siccum quid?	pag. 41.
Quomodo paratur?	pag. 42.
Electuarium Solidum quid?	pag. 41.
Quomodo paratur?	idem.
Eleofaccharum Anisi,	pag. 356.
Eleofaccharum Cinnamomi,	idem.
Eleofaccharum Citri,	idem.
Eleofaccharum Fœniculi,	idem.
Eleofaccharum Nüciftæ,	idem.
Elixir Anodynum,	pag. 253.
Elixir, seu Aqua Vitæ Mathioli,	pag. 250.
Elixir Proprietatis Crollii, seu Paracelsi cum acido,	pag. 253.
Elixir Proprietatis Helmontii,	p. 252.
Elixir Proprietatis Paracelsi,	idem.
Elixir Vitæ Majus Quercetani,	pag. 250.
Elixir Vitæ Mathioli,	pag. 250.
Elixir Vitæ Theriacale,	pag. 251.
Elixir Uctinum,	pag. 253.
Emetica quæ?	pag. 2.
Emplastrum quid?	pag. 58.
Quomodo paratur?	idem.
Emplastrum Abfalor.	pag. 395.
Emplastrum Album Cicatrizans,	pag. 393.

Ggg 2

Em-

Index rerum Notabilium.

- Emplastrum Album Costum,** pag. 394.
Emplastrum Alkalicum, seu Anti-podagrycum, pag. 404.
Emplastrum Anodynum, pag. 399.
Emplastrum Atracilivum, pag. 397.
Emplastrum Baccar. Lauri, pag. 401.
Emplastrum Benedictum, pag. 395.
Emplastrum Betonicæ, sive de Janua, pag. 400.
Emplastrum Betonicæ Viride, idem.
Emplastrum ad Callos pedum, p. 397.
Emplastrum Carminativum, pag. 401.
Emplastrum seu Cataplasma Capitale vigonis, pag. 410.
Emplastrum Ceutaurii, pag. 400.
Emplastrum de Cerussa, pag. 394.
Emplastrum Cicutæ, pag. 404.
Emplastrum de Cicuta cum Ammoniac, idem.
Emplastrum de Cicuta cum Mandragora, pag. 405.
Emplastrum Confortativum Vigonis, pag. 407.
Emplastrum seu Cataplasma Crustæ panis, pag. 410.
Emplastrum de Cucumere Sylvestri, pag. 405.
Emplastrum Cupressi, pag. 406.
Emplastrum Diachalcireos, seu Diapalma, pag. 393.
Emplastrum Diachylon Gummatum, pag. 392.
Emplastrum Diachylon Iriatum, pag. 393.
Emplastrum Diachylon Magnum, pag. 391.
Emplastrum Diachylon Parvum, pag. 392.
Emplastrum Diapalma, pag. 393.
Emplastrum Diaphoenicon, pag. 406.
Emplastrum Divinum, pag. 399.
Emplastrum seu Cataplasma Farinarum, pag. 411.
Emplastrum Fodicationum, pag. 395.
Emplastrum Galbani pag. 398.
Emplastrum Galbani Crocatum, idem.
Emplastrum Geminis, pag. 394.
Emplastrum Gratia Dei, pag. 400.
Emplastrum Guillelmi Servitoris, pag. 402.
Emplastrum Gummi Elemi, pag. 399.
Emplastrum Hystericum, pag. 403.
Emplastrum Hyschiadicum, pag. 409.
Emplastrum Iris, pag. 396.
Emplastrum de Linamento, pag. 405.
Emplastrum Magneticum, pag. 397.
Emplastrum Manus Dei, seu Manus Chryssi, pag. 395.
Emplastrum de Marcasita, pag. 404.
Emplastrum pro Marcore, pag. 407.
Emplastrum Mastiches, pag. 399.
Emplastrum Matricale Mynsicht, pag. 403.
Emplastrum pro Matrice, pag. 402.
Emplastrum Meliloti, pag. 401.
Emplastrum seu Cataplasma Micæ panis, pag. 410.
Emplastrum de Minio Usto, pag. 394.
Emplastrum de Mucillaginibus, p. 393.
Emplastrum seu Cataplasma de Nido Hirundinum, pag. 411.
Emplastrum Nigrum Vidos, pag. 395.
Emplastrum seu Ceratum cæsyphi Philagri, pag. 408.
Emplastrum Oxycocceum, pag. 402.
Emplastrum seu Cataplasma Pectorale, pag. 409.
Emplastrum Paracelsi, pag. 399.
Emplastrum Principis, pag. 403.
Empl. seu Ceratum de Ranis, p. 411.
 Em-

Index Rerum Notabilium.

Emplastrum Ranarum cum Duplicato Mercurio,	pag. 408.	Essentia Opii Liquida Anodyna,	pag. 236.
Emplastrum Regium,	pag. 394.	Essentia Saccharina,	pag. 238.
Emplastrum contra Rupturam Magistrale,	pag. 406.	Essentia Succini,	idem.
Emplastrum contra Rupturam de Pele,	pag. 405.	Euphorbium,	pag. 106.
Emplastrum Sanctum ex Joanne Andrea de la Cruz,	pag. 399.	Extractum quid?	pag. 45.
Emplastrum Spermatis Ceti,	pag. 398.	Quomodo paratur?	idem.
Emplastrum Sticticum Crollii,	p. 396.	Extractum Aloës,	pag. 233.
Emplastrum Sticticum, seu Puncturale Myrsicht,	idem.	Extractum Alkekengi,	pag. 235.
Emplastr. Stomachale Lemortis,	pag. 403.	Extractum Catholicum,	pag. 233.
Emplastrum Stomachicum ex Valeriana,	pag. 406.	Extractum Croci,	pag. 232.
Emplastrum Tacamahacæ,	pag. 400.	Extractum Gummi Gamandæ,	pag. 234.
Emplastrum Tripharmacum,	p. 394.	Extractum Martis Aperitivum,	p. 235.
Emulsio quid?	pag. 50.	Extractum Opii,	pag. 231.
Quomodo paratur?	idem.	Extractum Tormentillæ,	pag. 235.
Enema,	pag. 59.	Extractum Opiatum Helmontianum,	pag. 332.
Ens Veneris,	pag. 329.	Extractum Vitrioli Narcoticum Anodynum,	pag. 246.
Epiceraistica,	pag. 9.		
Essentia quid?	pag. 239.	F	
Essentia Absynthii,	idem.	Faba Sancti Ignatii,	pag. 86.
Essentia Ambræ,	pag. 236.	Fermentatio quid?	pag. 36.
Essentia Camphoræ,	pag. 237.	Undè dicitur?	idem.
Essentia Caryophyllorum,	pag. 238.	Ferrum,	pag. 122.
Essentia Castorii,	idem.	Figura quid?	pag. 25.
Essentia Chermes,	pag. 239.	Flores Antimonii,	pag. 324.
Essentia Cinnamomi,	idem.	Flores Benzoini,	pag. 325.
Essentia Citri,	pag. 237.	Flores Cordiales quot, & quales?	pag. 20.
Essentia Citri Saccharina,	idem.	Flores Lapidis Hæmatitis,	pag. 325.
Essentia Croci,	pag. 239.	Flores quando colligendi sunt?	p. 14.
Essentia Granor. Chamææcis,	p. 242.	Flores Salis Ammoniaci,	pag. 325.
Essentia Hyperici,	pag. 239.	Flores Sulphuris,	idem.
Essentia Macis,	idem.	Flos quid?	pag. 14.
Essentia Mentha,	idem.	Fœcula quid?	pag. 55.
Essentia Myrti,	idem.	Quo-	

Index Rerum Notabilium.

Quomodo paratur?	idem.	Guaiacum,	pag. 98.
Fœcula Ari,	aag. 351.	Gummata, ac Resinæ quos	liquores
Fœnum Camelorum,	pag. 81.	amant?	pag. 59.
Folia quid?	pag. 14.	Gummi quid?	pag. 17.
Folium Indum,	pag. 79.	In quo differt à Resina?	idem.
Fragmenta Preciosa quot, & qua-		Gummi Simpliciter quid?	pag. 104.
lia?	pag. 21.	Gummi Arabicum,	idem.
Frigidum quid?	pag. 27.	Gummi Elemi,	pag. 99.
Frixio quid?	pag. 39.	Gummi Gotta,	pag. 73.
Quomodo fit?	idem.	Ejus correctio,	pag. 353.
Fructus quid?	pag. 15.	Gummi Hedera,	pag. 106.
Fructus quando decerpi debent?	idem.	Gummi Juniperi,	pag. 99.
Frutex quid?	pag. 13.	Gutta Gamandra,	pag. 74.
Fumigatio,	pag. 32.	Gutta Anglicæ,	pag. 300.
Fungus quid?	pag. 17.		
Funiculi ad Morbum Gallicum,	pag.		

389.

H

G			
Gagates,	pag. 117.	Hæmatites,	pag. 174.
Galanga,	pag. 82.	Hepar Antimonii,	pag. 331.
Galbanetum Hartmanni,	pag. 314.	Hepar Sulphuris,	pag. 249.
Galbanetum Paracelsi,	pag. 313.	Hepatica quæ?	pag. 11.
Galbanetum Uterinum,	pag. 314.	Herba quid?	pag. 13.
Galbanum,	pag. 104.	Herbæ Capillares quot, & quales?	pag. 20.
Galbanum Coctum,	pag. 402.	Herbæ Capitales Calidæ quot, & qua-	idem.
Gelatina quid?	pag. 55.	les?	idem.
Quomodo paratur?	idem.	Herbæ Capitales frigidæ quot, & qua-	idem.
Gelatina Cornu Cervi,	pag. 355.	les?	idem.
Gentiana Indica,	pag. 86.	Herbæ Carminativæ quot, & qua-	idem.
Gilla Vitrioli, seu Vitriolum Vomiti-		les?	idem.
vum,	pag. 322.	Herbæ Emollientes quot, & quales?	idem.
Glandes,	pag. 60.	Herbæ Hepaticæ quot, & quales?	idem.
Granatus,	pag. 109.	idem.	
Granum Insectorium, & Granum Tin-		Herbæ, seu Folia quandiu colligenda	
ctorium,	pag. 90.	sunt?	pag. 14.
Græ: quid?	pag. 26.	Herbæ Splenicæ quot, & quales?	pag. 20.

Hermes:

Index Rerum Notabilium

Hermodactyllus, pag. 77.
 Hyacinthus, pag. 109.
 Hydragyros, pag. 123.
 Hydragoga quæ? pag. 7.
 Hydromel Aquosum, pag. 290.
 Hydromel Vinosum, idem.
 Hyera Diacolocynthidos, pag. 187.
 Hyera Logadii, seu Logodionis, idem.
 Hyera Picra, seu Magna Galeni, pag. 187.

Hypocacahana, Hypocanna, p. 76.
 Hypocistis, pag. 107.
 Humidum quid? pag. 27.

I J

Jalappa, pag. 75.
 Jalea, pag. 56.
 Ichtyocola, pag. 68.
 Incisio quid? pag. 30.
 Infusio quid? pag. 35.
 Quotuplex? idem.
 Infusio Cathartica, pag. 260.
 Infusio Effusiva quid? pag. 36.
 Infusio Nutriciva quid? pag. 35.
 Infusio Rosarum, & Violarum, p. 60.
 Infusio perfectio in quo consistit? pag. 36.
 Injectio, pag. 59.
 Inpecacahana, pag. 76.
 Inspidus quid? pag. 25.
 Juleb Rosarum, pag. 286.
 Juncus Odoratus, pag. 81.
 Jupiter, pag. 123.
 Juscula Vipertina, pag. 258.
 Jusculum Anti-hecticum, pag. 344.
 Jusculum Viperinum Commune, Consumatum Viperarum dictum, p. 258.

K

Kermes, pag. 90.
 Kinkina, pag. 86.

L

Lac Antimonii, pag. 333.
 Lac Sulphuris, pag. 345.
 Lac Virginalis, pag. 247.
 Lacca, pag. 105.
 Ejus lavatio, pag. 354.
 Lacerta Viridis, pag. 337.
 Lacryma quid? pag. 17.
 Ladanum, pag. 107.
 Levigatio quid? pag. 34.
 Lambile, pag. 42.
 Lapis quid? pag. 22.
 Lapis Anodynus, pag. 320.
 Lapis Aquilæ, pag. 113.
 Lapis Armenus, seu Armenius, pag. 111.
 Ejus vice quid? pag. 168.
 Lapis, seu Magnes Arsenicalis, pag. 343.
 Lapis Bezoar Occidentalis, pag. 66.
 Lapis Bezoar Orientalis, pag. 65.
 Lapis Calaminaris, pag. 127.
 Lapis Causticus, pag. 343.
 Lapis Cyaneus, pag. 111.
 Lapis Hystricinus, seu Hystricus, p. 66.
 Lapis Iguanus, pag. 67.
 Lapis Imperialis, pag. 321.
 Lapis Infernalis, pag. 344.
 Lapis Judaicus, pag. 112.
 Lapis Lazuli, pag. 111.

Quomo-

Index Rerum Notabilium.

Quomodo lavatur?	pag. 29.	Linctus,	pag. 42.
Lapis Lyncis,	pag. 112.	Linimentum quid?	pag. 58.
Lapis Lipis,	pag. 121.	Quomodo paratur?	idem.
Lapis Malacensis,	pag. 66.	Liquidambra,	pag. 95.
Lapis Martialis,	pag. 342.	Liquor,	pag. 17.
Lapis Medicamentosus, seu Salutis,	pag. 34.	Liquor Cyrenaicus,	pag. 101.
Lapis Nephriticus,	pag. 113.	Liquor Gummosus,	pag. 330.
Lapis Porcinus,	pag. 66.	Lichargyrium,	pag. 128.
Lapis Prunelæ,	pag. 319.	Lithontriplica,	pag. 8.
Lapis Sanguineus,	pag. 114.	Locus quid?	pag. 18.
Lavatio quid?	pag. 29.	Lohoch quid?	pag. 42.
Quotuplex?	idem.	Quomodo paratur?	idem.
Lavatio Abicisiva quid?	idem.	Lohoch de Althæa,	pag. 192.
Lavatio Absterisiva quid?	idem.	Lohoch Anti hecticum,	pag. 191.
Quot modis fit?	idem.	Lohoch ad Asthma,	pag. 192.
Lavatio Magnificativa quid?	idem.	Lohoch Pulmonis Vulpis,	idem.
Quomodo fit?	idem.	Lohoch Sanum, & expertum,	pag. 191.
Laudanum Liquidum Mortonii, p. 36.		Lohoch, seu Diacodion Crocatum	
Laudanum Liquidum Sydenhamii, pag. 246.		Myosicht,	pag. 191.
Laudanum Opiatum Quercetani, pag. 232.		Loricatio Retortarum,	pag. 153.
Laudanum Opiatum Cydoniatum, idem.		Loxa,	pag. 86.
Laudanum Pectorale,	pag. 219.	Lozonga,	pag. 41.
Laudanum Urinarium,	pag. 23.	Lulli Cœlum,	pag. 297.
Laxativa,	pag. 7.	Luna, vide Argentum,	idem.
Laxativa Laxante,	pag. 255.	Lutum ad vasa illinienda,	pag. 153.
Lentum quid?	pag. 26.	Lutum pro fornacibus,	idem.
Leucopiper,	pag. 88.	Lutum Sapientie,	pag. 152.
Lignum quid?	pag. 17.		
Pro usu Medico quod?	idem.		
Lignum Aloës,	pag. 84.	M	
Lignum Indicum,	pag. 9.	Macer, Macis, Machir, Macir,	pag. 87.
Lignum Nephriticum,	pag. 85.	Maceratio quid?	pag. 37.
Lignum Rhodium,	pag. 86.	Quomodo peragitur?	idem.
Lignum Sanctum,	pag. 93.	Macha ir,	pag. 85.
Ligusticum,	pag. 90.	Macropiper,	pag. 88.
Limatio quid?	pag. 30.	Magisterium quid?	pag. 14.
		Quo-	

Index Rerum Notabilium

Quomodo paratur?	idem.	Medicamenta Interna quæ?	idem.
Magisterium Coralliorum,	pag. 346.	Medicamenta Media quæ?	idem.
Magisterium Cryſtallor. Montanar.	idem.	Medicamenta Secutiora quæ?	pag. 27.
Magisterium Jovis,	pag. 345.	Medicamenta ſuarum virium ratione	quotuplicia?
Magiſter. Martis Aperitivum,	pag. 255.		pag. 2.
Magiſter. ſeu Refina Jalappæ,	pag. 348.	Medicamenta quomodo Abſtergunt?	pag. 6.
Magiſter. ſeu Refina Scammonii,	pag. 347.	Medicamenta quomodo Adſtringunt?	pag. 5.
Magiſter. Sulphuris,	pag. 345.	Medicamenta quomodo Calefaciunt?	pag. 3.
Magiſter. Tartari,	pag. 318.	Medicamenta quomodo Condensant?	pag. 5.
Magiſter. Tartari Purgans,	pag. 347.	Medicamenta quomodo Corrodunt?	pag. 6.
Magnes,	pag. 114.	Medicamenta quomodo Deſiccant?	pag. 4.
Magnes Arſenicalis,	pag. 343.	Medicamenta quomodo Digerunt?	pag. 6.
Magneſia Saturni,	pag. 126.	Medicamenta quomodo Dulcificant?	pag. 4.
Magneſia Saturni Metheoriſata,	pag. 324.	Medicamenta quomodo Emolliunt?	pag. 5.
Malabachrum,	pag. 79.	Medicamenta quomodo Humectant?	pag. 4.
Mandibula Lucii,	pag. 64.	Medicamenta quomodo Increaſcant?	pag. 7.
Manna,	pag. 70.	Medicamenta quomodo Leniunt?	p. 52
Ejus Clarificatio,	idem.	Medicamenta quomodo Rarefaciunt?	pag. 3.
Manna, ſeu Saccharum Aluminis,	pag. 344.	Medicamenta quomodo Refrigerant?	idem.
Manna Mercurii Beguini,	pag. 328.	Medicamenta quomodo Reſolvunt?	pag. 6.
Manna Thuris,	pag. 99.	Medicamentorum perfectio in quod	conſiſtit?
Manus Chriſti Perlatæ,	pag. 194.		pag. 28.
Marcasica, ſeu Biſmuthum,	pag. 127.	Medicamentum quid?	pag. 1.
Margaritæ,	pag. 67.	Quotuplex?	pag. 2.
Mars,	pag. 122.	Medicamentum ex quibus frontibus de-	
Maſtiche,	pag. 98.		
Mater Perlarum,	pag. 67.		
Mater Violarum,	pag. 287.		
Mechoacanna,	pag. 75.		
Mechoacanna Nigra,	idem.		
Meconium,	pag. 106.		
Medicamenta Compoſita, & Simpli-	pag. 2.		
cia quotuplicia?	idem.		
Medicamenta Externa quæ?	idem.		

Index Rerum Notabilium.

funicur?	pag. 12.	Mercurius Præcipitatus, Ruber ;	pag.
Medicamentum in quo differt ab Ali-		338.	
mento?	pag. 11.	Mercurius Præcipitatus Viridis, seu Ve-	
Medicamentum in quo differt ab Ali-		nerius,	pag. 337.
mento, & Veneno?	idem.	Mercurius Sublimatus Corrosivus,	pag.
Medicamentum Compositum quid?	pag. 2.	326.	
Medicamentum Simplex quid?	idem.	Mercurius Vitæ,	pag. 348.
Mel,	pag. 69.	Mercurius Vitæ Catharticus,	pag.
Ejus clarificatio, seu despumatio,		349.	
idem.		Mercurius Vitæ Correctus,	idem.
Mel Aëreum,	pag. 70.	Metalla quot, & qualia?	pag. 21.
Mel Anacardinum,	pag. 288.	Metallum quid?	idem.
Mel Anthosatum,	idem.	Micleta,	pag. 181.
Mel Centaurii,	pag. 289.	Mille pedum præparatio,	pag. 354.
Mel Emblicorum,	pag. 288.	Minerale quid?	pag. 21.
Mel Malvarum,	pag. 287.	Mineralia quandiu possunt asseruari?	
Mel Mercuriale,	idem.	pag. 23.	
Mel Nenupharis,	idem.	Minium,	pag. 341.
Mel Passulatum,	pag. 288.	Mirabolani,	pag. 78.
Mel Persicum,	pag. 287.	Myrrha,	pag. 100.
Mel Roris,	pag. 69.	Myfi,	pag. 127.
Mel Rosatum Colatum,	pag. 287.	Mitridatium,	pag. 178.
Mel Rosatum ex Doctore Flores,	idem.	Miva Cydoniorum Aromatica,	pag.
Mel Rosatum Simplex,	idem.	274.	
Mel Rosatum pro Vulneribus,	idem.	Mixtura Antipleuristica Tachenii,	pag.
Melanagoga qua?	pag. 7.	356.	
Melanopiper,	pag. 88.	Mixtura Simplex, seu Mixtura de Tri-	
Mensura,	pag. 169.	bus,	pag. 357.
Menstruum Cœleste,	pag. 297.	Molle quid?	pag. 26.
Mensuratio Triturationis quid?	pag.	Monoceros,	pag. 63.
35.		Morselli, Morsuli,	pag. 41.
Mercurius,	pag. 123.	Morsuli Restaurativi,	pag. 195.
Mercurius Cosmesticus,	pag. 350.	Moschus,	pag. 62.
Mercurius Diaphoreticus,	pag. 337.	Mumia,	pag. 63.
Mercurius Dulcis,	pag. 327.	Muscus Marinus,	pag. 115.
Mercurius Metheorifatus,	idem.		
Mercurius Præcipitatus Albus,	p. 349.		
Mercurius Præcipitatus Incarnatus,	pag.		

N

Naphtha,	pag. 118.
Narcotica,	pag. 9.
Nardus, Nardus Aromatica, & Nardus Indica,	pag. 79.
Nardus Celtica, Nardus Gallica, & Nardus Romana,	idem.
Nardus Rusticorum, & Nardus Sylvestre,	pag. 77.
Nasalia,	pag. 60.
Nephritica,	pag. 8.
Nepenthes,	pag. 232.
Nitrum,	pag. 120.
Nitrum Antimoniatum,	pag. 319.
Nitrum Fixum,	idem.
Nitrum Nitratum,	idem.
Nitrum Præparatum, & Nitrum Tabularum,	pag. 320.
Nitrum Vitriolatum,	idem.
Nonnulla nomina generalia, absoluta, æquivoca, & obscura,	pag. 129.
Nucifla, Nux Aromatica, Nux Myristica, Nux Moschata, & Nux Unguentaria,	pag. 87.

O

Objectum Pharmaciae quid?	pag. 1.
Oculi Cancri,	pag. 68.
Odontalgica,	pag. 10.
Odor quid?	pag. 254.
Odores quot?	idem.
Olea Stomachica quot; & qualia?	pag. 21.
Oleum quid?	pag. 18.

Quotuplex?	pag. 36.
Oleum simpliciter dictum quod intelligendum est?	pag. 18.
Oleum Absynthii Distillatum, seu Essentialiale,	pag. 309.
Oleum Absynthii Infusum, & Coctum,	pag. 361.
Oleum Althææ,	pag. 363.
Oleum Amygdalar. Amatarum,	pag. 360.
Oleum Amygdalar. Dulcium,	idem.
Oleum Anethi,	pag. 361.
Oleum Anisi,	pag. 310.
Oleum Antimonii Beguini,	pag. 313.
Oleum Antipleuriticum Petri à Castro,	pag. 366.
Oleum Antipleuritic. ex Vidos,	idem.
Oleum Aparicii,	pag. 367.
Oleum Baccar. Juniperi,	pag. 312.
Oleum Baccar. Lauri expressum,	pag. 367.
Oleum Baccar. Lauri per decoctionem,	pag. 364.
Oleum Balaninum,	pag. 356.
Oleum Balsaminæ,	pag. 363.
Oleum de Ben,	pag. 156.
Oleum Benedictum,	pag. 312.
Oleum Carynum,	pag. 156.
Oleum Caryophyllor. Aromaticor,	pag. 310.
Oleum Castorii,	pag. 368.
Oleum Catellorum Comp.	pag. 371.
Oleum de Catulis,	idem.
Oleum Cera,	pag. 312.
Oleum Camæmeli,	pag. 361.
Oleum Cheyri,	idem.
Oleum Cydoniorum,	pag. 362.
Oleum Cinnamomi,	pag. 310.
Oleum de Copayra,	pag. 97.
Oleum Cornu Cervi,	pag. 300.

Hhh 3

Oleum

Index Rerum Notabilium.

- Oleum Corticum Arantiorum, & Ci-
 tri distillatum, seu Essentiale, p. 310.
 Oleum Corticum Capparium, p. 366.
 Oleum Croci, pag. 365.
 Oleum Distillatum quomodo paratur?
 pag. 56.
 Oleum Divinum, pag. 312.
 Oleum Ebuli, pag. 361.
 Oleum Euphorbii, pag. 362.
 Oleum Expressum quomodo paratur?
 pag. 56.
 Oleum Foeniculi Distillatum, seu Es-
 sentiale, pag. 310.
 Oleum Glaciale, pag. 330.
 Oleum Hyperici Comp. pag. 365.
 Oleum Hyperici Simp. pag. 364.
 Oleum Hysopi Distillatum, p. 310.
 Oleum Infusum, & Coctum quomodo
 paratur? pag. 56.
 Oleum Itrinum, pag. 363.
 Oleum Lacerti, pag. 372.
 Oleum Lacerinum, pag. 311.
 Oleum Lavendulae Distillatum, p. 310.
 Oleum Laurinum per infusionem, pag.
 364.
 Oleum Ligni Guaiaci, pag. 310.
 Oleum Ligni Sancti Magistrale, p. 364.
 Oleum Liliorum Alborum, pag. 361.
 Oleum Lini, pag. 360.
 Oleum Lumbricorum, pag. 372.
 Oleum Macis, pag. 310.
 Oleum Majoranae Distillatum, idem.
 Oleum Mariae, pag. 98.
 Oleum Mastichinum, pag. 362.
 Oleum Mathioli, pag. 369.
 Oleum Menthae Distillatum, pag. 310.
 Oleum Menthae Infusum, seu Coctum,
 pag. 361.
 Oleum Mercuriale, pag. 330.
 Oleum Mirabile Fuliginis, pag. 313.
 Oleum Mirrhæ per Deliquium, p. 359.
 Oleum Myrtillorum, pag. 362.
 Oleum Moschelinum, pag. 368.
 Oleum Nardinum, pag. 365.
 Oleum Nenupharis, pag. 361.
 Oleum Nucis Moschatæ Distillatum,
 pag. 310.
 Oleum Nucis Moschatæ expressum,
 pag. 360.
 Oleum Nucum Juglandium, idem.
 Oleum Omphacinum, pag. 364.
 Oleum Papaveris, pag. 362.
 Oleum Papiri, pag. 303.
 Oleum Philosophorum, pag. 311.
 Oleum Reginae, pag. 372.
 Oleum Resolutivum, pag. 363.
 Oleum Rosatum, pag. 361.
 Oleum Rudæ, pag. 364.
 Oleum Ruta, pag. 361.
 Oleum Sacchari Simplex, pag. 238.
 Oleum Sacrum, pag. 311.
 Oleum Salviae Distillatum, seu Essen-
 tiale, pag. 310.
 Oleum Sambuci, pag. 361.
 Oleum Sanctum, pag. 312.
 Oleum Sapientia, idem.
 Oleum Saponis, idem.
 Oleum Scorpionum, pag. 369.
 & infra.
 Oleum Seminis Anisi, pag. 310.
 Oleum Seminis Foeniculi, idem.
 Oleum Seminis Lini, pag. 360.
 Oleum Seminis Papaveris, idem.
 Oleum Sesanæ, idem.
 Oleum Spicæ, pag. 365.
 Oleum Succini, pag. 311.
 Oleum Sulphuris, pag. 305.
 Oleum Tenaceti Distillatum, seu Es-
 sentiale, pag. 310.
 Oleum Tartari per Deliquium, p. 359.
 Oleum

Index Rerum Notabilium

Oleum Terebinthina,	pag. 302.	Paregorica,	pag. 91.
Oleum Terræ,	pag. 118.	Pastillus,	pag. 45.
Oleum Thymi Distillatum, seu Essentiale,	pag. 310.	Pectoralia quæ?	pag. 104.
Oleum Vini,	pag. 297.	Pepita de Cobadonga,	pag. 87.
Oleum Violarum,	pag. 311.	Pereirababa,	pag. 83.
Oleum Viperarum,	pag. 372.	Perlæ,	pag. 67.
Oleum Vitellorum Ovorum Distillatum,	pag. 12.	Pessarium,	pag. 60.
Oleum Vitellorum Ovorum Expressum,	pag. 361.	Pessi quid?	idem.
Oleum Vitrioli,	pag. 310.	Petroleum,	pag. 118.
Oleum Vulpinum,	pag. 371.	Pharmacia quid?	pag. 1.
Olibanum,	pag. 98.	Phlegma Vitrioli,	pag. 308.
Ophthalmica quæ?	pag. 9.	Phlegmagoga quæ?	pag. 7.
Opiata Salomonis,	pag. 179.	Philonium Magnum, seu Romanum,	pag. 181.
Opium,	pag. 106.	Philonium Persicum,	idem.
Ejus vera Essentia,	pag. 231.	Pildoras de Regimento,	pag. 213.
Opopanax, seu Opopanacum, p. 101.		Pilulæ quæ?	pag. 44.
Orbiculus,	pag. 41.	Quomodo paratur?	idem.
Orbictanum,	pag. 179.	Pilulæ Æthiopicæ,	pag. 221.
Os Cordis Cervi,	pag. 65.	Pilulæ Agarici,	pag. 218.
Oxymel Compositum,	pag. 281.	Pilulæ Agregatiuæ,	pag. 209.
Oxymel Saccharinum,	pag. 275.	Pilulæ Alephanginæ,	pag. 210.
Oxymel Simplex,	idem.	Pilulæ de Aloe,	pag. 214.
Oxymel Scylliticum,	pag. 276.	Pilulæ Ammoniaci,	pag. 211.
Oxyrhodinum,	pag. 359.	Pilulæ Angelicæ,	idem.
Oxyfaccharum,	pag. 276.	Pilulæ Ante cibum,	pag. 218.
		Pilulæ Anti-hydropticæ,	pag. 212.
		Pilulæ Anti-tartareæ,	pag. 211.
		Pilulæ Arabicæ,	pag. 216.
		Pilulæ Archridicæ,	idem.
		Pilulæ Assaieret,	idem.
		Pilulæ Aureæ,	pag. 214.
		Pilulæ Balsamicæ,	pag. 219.
		Pilulæ de Cynogloss,	idem.
		Pilulæ Cochicæ,	pag. 210.
		Pilulæ Communes,	pag. 213.
		Pilulæ contra fluxum ventris,	pag. 220.
		Pilulæ Cretæ Palmarii,	idem.
		Pilulæ Fætidæ,	pag. 217.
		Pilulæ Fumariæ,	idem.
		Pilulæ	

P

Palo de Calenturas,	pag. 86.
Panacea Duplicata,	pag. 320.
Panacea Mercurialis,	pag. 327.
Panacea Scammonii,	pag. 347.
Panchimagoga quæ?	pag. 8.
Panchimagogum Minerale,	pag. 327.
Pancopal,	pag. 94.

<i>Pilula ad Gonorrhæam,</i>	pag. 221.	<i>Potio Vulneraria,</i>	pag. 256.
<i>Pilula Hermodactylorum,</i>	pag. 217.	<i>Præcipitatum sulphuris,</i>	pag. 345.
<i>Pilula Hyææ cum Agarico,</i>	pag. 114.	<i>Præparata quæ?</i>	pag. 39.
<i>Pilula Indæ,</i>	pag. 217.	<i>Præparata Usitatoria quæ?</i>	pag. 40.
<i>Pilula Lapidis Lazuli,</i>	pag. 216.	<i>Præparatio quid?</i>	pag. 28.
<i>Pilula Lucis, seu Opticæ,</i>	pag. 215.	<i>Quotuplex?</i>	idem.
<i>Pilula Martiales,</i>	pag. 212.	<i>Protheus,</i>	pag. 124. & 126.
<i>Pilula Mastichinæ,</i>	pag. 214.	<i>Pripihana Anticolica, vulgò Laxativa</i>	
<i>Pilula de Mastiche,</i>	pag. 218.	<i>laxante,</i>	pag. 255.
<i>Pilula Mercuriales,</i>	pag. 220.	<i>Pripihana Hordei,</i>	idem.
<i>Pilula de Octo rebus, seu Odomeræ,</i>	pag. 215.	<i>Pulmonis Vulpis præparatio,</i>	pag. 354.
<i>Pilula Opticæ,</i>	idem.	<i>Pulpæ Cassiæ extrahendi ratio,</i>	p. 355.
<i>Pilula Panchimagogæ,</i>	pag. 210.	<i>Pulvis Agaroh,</i>	pag. 349.
<i>Pilula Pestilenciales,</i>	pag. 213.	<i>Pulvis Americanus,</i>	pag. 85.
<i>Pilula Rhabarbari,</i>	pag. 218.	<i>Pulvis Angelicus,</i>	pag. 349.
<i>Pilula sine custodia,</i>	pag. 213.	<i>Pulvis Antiepilepticus,</i>	pag. 198.
<i>Pilula sine quibus,</i>	pag. 214.	<i>Pulvis Appetitum excitans,</i>	pag. 201.
<i>Pilula de Styrace,</i>	pag. 219.	<i>Pulvis Aromaticus Rosatus,</i>	pag. 197.
<i>Pilula Stomachicæ,</i>	pag. 218.	<i>Pulvis Aronis Comp.</i>	pag. 200.
<i>Pilula de Succino,</i>	pag. 213.	<i>Pulvis Aurificus,</i>	pag. 350.
<i>Pilula Tartaræ,</i>	pag. 212.	<i>Pulvis Benedictus ad Cancrum,</i>	p. 206.
<i>Pilula de Tribus Fernelli,</i>	pag. 213.	<i>Pulvis Cachecticus Lemortis,</i>	p. 198.
<i>Pilula de Tribus Galeni,</i>	idem.	<i>Pulvis Cachecticus Quercetani,</i>	idem.
<i>Pilula de Tribus cum Rhabarbaro,</i>	idem.	<i>Pulvis pro Cadavere Balsamando,</i>	pag. 412.
<i>Pilula de Tribus Ruphi,</i>	idem.	<i>Pulvis Caphalicus,</i>	pag. 206.
<i>Pilula ad Tuffim,</i>	pag. 219.	<i>Pulvis Capitalis,</i>	idem.
<i>Pinguedo æris,</i>	pag. 70.	<i>Pulvis ad Casum,</i>	pag. 205.
<i>Pinguis quid?</i>	pag. 24.	<i>Pulvis è Chelis Cancrorum Comp.</i>	pag. 198.
<i>Piper,</i>	pag. 88.	<i>Pulvis Comitum Vverbich,</i>	pag. 204.
<i>Pyra Medicamentosa,</i>	pag. 342.	<i>Pulvis contra rigorem,</i>	pag. 86.
<i>Pissasphaltum,</i>	pag. 118.	<i>Pulvis Cornachini,</i>	pag. 204.
<i>Placenta,</i>	pag. 41.	<i>Pulvis Diacyminon,</i>	pag. 203.
<i>Planta quid?</i>	pag. 13.	<i>Pulvis Diaireos,</i>	pag. 200.
<i>Plumbum,</i>	pag. 123.	<i>Pulvis Diamargaritonis Frigidi,</i>	p. 196.
<i>Ejus Calcinatio, seu Ustio,</i>	p. 341.	<i>Pulvis Diambæ,</i>	pag. 203.
<i>Polvos de roda vizina,</i>	pag. 204.	<i>Pulvis Diamoschi Dulcis,</i>	pag. 204.
<i>Pompholyx,</i>	pag. 128.	<i>Pulvis Diarrhodonis,</i>	pag. 201.
<i>Pondera,</i>	pag. 169.	<i>Pulvis Diatragecanthi Frigidi,</i>	p. 199.

Index Rerum Notabilium.

Pulvis Diatrion Pipercon,	pag.202.	Pulvis ad Urinæ incontinentiam,	[pag. 205,
Pulvis Diatrion Santalon,	pag.201.	Pumex,	pag.114.
Pulvis ad Dissolvendes Sanguinis grummos,	pag.204.	Purgantia quæ?	pag.74
Pulvis Emeticus,	pag.349.	Putrefactio quid?	pag.37.
Pulvis Emeticus Alexandri Quatillii,	pag.332.		
Pulvis Euphrasiæ Comp.	pag.206.		
Pulvis Febrifugus,	pag.77.		
Pulvis de Gemmis,	pag.196.		
Pulvis de Gutteta,	pag.197.		
Pulvis Haly,	pag.199.		
Pulvis Hyeræ Picræ ex Mesue,	p.204.		
Pulvis Hyeræ Picræ Rhafis,	idem.		
Pulvis Hyeræ Simplicis Galeni,	idem.		
Pulvis Jesuiticus,	pag.86.		
Pulvis Imperialis contra epilepsia,	pag.197.		
Pulvis Joannis Vigonis,	pag.338.		
Pulvis Letitiæ Galeni,	pag.197.		
Pulvis de Lugo,	pag.86.		
Pulvis Menses provocans,	pag.203.		
Pulvis ad Morsum Canis Rabidi,	pag.205.		
Pulvis pro Nubeculis Oculorum,	pag.206.		
Pulvis Nursinus,	pag.205.		
Pulvis Papæ Benedicti,	pag.200.		
Pulvis Partum provocans,	pag.203.		
Pulvis Pectoralis,	pag.199.		
Pulvis Peruvianus,	pag.81.		
Pulvis Restrictivus,	pag.205.		
Pulvis Rosatæ Nevellæ,	pag.203.		
Pulvis Syriacus,	pag.347.		
Pulvis Solis, Lunæ, & Splendoris,	pag.204.		
Pulvis Stomachicus,	pag.200.		
Pulvis contra Sputum Sanguinis,	pag.204.		
Pulvis de Tribus,	idem.		

Q

Quæ Medicamenta excluduntur à Lavatione Absterfiva?	pag.29.
Qualitas quid?	pag.26.
Qualitates Sensibiles quæ?	pag.234
Qualitates Tangibiles quæ?	pag.262
Quibus in locis colligenda sunt Vegetabilia?	pag.16.
Quid pro Quo,	pag.169.
Quo tempore colligenda sunt Vegetabilia?	pag.183

R

Radices Aperitivæ majores quot, & quales?	pag.21.
Radices Aperitivæ minores quot, & quales?	idem.
Radices pro usu Medico quæ diligentia?	pag.17.
Radices quando effodi debent?	p.16.
Radices quomodo, & ubi asservantur, & quandiu asservari possunt?	idem.
Radices Ari præparatio,	pag.353.
Radix quid?	pag.16.
Undè dicitur?	idem.
Radix Alexipharmaca,	pag.83.
Radix Brasiliensis,	pag.76.
Radix	

Index Rerum Notabilium.

Radix contra veneta,	pag. 83.
Radix Dysenterica,	pag. 76.
Radix Metallorum,	pag. 126.
Rarum quid?	pag. 26.
Ratio quid?	pag. 30.
Recrementa Metallica quid?	pag. 22.
Regulus Antimonii,	pag. 331.
Requies Magna,	pag. 180.
Res Naturalis Medicamentalis quid?	pag. 1.
Resina quid?	pag. 17.
Resina Copal,	pag. 94.
Resina Jalappæ,	pag. 348.
Resina Scammonii,	pag. 347.
Resinæ quomodo in liquoribus aquo- sis exhibendæ,	pag. 348.
Resumptiva,	pag. 9.
Rexalgar,	pag. 119.
Rha,	pag. 76.
Rhabarbarum, seu Rhabet,	pag. 75.
Rhabarbarum Album, seu Rhabar- barum Indicum,	idem.
Rhabarbarum Nigrum,	idem.
Rheu, Rheum,	pag. 76.
Rhodofacchari,	pag. 266.
Rob Ebulinum,	pag. 289.
Rob Juniperinum,	idem.
Rob Nucum, seu Diauucum,	idem.
Rob Sambucinum,	idem.
Rotula,	pag. 41.
Rotulæ Lac provocantes,	pag. 195.
Rubinus,	pag. 109.
Rubinus Arsenici Diaphoreticus, pag. 328.	
Rubinus Sulphuris,	pag. 249.

S

Saccharum,	pag. 69.
Ejus Clarificatio,	idem.
Saccharum Aluminis,	pag. 344.
Saccharum Candifatum, vel Candif- dum, seu Candum,	pag. 356.
Saccharum Citracum,	pag. 237.
Saccharum Penidium,	pag. 355.
Saccharum Saturni,	pag. 322.
Saccharum Tormentillæ,	pag. 356.
Sagapenum,	pag. 102.
Sal quid?	pag. 271.
Quotuplex?	idem.
Sal Absynthii Fixus,	pag. 315.
Sal Acetosellæ Essentialis,	pag. 316.
Sal Acidus quid?	pag. 23.
Sal Ammoniacus,	pag. 119.
Sal Artificialis quid?	pag. 271.
Quotuplex?	idem.
Sal Cachecticus Chalybeatus, p. 321.	
Sal Catharticus,	pag. 120.
Sal Causticus Molineti,	pag. 344.
Sal Communis,	pag. 120.
Ejus Decrepitatio,	pag. 342.
Sal Coralliorum,	pag. 323.
Sal Cornu Cervi, pag. 300. & 301.	
idem.	
Sal Cranii Humani,	pag. 320.
Sal Dulcis Hofsatæ,	idem.
Sal de Duobus,	idem.
Sal Duplex,	idem.
Sal Essentialis quid?	pag. 22.
Quomodo paratur?	pag. 54.
Sal Febrifugus Sylvii,	pag. 320.
Sal Fixus quid?	pag. 22.
Quomodo paratur?	pag. 54.
Sal Gemma,	pag. 120.
Sal Jovis,	pag. 323.
Sal	

Index Rerum Notabilium.

Sal Martis subdulcis,	pag. 321.	Sapphyrus,	pag. 108.
Sal Mixtus, seu Neutrus quid?	p. 23.	Sarcocolla,	pag. 103.
Sal Nativus quid?	pag. 22.	Ejus nutritio;	pag. 231.
Sal Petræ,	pag. 120.	Sarda, Sardius,	pag. 110.
Sal Polychrestus,	pag. 319.	Sarmentum Indicum;	pag. 92.
Sal, seu Lapis Prunellæ,	idem.	Sarsa Parrilla,	idem.
Sal Sapientiæ,	pag. 323.	Sassafras,	pag. 83.
Sal, seu Saccharum Saturni,	p. 322.	Saturnus,	pag. 123.
Sal Salsus, seu Essentialis quid?	p. 22.	Saturnus Philosophorum;	pag. 126.
Sal Succini,	pag. 311.	Scammonium,	pag. 71.
Sal Tartari,	pag. 317.	Schœnanthum,	pag. 80.
Sal Tartari Essentialis,	idem.	Schœnos,	idem.
Sal Theriacalis Compositus,	p. 320.	Scoriæ Ferri præparatio;	pag. 359.
Sal Vegetalis,	pag. 317.	Semen quid?	pag. 15.
Sal Vini Essentialis,	pag. 340.	In quo differt à Fructu,	idem.
Sal Viperarum,	pag. 301.	Semen Alexandria: Semen Cina: Semen contra Vermes:	
Sal Vitrioli,	pag. 322.	Sementina: & Semen Sanctum,	p. 89.
Sal, seu Vitriolum Martis,	pag. 320.	Semimetalla quid?	pag. 22.
Sal Volatilis quid?	pag. 22.	Semina Calida Majora quot, & qualia?	pag. 20.
Quomodo paratur?	pag. 14.	Semina Calida Minora quot, & qualia?	idem.
Sal Volatilis Sudoriferus,	pag. 309.	Semina Frigida Majora quot, & qualia?	idem.
Sal Urinæ Volatilis,	pag. 321.	Semina Frigida Minora quot, & qualia?	idem.
Sales Essentiales quomodo parantur?	pag. 54.	Semina quando debent colligi?	p. 15.
Sales Fixi quomodo parantur?	idem.	Semina pro usu Medico quæ deligenda?	pag. 16.
Sales Volatiles quomodo parantur?	idem.	Senna,	pag. 78.
Salsus quid?	pag. 24.	Serpentaria Virginiana,	pag. 83.
Sandaraca Arabum,	pag. 99. & 119.	Serum Lactis,	pag. 68.
Sandaracha Græcorum,	idem.	Ejus extrahendi ratio,	idem.
Sandarax,	idem.	Servus Fugitivus,	pag. 124.
Sanguinis Hirci præparatio,	pag. 353.	Seseleos, seu Sesele,	pag. 89.
Sanguis Draconis,	pag. 105.	Siccum quid?	pag. 27.
Santalum absolutè quid?	pag. 85.	Siler Montanum,	pag. 90.
Santalum Flavum,	idem.	Siracost,	pag. 70.
Santalum Lignum,	idem.	Syrupus quid?	pag. 50.
Santalum Odoriferum,	idem.		Quo-
Santalum Pallidum,	idem.		
Santonicum,	pag. 89.		
Sapor quid?	pag. 23.		
Sapores quot?	idem.		

Index Rerum Notabilium.

Quomodo paratur?	idem.	Syrupus Emeticus;	pag. 286.
Syrupus Absynthii,	pag. 273.	Syrupus de Eryfino,	pag. 280.
Syrupus Acetosæ, seu Acetosellæ,	pag. 275.	Syrupus de Farsara,	pag. 269.
Syrupus Acetosus simplex,	idem.	Syrupus Florum Persicorum,	p. 286.
Syrupus Acrestæ, seu de Omphacio,	pag. 275.	Syrupus Fumariz,	pag. 269.
Syrupus Adianthi,	pag. 268.	Syrupus Glyzyrrhizæ,	idem.
Syrupus Althææ,	pag. 283.	Syrupus Granatorum,	pag. 275.
Syrupus Anodynus Succinatus,	pag. 271.	Syrupus Hedera Terrestris,	pag. 269.
Syrupus Antirheumaticus,	pag. 280.	Syrupus Hispidulæ,	pag. 268.
Syrupus Artemisiæ,	pag. 281.	Syrupus Hysopi,	pag. 271.
Syrupus Aureus,	pag. 285.	Syrupus Jujubarum,	pag. 269.
Syrupus Benedictus,	pag. 265.	Syrupus Kerres,	pag. 266.
Syrupus Berberum,	pag. 275.	Syrupus Kinkinzæ,	pag. 278.
Syrupus Betonizæ,	pag. 269.	Syrupus Laccæ,	idem.
Syrupus Byzantinus,	pag. 278.	Syrupus <i>De larga vida,</i>	pag. 279.
Syrupus Boyleanus,	pag. 274.	Syrupus Limonum,	pag. 275.
Syrupus Borriginis,	pag. 269.	Syrupus Lupulorum,	pag. 269.
Syrupus Buglossi,	idem.	Syrupus Martis,	pag. 282.
Syrupus Carthami, seu Comitæ,	pag. 284.	Syrupus Meconii,	pag. 270.
Syrupus Chalybis,	pag. 282.	Syrupus Medicamentosus,	pag. 278.
Syrupus Cichorii cum Rhabarbaro,	pag. 281.	Syrupus Menthæ Comp.	pag. 272.
Syrupus Cichorii Simplex,	pag. 269.	Syrupus Menthæ Simp.	pag. 273.
Syrupus Cydoniorum,	pag. 274.	Syrupus Mercurialis Comp.	pag. 279.
Syrupus Cinnamomi,	pag. 266.	Syrupus Mercurialis Major,	idem.
Syrupus de Acido Citri,	pag. 275.	Syrupus Mercurialis Simp.	pag. 269.
Syrupus Cæruleus,	pag. 267.	Syrupus Myrrhæ,	pag. 283.
Syrupus Comitæ,	pag. 284.	Syrupus Myrti,	pag. 274.
Syrupus Condrillæ,	pag. 277.	Syrupus de Micellaginibus,	pag. 284.
Syrupus Coralliorum,	pag. 265.	Syrupus Musci Quercini,	pag. 270.
Syrupus Corticum Citri,	pag. 266.	Syrupus Papaveris Albi,	idem.
Syrupus Cucurbitæ,	pag. 277.	Syrupus Papaveris Erratici,	pag. 267.
Syrupus Dinarii, seu Bizantinus,	pag. 278.	Syrupus Persici,	pag. 285.
Syrupus Domesticus,	pag. 284.	Syrupus de Petro, seu Nicotiana,	pag. 270.
Syrupus Duarum radicum,	pag. 280.	Syrupus Pilosellæ,	pag. 268.
		Syrupus Pimpinellæ,	pag. 269.
		Syrupus Plantapinis,	idem.
		Syrupus Pœoniz,	pag. 277.
		Syrupus de Pomis Simplex,	pag. 276.
		Syrupus Pomorum Dulcium,	p. 276.
		Syrup.	

Index Rerum Notabilium.

Syrup. Pomorum Regis Saporis, idem.		Sperma Ceti,	pag. 63.
Syrupus Portulacæ,	pag. 269.	Spica absolutè quid,	pag. 163.
Syrupus Præstii,	pag. 272.	Spica Aromatica, Cætica, Gallica, In-	
Syrupus Principis,	pag. 285.	dica, Nardi, & Romana, p. 79. & 80.	
Syrupus Quinque radicum,	pag. 281.	Spiritus quid?	pag. 52.
Syrupus Regis,	pag. 285.	Quomodo paratur?	idem.
Syrupus Retumprivus,	pag. 265.	Spiritus Aceti, seu Acetum Distilla-	
Syrupus de Ramno Cathartico, pag.		tum,	pag. 303.
284.		Spiritus Aluminis,	pag. 307.
Syrupus Rosar. Rub. ex 9. infusioni-		Spiritus Antiepilepticus, seu Guttæ An-	
bus,	pag. 286.	gelicæ,	pag. 300.
Syrupus Rosar. Siccarum,	pag. 273.	Spiritus Carminativus,	pag. 299.
Syrupus Rosatus,	pag. 266.	Spiritus Ceraforum,	idem.
Syrupus Scorizæ Ferri,	pag. 282.	Spiritus Cornu Cervi,	pag. 300.
Syrupus Scordii,	pag. 269.	Spiritus Cornu Cervi Succinatus, pag.	
Syrupus Smilacis Asperæ, vulgò <i>De</i>		301.	
<i>los Remedior,</i>	pag. 279.	Spiritus Frumenti,	pag. 298.
Syrupus de Spina Infectoria, seu Spi-		Spiritus Fuliginis,	pag. 302.
na Cervina,	pag. 284.	Spiritus Mellis Acidus,	pag. 303.
Syrupus Stæchadis,	pag. 272.	Spiritus Mellis Ardens,	pag. 298.
Syrupus Succini Anodynus,	pag. 271.	Spiritus Nitri,	pag. 306.
Syrupus Terebinthinæ,	pag. 283.	Spiritus Nitri Dulcificatus,	pag. 307.
Syrupus de Testudinibus,	pag. 265.	Spiritus Papii,	pag. 303.
Syrupus Tunicæ,	pag. 266.	Spiritus Rosarum,	pag. 298.
Syrupus Tussilaginis,	pag. 269.	Spiritus Sacchari Ardens,	idem.
Syrupus Violarum ex 9. infusionibus,		Spiritus Salis Ammoniaci Acidus, pag.	
pag. 268.		304.	
Syrupus Violarum Simplex,	pag. 267.	Spiritus Salis Ammoniaci Anisatus,	
Syrupus Violatus Violaceus, seu Cœ-		pag. 305.	
ruleus,	idem.	Spir. Salis Ammoniaci Dulcis, idem.	
Syrupus Viperinæ,	pag. 277.	Spiritus Salis Ammoniaci Succinatus,	
Syrupus Urticæ,	pag. 265.	idem.	
Smilax Aspera,	pag. 92.	Spiritus Salis Ammoniaci Tartarificatus,	
Smaragdus,	pag. 110.	pag. 304.	
Solutiva,	pag. 7.	Spiritus Salis Ammoniaci Volatilis	
Sory,	pag. 127.	cum calce,	idem.
Spagyrica quid?	pag. 1.	Spiritus Salis Coagulatus,	pag. 318.
Sparadrapus.	pag. 394.	Spiritus Salis Communis,	pag. 307.
Species quid?	pag. 40.	Spiritus Salis Dulcis,	idem.
Species Alephanginæ,	pag. 131.	Spiritus Succini,	pag. 311.

Index Rerum Notabilium.

Spiritus seu Oleum Sulphuris, p.305.	Sulphur Auratum, seu Aurum Medi-
Spiritus Tartari, pag.302.	corum, pag.351.
Spiritus Terebinthinæ, idem.	Sulphur Bezoardicum Vegetabile, pag.
Spir. Theriacalis Camphoratus, pag.	297.
292.	Sulphur Cœleste, idem.
Spiritus Vini, pag.297.	Suppositorium quid?
Spiritus Vini Camphoratus, pag.93.	Quomodo paratur?
Spiritus Vitrioli, pag.307.	idem.
Spiritus Vitrioli Coagulatus, pag.318.	
Spiritus Vitrioli Philosophicus, p.308.	
Spiritus Vitrioli Volatilis, idem.	
Spiritus Volatilis Oleosus Aromaticus	
Sylvii, pag.299.	
Spir. Urinæ per putrefactionem, p.501.	
Splenetica quæ?	
pag.11.	
Spodium Arabum, pag.64.	
Ejus vice quid, idem.	
Spodium Græcorum, pag.128.	
Spodium Nostrum, pag.64.	
Spongia, pag.115.	
Spuma Argenti, pag.129.	
Stannum, pag.123.	
Stibium. Stimmi, pag.126.	
Syrax Calamita, pag.95.	
Stomachica quæ?	
pag.10.	
Subfrutex quid?	
pag.13.	
Succedania, seu Quid pro quo, p.166.	
Succinum, pag.117.	
Succus quid?	
pag.18.	
Quomodo paratur?	
pag.46.	
Succus in quo differt à Liquore, seu	
Lachryma?	
pag.18.	
Succus Cyrenaicus, pag.101.	
Sudorifera, pag.8.	
Suffet, Suffat, pag.40.	
Sulphur quid?	
pag.23.	
Ejus historia, pag.118.	
Sulphur Antimonii Anodynum, & An-	
tiepilepticum, Chermes Minerale	
dictum, pag.350.	
Tabella, pag.47.	
Tabellæ Anisata Solutivæ, pag.195.	
Tabellæ Diaireos, pag.200.	
Tabellæ DIALTHÆ, pag.194.	
Tabellæ de Margaritis, pag.194.	
Tabellæ Mechoacannæ, pag.195.	
Tabellæ Rosarum, pag.194.	
Tabellæ Violatum, idem.	
Tabula, pag.47.	
Tacamahaca, pag.100.	
Tactus quid?	
pag.26.	
Talisaphar, pag.87.	
Tamarindi, pag.71.	
Tartarus, pag.108.	
Tartarus Depuratus, pag.317.	
Tartarus Emeticus, pag.18.	
Tartarus Laxativus, pag.317.	
Tartarus Martialis Solubilis, idem.	
Tartarus Solubilis, idem.	
Tartarus Vitriolatus, pag.318.	
Tempus quid?	
pag.17.	
Temperamentum quid?	
pag.26.	
Tenue quid?	
idem.	
Terra quid?	
pag.21.	
Terra Argillacea, pag.116.	
Terra Benedicta, pag.332.	
Terra Foliated Tartati, pag.347.	
Terra Japonica, pag.116.	
Terra Sacra, idem.	
Terra	

T

Index Rerum Notabilium.

Terra Sancta,	pag. 332.	Tinctura Solis, seu Aurum rotabile,	pag. 243.
Terra Sigillata,	pag. 116.	Tinctura Succini,	pag. 240.
Terra Virginia,	pag. 333.	Tinctura Sulphuris,	pag. 246.
The,	pag. 91.	Tinctura Tartari,	pag. 245.
Theriacin,	pag. 70.	Tinctura Vitæ Mynsicht,	pag. 241.
Theriaca de Citro,	pag. 175.	Tinctura, seu Extractum Vitrioli Nar-	
Theriaca Diatessaron,	pag. 176.	cticum Anodynum,	pag. 246.
Theriaca Germanorum,	pag. 290.	Topatius,	pag. 108.
Theriaca Magna,	pag. 177.	Torrefactio quid?	pag. 39.
Theriaca Smaragdorū,	pag. 175.	Quomodo fit?	idem.
Thus,	pag. 98.	Tragacanthum,	pag. 104.
Tinctura quid?	pag. 45.	Triphera Sarracenicā Magna,	p. 175.
Quomodo paratur?	idem.	Trituratio quid?	pag. 30.
Tinctura Absynthii,	pag. 240.	Quomodo fit?	pag. 34.
Tinctura Antiepileptica,	pag. 244.	Trochiscus quid?	pag. 44.
Tinctura Antimonii,	pag. 246.	Trochisci quomodo parantur?	idem.
Tinctura Baccar. Juniperi,	pag. 242.	Trochisci Absynthii,	pag. 224.
Tinctura Castorii,	pag. 240.	Trochisci Agarici,	pag. 230.
Tinctura Chermes,	idem.	Trochisci de Agno Casto,	idem.
Tinctura Cinnamomi,	idem.	Trochisci, seu Sief Albi Rhafis,	p. 231.
Tinctura Coralliorum,	pag. 244.	Trochisci Alchechengi,	pag. 228.
Tinctura Croci,	pag. 240.	Trochisci Alhandal,	pag. 230.
Tinctura Diaphoretica,	pag. 241.	Trochisci Aliptæ Moschata,	pag. 227.
Tinctura, seu Essentia Granorum Cha-		Trochisci Berberum,	pag. 228.
maactes,	pag. 242.	Trochisci Camphoræ,	pag. 230.
Tinctura Epileptica,	pag. 240.	Trochisci de Charabe,	pag. 222.
Tinctura Hyperici,	idem.	Trochisci Cyphi,	pag. 226.
Tinctura Lapidis Hamatitidis Adstrin-		Trochisci Corticum Capparum,	p. 223.
gens,	pag. 244.	Trochisci Croci,	idem.
Tinctura Lapidis Hamatitidis Aperitiya,		Trochisci Diarrhodon,	pag. 222.
idem.		Trochisci Eupatorii,	pag. 224.
Tinctura Ligni Aloës,	pag. 240.	Trochisci Galliæ Alephanginæ,	p. 226.
Tinctura Lunæ, seu Argentum Pota-		Trochisci Galliæ Moschatae Mesues,	
bile,	pag. 243.	idem.	
Tinctura Macis,	pag. 240.	Trochisci Galliæ Moschatae Nicolai,	
Tinctura Martis Aperitiva,	pag. 245.	idem.	
Tinctura Myrrhæ,	pag. 240.	Trochisci Galliæ Sebellinæ,	pag. 227.
Tinctura Nephritica,	pag. 245.	Trochisci ad Gonorrhæam,	pag. 229.
Tinctura Papaveris Erratici,	pag. 241.	Trochisci Gordonii,	idem.
Tinctura Rosarum,	pag. 242.		

Index Rerum Notabilium:

Trochisci Hedicroi,	pag. 225.	Unguenta Frigida quot, & qualia?	
Trochisci Minii,	pag. 231.	idem.	
Trochisci Myrrha,	pag. 223.	Unguentum quid?	pag. 57.
Trochisci Moschardini,	pag. 228.	Quomodo paratur?	idem.
Trochisci Rhabarbari,	pag. 223.	Unguentum Ægyptiacum,	pag. 377.
Trochisci Rhamich,	pag. 222.	Unguentum Agripæ,	pag. 382.
Trochisci Scyllæ,	pag. 225.	Unguentum Alabastris,	pag. 378.
Trochisci de Spodio,	pag. 228.	Unguentum Album Rhafis,	pag. 374.
Trochisci Terræ Sigillatæ,	pag. 221.	Unguentum Album Camphoratum,	pag. 374.
Trochisci Viperarum,	pag. 224.	Unguent. Album Serracenum, p. 375.	
Turpethum,	pag. 74.	Unguentum Alhariel, vulgò <i>De car-</i>	
Turpethum Minerale,	pag. 337.	<i>valexas,</i>	pag. 389.
Tucia, seu Pompholix, & Spodium,	pag. 128.	Unguentum Althæ,	pag. 381.

V

Vegetabile quid?	pag. 13.	Unguentum Ambusta,	pag. 376.
Vegetabilium usitatae partes quæ?	idem.	Unguentum Andosillæ,	pag. 388.
Venenum quid?	pag. 11.	Unguentum Apostolorum,	pag. 377.
Venus,	pag. 123.	Unguentum Aregon,	pag. 381.
Vernix,	pag. 99. & 119.	Unguentum Arthanitæ,	pag. 382.
Vinum Absynthii,	pag. 264.	Unguentum Aureum,	pag. 388.
Vinum Chalybeatum,	pag. 263.	Unguentum Balsamicum,	pag. 378.
Vinum Emeticum,	pag. 261.	Unguentum Basilicum Nigrum, p. 388.	
Vinum Febrifugum,	pag. 263.	Unguentum Basilicum Palidum, vulgò	
Vinum Hippocraticum.	pag. 137.	Unguento Amarillo,	idem.
Vinum Martiale,	pag. 263.	Unguentum Calcis,	pag. 376.
Vinum Sanctum,	idem.	Unguentum Cantharidum, seu Vesica-	
Vinum Stypticum,	pag. 259.	torium,	pag. 388.
Vipera,	pag. 60.	Unguentum Cicuta,	pag. 384.
Viperina Virginiana,	pag. 83.	Unguentum Ciccinum,	pag. 374.
Viride Æris,	pag. 359.	Unguentum seu Ceratum Comestabi-	
Viscum, vel Viscus,	pag. 17.	lis,	pag. 388.
Vitriolum,	pag. 121.	Unguentum Comitissæ,	pag. 386.
Vitrum Antimonii Hyacinthinum, pag.		Unguentum Cordiale,	pag. 380.
333.		Unguentum de Corticibus Castane-	
Unguenta Calida quot, & qualia?		rum,	pag. 381.
pag. 21.		Unguentum Cucurbitæ,	pag. 379.
		Unguent. Defensivum de Bolo, p. 378.	
		Unguentum Diapalma,	pag. 364.
		Unguentum Desopilativum, pag. 385.	
		Unguentum Diapompholigos, p. 370.	
		Unguen-	

Index Rerum Notabilium.

Unguentum Ebulorum, pag. 385.
 Unguentum Enulatum cum Mercurio, idem.
 Unguentum Filii Zacariæ, pag. 380.
 Unguentum Gummi Elemi, pag. 387.
 Unguentum Herpeticum, vulgò *de Zabila*, pag. 377.
 Unguentum Lithargyrii, pag. 375.
 Unguentum Magistrale, pag. 374.
 Unguentum Malæ insanæ, pag. 386.
 Unguentum Martiaton, pag. 382.
 Unguentum Mercurii Comp. pag. 389.
 Unguentum Mercurii Simp. idem.
 Unguentum Minii, pag. 374.
 Unguentum Mundificativum Nervorum, pag. 388.
 Unguent. Nervinum Lemortis, p. 381.
 Unguentum Nutritum, pag. 375.
 Unguentum Ophthalmicum, vulgò *De los Capuchinos*, pag. 376.
 Unguentum Ophthalmicum ex Valentia, idem.
 Unguentum contra Opilationem Jecoris, pag. 384.
 Unguentum contra Opilationem Splenis, idem.
 Unguentum Pectorale, pag. 379.
 Unguentum ad Perniones, pag. 386.
 Unguentum Pleuriticum, pag. 380.
 Unguentum Plumbi, pag. 375.
 Unguentum Pomi Auri, pag. 386.
 Unguentum Potinorum, pag. 373.
 Unguentum Populeon, pag. 374.
 Unguentum Refrigerans Galeni, p. 379.
 Unguentum Resumptivum, idem.
 Unguentum Rosatum, pag. 373.
 Unguent. Rosatum Santalatum, idem.
 Unguentum Rubeum, pag. 377.

Unguentum contra Scabiem, p. 377.
 Unguentum Splenicum, pag. 385.
 Unguentum de Succis contra Opilationem Ventris, idem.
 Unguentum Triapharmacum, p. 375.
 Unguentum Turia, idem.
 Unguentum ad Vermes, pag. 386.
 Unguentum Vescicatorium, pag. 388.
 Unguentum Viride Oliberis, pag. 376.
 Unguentum de Zabila, pag. 377.
 Ungula Alcis, pag. 64.
 Unicornu Animal, pag. 63.
 Unicornu Marinum, pag. 64.
 Unicornu Minerale, pag. 113.
 Uniones, pag. 67.
 Vomitiva, pag. 80.
 Uterina, pag. 11.

X

Xyloaloes, pag. 84.
 Xylocassia, idem.
 Xylon, idem.
 Xyracost, pag. 70.

Z

Zabila, pag. 72.
 Zaibar, pag. 124.
 Zaqualtipan, pag. 75.
 Zarzaparrilla, pag. 92.
 Zedoaria, pag. 81.
 Zibach, pag. 124.
 Zibethum, pag. 62.
 Zingiber, pag. 82.
 Zurumbeth, pag. 81.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

